

Biblioteka Muzeum im. Dzieduszyckich
we Lwowie.

Sz. 174 N° 128.

**Digitization of the scientific library of the
State Museum of Natural History of NAS**

[Dogiel M.] (1715-1760) *Limites regni Poloniae et Magni Ducatus Lituaniae ex originalibus et exemplis authenticis descripti in Lucem editi anno 1758* / [M. Dogiel]. – Vilnae: In Typographia Regia & Reipublicae Collegii Vilmensis Scholarum Piarum, 1758. – 133, 225 p.

Download a copy of the book from the site:

<http://libsmnh.com.ua>

Permanent link to the book page:

http://libsmnh.com.ua/books/dogiel_m/limites_regni_poloniae/

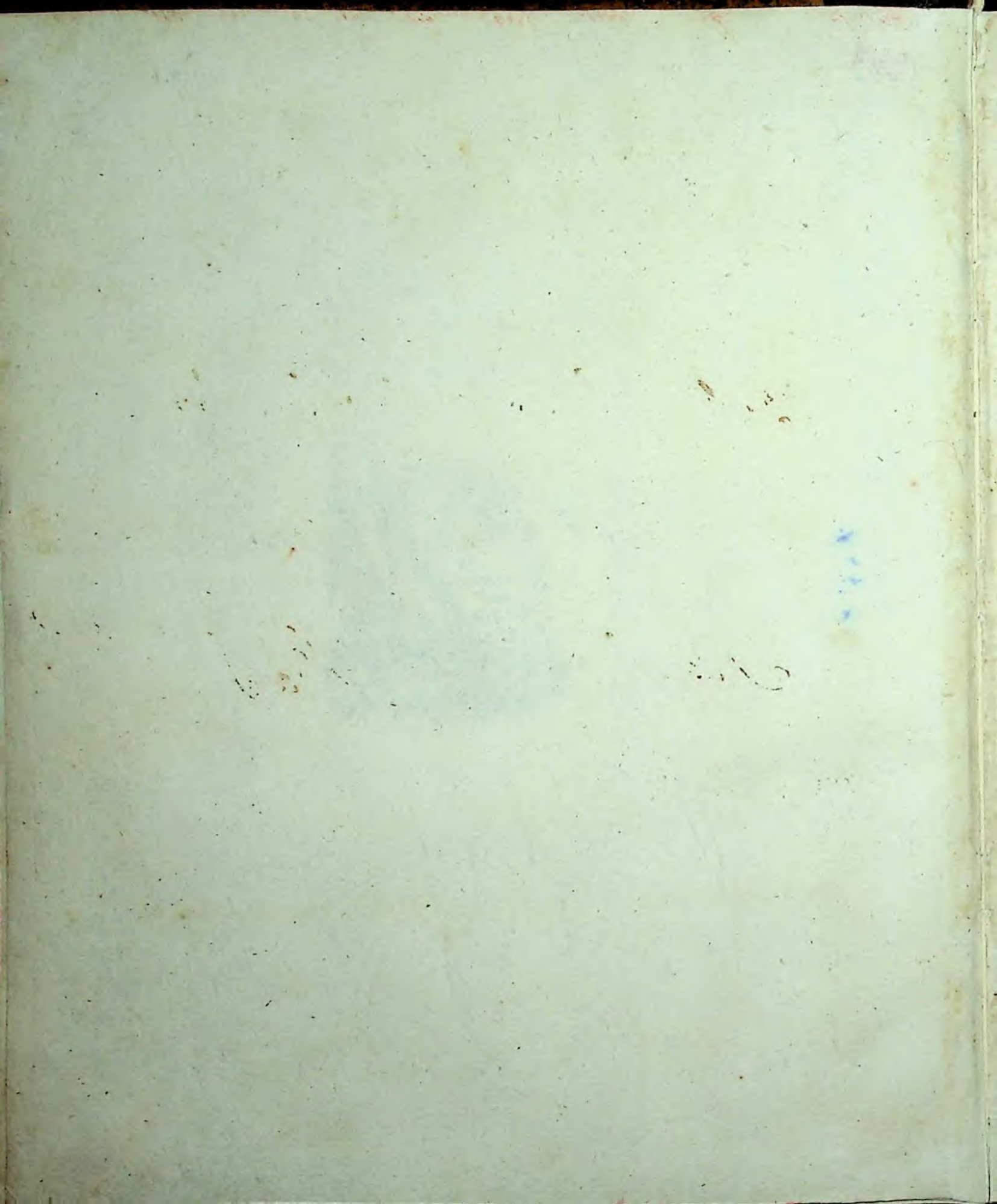
1984

591.

103

1000

1111

LIMITES
REGNI POLONIAE,

Nr. Inwentarza
B - 2182

&

MAGNI DUCATUS LITVANIAE,

ex

ORIGINALIBUS
ET EXEMPLIS AUTHENTICIS
DESCRIPTI.

12387

&

IN LUCEM EDITI

DZIAŁ
PRZYRODNICZY

BIBLIOTEKA
W. D.
POTURZYCKA

Annô 1758.

Matthias Bogiell Scholarum Naroc...

MUSEUM
HISTORIA
NATURALIS
DZIEDZISKO
LITVANIAE

VILNAE.

In Typographia Regia & Reipublicæ Collegii Vilnenfis Schola-
rum Piarum. Cum facultate & Privilegio..

X

LIMITES
REGNI POLONIAE

&

MAGNI DUCATUS LITVANIAE

&

ORIGINARIIS
ET PERPETUIS MUTUICIS
DESCRIPTI.

78251

&

DEPOT
BIBLIOTHECAE

IN LUCEM EDITUM

ANNO 1778.

VINDOBIAE

In Typog. publ. Regiae & Republicae Collegii Vindob. Scholae
Joes. Pichler. Cur. facultatis & Privilegio.

P R A E F A T I O.

Ullo meliore modo Patriæ nos gratificari posse existimamus, quam cum in eo contentionis plurimum, studique consumimus, ut Monumenta Reipublicæ squallore deterfa, atque ab interitu vindicata in lucem proferamus. Nulla enim otii literarii cura præstantior, nullum lucubrationum privatarum genus est, unde majores in Republicam fructus, & emolumenta, ac utilitates derivari possint. Offerunt scilicet

) 42(

se

*se haud raro insignia Patriæ Documenta
hactenus incognita, quæ non tantum re-
rum gestarum gloriam, memoriamq; virtu-
tis continent, sed pondera etiam rerum se-
cum trahunt, atq; in negotiis publicis sin-
gularia sunt adminicula.*

*Itaq; Jura Finium Regni & Magni Du-
catus Litvaniæ, veteribus æque ac recen-
tioribus Tabulis, quas ex Originalibus, &
Apographis summa fide descripsimus, illu-
strata congesimus, speramusque hanc no-
stram operam Publico non ingratham, nec
inutilem fore. Si enim magni semper apud
doctos Viros fuit eorum industria, qui vete-
ra Monumenta, quod ex iis aliquid ad noti-
tiam antiquitatis accedebat, varia licet, &
nullo materiæ nexu coherentia divul-
garunt, majora profecto sunt, quæ ad
usum rerum faciunt, atque rationes Ju-
ris Publici in se continent. Enim vero non*

eo more, quem plerique finitimorum secuti sunt, hos *Limites* indicamus. Pensum illi suum fabulis, scriptorumque ejusdem farinae opinionibus absolvunt, quorum *Antesignanus Conrigius* in *Libro de Finibus Imperii Germanici*, cum *Poloniam* attigit, in eo omnem operam contrivit, ut non inscite nugari videretur. Exemplaria *Documentorum* producimus, quorum summa auctoritas. Nimirum igitur ea rei evidentia est, ut illi adversari nemo possit.

Equidem pro varia *Reipublicae* fortuna, varias *Regni*, & *M. D. Litvaniae* accessiones, diminutiones, *Limitesq;* tum dilatatos, tum restrictos, & Jus quod *Reipublicae* in quasdam *Provincias*, quae ab *Exteris* possidentur, adhuc superest, luculentius in *Codice Diplomatico* videre unicuiq; pronum erit; non omnia tamen, quae hic recensemus in illa *Monumentorum serie* habebuntur: neque

enim

mine Limites inter Poloniam & Litvaniam, & nonnulla alia hujus argumenti in illo Codice continentur. Prætereo quod Operis in sex Volumina divisi non facilis cuiq; copia futura est. Hæc ratio Instituti fuit, cur præsentem de Limitibus Regni & Magni Ducatus Litvanicæ Libellum separatim imprimi fecimus.

Exigua quidem mole opella plerisq; videbitur, quo tamen pretio habenda sit, summis ingeniis exquisitaq; doctrina viros, cum Literarum juxta, atq; rationum in Literis periti sint, æquos illius æstimatores futuros confidimus.

AUGUSTUS Tertius DEI Gratia Rex Poloniae &c. Significamus &c. Singularem benevolentiam, favorem, protectionemq; Nostram Regiam merentur Patres Scholarum Piarum, qui omnem industriam, conatus, studiaq; sua in id conferunt, ut publicæ, quam possunt maxime, provideant utilitati. Cum igitur supplicatum Nobis ab iis esset, ut Privilegium Nostrum, quod ipsis Die decima Decembris Anno 1754 pro imprimendo Codice Diplomatico huius Reipublicæ ab eis collecto nunc confirmaremus, ac confirmationem Nostram Regiam sub Sigillo M. D. L. edi faceremus &c. Nos petitionem eorum gratam habentes &c. Privilegium Nostrum &c. confirmamus &c. ac denuo edicimus, ne quisquam alius præter præfatos Patres

tres

tres Scholarum Piarum Collegii Vilnensis Opus
similis argumenti, & materiae, sive in toto sive
in parte, Typis excudere audeat, tam in Regno
Poloniae, quam in Magno Ducatu Litvaniae, an-
nexisque Provinciis, sub pœna mille aureorum
Hungaricalium, & confiscatione omnium libro-
rum, aliisque pœnis contra convulsos Mandato-
rum Nostrorum Lege publica sancitis. In super
&c. In quorum fidem &c. Datum Varaviae Die 16
Mensis Martii Anno. Domini MDCCLVII. Regni
vero Nostri XXIV.

A D
C E L S I S S I M V M
J O S E P H V M
A L E X A N D R V M

A P R V S S I S P R I N C I P E M
I N J A B L O N O W E T L A C H O W C E ,
C O M I T E M I N Z A W A Ł O W E T L I S I A N K A
L . B . I N P O D H O R C E , V I C H O L C Z & c .

J A B L O N O V I V M

P A L A T I N V M N O V O G R O D E N S E M
G V B E R N A T O R E M B V S C E N S E M ,
C O R S V N E N S E M , D Z W I N O G R O D E N S E M , V O L P E N S E M ,
O N Y X T I N E N S E M , Z A G O S T E N S E M & c . & c .
C A P I T A N E V M ,

N E C N O N
L A V A R I E N S E M , & R A K A N C I N E N S E M , T E N V T A R I V M ;
C O H O R T I S L O R I C A T Æ R O T H M A G I S T R V M ;
E Q V I T E M T O R Q V A T V M , E T C O M M E N D A T O R E M
O R D I N V M S . S P I R I T V S , S . M I C H A E L I S , E T S .
H V B E R T I .

D O M I N V M
B E N E V O L E N T I S S I M V M

M A T H I A S D O G I E L *Scholarum Piarum.*

ALBERTUS

JOSEPHUS

ALEXANDRUS

PRUSSIAE PRINCIPES

IN PRAESIDIUM ET LACONIAE

COMITUM TRANSMANARUM ET ALIBANAE

ET IN PRAESIDIUM VICHOLAE

JABLONOVIA

PALESTINA NOVOGRADENSIS

GUERRA ALIENI RASCENSIS

CORVINTENSIS DAWIDKOWIENSIS WOLFFENSIS

GOVERNMENTI ANNO DOMINI 1710

CAPITANUS

LAVANTIENSIS & BARKACHOWIENSIS TENTARIUM

GRACIA TURCAE & POLIAGASTIUM

FOOTUM TORONAVIUM ET COMITATUS TORENI

ORDINARI & EPISCOPI MICHAELIS ET S.

DOMINUS

REMNOLIENTISSIMUS

MATTHEUS

CELSISSIME PRINCEPS
DOMINE
CLEMENTISSIME.

*ogitanti mihi, mentemque ad præclara
Illustrium Virorum Nomina conver-
tenti, cui hanc, quam ex Tabulario
Reipublicæ summa fide congeffi, de Li-
mitibus Regni, & Magni Ducatus Litvaniæ Mo-
numentorum, Transactionumque seriem dedica-
rem. Tuum* CELSISSIME PRINCEPS PALATI-

(2

NE

NE Magnum Nomen inprimis se obtulit. Devotendæ nimirum erant Gemmæ istæ Principi hac tempestate Sapientissimo, qui earum pretium, & valorem penitus nosceret, qui in his rebus intelligeret, easque ex suo ingenio censere, æstimareque posset. Cum enim Studium Rei Diplomaticæ in Polonia neglectum pæne sit, quanti veteres Tabulæ, aliaque recentioris ævi Instrumenta, a quibus Juris Publici momenta pendent, habendæ sint, haud multi certe sunt, qui norunt. Mirum sane non erit Germanis, qui ut universæ Rei Literariæ, ita Diplomatum longe peritissimi, prudentissimique Æstimatores sunt, Exemplum unius Autographi aliquot mille Aureis redimi, quod apud Nostrates magno theatro fortasse spectaretur.

Quamquam vero dubitandum mihi non erat PRINCEPS. CELSISIME, quin hanc Operam, quam Tuo dicare Nomini deliberatum cum animo habui, placide, benevoleque susciperes, attamen exuperavit spem, expectationemque nostram mira Tuæ benevolentiae comitas, facilitasque, cum non tantum, ut hic Liber sub Tuis in Publicum prodiret Auspiciis, indulgentissime concesseris, sed etiam, qui Tuus insignis est in bonas Literas amor, singularibus nos Tuis beneficiis auctos fecisti.

Ma-

Magnis enim, ac illustribus, quæque similes sibi in paucis habent Virtutibus Tuis hunc pulcherrimum adiicis cumulum, ut in bonarum Literarum Cultores benignitate sis incredibili. Id vero tanto maiore Reipublicæ Literariæ bono accidit, quanto PRINCEPS CELSISSIME plures in Te Ipso sunt Literæ, nec eæ vulgares, sed interiores quædam, & reconditæ. Ita enim totum Te ad studia doctrinæ contulisti, ut vitam insuavem Tibi, atque ingratham putes, nisi illam in Artibus ingenuis, liberalibusque exigas disciplinis.

Inde fit, ut quantum Tibi per Publica Negotia datur, nullum tempus elabi sinas, quo non in Literariis lucubrationibus operoso, multoque studio desudes, atque labores. Cum vero singularis prope, & divina Ingenii Tui sit vis, abundantia, acumen, magnitudo, animique contentio vehementissima, vigiliarumque & laborum, quibus non modo non angeris, sed etiam oblectaris, perfunctio inenarrabilis, facile sapientissimos quosque multis post Te reliquisti intervallis.

Ne vero assentatiunculis quibusdam Tuam Gratiæ PRINCEPS CELSISSIME aucupari cuidam videamur,

mur, *Testes luculentissimos Tuorum de Literis, & Literatis meritorum producimus* ACTORUM ERUDITORUM LIPSIENSIIUM Scriptores, qui Te PRINCIPEM divina quadam mente, consilioque præditum, Rerum ad remotissimam Antiquitatem spectantium, *Historiæ universæ, Chronologiæ, Anecdotorum Promptuarium, omnium Librorum, Manuscriptorumque viventem Bibliothecam, omnis Eruditionis, Doctrinæ, Scientiarumque cumulatissimum Thesaurum, Poloniæ suæ Varronem, bonarum Literarum Instauratorem, & Propagatorem, earundemque Mæcenatem Beneficentissimum iure, meritoque appellant, Cui in acceptis referendum est, quid quid laudis publicæ apud Exteros consecutæ sunt Musæ Poloniæ.*

Sed iam maiora Tuæ sapientiæ, atque in studiis doctrinæ multi, celeberrimique Nominis Argumenta sunt, ipsæ Tabulæ; Tua scilicet PRINCIPS CELSISIME Opera, Judicii, Ingenii, Laborum, Vigiliarumque Tuarum immortalia Monumenta, in vario Argumenti genere, nempe Historico, Politico, Critico, Mathematico, ac Poetico concinnata; quorum sexdecim iam evulgatâ omnium Eruditorum teruntur manibus, undecim vero quæ in Manuscriptis extant, in Lucem publicam
pro-

propediem sunt edenda. Elegantissime igitur sapientes huius ætatis Viri Tuam exprimunt Imaginem, dum Te inter Musas non degere solum, sed etiam consenescere velle, ex vero prædicant. Quæ quidem præclara multiplicis doctrinæ Tuæ Documenta dum persequor, illud mihi in mentem subit, quod olim CAIUS PLINIUS enumeratis Avunculi sui Libris Macro scripsit: Nonne Tibi videtur recordanti quantum legerit, quantum scripserit, in nullis Officiis fuisse: rursus cum audis, quantum laboris publicis Officiis impenderit, nec scripsisse satis, nec legisse?

Quantum vero gloriæ, & Ornamenti ex Tuo Nomine Literariæ accedat Reipublicæ, latet neminem. Quæ enim Celsissimæ Domus Tuæ sit Antiquitas, Præstantia, Auctoritas, & Magnitudo, enarratu certe difficile est. Namque ut multi Rerum Polonicarum tradunt Scriptores, ante millesimum iam inde salutis humanæ Annum, apud Prussos Ducali insignita Nomine JABLONOVIORUM floruit Familia, indeque in Poloniam traducta, ac propagata fuit eo incremento, ut ex fortibus, & magnis Heroibus fortiores, Rerumque gestarum fama semper Maiores procrearentur Nepotes. In hanc unam Domum omnes Regni Poloniae,

nia, & M. D. L. Principes, quotquot regnarunt, coaluerunt Familiae. JOANNIS III. Regis Poloniae Neptis ex Fratere, Consors erat Palatini Russiae, Supremi Exercituum Regni Ducis, Avi Tui, & ut aliquid de MICHAELE Rege innuamus, MICHAEL Dux in Zbaraz Wisniowiecki Palatinus Vilnensis, Supremus Exercituum M. D. L. Dux, Aviae Tuae ANNÆ KAZANOWSCIAE de Stirpe Mobilankarum, Moldaviae Ducissarum oriunda, Frater erat Amitinus. Haec insuper cum Regia, Prussis oriunda PIASTORUM, Haec cum JAGELONUM Stirpe arctissimo Consanguinitatis, & necessitudinis sese coniunxit vinculo: qua de re cumulatius in Epistola Dedicatoria, cum illud Volumen, in quo res Prussiae Diplomaticae continentur, in Lucem prodibit, ut suo loco dicetur.

Serenissimum vero feliciter hodie in Galliis imperantem LUDOVICUM XV. Regem, quam proxima attingas affinitate, quis ignorat? Notum est omnibus Te CELSISSE PRINCEPS, MARIAE Serenissimae Galliarum Reginae esse Avunculum, Regisque STANISLAI LESZCZINII Amitinum Fratrem, Serenissimi vero DELPHINI Avum, notum est Amitam Tuam esse Serenissimam Reginam LESZCZINIAM.

Fam

Jam ad publica illa, quibus Te totum Patriæ, cuius summo teneris amore, addixisti, me converto Officia. Illa vero pro duplici Reipublicæ ratione, Belli nimirum, aut Pacis, ne utrique Negotiorum parti deesses, divisa esse voluisti.

Utrisque igitur Te conspicuum, Tuæque Patriæ utilissimum Civem reddidisti: Testantur id per Te difficillimis Reipublicæ temporibus, semel atque iterum militares magna cum laude suscepti, & confecti ad Gedanum labores. Testes habes Tuæ fortitudinis exteras Nationes, ac in eis inprimis Germaniam, quæ Tuam ad Rhenum Militaris Rei omnibus numeris absolutam scientiam, invictamque, cum acri, magnoque animo adversa omnia premeres, constantiam, repetitis vicibus cum summo Gentis Tuæ honore suspexit.

Cum vero Bellica Munera pro illorum dignitate magna Laudum Tuarum propagatione obieris, jam non minorem Te in iis, quæ Pacis tempore susceperas, optime sustinendis, omnibus probasti.

)(

Nam

Nam cum excelsitatem, magnitudinemque animi ad omnes Officiorum partes exequendas Ducem habeas, & Moderatricem, jam Operum Tuorum admiranda est Majestas, Dignitas, & Amplitudo.

Titulum Ducalem, quo Celsissima Domus Tua olim gloriabatur, post tot Saeculorum intervalla Tu Primus, Gentis Tuae Caput, Tui unius cura, studioque feliciter instaurasti. Res Patriae, Tuaeque Stirpis tot praestantissimis in Lucem publicam editis, edendisque Codicibus illustrasti. Arces Lachovcensem in Wolhinia, nec non Podborecensem in Russia magnis Munitiombus, Operibusque insignia Propugnacula excitasti, & quod Tuae in Rem publicam Liberalitatis perpetuum Monumentum futurum est, cursum publicum Veredariorum (Postam vocant) in Wolhinia, & Ukraina pro commodo Provinciarum illarum Tuis instituisti sumptibus.

Quis jam hic fundatas a Te, Tuisque Beneficiis cumulatas Ecclesias, magnificentissima Augustalia, splendidissima Palatia, aliaque ingen-
tibus

tibus impensis erecta, perfecta que cum suis Apparatibus Ædificia, quibus Terras Tuas æque, atque Patriam ornasti, perfecte enarrare, exponere que, quis illas Tuas Lachovcensem, Podhorecensem, Jablonoviensem, copia, numeris, præstantia, atque delectu varissimorum Codicum, evulgatorum, & Manuscriptorum, infinitaque antiquitate instructissimas Bibliothecas describere poterit?

Immortalis certe Actorum, Gestorumque Tuorum, PRINCEPS CELSISIME, memoria futura est. Mirum igitur jam nemini videri potest, summa TE ubique famæ, existimationisque celebritate excipi, neque tantum Serenissimum Regem nostrum AVGVSTVM III. singulari in Te esse animo, sed etiam Christianissimi Regis Galliæ tantam voluntatis in Te propendere inclinationem, ut cum alias multiplicia suæ Benevolentia signa palam TIBI exhibuerit, tum maxime, cum TE non ita pridem Insignibus Ordinis Sancti Spiritus adornaret.

Sed jam Nominis, Ingenii, Meritorum, Operumque Tuorum magnitudo divinis aliorum laudi-

laudibus celebrata, cumulatius est, Nosque id In-
stituti majore opera alibi prosequemur. Nunc
PRINCEPS CELSISSIME *Series hæc Monumen-*
torum, Documentorumque ad declarandos Regni
Poloniæ, & Magni Ducatus Litvaniæ Limites
pertinentium, grati erga TE mei animi, ante-
quam luculentius proferam, Testimonium sit.

Vilnæ d. 18. Aug. An. MDCCLVIII

NOVA ACTA ERUDITORUM.

publicata Lipsiæ

Calendis Iulii Anno MDCCLVI.

IOSEPHI ALEXANDRI,
S. R. I. PRINCIPIS IABLONOVII

Operum recensio.

Et si verum est illud *Quintilianii*, nihil præcepta atque artes valere, nisi adiuvante natura; tamen, si ad naturam eximiam atque illustrem accesserit ratio quædam & conformatio doctrinæ, tum illud nescio quid præclarum ac singulare solet existere. Non quod natura, sine doctrina, numquam valeat ad laudem; sed quod hoc maior laus est, quo plus tuo sis studio, tuaque opera consequutus. Hoc si ita est, uti profecto est, neminem unum, credimus, qui melioribus litteris animum imbuerit, carere laudibus oportere; omnium minime eos, qui ad nobilitatem generis, & nascendi felicitatem, etiam litterarum amorem, & quod maius est, copiam doctrinæ, adiunxerint. In ea quidem fortuna homines, si, quas amare non possunt, saltem non oderint, litteras, contenti sumus. Si vero prodeat ex iis aliquis, qui se ad meliorum litterarum culturam quasi demittere, atque inter primas curarum hæc ipsa studia habere videatur; qui velit inter Musas non degere solum, sed etiam, neque aliter iucundius, consenescere; qui denique hæc sacra Musarum colentes diligat, iisque, intercedente quasi aliqua animorum coniunctione, cum voluptate utatur: hunc talem nisi elogio prosequamur, omnique posteritati commendemus, ostendemusque exemplum posteris, inepti simus. Est hæc celsissimi *Iablonovii* Principis imago, quam hic exprimimus, amice Lector,

)(

ctor,

NOVA ACTA ERUDITORUM

stor, non ea quidem talis, qualem amor litterarum, & copiosa doctrina, quibus ad miraculum excellit atque eminent, iure suo deponant; sed qualem, ne in Optimi Principis modo iam peccare videamur, non nisi primis quibus si lineas adumbravimus. Erit tempus, quo hunc Poloniae suae Varronem, hoc litterariae reipublicae, & in Eruditorum, & in Mæcenatum ordine, ornamentum, grata prædicabit posteritas, dicetque nepotibus, quam magna sint, quamque præclara in omnem eruditionem, Iablonovii Principis non intermori-tura unquam merita. Nos Ei vitam & valetudinem, crudandamque senectam, bono rei litterariae, ex animo precamur: iam, quæ suae doctrinae atque eruditionis monumenta proficere voluerit, recensituri. Sunt igitur hæc:

I) *Ustawy y zdanya*; seu Apophthegmata ac sententiæ, depromptæ ex variis fontibus, &c. Varsoviæ, typis Patrum Scholarum piarum, 1741. in 8. editio altera. Flores sunt, ex Ameloto de la Houllaye, Oxenshierna, aliisque decerpti, lingua vernacula, Polonica, eleganter redditi; quibus tamen multa etiam de suo addidit Auctor celsissimus; qui hunc librum Consanguineo & Socero suo, Duci in Wiszniowiec, dicavit, eaque occasione usus est ad Genealogiam & Historiam celsissimæ huius gentis, qua fieri potuit accusatione, exponendam. Quam avide fuerit exceptus liber, etiam hoc documento est, quod exempla iam frustra quærentur.

II) *L'Empire des Sarmates*; idiomate gallico, cuius neque Gallum indigenam poeniteat, scripta Sarmatarum historia. Opus egregium, iam tertium editum est, Halis propter Salam, anno exeunte 1755. 4. posteaquam primum Halis 1741. dein Norimbergæ apud Lochnerum 1748. prodidisset. De gente Sarmatarum, nemo unus adhuc, vel uberius, vel exactius commentatus est, quam hoc libro a celsissimo Principe Iablonovio factum ex vero prædicamus. A Scythiæ Sarmatis Slavos, a Slavis Polonos descendisse, tam egregie, tamque luculenter docuit, ut ea omnia, quæ apud Auctores in universum omnes, de hoc argumento, dispersa legimus, in eius opere, ad temporum ordinem exacta, coniunctim exposita videas; eoque in labore, profecto non tenui,

MENSIS IULII A. MDCCLVI.

nui, an magis laudare Auctoris sollertiam, an acumen iudicii, debeamus, certe am iimus. Addita est, non Poloniae solum, sed & Magni Ducatus Litvaniae, geographica & topographica descriptio, cum chronologia Regni elaboratissima.

III.) *Osada Kleynotow R cerkich*, i. e. Heraldica, seu scientia stemmatum vel insignium Familiarum illustrium Poloniae, cum nonnullis eo pertinentibus supplementis atque additamentis, magnam partem non solum e tabulario Regni & M. D. Litvaniae, sed etiam ex chartophylaciis diversorum Regni tribunalium, praefectarum, & familiarum illustrium, desumptis. Leopoli, typis Collegii Soc. Iesu 1743. in 4. & cum accessionibus, iterum, ibidem 1752. cum tabulis aeneis quamplurimis, affabre sculptis. Lingua vernacula scriptus liber est, qua nemo adhuc, quod sciamus, eam artem expressit; quid quod Heraldica, paucis Polonorum cognita, fere ibi locorum in contentu fuit. Vindicavit eam a civium suorum socordia, celsissimus Jablonovius, deditque Poloniae primus praecipua artis, quam ignorare Polonos, nobilitate conspicuos, & splendore imaginum praere reliquis Europae incolis florentes, omnium minime decebat. Est locus, ubi etiam de originibus Poloniae, magni Duc. Litvaniae, & Prussiae, Auctor disseruit; quemadmodum & appendiculae loco, de successione, ex iure Polonico, commentatus est: quam iuris Regni particulam, nondum scimus exacte definitam antea fuisse. Dedicatio, origines Principum Radiviliorum, & Comitum Sapiiha, ita illustrat, ut simul eruditionem Auctoris, & amorem patriae, luculenter testetur.

IV.) *Histoire ancienne, par Rollin*, &c. Historia antiqua est, a celsissimo Principe, Polonico sermone, e Rollini Gallico, reddita. Laudant in eo libro praeclearum linguae patriae nitorem, quo effectum est, ut iam exempla desiderentur. Prodiit Lublini, typis collegii Soc. Iesu, 1744. in 4.

V.) *Tabulae Jablonovianae*, &c. Amstelredami partim, 1744. partim Norimbergae 1748. in charta regia maxima foliis integris, typis excusae sunt. Genealogiam inclutae Gentis Suae his tabulis proposuit Auctor celsissimus, inque eo opere viginti quinque annis integris desudavit, effecitque

NOVA ACTA ERVDITORUM

pertinaci industria, magnisque sumptibus, ut, in quo plurimum doctum virorum societas vix proficisset, id iam uni ipsi debeatur. Quam, in Viro Principe, laboris patientiam, hoc magis uspicimus, quo est, etiam in iis, qui omnem ætatem in litteris terunt, infrequentior. Aliter enim editionem parat Auctor celsissimus, novis accessionibus, atque emendationibus quibusdam, locupletatam.

VI.) *Vita & Martyrium d. Eustachii*, carmine heroico Polono, Leopoli, typis Collegii Societatis Iesu, plag. 50. In eo opere, Vita Martyris ita exposita est, ut simul præclara inde doctrinæ moralis præcepta depromantur. Sed etiam carminis ipsius elegantia, laudem apud omnes meruit, quotquot sermonis Poloni ita gnari sunt, ut etiam de poetæ Poloni exacte iudicent.

VII.) *Descriptio fundationis arcis & Capellæ Lachouensis*, 1751. in 8. Lingua vernacula scriptus liber est, qui præter istius arcis, quæ est in dominio Celsissimi Principis, habitum, egregia multa, neque alibi obvia, de Ducatu & Palatinatu Volhyniæ, magna lectionis copia, complectitur.

VIII.) *Pars Scripturæ Sacræ, cum Psalterio*, lingua Polonica reddita, 1752. in 4. Operam dedit Auctor celsiss. ut quam exactissime posset, sensum Scripturæ Sacræ adsequeretur, quare etiam versionem suam, ad aliam Kochanowskii, & metricam Saronskii, exegit. Quo studio id consequutus est, ut patriæ linguæ perfectam scientiam, quæ in hoc opere in primis enitet; simul vero pietatis præclarum specimen, quod in tractandis sacris litteris ediderit; & Cives Poloni, & exteri, agnoscant atque suspiciant. Opus matri dicatum est, dedicatoria Epistola, etiam pietatis in Parentes indice.

IX.) *Musæum Polonum*, Leopoli 1752. 4. Est recensio Scriporum Poloniæ, rariorum potissimum, interposito Auctoris, de cuiusque præstantia, iudicio. Prostant quidem varii variorum, de Scriptoribus Polonis, commentarii; qualis est *Sam. Joah. Hoppii*, Gedani 1707. 4. editus, quem
dein-

deinceps observationibus *Gabriel. Groddeck & Valentin. Schlieff* auctum, novæ editioni Dlugoffi Lipsiensi Tomo I. præmissum videas; quo etiam referendus egregius liber *David. Braunii*, Coloniae 1723. 4. de Scriptoribus Poloniae & Prussiae, tam impressis, quam manu scriptis; *Storovolscii* item centum illustrium Scriptorum Polonicorum Elogia & Vitæ, Francof. 1625. 4. in quo tamen libro diligentiam desiderant, & iudicii acumen, peritiores; quod etiam pretium levi libello *Varseviti*, de Regibus, Sanctis, Pellatoribus, & Script. Polonis, Romæ, 1601. 8. Posnaniae 1629. 8. faciendum est. Sed omnem horum Virorum diligentiam, eruditionem, iudicandi peritiam, longe superavit celsissimus Jablonovius, qui, de quibus libris iudicium tulit, eos non legit solum, sed etiam, absque odio, aut gratia, quo quisque loco habendus sit, ingenue & ex vero professus est.

X.) *De Progressu Artis Poeticæ*, Dissertatio, Leopoli 1753. fol. Manuductionem continet ad poeticen, sermone Polono; appendicis loco Index Poetarum Polonorum additus est, qui aliquod quasi Musæi Polonici supplementum dici poterit.

XI.) *Trigonometria*, 1753. 4. Liber itidem lingua vernacula scriptus, atque usui potissimum Officialium Regni Poloniae destinatus, quorum intererat, habere aliquem de suis civibus trigonometram, qui exactius Grzebescio & Solscio eam Mathematicum particulam traderet. Quæ adiunctæ sunt tabulae, partim problematibus trigonometricis illustrandis, partim vero mensuris atque ponderibus explicandis, inserviunt.

XII.) *Podhorecensia*, liber Gelliana diligentia congestus, ex omni re litteraria, selectas animadversiones exhibet, typis excusus Leopoli 1754. 4. Nomen a castro celsissimi Principis fortitus est, cui etiam originem debet. Addita sunt quaedam a nobilissimo Anglo, *Georgio Scop*, quæ ad elegantiores litteras æque pertinent.

XIII.) *Dodecas Ducum Martis Poloniae & Magni Ducatus*

NOVA ACTA ERUDITORUM

tus Litvaniae, seu classicum Sarmatiae, Tomus I. typis Ioannis Filipowicz, Leopoli 1754. in fol. Istius operis hanc esse rationem Auctor celsissimus voluit, ut tribus Tomis omnia ea complecteretur, quaecunque ad artis militaris in Polonia historiam pertinent. Primo igitur Tomo, post Praefationem, quae omnem Libri oeconomiam succincte exponit, quinque Dissertationes sunt, nisi malis Sectiones dicere. *Prima*, belli ducum in Polonia originem, muneris rationes, praerogativas denique, reique adeo bellicae Polonae historiam, proponit. Quibus ut fidem conciliaret Auctor, addidit, quae huc pertinent, magno a se labore conquisitas, Regni constitutiones. Quo effecit, ut primus argumentum hoc tractasse, eique praecalam lucem adfudisse, merito censeatur. Sequitur series ducum belli, qui fuerunt in Polonia inde ab anno Christi 1000. ad nostram usque aetatem; qui labor, dici nequit, qua sollertia fuerit, a celsissimo Auctore, quae adcuratio, argumento dicatus, quod nemo adhuc Polonorum occupaverat, etsi esset Patriae perquam gloriosum. *Dissertatio altera* exhibet vitam & res gestas belli ducum militiae regiae, quam *Domum Regiam*, solemnibus vocabulo, adpellant. *Tertia* ad Regimentarios, (vulgo, sed barbare, *Generalissimos* dicunt,) qui & supremorum ducum munere fungebantur, pertinet. *Quarta* de illis exponit ducibus, qui omni vita sua exercuerunt militiam. *Quinta* denique vitas ducum quorundam, sermone Polono, ad finem historiae, complectitur. *Tomus II.* continebit aliorum VI. Ducum vitas; *Tomus III.* qui & ultimus, fata reliquorum, eodem ordine, proponet, eritque, quemadmodum opus univrsum, exemplo ducibus, qui sunt, quique futuri sunt impofterum, qua fide & alacritate, qua fortitudine & constantia, sit rebus Patriae, bono rei publicae, a bonis civibus, belli ducibus, invigilandum.

XIV.) *Anecdota Iablonoviana*, ad antiquissimae & inclutae gentis Iablonoviae Historiam pertinent, cuius immunitates & privilegia concinno ordine recensentur. Varsoviae, typis Scholarum Piarum; 1754. in 4. Praeclearo operi, ultimam manum adiecit Illustriss. *Zaluskius*, Comes, Supremus Regni Referen-

MENSIS IULII A. MDCCLVI.

Referendarius, Vir, & amore litterarum, & præstantia doctrinæ, a nobis sæpenumero iam laudatus. Hic igitur, quidquid erat in incomparabili litteraria suppellectile sua, quod ad ornamenta celsissimæ Gentis Iablonoviæ pertineret, id omne, ultro lubensque, amplificandis exornandisque Anecdotis Iablonovianis suppeditavit. Est vero etiam propterea liber hic magnificandus, quod multa ei insunt ad historiam antiquam Prutheno-Polonam spectantia, non facile alibi explicatius tradita.

XV) *Nagody*, seu *Nuptiæ Cananæ*, Lipsiæ, typis Langenhemii, 1755. in 8. liber devotioni sacer, in sectiones quinque tributus. Prima, de Summi Numinis existentia præcipit; reliquis, preces varias, & supplicationes, pias meditationes, aliaque istius generis, auctor exhibet.

XVI) *Bibliotheca Iablonoviana*, Lipsiæ apud Breitkopfium, 1755. Voluminibus IV. in 4. Egregium hunc instructissimæ Bibliothecæ Iablonovianæ catalogum, congeffit M. *Frieder. Sigismundus Witzleben* Vir doctissimus; qui etiam, additis, ubi necessum videbatur, observationibus, cavet, ne vel præstantia libri, vel raritas, vel quidquid ad litterariam historiam pertinet, ignoraretur. Cuius diligentia effecit, ut Catalogi istius lectio, magnam sit utilitatem omnibus iis, qui cognoscendæ rei litterariæ desiderio ducuntur, allatura. De ipsa, hoc Catalogo descripta, librorum omnis generis præstantissimorum copia, dicere propterea superfedemus, quod, qui eam maximis sumptibus, magnoque delectu, congeffit, Celsissimus Iablonovius, non solum qui libri boni sint unus omnium optime intelligit, sed etiam iis legendis tantum temporis & studii impendit, ut Suo eum merito ambulanti Bibliothecam dixeris. Ex quo, qualem ipse sibi Bibliothecam instituerit, facile intelligitur. Postremus Catalogi Tomus, Codices Bibliothecæ Iablonovianæ membranaceos recenset. Gratulamur Poloniæ litteratæ, eique perpetuum precamur, hunc talem bonorum librorum amorem, quo in spem adducimur, ore, ut redeat omnino bonarum litterarum in Sarmatis cultura,
ra,

NOVA ACTA ERUDITORUM

ra, cessetque tandem aliquando inveteratus ille, & exitialis artibus omnibus, error, nullam esse ex litteris, omnem ex bellica virtute, gloriam.

Atque hæc quidem sunt celsissimi Iablonovii opera, exscripta typis: reliquorum, quibus faventem Lucinam adprecamur, titulos adponemus. *Prima* omnium futura est, *de origine, progressu, cultura, perfectione denique, litteraturæ Slavopolonæ*, Dissertatio historico-critica. Argumentum a nemine occupatum.

II) *Ephemerides peregrinationum Iablonovianarum*, sermone Gallico.

III) *Astronomia*.

IV) *Repertorium Historiæ*.

V) *Collectanea poetica selecta*.

VI) *Orationes Iablonovii*, comitiales, nuptiales, funebres, vernaculo sermone habitæ, & uno volumine exhibendæ.

VII) *Vindiciæ Poloniæ contra Bohemiam*, seu Scriptores Bohemos, qui putant, S. Adalberti ossa, quæ Gnesnæ adfervantur, esse in Bohemia.

VIII) *Tabularium locupletissimum Gentis Iablonoviæ*.

IX) *Diarium obsidionis Gedanensis*.

X) *Tabula Geographica Regni Poloniæ*, a Dom. S. Hilaire delineata, a celsissimo Iablonovio Principe instituta, atque ad omnes artis regulas, ex vero proposita.

XI) *Duodecim orationes Ciceronis*, emendandæ Eloquentiæ infervituræ.

Interest rei publicæ litterariæ, vivere & valere Auctorem celsissimum, quod una nobiscum omnes ii exoptaturi sunt, qui amant litteras, & qui, quantum ad earum gloriam, tam præclarum, tanti Principis, exemplum, conferat, intelligunt.

L I M I T E S

Inter Regnum Poloniae & Marchiam
Brandenburgicam.

*Recognitio Comitum de Dresen, quod Castra Dresen
(Driessen) et Santhok, ad Coronam Regni Polo-
niae antiquitus pertinentia, a CASIMIRO Rege
Poloniae in Feudum acceperint. Datum Craco-
viae d. 22 Julii, anno 1365.*

Ex Originali Sigill. 4.

In Nomine Domini Amen. Cum de Jure quilibet potius suo Domino naturali, quam extraneo fideliter obedientiam in omnibus licitis & honestis exhibere teneatur, noverit igitur tam praesens aetas, quam futura. Quod, Nos DOBROGOST, una cum fratribus Nostris, videlicet, ARNOLDO, HOLRICO, & BARTHOLDO, Comite de Dresen, vero zelo justitiae inclinati, considerantes gesta Progenitorum nostrorum, quomodo, & qualiter ipsi cum Castris, videlicet, Dresen, & Santhok ad Coronam Regni Poloniae ab olim pertinebant, & quae inter Limites eiusdem Regni sunt inclusa, cum territoriis eis iunctis, eadem Castra, videlicet, Dresen, & Santhok, cum adiacentiis ipsorum, ex nunc ab Excellentissimo Principe Domino CASIMIRO Illustri Rege Poloniae, in feudum verum recipimus, sibi & suae Coronae de eisdem Castris homagium facientes, promittentes fide bona, & absque fraude totius doli, eundem Dominum Regem, & eius Successores, contra quemlibet hostem juvare, tueri, ac pro viribus defensare, & nusquam deserere, etiam in ad-

a

versis,

verfis, etiam ad nostra Castra intromittere gentem suam volumus, & spondemus, expugnatione civitatum, & terrarum sub hostibus degentium quoties, & quando sibi & suo Capitano videbitur expedire. In cuius rei testimonium præsentibus fieri iussimus, Sigillorum Nostrorum munimine roboratas. Actum, & Datum Cracoviæ, Die Sanctæ Mariæ Magdalænæ, Anno Domini millesimo trecentesimo sexagesimo quinto. Præsentibus VENCESLAO Nemodlimensi, HENRICO Zaganensi, Magnificis Principibus. JOANNE Cracoviensi, FLORIANO Lanciensi, Cancellariis. ANDREA Palatino Cracoviensi, WIRZBONTA Poznaniensi, SANDZIVOGIO Naklensi, Castellanis. NICOLAUS, dicto STRALA de Grundzens, PREDBOVIO de Breste, & aliis multis fide dignis.

*Homagium ULRICI hæredis de Dresno (Driessen)
VLADISLAO Regi, et Regno Poloniae præstitum. Anno 1402.*

Ex Originali.

Nos ULRICVS Hæres de *Dresno* ad universorum notitiam per hæc scripta deducimus: quod matura deliberatione, non aliquo errore seducti, sed ex certa scientia voluntateque ultronea, de consilio Gentricis nostræ carissimæ, Serenissimum Principem Dominum VLADISLAUM Regem Poloniae, Dominum nostrum gratiosissimum in Dominum nostrum recepimus, sibi que & eius Coronæ ac Regno Poloniae cum Castro nostro *Dresno* perpetuo & homagialiter una cum Successoribus nostris, tanquam vero Domino nostro, & hæredi adhærere & subici, ac verus subditus & Regnicola, ipsius esse promittimus, & eius Dominationi subiicimur, ut præmittitur homagialiter tenore præsentium mediante. Cui quidem Domino VLADISLAO, & eius Regno homagium & subiiectionis ac obedientiæ debitum, super fidelitate tenenda præstitimus, per Nos & Successores

res nostros inviolabiliter & perpetue tenendum, more solito & consueto. Ita quod præter ipsum Dominum VLADISLAUM, & eius Successores, ac Coronam Regni Poloniæ, nullum Dominum, aut hæredem, & protectorem debemus quærere, sed ipsis tanquam verus subditus & homagialis fideliter adhærere, & eos ab omnibus insultibus quorumlibet inimicorum præmunire. Eo etiam non obmisso, quod de Castro nostro prædicto *Drezno* toto nostro posse de commodis ipsius Domini Regis, & terrarum eius curabimus providere, & ipsum ac terras ipsius ab omnibus incommodis, dispendiis, atque damnis toto posse nostro, ut præmittitur, præmunire, eo specialiter addito & expresso, quod si nos mori sine prole contigerit, ex tunc prædictum Castrum nostrum *Drezno*, ad ipsum Dominum Regem Poloniæ, & Coronam ipsius devolvetur: similiter si proles nostræ, si quas Nos habere continget, sine liberis, & succedaneis morientur, Castrum prædictum ad ipsum Dominum Regem, & Coronam ipsius perpetue pertinebit, quod ad manus Domini Regis nobis decedentibus, ut præmittitur, tenebitur, & regetur; cui quidem Domino Regi Burgravius noster præsens, una cum consorte & Comite nostris, cum eodem Castro nostro ad manus SANDZIVOGII *de Ostrorog* promissionem facient; similiter & cæteri Burgrabii in ipso Castro eligendi & statuendi pro parte Domini Regis, ipsi Domino SANDZIVOGIO promissiones super obedientia & fidelitate tenenda, cum ipso Castro facient fideliter, & præstabunt, promittentes insuper, quod pro necessitate ipsius Domini VLADISLAI Regis, & Coronæ Regni Poloniæ prædictum Castrum nostrum *Drezno*, ad repellendas quorumlibet inimicorum ipsorum insidias volumus concedere, & ipsum sibi tanquam proprium eius, quotiescunque opus fuerit, aperire. Horum quibus sigillum nostrum appensum est testimonio literarum. Actum in *Raczansz*, feria quinta ipso die corporis Christi, Anno Domini millesimo quadringentesimo secundo, præsentibus his Venerabilibus in Christo Patribus Dominis, Domino NICOLAO de CUROW Archiepiscopo

versis, etiam ad nostra Castra intromittere gentem suam volumus, & spondemus, expugnatione civitatum, & terrarum sub hostibus degentium quoties, & quando sibi & suo Capitaneo videbitur expedire. In cuius rei testimonium præsentibus fieri iussimus, Sigillorum Nostrorum munimine roboratas. Actum, & Datum Cracoviæ, Die Sanctæ Mariæ Magdalenæ, Anno Domini millesimo trecentesimo sexagesimo quinto. Præsentibus VENCESLAO Nemodlimensi, HENRICO Zaganensi, Magnificis Principibus. JOANNE Cracoviensi, FLORIANO Lanciensi, Cancellariis. ANDREA Palatino Cracoviensi, WIRZBONTA Poznaniensi, SANDZIVOGIO Naklensi, Castellanis. NICOLAUS, dicto STRALA de Grundzens, PREDBOVIO de Breste, & aliis multis fide dignis.

Homagium ULRICI hæredis de Dresno (Driessen)
VLADISLAO Regi, et Regno Poloniae præstitum. Anno 1402.

Ex Originali.

NOS ULRICVS Hæres de Dresno ad universorum notitiam per hæc scripta deducimus: quod matura deliberatione, non aliquo errore seducti, sed ex certa scientia voluntateque ultronea, de consilio Gentricis nostræ carissimæ, Serenissimum Principem Dominum VLADISLAUM Regem Poloniae, Dominum nostrum gratiosissimum in Dominum nostrum recepimus, sibi que & eius Coronæ ac Regno Poloniae cum Castro nostro Dresno perpetuo & homagialiter una cum Successoribus nostris, tanquam vero Domino nostro, & hæredi adhærere & subici, ac verus subditus & Regnicola, ipsius esse promittimus, & eius Dominationi subiicimur, ut præmittitur homagialiter tenore præsentium mediante. Cui quidem Domino VLADISLAO, & eius Regno homagium & subiectionis ac obedientiæ debitum, super fidelitate tenenda præstitimus, per Nos & Successores

res nostros inviolabiliter & perpetue tenendum, more solito & consueto. Ita quod præter ipsum Dominum VLADISLAUM, & eius Successores, ac Coronam Regni Poloniæ, nullum Dominum, aut hæredem, & protectorem debemus quærere, sed ipsis tanquam verus subditus & homagialis fideliter adhærere, & eos ab omnibus insultibus quorumlibet inimicorum præmunire. Eo etiam non obmisso, quod de Castro nostro prædicto *Drezno* toto nostro posse de commodis ipsius Domini Regis, & terrarum eius curabimus providere, & ipsum ac terras ipsius ab omnibus incommodis, dispendiis, atque damnis toto posse nostro, ut præmittitur, præmunire, eo specialiter addito & expresso, quod si nos mori sine prole contigerit, ex tunc prædictum Castrum nostrum *Drezno*, ad ipsum Dominum Regem Poloniæ, & Coronam ipsius devolvetur: similiter si proles nostræ, si quas Nos habere continget, sine liberis, & succedaneis morientur, Castrum prædictum ad ipsum Dominum Regem, & Coronam ipsius perpetue pertinebit, quod ad manus Domini Regis nobis decedentibus, ut præmittitur, tenebitur, & regetur; cui quidem Domino Regi Burgravius noster præsens, una cum consorte & Comite nostris, cum eodem Castro nostro ad manus SANDZIVOGII *de Ostrorog* promissionem facient; similiter & cæteri Burgravi in ipso Castro eligendi & statuendi pro parte Domini Regis, ipsi Domino SANDZIVOGIO promissiones super obedientia & fidelitate tenenda, cum ipso Castro facient fideliter, & præstabunt, promittentes insuper, quod pro necessitate ipsius Domini VLADISLAI Regis, & Coronæ Regni Poloniæ prædictum Castrum nostrum *Drezno*, ad repellendas quorumlibet inimicorum ipsorum insidias volumus concedere, & ipsum sibi tanquam proprium eius, quotiescunque opus fuerit, aperire. Horum quibus sigillum nostrum appensum est testimonio literarum. Actum in *Raczansz*, feria quinta ipso die corporis Christi, Anno Domini millesimo quadringentesimo secundo, præsentibus his Venerabilibus in Christo Patribus Dominis, Domino NICOLAO de CUROW Archiepiscopo

Gneznensi, Domino JOANNE Vladislaviensi, ALBERTO Poznaniensi, & Domino JACOBO Plocensi, Episcopis, Magnificisque Viris Dominis SANDZIWOGIO Swidwa Poznaniensi, & SANDZIWOGIO de Schulino Kalliziensi, Palatinis, multisque aliis nostris fidis, & amicis.

*Instrumenta tria prolatorum testium super limitatione finium Regni Poloniæ, et Marchiæ novæ.
Anno 1422. d. 25 Octobris.*

Ex Originali.

Instrumentum Primum.

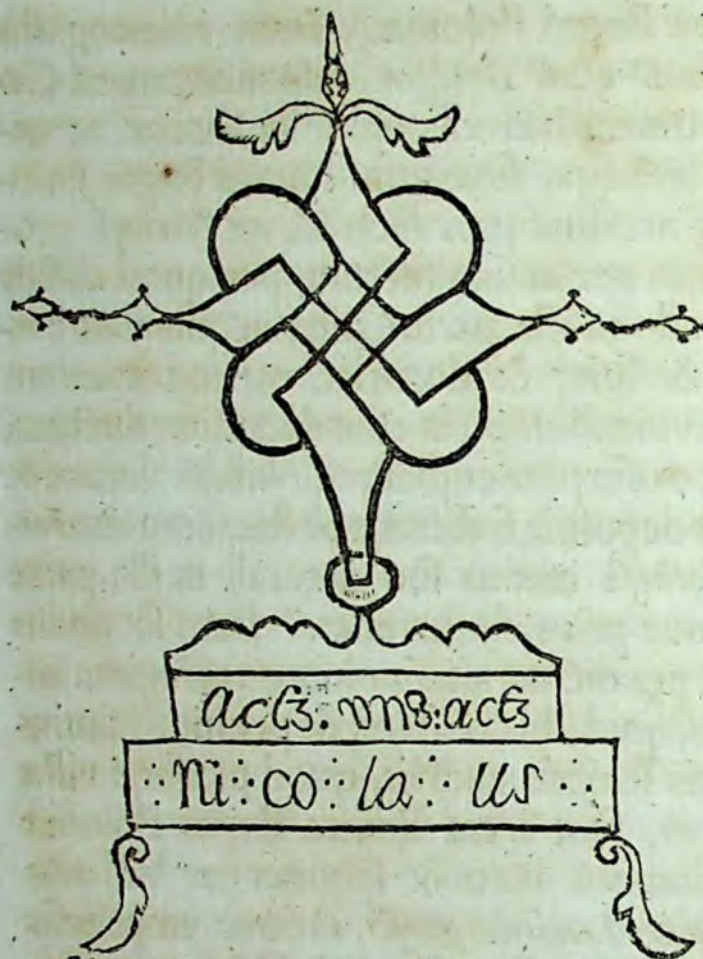
In Nomine Domini Amen. Sub anno eiusdem Nativitatis Domini millesimo quadringentesimo vicesimo secundo. Indictione decima quinta, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini Martini divina Providentia Papæ Quinti Anno Quinto, Die vicesima quinta mensis Octobris, hora tertiarum, vel quasi, in Cubiculo Venerabilis Patris Andreæ Abbatis Monasterii in Paradiso Ordinis Cisterciensis, Poznaniensis Diocesis. In mei Notarii publici, & testium infrascriptorum præsentia, Constituti personaliter Nobiles Domini DOBROGOSTIUS de Kamiona, & HENRICUS KONOPKA in Bukowiecz hæredes, armigeri dictæ Diocesis Poznaniensis medio Juramento, quod quilibet eorum tacta imagine Crucifixi præstitit de dicenda veritate in causa, quæ inter Serenissimum Principem & Dominum, Dominum VLADISLAUM Dei gratia Regem, ac totum Regnum Poloniæ ab una, & Venerabilem Dominum PAULUM de Rusdorff, Magistrum Generalem, ac totum Ordinem Cruciferorum de Prussia, parte ab altera, de, & super distinctione limitum, sive Granicierum inter prænominatum Regnum Poloniæ, & terras sive Dominia dicti Magistri Generalis, Ordinis Cruciferorum

rorum de Prussia, & signanter super distinctione limitum, gadium, sive granicierum Novam Marchiam respicientium, vertitur, seu verti speratur, deposuerunt, sive testati sunt. Et primo Nobilis præfatus Dominus DOBROGOSTIUS de *Kamiona* ætatis octoginta annorum sicut dictum est, juratus & interrogatus: quid sibi constaret de dictis limitibus, gadibus, sive graniciebus, Regnum Poloniæ, ac Novam Marchiam respicientibus? respondit: quod omnes villæ in ista parte fluvii *Wartba* videlicet *Deschno*, *Karmin*, *Ulin* & *Borek*, ab antiquo pertinebant, & spectabant ad Coronam, & Regnum Poloniæ supradictum, ac intra eiusdem Regni limites sitæ sunt, & locatæ. Item interrogatus de causâ scientiæ, respondit: quod recordatur quia Villani dictarum villarum in signum subiectionis & servitutis debitæ, sicut & ceteri Villani villarum ad monasteria in *Paradiso* & in *Blezow* spectantium solvere solebant Capitaneis Castri, & pro ipso Castro *Medzyrzecz*, singulis annis certas contributiones, seu obventiones, videlicet, ova ad festum Paschæ, & pro porco, vulgo *Wieprzowe*. Item interrogatus quo modo dictæ villæ sunt devolutæ ad oppidum *Landisberg*? respondit, quod quidam Abbas Monasterii in *Paradiso* prædicti, nomine ANDREAS, qui, prout, testis retulit eundo ad Curiam Romanam in via defunctus est, dictam villam *Karmin* præfatis Oppidanis *Landisbergensibus* pro certa summa pecuniarum, quam ad præsens non recordatur, vendidit coactus & compulsus, eo, quod dicti Oppidani *Landisbergenses* Curiam dicti Domini Abbatis cum multo Comitatu subintrantes, ipsam Curiam, ac Ecclesiam in eadem villa *Karmin* iniuriose concremarunt, ac alia plura damna eidem villæ intulerunt, propter quæ dictus Abbas ipsam villam a præfatis iniuriis & damnis protegere ac defendere non valens, eam vendidit prout supra: Et subiunxit, quod præfati Oppidani *Landisbergenses*, singulis annis ratione emptionis, & venditionis dictæ villæ *Karmin*, solverunt & solvunt ac in perpetuum se astrinxerunt & obligaverunt solvere duodecem talenta piperis Domino Abbati, pro tempore existenti, & suo Conventui in *Paradiso* in *Frankenfordis*

sibi, vel cui ipse Dominus Abbas levanda commiserit, reponenda, præsentanda, & cum effectu assignanda. Item idem testis adiecit, quod sæpe dicti Oppidani *Landisbergenses* ratione servitiorum a prædicta villa *Karmin* debitorum, strenuo & nobili militi Domino DOMORATH Capitaneo Maioris Poloniæ Generali, totiens quotiens singulis annis per eum moniti fuerant, unum vas de vino, & aliud de cerevisia *Landisbergensi*, & interdum unum currum de nucibus mellanis, in signum servitutis ratione dictæ villæ *Karmin* debitæ, pro Castro *Medirzecz* pro honore dicti Domini DOMORATH dederunt, petentes ne ad servitia dicto Castro *Medirzecz* taliter, ut prædictum est, debita stringerentur. Et post decessum dicti Domini DOMORATH alii Capitanei seu Tenentarii successerunt in Castrum *Medirzecz*, qui ignorabant de servitiis Villanorum villæ *Karmin* prædictæ, ex eo quod fuerint hospites, videlicet de terra *Cracoviensi*: & postea ortæ sunt guerræ in Regno Poloniæ, ita quod dicti Oppidani *Landisbergenses* pro servitiis, Contributionibus, seu obventionibus de ipsa villa *Karmin* debitis, minime fuerunt moniti, & sic evadere volunt, & dicto Castro *Medirzecz* servire: Villanos prædictos prohibent, in præiudicium Domini Regis, & Coronæ Regni Poloniæ. Item dixit se a multis senibus audivisse: quod quidam nobilis *Terrigena* Regni Poloniæ, limites inter hæreditates suas & bona dictorum Oppidanorum de *Landisberg* volens distinguere, conveniens cum præfatis Oppidanis *Landisbergensibus*, disposuit, ordinavit, & conclusit, quod pondera de fœno fortiter ligata ad medium fluminis *Wartha* ponere debuerunt, sicut & fecerunt, & quacunque dicta pondera seu ligaturæ fœni per aquam dicti fluminis *Wartha* decurrerent, illic limites hinc inde distingui deberent, & notari, & factum est ita, quod ubicunque dicta pondera per aquam fluxerunt, ibi ab utraque parte limites notaverunt, & eos servaverunt, sicque præfatus nobilis medietatem fluminis *Wartha*, & medietatem pontis, ante dictum oppidum *Landsberg* in eodem flumine siti libere, tenuit, & possedit, & medietatem pontalium seu telonii recepit
pro

pro usu suo, sicut Terrigena Regni Poloniæ. Item interrogatus quid sibi constaret de Castro *Dresen* (*Driessen*) respondit, quod Castrum prædictum *Dresen*, & omnes hæreditates, silvæ, boræ, ac nemora in ista parte fluvii *Notbesz* sita, sunt intra limites Regni Poloniæ; non obstante isto, quod maxima pars dicti fluvii *Notbesz* propter obstaculum retro Castrum per artem factum, per quod dictus fluvius *Notbesz* quasi retrograde in ista parte Castri in quendam torrentem, *Birzwenich* dictum, defluit, & decurrit, quem torrentem *Birzwenich* propter dictum fluvium *Notbesz* in eum decursum ductum, Castrum *Dresen* pro se per hoc usurpare cupientes, *Notbesz* vocant & appellant. Et, prout idem testis deposuit, si dictum obstaculum amoveretur, sæpe dictus fluvius *Notbesz* meatu suo naturali in illa parte Castri *Dresen* decurreret, prout prius decurrebat. Item secundus testis HENRICUS KONOPKA prædictus, ætatis circa quadraginta annorum, juratus & interrogatus, quid sibi constaret de præmissis limitibus? respondit: quod a multis senibus audivit, quod præfatæ villæ *Drezno*, *Karmin*, *Ulim*, & *Borek*, sunt intra limites Regni Poloniæ sitæ & locatæ, de contributionibus vero & servitiis per Villanos dictarum villarum, & Oppidanos *Landisbergenses*, ratione emptionis earundem, deposuit, ut testis primus; De aliis dixit sibi non constare, super quibus omnibus & singulis præmissis, Magnificus ac strenuus Dominus SANDZIVOGIVS Palatinus Poznaniensis, & Capitaneus Maioris Poloniæ Generalis præfati Domini VLADISLAI Regis, ac totius Coronæ Regni Poloniæ, suoque nomine petiit a me Notario publico infrascripto, sibi fieri, & confici unum, vel plura, publicum, seu publica instrumenta; Acta sunt hæc Anno, Indictione, Pontificatu, die, Mense, hora, & loco, quibus supra; præsentibus ibidem Venerabili strenuo & Nobilibus Viris Dominis ANDRÆA ABBATE, prædicto DOBROGOSTIO de *Pruschino*, CUNRATOWSKI Armigero Poznaniensis Diocesis prædictæ, testibus ad præmissa vocatis specialiter, & rogatis:

Et ego

testimonium omnium & singulorum præmissorum rogatus & requisitus.

Et ego NICOLAUS, quondam JOANNES TARNOWSKI Clericus Poznaniensis Dicæesis, publicus Imperiali authoritate Notarius, prædictis juramentis, depositionibus, aliisque omnibus & singulis præmissis dum sic, ut præmittitur, agerentur, & fierent, una cum prænominatis testibus præsens interfui, eaque sic fieri vidi, & audivi. Ideo hoc præsens publicum Instrumentum manu mea propria scripsi, & in hanc publicam formam redegii. Signo & nomine meo, solitis & consuetis consignando, in fidem &

Instrumentum Secundum.

Ex Originali. Anno 1422. d. 28 Octobr.

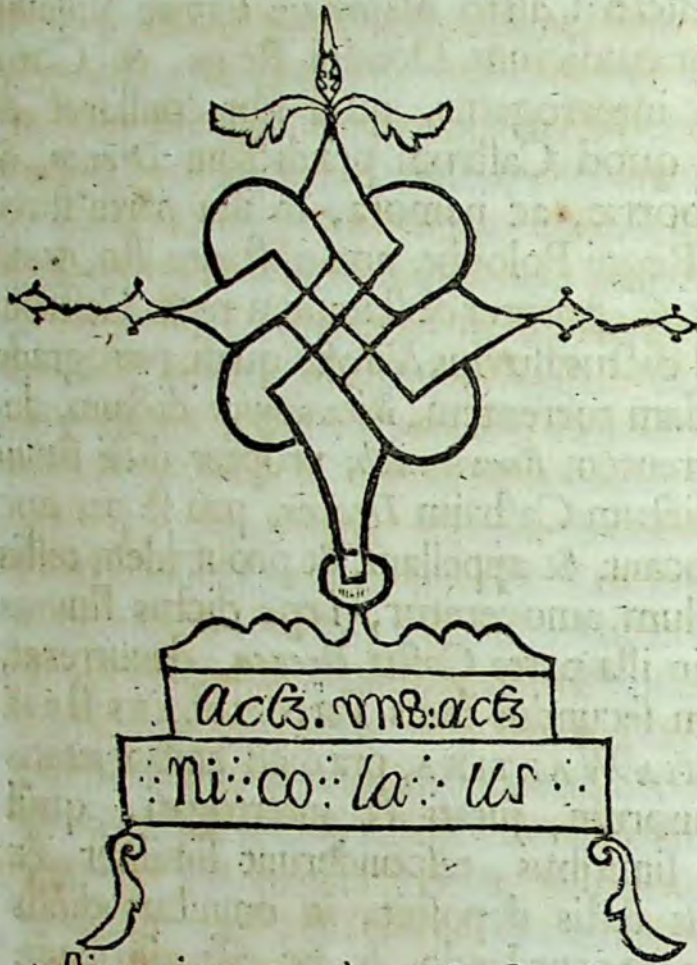
In Nomine Domini Amen. Sub anno Nativitatis Eiusdem millesimo quadringentesimo vicesimo secundo, indictione decima quinta, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini Martini, divina Providentia Papæ Quinti, anno quinto, die vicesima octava mensis Octobris, hora tertiarum, vel quasi, in domo strenui Domini THEODORICI, Vexilliferi Poznaniensis;

in Oppido *Miedzytoth*. In mei Notarii publici, & testium infra scriptorum præsentia, constituti personaliter præfatus Dominus THEODORICUS, Nobilis THOMISLAUS BRIL *de Borziszko* hæredes, Armigeri dictæ Poznaniensis Diocesis, & providus MATTHIAS WARTINA, Oppidanus ibidem in *Medzytoth*, medio Juramento, quod quilibet eorum tacta imagine Crucifixi præstitit, de dicenda veritate in Causa, quæ inter Serenissimum Principem, & Dominum, Dominum VLADISLAUM Dei gratia Regem, ac totum Regnum Poloniæ, ab una, & Venerabilem Dominum PAULUM *de Rusdorff*, Magistrum Generalem, ac totum Ordinem Cruciferorum de Prussia, parte ab altera, de, & super distinctione limitum, sive granicierum inter ipsum Regnum Poloniæ, & Terras, sive Dominia dicti Magistri Generalis, & Ordinis Cruciferorum de Prussia, & signanter super distinctione limitum, gadium, sive granicierum, novam Marchiam respicientium, vertitur, seu verti speratur, deposuerunt, sive testati sunt. Et primo præfatus Dominus THEODORICUS quinquaginta annorum, vel circa, sicut dictum est, juratus, & interrogatus, quid sibi constaret, de dictis limitibus, gadiibus, sive graniciebus Regnum Poloniæ, ac novam Marchiam respicientibus? respondit: quod omnes villæ in ista parte fluvii *Wartba*, videlicet: *Deschno*, *Karmin*, *Ulin*, & *Borek*, ab antiquo pertinebant, & spectabant ad Coronam, & Regnum Poloniæ supra dictum, ac intra Regni eiusdem limites, sitæ sunt & locatæ. Item interrogatus de causa scientiæ, respondit: quod recordatur, quia Villani dictarum villarum in signum subiectionis, & servitutis debitæ, sicut & ceteri Villani villarum ad Monasteria in *Paradiso*, & in *Blezowo*, spectantes, solvere solebant Capitaneis Castri, & pro ipso Castro *Medirzecz*, singulis annis certas Contributiones, seu obventiones, videlicet: Ova ad festum Paschæ, & pro porco vulgariter *Wieprzowe*. Item interrogatus quomodo dictæ villæ sunt devolutæ ad Oppidum *Landisberg*, respondit, quod quidam Abbas Monasterii in *Paradiso* prædicti, nomine ANDREAS, dudum defunctus, dictam villam *Karmin*,

præfatis Oppidanis Landisbergensibus pro certa summa pecuniarum, quam ad præfens non recordatur, vendidit coactus, & compulsus, eo quod dicti Oppidani Landisbergenses, curiam dicti Domini Abbatis, cum multo comitatu subintrantes, ipsam curiam ac Ecclesiam in eadem villa *Karmin*, iniuriöse concremarunt, ac alia plura damna eidem villæ intulerunt, propter quæ dictus Abbas, ipsam villam a præfatis iniuriis, & damnis, protegere, & defendere non valens, eam vendidit, prout supra. Subindeque præfati Oppidani Landisbergenses singulis annis, ratione emptionis & venditionis dictæ villæ *Karmin*, solverunt, & solvunt, ac in perpetuum se astrinxerunt, & obligaverunt solvere duodecem talenta piperis Domino Abbati, pro tempore existenti, & suo Conventui in *Paradiso*, in *Frankenfordis*, sibi, vel cui ipse Dominus Abbas levanda commiserit, reponenda, præsentanda, & cum effectu assignanda. Item idem testis adiecit, quod sæpe dicti Oppidani Landisbergenses, ratione servitiorum a prædicta villa *Karmin* debitorum, Strenuo & Nobili Militi Domino *DOMORATH*, Capitaneo Maioris Poloniæ, toties, quoties singulis annis per eum moniti fuerant, unum vas de vino, aliud de cerevisia Landisbergensi, in signum servitutis, ratione dictæ villæ *Karmin*, debita pro Castro *Medirzecz*, pro honore dicti Domini *DOMORATH* dederunt, petentes, ne ad servitia dicto Castro *Medirzecz* taliter, ut prædictum est, debita stringerentur. Item interrogatus, unde sibi constaret? respondit: quod dictum vinum & cerevisiam prædictos Oppidanos Landisbergenses in curribus adducere vidit, & idem vinum ac cerevisiam cum Patruo suo, Domino *DOMORATH* prædicto, bibit; & post decessum dicti Domini *DOMORATH*, alii Capitanei, seu Tenutarii successerunt in Castrum *Medirzecz*, qui ignorabant de servitiis Villanorum villæ *Karmin* prædictæ, ex eo, quod fuerunt hospites; & postea ortæ sunt guerræ in Regno Poloniæ, ita, quod dicti Oppidani Landisbergenses pro servitiis, Contributionibus, seu obventionibus de ipsa villa *Karmin* debitis, minime sunt moniti,

& sic

& sic evadere volunt, & dicto Castro *Medirzecz* servire Villanos prædictos prohibent, in præiudicium Domini Regis, & Coronæ Regni Poloniæ. Item interrogatus, quid sibi constaret de Castro *Drezen*, respondit: quod Castrum prædictum *Drezen*, & omnes hæreditates silvæ, boræ, ac nemora, in ista parte fluvii *Notesz* sita, sunt intra limites Regni Poloniæ, non obstante isto, quod maxima pars dicti fluvii *Notesz*, propter obstaculum retro Castrum per artem factum, per quod dictus fluvius *Notesz*, quasi retrograde in ista parte Castri in quendam torrentem, *Birzwenich* dictum, defluit, & decurrit, quem torrentem *Birzwenich*, propter dicti fluvii *Notesz* in eum decursum, dictum Castrum *Drezen*, pro se per hoc usurpare cupiendo, *Notesz* vocant, & appellant, & prout idem testis deposuit, si dictum obstaculum amoveretur, sæpe dictus fluvius *Notesz* meatu suo naturali in illa parte Castri *Drezen*, decurreret, prout prius decurrebat. Item secundus testis THOMISLAUS BRIL cum tertio videlicet MATHIA WARTINA, prædicti ambo ætatis septuaginta, vel circa, annorum, jurati & interrogati, quid eis constaret de præmissis limitibus, responderunt similiter, & eodem modo, prout primus testis deposuit, in omnibus dictis suis superius expressis secum concordando, & sic esse affirmant. Super quibus omnibus & singulis præmissis, Magnus, ac Strenuus Dominus SANDIVOGIUS, Palatinus Poznaniensis, & Capitaneus Maioris Poloniæ Generalis, præfati Domini VLADISLAI, Regis, ac totius Coronæ Regni Poloniæ, suoque, nominibus, petiit a me Notario publico infra scripto sibi fieri & confici unum, vel plura, publicum, seu publica instrumenta. Acta sunt hæc anno, Indictione, Pontificatu, die, mense, hora, & loco, quibus supra. Præsentibus ibidem Nobilibus Viris Dominis DOMORATH, filio strenui Domini THEODORICI prædicti, VILHELMO Advocato in *Medzich*, & DOBESLAO de *Borczysko* Armigeris Poznaniensis Diocesis prædictæ, testibus ad præmissa vocatis specialiter, & rogatis.

testimonium omnium, & singulorum præmissorum rogatus, & requisitus.

Et ego NICOLAUS quondam JOANNES TARNOWSKI Clericus Poznaniensis Diocesis, publicus Imperiali authoritate Notarius, prædictis juramentis, depositionibus, aliisque omnibus & singulis præmissis, dum sic, ut præmittitur, agerentur & fierent, una cum prænominatis testibus præsens interfui, eaque sic fieri vidi, & audivi. Ideo hoc præsens publicum Instrumentum manu propria scripsi, & in hanc publicam formam redegi. Signo, & nomine, meis solitis, & consuetis consignando, in fidem &

Instrumentum Tertium.

Quo continentur testimonia prolatorum testium super limitatione finium Regni Poloniae, et novae Marchiae. Anno 1422. d. 29 Octobr.

Ex Originali.

In Nomine Domini Amen. Sub anno Nativitatis Eiusdem Domini, millesimo quadringentesimo vicesimo secundo, Indictione decima quinta, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, ac Domini

Domini Nostri, Domini Martini divina Providentia Papæ V, anno quinto, die vicesima nona mensis Octobris, hora tertiarum, vel quasi, in præsentia Nobilis Domini DOBROGOSKI in *Sirakowo* Hæredis, Armigeri Poznaniensis Diœcesis, in mei Notarii publici, ac testium infra scriptorum præsentia, constituti personaliter Nobiles Viri NICOLAUS in *Zathono*, & JOANNES in *Jablonowo* hæredes, nec non providi NICOLAUS PYCZYKAUS, & NICOLAUS TUKIERKA, Oppidani ibidem in *Sirakowo*, dictæ Poznaniensis Diœcesis, medio Juramento, quod quilibet eorum tacta imagine Crucifixi præstitit, de dicenda veritate, quam inter Serenissimum Principem, & Dominum, Dominum VLADISLAUM Dei gratia Regem, ac totum Regnum Poloniæ, ab una: & Venerabilem Dominum PAULUM de *Rusdorff*, Magistrum Generalem, ac totum Ordinem Cruciferorum de Prussia, parte ab altera, de, & super distinctione limitum, seu granicierum, inter ipsum Regnum Poloniæ, ac Terras, sive Domina dicti Magistri Generalis, & Ordinis Cruciferorum de Prussia, & signanter super distinctione limitum, gadium, seu granicierum novam Marchiam respicientium, vertitur, seu verti speratur, deposuerunt, sive testati sunt. Et primo præfatus NICOLAUS ZATHOMSKI, ætatis nonaginta annorum, vel circa, sicut dictum est, juratus & interrogatus, quid sibi constaret de dictis limitibus, gadibus, sive graniciebus Regnum Poloniæ, ac novam Marchiam respicientibus? respondit: quod omnes villæ in ista parte fluminis *Wartha*, videlicet: *Deschno*, *Karmin*, *Ulin*, & *Borek*, ab antiquo pertinebant, & spectabant ad Coronam, & Regnum Poloniæ supradictum, ac intra eiusdem Regni Limites sitæ sunt, & locatæ. Item interrogatus de causa scientiæ, respondit: quod recordatur, quia Villani dictarum villarum in signum subiëctionis, & servitutis debitæ, sicut & ceteri Villani villarum ad Monasteria in *Paradiso*, & *Blezowo* spectantium, solvere solebant Capitaneo Castri, & pro ipso Castro Medzyrecensi singulis annis certas contributiones, seu obventiones, videlicet pro

porco vulgariter *Wieprzowe*; Item interrogatus, quomodo dictæ villæ sunt devolutæ ad Oppidum *Landisberg*, respondit: quod quidam Abbas Monasterii in *Paradiso* prædicti, nomine ANDREAS, qui dudum defunctus est, dictam villam *Karmin* præfatis Oppidanis Landisbergensibus pro certa summa pecuniarum, quam ad præsens non recordatur, vendidit coactus, & compulsus, eo quod dicti Oppidani Landisbergenses Curiam dicti Domini Abbatis cum multo comitatu subintrantes, ipsam Curiam, ac Ecclesiam in eadem villa *Karmin* injuriose concremarunt, ac alia plura damna eidem villæ intulerunt, propter quæ, dictus Abbas ipsam villam a præfatis injuriis, damnis, protegere & defendere non valens, eam vendidit prout supra; alias vero villas prædictas ignorat, quas dicti Oppidani Landisbergenses pro se usurpaverunt. Et subiunxit: quod præfati Oppidani Landisbergenses singulis annis ratione emptionis, & venditionis dictæ villæ *Karmin* solverunt, & solvunt, ac in perpetuum se astrinxerunt, & obligarunt solvere duodecim talenta piperris Domino Abbati pro tempore existenti, & suo Conventui in *Paradiso* in *Frankenfordis*, sibi, aut cui ipse Dominus Abbas levanda commiserit, reponenda, præsentanda, & cum effectu assignanda. Item idem testis adiecit, quod sæpe dicti Oppidani Landisbergenses, ratione servitorum a prædicta villa *Karmin* debitorum, strenuo & Nobili militi Domino DOMORATH, Capitaneo Maioris Poloniæ, totiens quotiens singulis annis per eum moniti fuerant, unum vas de vino, & aliud de cerevisia Landisbergensi, in signum servitutis, ratione dictæ villæ *Karmin* debitæ, pro Castro *Medzyrzecz*, pro honore dicti Domini DOMORATH dederunt, petentes, ne ad servitia dicto Castro *Medzyrzecz* taliter, ut prædictum est, debita stringerentur. Et post decessum dicti Domini DOMORATH, alii Capitanei, seu Tenutarii successerunt in Castrum *Medzyrzecz*, qui ignorabant de servitiis Villanorum villæ *Karmin* prædictæ, & aliarum villarum prædictarum, ex eo, quod fuerint hospites, videlicet de Terra Cracoviensi,

quidam

quidam Dominus SWOKZYANETZ. Et postea ortæ sunt guerræ in Regno Poloniæ ita, quod dicti Oppidani Landisbergenses pro servitiis, Contributionibus, seu obventionibus de ipsa villa *Karmin*, & aliis, in jure non fuerunt moniti, & sic evadere volunt, ita, ut dicto Castro *Medzjrzecz* servire Villanos prædictos prohibent, in præiudicium Domini Regis, & Coronæ Regni Poloniæ. Item dixit se a multis Senibus audivisse, quod quidam Nobilis, terrigena Regni Poloniæ, limites inter hæreditates suas, & bona dictorum Oppidanorum de *Landisberg*, volens distinguere, conveniens cum præfatis Oppidanis Landisbergensibus disposuit, ordinavit, & conclusit, quod pondera de fœno fortiter ligata ad medium fluminis *Wartha* poni debuerunt, sicut & fecerunt, & quacunque dicta pondera, seu ligaturæ fœni per aquam dicti fluminis *Wartha* decurrerent, illic limites granicie distingui deberent, & notari; & factum est ita, quod ubicunque dicta pondera per aquam fluxerunt, ibi ab utraque parte limites notarunt, & eas servarunt, sic, quod præfatus Nobilis medietatem fluminis *Wartha*, & medietatem pontis, ante dictum Oppidum *Landisberg*, in eodem flumine sibi libere tenuit, & possedit, & medietatem pontalium, seu thelonei recepit, pro usu suo, sicut terrigena Regni Poloniæ. Insuper idem testis dixit se audivisse, quod idem terrigena in medio pontis eiusdem super fluvio, *Wartha* dicto, ante Oppidum *Landisberg*, habuit versus partem suam, huc ad Poloniam unam clausuram, seu valvam super catenis constructam, quam suis seris claudebat, aliam, vero valvam, seu clausuram similem dicti Oppidani Landisbergenses, in eodem ponte, versus Oppidum *Landisberg*, habuerunt. Item interrogatus, quid sibi constaret de Castro *Drezen*? respondit, quod Castrum prædictum *Drezen*, & omnes hæreditates, silvæ, borræ, aut nemora in ista parte fluvii *Notbesz* sita, sunt intra limites Regni Poloniæ, non obstante isto, quod maxima pars dicti fluvii *Notbesz*, propter obstaculum retro Castri partem factum, per quod dictus

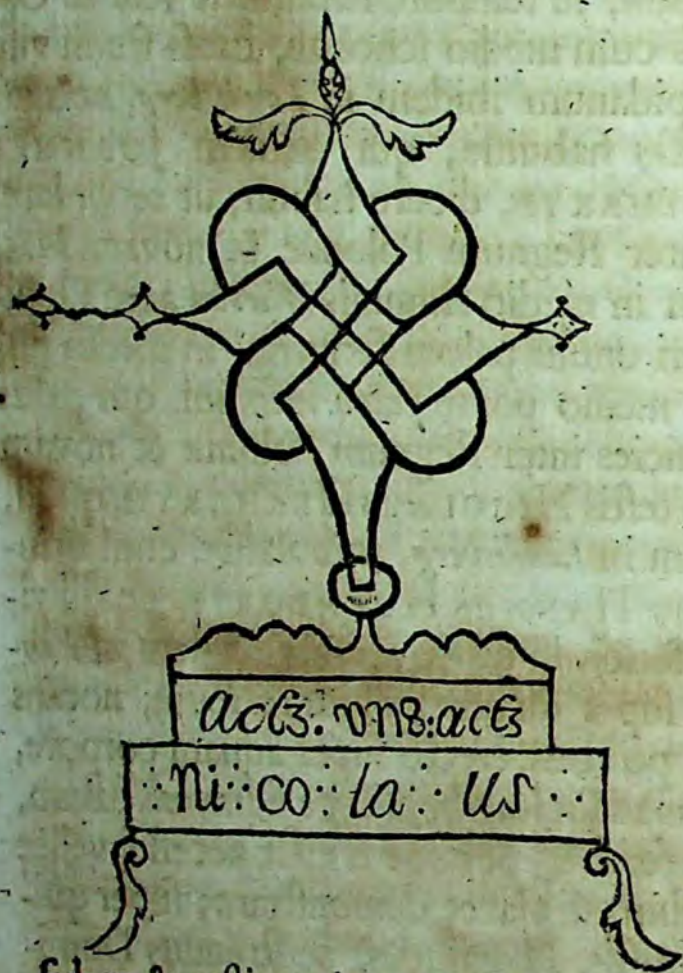
fluvius

fluvius *Notbesz* quasi retrograde in ista parte Castrum, in quendam torrentem, *Birzwenich* dictum, defluit, & decurrit, quem torrentem *Birzwenich*, propter dicti fluvii *Notbesz*, in eum decursum, dictum Castrum *Drezen*, pro se pro hoc usurpare cupientes, *Notbesz* vocant, & appellant, & prout idem testis deposuit, si dictum obstaculum amoveretur, sæpe dictus fluvius *Notbesz*, meatu suo naturali in illa parte Castrum *Drezen* decurreret, prout prius decurrebat. Item sic dictus testis JOANNES JABLONOWSKI productus erat, sexaginta annorum, vel citra, juratus & interrogatus, quid sibi constaret de prædictis limitibus? respondit, quod a multis senibus audivit, quod præfata villæ *Dreschno*, *Karmin*, *Ulim* & *Borek*, sunt intra limites Regni Poloniæ sitæ & locatæ, de Contributionibus vero, & ruinis per Villanos dictarum villarum, & Oppidanos Landisbergenses, ratione emptionis earundem, deposuit ut testis primus. Item subiunxit, se scire de quadam turri lignea, quæ stetit super monte fortalitii in *Woronki*, quod recepta de *Woronki*, & in fluvio *Wartha* ipsa turris usque in *Santhok* missa, & ibidem in *Santhok*, dicta turris iterum super monte fortalitii *Santhok*, fuit extructa & locata, quod fortalitium *Santhok* spectabat, & spectare dignoscitur ab antiquo ad Regnum Poloniæ eo, quod idem Tenutarius, seu Capitaneus tenuit ambo fortalitia prædicta *Woronki* & *Santhok*, nomine Regis Poloniæ. Item tertius, & quartus testis NICOLAUS LGESIKAUS, & NICOLAUS KUKIELKA prædicti, jurati & interrogati, quid ipsis constaret de primis, responderunt per omnia ut præcedentes. Item anno Indictionis, Pontificatus, die, mense, quibus supra, hora vesperorum, vel quasi. In domo providi Viri NICLOS HEKHARTH Oppidani in *Ostrog*, constituti personaliter Nobilis Dominus NICOLAUS BAWOROWSKI Armiger, & prædictus NICLOS HEKHARTH dictæ Poseniensis Diocesis, medio juramento, quod quilibet eorum tacta imagine Crucifixi præstitit, de dicenda veritate in causis, & articulis supra dictis, deposuit. Et primo dictus NICOLAUS BAWO-

ROWSKI,

ROWSKI, septuaginta annorum ætatis, vel citra, dixit se in juven-
 tute sua, apud Tenutarium in fortalitio *Hochczit*, per unam septima-
 nam clavigeram fuisse, quod fortalitium *Hochczit*, tunc spectabat,
 & pertinebat ad Coronam Regni Poloniæ, de quo etiam est pu-
 blica vox, & fama. Item testis NICLOS HEKHARTH prædictus,
 juratus & interrogatus, quid sibi constaret de præmissis, & erat
 septuaginta annorum, respondit, se tempore iuventutis suæ in Op-
 pido *Landisberg*, tribus annis cum medio scholam, causa studii visi-
 tasse, & apud quendam Oppidanum ibidem in *Landisberg*, nomine
 JOANNEM COTH, expensas habuisse, qui quidem JOANNES
 COTH, dicto NICLOS HETHARTH, dicere habuit, ut recordaretur,
 quod vera granicies inter Regnum Poloniæ & novam Mar-
 chiam est, & fore dignoscitur in medio fluminis *Wartha* ante Oppi-
 dum *Landisberg*, & dixit fieri unum palum ferreum, in medio flu-
 minis eiusdem *Wartha*, sub medio ponte stare infixum, qui palus
 mediat, & signat veras granicies inter Regnum Poloniæ & novam
 Marchiam. Item adiecit idem testis NICOLAUS HEKHARTH, quod,
 dum eodem tempore scholam in *Landisberg*, ambulasset, cum quo-
 dam suo constudente nomine HANNUS HOENDORFF, de distri-
 ctu *Glogovien*, & cum aliis Clericis in fluvio *Wartha*, ibidem in *Landisberg*,
 notavit quidam casu supra dictum palum ferreum, notans
 & cum manibus suis palpans, pedibus, erecto super aquam corpore,
 stare se dixit, de eodem dicens ad socios suos: ecce adinveni palum,
 de quo hospes meus mihi referebat, & nunc si esset necesse, vellet
 eundem palum invenire, & ipsum cui placet, demonstrare; super qui-
 bus omnibus, & singulis præmissis, Magnificus, ac strenuus Domi-
 nus SANDIVOGIUS, Palatinus Poznaniensis, Capitaneus Majoris
 Poloniæ Generalis, præfati Domini VLADISLAI Regis, ac totius
 Coronæ Regni Poloniæ, suoque, nominibus petiit a me Notario
 Publico infra scripto, sibi fieri, & confici unum, vel plura, publicum
 seu publica instrumenta. Acta sunt hæc anno, indictione, Ponti-

ficatu, die, mense, hora & loco quibus supra, præsentibus Discretis Viris Dominis STEPHANO PLEBANO in *Sirakowo*, & Nobilibus DOBROGOSTIO hærede ibidem, nec non STANISLAO PLEBANO in *Ostrog*, & JOANNE KNISCHIO hærede Armigero Poznaniensis Diœcesis prædictæ; testibus ad præmissa vocatis specialiter & rogatis.

fidem & testimonium omnium & singulorum præmissorum rogatus & requisitus.

Et ego NICOLAUS, quondam JOANNIS TARNOWSKI Clericus Poznaniensis Diœcesis, publicus Imperiali authoritate Notarius, prædictorum juramentorum, depositionibus, aliisque omnibus & singulis præmissis, dum sic, ut præmittitur, agentur, & fierent, una cum prænominatis testibus præfens interfui, eaque sic fieri vidi, & audivi. Ideo hoc præfens publicum Instrumentum manu mea propria subscripsi, & in hanc publicam formam redegi. Signo & nomine meis solitis, & consuetis consignando, in

PETRUS

PETRUS Episcopus Lubucensis, cum suo Capitulo recognoscit CASIMIRUM Regem Poloniae, esse Dominum et Patronum Ecclesiae suae Lubucensis, eidemque fructus perceptos, et expensas litis remittit. Datum, Cracoviae, die 25 Junii Anno 1369.

Ex Originali.

In Christi Nomine Amen. Nos PETRUS Dei, & Apostolicae sedis gratia Episcopus Lubucensis, ad universorum notitiam deducimus per praesentes, quod orta dudum inter Dominum HENRICUM bonae memoriae Episcopum Lubucensem Praedecessorem nostrum, & Capitulum suum Lubucense ab una, ac Serenissimum Principem Dominum CASIMIRUM Regem Poloniae Illustrem parte ab altera, materia quaestionis super occupatione, detentione, seu spoliatione, Bonorum, Villarum, Jurium, Jurisdictionum Ecclesiae nostrae Lubucensis, in ipsius Regis Poloniae Dominio & Regno constitutis, & in Romana Curia diutius ventilata, quamvis pro praedicto Praedecessore nostro, & Capitulo ipsius, ac contra Dominum Regem pridem lata fuit sententia definitiva, per Reverendissimum Patrem Dominum NICOLAUM olim Episcopum Tusculanum Cardinalem, cui eadem causa cum per Sanctissimum Patrem Dominum INNOCENTIUM Papam VI, tum per Dominum URBANUM Papam V, immediatum Successorem suum, fuerat delegata; tamen quia appellatione interposita, pro parte dicti Domini Regis, ad sedem Apostolicam ab eadem ipsa sententia multipliciter videbatur impugnari; Nos una cum Capitulo nostro volentes nobis & Ecclesiae nostrae consultius providere, mediantibus Reverendis Patribus Dominis JAROSLAO Archiepiscopo Gnesnensi, nec non FLO-

RIANO Cracoviensi, & JOANNE Posnaniensi Episcopis, per concordiam in Kalisz quarta feria infra Octavas Epiphaniæ Domini, sub anno Nativitatis Eiusdem millesimo trecentesimo sexagesimo octavo. Præsentibus & consentientibus Dominis JACOBO ENGILGORI, PETRO de Loslavia, JOANNE CONOPLATH, NICOLAO de Borth, & NICOLAO BARAN, Canonicis Ecclesiæ, & Procuratoribus Capituli Lubucensis factam, & sub sigillis Regalibus Serenissimorum Principum Dominorum Regum Hungariæ, & Poloniæ, nec non nostris, & Capituli nostri Lubucensis prædicti roboratam omnem materiam quæstionis, duximus sopiendam; verum, quia per oblivionem in dicta concordia de infrascriptis articulis mentio aliqualis non habetur, pro qua timetur dicto Domino nostro Regi Poloniæ, vel ipsius Regnicolis in futurum, de quo toto corde doleremus posse præiudicium generari, promittimus tenore præsentium, & spondemus dictum Dominum Regem, ac ipsius terras, & homines cuiuscunque conditionis existant, ullatenus vigore dictæ sententiæ, ullo unquam tempore impetere, molestare, vel quomodolibet impedire, imo præfatæ sententiæ renuntiavimus, & renuntiamus expresse per præsentis. Item recognoscimus dictum Regem Poloniæ nostrum, & Ecclesiæ nostræ verum Dominum, & Patronum, & ideo percepta omnia, & singula, ac expensas, ad quas dictus Dominus Rex nobis & Capitulo nostro prædicto per dictam sententiam fuerat condemnatus, ponimus in gratiam eiusdem Domini Regis, sperantes indubie ipsum virtute Nobilitatis suæ, etiam non coactum, nos & Ecclesiam nostram Magnificentiæ Regia consolari, qui etiamsi nihil faceret, quod non credimus, pro eisdem, ipsa tamen percepta, & expensas ab eodem Domino Rege petere nolumus in vita vel morte, nec notamus eundem propter hoc, vel suos homines sive terras, incidisse in aliquas Suspensionis, Excommunicationis, vel Interdicti finaliter latas, ab homine latas, canone vel statuto; & si forte notari possent incidisse quoquo modo, consentimus ipsos homines, & terras suas ab
eisdem

eisdem absolvi, etiam ad cautelam, per quemlibet superiorem idoneum, & Interdictum huiusmodi relaxari. In quorum omnium evidentiam pleniorē præsentes literas in forma publica inscribi, & per Notarium publicum infra scriptum scribi fecimus, & nostri Sigilli appensione muniri. Actum, & Datum Cracoviæ in Domo habitationis Reverendi in Christo Patris Domini JAROSLAI Divina providentia Sanctæ Gnesnensis Ecclesiæ Archiepiscopi, Die 25 mensis Junii, hora vesperarum, vel quasi, anno Domini 1369. Indictione septima. Præsentibus Reverendis Patribus, & Dominis præfato Domino JAROSLAO Archiepiscopo Gnesnensi, DOBROGOSTIO Decretorum Doctore Præposito, ARNALDO de *Taucina* Scholastico Cracoviensi, BELCZONE Scholastico Gnezneni, CLEMENTE Archidiacono Calisiensi Gnezneni Diocesis, JOANNE de *Lessis* Præposito Lubucensi, STANISLAO de *Skrzyny* Canonico Cracoviensi, & aliis pluribus fide dignis testibus ad præmissa.

Et ego NICOLAUS quondam MICHAELIS de *Radkowiecz* Clericus Vratislaviensis Diocesis, publicus autoritate Imperiali Notarius, præmissæ concordie restorationi, sive renuntiationi, recognitioni, consensui, & aliis omnibus, & singulis superius expressatis, dum sic agerentur & fierent, una cum prænominatis testibus, & Notario Publico infra scripto præfens interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi, & audivi, rogatus scripsi, & in hanc publicam formam redegi, me subscribens cum Sigillo dicti Domini Episcopi Lubucensis, signo & manu, quibus utor, in fidem & testimonium præmissorum.

Et ego AMBOLDUS JOANNIS *de Campino* Clericus Gnesnensis Dioecesis, Publicus autoritate Apostolica, & Imperiali Notarius, præmissis omnibus & singulis una cum prænominatis testibus & Notario publico supra scripto præsens interfui, & requisitus hic me subscripsi, præsens instrumentum publicum consignando meo signo, & nomine consueto in testimonium præmissorum, & præfatus Dominus PETRUS Episcopus Lubucensis præsentibus decrevit, & mandavit sigillum ipsius appendendum.

LIMITES

Inter Poloniam, & Pomeraniam.

Designatio Finium per Nuntios Regis Poloniæ facta inter Poloniam, et Pomeraniam. Ex Arch. Regni. Liber Leg. Lit. M. f. 172. Anno 1549.

Transitus seu ductio finium, inter Regni Poloniæ fines, ab felici Ducatu Pomeraniæ, iuxta existimationem Dominorum Commissariorum Serenissimi Principis, & Domini Domini SIGISMUNDI AUGUSTI Dei gratia Regis Poloniæ &c. Facta feria tertiâ post Dominicam *Cantate*, Anno Domini MDXLIX. Incipit a flumine, quod fluit in Campo retro *Poplaw* minus, quod appellatur flumen vulgariter Polonice *Blysa Striga*, quod flumen minus *Poplow* adhærere Regno Poloniæ significat. Hoc ipsum flumen incidit in fluvium *Damice* dictum, postea limites ipsi per *Damice* usque per stagna

stagna *Coprinenski*, atque per medium stagni magni *Damen* dicti progrediuntur, cuius stagni medietas pertinet ad Regnum. Item a summitate ipsius stagni magni *Damen*, per fluvium sive torrentem dictum *Kulebarsflett*, usque ad altos tres lapides. Deinde ab illis lapidibus, qui lapides deponuntur per fenestras Regni Poloniae, nuper duo prostrati ad terram fere, & tertius lapis haecenus non est evulsus, & stat erectus: hoc per paucos annos factum fieri narrant. Postea ab illis lapidibus palude, quod Polonice dicitur *Tucesze błota*. Item ab hoc loco per mericam *Kolonwa* dictam, quae adeo vere debet inclyto Regno Poloniae. Item per montem *Virginis*, qui locus etiam ad Regni Poloniae fines pertinere debeat, ab hoc loco directo tramite ad stagnum dictum *Tuche*, quod stagnum ad dextram partem, hoc est, ad fines Regni Poloniae pertinere, per Polonos dignoscitur; ab inde tramite recto, per declivia, usque ad montes. Deinde usque ad finem paludis Polonice *Waterbrok* dicti, ab inde traducuntur fines inter Inclytum Regnum, & felicem Ducatum Pomeraniae per paludem dictam *Welthetraw* protensive, usque ad paludem *Krunmelin*, quod stagnum inter limites ponetur. Deinde directo tramite per borram, usque ad stagnum parvum, quod dicitur *Pritstem*, ab hoc loco usque ad stagnum dictum *Bnode*. Cuius stagni tres tracturae Poloniae Regno pertinere debent; ad quod stagnum trahitur flumen *Zakow* dictum, a quo flumine per littus dicti lacus, transeunt fines ad littus magni stagni *Pyleborch* dicti, cuius stagni tractare fagenas tres ad Regnum pertinere debet. Exinde per fluvium ex isto stagno fluentem, qui iam *Pylone* dicitur, usque ad stagnum *Dolgense*, usque ad summitatem dicti stagni per fluvium *Pilane*, usque ad vadum ipsius fluminis, ad quod devenit via magna & notabilis, dicta hoc nomine *Via Marchionalis*. Demum ipsa via usque ad pertorrentem *Plitznicze*, ad sylvam, quae appellatur *Gurgir*, ab hac sylva usque per flumen, quod dicitur nigrum flumen, quo flumine fines terminari, in fluvium *Ligda*, alias *Kuddowe* apud *Landeg* Ducatum Prussiae. Et ex opposito per alterum flu-
vium

vium dictum *Dabernitbs* terminantur fines *Kraienke* a partibus vel finibus Prussiae.

LIMITES

Inter Poloniam & Silesiam.

*Actum in Castro Posnaniensi Sabbatho in Vigilia
Festi Immaculatae Conceptionis Beatissimae
Mariae Virginis, Anno Domini Millesimo
septingentesimo vigesimo sexto.*

Oblatum est Officio praesenti Castrensi Posnaniensi ad Actican-
dum, & Actis praesentibus perpetuo relinquendum Decretum
granicierum, per Illustrissimos, tam Sacrae Regiae Maiestatis Polo-
niae, quam & Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Commissarios,
inter Regnum Poloniae ab una, & Ducatum Silesiae ab altera parte,
& Dominia, *Raviciense* in Regno, ac *Hernstadiense*, ac *Stramburgense*
in Ducatu Silesiae expeditur, manibus eorundem Illustrissimorum
Commissariorum propriis subscriptum, & Sigillis Gentilitiis in ru-
bro expressis communitum, sanum, salvum, & illaesum tenoris
eiusmodi. Quemadmodum Sacra Caesarea Regiaeque Maiestas,
velut supremus Dux Silesiae, Augustissimus & Invictissimus
CAROLUS Sextus, Divina favente Clementia Electus Romanorum
Imperator, Rex Germaniae, Hispaniae, nec non Hungariae, Bohe-
miae, Dalmatiae, Croatiae, & Sclavoniae, Archidux Austriae, Dux
Burgundiae, Styriae, Carynthiae, Carniolae, Marchio Moraviae, Dux
Lucemburgae, ac Superioris & Inferioris Silesiae &c. Et Sacra
Regia Maiestas Serenissimus AUGUSTUS Secundus Dei Gratia
Rex Poloniae, Magnus Dux Litvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae,
Samogitiae, Livoniae, Smolensciae, Kioviae, Volhyniae, Podoliae,
Podlachiae,

Podlachiaë, Severiaë, Czerniechoviaëque, nec non Hæreditarius Dux Saxoniaë, Princeps Elector, Domini Nostri Clementissimi. Nos hoc nomine Commissarios OTTONEM VENCESLAUM Sacri Romani Imperii Comitem a NOSTESZ, Hæreditarium Dominum in *Lobvis, Proven, & Metzdorff*, Sacræ Cæsareæ, Regiæque Maiestatis intimum & actualem Consiliarium, Camerarium, nec non Capitaneum Ducatus Vratislaviensis, ERNESTUM JULIUM Sacri Romani Imperii Comitem *de Gellborn*, Liberum Baronem *de Peters Valdan*, Hæreditarium Dominum in *Blansko*, suæ Sacræ Cæsareæ, Regiæque Catholicæ Maiestatis Camerarium, & Supremi Gubernii utriusque Ducatus Silesiæ Consiliarium, & JOANNEM CHRISTOPHORUM, Baronem *de Schweinitz*, Hæreditarium Dominum *Thscheplau, Wilkau, Witstchitz, Milcke & Benckendorff*, Ducatus Glogoviensis Judiciæ Terrestris Assessorem, & Nos JOANNEM a *Radomicko* RADOMICKI Palatinum Junivladislaviensem, Maioris Poloniaë Generalem, Mederecensem, Ossiecensem Capitaneum, FRANCISCUM a *Bnin* RADZEWSKI, Succamerarium Posnaniensem & MATHIAM *de Iwanowice* KOZMINSKI Pocillatorem Posnaniensem ad limites Ducatus Silesiæ, & Regni Poloniaë in fundamento Compactatorum, de anno millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo, die vigesima quarta Aprilis, inter Augustissimum Imperatorem LEOPOLDUM, & Serenissimum Regem JOANNEM Tertium, nunc ab utrinque gloriosissimæ memoriæ approbatorum, & in huncce finem ablegarunt, ut non tantum controversias horum limitum, ante & post prædicta Compactata, inter Incolas Regni, & Ducatus exortas, atque violentias inter eos perpetratas disiudicemus, sed & vetustate aut iniuria temporis obscuratos limites renovemus, videlicet in Districtibus Silesiæ, Palatinatibus Posnaniensi & Califfiensi adiacentibus, ut hic fomes controversiarum, & violentiarum inter hosce Incolas & subditos eradicetur: Nosque & mutua nostra declaratione ad diem & locum invicem Nobis assignatum condescendimus, ibidemque Iuramentum a No-

d

stris

stris Clementissimis Dominis iuxta Compactata præscriptum super recte iudicando explevimus, & Iurisdictionem nostram fundavimus, Partesque per literas Innotescentiales citatas audivimus, & intelleximus, quod inter villam *Czeben*, ad Dominium Cæsareo & Regio Camerale Hernstadiense pertinentem, in Ducatu Silesiæ, & villam *Laszczyzna* in Regno Poloniæ nulla, ratione granicierum & limitum intervenit quæstio, & fundus in possessione utrarum partium absque omni controversia existat. Signa limitanea vero vetustate obscurata sunt. Proinde Nos in loco Campestri sub villis *Tribusth*, Illustri Baroni *de Rotman* pertinente, & dicta villa *Czedben* in Ducatu, & *Laszczyzna* in Regno existentes scopulum angularem harum villarum, ab earum Possessore & Administratoribus indicatum, nobis & partibus præsentibus renovari, & signis metallis impositis communiri fecimus. Qui scopulus angularis itaque Regnum Poloniæ ab una, & Ducatum Silesiæ parte ex altera, & villas prædictas *Laszczyzna* in Regno, *Czeben*, atque *Tribusth* in Ducatu distinguit, & incipit granicies inter eandem villam *Czeben*, & villam *Laszczyzna*. Et quoniam abhinc iuxta indicatos scopulos, & arbores limitales procedendo, usque ad scopulum, unde desinit fundus villæ *Laszczyzna*, & incipit villæ *Schierakowo*, Illustrissimo Comiti *SAPIEHA* Capitaneo Bobrwycensi pertinentis pervenimus, & huncce Scopulum partes itidem agnoverunt, nobisque porro præfatus Illustrissimus Comes *SAPIEHA*, & Administrator Bonorum Hernstadiensium *de Reintal* limites continuantes inter *Schierakowo*, & Hernstadienses villas usque ad palum in fundo nuncupato *Massel* existentem, ostendit. Itaque huncce scopulum pariter in præsentia nostra renovari fecimus, directionem renovationis inter mediolorum scopulorum vero, ac augmentationis eorum, nec non infixionis palorum in locis paludinosi, & dimensurationis distantia: videlicet unius eiusmodi signi limitalis ab altero, nostris Actuariis sive Secretariis, juratis adhuc actum a nobis expresse deputatis commissimus. Quæ commissa expedita sunt, ut sequitur; & quidem dimensuratio facta a pede unius scopuli ad pedem alterius.

Numerus

Numerus Scopulo- rum.	a usque	Numero	Sunt - - - - -	Virga Geome- metrica	Residua ulna ex- cedentes longitu- dinem Virga- rum Geo- metrica- rum.
24-25			Sunt - - - - -	8	7
25-26			- - - - -	13	—
<p>NB. Hic Vigessimus sextus scopulus est ultimus in Territorio Cæsareo Regii Cameralis Pagi <i>Czeben</i>, & abhinc incipit Territorium itidem Cameralis pagi <i>Urinsaul</i>, in quo quidam Nobilis prædium, cum appertinentibus nonnullis agris & sylvis possidet. Residuæ vero sylvæ & agri una cum residuis huius pagi incolis spectant ad Cæsareo Regiam <i>Hernstadiensem</i> Cameralem Præfecturam, hic pagus quoque conterminus est Polonico Dominio <i>Laszczyzna</i>, isthic etiam continuat via, quæ ex Poloniæ Regno <i>Bojanovia</i> penes <i>Rakuffka</i>, per locum <i>Massel</i> nominatum, <i>Schierakovam</i>, vel <i>Rewitruni</i> tendit.</p>					
26-27			- - - - -	11	3
27-28			- - - - -	16	6
28-29			- - - - -	17	—
29-30			- - - - -	4	3. et med.
30-31			- - - - -	4	med.

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum.

a
usque

Numero

Virga
Geome-
trica.

Residua
ulnae ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.
med.

31-32	Sunt	-	-	-	-	-	-
32-33	-	-	-	-	-	-	-
33-34	-	-	-	-	-	-	-
34-35	-	-	-	-	-	-	-
35-36	-	-	-	-	-	-	-
36-37	-	-	-	-	-	-	-
37-38	-	-	-	-	-	-	-
38-39	-	-	-	-	-	-	-
39-40	-	-	-	-	-	-	-
40-41	-	-	-	-	-	-	-
41-42	-	-	-	-	-	-	-
42-43	-	-	-	-	-	-	-
43-44	-	-	-	-	-	-	-
44-45	-	-	-	-	-	-	-

14
11
11
8
14
15
16
10
10
9
12
14
13
12

5
2
6
4
4
7
7
5.et med.
2.et med.
7
3
3
4

NB. Apud hunc 45 Scopulum fini-
tur sylva ad prædium ante nominati
Nobilis pertinens, & incipit sylva Rusti-
corum & subditorum Cæsareo Regiæ
Hernstadiensis Cameralis Præfecturæ,
quæ sylva itidem conterminata est Po-
lonico Dominio *Laszczya*, & inter
hanc sylvam, & inter hocce Polonicum
Dominium *Laszczya*, adhuc dum con-

Numerus Scopulo- rum.	a usque	Numero	tinuat via penes <i>Rakuffka Bojanowa</i> ve- niens, vel <i>Schierakovam</i> , vel <i>Rubichum</i> , tendens.	Virga Geome- trica.	Residue ulnae ex- cedentes longitu- dinem Virga- rum Geom- etrica- rum.
45-46	Sunt	- - - - -		16	5
46-47	-	- - - - -		8	med.
47-48	-	- - - - -		14	5
48-49	-	- - - - -		10	4
49-50	-	- - - - -		11	1. et med.
50-51	-	- - - - -		11	4
<p>NB. Apud hunc 51 Scopulum fini- untur limites sylvæ pertinentis ad Ru- ficos & subditos Cæsareo Cameralis pagi <i>Urinsaul</i>, & incipiunt limites iti- dem Cæsareo Cameralis pagis <i>Sandebor- skie</i>, qui pagus pariter conterminus est Polonico Dominio <i>Laszczya</i>, pariter- que isthic via penes <i>Rakuffka Bojanowa</i> veniens, & <i>Schierakovam</i>, vel <i>Ravitium</i>, per <i>Massel</i> tendens continuat.</p>					
51-52	-	- - - - -		12	5
52-53	-	- - - - -		13	2. et med.
53-54	-	- - - - -		13	6
54-55	-	- - - - -		11	6
55-56	-	- - - - -		11	4. et med.
56-57	-	- - - - -		12	2
57-58	-	- - - - -		11	3

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum.

a
usque

Numero

58-59	Sunt	-	-	-	-	-	-
59-60	-	-	-	-	-	-	-
60-61	-	-	-	-	-	-	-
61-62	-	-	-	-	-	-	-
62-63	-	-	-	-	-	-	-
63-64	-	-	-	-	-	-	-
64-65	-	-	-	-	-	-	-
65-66	-	-	-	-	-	-	-
66-67	-	-	-	-	-	-	-
67-68	-	-	-	-	-	-	-
68-69	-	-	-	-	-	-	-
69-70	-	-	-	-	-	-	-
70-71	-	-	-	-	-	-	-
71-72	-	-	-	-	-	-	-
72-73	-	-	-	-	-	-	-
73-74	-	-	-	-	-	-	-
74-75	-	-	-	-	-	-	-
75-76	-	-	-	-	-	-	-

Virga
Geome-
trica.

Residue
ulnae ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.

12	---
11	2
12	2.et med.
9	2.et med.
10	2.et med.
6	6.et med.
12	3
8	med.
8	6.et med.
9	---
9	3.et med.
9	4.et med.
13	3.et med.
11	---
10	2
5	6
12	1
15	---

NB. Apud hunc 76 Scopulum fini-
untur limites supranominati Cæsareo
Generalis pagi *Sandebuski*, & incipiunt
limites Cæsareo Cameralis pagi *Backen*,
qui pagus etiam adhuc conterminus est

Numerus

LIMITES INTER POLONIAM

Numerus Scopulorum.		Virga Geometrica.	Residua ulnae excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.
a usque	Polonico Dominio <i>Laszczyua</i> , & inibi etiam via penes <i>Rakuffka</i> , via <i>Bojanowa</i> veniens, & <i>Schierakowam</i> , vel <i>Ravitium</i> per <i>Massel</i> tendens adhuc continuat.		
Numero.	Sunt		
76- 77	-	7	5
77- 78	-	12	7
78- 79	-	11	2
79- 80	-	6	5
80- 81	-	13	7
81- 82	-	6	2
82- 83	-	6	2. et med.
83- 84	-	11	6
84- 85	-	11	med.
85- 86	-	12	-
86- 87	-	13	1
87- 88	-	6	2. et med.
88- 89	-	6	3
89- 90	-	8	3
90- 91	-	12	4. et med.
91- 92	-	7	2
92- 93	-	13	1
93- 94	-	13	1
94- 95	-	11	5
95- 96	-	11	5
96- 97	-	12	-
97- 98	-	11	7
98- 99	-	10	6
99-100	-	8	5

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum.

a
usque

Numero

NB. Apud hunc centesimum Scopulum defacto stat grandis limitanea quercus, apud quam finiuntur Laszczy-nenses limites, & incipiunt Sierakovien-ses, vel Ravicienses limites, e regione horum limitum in Cæsareo Territorio super colliculo sunt famosæ illæ tres mensæ sic dictæ, quod inibi olim Ligni-censes, Bugenses & Volavienses Silesiæ Duces cibo se refecerint, cum illic loci venationi vacarent, abhinc iam sæpius nominata penes *Rakuffka Bojanowa* ve-niens, ad *Sierakowam*, seu *Ravitium* ten-dens via adhuc continuat.

Virga
Geome-
trica.

Residua
ulnae ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.

100-101	Sunt - - - - -	8	4
101-102	- - - - -	6	6.et med.
102-103	- - - - -	8	1
103-104	- - - - -	5	3.et med.
104-105	- - - - -	8	2
105-106	- - - - -	8	3
106-107	- - - - -	10	—
107-108	- - - - -	9	2.et med.
108-109	- - - - -	11	—
109-110	- - - - -	8	1
110-111	- - - - -	10	—
111-112	- - - - -	7	3.et med.
112-113	- - - - -	8	2.et med.
113-114	- - - - -	8	1.et med.
114-115	- - - - -	10	5.et med.
115-116	- - - - -	5	4.et med.
116-117	- - - - -	8	2
117-118	- - - - -	5	6

e

Numerus

Numerus Scopulorum.	a usque	Numero	Sunt	Virga Geometrica.	Residua ulnae excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.
118-119			- - - - -	5	1
119-120			- - - - -	6	3.et med.
120-121			- - - - -	6	---
121-122			- - - - -	7	6.et med.
122-123			- - - - -	7	3
123-124			- - - - -	6	6.et med.
<p>NB. Apud hunc 124 Scopulum finiuntur limites Cæsareo Cameralis pagi <i>Bakcen</i>, & incipiunt limites Cæsareo Cameralis pagi <i>Woydnick</i>, ex parte Silesiæ, ex parte vero Regni Poloniæ continentur limites Domini Sierakoviensis & Ravi- viciensis per sic nominatum locum <i>Massel</i>.</p>					
124-125			- - - - -	4	5.et med.
125-126			- - - - -	7	1
126-127			- - - - -	6	4.et med.
127-128			- - - - -	8	6.et med.
128-129			- - - - -	5	6
129-130			- - - - -	11	4
130-131			- - - - -	6	---
131-132			- - - - -	8	2
132-133			- - - - -	9	1

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum &
Palorum.

a
usque

Numero

133-134	Sunt	-	-	-	-	-	-
134-135	-	-	-	-	-	-	-
135-136	-	-	-	-	-	-	-
136-137	-	-	-	-	-	-	-
137-138	-	-	-	-	-	-	-
138-139	-	-	-	-	-	-	-
139-140	-	-	-	-	-	-	-
140-141	-	-	-	-	-	-	-
141-142	-	-	-	-	-	-	-
142-143	-	-	-	-	-	-	-
143-144	-	-	-	-	-	-	-

NB. Apud hunc Centesimum qua-
dragesimum quartum Scopulum, ex
parte Cæsarea incipit, sic nominatus lo-
cus *Wilkolmer, Gräupffrauch*, & hoc no-
men retinet, seu fervat usque ad locum
Massel dictum.

144-145	-	-	-	-	-	-	-
145-146	-	-	-	-	-	-	-
146-147	-	-	-	-	-	-	-
147-148	-	-	-	-	-	-	-
148-149	-	-	-	-	-	-	-

Virga
Geome-
metricæ

Residuæ
ulnæ ex-
cedentes
longitu-
dinem.
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.

6	1
6	7
9	4
8	4
6	5. et med.
6	3. et med.
10	2
7	--
14	1
10	5
13	4. et med.

13	2
13	1
12	7
6	med.
4	5

Numerus Scopulo- rum & Palorum.	a usque	Numero	Virga Geome- trica.	Residuæ ulna ex- cedentes longitu- dinem Virga- rum Geo- metrica- rum.
149-150	Palus	- - - - -	13	---
150-151	-	- - - - -	13	6. et med.
151-152	-	- - - - -	13	4
152-153	-	- - - - -	7	6
153-154	-	- - - - -	5	med.
154-155	-	- - - - -	6	3. et med.
155-156	-	- - - - -	5	3
156-157	-	- - - - -	10	6
157-158	-	- - - - -	7	3
158-159	-	- - - - -	12	1
NB. Apud hunc Scopulum 159. tam ex parte Silesiæ, quam ex parte Poloniæ incipit locus ab immemorabili tempore in <i>das Massel</i> nominatus.				
159-160	-	- - - - -	6	5
160-161	-	- - - - -	11	5
161-162	-	- - - - -	13	3
162-163	-	- - - - -	12	4
163-164	-	- - - - -	11	med.
164-165	-	- - - - -	7	3
165-166	-	- - - - -	11	1. et med.
166-167	-	- - - - -	12	4. et med.

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum &
Palorum.

a
usque

Virga
Geome-
trica.

Residua
ulnae ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metricar.

Numero

167-168
168-169
169-170
170-171

Palus - - - - -

13

4

- - - - -

9

—

- - - - -

17

5

- - - - -

5

6. et med.

NB. Transeundo viam in villam
Massel tradentem.

171-172

- - - - -

8

6. et med.

172-173

- - - - -

3

3

173-174

- - - - -

3

2. et med.

174-175

- - - - -

9

3

175-176

- - - - -

5

2. et med.

176-177

- - - - -

5

6

177-178

- - - - -

9

3. et med.

178-179

- - - - -

9

3. et med.

179-180

- - - - -

9

3

180-181

- - - - -

9

3

181-182

- - - - -

10

4

182-183

- - - - -

9

3. et med.

183-184

- - - - -

9

5

184-185

- - - - -

9

3

185-186

- - - - -

9

3

186-187

- - - - -

9

4

187-188

- - - - -

9

4

e 3

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum &
Palorum.

a
usque

Numero

			Virga Geome- trica.	Residua ulnae ex- cedentes longitu- dinem Virga- rum Geo- metrica- rum.
188-189	Palus	- - - - -	9	3. et med.
189-190	-	- - - - -	9	4
190-191	-	- - - - -	9	3. et med.
191-192	-	- - - - -	9	3. et med.
192-193	-	- - - - -	9	4
193-194	-	- - - - -	9	4. et med.
194-195	-	- - - - -	10	2. et med.
195-196	-	- - - - -	8	5. et med.
196-197	-	- - - - -	8	1
197-198	-	- - - - -	10	5
198-199	-	- - - - -	10	--
199-200	-	- - - - -	6	2
200-201	-	- - - - -	13	--
201-202	-	- - - - -	15	1
202-203	-	- - - - -	11	6. et med.
203-204	-	- - - - -	8	5
204-205	-	- - - - -	9	1

NB. Inter hæc duò signa limitanea,
vel terminalia ex parte Cæsarea finiun-
tur limites Cæsareo Cameralis pagi
Woydnick, & incipiunt limites Cæsareo
Cameralis pagi Schwinaren.

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum &
Palorum.

Virga
Geome-
trica.

Residua
ulna ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.

a
usque

Numero

Numero	Palus	Virga Geometrica	Residua ulnae
205-206	- - - - -	11	5
206-207	- - - - -	10	2
207-208	- - - - -	10	med.
208-209	- - - - -	10	—
209-210	- - - - -	11	4
210-211	- - - - -	8	6
211-212	- - - - -	9	2
212-213	- - - - -	6	6 et med.
213-214	- - - - -	8	2
214-215	- - - - -	10	2 et med.
215-216	- - - - -	11	3 et med.
216-217	- - - - -	11	2 et med.
217-218	- - - - -	12	med.
218-219	- - - - -	11	1
219-220	- - - - -	7	—
220-221	- - - - -	9	6
221-222	- - - - -	6	med.
222-223	- - - - -	11	4

NB. Inter 223 Scopulum & 224 Palum est ex Poloniae villis, vel praedijs transitus, per sic nominatum montem *Sauberg*, ad Caesareo Regios Camerales pagos *Heyduken* & *Schwinaeren*.

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum &
Palorum.

a
usque

Número

223-224	Palus	-	-	-	-	-	-
224-225	-	-	-	-	-	-	-
237-238	-	-	-	-	-	-	-
238-239	-	-	-	-	-	-	-
239-240	-	-	-	-	-	-	-
240-241	-	-	-	-	-	-	-
241-242	-	-	-	-	-	-	-
242-243	-	-	-	-	-	-	-
243-244	-	-	-	-	-	-	-
244-245	-	-	-	-	-	-	-
245-246	-	-	-	-	-	-	-
246-247	-	-	-	-	-	-	-
247-248	-	-	-	-	-	-	-
248-249	-	-	-	-	-	-	-
249-250	-	-	-	-	-	-	-
250-251	-	-	-	-	-	-	-
251-252	-	-	-	-	-	-	-
252-253	-	-	-	-	-	-	-
253-254	-	-	-	-	-	-	-
254-255	-	-	-	-	-	-	-

Virga
Geome-
trica.

Residue
ulna ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.

9	3
8	1
8	3
8	7
8	med.
9	--
8	1
8	6
7	7
9	--
8	med.
8	3. et med.
6	6
5	2
8	3
10	--
9	6 et med.
8	7
10	--
7	6 et med.

Numerus

Numerus
Scopulo-
rum &
Palorum.

a
usque

Numero

255-256	Palus	-	-	-	-	-	-
256-257	-	-	-	-	-	-	-
257-258	-	-	-	-	-	-	-

Virga
Geome-
trica.

Residua
ulnae ex-
cedentes
longitu-
dinem
Virga-
rum Geo-
metrica-
rum.

9	4. et med.
9	5. et med.
5	2. et med.

NB. Hic 258 Triangularis Palus est ultimum Cæsareo Regii Hernstadiensis Territorii Cameralis terminale signum, apud quod Cæsareo Regii Hernstadiensis Cameralis Territorii cum Regno Poloniae dislimitatio terminatur; siquidem ab hoc Triangulari Palo suum initium sumit Territorium Dynastiae Trahensbergensis, & sic, uti præfertur, scopuli, seu limitantes cumuli erecti sunt centum octuaginta octo, & quercini iusta Cæsarea aquila signati, pali septuaginta infixi universim, denique ducenta quinquaginta octo vera, & legitima signa terminalia.

Continuantes vero negotium limitaneum, & ad Causam contro-
versam inter prædictum Illustrissimum Comitem SAPIEHA, Possesso-
rem villarum *Sierakowa, Rawicz, Schimanowa, & Polono Dębno* parte
una, & Excellentissimum Comitem ab HARTZFELD Dynastam Tra-
chembergensem, Hæreditarium Dominum villarum *Laskowo, Korzei-
ko, & Theudo Dębno* parte altera descendentes, ibidemque expeditis
ab his partibus ductibus, earum desuper probationes, & reprobatio-
nes, ac conclusiones submittivas exaudientes. Siquidem de situatione
locorum juxta Instrumentum, seu recessuale anno millesimo quin-
gentesimo trigesimo primo, Feria quinta, die S. Matthæi Apostoli, &
Evangelistæ confectum, a partibus litigantibus productum, sufficien-
ter informari non potuimus. Proinde ex Inquisitione testium fide dig-
norum investigationem resolvimus. Quoniam vero hoc in termino
Illustrissimus Comes SAPIEHA, semotis quibusvis beneficiis, Juris
comprobationem juratoriam Excellentissimo Comiti de HARTZFELD,
super realitatem Ductus sui cum sex testibus sponte detulit, & Comes
de HARTZFELD ad hanc comprobationem juratoriam libere consensit.

Nos itaque Commissarii auditis, & perlectis hisce, quæ in Iudicium
nostrum, ut præfertur, deducta sunt, hocce Iuramentum, uti in re du-
bia, iustum censuimus, & Comitem de HARTZFELD, ad præfatam com-
probationem juratoriam admissibilem esse decrevimus, atque hacce
comprobatione præstita, ad erectionem Scopulorum, & infixionem
Palorum, juxta ductum Comitis de HARTZFELD, procedendum
fore sententiavimus.

Et quoniam per Secretarium nostrum Polonicum facta insinua-
tione peremptoria huius Decreti, atque ad audiendam hancce com-
probationem Comite de SAPIEHA, nec per se, nec per Mandatarium
comparente, præfatus Comes de HARTZFELD, cum sex testibus dela-
tum Iuramentum in sequentem ab ipsomet Comite SAPIEHA porre-
ctam Rotam deposuit.

Ego

Ego N. N. Iuro Deo Omnipotenti, quod juxta Instrumentum anni millesimi quingentesimi trigefimi primi, & secundum illud ductum meum per vera signa in arboribus exsecata, incipiendo a palo, a quo realiter duxi, & specificata loca, quæ in Instrumento istius anni reperiuntur, non aliter nominare scio, quam prout monstraverim in his locis esse nominata, utpote *Krzyck Zaiazydy, Mokra, Struga*, Scopulum determinantem tres Hæreditates effective monstraverim, & fluvium *Orla* ibi esse nominatum, ubi præsentavi, & hæc, quæ Iuramento exprimo, secundum obloquentiam scripti, non appetendo quidpiam, in avulsionem fundorum Regni Poloniae, quam & Vicini mei, invoco, ut Deus me adiuvet, & Christi Domini Passio.

Testes vero in sequentem.

Ego N. N. Iuro Deo Omnipotenti, quod ductus Illustrissimi Comitis de HARTZFELD remonstratus verus, & realis est, tam per signa in arboribus exsecata, incipiendo a Scopulo, a quo, quam per nominata loca in iis, non aliis locis, in quibus demonstratum est, esse vere, & realiter illa, utpote locus *Krzyck, Zaiazydy, Mokra, Struga*, & scopulum prope *Orlam* iacentem, tum etiam in eo loco *Orlam* esse, ubi demonstratum est Illustrissimis Commissariis, & quod hocce Testimonium præsto nullo corruptionis favore, ac gratiæ particularis interesse, sed quod per veram notitiam hæc omnia in Instrumento expressa habeo, & pro certo suo, hoc nunc dico, sic me Deus adiuvet, & Christi Domini Nostri Passio.

Adeoque ad executionem Decreti nostri processimus, & erectionem Scopulorum, ac infixionem Palorum, utpote signorum limitaneorum inter Regnum, ac Ducatum, ac villas prædictas litigantium fieri fecimus sequenti ordine. Nempe incipiendo a Palo triangulari, ad quem Territorium Cæsareo Regiæ Præfecturæ Bonorum Cameralium Hernstadienses, & sylvæ ad urbem *Hernstadt* pertinens cum Poloniae Regno, & sæpedita villa *Sierakowo* limitare desinit.

LIMITES INTER POLONIAM

Numerus
Scopulo-
rum &
Palorum
videlicet
a Palo
predicto
Triangu-
lari in
Fundo
Massel
usque ad
Numer. 1

a 1. ad 2
2- 3
3- 4
4- 5
5- 6
6- 7
7- 8
8- 9
9-10
10-11
11-12
12-13
13-14
14-15
15-16

Palus	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
Scopulus sine signis metallis inter ar- bores alneas	-	-	-	-	-	-
Palus	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
Scopulus, in quo truncus quercinus, & lapides campestres sunt	-	-	-	-	-	-

Virga
Geome-
trica
10 Pedes
conti-
nentes.

5
5
5
5
5
5
7
7
5
5
5
5
5
4
5
5
5
5

Pedes.

1
1
1
1
1
6
4
1
1
1
1
1
1
1
1
1
1
1

Numerus

Numerus Scopulo- rum & Palorum.		Virga Geome- metricæ	Pedes.
17-18	Palus - - - - -	5	--
18-19	- - - - -	5	--
19-20	- - - - -	5	--
20-21	- - - - -	5	--
21-22	- - - - -	5	--
22-23	- - - - -	--	--
	Scopulus, cui lapides campeſtres in forma Crucis, vitra, carbones, lateres, & ferri ſcoria inſita, ac eius cuspidi tres lapides impoſiti, & apud iſtum ſcopulum finitur ſic nominatus locus <i>Maſſel</i> penes viam ex <i>Sierakowa</i> , quæ per <i>Maſſel</i> tendit - - -		
23-24	Palus penes viam ex <i>Sierakowa</i> -	9	3
24-25	Scopulus cum ſupra memoratis ſignis metalliis ad iſtam viam abhinc perviam, & agros ad dextram verſus prædium <i>Guskyanum</i> - - -	29	3
25-26	Scopulus ad unum cornu huius prædii	17	4
26-27	Scopulus ad alterum cornu huius prædii	19	8
27-28	Scopulus apud viam ex <i>Sierakowa</i>	12	6
	NB. Iſti tres ſcopuli complectuntur prædium <i>Guskyanum</i> .		
28-29	Scopulus ad viam ex <i>Sierakowa</i> penes quercum limitalem - - -	39	8
29-30	Scopulus - - - - -	36	2
	NB. Inter iſtos duos ſcopulos tendit via ex <i>Sierakowa</i> .		

Numerus Scopulo- rum & Palorum.		Virgæ Geome- trica.	Pedes.
30-31	Scopulus ad initium loci <i>Krzyck</i> -	18	8
31-32	Scopulus - - - - -	46	4
32-33	Palus - - - - -	23	4
33-34	Scopulus apud viam cruciatam tenden- tem ex <i>Korzensko</i> Ravitium -	25	---
34-35	Scopulus - - - - -	25	2
35-36	Scopulus - - - - -	46	---
36-37	Palus - - - - -	30	---
37-38	Scopulus - - - - -	23	---
38-39	Scopulus in fine loci <i>Krzyck</i> , & sylva, ubi desinit limes <i>Laskoviensis</i> cum <i>Sierakowa</i> , & initium capit villa <i>Kor- zensko</i> cum <i>Sierakowa</i> - - -	29	2
39-40	Scopulus in agro sub Prædio sic dicto, <i>Lauffins</i> - - - - -	19	---
40-41	Scopulus - - - - -	18	8
41-42	Palus - - - - -	30	6
42-43	Scopulus ad incisam quercum metalem	45	---
43-44	Scopulus - - - - -	19	6
44-45	Scopulus ubi tres extiterunt quercus limitales - - - - -	21	8
	NB. Hic finitur Territorium <i>Siera- koviense</i> cum <i>Korzenko</i> , & inchoatur li- mes villæ <i>Szymanowa</i> , itidem cum villa <i>Korzenko</i> .		
45-46	Scopulus in campum, versus sinistram	29	6

Numerus Scopulo- rum & Palorum.		Virga Geome- trica.	Pedes.
46-47	Scopulus - - - - -	29	6
47-48	Palus - - - - -	34	---
48-49	Scopulus in via, quæ Ravitium tendit	40	---
49-50	Palus - - - - -	27	4
50-51	Scopulus - - - - -	31	5
51-52	Scopulus - - - - -	35	4
52-53	Palus - - - - -	40	2
53-54	Scopulus ad sic dictum locum <i>Zaiazde</i> , apud Polono Dembensem viam, & hic definit limes villæ <i>Korzensko</i> cum villa <i>Szymanowa</i> , & incipit limes villæ <i>Theudo Dembno</i> cum <i>Szymanowa</i> -	27	2
54-55	Scopulus in pratis <i>Dembno</i> - -	9	2
55-56	Scopulus - - - - -	30	6
56-57	Palus - - - - -	30	6
57-58	Scopulus - - - - -	24	1
58-59	Scopulus - - - - -	29	8
59-60	Palus - - - - -	17	6
60-61	Scopulus in fine pratorum <i>Dembno</i> , & initio sylvæ <i>Dembno</i> - -	16	2
61-62	Scopulus - - - - -	18	2
62-63	Scopulus - - - - -	15	8
63-64	Scopulus penes antiquam viam -	16	6
64-65	Scopulus - - - - -	18	—
65-66	Scopulus penes viam Sarnensem & Mon- ticulum - - - - -	15	6

Numerus Scopulo- rum & Palorum.		Virga Geome- trice.	Pedes.
66-67	Scopulus - - - - -	12	4
67-68	Scopulus - - - - -	17	6
68-69	Scopulus - - - - -	14	2
69-70	Scopulus - - - - -	23	—
70-71	Scopulus ad initium <i>Mokra Struga</i> -	13	—
71-72	Palus - - - - -	15	—
72-73	Palus - - - - -	14	—
73-74	Scopulus - - - - -	17	4
74-75	Scopulus - - - - -	20	—
75-76	Scopulus - - - - -	21	2
76-77	Scopulus in quo truncus quercinus, & alia signa metalia - - - -	17	6
77-78	Palus - - - - -	12	—
78-79	Scopulus in monticulo ad finem gurgi- tis <i>Mokra Struga</i> - - - -	11	6
79-80	Scopulus ad viam ex Sarne tendentem ad villam <i>Theudo Dębno</i> - - -	11	8
80-81	Scopulus - - - - -	20	2
81-82	Scopulus - - - - -	22	4
82-83	Scopulus - - - - -	9	—
83-84	Scopulus angularis, ubi desinit limes villæ <i>Szymanowa</i> , cum villa <i>Theudo</i> <i>Dębno</i> , & incipit limes villæ <i>Awolno</i> cum memorata villa <i>Dębno</i> - -	10	—

Et sic

Et sic, uti præfertur, scopuli, seu limitantes cumuli erecti sunt quinquaginta unus, & quercini pali inusta Cæsarea aquila partim signati, partim vero anchora, quam Comes de HALTZFELDT in armis suis præferret triginta tres infixi, incipitque postremo dicta villa, videlicet *Theudo Dembno*, cum villa *Stwolno*, in Regno limitare, quarum jam dictarum villarum limites disiudicandi restant, proinde ad eandem disiudicationem terminum talem, qualem modo perfigere debuimus, ad diem duodecimam mensis Maji, anni millesimi septingentesimi vigesimi septimi limitamus, prorogamus, & differimus præsentibus, cum eo iudicii Commissarialis Decreto, quatenus partes inter se agentes, videlicet Possessores villarum *Stwolno*, *Goleiewo*, *Goleiewko*, & *Pokostaw* parte una, parte vero altera villarum *Theudo Dembno*, *Gaudke*, & *Zmigrod*, ac alii subsequentes a violentis invasionibus fundorum sese abstineant, sub pænis iudicio Commissoriali arbitrariis; verum quivis illorum in possessione, & usu maneat, in quo ante ductum suum existeret, Decreto præsentis ad præmissa mediante.

Actum in Territorio inter villam *Gaudke* & *Lakta*, die decima sexta Novembris, anno millesimo septingentesimo vigesimo sexto. OTTO VENCESLAUS Comes *Nostycz* & *Reineck*, manu propria. Locus sigilli rubri. ERNESTUS IULIUS Comes *de Gellborn*, manu propria. Locus sigilli rubri. IOANNES CHRISTOPHORUS LIBER BARO *de Schunitz*. Locus sigilli rubri. IOANNES ANTONIUS *a Radomicko* RADOMICKI Palatinus Iunivladislaviensis, Majoris Poloniae Generalis, manu propria. Locus sigilli gentilitii in rubro expressi. FRANCISCUS *a Brun* RADZEWSKI Succamenarius Palatinus Posnaniensis, manu propria. MATHIAS *de Iwanowice* KOZMINSKI Pocillator Posnaniensis. Originale vero eiusdem Decreti, hic circa Acta, perpetuitatis gratia, relictum est, illisque insutum.

IOANNES CHRISOSTOMUS *Bozy*

RADOIEWSKI Vexill. Bidgost.

Iudex Surrogatus Castren. &

Vicecapitaneus Posnaniensis.

(L.S.)

g

Ex Actis Castren.

Posnaniens. extrad.

Correxit FALĘCKI.

mppr.

Rationes ad Puncta Responsi Legati Cæsarei, Anno 1730. porrecta, exhibitæ, quibus probatur, quod Actus Dislimitationis inter Bona Rawicz Polonica, & Laskowo Silesitica, non possit subsistere. Ex Arch. Illustrissimi Comitis Debowski Episcopi Cujaviensis.

Ad Imum.

Non potest excusari error in male inchoato actu, quia non erat potestatis Dominorum Commissariorum, ad suum beneplacitum incipere, ubi voluerunt; habuerunt enim in instrumento sibi dato præscriptam regulam, inchoare a fundo Domini ZAKREWSKI & ante omnia, iniurias eidem illatas, incarcerationem contra jura Regni, quæ neminem, nisi jure victum, captivare permittunt, investigare, & decidere, satisfactionemque injuriato Nobili procurare. Illi vero mente instrumenti frustrata, suo beneplacito rem inceperunt.

Ad Idum. Verum est, quod procul dubio bonus eventus Commissionis fuisset, si Domini Commissarii processissent ad ea, quæ illis instrumentum indicabat, hoc est, ad iniurias Domino ZAKREWSKI illatas; sed ex responso secundi puncti Illustrissimi, Excellentissimi Domini Magni Legati patet, Dominos Commissarios Silesiæ a principio dislimitationis non habuisse facultatem decidendi de violentiis Domino ZAKREWSKI illatis, quia illis modo primum Illustrissimus, Excellentissimus Dominus Comes de Wratislaw procuravit hanc potestatem, uti docet responsum. Sumus ergo & in hoc injuriati, quia nos hoc, in quo fuimus maxime gravati, evincere sine scitu Sacræ Cæsareæ, Regiæque Catholicæ Maiestatis non potuimus. Ad finem huius puncti facit spem Illustrissimus, Excellentissimus Dominus Legatus novæ Commissionis cum Domino GAIEWSKI, quod & nos demississime exposcimus.

Ad .

Ad IIIIum. Non ideo tempus bimestre, & unus dies præfixum est tenore Compactatorum, ne res longius protrahantur, uti Illustrissimus, Excellentissimus Dominus Legatus asserit, sed ideo, ut nihil præcipitetur, locusque detur reflexioni, & combinationi, quod juris beneficium per hunc actum Polonis fuit ademptum.

Quod vero Illustrissimus, Excellentissimus Dominus Legatus asserit Dominum Capitaneum, uti Patrem, & Tutorem liberorum, habuisse jus ad actionem granicalem, ad hoc respondemus: Rempublicam pupillorum, & fundi esse primam protectricem, cuius juribus incompetens Actor præiudicare non potuit.

Ad IVtum & Vtum responsum, ratione juramenti præstiti, tales damus rationes: *Primo* Rotam juramenti fuisse malam, Geritque nostræ præiudiciosissimam; fuit enim hoc juramentum non realitatis, sed crudelitatis. Iuravit enim Dominus Comes, quod *alium ductum non aliter nominare scio*. Quis unquam vidit similem actum? ubi debuit præstare juramentum affirmative, iuravit suppositive. Nescire enim alium ductum Dominum Comitem concedimus, sed decisive id, quod positive nescivit, juramento comprobare, sine læsa conscientia non potuit. *Secundo*: Juramentum non fuit sero reclamatum, quia ante bimestre; sed actus Commissionis contra compactata præcipitatus ante propositum juramentum a testibus, qui testes, si non fuerant Nobiles, saltem non subditi Domini Comitis debuerant esse. Plebeix enim, & subiectæ personæ metu Dominorum, odio adversariorum jurare, & testari possunt. Deinde asseritur ab Illustrissimo, Excellentissimo Domino Magno Legato, non esse Legem Silesiæ jurare in ultimo scopulo; Nos respondemus: si in uno lex nostra est acceptata, nimirum in delatione juramenti, debuit necessario & in aliis punctis observari: & hic negamus per omnia Dominum Capitaneum potuisse deferre juramentum. Delatio enim juramenti donum quoddam sapit; fundus autem Reipublicæ ab uno homine particulari donari non potuit. Deinde est gravis in contextu decreti error.

Rationes ex quibus patet Granicies inter Rawicz, Stwolno etc. noviter erectas non posse subsistere.

Ima Ratio.

Respondetur ad rationes Illustrissimi, Excellentissimi Magni Legati, in anteriori conferentia datas, & præcipue ad illam, quam Illustrissimus Legatus dederat, quod res sit juramento evicta, & dicimus: Si Decretum latum fuisset ex documentis partem convincentibus, ex inquisitionibus ductum suum probantibus, tunc talis sententia juramento conclusa, posset esse difficilis ad meliorandum. Sed hic, sin secus factum, uti nos contextus decreti edocet, & adhuc probat, nulla Domino Comiti fuisse documenta, quia in sola ratione delati juramenti fundatur, & inde sequitur.

IIida Ratio. Sciverunt bene Domini Commissarii Silesiæ rem agi inter Gentes. Ergo si habuissent documenta rem evincentia, certo certius noluisent acceptare delationem juramenti; quia, tanquam jure, potuissent evincere, noluisent dono habere; etenim delatio juramenti donum quoddam sapit. Hinc

IIItia Ratio. Si Fundus Reipublicæ ab uno homine particulari potuit benevole alienari, uti patet ex fundamentali Decreti ratione, non induco hic rationem ex anterioribus conferentiis sæpius repetitam, defunctum Dominum Capitaneum fuisse, tantum Bonorum Rawicz ad vitalitium Possessorem, sed pro illa Illustrissimi Legati responsione, hanc rem debuisse Polonos Commissarios inquirere, quid ad nos? talem subiungo reflexionem: verum est nostros hac in parte errasse; sed hic error rei iniustæ, uti evidenter patet, (sola enim delatio juramenti Domino Comiti rem evicit) nullum potest dare fundamentum. Qua ergo conscientia fundus indebite lucratus possideri potest?

IVta Ratio.

IVta Ratio. Quando ad delationem juramenti ventum est, debuit primo juramentum iniungi parti Actoreæ, quia secundum omne jus, & æquum, deficientibus documentis, Actor prior est ad comprobandum. In tenore vero Decreti nulla mentione facta de Actore, statim nomine defuncti Domini Capitanei iniunctum Citato juramentum: quod tamen ab Actore judicialiter nunquam est delatum. Patet ergo gravis Decreti error, qui non potest, nisi per aliam Commissionem corrigi.

Vta Ratio. Quod Dominus Comes juramentum præstitit non attendente parte.

VIta Ratio. Iuramentum peractum est non in ultimo scopulo, uti est moris, & consuetudinis, sed in territorio cum sex testibus subditis, qui si non Nobiles, saltim non subditi debuerant fuisse; Hæc, quæ ad *Rawicz* pertinent.

Quod vero attinet scopulos contumaciales, inter villas Domini Capitanei Costensis, & Domini VILKONSKI erectos, hi ullatenus subsistere non possunt. Quia per illam secundariam limitationem Vratislaviæ, non in loco controverso factam, terminus Commissionis erat præterlapsus, Commissarii que per hanc illicitam actionem semet ipsos functione privarunt, illosque scopulos contra omnem æquitatem, nescio, qua authoritate, erexerunt. Dominus Capitaneus Costensis ad extremum comparere non potuit, quia Dominus Comes per totam Silesiam illi minabatur, quod congregatis aliquot centenis militum, bona ipsius invadet, & eundem Viennam ducet. Uti docet *manifestatio in Costen* per eundem Capitaneum facta. *Feria sexta post Festum Sancti Ægidii, Millesimo, septingentesimo, vigesimo octavo anno.*

O GRANICACH

z Państwa Cara Tureckiego.

*Nauka Krola JMCI Dzierżawcy Winnickiemu,
Panu KRZYSZTOFOWI KMITYCZOWI dana,
o Granicach między Państwa JMCI y Zie-
mią Wołoską, także y Białogrodem.*

Ex Archivo M. D. L. Lib. 29. fol. 51.

Powiadamy Tobie, iż temi razy pisał do Nas Przyjaciel y Sąsiad Nasz, Seliman Car Turecki, abysmy oznaymili Jemu o Granicach Państw Naszych Koronnych, y W. X. Litt. z Ziemią Wołoską, y Białogrodem, a on chce, y ma przysłać do oglądania tych Granic z Dworu swojego człeka dobrego, y życzy, abysmy tez y My z Dworu naszego dobrego Człeka na ukazywanie, y znaczenie tych Granic tam posłali, y te Granice posłańcow Jego pokazać kazali. Zaczym My z strony Państwa Naszego Korony Polskiej, szlemy tam Dworzanina Naszego Pana Bernata Mateiewskoho, az Xięstwa Wielkiego Litt. Ciebie na to obieramy. A tak rozkazujemy ci, abyś posłał do Semena Babinskoho, y o tym iemu przez list wiedzieć dał, aby on tę wżysstkę sprawę y Regestra, iakośmy pierwey tę rzecz spolnych Granic, wespol z Zemeninem Winnickim, Bohuszom Słupicoju iemu byli polecili, do ciebie przysłał, y dostatecznie Tobie opowiedział, iako onę Granice między temi Państwami Naszemi, y Ziemią Wołoską, y Białogrodem z dawną w sobie się mają. A ty tez y sam pilnie tego dowiadywać się będziesz od Kijan, od Czerkasow, od Kanewcow, y Ziemian

mian Braclawskich y Winnickich, Ludzi starych a wiadomych, iako one Granice, y po ktorym mieyscu między temi Państwami leżą; trzeba zaś, abyś się tak sprawił, żebyś zawczasu o tych Granicach Korony y Xięstwa Wielkiego Litt. z Ziemią Wołoską y Białogrodem dostatecznie wywiedział się, y temu Posłowi naszemu Panu Matejewskomu, tudzież Posłowi Tureckiemu ukazał ie, y opowiedział. Przykazujemy zaś Tobie, żebyś z Panem Matejewskim się zniósł, y wzięwszy od niego porozumienie, na mieysce umowione zjechał, y te Granice Państw. naszych, Korony Polskiej, y Xięstwa Wielkiego Litt. z Ziemią Wołoską y Białogrodem, dostatecznie y dowodnie temu Posłowi Cara Tureckiego opowiedział, y ukazał, na to też osobliwszą bacność mieć będziesz, y pilnie tego dopatrzysz, żeby one Granice Korony z Xięstwem Wielkim Litewskim nie pomieszaly się, ale aby zachowane były; tak, iako y pierwiej z starodawna między temi Państwami naszymi. To też onemu Posłowi Tureckiemu trzeba, abyście oznaymili, z kąd, y po które mieysca idą Granice Xięstwa Wielkiego Litt. a od ktorych też mieysc poczynać się Granice Koronne, a gdzie konczyć się mają. Wczym masz dobrze y roztropnie postąpić, żeby przez Was one Granice Korony Polskiej osobliwie, a Xięstwa też Wielkiego Litewskiego osobno dobrze były wywiedzione, y iemu opowiedziane. Tam zaś na tę usługę naszą trzeba, abyś słusznym y radnym obyczaiem pojechał, iako Tobie Dzierżawcy naszemu przystoi; a My do Semena Babinskoko list nasz pisali, przykazując, aby on tę wszystkę sprawę, y Regestra tych Granic y uroczyłszy do Ciebie przysłał, a osobliwe też listy nasze pisać kazalismy do Sprawcow Starostwa Braclawskiego y Winnickiego, że Ty im o tym znać dasz, żeby oni obrawszy po iednemu, albo po dwu Ziemian, ludzi dobrych w Braclawiu y w Winnicy, ktorzyby tych Granic dobrze byli wiadomi, posłali z tobą Bohusza Słupicy, ktoregośmy pierwiej z Babinskim o to posłali, który iesliby umarł, zdało się

Nam

Nam ku tey sprawie wespół z Tobą przyłączyć Dzierżawcę Zytomirskiego, Kniazia Bohusza Fedorowicza Koreckiego, o czym iuz list Nasz do niego pisać rozkazalismy, y takowaz naukę około tego iemu daliśmy, żeby on na tych miał wespół z wami tam być, y ow list Nasz do niego pisany Tobie odesłać rozkazalismy, abys go do Kniazia Koreckiego z tym listem Naszym posłał, y wespół z nim, y z Panem Mateiowskim zniostyżysię, tę rzecz według teraznieyszego rozkazania Naszego sprawował. Co zaś należy do Granic Oczakowskich, iesliby ow posłaniec Cara Turekiego z Wami około tego rozmował, y o Granicach Oczakowskich pytałsię, Wy iemu na to odpowiedzie: że my Granic Oczakowskich tobie ukazywać nie mozemy, bo Oczakow iest Krola JMCi, y stoi na gruncie własnym Xięstwa Wielkiego Litt. y zdawnych czasow ktemu Państwu Jegomości należał, y trzymany był. Jakoż w pismach dokończalnych Tatarskich, ktore Carowie Perekopsy z Przodkami Hospodarskimi, y z Jego miłością samym Hospodarem Naszym stanowili, Oczakow ku Państwu Jego Miłości Xięstwu Wielkiemu Litt. iest opisany, y zawisze to do Państwa Jego Miłości Hospodarskiego należało. A tak my z tych przyczyn Granic Oczakowskich pokazywać niemożemy, a ieszcze Posłańcu Cara Tureckiego. Jeśli on was pytać będzie o Granice Xięstwa Wielkiego Litt. te w Xięgach naszych były opisane, ktore My kazalismy wypisać, y w liście Naszym do Ciebie, y do Kniazia Koreckiego osobliwie posłać. Wy iako z tego spisku, tak też y z tego Rejestru, od Babinskiego przysłanego, wyrozumiecie te Granice, a ktemu y Sami od Ziemiain y Mieszczam Braclawskich, y Winnickich, y inszych około, tego dowiadywać się będziecie, abyscie wiedzieli, iak się macie w tym sprawić.

Nauka.

Nauka tym ktorzy od Nas na ukazanie Granic między Naszemi, a Cara Tureckiego Państwa są wysłani y wysadzeni. Roku 1542.

Ex Archivo Regni.

Naprzod, gdy wysłańcy, a ludzie ktey rzeczy przez Nas obrani, y wysłani z temi, ktorzy będą od Cara Tureckiego ku tey też to rzeczy posłani, ziada się, tedy powiedzą im pozdrowienie, y łaskę naszą. Potym powiedzą, iż gdyśmy do Cara JMCi Tureckiego, Przyiaciela Naszego kilka Posłów ślali naszych, aby te rzeczy, a Granice, ktore są nasze, a o ktore też ludzie zobopolni trudności a szkody mieli byli okazane, tedy ta rzecz, acz iuż była, y przez Cara JMCi Tureckiego, y przez Nas naznamianowana, y postanowiona, aby tam byli Ludzie z obudwu stron zesłani, a wszakoż ta rzecz ku skutku nie przyjszła była dla inszych potrzeb, y trudności tak naszych, iako Cara JMCi Tureckiego Przyiaciela Naszego. Alic' gdyśmy teraz Naszego Człowieka Mikołaja Tłomacza poslednieyszy kroć ślali do Cara JMCi Tureckiego Przyiaciela Naszego, tedy on nam przez niego, y przez Listy swoje wskazał, że to iest JMCi wola, aby te Granice były oglądane, y postanowione, ku ktorym oglądaniu, y postanowieniu, wyiechać Sędziakowi Sylistrskiemu, y z inszemi Sędziakami pogranicznemi rozkazał, iakoż to Posel ten, ktory teraz nie dawno u Nas od tego Sędziaka był z Listy Carskimi, ktore kniemu Car JMC Turecki piśal, aby ku tey rzeczy wyiechał, y z inszemi, y ktorego nam przepis z swoim Listem posłał, ktory Ludzie nasi, będzieli tego potrzeba, ukaza, potwierdził, żadaiąc y dając Nam znać abyśmy też ku tey rzeczy kogobyśmy chcieli z Ludzi Naszych posłali, a tak My w tey umowie y postanowieniu, ktore się między Nami, a między Carem JMCią Tureckim Przyiacielem, y Sąsiadem Naszym

szym stało, czyniąc dośc, Wasześmy y z inszemi ku tey rzeczy posłali, ku okazaniu Granic Naszych, a pol ku ktorych okazaniu powiedzą, żeśmy gotowi, a List ten mocy Naszey, któryśmy wam, y naszym poddanym z wami dali, Granice okazać, tedy tym ktorzy będą z strony Cara Tureckiego okaza, iesli że się o mocy pytać będą.

Potym gdy Ludzie Tureckiego Cara na tę rzecz im odpowiedzą, tedy powiedzą nasi, iż iesteśmy gotowi granice, ktore są dawne a prawdziwe między Naszemi, a Cara Tureckiego Państwa okazać, ktore będą okazować wedlug nauki ludzi Naszych pogranicznych. A to mają na baczności mieć, y o to się pilnie starać, y około tego chodźć, aby oni naprzod Granice Nasze Ludziom posłanym ktey rzeczy Tureckiego Cara okazali. Jezeliby tego więc nasi przewieść nie mogli, iżby przodkiem Granice Nasze okazowali, tedy pozwolą Tureckiego Cara Ludziom, iżby oni naprzod okazowali, a z niemi nasi poiadą, a wszakoż tak pozwolić mają, iż też nasi poddani mają okazować Granice Nasze, po okazaniu ludzi Tureckich, za ktoremi też Turcy iechać, a oni oglądać będą powinni, gdy będą okazować Nasze Granice.

Ktore gdy będą okazować nasi ktey rzeczy posłani, będą się domagać tego na tych, ktorzy będą od Cara Tureckiego zesłani, aby te Granice, ktore są prawdziwe a starodawne, ktore okazować będą znakami, iakiemi wiecznemi byli iuż oznaczone, tak iż by ony wiecznie znać y trwać miały, między naszemi, a Cara Tureckiego Państwa, a iżby też iuż tych rzeczy a trudności, ktore około tych Granic bywały, wieczny Koniec był y Pokoy.

Jesli że więc nie będą się mogli na to zgodzić, aby były Granice tak, iako Naszy ukazować będą, uczynione y postanowione, tedy te rzeczy, a rozności Naszey na Nas, a Turcy na Cara Tureckiego włożyć, a z niemi się na Nas odzywać mają, a wszakoż nasi cokolwiek Turcy mowić będą, a co za przyczyny dawać, przecz by te Granice tak być nie miały pilnie wszystko pisać będą, a Nam to wszystko

to wszystko potym mają posłać, abyśmy potym mieli naukę, iakobyśmy mieli w tey rzeczy drugi raz postępować z Tureckim Carem, a oney koniec uczynić wieczny, a też nasi będą pilnie te pola oglądać, o które między niemi różnica będzie, a nam potym naukę dać, iakobyśmy potym mieli Granice nayprościey czynić z Carem Tureckim, acz też z niejakim Ziemie nieszkodliwym upuszczeniem naszym.

Jeśli że więc Turcy będą mówić, iż to Tatarskie są pola, bo potym znać, iż są na nich ieszcze Groby Tatarskie, a iż też Tatarowie będąc naszymi przeciwniki, tych ziem ku Oczakowi zawždy używali, czemuż by teraz, Pan nasz Car Turecki, który jest Przyjacielem Waszemu Panu, za tą przyczyną używać tego nie miał? Powiedzą nasi, iż my na on czas daliśmy byli, y dopuścili Tatarow Oczakowa używać, który jest własny Nasz, y na Naszey Ziemi jest dla Posług, ktore Tatarowie na on czas nam czynili, o ktoryśmy teraz milczeli, dla tego, że jest teraz w Ręku Cara Tureckiego, z którym My mamy przyiaźń, przymierze, y Pokoy, ale powiedzą, iż pol tych nie było dano ku używaniu Tatarom nigdy, y owszem ony z nich bardzo bito y spędzano, tak iako też tego teraz dobre znaki są. A też bez tych pol Poddani Nasi obeysć się żadnym obyczajem nie mogą, dla żywności swey, y statkow swoich, y też iż wiedzą że ich z starodawna były w używaniu. Ale gdy pola wedle starych a prawdziwych Granic ograniczone będą, tedy Posel Nasz powie, że radzi my to uczyniemy, y na potym, dla tey przyiaźni, ktora jest między Carem Tureckim, owce pasać dopuścim, na tych naszych polach za naymem y płatem słuznym, y podobnym. Ktore pola naymować, powiedzą nasi że mają moc, ktora im, My dawamy, a tak będą one naymować ludziom Carskim, iesli że będą chcieć, tak iako będzie naylepiey, a naypocźciwiey, y nam pożyteczniey mogło bydź, co My ich rozumowi, y wierze poruczamy.

Krzywdy ktore iesli będą z Obudwu Stron, tedy one porównać, y zgodzić obyczaiem przyiacielskim, y pogranicznym będą mogli, y mocni, do ktorych by się zgodzić niemogli, ani ich porównać, tedy ony na Nas iako infze rzeczy a sprawy, o ktorych się nie będą mogli zgodzić, włożą.

Y infze też rzeczy, ktore są y przez SOBOCKIEGO, y przez WIELAMOWSKIEGO od Tureckiego Cara nam obiecane, aby były uczynione, domagać się tego nasi będą, iako opuszczenie więzniow, o Tatory, y o Kozaki Białogrodskie, ktorzy czynili szkody w Państwach naszych, aby byli pokarani, o most aby był w Tehinie zrzucon, y o infze rzeczy, ktore z Listow tych, ktore Tłomacz Nasz od Cara Tureckiego przyniosł, y z Odpowiedzi SOBOCKIEMU daney, y z Listu WIELAMOWSKIEGO szerzey wyrozumiecia.

Jesli powiedzą Turcy, iż te pola y Ziemie były, y są Walaskie, powiedzą nasi, iż ani są, ani byli, ale są Nasze własne, y młyn, ktorym alleguią, ktoryśmy dali byli Walachom pożywać na czas, iż Nam, y Koronie Polskiej przy ktorey na on czas byli, posługi wielkie czynili, za używanie y młynow, y infzych rzeczy, ktore od Przodkow naszych mieli, na ktore rzeczy są Listy, y Zapisy u Nas, ktoremi te rzeczy są opisane, y ktoremi zapifali iż Ziemie, y miejsca niektore, y Młyny zawzdy nasze, y na naszey Ziemi były, ktore Listy, y Zapisy, kiedy ktemu przyidzie, a tego potrzeba będzie, my okazać iesteśmy gotowi.

Co się dotycze tego poslednieyszego Tatar rozgromienia, ktore się przez PRETWICZA y przez infze stało, o ktore się Posel Sędziaka Silistrskiego, ktory teraz niedawno u Nas był, y Carskim, y Pana swego Imieniem skarżył, mieniać, y powiadaiąc, żeby tam wten czas mieli ludzie, y konie Tureckie nasi pobrać, tedy nasi wywiedziawszy się z PRETWICZA, y z infzych, iako się sama w sobie rzecz ma, y iako się to stało, powiedzą Sędziakowi Silistrskiemu, y infzym Cara Tureckiego Ludziom, iż nasi nie są nic w tym winni, bo nie wiedzieli oni, żeby tam Turcy bydz mieli, iedno za Tatory,

ktorzy

ktorzy w Państwach naszych szkody czynili, bieżeli. A włożą na Turki nasi winę, skarżąc, przed Sędziakiem, że oni nad przymierze y przyiaźń, która jest między Nami, a Carem Tureckim, czynić to Państwow, y Poddanym Naszym śmieli, a będą prosić Sędziaka, aby tym rzeczom on w czas zabieżał, a JegoM Ci Tureckiego Cara Ludziom rozkazał, żeby na potym tego nieczynili, ale iżeby się wedle przymierza, a przyiaźni tey, która jest między Nami, a Carem Tureckim zachowali; a ono mocnie tak, iako My trzymamy, trzymali, a to ieszcze Ludzie nasi Ludziom Tureckim powiedzą, co się im będzie widziało na ten czas lepszego, y potrzebniejszego, bo my to ich rostopności, y rozumowi poruczamy.

Granica Xięstwa Litewskiego z Ziemią Tatarską Perokopską, Oczakowem, Białymgrodem, y Ziemią Wołoską.

Ex Archivo M. D. L. Lib. 29. fol. 52.

Te są Granice Wielkiego Xięstwa Litt. Swiadectwo Hospodarowi powiedzieli ludzie starzy Kijanie, Czerkaszanie, Konewscy, ktorzy wiedzieli poki te Granice Hospodarskie, y po ktorym mieyscu są Granice, y Uroczyszczą do Państwa Jegomości Xięstwa Wielkiego Litt. należące z Ziemią Tatarską Perokopską, Oczakowem, Białymgrodem, y z Ziemią Wołoską. Naypierwiewy powiedzieli, iż Ziemia Waszey Miłości Hospodarska Wielkiego Xięstwa Litt. poczęła się od Marafy rzeczki, która w pada w Dniestr, y na niz Dniestrem po połowie Dniestra mimo Tehinu aż gdzie Dniestr w padł w morze: a z tam tąd od uyscia Dniestru miedzą poszła Granica mimo Oczakow aż do uyscia Dniepru, a Oczakow na Ziemi Waszey Miłości Hospodarskiej stoi, a od

Uyscia Dniepru do Tawania. A u Tawania przewozy były Waszey Miłości Hospodarskiey na połowę z Perekopskim Carem, a po tey stronie Tawania z Perekopską Ziemią Granica Waszey Miłości po owczą wodę, y w wierzch owczey wody, a od wierzchu owczey wody w wierzch Somora, y w wierzch Oryca aż do Dorica, a od Dorica cicha Soma, po cichą Some, a na tey że Granicy Książ Semen Olelkowicz wysyłał Namiesznika swego Swirpłowa, który od niego Czerkasy trzymał, y ten potym miejsca obiezdzał, y potym w Uroczyszczach Granice kładł tak z Ziemią Tatarską, iako y z Białymgrodem tudzież z Ziemią Wołoską.

Dislimitatio sive Tractatus, inter Achmetum Imperatorem Turcarum, et AUGUSTUM II. Regem, et Regnum Poloniae, quo fines et Limes inter utraque Dominia definiuntur.
Datum 14 Novembris, Anno 1703.

Ex Archiv. Regni.

In nomine Sanctissimæ individuaeque Trinitatis
Amen.

Ex mandato Serenissimi, potentissimique Imperatoris Turcarum Sultani Achmetani filii Soltan Mechmetani, cuius felicitatem Imperii Deus protegat & conservet, emanarunt plenipotentes literæ

ræ ad illum & Excellentissimum Chadzi Juzow Bassa, ratione Dislimitationis cum Regno Poloniæ de tenore tali:

Quoniam ex gratia Dei subsecuta est felicitas ad pacificationem & communem quietem; ex potestate itaque Imperii nostri demandamus, cum inter Serenissimum Regem Regni Poloniæ, M. D. Lit. nec non Hæreditarium Ducem Saxonix, & Electorem Imperii sui, & Czarum Moschoviæ, acceptatus sit Tractatus pacis, firmamque habet authoritatem. Exinde Magnifice Gubernator Bassa, imperamus, ut iuxta obloquentiam eiusdem Tractatus, & omnia puncta cum Regno Poloniæ, & Ducatu Moschoviæ in negotio Dislimitationis procedas, & te ita regas, prout destinatus, & designatus eras superintendens a præterito Imperatore Soltan MUSTAFFA Chano fratre nostro; nam & a Maiestate nostra in eadem jurisdictione tua confirmes, sicut & penes te residens, fama, & virtute probatus IMBRAIM AGA, quem uti muneris istius capacem designamus Commissarium, ad dislimitationem cum Regionibus Poloniæ, cum quo & jurisperitum Notarium mittas, ubi unanimiter satisfacere Tractatui necessum est, nimirum ut fundus Thenimensis incipiendo a littoribus *Tyra*, IMBRAIM AGA cum Dominis Poloniæ exdividat, juxta officium sibi competens, & quam diligentissime negotiationem suam ex integro perficere curet. Tali itaque ordine & expeditione, & gratia Dei accepta ab Illustrissimo & Excellentissimo Domino superius specificato Bassa; ego IMBRAIM AGA discessi *Themia* acceptis in Crimensibus, & Budziacensibus dignis senibus, sineque confinio carentibus, substituto in loco, ubi fluvius *Jaborlik* in *Tyram* incidit, ubi a Serenissimo & Potentissimo Augusto II. Rege, & Regno Poloniæ, communicato prius consilio cum Illustrissimo & Excellentissimo Domino HIERONYMO LUBOMIERSKI S. Romani Imperii Principe, Castellano Cracoviensi, supremo exercituum Duce, ut Generali custodum Duce comparuerint, cum plena & perfecta ad determinanda confinia potestate Illustrissimi

strissimi ac Excellentissimi Commissarii, videlicet primus MARTI-
 NUS CHOMENTOWSKI Palatinus Braclaviensis. Secundus JOAN-
 NES KONIECPOLSKI Stabuli Regni Præfectus. Tertius STE-
 PHANUS HUMIECKI Subdapifer Regni, & in vicino, ubi *Tyram*
 præfatus fluvius influit, substituerunt, cum quibus in primo statim
 congressu, & in negotio dislimitationis, plurimæ ab utrinque
 propositiones factæ sunt, post quas petierunt Documenta, In-
 strumenta que sibi exhiberi, & veritatem deducere: quæ Con-
 finia a memorato fluvio incipere debeant, quibus testimonia
 dignorum tam Crimensium, quam Budziacensium hominum
 pro firmitate limitum ab hoc fluvio incipientium pro docu-
 mento produximus, Poloni itidem Commissarii produxerunt
 primam dislimitationem ante 70. annos ad datam præsentis instru-
 menti factam, quæ fuit insuper attendentia ABAZI BASSA cum
 Commissario MUTESENICA, CHUSEIM AGA, & STANISLAO
 KONIECPOLSKI Castellano Cracoviensi, supremoque Duce E-
 exercituum Poloniæ, uti Commissario ex parte Poloniæ, cuius disli-
 mitationis ductus est *Jaborlik*, Turcice *Cainar* appellatus, & hoc
 documento confinia ipsa demonstrarunt, & sic unanimiter sine ullo
 dubio cognovimus esse fines, & initia eorum a memorato fluvio,
 & ita non procul a memorato, ubi se jungit cum *Tyra* in fundo
Thunico, quem non ita pridem inhabitant Cosaci, subditi felicissimi
 Chani Crimscensis, supra eundem fluvium ex opposito Poloniæ
 villæ, ubi itidem habitant subditi & Incolæ. Ex illis locis vero,
 ut memoratæ villæ transferantur, fuit propositum, atque pars pro-
 posuit transferri debere, sequitur ut transferantur & vestræ; con-
 clusum itaque, ut, si in concordia non habitabunt, & si injuria ali-
 qua inter illos ostendetur, tunc omnia ab utrinque demoliri debe-
 bunt, si vero in esse suo, & integritate per villam permanserint, ta-
 men nulla fortalitia ex utraque parte erigi debent, & hæc est im-
 posita conditio concernens *Raszkow* & *Kamionka*, quæ oppida quon-
 dam Palatini Valachiæ BASILII filia tenebat in possessione sua, in
 summa

summa Palatino Sandomiriensi data 40. millia florenorum jure obligatorio *Raszkow*, *Kamionka* vero etiam Palatino Sandomiriensi data viginti millium Polonicorum, similiter jure obligatorio cum eadem declaratione, ut tamdiu præfata oppida in possessione usque ad præsentem limitationem fluvii *Kainardzie*, & jurisdictionem ejus teneat, donec ipsa præfata summa reponetur, & ideo clara res est, ut hæc prætenſio cum Actoribus & Successoribus defunctæ Dominæ pacificetur; ut aut oppida successoribus Dominæ, aut summa restituatur. Ad quam propositionem subjuncta est ratio, quod Podoliam, & Ukrainiam totam serenissimus Sultanus Turcarum Nobis restituerit, & hæc prætenſio respicit modernum possessorem *Raszkow*, & *Kamionka*, id est Illustrissimum & Excellentissimum Dominum KONIECPOLSKI, qui, uti præsens, postquam illi circa requisitionem futuram ab Actoribus demonstratum fuerit documentum, satisfactionem obtulit, & obligavit, & super hoc medio assensum est. E converso proposuerunt Illustrissimi, & Excellentissimi Domini Commissarii, siquidem occasio præsentationum orta est, habemus & nos quoque huic similem prætenſionem. Nonnullus enim Dominus de Regno nostro, habet similem prætenſionem requirendi debitum apud *Boioros*, & incolas *Valachia*, uti hæc prætenſio jam delata est Illustrissimo & Excellentissimo Domino BASSASERASKIERO qua cognita causa injunxerat, ut officiose satisfiat, sed quia & HOSPODAR & BOIARI pro tunc erant *Adrianopoli*, ideo hæc prætenſio fortiri non potuit effectum, & hæc prætenſio est unius ex Regno nostro Magnatis evidens, & in quo commissa est cura Illustrissimis & Excellentissimis D. D. ad dislimitationem Deputatis, & serio inquirebatur dicendo, quod in simili occasione, & negotiis docent Nos & Tractatus ipsi, ut Justitia conservetur, & exinde pro re justa cognita est ad *Valachos* prætenſio, & mutue ad *Valachos* requiratur. Item, ut confinia inter *Poloniam* & *Valachiam* sint munda, proponebatur, repositum inter Nos & *Valachos*

luchos ipse Deus fulmine, & ira dislimitavit, ut nunc temporis, quoad fundum nemo queritur ex Valachis, neque de læsis finibus, aut damnificatione eorum, nihilominus habemus a Valachis multas injurias, contra veterem consuetudinem in aliquibus locis; circa *Sorikau* & *Chocimum* trajectus, vulgo *promi* solum nostri erant, & ab aliquot annis Palatini Valachiæ illos quoque sibi usurparunt; quod est veteri, & moderno Tractatu (quoniam nobis solum competunt) cautum. Itaque, ut præfati trajectus Polonis tantum serviant, deferri id præfulgidæ Portæ volunt, optimaque forma ad Palatinum Valachiæ appromittitur, ut hæc injuria cesset, quæ parti infertur. Item vigiliis ad *Tyram* positis ex parte Poloniæ, Valachi Adfines circa fines residentes, multa damna avertent in expilandis alvearibus, & aliis rebus, quod damnum, ut recompensetur, requirebatur, & hoc similiter deferre Præfulgidæ Portæ declaratum, ut exeat *Ferman* ad Palatinum Valachiæ pro compensatione damnorum. Item Poloni tribus vicibus ad *Jaborlik* præsentationem suam promoverunt, quod ab antiquo fundi Ukrainiæ ad illos tantummodo pertinebant, sed sub tempus hostilitatis Turcicæ, & Chami Crimensis, rebellis *CHMIELNICKI* violenter Regionem illam possedit, cujus postea filius duxerat uxorem Dominam, & hæc a Palatino Sandomiriensi usque ad medietatem fluvii *Kainardzie*, jurisdictionem suam habuit; & quoniam hoc realiter deductum est, unanimiter decernimus, ut *Cairar* fluvius sit communis partibus, qui in *Tyram* defluit. Et in isto loco ex una parte ostium sit Turcicum, ex altera vero sit positum Poloniæ, in quibus ostiis electi sunt de novo a Nobis Commissariis duo scopuli, & quidem Poloni suo scopulo imposuerunt in memoriam lapidem cum inscriptione anni, & Personarum dislimitantium; inde circa villam *Carter*, ubi fluvius oritur, processimus, & incolis idoneis ex utraque parte supra fluvium signa metallica fecimus, & ex una parte Turcica, ex altera Polonica in oppositum sibi in ostiis montium locata, usque ad sinistram ejusdem

dem rivuli, itidem, ubi duos magnos scopulos unum spectavimus, a quo loco in declivitate montis circa *Cairar* inter medios montes eundo, in partibus nostris similiter scopulos posuimus usque ad montem, eandem vallem in dexteram & sinistram partem dividens, ut alii vocant, *Widly*, a quo loco duæ valles, una dextera, quam pro ductu nostro accepimus, sinistram Poloniæ, dexteram vero Ottomanis attributam, & in dextera parte Ottomanis, in læva Poloni signa sua locarunt, inde una hora itineris ad locum *Kokantik* capitalem appellatum, per transversum tractus, ut vocant, *Kuczmański Szak* transivimus, ubi repertum est signum, alias *Stara Mogiła*, & nomen ei *Jagnizcia Mogiła*, quæ, cum non sit reperta alia similis, pro signo utriusque partis habetur. Inde solita via *Gumanium* versus tendente venimus, ubi Caput *Dely* lacus nuncupatur, ulterius vero eundo *Markow* appellatam sylvam ad meridiem ex parte nostra accepimus, in sinistram vero partem ubi magna auris *Codema* ad septentrionem finitur, ubi sylva est Poloniæ; hac ergo mercatoria via per edita Montium eundo ad finem *Dely Feziora*, *Ucha* lacus appellati, Sylva est ad meridiem Ottomanica, & qua aqua nullibi reperiri potuit, ductum habet, per vallem *Codema* est ductus Poloniæ, magis vero remotior ad meridiem tendens Turcicus, & taliter ad septentrionem, ultra & ultra per dorsum montis proficiscendo in locis *Vidonerfis*, extruebantur scopuli, donec ad locum confinis nostris determinatum, id est flumen *Bob*, quem *Sina Woda* ingreditur, pervenimus, & ibi substitimus, ibi circa ostium fluminis duo scopuli Turcici sunt erecti, ad meridiem, & septentrionem, item duo signa metalian sunt fundata a Polonis, & vertici unus, id est, proximiori littori *Bob* impositus est lapis, annum, & finem, & limitem continens, propter majorem novitiam, & memoriam, & hoc ordine Regni Poloniæ cum Imperio Ottomanico confinia Dominiorum suorum emundarunt, innovarunt, & dividerunt, nihil intacti, obscuri, & controversi relinquendo, pro ma-

jore firmitate, & securitate mutua, limites inter nos unanimiter constituti, & superius specificati, in casum alicujus controversiæ supra hæc produci, & demonstrari debebunt, & ideo ab invicem instrumenta hæc dislimitatoria in manus Commissoriales traduntur, & pro majori robore mutuis manibus subscribuntur, & sigillis muniuntur. Datum ad scopulos terminales fluvium *Bob* nuncupatum, ubi *Sina Woda* influit ex altera parte, 14. Novembris & Turciæ diebus primis lunæ Novembris anno 1115. in originali Turcico subscriptum.

Hadzi Imbraim na Rozgraniczenie z Polską Kommissarz naczonni za Hetmanem Cefarskim.

(L. S.)

MARCIN CHOMETOWSKI Woiewoda Braclawski Kommissarz J. K. Mc. i Rzeczypospolitey.

JAN KONIECPOLSKI Koniuszzy W. K. Kommissarz, y Regimentarz J. K. Mc. i Rzeczypospolitey.

STEPHAN HUMIECKI Podstoli Koronny Kommissarz J. K. Mc. i Rzeczypospolitey cum sigillis propriis.

Informatio Historica Chocimo Fortalitio non ita pridem in Moldavia ad confinia Regni Poloniæ extracto

Ex Archivo Regni. Acta annorum &c.

Tom. I. fol. 248.

Quum Respublica Polona inter omnes Vicinos, quibus circumdatur, ab Ottomanorum vel maxime vicinia præcavendum sibi habeat, non modo propter faciles pactorum infractiones, sed etiam propter insperatas excursiones, quas Tartari, & alii

& alii portæ Vasalli in Ditiones Polonas facere non verentur, eo vel maxime tempore, quo Respublica securitate pacis freta, ab armorum lassitudine respirare solet, prout anno præterito ab hisce Portæ Ottomanicæ subjectis populis devastationem Ukrainæ passa est. Ideo, ut ab inopinatis infractionibus, & invasionibus securior esse possit, talia pacta, & Tractatus magna sanguinis sui profusione, lucrari conata est, quibus vicinam hanc potentiam longius a limitibus suis removeere possit. Proinde inter solennes pactorum Tabulas, cum variis orientis Imperatoribus initas, præcipue cum Osmano Magno anno 1621. religiose stipulatum voluit ad omnem posteritatem, quatenus in Provinciis Moldaviæ, & Valachiæ nullus ab utrinque miles (videlicet nec Polonus, nec Musulmanus, nec Tartarus) subsistere possit, sed ut ambæ hæ Provincie maneat ab omni prorsus milite vacuæ, serviantque pro *Bariera*, & pro pagulo inter duo Dominia Poloniæ, & Portæ.

Intentio hujus sanctionis ea fuit, ut casu, quo infractio pactorum ab aliquo meditaretur, invasio tamen inopinata præpediretur, nam, antequam exercitus Ottomanus limitibus Poloniæ admoveretur, oporteret, ut spatium itineris duarum Provinciarum Valachiæ, & Moldaviæ dimetiretur, quod uti clandestine, & raptim fieri non posset, ita Respublica facile per Exploratores præmonita, venienti hosti præsto obviaret.

Conventio hæc sat longo tempore ab utrinq; observata, successive tamen a Turcis infracta est, vel maxime post conflictum ad fluvium *Pruth* peractum, ubi Serenissimum CARUM PETRUM ad pacis ineundæ conditiones adegerunt. Pro tunc jam Porta Ottomanica credens se superiorem in armis, eo tempore, quo Polonia viribus & nervo belli exhausta erat, non modo per domestica disturbia, sed etiam per belli cum Rege Sveciæ discrimina, illo, dico, tempore apertius, & magis impune, infractionem pactorum arripuit Porta, cepitq; non tantum Chocimum (duobus

fere milliaribus a *Cameneco* Podoliæ dissitum) in fortalitiū Ottomanicum erigere, verum etiam in aliis Valachiæ, & Moldaviæ locis præsidia Turcarum imponere, imo & Tartaris, ut Colonias suas in illas Provincias deducerent, permisit.

Ad hanc notoriam pactorum infractionem, Serenissimus divæ memoriæ AUGUSTUS II. solenniter statim conqueri non intermisit per Commissarios, & Legatos suos apud Portam Ottomanicam, & præcipue per legationem Illustrissimi Domini Palatini Masoviæ *Chomentowski*, qui *Constantinopoli* diutius moratus, dum requisitionem Regis, & Reipublicæ eludi animadverteret, fecit ibidem declarationem in speciem manifesti, quod Serenissimus Rex, & Respublica infractionem hanc pactorum silentio præterire minime poterunt, sed uti in colligatione belli defensivi cum Principibus Christianis comprehenduntur, ita læsionem, & præjudicium tantæ importantiæ colligatis suis deferre obligati erunt.

Interea hoc intervallo exortum fuit bellum inter Imperatorem Romanorum, & Portam Ottomanicam, quod ultimato Tractatu Passarovicensi terminatum est. Sub tractu belli istius, videbatur Porta renuntiasse incæptæ fortificationi Chocimensi, eamq; neglectam aliquot annis deseruerat; nihilominus Serenissimus Rex AUGUSTUS II. demolitionem ejus integram, non modo apud Portam, sed & apud colligatos, & mediatores Principes perurgebat. Eo fine Illustrissimo & Reverendissimo Domino Episcopo protunc Livoniæ, nunc Cujaviensi Plenipotentiaro suo ad Aulam Viennensem misso, inter puncta instructionis commisit, quatenus infractionem hanc pactorum Cæsari, & colligatis Principibus repræsentet, eorumq; opem, & interpositionem invocet, pro instaurando pactorum vigore. Hæc Reverendissimi Domini Episcopi Cujaviensis Viennæ negotiatio nota bene est Excellentissimo Domino Talmann Ministro suæ Cæsareæ

fareæ Majestatis, nam & cum ipso conferentias suas desuper habuit.

Demum, dum Tractatui Passarovicensi campus aperiretur, eadem Majestas Regia AUGUSTUS II. Serenissimo Principi Regio Filio suo, nunc vero Regi & Domino Nostro Clementissimo Viennæ pro tunc degenti, gratiose commisit, instare apud Serenissimam Cæsaream Majestatem, ut circa Tractatus illius condiciones, ratio quoq; demoliendi fortalitii Chocimensis e congruo haberetur, ne tam Poloniæ, quam & Transylvaniæ, cui adjacet, præjudicio sit. Et defacto Mandata a Cæsarea Majestate, eo nomine ad Ministros suos paciscentes fuere expedita, nihilominus alium effectum non obtinere, nisi quod articulo 16. Tractatus Passarovicensis, campus reservatus est Reipublicæ Poloniarum, negotium istud suo tempore cum Porta Ottomanica pertractandi.

Pace dein cum Imperatore Romanorum conclusa, Turcæ rediere illico ad meditationes perficiendi Fortalitii Chocimensis, majoriq; quam antea cura operi incubuerunt, atq; aucto Præsidio Turcico, Bassaminibi cum titulo SIERASKIER *Bassa* (quod Potestatem Gubernatoris fortalitii, & Provinciæ illius denotat) imposuerunt. Informatus Serenissimus Rex defunctus de hac Turcarum mente, tum & de variis inter confinantes querelis, quæ ex occasione viciniæ Turcicæ oriri cæperant, convocavit Senatus Consilium Varsoviæ in anno 1727. in quo de negotio Chocimensi deliberatum est, atq; sumpto motivo ex articulo illo Passarovicensi, quo facienda requisitio Reipublicæ reservata est, internuntius ad Portam Ottomanicam denuo destinatus est, quatenus de novis belli præparamentis notitiam caperet, demolitionemq; Fortalitii Chocimensis requireret. Fuerant & aliæ dispositiones in eodem Consilio factæ, scilicet muniendi Cameneci, tum pro obviandis inter confinantes exorbitantiis.

Bassa

Bassa Chocimensis certior factus de hac ad Portam ablegatione, eandem antevertere conatus est, allegando multis rationibus, quod obligatio ejusmodi acceleraret potius, quam amoveret bellum.

Interim accidit, quod mercatoribus Polonis adempta sunt jumenta, & merces, quod Polonis interdictum fuerit commercium cum Valachis, & Moldavis, quod notabiles ammuntiones belli, & plura tormenta bellica Chocimum adducta sunt, quæ omnia ad instructionem internuntio accesserunt, sed ablegatio hæc, quæ in Persona Domini Colonelli POPIEL destinata fuit, diutius difficultabatur. Bassa vero, ad frequentes Ducum, & Senatorum requisitiones, palliare, & excusare satagebat omnes Portæ actiones, allegans, & per barbam suam jurans, quod Porta pacis infractionem cum Polonia non intendat, quod fortalium Chocimense non alio motivo, quam boni ordinis in Valachia constituendi, ne incolæ insolescant, erectum sit, & quod unicuique Principum in suis Dominiis facere licet, quæ libent. Repositum est ad hoc Chocimensi Bassæ, quod, si principibus liceret facere omnia, quæ vellent, ad quid servirent pacta, & Tractatus, quæ magna sanguinis effusione comparantur, atque statuantur, sed hæc omnia nullum in hucusque effectum in rem restabiliendorum Pactorum effecere. Interea præter alia ab hac vicinitate pericula contagio etiam pestis, quæ Turcis admodum familiaris est, timenda venit, prout experientia docuit.

Cum igitur, & illa ablegatio Colonelli POPIEL frustrata sit, Serenissimus Rex venientibus ad se ablegatis, tam à Porta, quam à Hano Crimensi, infractionem Pactorum remonstrare haud intermisit, restaurationemque eorundem continuo requirebat, prout ex Diariis conferentiarum cum ablegatis Ottomanicis, fusius patet. Ad extremum in Anno 1732. iterum ablegationem in Persona Illustrissimi Domini SIERAKOWSKI Excubiarum Regni Præfecti, Serenissimus Rex expediverat, qui Constantinopoli permansit usque
ad

ad fata suæ Regiæ Maiestatis, sed & hic præter speciosa verba, nihil solidi, & effectivi retulit.

Et hæc est series Actorum & sollicitudinis, quam Serenissimus grat: mem: Rex & Respublica sustinere in procuranda demolitione Chocimensi, tum & in alijs pactorum Læsionibus reparandis.

Nunc Serenissimus AUGUSTUS Tertius, feliciter Nobis Regnans, Magni Patris sui insistens vestigiis, in promovendo bono publico, Læsiones hæc Colligatis Principibus, nec non mediatoribus Tractatus Carlovicensis, majorem in modum recommendare non desinit, quatenus circa prosperos armorum Christianorum succesus, pactis vigor, & religiosa observantia restituatur.

TRACTATUS CARLOVICENSIS, præter expressa Puncta, etiam alias Capitulationes, quæ huic Tractatui non adversantur, ratas, approbatas, & in suo robore inviolabiles esse vult, quales sunt Capitulationes cum OSMANO, & AMURATHE. Igitur

ANNO 1621. per solennem Tractatum obligavit se Osmanus, & Porta Ottomanica, Sigismundo Regi, & Reipublicæ Poloniarum. Et quidem

Articulo VI. Quod Tartari nullas excursions in ditiones Polonicas facere præsumant, quinimo a transitu Oczakoviensi per Sultanum arceri debent

Arti: VII. Si quæ damna Polonis Tartari fecerint, compensationem eorum dare tenebuntur, & Tartarorum Hanus a Sultano Domino suo puniendus foret.

Arti: XII. In Moldavia, non alij Palatini, quam Christiani substitui debent, immunes ab avaritia, & amatores pacis, & qui curam haberent manutenendæ tranquillitatis inter utraq; Dominia.

k

Arti:

Arti: XIII. Chocimum debet remitti, & manere in manibus Palatini Moldaviæ. *Nunc ibidem Seraskier impositus.*

Arti: XVI. Antiquiores Tractatus his conformes debent manuteneri, & novi debent manere inviolabiles.

Arti: XVII. Quicumq; præsumpserit violare unum ex his Articulis, debet æstimari periurus, & tractari sicut talis.

Anno 1634 Amurathes IV. itidem per solennem Tractatum se obligavit, Vladislao Regi, & Reipublica Polonæ; & quidem

Arti: Imo. Quod Palatini Valachix, & Moldaviæ confirmabuntur per Sultanum Turcarum, ex consensu, & ad recommendationem Regis Poloniæ.

Nunc sæpius immutati proprio Sultani arbitrio.

Arti: V. Quod Turcæ nullum erigent fortalitium ad limites Poloniæ.

Arti: VII. Quod Articuli antea approbati, etiamnum in suo robore manere debent.

GRANICE z ROSSYĄ

AUGUST Trzeci z Bożey Łaski KROL Polski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Zmuydzki, Mazowiecki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflantski, Smolenski, Siewierski, y Czerniechowski, á Dziedziczny Xiążę Saski, y Elektor.

(a) **O**znajmujemy tym Listem *Extraktem* Nászym, komu to wiedzieć należy, iż w *Xięgach* *Metryki* *Kancellaryi* Nászey *W. X. L.* znajduie się *Kommissya* rozgraniczenia z *Moskwą* *Wielizą*, i *Białey*, zá *Nayiasnieyszego* *Predecessora* Nászego *Krola* *Źmci* *Polskiego*, i *Wielkiego* *Xiążęcia* *Litewskiego* *WŁADYSŁAWA* *Czwartego*, w *Roku* *tyśiącznym* *sześćsetnym* *trzydziestym* *piątym*, *Dnia* *wtorego* *Miesiąca* *Nowembra*, przez *Kommissarzow* *sporządzona*, i *supplikowano* *Nam* *jest* *przez* *Pánow*, *Rad*, i *Urzędnikow*, przy *boku* *Nászym* *rezydujących*, abyśmy tę *Kommissyą* z *tychże* *Xięg* *Metryki* *Kancellaryi* *Nászey*, *W. X. L.* per *Extractum* *authentice* wydać *pozwolili*, *ktora* *słowo* *do* *słowa* z *Polskiego* *wypisuiąc* *ták* *się* *w* *sobie* *ma*.

Z Bożego Miłosierdzia Wielkiego *Hospodara* *Cára*, i *Wielkiego* *Kniazia* *MICHAYŁA* *FIEDOROWICZA* *wszystkiewy* *Rossyi* *Samodzierzycą* *Władymirskiego*, *Cara* *Astrachańskiego*, *Cára* *Sybirskiego*, *Hospodara* *Pskowskiego* i *Wielkie-*

k 2

(a) Traktat Roku 1686. Miesiąca *Maią* 6. dnia zawarty, który *pospolicie* *Traktatem* *Grzymultowskim* *nazywają*, *iefzcze* *od* *Rzeczypospolitey* *nie* *ieśt* *potwierdzony*, *ani* *Kommissya* *do* *uczynienia* *Granicy*, *ad* *mentem* *tego* *Traktatu* *dotąd* *nie* *była* *naznaczona*: *záczy* *m* *kładą* *się* *tu* *dawniejsze* *Granice* *przez* *sposob* *Histoyi*. *Vide* *Cost: Vol: 6. fol: 145. n. 37. Item* *Conf: an: 1712. fol: 219.*

Wielkiego Kniazia Twerskiego, Juhorskiego, Permskiego, Wiatckiego, Bołhorskiego, i innych Hospodara, i Wielkiego Kniazia Nowohoroda, Nizowskiej Ziemi, Rezańskiego, Rostawskiego, Udorskiego, Obdarskiego, Kondyńskiego, i wszystkiej Sywernej strony Powelitela, i Hospodara, i Werskiej Ziemi, Kartoliskich, i Hruzyńskich Carow, i Kabardyńskiej Ziemi, Czerkaskich, i Horskich Kniaziey, i innych wielu Hospodarstw Hospodara, i Obładetela, Jego Carskiego Wieliczeństwa Miedzowi Sędziowie Ja z Carskiego Wieliczeństwa Stolnik, i Namiestnik Raskoy, Książ Piotr FIEDOROWICZ Wolkoński, Ja Carskiego Wieliczeństwa Dworzanin Ofonafey Hryhorewicz Zelabuskoj, Ja Carskiego Wieliczeństwa Diak Makifor Tałyzyn, z rozkazania Wielkiego Hospodara naszego Cारा, i Wielkiego Kniazia MICHAYLA FIEDOROWICZA wszystkiej Rusi Samodzierzca, i wielu Hospodarstw Osudara, i Obładetela, á po umowie Wielkiego Rossyjskiego Hospodarstwa, Wielkich Posłów Carskiego Wieliczeństwa Bojar, Bojarzyna, i Namiestnika Pskowskiego FIEDORA IWANOWICZA, Szeremeta, Boiarzyna, i Namiestnika Szudalkoho Kniazia Olexieia Michajłowicza Lwowa, z Towarzyszy Wielkiego Hospodara WLADYSŁAWA Czwartego z Bożej Łaski Krola Polskiego, i Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, Ruskiego, Pruskiego, Zmuydzkiego, Mazowieckiego, Kijowskiego, Wołyńskiego, Podolskiego, Smoleńskiego, Podlaskiego, Czerniechowskiego, Połockiego, Witebskiego, Mścislawskiego, Inflantskiego, Ostońskiego, i innych; á Szwedzkiego, Godzkiego, Wandalskiego Dziedzicznego Krolá Xiążęcia Finlańskiego, i innych Jego Krolewskiego Wieliczeństwa Korony Polskiej, i Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Pánow, Rad, i Wielkich Posłów Kniazia Jakuba Zadzika Biskupa Chełmińskiego, i Pomezkańskiego, z Towarzyszy, i Posłaniki Carskiego Wieliczeństwa Bojar, i Pánow, Rad, Korony Polskiej, i Wielkiego Xięstwa Litewskiego, zieżdzaliśmy między Teropcem, i Teropeckim Uiezdem z Wielizem, i z Wieliską Włością i między Białą i Teropeckim Uiezdem, ná zieżdnym

ziedznyim mieyscu Teropeckim Uiezdzie, nizey Uscia rzeczki *Markomli* pięć wierst, u rzeki *Dzwiny* nazwanym *Podwrowice* Krolewskiego Wieliczeństwa, z Miedzowemi Sędziami, z Krzysztofem Eydziatowiczem Pifarzem Grodzkim Smoleńskim, z Pawłem Fiedorowiczem Boreyszą Dworzaninem Krolewskim, Podstarościm Bielskim, z Janem Zabą Dworzaninem Krolewskim Podstolicem Witebskim, Roku od stworzenia Swiata siedmtyścicy sto czterdziestego trzeciego, Oktobra dwudziestego czwartego dnia a według Rzymskiego Kalendarza tyśiąc sześćset trzydziestego czwartego roku, Miesiąca Novembra trzeciego dnia. A ziechawszy się ná to ziedzne mieysce My Sędziowie z obu stron wykonaliśmy przysięgę całuiąc Krzyż, i wypytywaliśmy się od starych ludzi za przysięgą ich przez całowanie Krzyża uczynioną o prawdziwych granicach, i czyniliśmy tey Jesieni granice Teropeckiego Uiezdzu z Wielizem, i z Wieliską Włością, z Bielskim Uiezdem, uczyniliśmy i granice Ziemi Carskiego Wieliczeństwa, między Teropeckim uiezdem i Wielizem, i włością Wieliską, i z Bielskim Uiezdem Krolewskiego Wieliczeństwa, z Ziemią z Wieliskim Uiezdem, i z Wieliską włością, i z Bielskim Uiezdem, po Teropeckiey stronie Teropeckiego Uiezdzu, z dołu rzeki *Dzwiny*, od Uscia rzeczki *Dzwincy*, od *Luckoho* Uiezdzu, w gorę *Dzwina* rzeką, po lewą stronę do rzeczki *Oleśnicy*, i do rzeczki *Chotenicy*, i do rzeczki *Zyzcy*, i do Uscia *Toropy* rzeki, i przeiechawszy *Toropę* rzekę, w gorę *Dzwina* rzeką do rzeczki *Borowny*, i do rzeczki *Seredokirny*, i do *Ruczaiu* *Lominohi*, i do rzeczki *Chotuniki*, i do puśtoszy *Michalewy*, do puśtoszy *Lukowa* siedliscza, a pod puśtoszą *Lukim* Siedlisczem jezioro *Lukoie*, i wskroś precz to jezioro *Lukoie* przeszła *Dzwina* rzeka, i tego jeziora połowa należy do Carskiego Wieliczeństwa, a druga połowa jest w stronie Jego Krolewkiey Mci Polskiego Wieliczeństwa, i w wierzch *Dzwina* rzeką do Uscia rzeczki *Krotyszcy*, i do *Nesterowa* *Jaziscza*, i puśtoszy *Kozina*, i do rzeczki *Wiazemki*, i do rzeczki *Perezunicy*, i do Uscia

rzeczki Markomli. A od Uścia rzeczki Markomli wgorę Dzwina rzeką po rzeczkę Dobryszycę Toropeckiego uiezd, która wpadła w Dzwinę rzekę, przeciw rzeczki Barłowki Bielskiego Uiezd, i od Uyścia rzeczki Dzwincy, od Łuckiego Uiezd, w gorę Dzwina rzeką do rzeczki Dobryszycy, po lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Toropeckiego Uiezd, wsi, Chaty, i pułosze, rzeki, jeziora, i lasy i wszelakie wstępy; a Krolewskiego Wieliczeństwa, ziemi między Wielizem i Wielizką włością z Toropcem, i z Toropeckim uiezdem uczynili granicę po Wieliskiej stronie Dzwiny rzeki Wielizkiego uiezd, od derewni Kamienki co na przeciw Uścia rzeki Dzwiny Łuckiego uiezd, po prawey stronie w gorze rzeką Dzwina derewni Bełotuskiej do wsi Ohryszkowa, i do Pohostu Ostrowna z jeziorem Ostrownem i do derewni Boiewy, a pod derewnią Boiewą Łukoie jezioro, i wskroś tego Łukoie jeziora, przeszła Dzwina rzeka, i tego jeziora połowa w Carskiego Wieliczeństwa, a połowa w stronie Krolewskiego Wieliczeństwa, i do derewni Sołowy Bielskiego Uiezd, i do derewni Szłykowy i innych derewni Bielskiego Uiezd po rzeczkę Barłewkę, po prawey stronie po za rzecę Dzwinię, wszystko Krolewskiego Wieliczeństwa ziemia, lasy, i jeziora, i wszelakie wstępy, a wieś Ohryszkowo, i Ostrowieński pohost, z derewniami i z pułoszami za Dzwina rzeką na Wieliskiej stronie Krolewskiego Wieliczeństwa, Starozylcowie Wielizkiej włości Chrześciance Petruszka, Łukianow, i Hryszko Iwanow odwiedli Sobrazem, ku Wielizu, i ku Wielizkiej włości, po ziemnemu obyčaju całowawszy Krzyż, a Dzwina rzeka, od uyścia rzeki Dzwincicy od Łuckiego Uiezd, i od derewni Kamienki Wieliskiego Uiezd w gorę tąż Dzwina rzeką należy po połowie do Carskiego Wieliczeństwa, i do Krolewskiego Wieliczeństwa po rzeczkę Dobryszycę Toropeckiego Uiezd, i po rzekę Barłowkę Bielskiego Uiezd, a Carskiego Wieliczeństwa ziemia Toropeckiego Uiezd na Bielskiej stronie, Kozaryńskie włości, Iwanowo,

wo, Pomieście, Karomolina, Pułtosz, Judyno, a do niey siedm pułtoszy, pułtosz Zemcowa, pułtosz Terentewo, pułtosz Nikonowo, pułtosz Szczathonowo, pułtosz Rykino, pułtosz Szyrkowo, Wielickowo. Takoz pułtosz Jaczatino, i ta pułtosz Jodiny, z pułtoszami iest Krolewskiego Wieliczeństwa, w stronie w Bielskim Uiezdzie, a przeciw tey pułtoszy Jodiny z pułtoszami wotneynemi iest Carskiego Wieliczeństwa w stronie w Teropeckim Uiezdzie. Krolewskiego zaś Wieliczeństwa ziemia Bielskiego Uiezdzu na Teropeckiey stronie u Dzwiny rzeki niżej rzeczki Wiazemki Pułtosze, Pułtosz Kazinoy, Osinowica, takoz ku niey siedm pułtoszy, pułtosz Jefimiewskaia, pułtosz Stepanowa, pułtosz Połubnino, pułtosz Kupreszowo, pułtosz Ulianowo, pułtosz Fiedoszczowo, pułtosz Lukianowo, a więcey tego My Carskiego Wieliczeństwa, i Krolewskiego Wieliczeństwa oboie Sędziowie, po nakazaniu miedzowego dzieła Teropeckiego, i Rzewskiego, i Zubcowskiego, i Wiazemskiego Uiezdzu, z Bielskim Uiezdem tey jesieni dokończyc nie mogliśmy, w czym między nami względem tego ziemnego dzieła wiele było sporu, i nastąpiło zimno, i miedz czynić niemożna było, a zaczym odłożyliśmy te miedzowe dzieło; podług innych rady uczyniliśmy między sobą zapisy, że się mamy ziechać my Carskiego Wieliczeństwa Sędziowie, z Sędziami Krolewskiego Wieliczeństwa, i że to miedzowe dzieło w roku następującym siedm tysięcy sto czterdziestym trzecim, Miesiąca Augusta pierwszego dnia według Ruskiego Kalendarza, a według Rzymskiego Kalendarza, roku Tyliac sześćset trzydziestego piątego, Miesiąca Augusta jedynastego dnia, w Teropeckim Uiezdzie u rzeki Dzwiny, i u rzeczki Dobroszycy Teropeckiego Uiezdzu, przeciw rzeczki Barłowki Bielskiego Uiezdzu kończyć mamy, prowadząc miedze tych Uiezdow, które nam miedzować kazano, i po Pofelskiey umowie poczynić miedze prawdziwe, bez wszelkiej chytrości, i omamienia. My tedy Carskiego Wieliczeństwa miedzowi Sędziowie, Ja Stolnik i

Námie-

Namieśnik Ryskoy Książ Piotr Fiedorowicz Wołkoński, Ja Dworzanin Ofanosey Hryhorewicz Zelabuskiej, Ja Diak Mikifor Tałyzyn, po naszej zapisowey ostrożności dla Miedzowego działu Teropeckiego Uiezdru ku rzece Dźwinie, i ku rzece Dobryszycy naprzeciw rzeczki Barłowki Bielskiego Uiezdru przyśzliśmy, także Krolewskiego Wieliczeństwa miedzowi Sędziowie Krzysztof Eydziatowicz Pifarz Grodzki Smoleński, Paweł Fiedorowicz Boreyfa Dworzanin J. K. Mci Podstarości Bielski, według naszych opisow ku rzece Dźwinie i ku rzece Barłowce Bielskiego Uiezdru przyśzliśmy. A z temi Krolewskiego Wieliczeństwa pierwłzemi miedzowemi Sędziami, za Krolewskim rozkazaniem przystani są inni, za miedzowych Sędziow: pierwszy Jan Zaba, i drugi Sędzia Jan Sawośtanowicz Milewski, Sekretarz i Dworzanin J. K. Mci. My tedy Carskiego Wieliczeństwa miedzowi Sędziowie Stolnik i Namieśnik Raskoy, Książ Piotr Fiedorowicz Wołkoński, Dworzanin Ofanosey Hryhorewicz Zelabuskoj, Diak Mikifor Tałyzyn z miedzowemi Sędziami Krolewskiego Wieliczeństwa, z Krzysztofem Eydziatowiczem Pifarzem Grodzkim Smoleńskim, z Janem Sawośtanowiczem Milewskim Sekretarzem i Dworzaninem J. K. Mci, z Pawłem Fiedorowiczem Boreyszą Dworzaninem J. K. Mci, i Podstarościm Bielskim u rzeki Dzwiny i u rzeki Dobryszycy Teropeckiego Uiezdru, na przeciw rzeki Barłowki Bielskiego Uiezdru ziechaliśmy się, i o miedzowym dziele namawialiśmy się i Krolewskiego Wieliczeństwa nowy Sędzia Jan Sawośtanowicz Milewski, Sekretarz i Dworzanin J. K. Mci, przy Zapisach Krzyż całował, roku od stworzenia świata siedm tysięcy sto czterdziestego trzeciego Miesiąca Augusta dwudziestego czwartego dnia, a według Kalendarza Rzymskiego roku tyśiąc sześćset trzydziestego piątego, Miesiąca Septembra trzeciego dnia. A zatym My Carskiego Wieliczeństwa miedzowi Sędziowie, z miedzowemi Sędziami Krolewskiego Wieliczeństwa Teropeckiego, i Rzewskiego, i Zubcowskiego, i Wiaziemskiego

Uiezdru

Uiezd Krolewskiego Wieliczeństwa, o sprawiedliwych miedzach z Bielskim Uiezdem, wszelką pilnością wypytywaliśmy się z Starożylcow za całowaniem Krzyża od onych, i stare miedze rozstrzebialiśmy, i Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego, Wiaziemskiego Uiezdow z Bielskim Uiezdem rozgraniczenie czyniliśmy, i postanowiliśmy rozgraniczenie Ziem Teropeckiego, i Rzewskiego, i Zubcowskiego, i Wiaziemskiego Uiezdow Krolewskiego Wieliczeństwa z Ziemią Bielskiego Uiezd, od pierwszego rozgraniczenia, od rzeki *Dźwiny*, od rzeczki Dobreszycy Teropeckiego Uiezd, i od rzeczki Barłowki Bielskiego Uiezd w górę *Dźwinę* rzeką, do brodu do kamienia zwierstę. Po lewey stronie rzeki *Dźwiny* Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, pułtosze Owsiewskoy Kniazia Owerkeia Szechowskoho, a po prawey stronie po za *Dźwinie* rzecze Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, Derewni Barłowey, a rzeka *Dźwina* od rzeczki Dobryszycy Teropeckiego Uiezd, i od rzeki Barłowki Bielskiego Uiezd po brod *Kamień*, po połowie w Ziemi Carskiego Wieliczeństwa ku Teropeckiemu Uiezd, i po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa ku Bielskiemu Uiezd. A w brodzie u *Kamienia* u *Dźwiny* rzeki na Bielskiej stronie, na większey Bielskiej drodze *Sosna*, a na niey dwa hrane nowe, i wykopana *iam*, a w niey węgle, i kamienie, i kopiec wysypany. A od tey *fosny* co z znakami, od *iamy*, od *Dźwiny* rzeki do jeziora *Karasińca* po lewey stronie, granica, ziemia, i rzeka *Dźwina* z obą brzegami Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, derewni *Babenkowej* Teropczanina *Semiona*, *Skworcowa*; a po prawey stronie *rubież*, i *Bielski Uiezd*, do *Jeziora Karasińca* na wiorstę borem Bielskiego Uiezd jest Krolewskiego Wieliczeństwa budynki derewni *Barłowy*, nie dojeżdżając *Jeziorka Karasińca*. Przeiechawszy większą *Bielską* drogę na *fosnie* hrane, a jeziora *Karasińca* połowa do *Carskiego Wieliczeństwa* ku *Tropeckemu Uiezd*, a druga połowa *Krolewskiego Wieliczeństwa* ku *Bielskiemu Uiezd*. Prze-

1

szedłszy

ſzy jeziorko Karasiniac, w borze ná krzywey fosnie hrań ná przeciw
 fosny, w borze ná hrywinie wykopana iama, á w niey węgle. W le-
 wey ſtronie Ziemia i rzeka *Dzwina* Carskiego Wieliczeńſtwa Te-
 ropeckiego Uiezd. *Siemionowa, Pomeſtja, Swarcowa.* A po
 prawey ſtronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego U-
 iezdu, derewni *Barłowy.* A od krzywey Sosny, z hraniem, i od
 iamy w borze ná hrywinie, ná fosnie hrań, i u fosny iama, á w niey
 węgle, i kopiec wyſypany. Po lewey ſtronie Ziemia Carskiego
 Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezd, á po prawey ſtronie Ziemia
 Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezd. A od tey fosny
 z hraniem, i od iamy skończył ſię bor. W czarnym leſie ná fo-
 ſnie hrań, á od tey fosny z hraniem Czarnym laſem do drogi *Proſo-
 łączney*, którą ieżdzą do derewni *Berłowej*, w Bielskie Uiezd, i z Te-
 ropeckiego Uiezd, i z *Derewni Berłowej*, ná drodze fosna, ná
 niey hrań, pod nią iama ſtara, a ta iama odnawiana, i w niey wę-
 gle. Od tey zaś fosny i od iamy iadąc tąż *Barłowską* drogą nie
 daleko w czarnym leſie w prawo przy drodze *Ołſza*, á ná niey hrań.
 Po lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego
 Uiezd *Derewni Barłowy.* A ná prawey ſtronie Ziemia Krolewskie-
 go Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezd, *Puſtoſze Luſzkowy.* A od
Ołſzy z hraniem, i od *Barłowskiej* drogi Czarnym Laſem proſto
 przez czarne błoto ná *Luſzkowską* drogę, á ná *Jedlinie* hrań, á ná-
 przeciw *Jedliny* przy *Luſzkowskiej* drodze iama, á w niey kámie-
 nie, i kopiec wyſypany. Ná lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wie-
 liczeńſtwa Teropeckiego Uiezd, *Puſtoſz Tyſzkowo.* Po prawey
 ſtronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, *Puſtoſz Luſzkowo*, i
Puſtoſz Serbaykowo. A od *Jedliny* z hraniem, i od iamy, i od *Lu-
 ſzkowej* drogi czarnym laſem, i błotem trzy wierſty do *Uſcia* rze-
 czki *Chotowica*; ná lewey ſtronie Ziemia, i rzeka *Dzwina* z obie-
 ma brzegami Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezd, po
 prawey ſtronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego
 Uiezd. A ná *Uſciu* rzeki *Chotowicy* ná brzegu ná wiązie drze-
 wie

wie hrań i cyrkuł, á ná przeciw wiązu iama, á w niey węgle, i kopiec wyfypany; á rzeczka Chotowica wyszła z mchow Teropeckiego Uiezd, i wpadła w Dźwinę rzekę. Ná lewey stronie Ziemia i rzeka Dźwina z obiema brzegami Teropeckiego Uiezd, sianożęci Siemiona Skwarcowa. Ná prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego Uiezd, Pułtosze *Luszkowey*. A od uścia rzeczki Chotowicy i od wiązu z hraniem, od iamy i od kopca tam wyfypanego w górę Rzeczką *Chotowicą*, i Chotowickim błotem trzy wiorsty do Ruczaiu, który wyszedł z Chotowickiego błota, i przy Ruczaiu ná jedlinie hrań, i cyrkuł. Po lewey stronie rzeki *Chotowicy* Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, i różnych mieszkańcow, á po prawey stronie, i po záruczaiu Chotowicem Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, Pułtosze *Mikuliny*. A błoto Chotowickie po połowie ku Teropeckiemu i ku Bielskiemu uiezd; á od tey sosny z hranią przeiechawszy *Chotowicki* Ruczay ná sosnie hrań, á sosna stoi ná drodze, á od drogi przez bor podle *Chotowickiego* błota rzeki ku *Welesie*, ku Usciu rzeczki *Berezińcy* borem, ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, różnych mieszkańcow, po prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielski Uiezd. Pułtosze *Mikuliny*. Niedoiechawszy rzeki *Welesy*, i Uścia rzeczki *Berezińcy* w borze ná sosnie hrań, i Cyrkuł. Ná przeciw sosny iama, i w niey węgle. Ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, Derewnie Bernowey. Po prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd. A od sosny z hraniem, i od iamy borem do rzeczki *Berezińcy*, á u rzeczki *Berezińcy* ná dębie dwie hranie, á ná przeciw ich iama, á w tey iamie węgle, i kopiec wyfypany, wyżej zaś tey iamy sucha sosna, á ná tey sosnie hrań stara Litewka. Po lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, Siemiona Skwarcowa. Ná prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego Uiezd. Pułtosze *Szczyberowe*. A Rzeczką *Berezińca* wyszła

z jeziora Berezińca, Teropeckiego Uiezd, i wpadła w Rzekę Welesę. A od Dębu, i od Iamy, i od Sosny przeszedłszy Rzekę *Berezińcę* na Uściu *Berezińcy* Rzeki, u Rzeki *Welesy* dwa Dęby, a na nich hranie i Cyrkuły. A od Dębow w Uście Rzeczki *Berezińcy* w Rzekę *Welesę*. Od Uyścia zaś Rzeczki *Berezińcy* w wierzch Rzeki *Welesy* po lewey stronie *Welesy* Rzeki Ziemia, i Lasy, Łaki, i wszelakie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, różnych pomieszczyków, a po prawey stronie po za Wielką Rzeką Ziemię, i Lasy i Sianożęci, i wszelakie wstępy Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, Pustofze Szczyberowey. A od Uścia rzeczki *Berezińcy* w górę rzeką *Welesą* siedm wierszt do Pustofzy Kołotowa Teropeckiego Uiezd, i do Uścia ruczaiu *Szemetowa*, i rzeki *Wielefy*. Od Uścia rzeczki *Berezińcy* w górę, do Pustofzy Kołotowa Teropeckiego uiezd, i do ruczaiu *Szemetowa* na siedm Wierszt po połowie Carskiego Wieliczeństwa ku Teropeckiego Uiezd różnych Pomieszczyków, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa ku Bielskiemu Uiezd. A na Uściu ruczaiu *Szemetowa* u rzeki *Welesy* wiąz, a na nim hran, i cyrkuł. U tegoż wiązu iama, a w niej węgle. Od wiązu zhrania i od iamy w górę ruczaiem *Szemetowskim*. Ten zaś wiąz zhrania i iama na prawey stronie ruczaiu *Szemetowa* jest na Bielskiej Ziemi. A od rzeki *Welesy*, i od Uścia *Szemetowa* ruczaiu, i od wiązu zhrania, i od iamy, w górę ruczaiem *Szemetowskim*, miedze Pustofzy *Kołotowa* Teropeckiego Uiezd, i miedze Bielskiego Uiezd czarnego lasu, na prawo miedzą, a na miedzy *Jedlina*, a na niej hran, i cyrkuł. Na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, i różnych Pomieszczyków, a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego Uiezd. A od tej *Jedliny* zhrania borem, drogą, którą iędzowali do Teropeckiego Uiezd, z Pustofzy *Kołotowey* na Pustofz *Szemetową* Bielskiego Uiezd ku czarnemu lasu; a nie do-
iezdziąc

ieżdżając czarnego lasu sosna, na ktorey sosnie hrań i cyrkuł. Na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, i różnych Pomieszczykow. A na prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd. A od tey sosny zhranią w czarny las tąż drogą, i na drodze Jedlina, a na niey hrań, i Cyrkuł. A od tey Jedliny tąż drogą ku *Szemetowskiemu* mchu, a przy końcu Szemetowskiego mchu na Jedlinie hrań, i Cyrkuł. A od tey Jedliny tąż drogą przez pażenną Ziemię ku Ruczaiu *Jasienowcu*, a w Ruczaiu *Jasienowcu* Jedlina, na Jedlinie hrań i Cyrkuł, a potym po wszystkich znakach, wlewo tych znakow, i hrani, Ziemia, i lasy, i Sianożęci, i wszelakie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd różnych pomieszczykow. A na prawey stronie potym po tych znakach, i hraniach Ziemi, Lasy, i wszelakie wstępy Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd. A od tey Jedliny z znakami przez *Jasienowiec* Ruczay czarnym lasem na starą miedzową Jamę, a w tey starey jamie węgle, a ta iama odnowiona, i nasypała węglami, a w tey iami dęb, na dębie hrań i Cyrkuł. Od tey Jamy, i od dębu zhraniem przez pażenną Ziemię, Pustofze *Kokorewa* Teropeckiego Uiezd, i poczynka *Szemetowa* Bielskiego Uiezd. Na miedzy sosna, na niey hrań, i Cyrkuł. A od sosny zhraniem, czarnym lasem ku drodze co ieżdżą z Derewni Chotyni Teropeckiego Uiezd na Pustofz *Szemetową* Bielskiego Uiezd, sosna, a na sosnie hrań i cyrkuł, przy drodze jama, a w niey kamienie. A po tych Uroczysszczach, i hraniach, na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, Derewnia Chotina Iwana, *Czachłokowa*, a po prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, Poczynka *Szemetowa*. A od sosny zhranią i od Jamy czarnym lasem między Pustoszami *Bezmennowa* Teropeckiego Uiezd, Hryhoria *Kuszelowa*, i między poczynką *Szemetową* Bielskiego Uiezd ku Dębowi, a na Dębie hrań i cyrkuł.

kuł. Od dębu zaś prosto czarnym lasem między też Pułtosze, między Pułtosze Bezmenowy Teropeckiego Uiezd, a Bielskiego Uiezd między Szemetową poczynką. Tam Jedlina, a na niey hrań, i cyrkuł. A od Jedliny zhraniem, czarnymże lasem między Pułtosze *Bitminowe* Teropeckiego Uiezd, i między Pułtosze *Bedryna* Bielskiego Uiezd, ku dębowi, a na dębie hrań i cyrkuł. A od tego dębu zhraniem czarnymże lasem przeszedłszy Pułtosz Borku Bezmenową Teropeckiego Uiezd, i Pułtosz *Bedryną* Bielskiego Uiezd, Jedlina, a na niey hrań i cyrkuł. A od tey jedliny zhranią czarnymże lasem między Pułtoszą Borku Teropeckiego Uiezd, i między Pułtoszą *Stepanowa poczynka* Bielskiego Uiezd *Osina*, a na niey hrań, i cyrkuł. Po lewey stronie tych wszystkich Uroczyśc i hrań ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, pułtosz *Bezmenowa Hryhora Kufzelewa*, a po prawey stronie ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd. A od tego jasionu zhraniem, czarnymże lasem ku drodze, którą iezdzą z Pułtoszy Borku Teropeckiego Uiezd, na pułtosz *Stepanow Poczynok* Bielskiego Uiezd. Tam na drodze iama, a w iami kamienie: a od iamy przez drogę czarnymże lasem, a w czarnym lesie jedlina, a na niey hrań i cyrkuł. Od tey jedliny zhraniem czarnymże lasem między pułtosze Borku Teropeckiego Uiezd, i między pułtosze *Czerncowoy* Bielskiego Uiezd tam na dębie hrań, i cyrkuł. A od dębu zhraniem czarnymże lasem między pułtosze Borku Teropeckiego Uiezd, i między pułtosze *Czerncowoy* Bielskiego Uiezd: w czarnym lesie dąb, a na dębie hrań, i cyrkuł. Od tego dębu zhraniem tymże czarnym lasem do ruczaiu, który wyłzedł z czarnego lasu, i z błota, a w tym ruczaiu *Osina*, a na *Osinie* hrań, i cyrkuł. Od *Osiny* zhranią ruczaiem wdoł do wiłowatey sosny, na ktorey hrań, i cyrkuł; ta zaś sosna stoi na ziemi Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego Uiezd, na lewey stronie ruczaiu; a od ruczaiu i wiłowatey

wiłowatey sosny z hranią, tymże czarnym lasem, hrada między tąż pustoszą Borku Teropeckiego Uiezd, i między pustoszą Staryni Bielskiego Uiezd sosna, á na niey hrań, i cyrkuł. Od tey sosny z hranią tymże czarnym lasem, hrada, do Spirydowskiego Mchu między tąż pustoszą Borku Teropeckiego Uiezd, i między pustoszą Spirydową Bielskiego Uiezd ku wiłowatey sosnie, á na sosnie hrań, i cyrkuł, blisko ktorey iama, á w tey iamie węgle. Po tych wszystkich Uroczyszczach i hraniach, na lewey stronie ziemia, lasy, i wszelkie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, pustoszy Borku Hryhora Kuszelewa, á na prawey stronie ziemia, lasy, i wszelkie wstępy Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pustoszy Staryny, i pustoszy Spirydowskiey. Od wiłowatey sosny z hranią i od iamy, Spirydowskim Mchem w doł, na którym Mchu sosna, á na niey hrań, i cyrkuł; á od tey sosny z hranią, tymże Spirydowskim Mchem w doł między pustosze Borku Teropeckiego Uiezd, i między pustoszy Jaseno, Bielskiego Uiezd, gdzie sosna, á na niey hrań, i cyrkuł. Od tey sosny z hranią w lewo około teyże pustoszy Borku do hrady, na ktorey sosna, á na niey hrań i cyrkuł. Pod tąż sosną jama, w ktorey węgle, á od tey sosny z hranią i od iamy tąż hrada podle *Czystowo Mchu*, do rozwiłowatey sosny, na ktorey hrań, i cyrkuł. Od rozwiłowatey sosny z hranią, podle tegoż *Czystowo mchu* do osny, na ktorey hrań i cyrkuł. Po wszystkich tych Uroczyszczach i hraniach, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, Pomestia Hryhora Kuszelewa, á w prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pustoszy Zelizowey. Od tey sosny z hranią i od *Czystowo Mchu* w bor przez ruczay, á w borze iama, á w iamie węgle, i na niey wyfypany kopiec. Na przeciw iamy jedlina, na ktorey hrań i cyrkuł, á od tey iamy z kopcem, i od jedliny z hranią podle ruczaiu, ruczaiem w doł w borze sosna, na ktorey hrań, i cyrkuł.

Ná le-

Na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, pułtoszy Borku Hryhora Kufzelewa, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pułtoszy Zelezowey. Od tey sosny z hranią do drogi, ktorą iadą na pułtosz Borek, przy drodze na sosnie hrań, i cyrkuł. Od tey sosny z hranią, i od drogi podle tegoż ruczaiu wdoł w borze na opaloney sosnie hrań i cyrkuł, á od opaloney sosny z hranią poszedł ruczay w bor, w którym sosna wiłowata, á ná niey hrań i cyrkuł. Naprzeciw wiłowatey sosny z hranią iama, á ná niey kopiec wyfypany; po lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego Uiezd, pułtoszy Borku Hryhora Kufzelewa, á na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pułtoszy Zelezowey. Od wiłowatey sosny z hranią, i od iamy w borze, na sosnie hrań, i cyrkuł, á od tey sosny z hranią w tymże borze do sosny, á ná niey hrań i cyrkuł, od tey sosny z hranią do inŝzey sosny, na ktorey hrań i cyrkuł, naprzeciw tey sosny iama, w niey węgle, i głowa kobyła, á na niey kopiec wyfypany. Od tey sosny z hranią, i od iamy z węglami, w tymże borze na sosnie hrań, i cyrkuł. A przeiechawŝy drogą ktorą iadą z Derewni Symonichy Teropeckiego Uiezd, do Derewni Jamiszczce tegoż Uiezd, przez pułtosz Zelezowo Bielskiego Uiezd. Po tych Uroczyŝczach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, Pomestie Hryhora Kufzelewa, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pułtoszy Zelezowey. Od tey sosny z hranią tymże borem do ruczaiu *Koczenka*, na ktorego brzegu sosna, á na niey hrań, i cyrkuł, á pod Sosną iama, á w niey węgle, i kopiec wyfypany. Od tey sosny z hranią i od iamy ruczaiem, Koczenkiem, w niz do Dzwiny rzeki. Na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd, pułtoszy Borku Hryhora Kufzelewa, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pułtoszy Zelezowey. U Dzwiny rze-

ki ná

ki na uściu ruczaiu Koczenka, na wale na dwu fosnach hrań, i cyrkuł, pod fosnami iama z węglami, á ná niey kopiec wysypany. Od dwóch fosen z hraniami, i od iamy w prawo w wierzch Dzwina rzeką. Na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdpu pułtoszy Borku Hryhora Kufzelewa, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdpu pułtoszy Zelezowey. Niżey ruczaiu Koczenka Dzwina rzeką w niz do brodu Kamienia; po obu stronach Dzwiny rzeki ziemia, lasy, sianożęcie, i wszelkie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdpu, á od uścia ruczaiu Koczenka Dzwina rzeką w wierzch do pułtoszy Zelezowey, i Szyszymorowey Bielskiego Uiezdpu; á od Teropeckiego Uiezdpu do Olexeiewey ziemi Naszczokina Derewni Jamiszcza, na Granicy brzoza, na ktorey hrań i cyrkuł, pod brzozą iama z węglami, á ná niey kopiec wyfypany. Podle iamy Litewski znak: około trzech dębów powbiiane koły, chrostem oplecione, i ziemią nasypane, á około nich brozda wykopana, á po Litewsku kopiec. A ktore poznie, i fianne pokofy po nad Dzwina rzeką były Teropeckiego Uiezdpu między pułtoszą Zelezowey, i między pułtoszą Szyszymorowey Bielskiego Uiezdpu Hryhora Kufzelewa, poznia Platowicha, i poznia Jałowik Jakuba Maslenika, poznia Platowik Kuźmy Maslenika, poznia Owczynka Iwana Czołtokowa, poznia Małe łohi; te poznie i fianne pokofy w ziemi Bielskiego Uiezdpu są Krolewskiego Wieliczeństwa, á Carskiego Wieliczeństwa poznie w ziemi Teropeckiego Uiezdpu. Poznie zaś i fianne pokofy ktore są nad Dzwina rzeką na Teropeckiey stronie różnych Bielskich pułtoszy Babirewskiej włości, poznia Lewaszycha, poznia Botok, poznia Popycha, poznia Platowik, poznia Niwifzche, poznia Szewerdycha, poznia Stupina, i inne poznie ktore są za Dzwina rzeką na Teropeckiey stronie od uścia ruczaiu Koczenka do Olexeiewey ziemi Naszczokina, Derewni Jamiszcza do brzozy z hranią, i do iamy, i do Litewskiego kopca, są po

m

poło-

połowie Carskiego Wieliczeństwa, ku stronie Teropeckiego Uiezd, i Krolewskiego Wieliczeństwa ku stronie Bielskiego Uiezd. A od brzozy, i od iamy, i od kopca w wierzch Dzwina rzeką, po obu stronach Dzwiny rzeki Teropecki Uiezd. A od Dzwiny rzeki, i od brzozy z hranią, i od iamy, i od kopca na prawo w górę podle wału, na wale dąb, á na nim hrań i cyrkuł. Przeciw tego dęba na gorze iama, á w niey węgle i kopiec wyasypany: na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd Olexeiowa, pomestia Naszczokina, Derewnia Jamiszcza, á na prawą ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pustofzy Szyszymorowey. A od dęba z hranią i od iamy wałem borowym, á na węgle wału trzy sosny w iednym mieyscu, á na iedney sosnie hrań i cyrkuł. A od sosny z hranią węglastymże wałem borowym: na wale dwie sosny w iednym mieyscu, á na iedney sosnie hrań i cyrkuł. Po lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropecki Uiezd, Olexeiowoz, pomestia Naszczokina, Derewnia Jamiszcza; á po prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielski Uiezd pustofz Szyszymorowa, á od tych dwu sosen tymże borowym wałem: na wale sosna, na sosnie hrań, i cyrkuł. A od tey sosny tymże borowym wałem na węgle wału sosna, na niey hrań i cyrkuł. A od tey sosny z hranią tymże wałem przeiechawszy drogę, którą iezdzą do Derewni Klin, Teropeckiego Uiezd Hryhora Kufzelewa: na mogiłach sosna á na sosnie hrań i cyrkuł. A od sosny z hranią przez Kładbifzche, Mohilice, zszedł wał podle Jasienskiej drogi: na lewey stronie sosna, á na niey hrań i cyrkuł, naprzeciw sosny iama, á w niey węgle i kopiec wyasypany. Po tym znaku na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropecki Uiezd Olexeia Naszczokina Derewnia Jamiszcza, á na prawey stronie od tego znaku ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielski Uiezd, pustofz Szyszymorowa. A od sosny z hraniem i od iamy, Jasienską drogą ku błotu Medunickiemu, i ku

Morti-

Mortifzczu w czarny las: na prawey stronie na sosnie hrań, i cyrkuł, á sosna na Bielskiej stronie. A od sosny z hranią tąż Jasińską drogą w lewo, podle błota Mieduniskiego, iama, w niey węgle. Naprzeciw iamy na brzozie hrań i cyrkuł, á u iamy kopiec wyfypany: na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa: błoto Medunik, i czarny las, Uiezd Teropecki, Olexeja Naszczokina Derewnia Jamiszcza; á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Uiezd Bielski Pułtosze Jasińni, a od iamy i od brzozy z hraniem, i od starego Horodyszcza, i od Jasińskiej drogi ná Miedunickie błoto, á ná nim Olcha, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od Olchi z hraniem, ná Osinie hrań i cyrkuł. A od Osiny z hraniem, tymże Miedunickim błotem, starym Horodyszczem ku Osinie, ná Osinie hrań, á ta hrań między Pułtoszą Jasińni Bielskiego Uiezd, i między Olexieiwem pomieszkaniem Naszczokina, Derewni Jamiszcza Teropeckiego Uiezd. A od tey Osiny z hraniem wyszedłszy z Miedunickiego błota między pasznią iedlina, ná iedlinie hrań i cyrkuł: ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd Derewni Jamiszcza Olexieia Naszczokina, á ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pułtoszy Jasińni. A od iody z hraniem, starym Horodyszczem, miedzą, ziemią paszną prosto ku Jasińskiej, średniej, zapolney drodze na starą zlamaną sosnę, á u sosny iama, á w niey kamienie. Od sosny zlamanej, i od iamy paszennemi ziemiami na suche dąbki, ku drugiej zapolney Jasińskiej drodze: przeszedłszy drogę wykopana iama, a w niey kamienie, potym Uroczyzczem na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego Uiezd, Olexieia Naszczokina, pułtoszy Pawłowej; na prawey zaś stronie ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pułtoszy Jasińskiej; lecz od zapaloney drogi, i od iamy, pasznymi gruntami w rog na czarny las, á na rogu w czarnym lesie na iedlinie hrań i cyrkuł; od tey zaś jedliny z hranią czarnym także

lasem ku jedlinie, na ktorey hrań i cyrkuł: A od tey jedliny z hranią czarnym znowu lasem ku fosnie, na ktorey hrań i cyrkuł; a od fosny z hranią czarnym takoz lasem ku jedlinie z hranią i cyrkulem. Potym Uroczyfzczem na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeńftwa Teropeckiego Uiezd, puftofzy Manwytowey Olexieia Nafzczokina, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńftwa, Bielskiego Uiezd, puftofzy Jafieńskiey; od iodły zaś z hranią czarnym lasem aż do iodły takoz z hranią i cyrkulem, a od tey iodły z hranią i cyrkulem czarnym lasem do Łukafzowego ruczaiu, gdzie przelaz, i rozdwoiona olcha z hranią i cyrkulem: á od Łukafzowego ruczaiu i od olchy pomienioney czarnym błotem ku ofinie, na ktorey hrań i cyrkuł. Potym Uroczyfzczem na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeńftwa, Teropeckiego Uiezd, Derewni Hołowaczowey Opanafa Kornilowa; á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńftwa Bielskiego Uiezd puftofzy nazwaney Koziny, á od ofiny z hranią czarnym błotem na Łukafzowski ruczay, kędy Mościfzcze, á z Mościfzcza na przelaz, poprzeczną drogą, między puftofzą nazwaną Muchinoy Bielskiego Uiezd, i między puftofzą Poholki Teropeckiego Uiezd Hrehorego Kufzelewa, gdzie iama, á w niey węgle; przeciw tey iamy, na jedlinie hrań i cyrkuł; od poprzeczney zaś drogi, i od iamy, i od jedliny z hranią, czarnym lasem i Łukafzowskim ruczaiem, ku rzecce nazwaney Kropiwna, przy ktorey rzecce Olcha z hranią i cyrkulem; od tey zaś rzeczki Kropiwny, i od olchy z hranią, w gorze rzeczki Kropiwny, do ufcia puftey rzeczki, przy ktorey puftey rzecce, na ofie hrań z cyrkulem. Potym uroczyfzczem ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeńftwa Teropeckiego Uiezd, puftofzy Poholki Hrehorego Kufzelewa, á na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeńftwa Bielskiego Uiezd puftofzy Muchinoy, á od ufcia Puftey rzeczki, i od Olchy z hranią, w gorę teyże rzeczki, ná ktorey brzegu iodła z hranią i cyrkulem; á od iodły

dły zhranią i cyrkulem, i od brzegu pustey rzeczki, śrzodkiem pustey rzeczki i ruczaiu trzciniami ku Poholskiemu mchowi, gdzie ná osinie hrań i cyrkuł, a od osiny zhranią Poholskim Mchem do Poholskiej drogi, którą iezdzą z Teropeckiego Uiezd z pustofzy Poholki Hrehorego Kufzelewa Bielskiego Uiezd, na pustofz nazwaną Wereteia. Na tey zaś drodze są dwie fosny, każda z nich mająca po hrani i po cyrkule. Potym uroczyśczeni na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd pustofzy Poholki Hrehorego Kufzelewa, a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pustofzy Wereteia. Lecz od dwoch wyzey wspomnionych fosen z hraniami, i od drogi, tymże Poholskim mchem dołem, między pustofzą Poholki Teropeckiego Uiezd, i między pustofzą Ryszkową Bielskiego Uiezd do fosny, ná ktorey hrań i cyrkuł, a od fosny zhranią tymże iezcze Poholskim mchem między Derewnią Sawina Teropeckiego Uiezd Woyny Naszczokina, i między pustofzą Ryszkowo Bielskiego Uiezd takoz do fosny, ná ktorey hrań i cyrkuł: a od tey fosny zhranią, tymże Poholskim mchem wdoł, gdzie znowu fosna zhranią i cyrkulem, od ktorey fosny zhranią tymże Poholskim mchem wprawo ku ruczaiowi Lipickiemu, przy którym, ruczaiu fosna zhranią i cyrkulem, od tey zaś fosny zhranią poszedł dukt ze mchu w czarny las, ku uysciu ruczaiu Lipickiego, który wpadł w Poholski mech przy rozdwoioney brzozie, ná ktorey hrań i cyrkuł. Potym uroczyśczeni, ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego Uiezd pustofzy Koszkińskiej, Woyny Naszczokina; a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd, pustofzy Ryszkowej; a od rozdwoioney brzozy, i od uścia ruczaiu Lipickiego, wierzchem tegoż ruczaiu, między pustofzą Koszkińska Teropeckiego Uiezd, i między ruczaiem Lipickim zprawey strony; ná Bielskiej Ziemi iama, wktorey

węgle, w górę zaś tej iamy tymże ruczajem postępując jest sosna, na której hrani i cyrkuł, na lewej stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego ujezdu pustoszy Zaykowej Hrehorego Kuszelewa, a na prawej Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego ujezdu pustoszy Ryszkowej. Lecz od tej iamy i od sosny zhranią tymże Lipickim ruczajem, w górę do paszni pustoszy Zaykowej Teropeckiego ujezdu Hrehorego Kuszelewa, gdzie na iedlinie hrani i cyrkuł, od której iedliny zhranią, tymże Lipickim ruczajem w górę, między pustoszą Zaykową Teropeckiego ujezdu, i między pustoszą Hufewo, Bielskiego ujezdu, do dębu, na którym hrani i cyrkuł, ten zaś dąb zhranią stoi na lewej stronie Lipickiego ruczajiu na Teropeckiej Ziemi; a od dębu zhranią i od Lipickiego ruczajiu na lewo, ku drodze, którą jeżdżą z pustoszy Zaykowej Teropeckiego ujezdu, na pustosz nazwaną Hufewo Bielskiego ujezdu czarnym lasem ku iedlinie, na której hrani i cyrkuł. Przeciw tej iedliny zhranią niedaleko Zaykowej drogi jest iama w której węgle. Od iedliny zaś wyżej pomienionej zhranią i od iamy, przez tę samą Zaykowską drogę czarnym lasem, między pustoszą Zaykowo Teropeckiego ujezdu, i między pustoszą Hufewo Bielskiego ujezdu, do iedliny, na której hrani i cyrkuł. Potym uroczyszczem, na lewej stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego ujezdu, pustoszy Zaykowej, Hrehorego Kuszelewa, a na prawej Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego ujezdu, pustoszy Hufewo. Lecz od pomienionej iedliny zhranią, czarnym lasem między pustoszą Osipową Teropeckiego ujezdu Iwana Tarbeiewa, i między pustoszą Hufewo Bielskiego ujezdu stoi iedla, na której hrani i cyrkuł; Od tej iedliny zhranią między paszenną Ziemią Bielskiego ujezdu, i między siennemi pokosami Teropeckiego ujezdu Iwana Tarbeiewa do osiny, na której hrani i cyrkuł; od tej osiny zhranią między pustoszą Osipową Teropeckiego ujezdu,
i między

i między pułtoszą Hufewo Bielskiego Uiezd, do drugiey Osiny zhranią i cyrkulem, á od osiny zhranią między tymiż pułtoszami, Teropeckiego Uiezd pułtoszy Osipowey, i pułtoszy Hufewo Bielskiego Uiezd, ku obszerniejszey drodze nazwaney Mozayka, gdzie iodła zhranią i cyrkulem; przeciw zaś tey iedlinie ná drugiey stronie pomienioney drogi mozayki iama, w ktorey węgle. Potym uroczysszczem, ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd pułtoszy Osipowey Iwana Tarbeiewa, á ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pułtoszy Hufewo. Lecz od przereczoney iodły zhranią, i od Mozayki drogi, i od iamy prosto między paszennemi lasami ná błoto, kędy brzoza, ná ktorey hrań i cyrkul; á od brzozy z hranią prosto czarnym lasem ku drodze, ktorą ięzdzywali z Teropeckiego uiezd z pułtoszy nazwaney Botynoy do pułtoszy Klennik Bielskiego Uiezd. Przy tey drodze trzy są Osiny z iednego wychodzące korzenia, ná iedney z tych Osin hrań, á ná drugiey cyrkul: á od tych Osin z hranią i cyrkulem, czarnym lasem, między pułtoszą Nekrałowo Iwanowey gory tegoż Teropeckiego Uiezd, Iwana Jazikowa, i między pułtoszą Klennik Bielskiego Uiezd, do iodły z hranią i cyrkulem, á od iodły z hranią i cyrkulem przez mech, między pułtoszą Nebralowo Iwanowey gory tegoż Teropeckiego Uiezd, i między pułtoszą Klennik Bielskiego Uiezd, mimo osinę z hranią i cyrkulem, od ktorey osiny z hranią tymże czarnym lasem między też pułtosze, to iest, Nebrasową Iwanowey gory Teropeckiego Uiezd, i pułtoszą Klennik Bielskiego Uiezd, na iodłę z hranią i cyrkulem; lecz od tey iodły z hranią także czarnym lasem między też pułtosze do osiny z hranią i cyrkulem; á potym uroczysszczem i pohranią ná lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd pułtoszy Nebrasowey Iwanowey gory tegoż Iwana Jazikowa, á ná prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pułtoszy Klennik.

Lecz

Lecz od przerzeczoney osiny z hranią czarnym lasem, i błotem ku iedlinie, na ktorey takoz hrań i cyrkuł, á od iedliny z hranią czarnym lasem do pustey rzeczki, na ktorey pustey rzeczki brzegu stoi jedlina z hranią i cyrkułem; od ktorey iodły z hranią lewą stroną pustey rzeczki na dwoistą olchę takoz z hranią i cyrkułem; ta zaś olcha stoi na lewey stronie pustey rzeczki w Teropeckim uiezdzie. Potym uroczyszczem na lewo ziemia, i lasy, i sianne pokosy, i wszelakie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezdru rożnych pomeszczykow, á na prawo ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdru; pušta zaś rzeczka przez połowę w Carskim Wieliczeństwie z strony Teropeckiego uiezdru, á po połowie w Krolewskim Wieliczeństwie z strony Bielskiego uiezdru. Lecz od pomienioney rozdwoioney Olchy z hranią, i od pustey rzeczki w lewo czarnym lasem Hołubcami, ku brzozie, na ktorey hrań i cyrkuł, od ktorey brzozy z hranią czarnym lasem takoz Hołubcami, i mchem Łuczynnikiem do drogi, ktora idzie z Teropeckiego uiezdru ku puštozzy Zaboria, na puštoz Dubrowkę Bielskiego uiezdru; á przeszedłszy drogę stoi brzoza z hranią i cyrkułem. Od tey zaś drogi i brzozy z hranią tymże lasem nazwanym Hołubcami, i mchem Łuczynnikiem, do iodły z hranią i cyrkułem. Potym uroczyszczem, i pohranią na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezdru, puštozzy Zaboria Woyny Naszczokina: á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdru puštozzy Dubrowka. Lecz od przerzeczoney iodły z hranią tymże lasem Hołubcami i mchem Łuczynnikiem ku osinie, na ktorey hrań i cyrkuł, á od osiny z hranią tymże lasem Hołubcami i mchem Łuczynnikiem ku sosnie z hranią i cyrkułem. A od sosny z hranią przeszedłszy mech Łuczynnik, tymże lasem Hołubcami znowu ku sosnie, na ktorey takoz hrań i cyrkuł. Lecz od tey sosny z hranią tymże lasem Hołubcami ku drodze, ktora iedźdzą z puštozzy Hrydyni Teropeckiego uiezdru, na puštozzy Lubieńki Bielskie-

Bielskiego Uiezd; przy tey zaś drodze iodła zhranią i cyrkulem, a ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd; pustofzy Hrydyni, Matuieia Jazińkowa, ná prawey zaś Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd; pustofzy Lubienki. Lecz od wspomnioney iodły zhranią, przez drogę tymże lasem Hołubcami ku fosnie, ná ktorey hrań i cyrkul; a od fosny zhranią tymże znowu lasem Hołubcami między pustofz Bołtowo Teropeckiego uiezd; Sierhieia Kornilowa, i między pustofz Lubienki Bielskiego uiezd; do iodły, ná ktorey hrań i cyrkul; a od tey iodły zhranią tymże czarnym lasem Hołubcami między też pustofz Lubienki Bielskiego uiezd; i między pustofz Stepanowo Teropeckiego uiezd; Sierhieia Kornilowa, do iodły zhranią i cyrkulem, od ktorey iodły zhranią takoz czarnym lasem Hołubcami ku drodze, którą ieżdzywali z pustofzy Bołtowej Teropeckiego uiezd; wczarny las Hołubcy. U tey zaś drogi dwie są iodły ziednego wychodzące korzenia, z nich ná iedney hrań, a ná drugiey cyrkul. Po tych pozniakach i hraniach ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd; pustofzy Bołtowej Sierhieia Kornilowa zbracią iego, a ná prawey po tychże pozniakach Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd; pustofzy Lubienki. Lecz od pomienionych dwoch iodel zhranią i cyrkulem przez też samą drogę prosto lasem Hołubcami, między też pustofzą Bołtowo Teropeckiego Uiezd; i między pustofzą Lubienką Bielskiego uiezd; stoi iodła zhranią i cyrkulem, od tey iodły zhranią tymże lasem Hołubcami znowu do iodły zhranią i cyrkulem, lecz i od tey iodły zhranią tymże znowu lasem Hołubcami ku drodze, którą ieżdżą z Teropeckiego uiezd; pustofzy Stepanowey, ná pustofz Lubienki Bielskiego uiezd; a przy tey drodze iama kamieniami napelniona, ná drugiey zaś stronie drogi iodła zhranią i cyrkulem; lecz ná lewo Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd; pustofzy

Bołtowey, i pułtoszy Stepanowey, á na prawo Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, pułtoszy Lubienki. Od przereczoney zaś iamy, i od iodły zhranią, i od drogi tymże lasem Hołubcami, między pułtoszą Stepanowo Teropeckiego uiezd, i między pułtoszą Lubienki Bielskiego uiezd stoi dąb, ná którym hrań i cyrkul: á od dębu zhranią tymże iefzcze lasem Hołubcami, między temiż pułtoszami, to iest, Stepanowo Teropeckiego Uiezd, i Lubienko Bielskiego Uiezd znajduje się iodła zhranią i cyrkulem, á od tey iodły zhranią, tymże lasem Hołubcami ku ruczaiowi nazwanemu Wierchowiu, który wyszedł z lasu. Lecz między pułtoszą Iwafzkowo Teropeckiego Uiezd, i między pułtoszą Dułowy Bielskiego Uiezd iest osina, ná ktorey hrań i cyrkul, od tey osiny zhranią, i od ruczaiu Werchowia, tymże ruczaiem wdoł ku drodze, którą iezdzą z pułtoszy Iwafzkowey Teropeckiego Uiezd ku pułtoszy Dułowo Bielskiego Uiezd; u tey zaś drogi iama, w niey kamienie, lecz po drugiey stronie drogi iodła, ná ktorey hrań i cyrkul: tá zaś tak iodła zhranią, iako i iama ná prawey stronie ruczaiu ná Bielskiej Ziemi, á potych poznakach i pohraniach, ná lewey Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezd pułtoszy Stepanowey, i pułtoszy Iwafzkowey Teropczanina Sierhieia Kornilowa, á ná prawey stronie po tychże poznakach i pohraniach Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezd pułtoszy Dułowey. Zaś od iamy, i od drogi, i od iodły zhranią tymże ruczaiem wdoł między pułtosz Iwafzkowo Teropeckiego Uiezd, i między pułtosz Dułowo Bielskiego Uiezd ku trzem Olchom ziednego korzenia wychodzącym: z nich ná iedney hrań, á ná drugiey cyrkul; od tych zaś trzech olch zhranią i cyrkulem wdoł tymże ruczaiem do osiny, ná ktorey takóž hrań i cyrkul. Tak zaś te olchy, iako i osina zhraniami, ná prawey stronie ruczaiu ná Bielskiej Ziemi. Potym od osiny zhranią w doł tymże ruczaiem ku Ieziorkowi pułtemu, przy którym jeziorku pułtym

pułym ná Bielskiej Ziemi dąb z hranią i cyrkulem. Lecz to jeziorko przez połowę należy do Carskiego Wieliczeństwa, z strony Teropeckiego uiezd, á przez połowę do Krolewskiego Wieliczeństwa, z strony Bielskiego uiezd. Potym od dębu z hranią i od jeziorka pustego ná bor, wktorym borze sosna z hranią i cyrkulem, od tey zaś sosny z hranią tymże borem, takóž ku sosnie rozdwoionej, ná ktorej hrań i cyrkuł, lecz od tey rozdwoionej sosny z hranią znowu tymże borem i czarnym lasem, ku rzecę Dźwinie, á ztamtąd starą rubieżą ku Witowey iamie: przy rzecę Dźwinie, i przy starej rubieży, i przy Witowey iamie iest postawiony słup iodłowy z hranią i cyrkulem, wedle ktorego słupa Witowey starej iamy, wykopana iama nowa, nasypana węglami, á przy niey wyasypany kopiec; ná lewey stronie od Witowey starej iamy, i od słupa z hranią, i od nowej iamy w doł ponad Dźwiną rzeką Sianne pokosy, i wszelkie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd, Sierhieia Korniłowa zbracią iego, á na prawey od starej rubieży, od Witowey iamy, od słupa z hranią, i od nowej iamy, Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd. Lecz od starej rubieży, i od Witowey iamy, i od słupa z hranią, i od nowej iamy w doł Dźwiną rzeką, á przeiechawszy tę rzekę, przez Zaharską Ziemię Bielskiego uiezd, ku uściu ruczaiu Talca Bielskiego uiezd, potym ku Zaharskiej rubieży. Pomienioná zaś rzeka Dźwina zacząwszy od Witowey iamy, i od słupa z hranią, i od nowej iamy, dołem aż do ruczaiu Talca i Zaharskiej rubieży, iest po połowie w Carskim Wieliczeństwie, w ziemi Teropeckiego uiezd, á po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa ziemi Bielskiego uiezd; niżej zaś Zacharskiej rubieży ruczaiu Talca, rzeka Dźwina, i wszelkie wstępy z obu stron rzeki Dźwiny, są Carskiego Wieliczeństwa ziemi Teropeckiego uiezd. Przy Dźwinie rzecce na Zacharskiej rubieży wykopana iama, w ktorej węgle, ta zaś iama z węglami na lewey stronie ruczaiu Talca, na Teropeckiej

ziemi. Potym od Dźwiny rzeki i od Zacharskiej rubieży, i od uścia ruczaiu Talca, i od iamy w górę ruczaiem Talcą, do Moskiewskiej drogi, którą iędzą z Teropeczy do jeziora nazwanego Wołodimierowo. Przy tey zaś Moskiewskiej drodze na lewey stronie ruczaiu Talca, na Teropeckiej ziemi iest iama, w ktorej kamienie, a przy iamy słupek sosnowy, na którym hrań, lecz przeciw iamy iodła z hranią i cyrkułem: gdzie po lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezdpu pułtosz Wawlidina Teropeczanina Iwana Afidowa, a na prawey ziemi Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdpu Zacharskiej pułtoszy. Lecz od Moskiewskiej drogi, i od iamy, i od słupa, i od iodły z hranią w górę tymże ruczaiem Talcą w czarny las, kędy iodła z hranią i cyrkułem, a od tey iodły z hranią skończył się ruczaj Talec w leszczynie czarnego lasu, gdzie dąb z hranią i cyrkułem, od ktorego dębu z hranią tymże czarnym lasem i leszczyną znowu ku dębowi, na którym takż hrań i cyrkuł, a od tego dębu z hranią mchem i czarnym lasem na wygon, gdzie sosna z hranią i cyrkułem. Tu na lewey stronie ziemi przy tych znakach i hraniach Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdpu, pułtoszy Rykowej Teropeczanina Juria Skorobohatoho, a na prawey Ziemi po tychże poznakach i hraniach Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdpu pułtoszy Zacharskiej. Od wspomnioney potym sosny z hranią wyzedłszy z wygonu w czarny las iest jodła z hranią i cyrkułem, od ktorej jodły znowu czarnym lasem ku sosnie, na ktorej takż hrań i cyrkuł, a od tey sosny z hranią tymże czarnym lasem do osiny z hranią i cyrkułem, od ktorej osiny z hranią czarnymże lasem znowu ku Osinie, na ktorej takż hrań i cyrkuł; lecz od tey osiny z hranią czarnym takż lasem do trzeciej osiny z hranią i cyrkułem, od ktorej osiny z hranią tymże ieszcze czarnym lasem przez drogę, którą iędzą z Teropeckiego uiezdpu z pułtoszy Zettkowa Juria Skorobohatoho Bielskiego uiezdpu, na Zacharskiej pułtoszy;

u tey

u tey drogi iest iodła z hranią i cyrkułem, od ktorey drogi i iodły z hranią czarnym lasem w iedlinnik, gdzie na fosnie hrań i cyrkuł. Od tey fosny z hranią czarnym lasem do osiny, na ktorey hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią tymże czarnym lasem do drugiey osiny, na ktorey hrań i cyrkuł. Po tych zaś uroczyszczach, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego uiezd, czarne lasy rożnych pomeszczykow Lubuckiey włości, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd, Zacharskiey puštofzy; od pomienioney osiny z hranią tymże czarnym lasem przeszedłszy drogę, którą iadą z puštofzy Bruchaczewy Teropeckiego uiezd, do Zacharskiey puštofzy Bielskiego uiezd, na iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią czarnymże lasem na osinie hrań i cyrkuł, á od osiny z hranią pomienionym czarnym lasem, przeszedłszy nie daleko do drugiey drogi, którą iadą do lasu z Teropeckiego uiezd, z puštofzy Bruchaczewskiej, do Zacharskiey puštofzy przez Berezuchi, gdzie na osinie hrań i cyrkuł. Od tey osiny z hranią przez Bruchaczowską drogę czarnym lasem przez mech, przy ktorym fosna, á na niey hrań i cyrkuł. Od fosny z hranią czarnym lasem i mchem do drugiey fosny, na ktorey hrań i cyrkuł. Od tey fosny z hranią mchem Demidowskim, przy tym mchu osina, na ktorey hrań i cyrkuł. Od pomienioney osiny z hranią tymże Demidowskim mchem do fosny, na ktorey hrań i cyrkuł, á od fosny z hranią, tymże Demidowskim mchem do drogi, którą iedźzywali z Teropeckiego uiezd i z Lubuckiey włości, do Zacharskich puštofzy Bielskiego uiezd; przy drodze na fosnie hrań i cyrkuł, Po tych zaś uroczyszczach, znakach i hraniach na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd, Lubuckiey włości, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd Zacharskiey puštofzy. Przeszedłszy drogę od fosny z hranią nad Demidowskim mchem do Niedźwiedziego ostrowu, na

brzozie hrań i cyrkuł; á od brzozy z hranią podle Demidowskiego mchu, w czarnym lesie na iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią czarnym lasem, nie dochodząc rzeki Hrustiny, na osinie hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią czarnym lasem do rzeki Hrustiny, á przeszedłszy rzekę Hrustinę w czarnym lesie na brzegu, na rozdwoionym wiązcie hrań; rzeka zaś Hrustina wychodzi z Teropeckiego uiezd, i płynie przez Zacharskie pułoszy Bielskiego uiezd, á wpada w rzekę Dźwinę. Po tych uroczyfczach, znakach i hraniach ná lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd, rożnych pomeszczykow Lubuckiey włości, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd Zacharskich pułoszy. Od rzeki Hrustiny i od rozdwoionego wiázu z hranią czarnym lasem i mchem, przy którym ná rozdwoionej iedlinie hrań i cyrkuł. Od tey iedliny z hranią czarnym lasem i mchem do krzywego dębu, ná którym hrań i cyrkuł. Od krzywego dębu z hranią czarnym lasem ná widłowatym klonie hrań i cyrkuł, á od widłowatego klonu czarnym lasem i mchem, przy którym mchu ná osinie hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią czarnym lasem i mchem do iedliny, ná ktorej hrań i cyrkuł; od tey iedliny do drugiey, ná ktorej hrań i cyrkuł. Od tey iedliny z hranią czarnym lasem i mchem, á przy mchu ná osinie hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią czarnym lasem i mchem do iedliny, ná ktorej hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią czarnym lasem i mchem, przy którym ná iedlinie hrań i cyrkuł, a od tey iedliny z hranią czarnym także lasem do iedliny, na ktorej hrań i cyrkuł. Od tey iedliny z hranią pomienionym czarnym lasem do inšzey iedliny ná ktorej hrań i cyrkuł, od tey zaś iedliny z hranią przez drogę, którą iadą od rzeki Lołosny z Teropeckiego uiezd, do pułoszy Pazufszyno Teropeckiego takóž uiezd Teropczanina Olexeia Zelenowo; á przeiechawszy drogę, ná dębie hrań i cyrkuł, od tego zaś dębu czarnym lasem i mchem do osiny, ná ktorej hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią czarnym

czarnym lasem do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Przy tey-
że drodze, którą iadą od rzeki Losofny do puštofzy Pazufzy-
no, przeszedłszy tę drogę wprawo małym ruczaiem w czarnym
lesie ná osinie hrań, i cyrkuł. Potych zaś uroczyfzczach, zna-
kach i hraniach ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeń-
stwa Teropeckiego uiezd Lubuckiey Włości rożnych Pomesz-
czykow, a ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Biel-
skiego uiezd, Zacharskich puštofzy. Od osiny zhranią czar-
nym lasem i mchem przez drogę, którą iadą od rzeki Loso-
fny z Teropeckiego uiezd, do puštofzy Pazufzyno, w Terope-
cki także uiezd, przy mchu ná iedlinie hrań i cyrkuł; od tey
iedliny zhranią czarnym lasem i mchem do sosny, ná ktorey
hrań i cyrkuł. Od sosny zhranią tymże czarnym lasem ná ie-
dlinie hrań i cyrkuł, á od tey iedliny do osiny, ná ktorey hrań
i cyrkuł. Od osiny zhranią czarnym lasem do dębu, ná kto-
rym hrań i cyrkuł, á od dębu zhranią czarnym lasem między
puštofzē Pazufzyną Teropeckiego uiezd Olexeia Zelenowa, i
puštofzē Kuznecową Bielskiego uiezd, Zacharskich puštofzy, w
czarnym lesie dąb ná którym hrań i cyrkuł. Potych uroczy-
fzczach, znakach i hraniach ná lewey stronie Ziemia Carskiego
Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd Lubuckiey włości Pome-
fzczykow, á ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Biel-
skiego uiezd Zaharskich puštofzy. Od dębu zhranią czarnym-
że lasem do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey iedliny
zhranią do dębu, á ná nim hrań i cyrkuł. Od dębu zhranią
czarnym lasem do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł; od tey ie-
dliny do drogi, którą iadą z puštofzy Pazufzyney Teropeckiego
uiezd do puštofzy Kuznecowy Bielskiego uiezd. Przy tey
drodze ná iedlinie hrań i cyrkuł, á od tey iedliny zhranią czar-
nym lasem i mchem, przy Pazufzyney drodze, ná iedlinie hrań i
cyrkuł. Od iedliny zhranią przez Pazufzyńską drogę, w czar-
nym także lesie iedlina, á ná niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny
tymże

tymże czarnym lasem do infzey iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od tey iedliny zhranią czarnym lasem i mchem przez drogę, którą iezdzą z Derewni Powaliszyna Teropeckiego uiezd, do puštozzy Pazuszyno Teropeckiego takoz uiezd, w czarnym lesie ná iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny zhranią w prawo tymże czarnym lasem i mchem do osiny, ná ktorey hrań i cyrkuł, od osiny zhranią czarny lasem i mchem do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od tey iedliny czarnym lasem i mchem do infzey iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł, ztąd tymże czarnym lasem i mchem do dębu, á ná nim hrań i cyrkuł. Od dębu zhranią czarnym lasem i mchem do osiny, ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey osiny tymże czarnym lasem i mchem do drugiey osiny, na ktorey hrań i cyrkuł. Od tey osiny do dębu, á ná nim hrań i cyrkuł; od dębu zaś zhranią czarnym lasem i mchem na iedlinie hrań i cyrkuł, od tey iedliny tymże czarnym lasem i mchem przy mchu iedlina, ná niey hrań i cyrkuł. Od iedliny zhranią czarnym lasem przy mchu, u drogi, którą iadą z puštozzy Pazuszyno Teropeckiego uiezd, do puštozzy Sobolewo Bielskiego uiezd, w czarnym lesie iedliná, á ná niey hrań i cyrkuł. Od tey iedliny zhranią, drogą puštozzy Sobolewey Bielskiego uiezd, przy tey drodze wykopana iama, á wiamie kamienie; naprzeciw iamy ná prawey stronie drogi ná sośnie hrań i cyrkuł. Po tych zaś uroczyźczach, znakach, i hraniach ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezd, Lubuckiey włości różnych Pomeszczykow, a ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd Zacharskich Puštozzy. Od iamy i osiny zhranią w prawo tymże czarnym lasem, ku puštozzy Sobolewey Bielskiego uiezd, do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey iedliny zhranią ku teyże puštozzy Sobolewey w lesie wykopana iama, a w niey kamienie. Od iamy z kamieńmi ná paszenney Ziemi puštozzy Sobolewey ná iedlinie hrań i cyrkuł, od tey iedliny prosto do puštozzy Sobolewey na paszenney Ziemi

wyko-

wykopana iama, á w niey kamienie. Od tey iamy na paszni teyże puštofzy Sobolewy znak Litewski: około brzozowego pnia obito kołami, chrostem opleciono, ziemią nasypano, á w koło tego row wykopany, co po Polsku nazywa się kopiec. Od tego Litewskiego kopca w teyże puštofzy Sobolewey na paszni wykopana iama, i w niey kamienie; podle tey iamy postawiony słup sosnowy, á na nim hrań i cyrkuł. Od iamy i od słupa z hranią do Moskiewskiey drogi, przy ktorey iama, á w niey kamienie, po drugiey zaś stronie Moskiewskiey drogi postawiony słup sosnowy, á na nim hrań i cyrkuł. Od iamy i słupa z hranią prosto do inszey iamy kamieniami nasypaney, od tey iamy przez pasznię do lasu, á niedochodząc lasu iama z kamieniami. Od tey iamy do lasu, w którym na sosnie hrań i cyrkuł, od sosny zaś ruczaiem do rzeki Dźwiny w niz, gdzie na brzegu tey rzeki iama wykopana, á w niey kamień wielki. Po tych wszystkich uroczyszczach, znakach, i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego uiezd, do połowy puštofzy Sobolewey Olexeia Zelenoho, którą zamieniono na puštofz Judiną, i na poznią Samulichę; na prawey zaś stronie tych uroczyszcz, znakow i hrani, ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd, puštofzy Sobolewey, puštofzy Tudiney, i późni Samulichy, ktore należały do Teropeckiego uiezd, pomeścia Olexeia Zelenoho, á ta puštofz i poznia ustąpione są w zamianę do Bielskiego uiezd, do połowy puštofzy Sobolewey Bielskiego uiezd. Od iamy i ruczaiu, ktore są nad Dźwiną, i od puštofzy Sobolewey w niz Dźwiną do Witowey iamy, oba brzegi Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd. Od tey iamy, ktora iest nad rzeką Dźwiną, i od ruczaiu, i puštofzy Sobolewey w wierzch Dźwiny do Rzewskiey rubieży, po ruczay Krutec po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Teropeckiego uiezd, á po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, po ten namieniony ruczay Krutec rubież z Bielskim i

Rzewskim

Rzewskim uiezdem, á od ruczaiu Krutca w wierzch ponad Dźwiną, po obu stronach Dźwiny Rzewski i Teropecki uiezd; między Rzewskim zas i Bielskim uiezdem, uczyniona rubież, od Dźwiny rzeki, od uścia ruczaiu Krutca pomienionym ruczaiem Krutcem w wierzch przeiechawszy Dźwinę nad uściem ruczaiu Krutca na wale fosna, á na niey hrań i cyrkuł, naprzeciw fosny iama, w ktorey kamienie, á na wierzchu kopiec sypany. Ruczaiem Krutcem w wierzch na lewey stronie ziemia z borem Carskiego Wieliczeństwa, á na prawey ziemia takóž z borem Krolewskiego Wieliczeństwa. Od fosny z hranią, i iamy do drogi, ktorą iadą z Dubny Teropeckiego uiezd do rzeki Rožni Bielskiego uiezd, á przeszedszy drogę nad ruczaiem Krutcem iedlina, na ktorey hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią idąc ponad ruczaiem Krutcem w gorę, w wierzchu ruczaiu Krutca na fosnie hrań i cyrkuł; á od wierzchu pomienionego ruczaiu i od fosny z hranią do czarnego lasu, gdzie na iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią do mchu, przy ktorym fosna, á na niey hrań i cyrkuł, od tey fosny podle tegož mchu druga fosna z hranią i cyrkułem, potym osina, á na niey hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią przy mchu na widłowatey fosnie hrań i cyrkuł, od tey fosny idąc ku czystemu mchu, fosna, á na niey hrań i cyrkuł. Po tych uroczyfzczach, znakach, i hraniach od ruczaiu Krutca aż po czysty mech, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, z borem, z czarnemi lasami i mchem, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, z czarnym takóž lasem. Od pomienioney fosny z hranią na czysty mech, gdzie na widłowatey fosnie hrań i cyrkuł, od tey fosny na tymże czyстым mchu osina z hranią i cyrkułem; od fosny z hranią zkończył się czysty mech, za ktorym fosna, á na niey hrań i cyrkuł. Od tey fosny przeszedszy rzeczke Fediaiewkę, na brzegu tey rzeczki stoi iedlina, na ktorey hrań i cyrkuł; rzeczka zas Fediaiewka idzie z Rzewskiego uiezd w Bielski uiezd.

uiezd. Od tey rzeczki, i od iedliny z hranią sosna, á na niey hrań i cyrkuł; od tey sosny do drugiey, na ktorey hrań i cyrkuł; podle tey sosny iama na cztery węgly, wewnątrz kamienie, á na wierzchu kopiec usypany. Po tych zaś uroczyszczach, znakach, i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, czarny las, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, czarny tekże las.

Od sosny z hranią, i od iamy w czarnym lesie na sosnie hrań i cyrkuł, od tey sosny tymże czarnym lasem do drugiey sosny z hranią i cyrkułem; ztąd do błota, na którym sosna, á na niey hrań i cyrkuł. Od tey sosny do iedliny, na ktorey hrań i cyrkuł, ztąd do widłowatey iedliny z hranią i cyrkułem; od widłowatey iedliny na sosnie hrań i cyrkuł, od tey sosny z hranią w czarnym lesie iedlina, á na niey hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią w tymże czarnym lesie sosna, na ktorey hrań i cyrkuł, z tąd do drugiey podobneyże, potym do trzeciey i czwartey w namienionym czarnym lesie. Od ostatniey sosny z hranią iedlina, na ktorey hrań i cyrkuł. Po tych uroczyszczach, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, czarny las, á na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, czarny takż las.

Od iedliny z hranią do pułtoszy rogowey Rzewskiego uiezd, á niedochodząc tey pułtoszy rogowey Rzewskiego uiezd na iedlinie hrań i cyrkuł; od tey iedliny z hranią w pułtoszy rogowey Rzewskiego uiezd na wiązcie hrań i cyrkuł. Od wiązu z hranią między drogi, ktorey iadą z rożnych mieysc do Zukowa, i między pułtosz rogową Rzewskiego uiezd, Rzewitina-Fedorową pomestia Maczechina na brzożie hrań i cyrkuł, á naprzeciw brzoży iama z węglami, na ktorey kopiec usypany. Po tych uroczyszczach, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, pomestia Fedorowskiego Maczechina, pułtoszy rogowey, á na prawey ziemia Krolewskiego

Wieliczeństwa Bielskiego uiezd; pułtoszy Czeczetino. Od brzozy zhranią i iamy przeszedłszy ruczai na iedlinie hrań i cyrkuł, a od iedliny zhranią, idąc ku rzecce Neteśmie, druga iedlina zhranią i cyrkułem, potym do rzeczki Neteśmy mchem podle czarnego lasu. Ta rzeczką Neteśmą z Bielskiego uiezd; płynie w Rzewski uiezd; tę rzeczkę przeszedłszy idąc ku pułtoszy Charytanowey Rzewskiego uiezd;, nie dochodząc tey pułtoszy na iedlinie hrań i cyrkuł; pułtosz zaś Charytanowa Rzewskiego uiezd; iest nad brzegiem rzeczki Neteśmy. Po tych uroczysszczach, znakach, i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd;, pułtoszy Charytanowey Fedorowskiego Pomeestia Maczechina, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd;, czarny las.

Od iedliny zhranią przeszedłszy pułtosz Charytanową Rzewskiego uiezd;, na prawey stronie rzeczki Neteśmy na iedlinie hrań i cyrkuł, od tey iedliny do widłowatey brzozy, na ktorey hrań i cyrkuł, a podle niey iama z kamieniami, a na wierzchu kopiec. Od widłowatey brzozy zhranią i od iamy, na iedlinie hrań i cyrkuł, od tey iedliny, do drugiey także zhranią i cyrkułem, ztąd do osiny, na ktorey hrań i cyrkuł. Po tych uroczysszczach, znakach, i hraniach na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd;, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd;, czarny także las. Od osiny zhranią do iedliny, na ktorey hrań i cyrkuł, od tey iedliny przeszedłszy ruczay druga iedlina zhranią i cyrkułem, ztąd do widłowatego dębu, na którym hrań i cyrkuł. Od widłowatego dębu do drugiego także widłowatego zhranią i cyrkułem, ztąd do trzeciego dębu, na którym hrań i cyrkuł. Od tego dębu do potroynych iedlin, te zaś iedliny wychodzą z iednego pnia, na iedney z nich hrań, na drugiey cyrkuł. Od trzech pomienionych iedlin, iedlina zhranią i cyrkułem, potym do inżey iedliny, na ktorey tak-
ze

że hrań i cyrkuł, potym do brzozy z hranią i cyrkułem, z tąd do osiny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł, z tąd do drugiey, trzeciey, czwartej, piątey, szostey i siódmej podobneyże z hranią i cyrkułem iedliny; od tey ostatniey iedliny, przeszedłszy ruczay, ná iedlinie hrań i cyrkuł, od iedliny z hranią i od ruczaiu iedlina, á na niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny do widłowatey iedliny także z hranią i cyrkułem. Od widłowatey iedliny z hranią, ná brzegu rzeczki Pochotińki ná dębie hrań i cyrkuł, rzeczka zaś Pochotińka wychodzi z Bielskiego uiezd, á płynie w Rzewski uiezd. Od dębu z hranią przeszedłszy rzeczkę Pochotinkę, ná brzegu tey rzeczki ná osinie hrań i cyrkuł, od tey osiny do widłowatego dębu, ná którym hrań i cyrkuł. Potych wśzyftkich uroczyfzczach, znakach i hraniach, ná lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, mech i czarny las, á ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd czarny takóž las. Od widłowatego dębu z hranią ná brzozie hrań i cyrkuł, od brzozy z hranią iedlina, á ná niey hrań i cyrkuł, po tey idą trzy iedliny z hranią i cyrkułem, po ktorych osina, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią, do drugiey osiny z hranią i cyrkułem od tey osiny do iedliny, á na niey hrań i cyrkuł, od iedliny ná widłowatey fośnie hrań i cyrkuł. Od widłowatey fośny z hranią w czarnym lesie na iedlinie hrań i cyrkuł, od tey iedliny między owczyną niwą Newskiego uiezd, i między Pułtoszą Baszewą Bielskiego uiezd, na fośnie hrań i cyrkuł, od tey fośny na osinie hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią iedlina, ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey iedliny ná widłowatym dębie hrań i cyrkuł, od widłowatego dębu z hranią, do osiny z hranią i cyrkułem, od tey osiny ku rzece czarney, ná ktorey brzegu ná iedlinie hrań i cyrkuł. Po tych zaś wśzyftkich uroczyfzczach, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeń-

stwa Bielskiego uiezdru, czarny także las. W tych czarnych lasach, iak się wyżej ciągnie duktowa miedza, iam nie można było kopać, ponieważ błota wielkie i mchy, przytym też u rzeki czarney stał się spor o ziemię; z strony Carskiego Wieliczeństwa ludzie starzy pokazywali miedzę od rzeczki czarney, czarnym lasem do ruczaiu Mikityńskiego, od tego ruczaiu przez rzekę Zukopę do więkzhey gonney Teropeckiey drogi, którą iezdzą przez Tudmę rzekę ku brodowi, ku rzece Tudmie; z strony zaś Krolewskiego Wieliczeństwa starzy ludzie pokazywali miedzę od pomienioney rzeczki czarney, czarnym takż lasem, do ruczaiu Poczaiewskiego, i do rzeki Zukopy, a tą rzeką wniz do rzeki Tudmy, rzeką zaś Tudmą w wierzch do brodu, do pomienioney gonney drogi, którą iadą przez Tudmę rzekę, i była sprzeczka między Sędziami i starem ludźmi o piętnaście pułtoszy, o pułtosz Manuyłową z innymi pułtoszami. Tę zaś sporną ziemię od rzeki czarney po brod rzeki Tudmy, Krolewskiego Wieliczeństwa stary człek Bielskiego uiezdru Chrześcianin Jermolka Michayłow, wykonawszy przyięgę przez pocałowanie Krzyża, obwodził z obrazem według Ziemiańskiego zwyczaiu; potym uczyniono ograniczenie tey sporney ziemi: od rzeczki czarney, przeszedłszy tę rzeczkę na sosnie hrań i cyrkuł, od tey sosny zhranią w czarnym lesie iedlina, a na niey hrań i cyrkuł, od iedliny zhranią czarnym także lasem do drugiey iedliny zhranią i cyrkułem, od tey sosny tymże czarnym lasem do dębu, na którym hrań i cyrkuł. Od dębu zhranią do osiny, a na niey hrań i cyrkuł, od osiny do iedliny, od iedliny do drugiey iedliny zhranią także i cyrkułem, od tey iedliny pomienionym czarnym lasem do trzeciey podobney, a od tey przez ruczay do osiny, na ktorey hrań i cyrkuł. Od tey osiny do drugiey inszey w tymże czarnym lesie zhranią i cyrkułem, od osiny zhranią do iedliny, na ktorey hrań i cyrkuł, z tad tymże czarnym lasem w wierzch ruczaiu Poczaiewskiego, gdzie na iedlinie hrań i cyrkuł. Potych wszystkich znakach,

znakach, uroczysszczach i hraniach od rzeczki czarney na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, czarny także las. Od wierzchu ruczaiu Poczaiewskiego, i od iedliny zhranią ruczaiem Poczaiewskim wniz, na iedlinie hrań i cyrkuł, a tá iedlina zhranią stoi ná prawey stronie ruczaiu Poczaiewskiego, ná Bielskim gruncie. Od tey iedliny tymże ruczaiem Poczaiewskim wniz do inney iedliny zhranią i cyrkułem, która stoi na lewey stronie Poczaiewskiego ruczaiu, ná Rzewskiej ziemi. Od tey iedliny zhranią, tymże ruczaiem Poczaiewskim wniz do drogi, którą iadą z Derewni Lúhow Rzewskiego uiezd do Ziukopskich iam, Bielskiego uiezd. Przy drodze ná iedlinie hrań i cyrkuł, a iedlina stoi na lewey stronie Poczaiewskiego ruczaiu na Rzewskim gruncie, na drugiey zaś stronie tego ruczaiu przy drodze iama z kamieniami. Od tey iedliny zhranią, od iamy i od drogi tymże Poczaiewskim ruczaiem wniz do rzeki Zukopy, na brzegu ktorey nad uściem ruczaiu Poczaiewskiego Litewski kopiec: około krzaku powbiiane koły, chrostem oplecione, i ziemią nasypane, a wkoło row wykopany. Po tych znakach, uroczysszczach, i hraniach wniz ruczaiem Poczaiewskim do rzeki Zukopy, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd; a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa pustofze, lasy, i wszelakie wstępy Bielskiego uiezd. Od uścia ruczaiu Poczaiewskiego, i od Litewskiego kopca wniz rzeką Zukopą do uścia rzeki Tudmy, na lewey stronie po rzekę Zukopę wniz, ziemia, pustofze, i lasy Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd różnych pomełzczykow, a na prawey po rzekę Zukopę wniz, aż do uścia rzeki Tudmy pustofze, lasy, i ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, rzeka zaś Zukopa od uścia ruczaiu Poczaiewskiego wniz do uścia rzeki Tudmy iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa, ná stronie Rzewskiego uiezd, i Krolewskiego Wieliczeństwa ná stronie Bielskie-

Bielskiego uiezd. Taż rzeka Zukopa w niz od uścia rzeki Tudmy, i po obu stronach tey rzeki Zukopy ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, na uściu zaś rzeki Tudmy, na brzegu rzeki Zukopy na prawey uiezd stronie obu rzek, na Bielskiej ziemi Litewski kopiec: około iedliny obito kołami, chrostem opleciono, ziemią nasypiano, a w koło rowem okopano. Od uścia rzeki Tudmy, i od kopca rzeką Tudmą w wierzch przez dwa jeziorka Hłuckich, do więkzhey Teropeckiey gonney drogi, którą iezdzą z Zukopskich dołow Bielskiego uiezd, do Preczyftoy na Wyfokie Rzewskiego uiezd, do brodu rzeki Tudmy, a Tudmę w brod przeiechawszy, na lewey stronie gonney drogi na Rzewskiej ziemi iama z węglami, po drugiey zaś stronie gonney drogi Litewski kopiec, tym sposobem co i wyżey, podle ktorego kopca na iedlinie hrani. Od uścia rzeki Tudmy i od kopca rzeką Tudmą w wierzch, do więkzhey Teropeckiey gonney drogi, a ztąd do brodu, iamy z węglami, do Litewskiego kopca i iedliny zhranią, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, pułtosze, lasy, i wszelkie wstępy Rzewskiego uiezd, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, pułtoszy, lasy i wszelkie wstępy Bielskiego uiezd, rzeka zaś Tudma od Zukopy rzeki z jeziorkami, przez ktorych śrzodek przechodzi Tudma, w wierzch po więkzszą gonną drogę do brodu, iamy, do Litewskiego kopca i iedliny zhranią, iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Rzewskiego uiezd; a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezd. Od brodu rzeki Tudmy, od iamy, kopca, i od iedliny zhranią, więkzszą Teropecką gonną drogą, ku Preczyftey Wyfokiey, przy drodze na iedlinie hrani i cyrkuł, od iedliny zhranią przy teyże drodze na osinie hrani i cyrkuł, od osiny zhranią iedlina, po niey druga zhranią i cyrkułem przy teyże drodze. Od tey iedliny przy wyżey pomienioney drodze nad ruczaiem iama z kamieniami. Potych uroczyfzczach, znakach, i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa

stwa Rzewskiego uiezd, czarny las, i pułtosz Boranowo Ofonafowa, pomestie Jelczaninowo, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd.

Od iamy i od więkŝzey gonney drogi w lewo ruczaiem w niz, do uŝcia Białego ruczaiu, ktory iest między Wyfokim Preczyŝtey Rzewskiego uiezd, i między pułtoszą Pawłowey gory Bielskiego uiezd, á na uŝciu białego ruczaiu kopiec Litewski: około olchy wbite koły, chroŝtem oplecione i ziemią nasypane. Od uŝcia białego ruczaiu, i od kopca, białym ruczaiem w wierzch do pułtoszy Pawłowey gory Bielskiego uiezd, i do Preczyŝtey Wyfokiego Rzewskiego uiezd. W pułtoszy Pawłowey gory na brzegu białego ruczaiu iama z kamieniami, od iamy tymże ruczaiem białym w wierzch, nad ruczaiem iedlina, á na niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny, do drugiey nad tymże ruczaiem, ztąd w wierzch białego ruczaiu, gdzie na iedlinie hrań i cyrkuł, od wierzchu białego ruczaiu i od iedliny z hranią, do więkŝzey gonney Teropeckiey drogi, przy ktorey na iedlinie hrań i cyrkuł. Na lewey ŝtronie po tych uroczyŝczach, znakach i hraniach ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, pułtosz Przeczyŝtey Boga Rodźice na Wyfokim z innemi pułtoszami, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd pułtosz Pawłowa gora, z innemi Pułtoszami. Od iedliny z hranią w lewo więkŝzą Teropecką gonną drogą do dębu, na ktorym hrań i cyrkuł, od dębu z hranią przy teyże gonney drodze iedlina, á na niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny do drugiey inŝzey z hranią także i cyrkułem, dąb zaś i iedliny ŝtoią na lewey ŝtronie drogi na Rzewskim gruncie. Od tey iedliny z hranią tąż więkŝzą gonną drogą do rzeki Nofzny, nad ktora Litewski kopiec: około iedliny obito kołami tymże ŝpůsobem co i wyzey. Po tych uroczyŝczach, znakach i hraniach na lewey ŝtronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd czarny las, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, także czarny las. Od więkŝzey Teropec-

kiey gonney drogi, i od kopca w prawo, rzeką Nofzną wniz, między pułtosze Holnewo, Rzewskiego uiezd, i Borakowo Bielskiego uiezd do brodu, którym przeieżdżają rzekę Nofzną, i do uścia ruczaiu, który wychodzi z Rzewskiego uiezd. U rzeki Nofzny na lewey stronie na uściu ruczaiu iama, a w niey węgle, podłe iamy na iedlinie hrań i cyrkuł. Na teyże lewey stronie rzeki Nofzny ziemia, lasy i wszelkie wstępy Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, pułtosz Holnewo Jakuba Dązkowa, a na prawey stronie rzeki Nofzny ziemia, lasy i wszelkie wstępy Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd, pułtosz Borakowo, a rzeka Nofzna od więkŝzey gonney drogi i od Litewskiego kopca w niz do brodu, i do uścia ruczaiu, tudzieŝ do iamy i do iedliny z hranią, iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Rzewskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezd. Od brodu, który idzie przez rzekę Nofzną, od uścia ruczaiu, iamy i od iedliny z hranią w czarnym lesie na osinie hrań i cyrkuł, od osiny z hranią do iedliny z hranią i cyrkułem, od tey do drugiey inŝzey w tymże lesie, z tą do dębu, na którym hrań i cyrkuł, od tego dębu do drugiego i trzeciego, z kąd do osiny z hranią i cyrkułem. Od osiny z hranią w czarnym takóŝ lesie na dębie hrań i cyrkuł, od dębu do osiny, od tey osiny do inŝzego znowu dębu, od tego dębu do iedliny, na ktorey hrań i cyrkuł, od tey iedliny idzie ośm podobnych z hranią i cyrkułem iedlin. Po tych zaś Uroczyŝczach, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd, czarny takóŝ las. Od ostatniey z wyŝey namienionych ośmiu iedlin, w czarnym lesie na osinie hrań i cyrkuł, od osiny z hranią tymże lasem do iedliny, od tey do inŝzey osiny z hranią i cyrkułem. Od tey osiny do Staroruskiej wielkiey drogi, przy ktorey na iedlinie hrań, i cyrkuł. Po tych zaś uroczyŝczach, znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeń-

stwa

stwa Rzewskiego uiezdzu Pułtosz Bobrowo, Pułtosz Sunidowo i czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdzu, czarny także las.

Od iedliny z hranią tąż Staroruską drogą, przy ktorey na iedlinie hrań i cyrkuł, od iedliny z hranią do inszych pięciu iedlin z hranią takoz i cyrkułem; a po tych hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezdzu, Pułtosz Mohilica, a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezdzu czarny las. Od piątey iedliny z hranią tąż Staroruską drogą idą insze cztery iedliny, z ktorych na kaźdey hrań i cyrkuł; od ostatniey iedliny tąż Staroruską drogą przez mech do inney iedliny, a na niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny tąż samą drogą przez drugi mech na osinie hrań i cyrkuł, od osiny z hranią tąż drogą do pułtoszy małych Moszkow, Bielskiego uiezdzu, tu przy drodze na lewey stronie na iedlinie hrań i cyrkuł, na drugiey zaś stronie drogi osina, a niey hrań i cyrkuł. Po tych uroczyfzczach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezdzu, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezdzu, czarny także las. Od jedliny i osiny z hraniami, i od wielkiey Staroruskiey drogi w lewo, na błocie osina, a na niey hrań i cyrkuł, od osiny z hranią na tymże błocie na fośnie hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią przez mech, ktory iest okolo pułtoszy Małych Moszkow, Bielskiego uiezdzu, na fośnie także hrań i cyrkuł, od tey fośny w czarnym lesie na osinie hrań i cyrkuł, a od tey osiny z hranią tymże czarnym lasem do czterech innych osin z hraniami i cyrkułami; a po tych uroczyfzczach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezdzu czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezdzu, pułtosz Małe Moszki, i pułtosz Wielkie Moszki. Od ostatniey osiny ze czterech namienionych, czarnym lasem przez wielką drogę staroruską, do drogi, ktorą iadą z Pułtoszy Boryfowiczowey Bielskiego Uiezdzu, ku rzece Tudzie, i ku rzece Mocho-

wey, która wychodzi z czarnego lasu. Przy drodze na brzegu rzeczki Mochowey na iedlinie hrani i cyrkuł, od drogi i od iedliny z hranią wprawo, rzeczką Mochową wniz do rzeki Tudy, na ktorey brzegu na uściu rzeczki Mochowey po lewey stronie iama z węglami, na drugiey zaś stronie pomienioney rzeczki Mochowey nad uściem kopiec Litewski: około olchy obito kołami i chrostem opleciono tymże co i wyżey sposobem. Po tych znakach, uroczyszczach i hraniach na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezdzu czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezdzu pułtosz Borysowicze małe, pułtosz Borysowicze więkšej czarne lasy. Od uścia rzeczki mochowey, od iamy z węglami i od Litewskiego kopca, wniz Tudą, do uścia rzeczki Noczney, a na uściu rzeczki Noczney na brzegu rzeki Tudy, po lewey stronie rzeczki Noczney, na Rzewskim gruncie iama z węglami, na drugiey zaś stronie, nad brzegiem teyże rzeczki Noczney, na Bielskiej ziemi Litewski kopiec: około iedliny obito Kołami tak, iako i wyżey. Od uścia rzeczki Noczney, od iamy z węglami i od Litewskiego kopca wprawo, w wierzch rzeczki Noczney do uścia rzeczki Mikulichy, gdzie na prawey stronie, na gruncie Bielskim na iedlinie hrani i cyrkuł. Od iedliny z hranią i od uścia rzeczki Mikulichy, rzeczką Mikulichą w wierzch do drugiey iedliny z hranią i cyrkułem. Na lewey stronie rzeki Tudy, i rzeczek Noczney i Mikulichy, po tych uroczyszczach, znakach i hraniach ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezdzu, pułtosze i czarne lasy, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezdzu, pułtosze takż i czarne lasy; a rzeczka Mochowa od drogi, którą iadą z pułtoszy Borysowiczowey Bielskiego uiezdzu, i od iedliny z hranią do rzeki Tudy w niz podobnym sposobem i rzeka Tuda, od uścia rzeczki Mochowey wniz do uścia rzeczki Noczney, tudziez i rzeczka Noczna od rzeki Tudy w wierzch do uścia rzeczki Mikulichy,

lichy, i rzeczką Mikulichą, od rzeczki Noczney w wierzch do iedliny z hranią, są po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Rzewskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezd, a rzeką Tuda, od uścia rzeczki Noczney w niz po obu stronach, z ziemią, lasami i wszelkiemi wstępami Carskiego Wieliczeństwa do Rzewskiego uiezd. Od rzeczki Mikulichy i od iedliny z hranią w prawo, w czarnym lesie na osinie hrani i cyrkuł, od osiny do iedliny, od iedliny tymże czarnym lasem do drugiey iedliny, na ktorey hrani i cyrkuł. Od tey iedliny czarnym takoz lasem do wielkiej drogi Mozayki, przy ktorey na iedlinie hrani i cyrkuł, od wielkiej drogi Mozayki i od iedliny z hranią tymże czarnym lasem do dwu innych iedlin z hraniami i cyrkułami, od ktorych w tymże czarnym lesie na mchu trzecia iedlina, a za nią na tymże samym mchu czwarta z hraniami i cyrkułem. Ztąd w wierzch rzeczki Witki, gdzie na błocie na iedlinie hrani i cyrkuł. Po tych uroczyyszczach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, czarny takze las. Od iedliny z hranią, od błota i od wierzchu rzeczki Witki w lewo, rzeczką Witką w niz do rzeki Berezy; na lewey stronie rzeczką Witką w niz aż do rzeki Berezy, ziemia, pułtosze, lasy i wszelkie wstępy Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezd, a na prawey, Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd, rzeczką zaś Witką aż do rzeki Berezy jest po połowie Carskiego Wieliczeństwa, do Rzewskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa, do Bielskiego uiezd. Na uściu rzeczki Witki na brzegu Berezy iama z węglami, a na drugiey stronie teyże rzeczki Witki, nad brzegiem Berezy, Litewski kopiec: około osiny obito kołami, tymże co i wyzey sposobem, podle ktorego kopca na osinie hrani. Od uścia rzeczki Witki, rzeką Berezą w wierzch, do rzeczki Talicy, i do Pohostu, gdzie był Spas nad

Berezą Bielskiego uiezdru, á na lewey stronie na brzegu rzeki Berezy w Rzewskim uiezdzie przy drodze, którą iadą z Rzewa do Białey, iama, w niey kamienie i węgle, i kopiec usypany. Naprzeciw iamy i kopca postawiony słup dębowy, na którym hrań i cyrkuł, na prawey zaś stronie rzeki Berezy, w Bielskim uiezdzie Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, tak iako i wyżej. Od iamy, słupa z hranią i od Litewskiego kopca rzeką Berezą w górę, do ruczaiu Zeltuchi; na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezdru, á na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezdru. Na uściu ruczaiu Zeltuchi, na Rzewskim gruncie, na iedlinie hrań i cyrkuł, u tegoż uścia pomienionego ruczaiu, na Bielskim gruncie także iedlina z hranią i cyrkułem, rzeka zaś Bereza od uścia rzeczki Witi w wierzch do ruczaiu Zeltuchi, po połowie Carskiego Wieliczeństwa, do Rzewskiego uiezdru, á po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa, do Bielskiego uiezdru. Od uścia ruczaiu Zeltuchi, i od iedlin z hraniami w wierzch ruczaiem Zeltuchą, nad którym na iedlinie hrań w cyrkule, iedlina zaś stoi na gruncie Bielskim, na prawey stronie ruczaiu. Od tey iedliny z hranią w wierzch ruczaiu Zeltuchi, do wierzchu rzeczki Połdenki, gdzie na Bielskiej ziemi, za rzeczką Połdenką, na iedlinie w cyrkule hrań, á na Rzewskiej stronie, nad tąż rzeczką Połdenką druga iedlina, á naniey hrań i cyrkuł. Od iedlin z hraniami, rzeczką Połdenką wniz, na Rzewskim gruncie, na iedlinie hrań i cyrkuł, na przeciw ktorey na Bielskim gruncie także iedlina z hranią we śródku cyrkułu, te zaś obie iedliny stoią na brzegu rzeczki Połdenki. Od tych iedlin rzeczką Połdenką wniz do pułtoszy Rozboyney, Rzewskiego uiezdru, gdzie u rzeczki Połdenki, na iedlinie hrań i cyrkuł, naprzeciw pułtoszy, Rozboyney, u teyże rzeczki Połdenki, na Bielskim gruncie, na podwoyney iedlinie hrań w cyrkule. Od pułtoszy Rozboyney i od iedlin z hraniami, tąż rzeczką Połdenką wniz, do pułtoszy Selifzna, Rzewskie-

go uiezdzu, gdzie na Rzewskiej stronie nad rzeczką Południą, na jaworze hrań i cyrkuł, a naprzeciw pułtoszy Seliszna Rzewskiego uiezdzu, nad rzeczką Południą pułtosz także Seliszna, Bielskiego uiezdzu, gdzie na wiązie hrań w cyrkule. Od pułtoszy Seliszny w niz rzeczką Południą do rzeki Osuchi, a na uściu rzeki Południ, u rzeki Osuchi na Rzewskiej stronie, w pułtoszy Południ iama z węglami, i kopiec usypany, przy nim na iedlinie hrań i cyrkuł, na Bielskiej zaś stronie u rzeki Osuchi, na uściu rzeki Południ, Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, chrostem opleciono, i ziemią nasypyano, a na brzozie w cyrkule hrań. Od rzeki Berezy, od uścia ruczaju Zeltuchi, tymże ruczajem w wierzch, a rzeczką Południą w niz do rzeki Osuchi, po wszystkich tych uroczyściach, znakach i hraniach na lewej stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezdzu, a na prawej ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezdzu, ruczaj zaś Zeltucha i rzeczka Południa aż do Osuchi, jest po połowie Carskiego Wieliczeństwa, Rzewskiego uiezdzu, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezdzu.

Od uścia Południ, od kopca, iamy, i od iedliny z hranią rzeczką Osuchą w niz do Pułtoszy Chlebnikowo, która należała do Rzewskiego uiezdzu, i do Pułtoszy Kowalina, gdzie naprzeciw pułtoszy Chlebnikowej u rzeki Osuchi na iedlinie hrań i cyrkuł. Od pułtoszy Kowaliny Rzewskiego uiezdzu, od pułtoszy Chlebnikowej i od iedliny z hranią, rzeczką Osuchą w niz do pułtoszy Wysockiej Rzewskiego uiezdzu, i do rzeczki Płoskiej, która wychodzi z Rzewskiego uiezdzu, a wpada w rzeczkę Osuchę. Od pułtoszy Wysockiej i od rzeczki Ploskiej, Osuchą rzeczką w niz do pułtoszy Woszutiny, od pułtoszy Woszutiny do pułtoszy Krywonosowej, niedochodząc której rzeczka Sucha wpada w Osuchę rzeczkę z Rzewskiej strony. Od pułtoszy Krywonosowej w niz rzeczką Suchą, na brzegu rzeki Osuchi potroyna sosna, a na niej hrań i cyrkuł, sosna zaś stoi na Rzewskim gruncie. Od potroynnej sosny z hranią, rzeczką Osuchą

chą wniz do rzeczki Czerneyki, ta zaś rzeczka z Rzewskiego Uiezdzu płynie w rzekę Ofuchę. Od rzeczki Czerneyki rzeką Ofuchą wniz, gdzie na brzegu tey rzeki cztery brzozy z iednego pnia wychodzą, a na iedney z nich hrań i cyrkuł. Od poczworney brzozy z hranią rzeką Ofuchą wniz do rzeczki Dobreyki, na ktorey uściu nad rzeką Ofuchą iama z węglami, i kopiec usypany. Na przeciw iamy na brzozie hrań i cyrkuł, na Bielskim zaś gruncie nad Ofuchą na uściu rzeczki Dobreyki Litewski kopiec: okolo brzozy obito kołami tym sposobem, co i wyżej, a na brzozie w cyrkule hrań, rzeka zaś Ofucha wniz, od uscia rzeczki Połdenki tudzież od iamy i kopca do uscia rzeczki Dobreyki, do iamy kopca i do brzozy z hranią, iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Rzewskiego uiezdzu, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezdzu. Pohost zaś Nikoła Kotelne, ktory należał do Rzewskiego uiezdzu Carskiego Wieliczeństwa, z pustoszami za rzeką Witką, na Bielskiej stronie Witki rzeki, nad Ofuchą, gdzie na Bielskiej stronie Rzewskiego uiezdzu pustosz Chlebnikowo z innemi pustoszami, a ta ziemia Carskiego Wieliczeństwa Pohostu Nikole Kotelne z Pustoszami, i Pustosz Chlebnikowo takoz z Pustoszami iest w ziemi Krolewskiego Wieliczeństwa w Bielskim uiezdzie, a Krolewskiego Wieliczeństwa ziemi w tych Pustoszach miejsce iest w Rzewskim uiezdzie do Bielskiego uiezdzu, Pohost, gdzie był Spas na brzozie z Pustoszami na Rzewskiej stronie rzeki Berezy, i Ofuchy rzeki na Rzewskiej takoz stronie Bielskiego uiezdzu Pustosze Krywonosowe z innemi. Od rzeki Ofuchi, od uscia rzeczki Dobreyki i od brzozy z hranią, tudzież od kopca rzeczką Dobreyką w wierzch, gdzie na Rzewskim gruncie na osinie hrań i cyrkuł, a na Bielskim gruncie u teyże rzeczki Dobreyki na brzozie hrań w cyrkule, ztąd przez Ofuszką drogę, przy ktorey na Rzewskim gruncie wykopana iama, a w niey węgle, podle iamy na brzozie hrań i cyrkuł, na Bielskiej zaś stronie przy teyże drodze na osinie hrań w cyrkule. Od iamy, brzozy, i osiny z hraniami

zhraniami prosto do Kofarowskiego mchu, gdzie na iedlinie hrań w cyrkule. Po tych uroczyfzczach, znakach, i hraniach od rzeki Ofuchi, od uścia rzeczki Dobreyki, tąż rzeczką w wierzch po Kofarowski mech na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, rzeczka zaś Dobreyka po namienione znaki i hranie iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Rzewskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezd. Od iedliny zhranią tymże Kofarowskim, mchem do osiny, na ktorey hrań i cyrkuł, od tey osiny tymże mchem do infzey zhranią w cyrkule; od tey osiny do brzozy zhranią i cyrkułem, od brzozy tymże Kofarowskim mchem do iedliny, na ktorey w cyrkule hrań, ztąd do osiny, a od osiny do podwoyney sosny, na ktorey hrań w cyrkule. Od podwoyney sosny, tymże mchem do osiny zhranią, od osiny do potroyney brzozy, na ktorey wyfzedłszy z Kofarowskiego mchu nad ruczay, hrań w cyrkule. Po tych zaś uroczyfzczach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd. Od potroyney brzozy lasem do sosny podwoyney, na ktorey hrań i cyrkuł, od tey sosny tymże lasem nad ruczaiem na iedlinie hrań w cyrkule, od iedliny nad tymże ruczaiem na olsie hrań i cyrkuł, od olchy do osiny, od osiny lasem do drogi, którą iezdzą do rzeczki Jabłoni, na ktorey brzegu u pomienioney drogi na Rzewskiej ziemi iama z węglami, i kopiec usypany, naprzeciw iamy na podwoyney brzozie hrań i cyrkuł, na Bielskim zaś gruncie na prawey stronie drogi Litewski kopiec: około osiny obito kołami, chrostem opleciono i ziemią nasypano, a naprzeciw kopca na drugiey osinie hrań w cyrkule. Po tych uroczyfzczach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Rzewskiego uiezd, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd. Od iamy, brzozy, od Litewskiego ko-

pca i od osiny zhranią, rzeczką Jabłonią w niz, granica Zubcowskiego uiezdru z Bielskim, do Puštofzy Dudkowej Zubcowskiego uiezdru, i do Puštofzy Klinu Bielskiego uiezdru, gdzie nad rzeczką Jabłonią na Bielskim gruncie Litewski kopiec: około brzozy obito kołami tak iako i wyzey. Od Puštofzy Dudkowej Zubcowskiego uiezdru, i puštofzy Klinu Bielskiego uiezdru, tudzież od kopca Litewskiego rzeczką Jabłonią w niz do rzeki Osuchy, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezdru, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdru, rzeczka zaś Jabłonia od Rzewskiej granice, od iamy, kopca i hrani po rzekę Osuchę jest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Zubcowskiego uiezdru, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezdru. Na uściu rzeczki Jabłoni, gdzie wpada w Osuchę, iama okrągła z kamieniami, i kopiec usypany, przy iamy słup sosnowy, na którym hrań; iama zaś i słup stoi na Zubcowskim gruncie w Puštofzy Ilney. Od uścia rzeczki Jabłoni i od iamy rzeką Osuchą w niz do ruczaiu kamieńca, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezdru, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdru, rzeka zaś Osucha po ruczay Kamieniec po połowie do Zubcowskiego i Bielskiego uiezdru. Przeiechawszy Osuchę, i ruczay Kamieniec, na uściu tego ruczaiu nad pomienioną rzeką Osuchą na Zubcowskiej stronie wykopana iama, w niey węgle, tamże i kopiec usypany. Od uścia Kamieńca i od iamy ruczaiem Kamieńcem w wierzch do Bowykińskiego błota, na lewey stronie tego ruczaiu ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Zubcowskiego uiezdru, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdru. Nie dochodząc Bowykińskiego błota nad ruczaiem Kamieńcem, na Zubcowskiej stronie, na samorodnym kopcu brzoza, na niey dwie hrane i cyrkuł. Od tey brzozy zhraniami ruczaiem Kamieńcem w wierzch, a ten ruczay wchodzi w Bowykińskie błoto, na lewey stronie Zubcowskiego uiezdru, na widłowatey brzozie hrań,
od brzo-

od brzozy nie daleko idąc podle Bowykińskiego błota, na iednym pniu cztery iedliny, na których hrań i cyrkuł; od tych iedlin przez Bowykińskie błoto do Suchodołu, gdzie na sośnie hrań i cyrkuł. Od sosny czarnym lasem, z ktorego wychodząc na rog Pułtoszy Czyżowey Bielskiego uiezdru, iama z węglami i kopiec, naprzeciw iamy cztery osiny, na iedney z nich hrań i cyrkuł, iama zaś i osiny na Zubcowskim gruncie. Od iamy i czterech osin podle lasu do rzeczki małej Łuseyki, wlesie zaś na Zubcowskiej ziemi sześć osin wielkich, na każdej z nich hrań. Od tych osin do rzeczki pomienioney Łuseyki, na ktorey brzegu, na Zubcowskiej stronie iama z węglami i kopiec, przy iamy słup sosnowy, na którym hrań. Po tych zaś uroczyszczach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Zubcowskiego uiezdru, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdru. U rzeczki małej Łuseyki był spor o ziemię. Starzy ludzie z strony Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezdru Chrześciance, prowadzili dukt od rzeczki małej Łuseyki między Pułtosze, do rzeczki większey Łusei, do Pułtoszy Korolewey, a z strony Krolewskiego Wieliczeństwa starzy także ludzie Bielskiego uiezdru Chrześciance wyprowadzali między Bielskiego z Zubcowskim uiezdrem, od iamy i słupa wyżej namienionego rzeczką małą Łuseyką w niz, do większey Łusei, a tą rzeczką w wierzch do teyże Pułtoszy Korolewey, spor zaś ten był o cztery Pułtosze, ktore są między rzeczkami małą Łuseyką, i większą Łuseią, to jest Pułtosz Korowaiewo, Ozerowo, Siderowo i Pułtosz Płotkino. Po dokończonych zapisach o tę sporną ziemię czterech Pułtoszy u rzeczki Łuseyki, Michayło Szytikow z Zerebia człek stary Bielskiego uiezdru Chrześciance z strony Krolewskiego Wieliczeństwa podjął się tę sporną ziemię czterech Pułtoszy z obrazem, według Ziemiańskiego obyczaju, obwieść, iakoż obwiodł i rubież uczynił, od iamy i słupa z hranią, rzeczką małą Łuseyką w niz do większey Łusei, na uściu rzeczki

małej Łufeyki Litewski kopiec: około trzech olch obito kołami, chrostem opleciono i ziemią nasypano, rzeczka zaś mała Łufeyka od iamy i słupa z hranią do większey Łufei, jest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Zubcowskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezd. Od Litewskiego kopca rzeczką większą Łufeią w wierzch, do Pułstoszy Korowaiewey i Turychiney Bielskiego uiezd, tudzież do Pułstoszy Wasilewey Zubcowskiego uiezd, i do rzeczki Rabinki, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezd, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, rzeczka zaś większa Łufeia, od uścia małej Łufeyki w wierzch do rzeczki Rabinki, jest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Zubcowskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd, rzeczki zaś, pomieniona mała Łufeiaka i większa Łufeia, wychodzą z Bielskiego uiezd. U rzeczki Rabinki stał się także między starami ludźmi spor. Z strony Carskiego Wieliczeństwa, starcowie Zubcowskiego uiezd Chryścianie prowadzili międzę Zubcowskiego z Bielskim uiezdem od uścia rzeczki Rabinki, większą Łufeią w wierzch przez czarny las i mchy, na pięć wierst, od rzeczki zaś większey Łufei do czarney grzaży, ku Wiazemskiej granicy błotami i mchami na wiersty dwie; z strony zaś Krolewskiego Wieliczeństwa starzy ludzie prowadzili międzę Bielskiego z Zubcowskim uiezdem, od większey Łufei do rzeczki Rabinki, a rzeczką Rabinką w wierzch czarnym lasem do drogi, którą iędzowano z Zubcowskiego w Wiazemski uiezd, przez czarną grzaż, pomienioną zaś drogą i czarnym lasem do Wiazemskiej granice, i do teyże czarney grzeży. Tę sporną ziemię, czarne lasy, z strony Krolewskiego Wieliczeństwa starzec Bielskiego uiezd, Chryścianin, Hryszko Stepanow z Zerebia z obrazem, według Ziemiańskiego zwyczaju, obwiodł, i uczyniono rubież, od rzeczki większey Łufei do rzeczki Rabinki, na uściu tey rzeczki, na Zubcowskiej stronie, iama z węglami i kopiec, a na brzozie hrań i cyrkuł, na Bielskiej zaś stro-

nie na uściu rzeczki Rabinki Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, chrostem opleciono i ziemią nasypiano, przy kopcu słup sosnowy na którym hrań. Od uścia rzeczki Rabinki, i wano z Zubcowskiego uiezd, w Wiazemski i Bielski uiezd przez czarną grząź, u drogi na lewey stronie na Zubcowskim gruncie na iedlinie hrań, pod nią iama z węglami i kopiec, na Bielskim zaś gruncie na prawey stronie drogi Litewskiej kopiec: około osiny obito kołami tymże sposobem co i wyzey, a na osinie hrań. Rzeczka zaś Rabinka od uścia w wierzch do drogi, iamy, kopca i hrańi, iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa, do Zubcowskiego uiezd, a po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa, do Bielskiego uiezd, a ta rzeczka wychodzi z Zubcowskiego uiezd. Od iamy, kopca i hrańi tąż drogą w prawo w czarny las, gdzie przy drodze na brzozie hrań i cyrkuł, od tey brzozy w czarnym także lesie u drogi na osinie hrań i cyrkuł. Od osiny z hranią tąż drogą, przy ktorey Litewski kopiec: około dwoch osin obito kołami, chrostem opleciono i ziemią nasypiano, a na kazdey osinie hrań. Od kopca tąż drogą na inley osinie hrań i cyrkuł, od tey osiny tąż drogą w czarney grzązi na dwu iedlinach hrań, podle nich iama z węglami i kopiec. Y po te mieysca Zubcowski uiezd z Bielskim uiezdem, od rzeczki Rabinki po czarną grząź. Po tych zaś uroczyszczach znakach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezd, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezd.

Przeszedłszy Czarną grząź miedza zaczyna się Wiazemskiego uiezd z Bielskim. U drogi na Wiazemskim gruncie na brzozie hrań i cyrkuł, pod nią iama z węglami i kopiec, na Bielskiej zaś Ziemi przy teyże drodze Litewski kopiec: około osiny obito kołami tym sposobem, co i wyzey. Od iamy, brzozy i kopca tąż drogą i czarnym lasem do suchego rogu, gdzie na

Wiazemskiej stronie na brzozie hrani i cyrkuł, pod nią iama z węglami, na Bielskiej zaś u tegoż suchego rogu Litewski kopiec: brzoza w około obita kołami i chrostem opleciona. Od iamy i kopca Litewskiego, od suchego rogu, czarnym lasem na iedlinie hrani i cyrkuł, od iedliny tymże lasem do drugiej iedliny z hranią i cyrkułem. Po tych znakach i hraniach od czarney grzaży na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Wiazemskiego uiezd, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd. Wyszedszy z czarnego lasu w pustosz Motiahiną Wiazemskiego uiezd, na iedlinie hrani i cyrkuł, pod nią iama z węglami, a nizey iamy w teyże pustoszy Motiahiney, Wiazemskiego uiezd, Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, chrostem opleciono i ziemią nasypano, a na brzozie hrani. Od iamy i kopca do błota, i do rzeczki Zamoszny, na ktorey brzegu, na Wiazemskim gruncie, w wyzey pomienioney pustoszy iama z węglami i kopiec, tamże słup dębowy z dwiema hraniami. Po tych uroczyszczach, znakach i hraniach na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Wiazemskiego uiezd, pustosz Motiahino, a na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego uiezd, naprzeciw pustoszy Motiahiney, za rzeczką Zamoszną pustosz Kuczyno Bielskiego uiezd. Od iamy i słupa z hranią, rzeczką Zamoszną wniz, do pustoszy Ostronofowey Wiazemskiego uiezd, i do pustoszy Brednika, Bielskiego uiezd, w pustoszy Ostronofowey wykopana iama z węglami i kopiec usypany, przy iamie słup dębowy z dwiema hraniami, a w pustoszy Bredniney, Bielskiego uiezd, Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, i ziemią w poł z węglami nasypano, około kopca row wykopany. W teyże pustoszy Ostronofowey nizey iamy z węglami, po rzeczkę Zamoszenkę, po słup i brzozę z hraniami, o piętnaście sążni, brzoza z hranią, około ktorey osypano ziemią, przy tey brzozie iama, ta zaś brzoza i iama miedzowa Carskiego Wieliczeństwa, miedzowych Wiazem-

zemskich Sędziow, Kniazia Mikity Michayłowicza Mereckiego z Towarzyszami. W pułtoszy zaś Bredniny Bielskiego uiezd, wniz po rzeczkę Zamofzenkę, niżej kopca o piętnaście także sążni, do brzozy z hranią, około ktorey osypano ziemią, a podle niey iama, a ten znak graniczny jest Krolewskiego Wieliczeństwa, Wiazemskich także miedzowych Sędziow, Stolnika Smoleńskiego ALEXANDRA REUTA z Towarzyszami, między ktoremi pułtoszami i znakami płynie rzeczka Zamofzenka w Bielski i Wiazemski uiezd, a wpada w rzekę Dniepr. Po te znaki graniczne Wiazemskich miedzowych Sędziow, po pułtosz Ostrońową Wiazemskiego, i Bredniną Bielskiego uiezd, na lewey stronie ziemia Wielkiego Hospodara naszego, Cara i Wielkiego Kniazia MICHAYŁA FEDOROWICZA, całej Rusi Samodzierzca, Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego, i Wiazemskiego uiezdow, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Wielizkiego uiezd, Wielizkiej włości, i Bielskiego uiezd. Na tym dukcie granicznym hraniemy położyli, iamy pokopali, i uroczyszczą wszelkie, rzeki, jeziora, i wszelkie znaki potym Rubiezu poczynili, iako wyżej jest w tym granicznym opisaniu wyrażono. A co się tycze drogi między temi Horodami Carskiego Wieliczeństwa, ktore my rozgraniczyli między Teropcem, Rzewą Wołodymierową, Zubcowem i Wiazmem, i z Horodami Krolewskiego Wieliczeństwa, Wielizem, Wielizką włością, z Białą, i tych Horodow z uiezdami, po dokończonym zapisie wielkich Posłow obojga stron, i rozgraniczeniu naszym, po wszystkich drogach między temi Horodami Krolewskiego Wieliczeństwa, wszelkim ludziom po ziemi Carskiego Wieliczeństwa, spokojno iezdzić wolno będzie bez wszelkiej zaczepki Wielkiego Hospodara naszego Cara, i Wielkiego Xiążęcia Michayła FEDOROWICZA całej Rusi Samodzierzcy, czego Teropeccy, Rzewscy, Zubcowscy, i Wiazemscy Woiewodowie, Namiestnicy, i wszyscy służący ludzie, mocno i nienaruszenie trzymać, i postrze-
gać

gać mają, ażeby wyżej opisanym rubieży i między nie przestępowano, ani też gruntów Wielizkiego uiezdru i Wieliskiej włości, tudzież Bielskiego uiezdru do Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego, lub Wiazemskiego uiezdru nie przywłaszczano, w ziemię tych uiezdrow nie wdzierano się, ani też żadnego gwałtu Polskim i Litewskim ludziom nie czyniono, iako oraz wstępow do gruntów oromych i nie oromych, sianożęci, ryb łowienia, lasów, drzew bartnych, bobrow, i innego zwierza bicia, za granicą nie pozwalano. Co samo i wielki Hospodar Władysław Krol Polski, Wielki Xiążę Litewski, i Panowie Radni Korony Polskiej i W. X. L. tudzież Wielizcy i Bielscy Woiewodowie, Starostowie, Dzierżawcy i wszyscy ich ludzie służący postrzegać mają, ażeby za opisane wyżej granice nie przechodzić, i ziemi Wielkiego Hospodara naszego Cara i Wielkiego Kniaźcia Michajła Fedorowicza całej Ruśi Samodzierzca, Wielkich Jego Carskiego Wieliczeństwa Rossyjskich Hospodarstw, Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego i Wiazemskiego uiezdrow do Wielizy i Białej nie przywłaszczać, gwałtu nikomu nie czynić, do gruntów oromych i nie oromych, sianożęci, ryb łowienia, lasów, drzew bartnych, bobrow i innego zwierza bicia, wstępu nie pozwalać.

Y te ograniczenie my obojga Wielkich Hospodarstw Sędziowie po umowach naszych i granicznych zapisach, opisali i postanowili. Zktoreykolwiek tedy strony znajdzie się taki, któryby się ważył granice przestępować, pola wyrabiać, barcie stawiać, sianożęcie kosić, ryby łowić, lub inżemi iakiemi sposobami w zagraniczny grunt się wdzierać, powinni będą tak wielkiego Hospodara naszego, Cara i Wielkiego Kniaźcia Michajła Fedorowicza całej Ruśi Samodzierzcy ukrainni Woiewodowie, Namieśtnicy, i wszyscy do ich władzy należący ludzie, którzy znajdować się będą w Teropcu, Rzewie, Zubcowie, Wiazmie, iako też i z Krolewskiej strony, Wielizki i Bielski, Starostowie, Dzierżawcy

zawcy i wszyscy od nich dependujący, którzy w pomienionych będą Horodkach, między sobą się znieść, i dobrych ludzi na miejsce zesłać, i kazać o szkodach i krzywdach informować się, a z ktorey strony winowayca się znajdzie, temu świadka postawienie ma być nakazane, i winny ma być karany, ażeby tym sposobem między pogranicznymi oszukaniu i nieprawdzie zabezpieczyć, a przez to wiecznie trwać mającego ograniczenia dzieła, które uczynili wielkiego Hołpodara naszego Cara i wielkiego Kniazia Michajła FEDOROWICZA, Boiarowie jego Carskiego Wieliczeństwa i wielcy Posłowie z Panami Radnemi i wielkimi Posły, nie narużyc. Na którychkolwiek zaś miejscach ziemi i wszelkie wstępy my obojga stron miedzowi Sędziowie rozgraniczali, na tych miejscach na granicy kazaliśmy znaki położyć, i gdziekolwiek tylko jaki znak miedzowy jest położony, wymieniony jest w tym opisanu. Z nami zaś miedzowemi Carskiego Wieliczeństwa Sędziami byli na rozgraniczeniu Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego, i Wiazemskiego uездow z Wielizem, z włością Wielizką i Bielskim uездem starzy ludzie Chrzescianie z Teropeckiego ujazdu: Jaroszką Fedorow, Iwaszko Maluszkin, Senka Iwoilew, Iwaszko Stoiaka, Sidorko Karpow, Iwaszko Worozew, Fedka i Ortiuszka Jakimowy, Ileyka Ostachow, Własko Fedorow, Jakowec Mikiforow, Fedka Petrikow, Sidorko Dorochow, Dawidko Maximow, Ofonasko Ofremow, Lafzko Dorofiejow, Szarapko Wasilew, Iwaszko Chomtała. Z Rzewskiego ujazdu: Hawryłko Ihnatow, Ontoszko Stepanow, Iwaszko Ołuchow, Mikułko Panin, Mikitka Talitekoy, Lewko Awidnica, Tymoszką Puszniczenok, Hryszka Smolkow, Kurbatko Iwanow, Fedka Sidorow, Jewsiuk Iwanow, Iwaszko Ofonafew, Hawryłko Iwanow. Z Zubcowskiego ujazdu: Pośniaczko Tiakin, Iliuszka Jefinskoy, Stepaszko Semenow, Iwaszko Mikitin. Z Wiazemskiego ujazdu: Iwaszko Tymofiew, Hus, Iwaszko Serhiew Tolstoy. A dla większego, mocniejszego i nienarużonego tych granicznych

nicznych opisów utwierdzenia, i dotrzymania bez wszelkiego oszukan-
 kania i zdrady, My wielkiego Hospodara naszego, Cara i wielkiego
 Kniazia Michajła FEDOROWICZA całej Rusi Samodzierzcy, ja
 Carskiego Wieliczeństwa Stolnik i Namieśtnik Raski Książę Petro
 Fedorowicz Wołkoński, ja Jego Carskiego Wieliczeństwa Dwor-
 zzanin Ofonasey Hryhoriewicz Zalubuzki, i ja Carskiego Wie-
 liczeństwa Dział Mikifor Tałyżyn, z miedzowemi Sędziami Wiel-
 kiego Hospodara Władysława Krola Polskiego i W. Xiążęcia Li-
 tewskiego, z Krzyżtofem Eydziatowiczem Pifarzem Grodzkim
 Smoleńskim, Janem Sawostianowiczem Milewskim Sekretarzem
 i Dworzaninem J. K. Mci, z Pawłem Fedorowiczem Boreyszą
 Dworzaninem J. K. Mci, i Podstarościm Bielskim, te graniczne o-
 pisy rękami własnemi podpisałi, i pieczęciami ztwierdzili, do kto-
 rych opisów podpisałi się także na miejscu starych ludzi Car-
 skiego Wieliczeństwa Chrześcian, Dworzanie Teropeccy, Rze-
 wscy, Zubczanie i Wiazemczanie. Pisano w Wiazemskim uiezdzie,
 w Pułtoszy Ofronosowey nad rzeczką Zamoszenką, naprzeciw
 Pułtoszy Bredniney Bielskiego uiezd. Roku od stworzenia Swia-
 ta siedm Tyśiącznego setnego czterdziestego czwartego, Mie-
 śiaca Nowembra wtorego dnia, a według Rzymskiego Kalenda-
 rza Roku od narodzenia Chrystusa Pana i Zbawiciela naszego
 Tyśiąć sześćset trzydziestego piątego, Mięśiaca Nowembra wtorego
 Dnia

(LS.) (LS.) (LS.)

Do tego Rozgraniczenia, Carskiego Wieliczeństwa Miedzow-
 y Sędzia Stolnik i Namieśtnik Raski, Petro Fedorowicz Woł-
 koński podpisał się, i z nim podpisałi się także Miedzowy Sędzia i
 Dworzanie Ofonasey Hryhoriewicz Zelabuski, i Dział Mikifor
 Tałyżyn.

Na

Na mieyscu zaś starych ludźi, z Teropeckiego uiezdru do tego Rozgraniczenia podpifali się Dworzanie Carskiego Wieliczeństwa: Dworzanin Miron Koromolin, Dworzanin Semion Skworcow Teropczanin, Dworzanin Iwan Dedeniow i Dworzanin Petro Obaszew, a na mieyscu starych ludźi Rzewskiego, Zubcowskiego, i Wiazemskiego uiezdrow, Dworzanin Carskiego Wieliczeństwa Semen Lutkouskoy, Dworzanin Hryhory Diron, i Dworzanin Petro Tafznikow Zubczanin.

My tedy Krol do pomienioney Suppliki łaskawie się skłoniwszy, zmyż wyrażone rozgraniczenie z Moskwą Wieliza, i Białey, z Xiąg przerzeczonych Metryki Kancellarwi naszej W. X. L. Extractem stronie potrzebuiącey wydać, y dla większey wagi Pieczęć W. X. L. przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Kancellaryi naszej W. X. L. &c.

L I M I T E S

Inter Regnum Poloniæ ac Magnum Ducatum
Litvaniæ, nec non Prussiam.

Ex Archivo Regni.

ANno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo sexto. Descriptio Finium, Injuriarum, & Differentiarum Subditorum Sacræ Majestatis Regiæ, Magni Ducatus Litvaniæ, & Masoviæ, occasione Finium utrinque exortarum, ex mandato, & speciali commissione Sacræ Majestatis Regiæ facta, & a prima die Augusti in sequentes dies continuata; videlicet: ex parte Regni, seu Ducatus Masoviæ per Venerabilem, & Generosum DAVIDEM PONIATOWSKI Custodem Gnesnensem, Canonicum Posnaniensem, & LAURENTIUM PRZYBOROWSKI, ex parte vero Ducatus Litvaniæ, per NICOLAUM ANDRASZOWICZ, Equisonem Ducatus Litvaniæ, & STANISLAUM KOMOROWSKI Sacræ Regiæ Maiestatis Junioris Notarium.

Inceptum est autem hoc ipsum negotium in eo loco, ubi conveniunt fines Ducatus Masoviæ, Magni Ducatus Litvaniæ, & Ducatus Prussiæ, apud fluvium *Lek*, ab oppido *Wansosze* tribus cum medio miliaribus distante, qui fluvius insigniter dividit ipsos Ducatus, & supra quem fluvium ab uno anno positus est scopulus angularis magnus, lapidibus refertus, cum columna lapidea, & murata, stemmate Ducatus Litvaniæ, altero vero Ducatus Prussiæ insignita, quæ duntaxat dividit Magnum Ducatum Litvaniæ cum Ducatu Prussiæ. Sunt vero illi tres villæ vicinæ, plane e regione ipsius columnæ sitæ, videlicet: *Bogusze* Ducatus Masoviæ, Ducatus vero Litvaniæ *Foczylowo*, ac *Prostki* Ducatus Prussiæ, unde vadit limes Masoviæ cum Prussia recte usq; ad lacum inclusive, ex quo exit fluvius *Wisza*.

Quia vero illic fluvio prædicto *Lek* distingvente, & in fluvium *Bebrza* ingrediente, sub oppido *Goniadz*, nulla prorsus differentia, aut querela inter subditos reperta existit:

A

Quare

Quare imprimis itum est a Nobili Domino JOANNE ZELINSKI Præfecto Castrî *Goniądz*, Magnifici Domini STANISLAI ROWOYNE Palatini Płocensis Hæreditarii, ducente, & ostendente fines inter bona Ducatus Masoviæ, & Litvaniæ, fluvio videlicet *Bebrza*, usq; ad eum locum, ubi fluvius sive torrens *Trzcianka* incidit in ipsum fluvium *Bebrza*, quinq; miliarium via terrestri eundo, per fluvium vero duodecim miliaribus, & nulla alia signa finium regundorum, aut Privilegium præter ipsum fluvium ostendit.

Præterea Nobilis Dominus STANISLAUS JURKOWSKI, Vicecapitaneus Arcis & oppidi *Tykocin* continuando progressum dictorum finium inter Ducatus præfatos Litvaniæ, & Masoviæ, incepit ductionem finium a prædicto fluvio *Bebrza* incipiendo, ubi præfatus torrens *Trzcianka* in ipsum fluvium *Bebrza* ingreditur, usq; ad fluvium *Narew*, versus oppidum *Tykocin* in contrarium fluvii ascendendo per spatium quatuor miliarium, & ubi districtus *Visnensis* cum Districtu *Zebroviensi* coeunt, & nulla alia signa metalia, aut privilegia ostendit; verificandò tamen intentionem & ductionem suam is ipse Vicecapitaneus *Tykocinensis*, statuit catervam Nobilium fide dignorum, qui suapte perhibuerunt testimonium, & perhibebunt, ubi opus erit, prædictam ductionem veram & legitimam esse.

Ex adverso Generosus Dominus BAGIENSKI JACOBUS Vexillifer, & Vicecapitaneus *Visnensis* perimendo prædictam ostensionem finium, utpote nullam & Privilegiis certorum Nobilium (tum exhibitorem & inferius inscriptorum) contrariam, incepit ostensionem, & ductionem finium inter præfatos Ducatus, a fluvio *Bebrza* sub oppido *Goniądz* fluente, usq; ad eum locum, ubi monticulus *Barwik*, sive *Ostrow* dictus, ex ea parte fluvii, ubi est Ducatus Litvaniæ, jacens, prædicto fluvio *Bebrza* est contiguus.

Ea autem est descriptio prædicti *Barwik*: intermediat inter fluvium *Bebrza*, & certas paludes *Bielawy* dictas, quibus a nobis pedibus adiri neutiquam potuit. Visus tamen est a nobis, & lustratus a quatuor viris illuc utrinque per paludem illam magno negotio missis.

sis. Abundat lignis, & arboribus communibus, & habet mellificia communia ex parte Ducatus Litvaniæ, bonorum *Goniqdz*, & *Tykocin*, ac ex parte Ducatus Masoviæ, bonorum *Wizna*.

A quo quidem *Barvik* dictus Dominus *BAGIENSKI*, cum suis multis senibus etiam nobilibus continuavit ostensionem finium per silvam *Dobarcz* densissimam (quam Capitaneus ex *Goniqdz* protestabatur esse Domini sui) loco paludinoso etiam sitam, duobus ferme stadiis a *Barvik* se protendentem, semita quadam ex lignis instaurata, usq; in campum villæ *Dobarcze*, ubi via parva emicuit, qua iterum processit usq; ad viam publicam, quinq; aut sex stadiis a *Barvik* distantem, ex *Goniqdz* in villam *Trzciana* ducentem, recte ad molendinum villæ *Trzciana*, eidem viæ contiguum. Inde vero ducebat versus oppidum *Lomza* eadem via per medium prædictæ villæ *Trzciana*, quam inter Ducatus præfatos rivulus quidam illic oriundus usq; ad montem dividit, *Przelayna gora* dictum, in borra optima prope fines villæ *Cibarzewo* consistentem. Postremo vero continuavit progressum finium is ipse Vicecapitaneus *Visnensis* usq; ad villam *Nieciecz* dictam, fluvio *Narew* continguam, ubi pons destructus est, & ubi Districtus *Visnensis* esse desiit; pons autem prædictus destructus est per olim Dominum *Gastholt*, ideo, ut ædificaret molendinum, & viam publicam perderet, ne esset aliqua nota, aut cognitio finium, & limitum ex antiquo observatorum, & ut augetet sibi quæstum vectigalium in *Tykocin* maximo Reipublicæ præjudicio, & subditorum itinere longiori transeuntium gravamine.

Ne vero a quopiam ambigi possit, quanta sit distantia & differentia loci utriusq; ductionis, visum est Dominis Revisoribus singula breviter describere in eum, qui sequitur, modum. Distantia in longitudinem est circiter quinque miliarium, in latitudine vero alicubi duorum, alicubi trium miliarium; habet in se prata optima, magno pretio æstimata, quibus intermedia est silva optima, septem aut octo stadijs in latitudinem pertransibilis, transitus tamen ita est difficilis, ut ea felicitate præsentis æstatis a nobis magno præjudicio equorum

transiri potuit. Residuitas pratorum ipsorum adjacet ripæ & fluvio *Bebrza*.

Præterea in loco ipso differentiarum consistunt istæ villæ: medietas villæ *Trzciana*, *Wola Dobarska*, tres villæ Nobilium *SCHOCZOWIE* dictorum, villa *Zayki Bykowie* Tributarij salis.

Ad extremum præfatus Dominus JACOBUS BAGIENSKI verificando ex parte Ducatus Masoviæ ostensionem præsentem suam dictorum finium esse veram, & legitimam, produxit coram Dominis Revisoribus Rescriptum quoddam examinationis testium certorum triginta Nobilium, ex libro Judiciorum Terrestrium Districtus Visnensis, Sigillo Terrestris obsignatum, coram certis Commissariis Sacræ Majestatis Regiæ, Anno Domini millesimo quingentesimo quinto, feria tertia proxima post Festum Sanctæ LUCIÆ factam, a ductione, & ostensione sua nec tantillo discrepantem, ostendens præterea Regestra & Acta Judiciorum Mellicidarum Visnensium a triginta tribus annis, quibus exigebatur ad Castrum *Wizna* datio mellis *Nastana* dicta, ex silvis, quæ sunt in illa parte fluvii *Bebrza* & *Narew*, ubi est differentia cum Dominis Litvaniæ.

Exhibuit præterea dictus Dominus BAGIENSKI ex parte nobilium de *Bozejowo* Privilegium sufficiens, olim Illustris Domini VLADISLAI DEI Gratia Ducis Masoviæ, de data in *Plocko*, feria quinta in Octava Corporis CHRISTI Anni Millesimi quadringentesimi trigimesi sexti, quo donavit inter cætera Nobili NICOLAO de *Popielowo* decem jugera pratorum post fluvium *Bebrza* dictum, altius fluvii *Narew*.

Aliud vero Privilegium Illustris olim D. VLADISLAI DEI Gratia Ducis Masoviæ, de data etiam in *Plocko*, feria quarta post Festum Sanctæ DOROTHEÆ Anni Domini millesimi quadringentesimi tricesimi sexti, quo Privilegio donavit perpetuo Nobilibus STEPHANO LINGERO, JOANNI DEBESLAO de *Szczelczyno*, & BOGUSLAO de *Chilino*, sexaginta mansos mensuræ Culmensis, in Terra Visnensi sitos, super flumine *Bebrza* dicto, cum utrisq; ripis fluvii ejusdem *Bebrza*.

Tertium Privilegium produxit Illustris olim D. VLADISLAI, DEI Gratia

Gratia Ducis Masoviæ, de data in *Wizna* feria quarta ante Dominicam *Letare*, Anni Domini millesimi quingentesimi tricesimi sexti, quo donavit perpetuo Nobili Notario de *Wizna* triginta mansos mensuræ Culmenfis *Brzostowo* nuncupatos, cum ripis utrisq; fluvii *Bebrza*.

Quarto loco Nobilis MATHIAS MOCZARZ de *Dombrowka* certo Rescripto ex Actis Judicii Terrestris Visnensis Sigillo Terrestris obsignato se habere octo mansos penes fluvium *Bebrza* cum utraque ripa ejusdem fluvii docuit.

Quinto loco Nobiles TARGONSCII docuerunt sufficienter Privilegio perpetuo, Illustri olim Dñi JOANNIS SENIORIS, Ducis Masoviæ, de data Anni Domini millesimi quadringentesimi decimi tertii, feria tertia intra Octavam Assumptionis MARIE, se habere quadraginta mansos mensuræ Culmenfis super fluvio *Slina*, cum binâ ripa ejusdem fluvii prope a *Lomza*.

Hic incipit Districtus Lomzensis cum Tykocinensi.

Generosus Dominus FRANCISCUS DOBRZYŃECKI Pincerna Czer-nensis, & Vicecapitaneus Lomzensis incepit ostensionem finium Districtus Lomzensis, cum Ducatu Litvaniæ Districtus Tykocinensis, a villa *Nieciecz*, ab eo videlicet loco, ubi pons per olim Dominum GASTHOLT in fluvio *Narew* destructus est, & ubi Districtus Visnensis esse desiit; continuavit ductionem & ostensionem suam, ea via publica, qua etiam ducebat Districtus Visnensis, videlicet, quæ ducit ex oppido *Goniqdz* per villam *Trzciana*, & per montem *Przelajna gora*, & ibat per villam *Lopuchowo* quatuor Domus ipsius villæ ad Masoviam relinquendo, usq; ad pontem per fluvium *Slina* positum, villarum *Lopuchowo* & *Zawady* cognomine communem, quem pontem utraq; villa instaurat, & per quem dicta via publica ascendit in Ducatum Masoviæ, iamq; a ponte ipsa via perdidit effectum finium, sed fluvius ipse *Slina* ab eodem ponte Ducatus ipsos dividit, ferme per medium miliare, fluens versus villam *Sikory* Districtus Bielscensis, usque ad torrentem *Borysowka*, hoc est fines dictæ villæ *Sikory*,

jam enim fluvius *Slina* fluit per Ducatum Litvaniae, & non dividit deinceps praefatos Ducatus.

VILLA TARGONIE NOBILIIUM.

Ex adverso Dominus STANISTAUS JURKOWSKI, Vicecapitaneus Tykocinensis, continuando ductionem, & ostensionem Ducatus Litvaniae, venit sub villam *Targonie* Districtus *Lomzensis* Nobilium, & dixit sub ipsa villa esse fines Ducatus Litvaniae & Masoviae in eo loco, ubi fluvius *Slina* in fluvium *Narew* incidit, ducente ipso fluvio usque ad molendinum villae *Mileiowo*, ubi Districtus Tykocinensis esse desinit, & Bielscensis incipit.

Ibidem Nobiles TARGONSCII impediendo ipsam ductionem exhibuerunt Privilegium suum super utramque ripam praedicti fluvii *Slina*, petentes se circa illud conservari, quod inter alia Privilegia est insertum, & viam praedictam publicam fines esse suos dixerunt.

DISTANTIA DIFFERENTIAE.

Inter viam publicam praedictam, & ipsum fluvium *Slina*, distantia est in longitudine unum miliare, in latitudine vero media quarta miliaris, sunt ibi mellificia quercina, ex quibus datur mel ad *Lomza*, sunt etiam prata praedictorum Nobilium TARGONSCIORUM ex Castro *Tykocin* occupata; sunt & tres domus *KMETHONUM* in villa *Lopuchowo*, unus sedet in manso, & duo in mediis mansis.

Hic incipit Districtus Bielscensis.

VILLA ZAWADY.

Nobiles in *Zawady* Ducatus Masoviae *GEDETI* dicti, duxerunt fines suos inter Ducatum Litvaniae, & Masoviae, fossa notabili *Row* dicta, in sinistra parte relicta, usque ad planitiem *Smug* dictam, qua transit torrens *Borysowka*, sive *Lopsa*, & ibant alveo ipsius gurgitis notabili, villam *Sikory Bartowianta* dictam, Ducatus Litvaniae, in sinistra parte contiguae relinquendo, ac iterum praefato gurgite transiendo; ibant & per agros postea planitie parva, in sinistram usque ad viam publicam, quae ducit ex villa *Zawady* ad villam *Krawcze* dictam,

Etiam, nulla tamen alia signa metalia præter ipsum gurgitem in campo, & apud viam ostenderunt.

VILLA SIKORY.

Ex alia parte Nobiles SIKORSCHII Ducatus Litvaniæ inceperunt ostensionem finium regundorum ab ea fossa, qua Nobiles in *Zawady* receperunt aquam fluvii *Slina* ad suum molendinum, & ibant recte per eos agros, qui coluntur a Nobilibus in *Zawady* usq; ad truncum putridum arboris tiliæ *Lipa* dictæ, & iterum ad truncum notabilem pinaticeum, tertio loco ad quandam foveam, ubi asserebant truncum arboris piri, quæ in finibus stabat, esse extractum. Quarto loco truncum querci, veluti & priores pro signis finium impossibiliter ostenderunt. Postea per agros, & parvam planitiem in dextram partem transeuntes, venerunt ad rubeta corticea, & pinaticea, ubi via parva emicuit, quæ olim ex villa *Krawcze* ad villam *Zawady* Parochialem ducebat, & quam præfati ZAWADCHII tum constanter affirmabant, dividere bona sua cum bonis Nobilium in *Krawcze*. Postremo præfati SIKORSCHII ea ipsa via duxerunt usq; ad viam transversalem publicam *Wisnensem*, & supra eandem viam ostenderunt magnum montem loco scopuli acialis dividentis villas *Zawady*, *Sikory*, & *Czyborg*, & hic Nobiles SIKORSCHII a ductione ulteriori se continuerunt; præfati vero Nobiles ZAWADCHII testati sunt, quia prædictam ductionem veluti Juribus & possessioni suæ dudum præscriptæ contrariam pro finibus non susceperunt.

Differentia inter Ducentes.

Dissident inter se partes ductione in longitudinem per viam quartam miliaris, in latitudine vero per mediam quartam miliaris; differentia ipsa habet in se agros, rubeta, & prata; deniq; præfati ZAWADCHII exhibuerunt sufficiens Privilegium suum super agros præfatos, offerentes se illud probaturos. Et hic utriusq; ductionis finis.

Nobilium in Krawcze cum nobilibus in Sikory.

Nobiles KRAWCZOWIE Ducatus Masoviæ ostendentes Privilegium Illustris olim Ducis Domini JOANNIS Majoris Masoviæ de data in

Lomza

Lomza feria tertia post *Lætare* Anno 1420. super decem laneos agri, aliud vero *Judicii Terrestris Lomzensis* *Anni Domini millesimi quingentesimi primi*, feria tertia *Ramis palmarum*, super alios decem mansos, inceperunt ducere fines suos cum villis *Sikory* Ducatus *Litvania* ductione impossibili, a quatuor videlicet cumulis lapidum usque ad magnum truncum quercinum, & dicebant eum in finibus esse. Iterum inceperunt transversaliter per agros in sinistram partem ad monticulum lapidibus refertum, inde recte per pratum & silvam parvam *Olzowy* dictam, usq; sub sepes villæ *Sikory*, ubi ostenderunt pro scopulo parietali alium monticulum cum lapidibus. Iterum ducebant longo spatio per campum usq; ad rubeta *brzozowe* dicta, ubi ostenderunt monticulum non parvum, scopulo similem, quem dicebant esse parietalem. Inde per rubeta usque per planitiem *Labendzia Biel* dictam, usq; ad certam foveam penes viam, qua itur ex villa *Zalesie* ad *Lomza*, affirmantes olim fuisse arborem pinaticam pro limite stantem in eo loco, ubi nunc est fovea, & illic substiterunt.

VILLA SIKORY.

Ex alia parte Nobiles *de Sikory* Ducatus *Litvania* inceperunt ostensionem finium ab eo loco, ubi coeunt fines illorum cum finibus villæ *Zarwady*, via videlicet publica, quæ ducit ex *Tykocin* ad *Lomza* usque ad eum locum ubi argilla foditur, videlicet *Glinki* dictum, postea descenderunt de ea via publica in sinistram meta quadam usq; ad quatuor cumulos lapideos, hoc est *Sudki* sive *Kopce* dictos. Inde iterum ibant & ostenderunt locum effosum, quasi per Nobiles *KRAWCZE*, ut locus finium cognosci non possit, & dicebant scopulum illic dissectum. Ab eodem loco ducebant eadem meta, & ostenderunt octo cumulos lapideos ordinarie per certa spatia in ipsa meta positos, ubi etiam duo Nobiles in *Krawcze* viri graves *JOSEPHUS* & *GREGORIUS* suapte fatebantur, in sinistra parte ejusdem loci fuisse jam Ducatum *Litvania*, & in dextra Ducatum *Masovia*. Ducebant postea præfati *SIKOROWIE*, ea ipsa meta usq; ad rubeta corticea,
ad cu-

ad cumulum lapideum, postea via parva, usq; ad viam notabilem, quæ ducit ex oppido *Szurasz* ad *Lomza*, in qua via occurrens tertius Nobilis de *Krawcze* nomine BARTHOLOMÆUS, vir senio confectus, circiter nonagenarius, sua sponte confessus est, quia in læva parte illius viæ est terra nobilium in *Sikory*, & in dextra Nobilium *KRAWCZE*. Postremo ducebant *SIKOROWIE* ea ipsa via notabili ad rubeta pinatica, & ostenderunt foveam, ubi prius erat arbor pinatica magna, & per Nobiles *KRAWCZE* succisa, ideo, quia in ea erant limitum signa, & ibi cessaverunt a negotio ductionis suæ. Differentia inter ducentes in agris alicubi est duorum, & alicubi trium stadiorum.

Concordantia aliquot Hereditatum.

Eadem via publica, qua itur ex oppido *Szuraz* ad *Lomza*, & in aliis locis semita notabilis *Plozi*, dictas dividit villas Ducatus Masovix, omnes pacificas, in fundis videlicet: *Zambrzyce*, *Czochanie*, *Czwaliny*, *Swiatuki*, *Slaschy*, *Slivowo*, *Olschewo*, *Cholewy*, *Hojudy*, ex parte vero Ducatus Litvanix cum istis villis coeunt villæ istæ etiam in fundis pacificæ, videlicet: *Wrory*, *Grodzkie*, *Kulesche*, *Byki*, *Golasche*, *Damps* concordabant ductione ferme spatii duorum miliarium, donec ventum est ad fines villarum *Golassie*, *Noszczycne* Litvanix, cum villa Ducatus Masovix *Kolaki*, *Guniowie*. Namq; primum ventum est ad binam viam, quarum una ducit ex *Lomza* ad *Wysokie*, & altera a villa *Hondy* ad villam *Schanie*. Nobiles Ducatus Litvanix *GOLASSY* eduxerunt via, quæ vadit ad *Schanie* in dextram partem, usque prope ipsam villam *Schanie*, ad eum locum, ubi arbor pomi non longe distat a via; nam statim ascenderunt in agros in sinistram partem ad pratum, ubi cumulum lapideum jacentem pro signo limitum ostendebant, & postea ad truncum quercinum magnum, tandem ostenderunt foveam, ubi arborem pini limitalem effossam esse aiebant. Inde recte per pratum & torrentem, in silva *Olszowy* fluentem, ac per paludem *Biel* dictam, usq; ad viam publicam, quæ ducit ex villa *Schanie* ad oppidum *Wysokie*, ad eum videlicet locum, ubi est

arbor pinatica magna mellificalis, & Districtus Bielscensis illic esse desit; & ibi prædicti Nobiles GOLASSIE fines ducere desierunt.

Hic incipit Districtus Drohicensis.

Postea Nobiles TYBOROWIE districtus Drohicensis, continuantes ductionem Ducatum, inceperunt negotium ostensionis ab aggere veteri villæ *Golassie*, & torrente *Damp* dicto, per piscinam villæ *Schanie* fluente ad aggerem villæ *Czofchaki*. Inde recte ad arborem tiliaë *Lipa* dictam, postea ad villam *Studzianki*, recte penes sepes ipsius villæ, ac certa semita *Plozi* dicta, inter agros villarum *Studzianki*, & *Tybory* jacente, ac plane illos distingvente, per silvam *Olszowy*, & certos agros transeundo penes sepes villæ *Zegadlowo*, *Rzambieyki*, usq; ad alveum torrentis *Trzcianki* dicti; & illic a sua ductione cessaverunt.

Ex adverso Nobiles GUNIOWIE Ducatus Masoviae respondendo ductioni villæ *Golassie*, duxerunt fines alia via in partem sinistram, quæ ducit ex *Lomza* ad *Wyfokie*, usq; ad limites sive fines Nobilium USCHEINSKICH Litvanorum, & Nobilium SCHANIE, & SZCZODRUCHY Masovitarum, & hic cessaverunt a ductione sua cum *Golassie*. Postea Nobiles SCHAINSCY & Nobiles de SZCZODRUCHY, respondendo ductioni nobilium de *Tybory*, ducebant ea ipsa via versus villam *Jablonka*, & venerunt ad certum scopulum noviter erectum, inter bona USCHEINSKICH, & TYBOROWSCI, & qui scopulus angularis veluti, ut dicunt, attingit bona ipsorum GUNIOWE ducentium. Continuabant præterea ductionem suam ea ipsa via usque ad fines villarum *Tyborowo* Litvaniae, & *Czachi*, *Kolaki*, Masoviae, & hi Nobiles SCHAINSCY & SZCZODRUCHY a negotio finium suorum cessaverunt. Distantia inter ducentes in longitudinem circiter medium miliare, in latitudinem vero magna quarta miliaris.

Item Nobiles Litvaniae KOLAKI de *Czachy*, sive *Damp*, succedendo continuaverunt ostensionem finium inter præfatos Ducatus, eadem etiam via publica, usque ad bona *Rambiszewo*, ZEGADLII, & parvam viam transversalem, quæ ducit ex *Tybory* ad *Rambiszewo* ZE-

wo ZEGADLII Masoviæ, & hic a negotio finium Nobiles in *Kolaki* cessaverunt.

Postea Nobiles de *Rambiszowo* ZEGADLII Ducatus Masoviæ, inceperunt ductionem finium inter Ducatus, ea ipsa via, qua itur ex *Lomza* ad *Wysokie*, per campum usq; ad parvam viam, quæ, dimissa via publica, ducit in dextram partem ad villam *Faszcze* Masoviæ, & *Jablönka* Litvaniæ; & tandem descendentes de ea ipsa via in sinistram, duxerunt per agros a TYBOROWSKIE cultos, versus villam *Jablönka*, dicentes & alicubi ostendentes, in eo loco olim fuisse viam illorum, qua ibant ad Ecclesiam in *Jablönka*, postea usq; ad quendam cumulum terra & lapidibus erectum, eum ipsum locum dicentes esse scopulum inter Ducatus. Postremo ibant ad truncum quercinum, & iterum ad alium, ubi ostenderunt cumulum lapidum cum terra mixtorum, inde recte per planitiem usq; ad parvam viam, & postea per campum versus villam *Jablönka* jacentem, usque ad foveam in meta existentem, quem locum foveæ dicebant esse pro finibus inter hæreditates, *Faszcze*, *Rambiszowo* & *Jablönka*, & ibidem cessaverunt, ducere fines nobiles RAMBISZEWSKY ZEGADLOWY Masovitæ, TYBOROWSKIE & JABLONSCY.

Postea Nobiles LASZCZOWIE Masovitæ duxerunt fines inter Ducatus præfatos, incipiendo a prædicta fovea, apud quam Nobiles de *Rambiszowo* ZEGADLII cessaverunt a negotio ductionis, & iverunt per certam metam notabilem usq; ad hortum Plebani in *Jablönka*; tandem penes sepem Plebani, Cemeterium, per viam publicam, & per planitiem ac prata ad quandam metam finium, in qua est via, qua itur ex villa *Jablönka* ad agros, usq; ad scopulos villæ *Mioduschy*, postea ipsis scopulis via transversali inter agros tendente; & hic prædicti Nobiles *Faszcze* desierunt ducere fines contra prædictos Nobiles de *Rambiszowo*, cum quibus exilis prope modum distantia controversiæ ipsis intercessit cum Nobilibus infra scriptis, ductioni suæ illi correspondentibus.

Iis ita peractis ex alia parte Nobiles JABLONSCY Litvani inceperunt

runt ductionem suam ab aggere piscinæ, sub villa *Rambiszewo* jacentis, ducentes per prata optima alveo gurgitis *Trzcianka*, in partem dextram, postea pertransierunt alium torrentem *Jablon* dictum, penes *Olszyna* jacentem, etiam in partem dextram, postea ibant transversaliter per agros & per viam, quæ tendit a villa *Mioduschy* ad Ecclesiam in *Jablonka*, usq; ad scopulum magnum dividentem villas *Mioduschy* & *Jablonka* Litvaniæ; & hic *JABLONSCY* cessaverunt a sua ductione.

Postea prædicti Nobiles *FASZCZOWIE* prosequendo ductionem suam, qua per Nobiles in *Jablonka* paulisper remorati erant, convenientes cum Nobilibus Ducatus Litvaniæ in villa *Mioduschy*, duxerunt fines inter Ducatus via præfata transversali, quæ intermediat finibus agrorum utriusq; partis, circa quam viam ostenderunt quinque scopulos notabiles, pacificam sibi ipsis utrinque recognoscentes possessionem. Consequenter ea ipsa via ibant, concorditer circiter decem stadiis, postea ex eadem via descenderunt in sinistram in quandam metam notabilem inter agros, qua ibant concorditer omnes usque ad bona Nobilium *KRAIEWSKICH* eadem meta, qua ipsi ibant, & *KRAIEWSKY* metam repugnabant, sed ibant in sinistram uno stadio in latitudine, in longitudinem vero tam longo spatio, quamdiu bona illorum se extendunt. Postea ibant cum *MIODUSKIMI* Litvanis usque ad bona *Biale Kraiewskie*, quo incipiunt apud silvam *Grabnik* cum bonis Nobilium *MIODUSKIMI*, & ibant concorditer meta prædicta secundum concordiam, per illos ab aliquot annis initam, ac Libro terrestri *Zambroviensi* inscriptam, ostendentes incisiones in quinque quercubus loco finium, usq; ad aliam silvam *Grabowy Las* dictam, ubi in quinque arboribus ostendebant incisiones limitales circa campum dictorum Nobilium *Mioduschy*, usque ad scopulum angularem, ubi coeunt fines villarum *Mioduschy*, *Biale kraie*, & *Zarambi*, & ubi Districtus *Zambroviensis* esse desit.

Hic incipit Districtus Nurensis.

Nobiles prædicti *MIODUSZOWIE* continuantes ductionem suam
plane

plane inconvenientem cum bonis Nobilium ZARAMBOWIE in Districtu Nurenfi jam confinem, ibant imprimis a præfato scopulo aciali per torrentem *Malibrok*, Districtus dividenter, & iterum transversaliter in dextrum, per agros a Nobilibus de *Zarambi* confeminos, usq; ad metam transversalem, Nobiles SKARZYNSKICH Ducatus Litvaniæ, cum ZARAMBI dividenter; iterum ab eadem meta recte per campum usq; in villam ZARAMBI ROMANI molendinum, & piscinam in prædicta *Zarembi* consistentem; & hic prædicti Nobiles MIODUSCHOWIE desierunt a ductione sua.

In contrarium Nobiles ZAREMBOWIE Masovitiæ a prædicto gurgite *Malibrok* duxerunt fines inter Ducatus prædictos in sinistram, per metam plane fines demonstrantem, & in eadem pro signo limitum sex cumulos lapidum cum terra mixtos, postea incisiones *Wręby* dictas in duabus quercibus, & alias incisiones similes in arboribus tiliarum ostenderunt, & postea ad scopulum acialem, sub arbore alnea *Olsza* dicta, in *Smug* positum venerunt, & a negotio ductionis cum MIODUSKIMI hic cessaverunt.

Distancia differentiarum inter ducentes est in longum circiter decem stadiorum, & in latum trium stadiorum. In loco differentiarum sunt segetes affinales per Nobiles de *Zarembi* seminatae.

Nobilium in ZAREMBI cum KACZYNSKI.

Nobiles ZAREMBOWIE Ducatus Masovitiæ continuantes progressum inter Ducatum Masovitiæ & Litvaniæ contra Nobiles KACZYNSKIE Litvanos, inceperunt ostensionem finium a prædicto scopulo aciali sub alno positum ubi cum Nobilibus MIODUSCHOWIE a ductione cessaverunt. A quo quidem scopulo ducebant per planitiem *Smug* dictam, & parva rubeta usque ad quendam monticulum, quem pro scopulo ostenderunt, & postea alium monticulum similem etiam ostenderunt, ducebant consequenter eadem planitie, & tredecim truncos magnos quercinos progressive positos ostenderunt, dicentes olim fuisse in ipsis quercibus incisiones finium, quæ incisiones ne pateant hominibus, a KACZYNSKIE sunt succisæ. Exiverunt

runt tandem in campum per *KACZYNSKIE* noviter eradicatum, & æstivalibus segetibus confeminatum, & ibant recte per segetes transversaliter in dextrum, versus villam *Rosochate*, inter duas arbores pomi, postea ad arborem tiliæ *Lipa* dictæ, usque ad viam publicam, quæ vadit ex *Lomza* per villam *Rosochate* ad oppidum *Nur*, ubi etiam coeunt fines villarum *Rosochate*, & prædictæ *Kaczyno*; & ibi a ductione sua cessaverunt.

In contrarium Nobiles *KACZYNSCY* Ducatus Litvaniæ inceperunt ostensionem suam finium, eadem etiam via publica *Lomzensi* euntes, usq; prope villam *Stare Zaremby Krankowo*, paulisper de via ipsa in dextrum declinantes, ibant penes sepes ipsius villæ, ipsos in sinistro relinquentes, postea eam ipsam viam publicam *Lomzensi* reassumserunt eademq; fines suos duxerunt usque ad villam *ZAREMBI ROMANI Szwanskowie* sub molendinum ipsius villæ, & ad piscinam sub molendino jacentem, & ibidem conformantes se ductioni Nobilium in *Mioduschy* a ductione sua cessaverunt.

Distancia differentiæ est in latitudine viginti stadiorum citra vel ultra, in longitudinem una quarta miliaris.

Concordantia certarum Hæreditatum.

Ubi autem desitum est a finibus per Nobiles *ZAREMBOWIE* cum Litvanis *KACZYNSKIEMI*, intermediant Hæreditates & villæ omnes pacifici; Nobilium videlicet *Rosochate NARTOLTI* & *Dambrowa CHERUBIM*; dislimitat autem ipsos Ducatus via publica ex *Lomza* ad *Ciechanowiecz*, per medium villæ *Rosochate* ducens, & villam *Rosochate* per medium ad Ducatus dividens, tenditq; eadem via dividendo Ducatus, relinquendo villam *Dambrowa Ecclesiasticam*, & *Długa Dambrowa* in parte sinistra ad Ducatum Litvaniæ, donec ventum est e regione villæ *Nowa Wies* *DAMBROWSKICH* Masoviæ, tum demum præfati nobiles de *Nowa Wies*, & cum Nobilibus de *Dambrowa Łozy* descenderunt in partem sinistram, & consenserunt in certam metam inter agros villarum ipsarum jacentem, ac Ducatus dividens, usque prope arborem piri in agris Masoviæ stantis, tunc
enim

enim utraq; pars, relinquendo ipsam arborem transversaliter in sinistram, ducebant fines contiguitatibus camporum, usque per viam & silvam alneaticam dictorum DAMBROWSKICH communem ad novum campum usque, & iterum per silvam paludinosam usq; per aggerem piscinæ desertæ, & Nobilis Dominus LAURENTIUS IWANOWSKI nomine Domini NICOLAI KISZKA testatus est, ibi esse fundum ipsius Domini sui; deinde duxerunt Masovitæ in dextram partem ad arborem *Grab* in sinistra parte stantem, habentem in se crucem, quam pro signo limitum ostendebant. Tandem ducebant certa meta, in qua ostenderunt monticulum lapidibus abundantem, quasi scopulus esset, disiectum, ubi Nobiles KUCZYNSCY Litvani, & Nobiles MODZIELOWIE Masovitæ, suos parietes iam esse dicebant, & DAMBROWSCY Litvani etiam dicebant eundem suum parietem esse cum KUCZYNSKIEMI, & non MODZELOWSKICH. Deinde duxerunt ipsi DAMBROWSCY & MODZELEWSCY Masovitæ ad scopulum notabilem, quem KUCZYNSCY Litvaniæ & DAMBROWSCY Masovitæ dicebant esse suum, & præfati MODZELEWSCY dicebant etiam esse suum; & hic præfati DAMBROWSCY a sua ductione desierunt. Verum nobiles in *Modzele* processerunt ulterius usque ad truncum quercinum, in quo dicebant olim fuisse signa metalia, & hic a sua ductione desierunt.

NOBILES SIENICCHII.

A præfato trunco quercino Nobiles SIENICCHII Ducatus Masovitæ, bonis ipsius villæ *Kaplania* Nobilium KUCZYNSKICH contigui, ducebant fines inter bona sua, villæ *Sienica* & bona villæ *Kaplania*, præfata Ducatus Litvaniæ via publica, quæ ducit ex *Wyfokie* ad *Ciechanowiec*, usq; ad truncum putrefactum arborem *Brzost*, a prædicto trunco quercino non magno spatio distante, ubi dicebant olim fuisse signa fines designantia, ne tamen cognosci & videri possint, ex parte nobilium KUCZYNSKICH arborem esse succisam; & in eo loco desierunt a ductione sua. Præfati vero nobiles KUCZYNSCY enervando

enervando illorum ductionem, testati sunt terram illam esse suam eamque ad præsens in usu & possessione habere sua.

Nobiles GODLEWŃSCY Masovite.

Consequenter Nobiles GODLEWŃSCY a præfato trunco, per Nobiles SIENICKICH pro signo angulari relicto, continuantes ductionem ex parte Ducatus Masovix cum bonis *Kaplania* præfatis, nobilium KUCZYNSKICH Litvanorum, progressi sunt non magno spatio præfata via publica, ex *WyŃokie* ad *Ciechanowiec* tendente, advenerunt ad quendam monticulum parvum, quem dicebant esse scopulum suum angularem cum nobilibus Masovix in villa *Zawisztzy*, viam publicam prædictam, pro limitibus cum villa *Kaplania* relinquentes, a ductione sua se continuerunt. Nobiles tamen KUCZYNSCY, ut prius, dicebant esse fundum suum, illumq; ad præsens possidere, quo ducebant præfati GODLEWŃSCY.

Nobiles in ZAWISZTY.

Ab eo monticulo, ubi desitum est per Nobiles GODLEWŃSKICH a negotio finium, Nobiles in *Zawisztzy* continuantes ductionem suam ex parte Ducatus Masovix, cum bonis villæ præfate *Kaplania* Ducatus Litvanix, duxerunt præfata via publica, qua itur ex *WyŃokie* ad *Ciechanowiec*, bona sua in dextra parte relinquendo, & iverunt per medium villæ præfate *Kaplania*, allegantes in sinistra parte esse villam Nobilium KUCZYNSKICH in Ducatu Litvanix, in dextra vero dicebant homines noviter esse locatos per KUCZYNSKICH in Ducatu Masovix, & in ipsorum hæreditate *Zawisztzy*; exeuntes de villa descenderunt de ea ipsa via in dextram, & duxerunt per agros ea ipsa via, quasi decem fulcis in latitudinem usq; ad præfatum, & iterum per agrum. Et ascendentes in quendam monticulum, dicebant in eo loco olim fuisse quendam scopulum eorum angularem, cum nobilibus Masovix de *Kuthilowo* bona sua dividentem, & hic cessarunt a sua ductione. KUCZYNSCY autem dicebant in eo loco nunquam fuisse scopulum, sed esse eam totam terram illorum, quam semper
& anno

& anno præfenti fubditi eorum de villa *Kaplania* pacifice colunt, atq; medietatem villæ prædictæ in dextra parte viæ, non in Ducatu Mafovix, fed in fundo Ducatus Litvanix ab antiquo effe locatam.

NOBILES KUTYLOWSCII.

Ab eodem loco ubi Nobiles ZAWISTI Masovix fubfiterunt, inceperunt ducere Nobiles KUTYLOWSCII fines contra LUNIEWSKIE ducentes parvo fpatio per agrum, & iterum afcenderunt in viam prædictam publicam, in finiftram partem, & duxerunt eadem via ufq; ad metam quandam fatis notabilem in dextra parte, circa quam & fcopulus terra & lapidibus erectus eft, & hic Nobiles KUCZYNSCII teftati funt eam metam & fcopulum dividere bona eorum a bonis Nobilium Drohicenfium, LUNIEWSKICH dictorum, prout & ipfi LUNIEWSKY in ipfa meta fua afciterunt; KUTYLOWSCII confequenter continuaverunt ductionem fuam eadem via ufq; prope villam *Luniewo* dictam Litvanix, poftea diverterunt in partem dextram per agros & fulcos tranfverfaliter, ducentes ufq; per pratum ferme duobus ftadiis a feptibus villæ, & iterum ibant per agros, fulcos, ufq; per viam tranfverfalem ad *Kutylovo* ducentem, poftea afcenderunt in aliam viam, quæ ex eadem villa *Luniewo* ducit in finiftram ad *Ciechanowiec*, eandem viam pro finibus Ducatum afferentes, & oftenderunt in dextra parte truncum quercinum, in quo olim figna fuiffe finium dicebant. Venerunt poftea prope villam *Gnathy* ad arborem tilix concavam, cui e regione contigua eft femita limitum in dextra parte, quam afferebant KUTYLOWSCII hæreditates fuas cum villa *Trinifche* & *Gnathy* Drohicenfium dividere, & hic ceffarunt KUTYLOWSCII a fua ductione. Ex adverfo allegarunt eam viam non effe viam magnam Ciechanoviensem, fed femitam eorum, qui frumenta ex campis ad horrea ducunt; proteftati funt etiam LUNIEWSKII, quod in ipfa tilia quam Masovitæ angularem effe dicebant, bona villarum prædictarum dividendem, non funt nec apparent ex alia parte talia figna.

† C

Nobilium

Nobilium in Trinische contra Luniewo.

Ab eadem tilia & meta nobiles in *Trinische* Masovitæ ducebant fines inter Ducatus ea ipsa via penes villam *Gnathy* Litvaniæ, eandem in dextra parte relinquentes, & ibant ea ipsa via tamdiu, donec incidit in viam magnam ex *Bielsko* ad *Nur*, & ea via magna progredientes, diverterunt per agros aratos in sinistrum, & ducebant non parvo spatio per rubeta, usq; ventum est ad viam magnam transversalem Lomzensem & Ciechanoviensem, & per ipsam viam ad metam *Plozy* dictam, (quæ meta dividit Ducatus præfatos & hæreditates *Ciechanowiec* cum Masovitis *Trinische*) quam metam pro finibus utraq; pars suscepit.

Nobiles KUCZYNSCII Litvani.

Ex alia parte Nobiles KUCZYNSCII Ducatus Litvaniæ in villa *Kaplania* respondentes ductioni Nobilium Masoviæ, aliquot villarum videlicet SIENICKIM, GODLEWSKIM & ZAWISZOM, duxerunt fines suos villæ *Kaplania* dictæ, incipientes negotium ductionis suæ in eo loco, ubi via publica Lomzensis, de qua Nobiles DAMBROWSCII sinistrum descenderunt, convenit cum via publica, quæ ducit ad oppidum *Wyfokie*, & dimittentes eam ipsam viam in *Wyfokie* in parte sinistra, iverunt præfata via Lomzensi, relinquentes in sinistra parte villas Masoviæ *Nowa wieś*, *Modzele*, *Szwianki*, villas tres ita dictas, *Sienica*, villas tres eo nomine dictas, ac villæ *Godlewo* tres domos in sinistra parte ad Litvaniam, reliquum villæ in parte dextra ad Ducatum Masoviæ relinquendo. Inde recte ducebant eadem via Lomzensi penes villam *Zawiszty* in dextra parte viæ jacentem usq; ad fines & scopulos notabiles villæ *Kuthilowo* cum præfata villa *Zawiszty* a viginti annis renovatos. Et hic præfati KUCZYNSCII cessaverunt a sua ductione, quam Domini Masovitæ non susceperunt. Duxerunt autem spatio unius miliarii in longitudinem, novem villas Ducatui Masoviæ adscriptas, prout certa Privilegia coram nobis exhibita ita disponunt Ducatui Litvaniæ impossibiliter tribuendo.

Nobiles

Nobiles LUNIEWSKII Litvani.

Consequenter ubi desitum est per Nobiles KUCZYNSKIE a ductione finium, successerunt in eorum locum vicini ipsorum Nobiles LUNIEWSKII etiam Litvani, respondendo ductioni Nobilium KUTYLOWSKICH, incipientes ducere fines ab eisdem scopulis per Nobiles KUTYLOWSKIE cum Nobilibus ZAWISTOWSKIE renovatis, & ducebant in longitudinem spatio unius miliarii magni, eadem via publica Lomzensi, relinquentes in parte sinistra octo villas Masovix ad Ducatum Litvanix, inconvenienter relinquentes istas videlicet *Kutylowo Pyzysze*, villas quatuor *Kutylowo Skupie*, villas tres & medietatem villæ *Trinische* in sinistra parte Ducatus Masovix appropriando, usq; ad borram magnam oppidi *Ciechanowiec* Generosi Domini NICOLAI KISZKA. Et hic prædicti LUNIEWSKII a sua ductione, per Nobiles Masovix non suscepta desierunt.

Concordantia Hereditatum.

Et postquam desitum est a ductione limitum per præfatos Nobiles, Generosus Dominus NICOLAUS KISZKA cum suis cohæredibus in oppido *Ciechanowiec* ex una, & Nobilibus *Trinischewo* parte ex altera in suam ductionem mox successerunt, ibantq; concorditer ea ipsa via Lomzensi, & parvo spatio descenderunt in partem dextram in semitam quandam finibus communem, *Plozy* dictam, ibantq; eadem semita usque ad viam magnam ipsi semitæ transversalem, ubi borra Maiestatis Regiæ ad villam *Zaszkowo* pertinens, incipit, & pertranseundo borram prædictam cum borra *Ciechanowiec*. Tum demum Nobiles TYMIENSKII Masovix cum Dominis in *Ciechanowiec* ibant citra controversiam, ea ipsa semita, tam diu, donec ventum est ad eum locum, ubi bona Maiestatis Regiæ villæ *Zaszkowo*, cum bonis Minorum in *Ciechanowiec* villæ *Kozarze* coeunt. Siquidem Nobilis Dominus PETRUS CHADZINSKI Vicecapitaneus Nurensis cum senibus ex *Zaszkowo* ductionem finium ipsa semita repugnabant, sed ibant in sinistram partem inter utrasque hæreditates usq;

ad fluvium *Nurzecz* & ipsius medietatem & prata ripæ ipsius fluvii contigua, dicebant Cmethones præfati Regiæ Maiestatis semper habere in pacifica possessione, quæ quidem prata ab eisdem Cmethonibus septa, tum quoq; falcastrari, & rastrari vidimus; factores vero Dominorum in *Ciechanowiec* ducebant fines suos ea ipsa semita sive via *Plozi* dicta, penes ipsam villam *Zaskowo* recte ad ipsum fluvium *Nurzecz* prope molendinum aquaticum, quod Maiestas Regia habet in commune cum ipsis Dominis in *Ciechanowiec* & ibi cessaverunt a sua ductione. Consequenter præfatus fluvius *Nurzecz* in occidentem sub oppidum *Nur* fluens, incidit in fluvium *Bug* qui iterum designavit Ducatum Litvaniæ & Masoviæ spatio trium miliarium, usque ad villam *Kielczowo*, quæ est in Ducatu Litvaniæ; ab eadem *Kielczowo* is ipse fluvius *Bug* non dividit Ducatus, sed fluit per Ducatum Masoviæ. Torrens autem *Wieliczka* dictus, iam tandem dividit Ducatus præfatos, ibidemque incipit Districtus Camenecensis. Qui quidem torrens *Wieliczka*, non distinguit Ducatus, nisi per medium miliarii, videlicet versus villam *Szadowne* Venerabilis Capituli Varfaviensis, & nulla illic est differentia inter subditos Maiestatis Regiæ, usque ventum est ad villam *Kołodziqdz* ejusdem Capituli Varfaviensis, & villam nobilium *Lipki*. Tum demum præfati nobiles in *Lipki* Ducatus Litvaniæ assererant se habere injuriam ex præfata villa *Kołodziqdz* Ducatus Masoviæ, videlicet violentam occupationem boræ, & certorum agrorum, parvo quidem spatio, sed utique magno suo præjudicio; si quidem non scopuli notabiles per certos Commissarios Maiestatis Regiæ non ita pridem positi distinguere debent hæreditates prædictas, verum torrens *Kołodziqdz*, ad quem a primo scopulo ducebant ad prædictum gurgitem *Kołodziqdz*, usq; ad molendinum prædictæ villæ *Kołodziqdz*, Capituli Varfaviensis.

Ex alia parte Factores Venerabilis Capituli Varfaviensis cum inhærentes citatorum adjudicatoriis præfatorum Dominorum Commissariorum super præfatos scopulos inter ipsas hæreditates
emana-

emanatis, ducebant fines suos eisdem ipsis scopulis. Et ita utraque pars cessavit a sua ductione. Generosus vero Dominus ANDREAS FALKOWICZ Capitaneus Drohicensis asserebat prædictos Ducatus distingui debere fluvio *Bug*, ab eo loco, ubi fluvius *Nurzecz* in ipsum fluvium *Bug* incidit, & a fluvio *Bug* usq; ad eum locum, ubi fluvius *Liwiecz* incidit in fluvium *Bug*. Postremo vero is ipse fluvius *Liwiecz* dividere debet Ducatus præfatos, usque ad eum locum, ubi sumpsit exordium suum.

Consequenter intermediant certæ hæreditates videlicet ex parte Ducatus Masoviæ *Modnik & Grzebiska, Stoczek, Matkali*, omnes pacificæ, quæ dividuntur certis locis *Uroczyska* dictis, cum istis hæreditatibus Ducatus Litvaniæ, videlicet oppido *Ugosza, Kozolupi, Kalenczyn, & Borzycki*. Postquam vero ventum est ad bona Nobilium LOCHOWSKICH, *Twarogi* dicta Masoviæ, & bona *Paplinska wola* Ducatus Litvaniæ, controversia inter prædictos Nobiles utrinq; reperta est; nam Nobiles P A P L I N S C Y inceperunt ostendere ductionem finium torrente *Linbiesza* dicto, ab eo loco ubi in dextra parte coeunt campi & agri prædictarum hæreditatum, quo quidem torrente sive alias alveo illius ita sicco, ut equitibus nobis datus est transitus in occidentem usq; ad molendinum Nobilium LOCHOWSKICH Masoviæ *Dizek* dictum, & iverunt per aggerem, qui est positus ad usum dicti molendini ad fluvium insigniorem, quem P A P L I N S C I I appellabant *Linbiesza*, in quem alveum aquam copiosiorrem inductam ex fluvio *Lyw* P A P L I N S C I I esse dicebant, quod nos propter difficultatem aditus videre non potuimus. Et illic cessaverunt a sua ductione, Nobiles vero LOCHOWSCII testabantur, quia is ipse fluvius non est *Linbiesza* sed *Kamionka*.

Ex alia parte Nobiles Masoviæ LOCHOWSCY hæredes in *Twarogi*, ab eodem etiam loco, ubi P A P L I N S C Y ductionem inceperunt, ducere fines ceperunt, non tamen in occidentem sed in meridiem, alveo etiam prædicti gurgitis *Linbiesza*, usq; ad fluvium *Liwiecz* e regione molendini aquatici Nobilium P A P L I N S K I C H *Białe brzegi* dicti,

eti, molendinum prædictum, agros & silvas in sinistra parte prædictis P A P L I N S K I C H relinquentes; & hic cessaverunt a sua ductione.

Distantia differentiae in longum unum quartale miliarii, in latum non dissident, in ea differentia est silva optima communis, & molendinum cum piscina possessionis ad præsens L A C H O W S K I C H.

Consequenter fluvius *Liwiecz* distinguit ferme pacifice Ducatus prædictos, incipiens a villis *Paplino* Ducatus Litvaniae, & *Gorki* Ducatus Masoviae, quibus est intermedius usque ad villam *Baydi* per decem miliaria exceptis paucis hæreditatibus, quæ inter se dissident eo, ut sequitur modo. Nam imprimis Nobiles in *Gorki* Ducatus Masoviae Districtus Livenfis cum nobilibus in *Paplino*, occasione antiqui fluvii, pratorum, & silvarum inter veterem fluvium & partem fluvii *odnoga* dictam consistentium. Ibidem Nobiles in *Thurna* cum Magnifico Domino STANISLAO KISZKA Palatino Vitepscensi in villa *Jakimowicze* hærede, ac Nobiles in *Zukowo* Masovitæ cum Domino NICOLAO WRZELEWSKI in oppido *Mankowody* hærede, inter se dissident, ut in Regestro querelarum descriptum est.

Districtus Lucoviensis incipit.

Fluvius dictus *Zithna* incidens in fluvium *Liwiecz* inter bona *Niwiska* & bona *Ospolie* etiam Nobilium, dividit Districtum Lucoviensem a Livenfi, dictusque fluvius *Liwiecz* ab eo loco dividit Ducatus pacifice, & ibi antiqua bona sunt Nobilium *Golicze*, *Strzala*, & *Siedlec* in Districtu Lucoviensi, in Districtu autem Drohicensi villæ Litvanorum istæ congregiuntur *Chodow*, *Kryslin*, *Boski*, &c.

Postea itum est concorditer versus orientem prædicto fluvio *Liwiec* ferme tribus miliaribus, donec ventum est ad villam Nobilium CZEPIELIE Palatinatus Lublinensis & Districtus Lucoviensis, tum demum dissidere cæperunt & suas controversias cum Magnifica Domina ELISABETH PALATINA Trocensi, hærede in oppido *Mordy*, occasione violentæ dissectionis aggeris in fluvio *Liwiecz* existens, per ipsos nobiles factæ, ostenderunt. Qui præfati Nobiles hære-

hæredes in *Czepielie* ostenderunt prædictum aggerem dissectum, & annihilatum quidem esse, sed in fundo proprio, ac ex ista parte fluvii *Liwiec*, ubi villa illorum consistit, & ideo nullam violentiam inferre prædictæ Dominae Palatinae, se fecisse allegabant, ex eo, quod in suis bonis id fecerunt.

Villa Krzymosze Domini OLIECZKI.

Magnifica Domina ELISABETH SAPIEZYNA præfata Palatina Trocensis ducendo fines inter Ducatum Litvaniae & Districtum Lucoviensem, in Palatinatu Lublinensi, ostendit scopulos per Nobiles hæredes in *Czepielie* & *Wielgoz Krzymosze*, hæredes, ut illa dixit in fundo suo bonorum oppidi *Mordy* violenter factos, & petiit deoccupari fundum suum a prædictis scopulis, veluti in ea parte fluvii *Liwiec*, ubi est oppidum suum positos, seu locatos.

Ex alia parte præfati Nobiles de *Czepielie* & *Krzyמושze* hæredes, in Districtu Lucoviensi consistentes, annihilando & perimendo præfata assertionem ipsius Dominae Palatinae Trocensis, exhibuerunt Processum Judicarium sufficientem Palatinatus Lublinensis & Districtus Lucoviensis Succamerialem Generosi Domini ANDRÆ LASSOTA de *Lopiennik*, quo docuerunt prædictos scopulos non violenter, sed servato Juris ordine legitime factos.

Præterea ostendit alveum naturalem prædicti fluvii *Liwiec* siccum quidem ad præsens, sed transitu propemodum difficilem & paludinosum, quem fluvium scopulo ultimo aciali non attigerunt, verum ex ista parte fluvii *Liwiec*, ubi sunt bona illorum prædicta, se continuerunt.

Replicando Domina PALATINA per suos prædictos missos, dixit non fuisse eum naturalem alveum fluvii *Liwiec*, verum deduxit ostensionem alterius alvei, versus orientem, & venit ad particulam alvei aquæ transversaliter eminentis, in hæreditate *Radzikow Stopki* existentis, & illic alveum naturalem fluvii prædicti esse allegabat.

Prædicti

Prædicti vero Nobiles testati sunt ductionem præfatæ Palatinæ veluti Juri communi contrariam, iam in alieno fundo factam, se non suscepisse, & ita utraq; pars a sua ductione desit.

Villa Radzikow Stopki.

Omnes Nobiles in villis *Radzikowo Stopki* & *Kornicza* citro ultraque recognoverunt, se iam pridem suscepisse medium fluvii *Liwiecz*, sive alias medietatem pratorum & paludum inter bona sua villarum prædictarum, & oppidum *Mordy*, Magnificæ Dominæ ELISABETH SAPIEZYNA Palatinæ Trocensis in Ducatu Litvaniæ consistentium illorumque ad præsens possessionem pacificam eam habuisse, quod ex parte ipsius Dominæ Palatinæ factores sui ita esse etiam recognoverunt, & prædictam possessionem utrobique susceperunt.

Consequenter Nobiles Districtus Lucoviensis in villis dictis *Radzikow Oczki*, *Radzikow Swieszki*, & *Piory*, *Pytki*, *Ostoe*, *Kosznow*, *Izdebki*, *Guzy*, & *Sobieze*, contra villas Ducatus Litvaniæ videlicet *Wola*, *Fajki*, *Skolimow*, *Beydy*, *Klimy*, *Dawidy*, *Szydłowka*, *Olszanka Prochenki*, *Korczowatka*, duxerunt concorditer fines prædicto fluvio *Liwiecz* dicto, usq; ad villam *Beydy*, ubi is ipse fluvius *Liwiecz* fluere desit.

Hic Districtus Drohicensis cessavit & Mielnicensis incipit.

Et descenderunt postea in dextram partem per planitiem *Smug* sive *Bielowy* dictam, relinquendo villam *Ostoe* Districtus Lucoviensis in dextra parte, apud quam iterum fluvius *Liwiecz* remersit, & naturali alveo fluere cæpit, & itum est concorditer ex ipso fluvio ferme per medium miliare, donec ventum est ad prata seu planitiem magnam, latam, & longam inter Ducatum Litvaniæ, & Districtum Lucoviensem communem, qua planitie sive prato, itum est etiam ferme medio miliari, usque ad aggerem longum *Przekop* dictum, ab utraq; parte pro finibus susceptum, penes quem etiam aggerem est via publica, quæ ducit ex *Lukowo* ad *Mielnik*, & in eodem loco ANTONIUS SOBIECKI fecit magnam contentionem.

Ab eo-

Ab eodem aggere Nobiles KRZESZY Districtus Lucoviensis in *Wesola* Hæredes, duxerunt fines contra duas villas Litvaniæ *Kożuski* & *Luniewo*, in partem finiftram ad quercum magnam. penes quam ostenderunt monticulum pro scopulo, a quo iverunt per campum villæ *Kożuski* Domini ZABRZEZINSKI, postea per silvam, & venerunt in aggerem satis longum circiter quinque stadiorum, quem etiam dicebant respondere priori aggeri *Przekop* dicti, inde per silvam paludinosam spatio unius quartæ miliarii, usq; prope campum villæ *Luniewo* in Ducatu Litvaniæ sitæ; ibant enim in dextram partem spatio unius quartæ miliarii usq; ad torrentem *Krzewicza* dictum, cujus medietate duxerunt usque ad fines villæ *Grochowka* Polonorum; & hic cessaverunt a sua ductione. In eorum locum successerunt Nobiles in *Grochowka* & duxerunt contra villas Litvaniæ *Krzewica* & *Krzymoszyce* dictas, eo ipso torrente sive fluvio *Cezewicza*, usque ad fines villarum *Wysokinin* & *Krzymosze*, ad eum locum, ubi est scopulus a Nobilibus in *Grochowka* & *Wysokinin* positus; & hic desierunt a sua ductione.

Generosus Dominus IWAN CZYŻ Capitaneus Międzyrzecensis Nomine Magnifici D. JOANNIS GRONOSTAY Thesaurarii Ducatus Litvaniæ, & Mareschalci Curia, Castri *Międzyrzec* tenentarii, duxit fines inter Ducatum Litvaniæ & Districtum Lucoviensem, respondendo ductioni per Nobiles de *Wesola* & *Grochowka* factæ, incipiendo ab eodem aggere *Przekop* dicto, per silvam paludinosam, & venerunt in aggerem dicto *Przekop* similem, spatio quinque stadiorum, postea per silvam, & ostenderunt imprimis arborem tiliæ cum signo incisionis veluti limitali, postea aliam arborem tiliæ etiam cum incisione, in qua & lapidem parvum invenerunt. Tandem per paludem usq; ad fluvium sive torrentem *Krzewicza*, cujus alveo duxerunt usq; ad eum locum, ubi etiam coeunt fines villarum prædictarum, ubi est positus scopulus acialis a Nobilibus in *Grochowka* & *Wysokinin*, & hic desierunt ducere fines suos.

† D

Ab eo

Ab eo loco Nobiles in *Wysokinin Tęczki* Districtus Lucoviensis duxerunt fines contra villam *Krzymoszyce* Ducatus Litvaniæ in partem sinistram, incipiendo a fluvio *Krzewica* per paludem *Dębowy smug* dictam, postea alia palude usque ad pontem, per quem vadunt ad silvam ex villis *Krzymoszyce* & *Wysokinin Tęczki*, inde recte ad fluvium *Sienicza* prope villam prædictam *Krzymoszyce*, & hic cessaverunt a sua ductione.

Postea Nobiles in *Wysokie, Jakusze*, Districtus Lucoviensis cum prædicta *Krzymoszyce* incipientes ab eodem loco, ubi desierunt *WYSOKINSCY TĘCZKOWIE* ducere, duxerunt fines prædicto fluvio *Sienicza* usque prope fines villæ *Luszczanka* Nobilium Districtus Lucoviensis.

Ex alia parte villa *Krzymoszyce* Ducatus Litvaniæ duxit fines prædicto fluvio *Krzewicza*, & postea alio fluvio *Sienicza* usq; ad eum locum, ubi prædictus fluvius *Sienicza*, incidit in fluvium dictum *Mała krzna*.

Distantia differentiæ a villa prædicta *Wysokinin Tęczki* ad villam *Krzymoszyce* est in latitudine circiter tria stadia.

Bona Majestatis Regiæ cum Międzyrzec.

Postea Generosus Dominus *MATHIAS IWANOWSKI* Vicecapitaneus Lucoviensis cum suis senibus viris grandævus & senio confectis ex parte bonorum, villarum Majestatis Regiæ *Trzebieszowo*, & *Dombrowka*, ab eo fluvio *Mała krzna* descenderunt in partem sinistram in planitiem magnam paludinosam *Smug* dictam, & duxerunt fines medietate ipsius planitiei certam partem agrorum in dextra parte ad bona prædicta relinquendo, contra villas Ducatus Litvaniæ *Krzymoszyce* & *Poszczyce*, & alias; euntes iterum in prædictum fluvium *Mała krzna*. Cujus quidem fluvii medietate duxerunt in longum spatio duorum miliarium, fluvium in sinistra parte relinquendo, usq; pertransientes Castrum *Międzyrzec* cum Suburbio, illudque in dextra parte ad villas prædictas Majestatis Regiæ relinquendo, venerunt

per

per aggerem in pontem, qui est inter Castrum & molendinum, & sub eodem ponte, dicto fluvio *Mała krzna* fluentes, progressum continuaverunt in dextram partem, usq; in eum locum, ubi is ipse fluvius penes aliud molendinum sub castro iacentem incidit in alium fluvium *Wielka krzna* dictum. Quo quidem fluvio *Wielka krzna*, retro aquam duxerunt iterum in partem sinistram.

Incipiendo ab eodem molendino sub castro jacente usque ad eum locum ubi fluvius *Korza*, quem Litvani vocant *Soinka*, incidit in prædictum fluvium *Wielka krzna*, & postea ad planitiem paludinosam *Bielia* dictam, ubi sunt duo scopuli insignes supra prædicto fluvio *Korza* consistentes. Inde recte eadem planitie iverunt usque ad eum locum, ubi fines congregiuntur bonorum Majestatis Regiæ villæ *Dąbrowka* & villæ *Tuzow* Nobilium *TUZÓWSKICH* in Districtu Lucoviensi consistentes, & oppidi *Międzyrzec* in Ducatu Litvaniæ consistentes, & sic cessaverunt fines bonorum Majestatis Regiæ villarum *Trzebieiszowo*, & *Dąbrowka* cum bonis Litvaniæ *Międzyrzec*, ex alia parte Nobilis Dominus *IWON CZYŻ* Capitaneus *Międzyrzecensis* Nomine Domini sui Magnifici Domini *IWON HORNOSTAY* Magni Ducatus Litvaniæ Thesaurarii, & Curia Mareschalci, bonorum *Międzyrzec* Tenentarii moderni, cum suis senibus viris etiam grandævis, respondendoque prædictæ ductioni, quæ facta est ex parte bonorum Majestatis Regiæ villæ *Trzebieiszowo* & *Dąbrowka*, incepit ducere fines inter Ducatum Litvaniæ & Districtum Lucoviensem a finibus villæ prædictæ *Krzymoszyce*, & a fluvio dicto *Krzna*, prope villam *Leszczonka* Nobilium Districtus Lucoviensis, & villam *Strzałki* Ducatus Litvaniæ consistentes, & iniiit recta ab eodem fluvio *Przekop*, dicta aquatica, usque ad monticulum loco scopuli, in quo stat arbor alni, & postea dicta fossa eundo ostendit similes monticulos sive scopulos, usq; ad campum villarum prædictarum *Strzałki* & *Leszczonka*, ubi ostendit certas foveas *Glinianki* dictas, & asserbat dictis foveis prædictam fossam esse annihilatam; postea ostendit duos truncos pinaticos asserens, illic olim fuisse arbores cum

signis limitalibus; ab iisdem truncis ostendit fossam notabilem *Row* dictam, ferme spatio quatuor stadiorum se protendentem, asserens dictam fossam fuisse pro legitimis finibus inter Ducatum Litvaniae & Districtum Lucovientem, inde vero duxit transversaliter recte per agros Nobilium *LESZCZYNSKICH* Polonorum, usque ad silvam alneaticam, sub qua ostendit fossam notabilem spatio septem passuum in longitudinem, eandem init per silvam lutosam dictam *DEBOWICKI*, in qua assererat & ostendebat fore fluviolum transeuntem, qui fluit ex palude *Kania*, & abundantiam aquae in eadem fuisse antiquis temporibus assererat, tamen modo exsiccatum, tum in locis aliquibus aquam in eo eminentem ostendit. Qua quidem silva lutosa duxit fines suos penes villam *Dębowiczki* Regiae Majestatis ad *Lukow* pertinentem, eandem in sinistra parte relinquendo, & allegando istam villam esse in Fundo Litvanico Domini *ZABRZEZINSKI* locatam. Tandem ab ea villa duxit iterum eadem silva lutosa *DEBOWICKI* ferme per unum & medium miliare in longitudinem, usque ad paludem dictam *Kania*, in qua sunt prata Regiae Majestatis villae *Trzecieszow*, & assererat, quod ex eisdem pratis, quondam foenum pro praedio *Międzyrzecensi* accipiebatur. A qua quidem palude *Kania* nuncupata, duxit fines eadem silva lutosa alneatica ad viam, quae ducit de *Lukow* ad *Międzyrzec*, penes bona Nobilium *MOSZYCKICH* Districtus Lucoviensis, & bona Majestatis Regiae villae *Brzozowica*, penes quam viam in parte dextra ostendit fossas, alias *Rowki*, quas assererat esse *Przekop*, & ibidem ostendit duos monticulos mediocres, penes quos assererat cum suis senibus, quod quondam Reges Poloniae ex *Lukow* ad *Międzyrzec* transeuntes a Consiliariis, & Proceribus Magni Ducatus Litvaniae excipiebantur, & a Polonis relinquebantur Litvaniae.

Deinde duxit fines ab eisdem monticulis praefata silva lutosa dicta *Kania*, & ostendit arborem pinaticam, in qua sunt tres incisiones *Karbi* dictae, quas assererat esse pro signo mellificali olim *D. ZABRZEZINSKI*. Deinde ab eadem arbore pyri eadem silva *Ka-*

nia duxit usque ad fluvium *Krzna*, qui fluit de *Lukow* ad *Międzyrzec*, quem fluvium fore nuncupabat *Chorza*, & non *Krzna*, penes quem fluvium pervenit ad villam Nobilium *Moszycki* Polonorum, quam villam assererebat pertinere quondam ad bona *Międzyrzec* Litvaniae, & servitium Castro *Międzyrzecensi* exercere; Nobilis vero STANISLAUS LESZCZYNSKI ex parte praefatorum Nobilium affirmabat, praefatam villam in Districtu Lucoviensi ab antiquo consistere, usque ad praesens, quam villam *Mosciska* penes fluvium *Krzna* jacentem quae *Korza* appellatur, esse adhuc Magnum Ducatum Litvaniae usque ad parietem villae *Tuzow* Nobilium, sed id assererebat sibi non pertinere, sed Capitaneo Brzestensi. Et a praedicta villa *Mosciska* duxit fines fluvio *Chorza* dicto, usque ad molendinum Regiae Maiestatis, ad villam *Kakolewnicza*, pertinentem medietate dicti fluvii in partem dextram, & init ad alium fluvium parvum dictum *Sofinka* usque ad planitiem magnam *Soinka* dictam. Cujus medietate duxit fines inter Ducatum Litvaniae & Districtum Lucoviensem, usque ad fines Villae Maiestatis Regiae *Dąmbrowka* cum Nobilibus in *Tuzow* per certos Commissarios non pridem factos; & hic cessavit ducere fines cum bonis praefatis Maiestatis Regiae. Distantia utriusque differentiae est in latitudinem trium miliarium, in longitudinem vero circiter duorum miliarium, in ductione ex parte Regiae Maiestatis factae. Manserunt istae villae Domini olim ZABRZEZINSKI conniventia Capitaneorum in *Lukow* in solo Maiestatis Regiae violenter locatae, videlicet: *Strzałki*, *Mysie*, *Jodlanka* *Przechody* cum Suburbio *Nowe miasto* dicto, & Castro *Międzyrzec*. Praeterea Senes Maiestatis Regiae dixerunt aliam villam *Ostrowo* dictam, quae locata erat per D. ZABRZEZINSKI ex Castro Lucoviensi, Capitaneatus olim Domini FELICIS ZIELINSKI esse depopulatam. Secus vero ex parte bonorum *Międzyrzec* dicebant in parte ductionis, quae facta est ex parte Litvaniae, non esse depopulatam, in qua ductione manserunt istae villae *Dębowski*, *Brzozowica* Regiae Maiestatis, & *Mosciska*, ac *Sokole* Nobilium MOSCICKICH cum borris & mellificiis ad dictas villas perti-

nentibus. Adjacentes præfatam villam *Ostrow* Nobilem quendam *POSTRZYCH* apud Nobiles *KRZYMOSKIE* emptionis Jure assequutum esse, domumq; illic ædificasse, & postea inde sua sponte immigrasse ad villam *Poszczyza*, unde exiverat.

Villa Turowo cum Ostrowki.

Postquam desitum est a ductione finium ex parte bonorum Majestatis Regiæ cum bonis Litvaniæ *Międzyrzec*, tum demum Nobiles *TUROWSCY* Districtus *Lucoviensis* inceperunt ducere fines villæ *Turow* a primo scopulo in palude magna *Szofuka* dicta, per certos Commissarios Majestatis Regiæ cum bonis villæ *Dąmbrowka* locato, & iverunt in partem sinistram per ipsam paludem recte in borram, & euntes parvo spatio ostenderunt arborem tiliæ, dictam *Lipa*, in quo olim suspensum furem quendam insignem Domini *ZABRZEZINSKI* subditum, veluti (Jure omnium dictante) in loco, ubi coeunt fines Litvaniæ cum Districtu *Lucoviensi*, moris etiam esse, quod in finibus semper ejusmodi scelerum patratores patibulis addici solent. Inde ducebant spatio ferme medii miliarii, nulla signa limitum ostendendo, agros tamen ex villa *Ostrowki* Litvaniæ cultos in tribus locis prætereundo, ostenderunt postea duo loca, quæ dicebant esse deputata ad judicandos fures mellificiorum, aut aliorum facinorum patratores, qui in Regno aut Ducatu Litvaniæ scelus aliquod patraverint; venerunt postea ad planitiem dictam *Szofuka*, cujus medietate duxerunt fines, usq; venerunt per agros ex villa *Castri Międzyrzec, Ostrowki* dicta, cultos, ad montem *Gorka* dictum, & dixerunt illic convenire bona sua cum villis *Sielanow & Ustrzech* Generosi Domini *BARTHOLOMAEI KAZANOWSKI* Judicis Terræ *Lucoviensis*; & hic a sua ductione cessaverunt. Interrogati Senes quatuor testes Majestatis Regiæ subditi singuli seorsim, quid sentirent de ostensione finium per *TUROWSKIE* facta? responderunt unanimes injustam esse, verum paludem prædictam *Szofuka* Hæreditates præfatas, distingvi debere.

Ex alia

Ex alia parte Dominus IWAN CZYŻ Capitaneus *Międzyrzecensis*, cum suis Senibus duxit fines contra præfatam villam *Turow*, medietate planitie, dicta *Szofuka*, incipiendo a scopulo insigni, secundo loco in eadem planitie locato, usq; ad certam fossam parvam, *Przekop* dictam, penes viam parvam transversalem, quæ ducit ex villa *Turow* ad *Worsza* Litvaniæ. Et hic cessavit a sua ductione.

Ostrowki Litvaniæ cum Sielianow & Ustrzech Poloniæ.

Ab eadem fossa, *Przekop* dicta, idem Dominus Capitaneus *Międzyrzecensis* duxit fines villæ *Ostrowki* Ducatus Litvaniæ cum villis *Sielianow* & *Ustrzech*, Generosi Domini BARTHOLOMAEI KAZANOWSKI Judicis Terræ Lucoviensis medietate planitie sive paludis *Temielno* dictæ, usq; ad lutum *Bielsko* dictum, & locum paludinosum *Okniska* dictum, ubi coeunt fines Litvaniæ cum bonis Poloniæ *Sielianowo* & *Ustrzech*, & ibi desit a sua ductione.

Ex alia parte præfatus Dominus BARTHOLOMAEUS KAZANOWSKI Judex Terræ Lucoviensis villarum *Sielianow* & *Ustrzech* Hæres, suscepit pro finibus suis aliam medietatem ipsius paludis *Bielsko*, non tamen ad *Okniska*, sed ad scopulum acialem *Kierzek* dictum, in quo est arbor tiliæ, & qui dividit villas & hæreditates *Ustrzech*, *Branicza*, *Sbielintow* Poloniæ, & *Ostrowki* Litvaniæ; & hic cessavit a sua ductione.

Distancia inter ducentes circa finem est in latitudinem decem stadiorum.

Branicza Polonia contra Wobin.

Ab eodem scopulo *Kierzek* dicto, Nobiles de medietate villarum *Branicza* & *Zbielintowo* in Districtu Lucoviensi existentes, ADAM GUTH, & Dominicus, duxerunt fines inter Ducatum Litvaniæ & Districtum Lucoviensem per paludem *Bielsko* dictam, ad silvam *Siemcziesz* dictam, & iterum per borram parva via eundo usq; ad fluvium *Branka* dictum, ad eum videlicet locum, ubi est molendinum aquaticum Plebani in *Wobin*, & ubi Districtus Lucoviensis esse desit & Lubli-

Lublinensis incipit, & ubi coeunt fines medietatis villarum ipsarum *Branicza & Sbielintow*, cum alia medietate ejusdem villæ *Branicza* in Districtu Lublinensi existente, Nobilium ANDREÆ & ADAM BRANICKICH; & hic ducere fines cessaverunt.

Ex alia parte Nobilis Dominus ALEXIUS SUMA Factor oppidi *Wobin* fines ostendere noluit, ex ea ratione, quia prioribus Revisoribus fines communes inter Regnum Poloniæ & Ducatum Litvaniæ, a tribus septimanis lustrantibus, videlicet Venerabili & Generosis Dominis, MATHIÆ VARGANTH Canonico Vladislaviensi, & MATHIÆ GORECKI Sacræ Maiestatis Regiæ Secretariis, VASSILONI CZYSZKOWICZ Mareschalco Litvaniæ, & ALBERTO NARBORTH Maiestatis Regiæ Notario, iam ostenderit, quod, ut dixit, facere incepit, a Palude *Bielsko* dicto, finium bonorum *Międzyrzec*, & duxit ea ipsa palude per aggerem parvum recte ad fluvium *Woinka* in fluvium *Bronka*, & postea ad piscinam *Luczewo*, ubi Districtum Lucoviensem desuisse dixit, ac testabatur eum scopulum *Kierzek*, fuisse inter bona Ducatus Litvaniæ *Międzyrzec & Wobin*, & silvam, per quam duxerunt Nobiles BRANICCI pertinerere ad bona *Wobin*; Nobiles vero BRANICCI prædicti testati sunt, quia prædicti priores Revisores inceperunt exercere Officium Revisionis suæ a Districtu Lublinensi, bona vero prædicta sua in Districtu Lucoviensi existere, & tributa omnia laudata in *Lukow* pendere, prout certis quietationibus illius Officii coram Nobis exhibitis ita esse plane docuerunt.

Quatuor senes testes de villis *Branicza & Sbielintow* interrogati videlicet MATHIAS LITWINEK, MATHIAS SZCZEPANEK, STEPHANUS NICOLAUS KOCZERGA, JOANNES LUKI HOHEY, JOANNES GUGALA Cmethones in *Branicza & Sbielintowo* deposuerunt certam scientiam se habere ex suis Prædecessoribus, veram & legitimam esse eam ductionem finium, quæ facta est a Dominis illorum, & parati sunt præstare Jus jurandum, si necessum fuerit.

Conclusio negotii commissi.

His ita peractis nullus deinceps erat, qui in Districtum Lublinensem

nensem progredi, aut fines ad *Parczewo* ducere vellet. Jam enim hoc ipsum negotium per priores Revisores Maiestatis Regiæ, Venerabilem videlicet & Generosos Dominos MATHIAM WARGAWSKI Canonicum Vladislaviensem, & MATHIAM GORECKI Maiestatis Regiæ Secretarios, WASSILONEM CZYSKOWICZ Mareschalcum Litvaniæ, & ALBERTUM NARBORTH Maiestatis Regiæ Junioris Notarium, penes villam *Branicza* inceptum prius, & postea consummatum erat. Quare & Nos ab executione ulterioris revisionis finium nos hic necessario continuimus, & negotii suscepti finem imposuimus. Datum in ea medietate villæ *Branicza*, quæ consistit in Districtu Lucoviensi, feria tertia ultima, mensis Augusti, Anno Domini 1546.

DOCUMENTA

In Wyfoki, Ostrow, super quinque Mansos.

IN Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos SIGISMUNDUS DEI Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Litvaniæ, nec non Terrarum Cracoviensis, Sandomiriensis, Siradiensis, Lancitiæ, Cujaviæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Culmensis, Elbingensis Pomeraniæ, &c. Dominus & Hæres. Significamus tenore præsentium, quibus expedit, universis harum notitiam habituris, quia Nobilis Brietius MICHAEL de *Zalesie*, suo, & suorum Cohæredum Nominibus Nobis supplicaverunt, quo in libris, seu metricis perpetuatum Ducatus nostri Masoviæ Literas, seu notam Donationis quinque Mansorum mensuræ Culmensis, in, & super bonis *Wyfoki, Ostrow*, in Districtu *Lomzensi* sitis, sibi quæri, ac pro parte sua extradi mandare, autoritateq; nostra confirmare dignaremur. Quæ quidem Literæ in Metrica Illustris olim Domini JANUSSI Ducis Masoviæ, Russiæ &c. inventæ sunt, sub eo ipso tenore verborum, ut sequitur. Anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto, feria quinta ante Conductum Paschæ proxima, in *Lomza*,

† E

præ-

præsentibus Generosis, & Nobilibus, Zawissio de *Kunradziecz* Vexillifero Płocensi, Marechalco Curiaë, JOANNE de *Tyszyno* Judice Lomzensi, DACZBOGIO de *Podosie* Tribuno Ciechanoviensi, & Capitano Lomzensi, JACOBO de *Kzwień* Wiszegradiensi, JOANNE KOZIEL de *Kamionka* Wiznensi, Tribunis. Serenissimus Princeps JOANNES DEI Gratia Dux Masoviaë, Russiaë, &c. quinq; Mansos mensuræ Culmensis, in, & super bonis *Wysoki Ostrow*, iacentes, penes granicies *Buszeniskie*, & *Czach* ex una parte, & rivulum *Danib* nuncupatum, parte ex altera, hæreditate in Districtu Lomzensi sitis in longum & latum, cum omnibus, & singulis utilitatibus, fructibus, proventibus, emolumentis, obventionibusque generaliter universis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, nihil pro se, & suis Successoribus reservando, Nobilibus STANISLAO, JOANNI, MICHAELI, Filiis Janussii de *Zalesie*; ANDREÆ, & JACOBO Filiis ALEXII de eadem *Zalesie*, & ipsorum Successoribus legitimis dedit, donavit, & perpetue, & in ævum contulit; de quibus quidem quinq; Mansis præfati Nobiles servitia communia, more aliorum Nobilium, Domino Principi facere, & impendere tenebuntur. Nos itaq; SIGISMUNDUS Rex, prænominataë supplicationi præfatorum Nobilium de *Zalesie*, ut justæ & rationabili, benigne annuentes, Literas seu, notam infra scriptam inventam describi, & extradi fecimus, omniaq; & singula in eis contenta approbavimus, ratificavimus, & confirmavimus, prout approbamus, ratificamus, & confirmamus; Decernentes illa robur debitæ, & perpetuæ firmitatis obtinere. In quorum tamen usu & possessione antehac fuerunt, & ad præsens existunt. In cujus rei testimonium Sigillum Nostrium est appensum. Datum Cracoviæ, feria sexta ante Dominicam, Judica proxima, Anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo nono, Regni Nostri Anno tricesimo tertio. Præsentibus ibidem Reverendo in Christo Patre Domino PETRO Episcopo Cracoviensi, nec non Magnificis, & Venerabilibus, PETRO KMITHA de *Wisnicze* Palatino, & Capitano Cracoviensi, Regni nostri Marechalco, Scepusiensi, Premisliensi, & Colensi

Colensi Capitano, NICOLAO de *Wolia*, Castellano Sandomiriensi, & Serenissimæ Conjugis nostræ Magistro Curiaë, Sanocensi, Lomzenensi, Wisnensi Capitano, SAMUELE MACIEIOWSKI Regni nostri Vice-Cancellario, & Decano Cracoviensi, & aliis quam plurimis fide dignis, sincere, & fideliter dilectis. Datum per manus Magnifici PAULI de *Wolia* Regni Poloniaë Cancellarii, Burgrabii Cracoviensis, & Gostinensis Capitanei, Nobis sincere dilecti.

NOBILIUM in TYSZKI.

Super Viginti Mansos.

IN Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei sempiternam. BOLESLAUS DEI Gratia Dux Masoviaë, & Russiaë Terrarum, nec non Varzoviensis, Wiszegradiensis, Zakrocimensis, Ciechanoviensis Dominus, & Hæres Czynensis &c. Significamus tenore præsentium, tam præsentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quibus expedit generaliter universis. Quomodo coram Nobis personaliter constituti MICHAEL, & JOANNES germani de *Tyszki*, sani utroque existentes spiritu, non compulsi, non coacti, nec aliquo dolo, vel fraude circumventi, sed ipsorum mera, & spontanea voluntate, amicorumq; ipsorum maturis, salubribusq; freti consiliis, viginti mansos ipsorum mensuræ Culmensis, super flumen *Jabloni*, *Swierczewo*, *Siedlisko*, alias *Tyszki* nuncupatos, in Districtu Varzoviensi, prope *Zambrowo* situatos, in longum & latum, veluti hujusmodi viginti mansi in suis metis, signis, gadibus, & limitibus, sunt circumferentialiter distincti & limitati, & quemadmodum ipsos soli tenuerunt, habuerunt, & possederunt, nihil omnino Juris, proprietatis, aut Domini pro ipsis, aut Successoribus ipsorum reservantes, in eisdem MATTHIAE, & NICOLAO Fratibus de *Kraiewo*, pro centum sexagenis grossorum, monetæ communiter in Terra nostra currentis, vendiderunt perpetue, & in ævum. Voce irrevocabili resignantes cum omnibus, & singulis, utilitatibus, fructibus, proventibus, redditibus, censibus, emolumentis, & obventionibus, generaliter

universis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, ad præsens in dictis viginti mansis existentibus, & qui, vel quæ, divina favente Clementia per humanam industriam reperiri poterint quomodolibet in futuro; sit igitur licitum prænominatis *MATHIAE & NICOLAO*, eorumque legitimis Successoribus hujusmodi viginti mansos cum præscriptis utilitatibus, tenere, habere, regere, gubernare quiete & & pacifice, perpetuisq; temporibus possidere, nec non vendere, commutare, dare, donare, obligare, alienare, & ad usus ipsorum & Successorum eorum beneplacitos convertere, prout ipsis, aut ipsorum Successoribus legitimis melius & utilius videbitur expedire. Nostra tamen nostrorumq; Successorum voluntate, more solito, principaliter requisita de præmissis. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum Majus de nostra certa scientia præsentibus est appensum. Actum & datum in *Lomza*, die Sabbatho, in Vigilia Sancti *LUCAE* Evangelistæ, Anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo nono. Præsentibus Strenuis Nobilibusq; Dominis *DERSLAO* de *Podofzne* Castellano *Wyssogrodienfi*, *BORUTA* de *Falanty* Vexillifero *Varfaviensi*, *JOANNE ROGALA* de *Wangrzynowo* Curia Nostræ Mareschalco, *JOANNE* de *Wanszowo* Judice, *JACOBO* Subiudice *Lomzensi*, aliisq; quam pluribus nostris fidelibus fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus *STEPHANI NICOLAI* de *Mniszewo* Præpositi *Varfaviensis*, & Canonici *Płocensis* Ecclesiarum, Nostræ Curia Cancellarii, qui præsentia habuit in Commissis.

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos *BOLESLAUS DEI* Gratia Dux *Masoviæ & Russiæ Terrarum*, nec non *Varfaviensis*, *Viszegradiensis*, *Zacroczymentis*, *Ciechanoviensis* Dominus, & Hæres *Czyrnenfis* &c. Ad notitiam universorum tam præsentium quam futurorum, quorum interest, deducimus, & deduci volumus per præsentis. Quod licet præclarus Princeps Dominus *JANUSSIUS* Dux *Masoviæ* olim, Avus noster Charissimus divæ recorda-

recordationis, viginti mansos mensuræ Culmensis, in vertice fluminis *Damb* prope *Lomzam* jacentes, Nobili *MARCISSIO* Patri *SAMBORY KOLAKONIS*, & *THOMÆ*, ob respectum suorum servitorum donaverat gratiose ad communia servitia; tamen prædicti *SAMBORY KOLAK* & *THOMAS* coram Nobis constituti, lugubriter exposuerunt, quodam casu exuberante fortuito, Privilegium super eosdem viginti mansos perdidierunt & amiserunt, petentes humillime, ut ipsorum Privilegium super Donationem prædictam innovare, & restaurare dignaremur. Nos vero petitionibus eorum favorabiliter acclinati, recepta tamen penitus de præmissis informatione sufficienti, Donationem hujusmodi ratam, & gratam habentes, prædictis *SAMBORIO KOLAKONI*, & *THOMÆ* cum ipsorum legitimis Successoribus, de innata Nobis clementia eosdem, viginti mansos nostri veri Ducatus & Dominiî damus, donamus, ascribimus, appropriamus, & in verum titulum hæreditarium ex nunc conferimus gratiose, perpetue & in ævum, cum omnibus & singulis utilitatibus, fructibus, proventibus, censibus, redditibus, & obventionibus generaliter universis, ad præsens in dictis viginti mansis existentibus, & in futurum per discretionem humanam quomodolibet adveniendis; mellificiis tamen, sive apisteriis in eisdem mansis existentibus duntaxat exceptis, quæ pro Nobis & nostris Successoribus plenarie reservamus, per ipsos & Successores eorum tenendos, habendos, regendos, gubernandos quiete ac pacifice, temporibus perpetuis possidendos, nec non vendendos, commutandos, obligandos, donandos, alienandos, & ad usus suos beneplacitos convertendos, prout ipsis legitimis Successoribus melius, & utilius videbitur expedire, cum nostra & nostrorum Successorum voluntate, more solito, principaliter acquisita in præmissis. Præterea prædicti *SAMBORIUS KOLAK*, & *THOMAS* cum ipsorum Successoribus, in recompensam hujusmodi donationis & gratiæ, ad quamlibet expeditionem nostram super equo in valore quatuor sexagenarum, cum balista, in pancerio, & subcaleptia, vulgariter *Klobuczek* dicta, de quibuslibet

buslibet decem mansis, Nobis, & nostris Successoribus equitare, & servire teneantur, aliaque omnia communia servitia, sicut cæteri Terrigenæ in similibus bonis locati, faciunt, facient, & impendent, toties, quoties fuerit opportunum. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum majus, de nostra certa scientia, præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Lomza*, feria quinta in crastino Sanctorum PETRI & PAULI Apostolorum, Anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quinto. Præsentibus Strenuissimis, & Nobilibus Viris, JOANNE Judice *Lomzensi*, JOANNE ROGALA *Wiszegradensi*, DERSLAO de *PODOSIE Zakrocimensi*, Vexilliferis, NICOLAO GIEMZA *Czernensi*, MICHAELE *Varšaviensi*, Succamerariis, & aliis quam plurimis nostris fide dignis ad præmissa testibus. Scriptum per manus STEPHANI NICOLAI de *MNISZEWO* Præpositi *Varšaviensis*, & Cancellarii Curiaë nostræ, qui præsentia habuit in commissis.

Nobilium in Jablonowo.

In Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei sempiternam. BOLESLAUS DEI Gratia Dux *Masoviæ*, & *Russiaë Terrarum*, nec non *Varšaviensis*, *Wiszegradensis*, *Zakrocimensis*, *Ciechanoviensis* Dominus, & Hæres *Czernensis* &c. Significamus tenore præsentium, tam præsentibus, quam futuris harum notitiam habituris, quibus expedit, generaliter universis. Quomodo coram Nobis personaliter constituti JOANNES, JACOBUS, & MATHIAS de *Sonstino*, fani utroq; existentes spiritu, non compulsi, non coacti, nec aliquo dolo, vel fraude circumventi, sed ipsorum mera & spontanea voluntate, amicorumque eorum maturis, salubribusque freti consiliis, decem mansos ipsorum mensuræ *Culmensis*, in *Jablonowo* Hæreditate, in Districtu *Varšaviensi* prope *Lomzam*, super fluvium *Jabloni* situata, in longum & latum, veluti hujusmodi decem mansi, in suis metis, signis, gadibus, & limitibus sunt circumferentialiter distincti, & limitati, & quemadmodum ipsi soli tenuerunt, habuerunt, & possederunt, nihil omni-

hil omnino Juris, proprietatis, aut domini pro ipsis, aut ipsorum Successoribus reservantes in eisdem, AEGIDIO, alias IDZIK de *Dambniki*, pro octodecem sexagenis grossorum monetæ communiter in terra nostra currentis, vendiderunt perpetue, & in ævum, voce irrevocabili resignantes, cum omnibus, & singulis utilitatibus, Juribus, ac fructibus, proventibus, censibus, emolumentis, & obventionibus generaliter universis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, ad præsens in dictis decem mansis existentibus, & qui, vel quæ, divina favente Clementia, per humanam industriam reperiri poterint, quomolibet in futuro. Sit igitur licitum prænominato AEGIDIO, ejusq; Successoribus legitimis, hujusmodi decem mansos præscriptis utilitatibus, & Juribus, tenere, habere, regere, gubernare, quiete, pacifice, perpetuisque temporibus possidere, nec non vendere, commutare, dare, donare, obligare, alienare, & ad usus suos, & suorum Successorum beneplacitos convertere, prout sibi, aut suis Successoribus legitimis, melius, & utilius videbitur expedire, nostra, tum nostrorum Successorum voluntate, more solito, principaliter requisita de præmissis. In cujus rei testimonium Sigillum Nostrum majus, de certa nostra scientia, præsentibus est appensum. Actum & datum in *Lomza*, feria quinta in Octava Epiphaniæ Domini. Anno ejusdem millesimo quadringentesimo quadragesimo. Præsentibus Nobilibus Dominis, ZIEMAK Ciechanoviensi, JOANNE de WANSOWO Lomzensi, Judicibus. NICOLAO a GORKA Succamerario Zakrocimensi, PETRO KOZUCHOWSKI, PAULO TABOR de *Powfino*, Aulicis nostris, aliisque quam plurimis nostris fidelibus, fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus STEPHANI de MNISZEWO Præpositi Varfaviensis, & Canonici Polocensis, Curia nostræ Cancellarii, qui præsentia habuit in commissis.

NOBILIS THOMAE in *Fascze*.

CONRADUS DEI Gratia Dux Maloviæ, Russiæ &c. Significamus tenore præsentium, quibus expedit, generaliter universis, quia
de libro

de libro Judicii Lomzensis facta est Nobis plena fides. Quomodo de Anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo Septimo ex Juris Decreto Nobilis STEPHANUS, MATHIAS OLK sub pœna quinquaginta, alias *pięćdziesiąt*, Nobili THOMÆ FASCZA ad duas septimanas debent, & dividere, & emensurare duos mansos mensuræ Culmensis, in hæreditate *Fascze*, secundum Jus ipsius, penes aream, in qua prius residebat, & hoc omnes consenserunt, & loco istorum duorum mansorum dicti Nobiles STEPHANUS, MATHIAS debent dare duos mansos mensuræ Culmensis in hæreditate *Jabloni*, in portionibus suis, quæ eis perpetua divisione cesserunt, Nobilibus OLKOWY ANDREÆ, loco hujus, & circa liberum respondere, perpetuum silentium eisdem imponimus, & sibi perpetuam tenuitatem quiete & pacifice. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum mediocre est præsentibus subappensum. Actum & datum in *Lomza* Sabbatho post Festum Sancti FRANCISCI Confessoris; anno Domini millesimo quingentesimo primo.

Rescriptum Nobilium FASCZE & JABLONSKIE Dimissionis.

Termini communes Lomzenses feria secunda ante Sancti STANISLAI Martyris, in præsentia BARTHOLOMÆI Judicis, PAULI KISIELNICKI, & aliorum, de anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto, Nobiles ANDREAS & ALEXIUS MATHIAS & STEPHANUS Germani de *Jabloni* constituti personaliter, palam recognoverunt, quia de bona voluntate inter se perpetuam divisionem fecerunt in hunc modum. Quia Nobiles ANDREAS & ALEXIUS germani tenebunt hæreditatem in *Fascze* penes STEPHANI de KRAIEWO, & TROIANI de ZEGADLI granicies, & usq; in ibi, ubi *Trzcianka* defluxit in fluvium *Jabloni*, usq; ad verticem fluvii *Brok*, & Nobilis MATHIAS & STEPHANUS tenebunt hæreditatem *Swieczewo*; prout est in suis graniciebus, perpetuo & in ævum. Etiam, si aliquis vicinorum aliquem ex ipsis vexaverit, tunc omnes unanimiter sese opponere tenebuntur, & si,
quod

quod absit, dicta bona ipsis MATHIÆ, & STEPHANO quovis modo alienarentur, tunc apud hæredes e converso in *Fascze* æqualem habebunt portionem, & e converso; & hæc inviolabiliter inter se debent observare, sub vadio decem sexagenarum in mediis grossis, medium Ducatui, & medium parti injuriam passæ, & circa Librum responsuri.

*Privilegium Nobilium de Romani ZAREMBI
super triginta Mansos.*

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam JOANNES DEI Gratia Senior Dux Masoviæ, & Russiæ Terrarum Dominus, & Hæres Czernensis. Significamus tenore præsentium, quibus expedit, tam præsentibus, quam futuris per hæc scripta. Quod consideratis, & inspectis personis, ac fidelibus servitiis Nobis per JOANNEM TIBURCIUM SAPSOFONEM, JANUSSIUM, & NICOLAUM, Hæredes de *Romani* exhibitis fideliter, & impensis, & in posterum, Charissimo Duce per ipsos, & ipsorum pueros, eo celerius Nobis, & nostris Successoribus impendendis, ipsis præmissorum meritorum ob respectum, & ipsorum pueris, triginta mansos mensuræ Culmensis, *Rosochate* vulgariter dictos, super fluvio, *Malibrog* vulgariter dicto, cum utraq; ripa fluvii ejusdem, prope a *Nur* sitos in longum & latum, veluti prædicti triginta mansi sunt limitati, & distincti, dedimus, damus, donamus, adscribimus, appropriamus, & in verum titulum hæreditarium ex nunc gratiose conferimus, perpetue & in ævum, cum omnibus utilitatibus, fructibus, proventibus, redditibus, censibus, usibus, & obventionibus generaliter universis, quibuscunq; nominibus vocitentur, ad præsens cum dictis mansis existentibus, & in posterum Charissimo Duce accrescendis, mellificiis sive apisteriis duntaxat exceptis, quæ pro Nobis & Nostris Successoribus reservamus. Sit igitur licitum prædictis nostris fidelibus, & ipsorum posteris triginta mansos prædictos tenere, habere, regere, gubernare, ac pacifice,

F

& quiete

& quiete, temporibus perpetuis possidere, nec non vendere, commutare, donare, alienare, obligare, & ad usus suos beneplacitos, & suorum puerorum convertere, prout ipsis, & ipsorum pueris melius & utilius videbitur expedire; nostra siquidem, nostrorumque Successorum voluntas more solito requiri debet in præmissis. Præterea prædicti nostri fideles, & ipsorum pueri in recompensam hujus donationis, de quibuslibet decem mansis, ad quamlibet expeditionem, in equo valoris quatuor sexagenarum, in pancerio, cum balista, & subcaleptia, *Kłobuczek* vulgariter dicta, equitare, & cætera omnia communia servitia impendere, prout alii Terrigenæ in similibus bonis locati facere & impendere consueverunt, sint astricti, toties quoties fuerit opportunum; & ut prædicti triginta mansi, eo citius valeant collocari, & in uberiores converti fructus, ipsos de Jure Polonico in Jus Teutonicum, quod Culmense dicitur, transferimus, & transmutamus, cum omnibus dispositionibus, punctis, articulis, & clausulis universis. Verum, quia pro hujusmodi Juris Datore, donatione, omnes & singuli Incolæ triginta mansorum prædictorum singulis annis, perpetuisque temporibus, de quolibet manso culta & possesso ad quodlibet Festum Beati MARTINI Confessoris, & Episcopi Venerandi, per octo grossos Pragenses Nobis, & nostris Successoribus dare, & solvere teneantur; in cujus recompensam volumus, quod omnes & singuli Incolæ mansorum prædictorum, ab omnibus nostris solutionibus, exactionibus, contributionibus, laboribus, & specialiter ab his, quæ sequuntur: *Sep, Obzarz Narzaz, porco, vacca, ariete, pozewne, niestane, poboz, Pfarskie, Sokolne, Bobrowe, Przewod, Stroza,* & a cæteris collectis gravaminibus ipsius Juris Polonialis, angariis, & præangariis generaliter universis sint soluti, liberi penitus, & exempti; Castrorum Nostrorum quorumlibet laboribus exceptis, ad quos Incolæ mansorum prædictorum, una cum aliis Incolis in simili Jure locatis transire tenebuntur, toties quoties fuerit opportunum; eo etiam præsertim excepto, quod, cum nuptias nostras,

aut

aut puerorum nostrorum sexus utriusq; , Nos Divina dispositione celebrare, aut terram nostram redimere, aut aliam emere, vel, quod absit, Nos, aut quempiam ex Filiis nostris, captivitatem incurere contigerit, tunc volumus, quod Incolæ prædicti tantam & talem Nobis, Successoribusq; nostris persolvant exactionem, quantum, & qualem super alias villas, in æquali Jure locatas, generaliter duxerimus imponendam. Præterea absolvimus Incolas manforum prædictorum ab omnibus Judiciis nostris omnium Judicum, & Subjudicum nostrorum, Palatinorum, Castellanorum, Officialium, & Ministerialium quorumcunq; sic; quod de cætero per eosdem non judicentur, nec citentur, & citati, non compareant pæna eosdem nulla sequente, nisi coram prænominatis nostris fidelibus, & ipsorum pueris, aut eorundem sculteto, jure proprio Teutonico, unicuique respondebunt. Item damus prædictis nostris fidelibus & ipsorum pueris, quod, quotiescunq; & quodocunq; Incolæ Manforum prædictorum mutuo se occiderint, toties integram pænam hujusmodi capitis, pro se tollant, cum vero proprius extraneum, aut extraneus ipsorum proprium Incolam interemerit, tunc medietatem hujusmodi pænae capitalis pro se tollent, recipient, & levabunt. Item damus prædictis nostris fidelibus, & ipsorum pueris, omnes causas tam magnas, quam parvas, criminales, & Civiles judicare; carceres & patibula erigere, omnes excessus, & delicta punire, æqualitatem pænae pro æqualitate criminis imponendo, licet vindicta sanguinis mutilationem membri, aut ultimum supplicium exigat vel deposcat. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum majus præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Ciechanow*, feria tertia post Festum Sancti FRANCISCI, sub anno millesimo quadringentesimo decimo nono. Præsentibus ibidem strenuis ac Nobilibus Viris Dominis &c.

Item præfati Nobiles.

Exhibuerunt sufficiens Privilegium Illustris olim Domini BOLESŁAI, DEI Gratia, Ducis Masoviae &c. de data in *Lomza*, feria

quinta ante Dominicam: Ramis Palmarum, anno Domini millesimo quadringentesimo quadragésimo octavo, super viginti mansos mensuræ Culmensis bonorum *Kramkowo* vulgariter nuncupatorum, &c.

Eorundem Nobilium in Zarembi.

Anno Domini millesimo quadringentesimo quadragésimo octavo, feria tertia in crastino Circumcisionis Domini, in Varſavia, præſentibus Dominis JOANNE Palatino Maſoviæ, Dobrogostio Varſoviensi, DERSLAO Viſzegradiensi, ANDREA Zakrocimensi, NICOLAO Ciechanoviensi, Caſtellanis; Dominus Dux ratione Kniciorum impenſorum, & impendendorum, donavit quinq; mansos mensuræ Culmensis ſilvæ *Latetowo*, ſui veri Ducatus, & Domini, a graniciebus PAULI, LUCE, MATHIÆ, & STANISLAI Germanorum de *Czampkowo*, ad granicies Litvanicales in Diſtrictu Varſoviensi prope *Nur ſitos*, prædictis PAULO, NICOLAO, MATHIÆ & STANISLAO de *Czampkowo*, & eorum Poſteris perpetuo & in ævum, cum omnibus utilitatibus, mellificiis exceptis.

*Ex metrica Terreſtri Domini Ducis BOLESŁAI
Reſcriptum ſub Signeto Ducali.*

*Privilegium ſuper viginti mansos NICOLAI, &
JOANNIS RAMBISZEWSKICH.*

In Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei ſempiternam. BOLESŁAUS DEI Gratia Dux Maſoviæ & Ruſſiæ Ferrarum, nec non Varſoviensis, Viſzegradiensis, Zakrocimensis, & Ciechanoviensis Dominus, & Hæres Czernensis, &c. Significamus tam præſentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quomodo conſideratis & inſpectis perſonis & fidelibus ſervitiis, Nobis per JOANNEM, & NICOLAUM germanos de *Rambiszewo* exhibitis, & impenſis, & in poſterum, una cum ipſorum liberis eo celerius Chariffimo Duce impendendis, præmiſſorum meritorum ob reſpectum,
ipſis

ipsis, & ipsorum universis Successoribus legitimis, viginti mansos mensuræ Culmensis ex utraq; parte rivuli *Zembrzycza* jacentes, *Rambiszewo* nuncupatos, inter granicies *Faszczyny Wzdziatkowskie*, & *Ruteni* situatos, in longum & latum, veluti dicti viginti mansi in suis metis, graniciebus, & limitibus sunt distincti, & limitati, dedimus, donamus, donavimus, adscribimus, appropriamus, & in verum titulum hæreditarium ex nunc gratiose conferimus, perpetue, & in ævum, cum omnibus, & singulis utilitatibus, fructibus, proventibus, censibus, redditibus, & obventionibus generaliter universis, quibuscunque nominibus nuncupentur, ad præsens in eisdem existentibus, & qui, vel quæ per industriam humanam accrescere poterint, quomodolibet in futuro; mellificiis sive apisteriis duntaxat exceptis, quæ pro Nobis, & nostris Successoribus, ex integro reservamus. Ideo sit licitum præfato JOANNI, & NICOLAO, & ipsorum Successoribus legitimis, dictos viginti mansos tenere, habere, regere, gubernare, quiete & pacifice temporibus perpetuis possidere, nec non vendere, commutare, donare, alienare, obligare, & ad usus suos beneplacitos convertere, prout ipsis, & ipsorum pueris legitimis melius, & utilius videbitur expedire; Nostra tamen & nostrorum Successorum voluntate principaliter requisita in præmissis. Præterea nominati JOANNES & NICOLAUS, in recompensam hujus donationis, & gratiæ, de quibuslibet decem mansis, ad quamlibet expeditionem, in equo, valoris quatuor sexagenarum, in pancerio, cum balista & subcaleptia, *Klobuczek* vulgariter dicta, equitare, & cætera servitia impendere, prout alii Terrigenæ in similibus bonis locati facere, & impendere consueverunt, sint adstricti, toties quoties opus fuerit opportunum. In cuius rei testimonium, Sigillum nostrum majus, de nostra certa scientia, præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Lomza*, feria tertia, in festo Sancti VITI Martyris. Anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quarto, Præsentibus strenuo & Nobilibus Viris BORUTA, Vexillifero Varsoviensi, SANDEONE Ciechano-

viensi, MICHAELE Varsoviensi, Succamerariis, & PETRO Tribuno Vizegradiensi, aliisque quam plurimis nostris, fidelibus fide dignis, & Cancellarii Curiae nostrae, qui praesentia habuit in commissis.

Nobilium KUTYLOWSKICH super quadraginta Mansos.

In Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei sempiternam. BOLESLAUS DEI Gratia Dux Masoviae & Russiae Terrarum, nec non Varsoviensis, Vizegradiensis, Zacrocimensis, Ciechanoviensis Dominus, & Haeres Czynensis &c. Significamus tenore praesentium, tam praesentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quibus expedit, generaliter universis. Quia, consideratis & inspectis fidelibus servitiis Nobis per fideles nostros PETRUM, JOANNEM, & CLEMENTEM, germanos de *Mcziecheno*, exhibitis, & in posterum aucto fidelitatis studio, Nobis & nostris Successoribus, una cum ipsorum posteris eo celerius impendendis, horum meritum ob respectum, ipsis, & ipsorum pueris legitimis, haereditatem quadraginta mansos mensurae Culmensis in se continentem, nostri vero Ducatus, & Domini, in silva *Lantow*, super *Dokudowo* in Districtu Varsoviensi, prope a *Nur* situatam in longum, & latum veluti praedicta haereditas, seu quadraginta mansi, in suis metis, signis, & limitibus, circumferentialiter est distincta, & sunt distincti, dedimus, damus, donamus, ascribimus, appropriamus, & in verum titulum ex nunc gratiose conferimus, perpetue & in aevum, cum omnibus, & singulis utilitatibus, fructibus, redditibus, proventibus, censibus, emolumentis & obventionibus generaliter universis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, ad praesens in eadem haereditate existentibus, & qui, vel quae per humanam industriam divina favente Clementia, reperiri poterint quomodolibet in futurum. Quare sit licitum praedictis PETRO, JOANNI & CLEMENTI, & ipsorum pueris legitimis, dictam haereditatem, seu quadraginta mansos, tenere, habere, regere, gubernare, quiete, & pacifice,

perpe-

perpetuis temporibus possidere, nec non vendere, dare, commutare, donare, alienare, obligare, & ad usus suos beneplacitos convertere, prout ipsis, & ipsorum Successoribus legitimis melius, & utilius videbitur expedire; Nostra tamen & nostrorum Successorum voluntate, more solito, principaliter requisita, de præmissis mellificiis sive apisteriis in eisdem quadraginta mansis exceptis, quæ pro Nobis & nostris Successoribus plenarie reservamus. Præterea prædicti PETRUS, JOANNES, & CLEMENS, & ipsorum legitimi Successores, in recompensam hujusmodi donationis, & gratiæ, ad quamlibet expeditionem nostram, in equo valoris quatuor sexagenarum, cum balista, in pancerio, & sub caleptia, vulgariter *Kłobuczek* dicta, de quibuslibet decem mansis, Nobis, & nostris Successoribus, equitare & servire teneantur. Aliaq; omnia communia servitia, sicut cæteri Terrigenæ in similibus bonis locati faciunt, & facere consueverunt, facient, & impendent, toties quoties fuerit opportunum. Et ut prædicti quadraginta mansi, seu Hæreditas, eo celerius collocari, & ad utilitates perducere valeant ampliores, ipsos de Jure Polonico, in Jus Teutonicum, quod Culmenle dicitur, ex nunc transferimus, & transmudamus, cum omnibus dispositionibus, conditionibus, punctis, articulis & clausulis generaliter uniuersis. Verum, quia pro hujusmodi Juris, & gratiæ donatione, omnes & singuli Cmethones, sive Incolæ dictorum quadraginta mansorum, singulis annis, perpetuisq; temporibus, de quolibet manso culto & possesso, ad quodlibet Festum Beati MARTINI Confessoris, & Episcopi Gloriosi, per octo grossos latos Pragenses, ratione annualis pensionis, Nobis & nostris Successoribus dare, & solvere debebunt, & teneantur: in cuius recompensam volumus, quod Incolæ præfatorum quadraginta mansorum ab omnibus, & lingulis nostris solutionibus, contributionibus, exactionibus, vexationibus, laboribus, censibus, & accisis, collectis gravaminibus, ipsius Juris Polonialis, angariis, & præangariis generaliter uniuersis, sint soluti, liberi penitus, & excepti. Castrorum nostrorum quorumlibet laboribus

laboribus duntaxat exceptis, ad quorum operam, una cum aliis Incolis in simili Jure Teutonico Culmensi locatis, transire tenebuntur, toties quoties fuerit opportunum; eo etiam praesertim excepto, quod, cum nuptias nostras, aut puerorum nostrorum sexus utriusq; Nos divina dispositione celebrare, aut terram redimere, vel etiam emere, aut, quod absit, Nos, seu quempiam ex Filiis nostris, captivitatem incurrere contigerit, tunc volumus, quod Incolae praedicti tantam & talem Nobis, Successoribusq; nostris persolvant exactiorem, quantam, & qualem super alias villas, in aequali Jure locatas, generaliter duxerimus imponendam. Praeterea absolvimus Incolas mansorum praedictorum ab omnibus Judiciis nostris omnium Judicum, & Subjudicum nostrorum, Palatinorum, Castellanorum, Officialium, & Ministerialium quorumcunq; sic, quod de caetero per eosdem non judicentur, nec citentur, & citati non compareant, pena eosdem nulla sequente, nisi coram praenominatis nostris fidelibus, & ipsorum pueris, aut eorundem sculteto, Jure proprio Teutonico, unicuique respondebunt. Item damus praedictis nostris fidelibus & ipsorum pueris, quod, quotiescunque, & quodocunque Incolae dictorum quadraginta mansorum se mutuo occiderint, toties integram penam hujusmodi capitis pro se recipient. Cum vero proprius extraneum, aut extraneus proprium Incolam ipsorum interemerit, ex tunc medietatem hujusmodi penae capitalis pro se tollent, recipient & levabunt. Etiam damus dictis nostris fidelibus, & ipsorum Successoribus legitimis, infra granicies dictorum quadraginta mansorum, omnes Causas tam magnas, quam parvas, criminales, & Civiles judicare, carceres, & patibula erigere, omnes excessus, & delicta punire, aequalitatem penae, pro aequalitate criminis imponendo, licet vindicta sanguinis effusione, mutilationem membri, aut ultimum supplicium exigat, vel deposcat. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum majus, de certa nostra scientia, praesentibus est appensum. Actum, & datum in *Nur*, feria quarta proxima post Octavas Epiphaniae, Anno Domini millesimo quadrin-

quadringentesimo tricesimo quinto. Præsentibus Strenuo, Nobilibusq; JOANNE GLOWACZ de *Lanczewicze*, Mareschalco nostro, Ziemakone de *Czakfino* Ciechanoviensi, MATHIA de *Czyszewo* Nurensi, Judicibus, CRISTINO Subjudice Nurensi, & PETERO PIERZCHAŁA Tribuno Wiszegradiensi, aliisq; quam plurimis nostris fidelibus, fide dignis testibus ad præmissa. Scriptis testibus per manus STEPHANI NICOLAI de *Mniszewo* Præpositi Varfaviensis, & Cancellarii nostri, qui præsentia habuit in commissis.

JOANNES, DEI Gratia, Dux Masoviæ, Ruffiæ &c. Generosi Fideles nostri dilecti. Expositum est Nobis, quomodo providus MIKOSZ, Advocatus in *Kutyłowo*, in partibus Ruffiæ certa bona emit, ibiq; residet, qui Advocatus certa bona Ducalia, ac granicies *Kutyłowo* de censu annuo tenuit, & iisdem fruebatur, per cujus recessum in aliam terram, eadem bona Ducalia vacant modo, & infructifera existunt. Requiritur igitur Tuæ Fraternitati, ut eadem bona vacantia Nobilibus CLEMENTI, STEPHANO, JACOBO, MICHAELI, STANISLAO, & NESTIBORIO de *Kutyłowo* in Tenutam committat, salvo salario, prout cum eisdem & conferre, & contractare poterit, quantum dare debeant, ne eadem bona vacantia, ex se nihil fructus afferant. Datum in *Lomza*, feria quarta ante Sancti STANISLAI Martyris & Episcopi venerandi, Anno 1434.

Nobilium TRINISZEWSKICH, Ductionem Litvanorum perimens

IN Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. JOANNES DEI Gratia Senior, Dux Masoviæ, & Ruffiæ Terrarum Dominus, & Hæres Czynrensis. Significamus omnibus & singulis, præsentibus & futuris, præsentium notitiam habituris. Quod cum THOMASSIO, Hæredi de *Kczeszewo*, viginti mensos mensuræ Culmenfis, *Koniewo* vulgariter dictos, silvæ nostræ *Kony* dictæ,

G

ctæ,

etæ, super rivulo *Köny*, prope a *Nur* jacentes, intuitu suorum servitorum dederamus cum utraq; ripa rivali ejusdem; tandem ipse THOMASSIUS personaliter coram Illustri Principe, Domino JOHANNÉ, Duce Masovix, Filio nostro Charissimo constitutus, non compulsus, non coactus, neq; aliquo dolo, vel fraude seductus, sed ipsius mera, & spontanea voluntate, suorumq; amicorum salubri consilio præhabito, decem mansos mensuræ Culmensis, viginti mansorum prædictorum in longum & latum, veluti prædicti decem mansi sunt limitati, & distincti, MATHIÆ, DERSLAO, STANISLAO, & SANDEONI hæredibus de *Tyski*, pro certa summa pecuniæ vendidit, perpetue & in ævum, cum omnibus utilitatibus, fructibus, proventibus, redditibus, censibus, usibus, emolumentis, & obventionibus generaliter universis, quibuscunq; vocabulis appellentur, nunc in dictis decem mansis existentibus, & in posterum Charissimo Duce, per humanam discretionem quomodolibet accrescendis; mellificiis, sive apisteriis duntaxat exceptis, quæ pro Nobis, & nostris Successoribus reservamus. Quare sit licitum prædictis nostris Fidelibus, & ipsorum legitimis Successoribus, decem mansos prædictos tenere, habere, regere, gubernare, & pacifice ac quiete temporibus perpetuis possidere, nec non vendere, commutare, donare, alienare, obligare, & ad usus suos beneplacitos, & suorum Successorum convertere, prout ipsis, & ipsorum legitimis Successoribus melius, & utilius videbitur expedire. Sed nostra & nostrorum Successorum voluntas, more solito, requiri debet in præmissis. Præterea prædicti nostri fideles, & ipsorum legitimi Successores, de prædictis decem mansis ad quamlibet expeditionem in equo, valoris quatuor sexagenatum, in pancerio, cum balista, & sub caleptia, *Klobuczek* vulgariter dicta equitare, & cætera omnia communia servitia impendere, prout alii Terrigenæ in similibus bonis locati facere & impendere consueverunt, sint constricti, toties, quoties fuerit opportunum. In cuius rei testimonium, Sigillum nostrum majus præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Lomza*,
ipso

ipſo die Sancti AUGUSTINI Confessoris glorioſi, ſub anno milleſimo quadringentefimo decimo nono. Præſentibus ibidem ſtrenuis ac Nobilibus Viris, Dominis JACOBO PO CZTA Judice, NATHORIO Vexillifero, Ciechanoviensibus, STIBORICO Subcamerario Zacrocimienſi, & Mareſchalco Curiaꝝ Noſtræ, LAURENTIO Subjudice Varſavienſi, & JOANNE de *Kuchary* Hæredibus, noſtris fidelibus teſtibus circa præmiſſa. Scriptum per manus PAULI Plocenſis, & Varſavienſis Eccleſiarum Canonici, Minoris Cancellarii Curiaꝝ noſtræ, qui præſentia habuit in commiſſis.

IN Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei ſempiternam. BOLESLAUS DEI Gratia Dux Maſoviaꝝ & Ruſſiaꝝ Terrarum, nec non Varſavienſis, Viſzegradienſis, Zakrocimienſis Dominus, & Hæres Czyrnenſis &c. Significamus tenore præſentium, tam præſentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quibus expedit, generaliter univerſis, quomodo conſideratis, & inſpectis pronis, & fidelibus ſervitiis, Nobis per MATHIAM Hæredem de *Tymianka* exhibitis fideliter. & impensis, ac in poſterum aucto fidelitatis ſtudio, Nobis, & noſtris Succelloribus, una cum ſuis poſteris legitimis, eo celerius impendendis, horum meritorum ob reſpectum, ſibi, & ſuis pueris legitimis viginti manſos meſuræ Culmenſis, noſtri certi Ducatus, & Domini, circa granicies *Dokudowo*, in Diſtrictu Varſavienſi, prope *Nur* ſituatos, in longum & latum, veluti dicti viginti manſi in ſuis metis, ſignis, gadibus & limitibus ſunt circumferentialiter diſtincti, & limitati, dedimus, damus, donamus, adſcribimus appropriamus, ac in verum titulum hæreditarium ex nunc, de pietate noſtra ducti, gratioſe conferimus, perpetue & in ævum, cum omnibus & ſingulis utilitatibus, fructibus, proveni-tibus, redditibus, cenſibus, emolumentis & obventionibus genera-liter univerſis, ad præſens in eiſdem viginti manſis exiſtentibus, quibuſcunque; nominibus nuncupentur, & qui, vel quæ, favente divina Clementia, per humanam induſtriam reperiri poterint quo-

modolibet in futuro. Quare sit licitum dicto MATHIÆ, & ipsius pueris legitimis, dictos viginti mansos cum præscriptis utilitatibus tenere, habere, regere, gubernare, quiete, & pacifice, perpetuisq; temporibus possidere, nec non vendere, commutare, dare, donare, obligare, alienare, & ad usus suos, & suorum puerorum beneplacitos convertere, prout sibi, & suis pueris legitimis melius, & utilius videbitur expedire; nostra, tum & nostrorum Successorum voluntate, more solito, principaliter requisita de præmissis; mellificiis duntaxat, sive apisteriis in eisdem exceptis, quæ pro Nobis, & nostris Successoribus plenarie reservamus. Præterea prænominatus MATHIAS, & sui pueri legitimi, in recompensam hujusmodi donationis, & gratiæ, ad quamlibet expeditionem nostram, & nostrorum Successorum, in equo quatuor sexagenarum, cum balista, in pancerio, & in caleptia vulgariter *Kłobuczek* dicta, de quibuslibet decem mansis Nobis, & nostris Successoribus equitare, & servire teneantur, & alia omnia servitia communia, sicut cæteri Terrigenæ nostri, in similibus bonis locati, faciunt, & facere consueverunt, facient, & impendent toties, quoties per Nos, vel Successores nostros de hoc ipso fuerint requisiti. In cujus rei testimonium, Sigillum nostrum majus, de certa nostra scientia, præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Zambrowo*, die Dominico ante Festum Beati THOMÆ Apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quinto. Præsentibus strenuis, Nobilibus viris, MICHAËLE de *Siemianczyce* Succamerario Varšaviensi, PAULO de *Oszronow*, STANISLAO Magistro coquinæ, NICOLAO NAGORKA de *Dziergowo*, NICOLAO BRODA, SIGISMUNDO de *Kiszczyce*, & aliis quam plurimis nostris Fidelibus, fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus STEPHANI NICOLAI de *Moiszewo* Præpositi Varšaviensis, nec non Cancellarii Curiæ nostræ, qui præsentia habuit in Commissis.

Termini-

Terminatio Nobilium in Sienica.

In Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei sempiternam. BOLESLAUS, DEI Gratia, Dux Masoviæ, & Ruffiæ Terrarum, nec non Varfaviensis, Viſzegradiensis, Zacrocimensis, Ciechanoviensis Dominus, & Hæres Czyrnensis. Significamus tenore præſentium, tam præſentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quibus expedit, generaliter univerſis. Quod, cum alias præclarus Princeps Dominus JOANNES, felicitis recordationis, Dux Masoviæ &c. Illuſtris Avus noſter Chariffimus, decem manſos menſuræ Culmenſis ſui veri Ducatus, in *Sienica*, prope *Nur* ſituatos, Nobili PETRO de *Sienica* ad communia ſervitia donaverat gratioſe, ſed quia idem PETRUS, omiſſis ſervitiis dicti avi noſtri, quibus ratione dictorum decem manſorum fuerat obligatus, ad alienas partes, videlicet in terras Cruciferorum, fugit, & ſe de terris noſtris tranſtulit, propter quod Nos, volentes ſervitia Nobis adaugere, confideratiſque, & inſpectis fidelibus ſervitiis Nobis per Nobiles, SIMONEM & TROIANUM de *Sienica* exhibitis, & impenſis, & in poſterum, aucto fidelitatis ſtudio, Nobis, & noſtris Succelloribus, una cum ipſorum pueris legitimis, eo celerius exhibendis, horum meritorum ob reſpectum, ipſis SIMONI & TROIANO, ac ipſorum pueris legitimis damus decem manſos, alias PETRO donatos, una cum aliis decem manſis ibidem in *Sienica* ſimul jacentibus, in Diſtrictu Varſoviensi, prope *Nur* ſituatos, noſtri veri Ducatus, & Domini, in longum & latum, veluti dicti viginti manſi, in ipſorum metis, ſignis, & limitibus, circumferentialiter ſunt diſtincti, & limitati, dedimus, damus, donamus, appropriamus adſcribimus, & in verum titulum hæreditarium ex nunc conferimus gratioſe, perpetue, & in ævum, cum omnibus & ſingulis utilitatibus, fructibus, redditibus, proventibus, cenſibus, emolumentis, & obventionibus, generaliter univerſis, quibuſcunq; nominibus nuncupentur, ad præſens in eiſdem viginti manſis exiſtentibus, & qui, vel quæ per hu-

manam industriam, divina favente Clementia, reperiri poterint quomodolibet in futurum. Quare sit licitum prædictis, SIMONI, & TROIANO, & eorum pueris legitimis, eosdem viginti mansos, cum præscriptis utilitatibus habere, tenere, regere, gubernare, quiete & pacifice perpetuis temporibus possidere, nec non vendere, commutare, donare, alienare, obligare, & in usus suos beneplacitos convertere, prout ipsis & ipsorum pueris legitimis melius & utilius videbitur expedire, nostra tamen, & nostrorum Successorum voluntate, more solito principaliter requisita in præmissis; mellificiis sive apisteriis in eisdem viginti mansis exceptis, quæ pro Nobis, & nostris Successoribus plenarie reservamus. Præterea prædicti SIMON, & TROIANUS, & ipsorum legitimi Successores in compensam hujusmodi donationis, & gratiæ, ad quamlibet expeditionem nostram, in equo valoris quatuor sexagenarum, cum balista in pancerio & sub caleptia, vulgariter *Kłobuczek* dicta, de quibuslibet decem mansis equitare, & servire teneantur, & alia omnia communia servitia, sicut cæteri terrigenæ in similibus bonis locati, faciunt, & facere consueverunt, facient, & impendent, toties quoties fuerit opportunum. De quibus quidem decem mansis PETRI, SIMON duas, & TROIANUS tertiam, de aliis vero mansis TROIANUS duas, & SIMON tertiam, partes sic divisim possidebunt. In cujus rei testimonium, sigillum nostrum majus, de certa nostra scientia, præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Nur* feria tertia in vigilia Sancti THOMÆ Anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quinto. Præsentibus Nobilibus MICHAELE de *Siemianczyce* Subcamerario Varfaviensi, MATHIA de *Ciszewo* Judice Nurenfi. NICOLAO NAGORKA de *Dzirgowo*, NICOLAO BRODA, & PAULO OSTRZONOWSKI, aliisque quam pluribus nostris fidelibus, fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus NICOLAI STEPHANI de *Mniszewo* Præpositi Varfaviensis, & Cancellarii nostri, qui præsentia habuit in commissis.

Nobi-

Nobilium DAMBROWSKICH Modzel'ie.

SIGISMUNDUS DEI Gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Litvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae &c. Dominus & Haeres. Significamus tenore praesentium, quibus expedit, universis harum notitiam habituris. Quia Nobiles MATHIAS, MARCUS, & STANISLAUS DAMBROWSKI, filii Nobilis olim JOANNIS MODZEL DAMBROWSKI, & ALBERTUS DAMBROWSKI frater eorum patruelis, nec non filii Nobilium MICHAELIS, FALCONIS, & STANISLAI, nepotes praefatorum Nobilium, haeredes de *Długa Dambrowa*. Exhibuerunt coram Nobis literas Illustris olim Domini CONRADI Ducis Masoviae, praefato Nobili MODZEL, super locanda villa praedicta *Dambrowa* concessas. Supplicarunt Nobis, ut easdem literas auctoritate nostra Regia approbare, ratificare, & confirmare dignaremur. Quarum tenor sequitur. CONRADUS DEI Gratia Dux Masoviae, Russiae &c. Significamus tenore praesentium, quibus expedit, universis. Quia ad instantes petitiones pro parte Nobilis JOANNIS MODZEL de *Dambrowa* Nobis oblatas, fidem dedimus, & admisimus, ac admittimus per praesentes villam de cruda radice sylva, in bonis *Dambrowa*, et Districtu Nurensi jacentem & sitam, hoc est, inter bona *Krzeczkowo Kucharskie* ex una parte, ex alia vero parte circa bona *KUCZYNSKICH DLUGICH*, & *KUTILOWSKICH*, Jure simili Culmensi locandam, prout alia ipsius villa, dicta *Dambrowa*, est locata, absolventes, & exemptos facientes omnes, & singulos Incolas, sive Cmethones, in praefata silva locandos, ab omnibus & singulis laboribus, censibus, exactionibus quibuscunq; nostris Ducalibus tam diu, quam diu & ipse JOANNES MODZEL de *Dambrowa* eisdem Cmethonibus villae praedictae dederit, & concesserit libertatem. Qua, exspirante, de singulis proventibus, prout & alii Incolae bonorum ipsius *Dambrowa* praedictorum, Nobis respondere tenebuntur, praeter praedictum tamen bonorum nostrorum Ducalium, si quae essent contigua Villae praefatae locandae. In cujus rei testimonium, Sigillum nostrum

strum est appensum. Actum & datum in Varſavia, feria ſecunda Feſti Sancti *Joannis Baptiſtae* milleſimo quadringenteſimo nonageſimo nono. Nos itaq; SIGISMUNDUS Rex ſupplicationibus Nobilium ſuper Jus expreſſorum, veluti juſtis, benigne annuentes, tum ad interceſſionem nonnullorum Conſiliariorum noſtrorum, pro dictis Nobilibus ad Nos factam, Literas præinſertas ratas, & gratas habentes, ipſas in omnibus illarum punctis, clauſulis, & articulis, totoq; earum tenore approbandum, ratificandum, & confirmandum fore duximus, prout approbamus, ratificamus, & confirmamus, decernentes, ipſas robur firmitatis debite obtinere, harum teſtimonio Literarum, quibus in fidem Sigillum noſtrum eſt appensum. Actum, & datum Cracoviæ, feria ſecunda poſt Feſtum Sancti BARTHOLOMÆI Apoſtoli proxima, Anno Domini milleſimo quingenteſimo triceſimo primo, Regni noſtri vigeſimo quinto.

*Relatio Reverendi in CHRISTO Patris
Domini PETRI Episcopi Cracoviensis,
& Regni Poloniae Vice Cancellarii.*

Nobilis ANDREAE KUTYLOWSKI.

IN Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. BOLESLAUS DEI Gratia, Dux Maſoviæ, Ruſſiæ &c. nec non Varſaviensis, Zacrociſiſ Dominus, & Hæres Terrarum. Significamus tenore præſentium, quibus expedit, generaliter univerſis, tam præſentibus, quam futuris harum notitiam habituris. Quomodo coram Nobis perſonaliter conſtituti Nobiles NIEMIERA de *Mierzanczyno*, & FALCA conſors Nobilis ALEXII de *Kutilowo*, non compulſi non coacti, neq; aliquo dolo, aut fraude circumventi, aut ſeducti, ſed ipſorum mera, ac ſpontanea voluntate, amicorumq; ſuorum ſalubri freti conſilio, ac matura deliberatione præhabita, palam recognoverunt, quia decem manſos Culmenſes paternos LAUTHOVO
penes

penes & *Siccincza* & *Sobieczkowa* granicies, in Districtu Nurenfi sitos in longum & latum, ac veluti prædicti decem mansi in suis metis, signis, limitibus, scopulis, & graniciebus sunt circumferentialiter distincti, consignati, & limitati, quemadmodum ipsos soli tenuerunt, habuerunt, & possederunt, cum omni Jure, proprietate, & dominio, ac omnibus, & singulis utilitatibus, fructibus, redditibus, proventibus, usibus, censibus, emolumentis, & obventionibus generaliter universis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, nihil prorsus in eisdem reservantes, Nobili ANDREAE de *Kutylo* pro duabus viginti Sexagenis grossorum in mediis grossis vendiderunt, & voce irrevocabili resignaverunt perpetuo, & in ævum. Liceat igitur prænominato ANDREAE dictos decem mansos, cum omni jure, ac utilitatibus præscriptis, ejusq; legitimis Successoribus, tenere, habere, regere, gubernare, uti, frui, pacifice & quiete, perpetuisq; temporibus possidere, nec non dare, donare, vendere, commutare, alienare, obligare, & ad usus suos beneplacitos convertere, prout sibi & suis Successoribus legitimis melius, & utilius videbitur expedire; nostra tamen & nostrorum Successorum voluntate in præmissis more solito principaliter requisita. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum majus, de certa nostra scientia, præsentibus est appensum. Actum, & Datum in *Nur* Feria sexta ipso Die Sanctorum SIMONIS & JUDA Apostolorum gloriosorum, Anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto. Præsentibus Dominis, JACOBO de *Mińsko* Castellano Czernensi, JACOBO de *Obryte* Judice Nurenfi, MARTINO de *Massyrowo* Canonico Varfaviensi, WSZEBORIO de *Smoliska* Capitaneo Varfaviensi, & Subjudice Zakrocimensi, & aliis quam pluribus fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus Venerabilis & egregii viri Magistri PETRI de *Chodkow* medicinæ Doctoris, Plocensis, Varfaviensis, Konicensis Canonici, in *Czerstko* & *Makow* Curati Ecclesiarum, & Curiae nostræ Cancellarii, qui præsentia a nobis habuit in commissis.

H

Privile-

Privilegium Nobilium in Zaremby.

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos SIGISMUNDUS, DEI GRATIA Rex Poloniae, Magnus Dux Lituaniae, nec non Terrarum Cracoviae, Sandomiriae, Siradiae, Lancitiae, Cujaviae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Culmensis, Elbingensis, Pomeraniaeque; Dominus, & Haeres. Manifestum facimus tenore praesentium, quibus expedit, universis & singulis, praesentibus & futuris harum notitiam habituris. Quia Venerabilis JOANNES WOYSLAWSKI Canonicus Varfaviensis, & Notarius terrestris Lomzensis, exhibuit coram Nobis literas Illustris olim Domini JANUSSII Ducis Masoviae, Russiaeque; in charta pecorina scriptas, & titulo, Sigilloque; pendente ejusdem Ducis communitas, donationem per eundem Ducem praefatum eidem Venerabili JOANNI WOYSLAWSKI infracriptorum bonorum Nobilium, sive Haereditatum, post commensurationem eorundem bonorum in Ducatu Masoviae excrescentium, in se continentes, sanas, salvas, illaesas, omniisque; prorsus suspicione carentes, supplicavitque; Nobis, ut easdem literas, & omnia in eis contenta, autoritate nostra Regia approbare, ratificare, & confirmare dignaremur, quarum quidem literarum tenor de verbo ad verbum sequitur, & est talis. JANUSSIUS DEI GRATIA Dux Masoviae, Russiae, &c. Significamus tenore praesentium, quibus expedit generaliter universis. Quia habentes in gratioso prospectu multa merita Venerabilis JOANNIS WOYSLAWSKI, Canonici Ecclesiae Varfaviensis, & Notarii terrestris Lomzensis, ob quae Nobis plurimum est commendatus, volentesque; eum ad ulteriora servitia nostra facere propensiosem, omnes excrescentias, quaecumque; excrescent per commensurationem in bonis haereditariis Nobilium subditorum nostrorum, videlicet: In Krzeczkowo, Oldaki, Polomia, Zarambi, Romani & Przeddzieczko, in Ducatu Nurense sitis ultra in ea, & Privilegia dictorum Nobilium, & quae excrescentiae ad Nos spectant, & pertinent, cum toto

Jure

Jure nostro, & proprietate, accum omnibus & singulis utilitatibus, agris, pratis, hortis, areis, sylvis, borris, gais, mericis, & aliis omnibus commodis, quibuscunq; appellentur nominibus, in dictis excrescentiis bonorum, quovis modo ad præsens, & in futurum existentibus, & prout dictæ excrescentiæ in dictis bonis se extendunt in longum & latum, nihil pro Nobis in eisdem excrescentiis reservando, eidem JOANNI WOYSLAWSKI Canonico dedimus, & concessimus, damusq; & concedimus per præsentes in perpetuum; quas quidem excrescentias in præfatis bonis, dictus JOANNES WOYSLAWSKI habebit plenam facultatem eisdem Nobilibus, ubi, & in quorum bonis repertæ fuerint, & aliis quibuscunque personis vendendi, donandi, inscribendi, & prout sibi utilius meliusq; videbitur, de eisdem excrescentiis pro usu suo disponendi, & providendi. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum mediocre, quo utimur, præsentibus est appensum. Datum Lomzæ, feria secunda post festum Circumcisionis Domini. Anno Ejusdem millesimo quingentesimo vigesimo quinto. ALBERTUS POPIELSKI Vicecancellarius Nos itaq; Sigismundus Rex præfatus attendens supplicationem prænominati JOANNIS WOYSLAWSKI fore justam, & rationi consonam, præinsertas literas, utpote salvas, & nullo vitio obnoxias, omniaq; in eis contenta, autoritate nostra Regia approbanda, ratificanda, & confirmanda duximus, approbamusq; ratificamus, & confirmamus, decernentes eas robur perpetuæ firmitatis habituras, tenore præsentium mediante. In cujus rei testimonium, Sigillum nostrum præsentibus est appensum. Actum, & datum in conventionione generali Piotrcoviensi, feria secunda post Dominicam sexagesimæ. Anno Domini millesimo quingentesimo trigesimo octavo. Regni Nostri Anno trigesimo secundo. Præsentibus Reverendissimo, & Reverendis in Christo Patribus, Dominis JOANNE Archiepiscopo Gnesnensi, Legato nato, ac Primate, JOANNE CHOINSKI Cracoviensi, Regni nostri Cancellario, PETRO de GAMRATI Plocensi, & SEBASTIANO

BRANICKI Camenecensi, Episcopis, ac Magnificis, Generosis, & Venerabilibus, JOANNE Comite a *Tharnow* Castellano Cracoviensi, & Capiteo Sandomiriensi, LUCA a *Gorka* Posnaniensi, PETRO KMITHA de *Wisnicze* Cracoviensi, & Regni nostri Mareschalco, ac Cracoviensi, Scepusiensi, Premisliensi Capiteo. HIERONYMO LASKI Siradiensi, JANUSSIO LATHALSKI Invladi-slaviensi, STANISLAO de *Sprowa* Russiæ, FELICE BRZESKI Plocensi, PETRO a *Gorimno* Masoviæ, STANISLAO de *Kutno* Raveni, Palatinis. ANDREA a *Gorka* Posnaniensi, & Capiteo Majoris Poloniæ Generali. NICOLAO WOLSKI Sandomiriensi, & Serenissimæ Conjugis nostræ Curiaë magistro. JOANNE a *Tenczyn* Woyniciensi, & Mareschalco Curiaë nostræ, SPITKONE a *Tarnow* Radomiensi, Regni nostri Thesaurario. PAULO a *Wola* Regni nostri Vice-cancellario, Burgrabio Cracoviensi, & Capiteo Costinensi, STANISLAO OLECHNICKI Decano, SAMUELE MACIEIOWSKI Canonico Cracoviensi Secretariis nostris. MARTINO WOLSKI Tribuno Cracoviensi, Thesaurario Curiaë nostræ, & aliis quam plurimis Dignitariis, Officialibus, & Aulicis nostris, sincere Nobis, & fidelibus dilectis. Datum per manus præfati Magnifici PAULI a *Wola* Vice-Cancellarii nostri, Burgrabii Cracoviensis, & Capitei Costinensis, sincere Nobis dilecti.

Relatio ejusdem Magnifici PAULI a Wola Regni Poloniæ Vice-Cancellarii, Burgrabii Cracoviensis, & Capitei Costinensis.

*Ex terminis communibus Łomzensibus, feria secunda ante Festum Nativitatis VIRGINIS MARIÆ,
Anno Domini 1535.*

PERSONALITER Constitutus Venerabilis Dominus JOANNES WOYSLAWSKI Canonicus Varlaviensis, & terrestris Notarius Łomzensis, recognovit, quia tres cum medio mansos mensuræ Culmensis,

mensis excrementiarum in bonis *Romani*, in Districtu Nurenfi, prope *Roffochate*, penes graniciem *Mioduszevska*, & penes *Skarżyska* & *Kraiewska* angulos, cum utraq; ripa parva *Brok*, usq; ad *Stok* penes quinque mansos, qui tres cum medio mansi, per commensurationem septem cum medio mansorum excreverunt, cum omnibus & singulis utilitatibus, cum omni Jure, suo dominio, proprietate, Nobilibus STANISLAO, ADÆ, MARTINO, STANISLAO, NICOLAO, STANISAO, ÆGLDIO olim ANDRÆ STANISLAI, JOANNIS, STANISLAI, ADÆ, MARTINI, JOANNIS, & NICOLAI de *Romani* ZAREMBI, de Districtu Nurenfi, pro quinquaginta sexagenis grossorum mediorum vendidit perpetue, & in ævum, omne Jus suum in eos transfundendo, & id totum quod superfuerit ultra præfatos tres cum medio mansos. Et quos tres mansos cum medio ad tres partes tenere debent.

*Venerabilis Capituli Varsoviensis cum Nobilibus
in Lipki.*

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos NICOLAUS WODZINSKI de *Międzyrzec* Judex, JOANNES KAMINSKI Succamerarius, BARTHOLOMÆUS POBIEROWSKI Subjudex, NICOLAUS JABLONSKI Vexillifer, Officiales terræ Drohicensis, STANISLAUS WOYSLAWSKI Judex Livenfis, & STEPHANUS WODZINSKI Vexillifer Varsoviensis de Ducatu Masovix Commiffarii, & Judices per Serenissimum Principem, & Dominum, Dominum SIGISMUNDUM DEI Gratia Regem Poloniae Magnum Ducem Litvanix, Russix, Prussix, Masovix &c. Patribus infrascriptis videlicet venerabili Capitulo Ecclesix Collegiatæ, SANCTI JOANNIS Baptistæ Varsoviensis, & Nobilibus de *Lipki* ad limitanda bona dicti Capituli *Kołodziejdz* alias *Rassny*, & bona præfatorum Nobilium *Lipki*. Significamus tenore præsentium quibus expedit generaliter universis, tam præsentibus quam futu-

ris harum notitiam habituris. Quomodo, postquam die data præsentium descenderamus ad locum differentiarum, & limitationis bonorum prædictorum, satisfaciendo Commissioni, & Mandatis Sacrae Maiestatis Regiæ, comparentibus coram Nobis Venerabilibus Dominis ALBERTO POPIELSKI, JOANNE WOYSLAWSKI, PETRO BELSKI, & STANISLAO BONIECKI, Canonicis Collegiatae Varfaviensis, nec non Nobilibus STANISLAO WSHOLEK, FELICE Fratres suo, JOANNE, MATHIA, ANDREA cum omnibus participibus suis, & Hæredibus bonorum *Lipki*, auditisq; utrarumq; partium propositis, & responsis, super veris, justis, & antiquis graniciebus, seu signis metalibus, inter bona præfata *Kołodziądz* & *Lipki*, ubi præfati Canonici, nomine prædicti Capituli ostenderunt primum coram Nobis Commissariis arborem pinaticam stantem, in qua nominatam graniciem angularem dixerunt esse bonorum suorum cum bonis *Lipki*, & aliis bonis Nobilium *Maleszewo*, ad quam præfati Nobiles de *Maleszewo* ibidem tunc præsentem se agnoverunt, & eandem graniciem angularem dixerunt esse bonorum suorum, cum bonis *Lipki* & Capituli. Tandem demonstraverunt plures arbores exustas in pariete, quæ ab antiquo dividebant præfata bona *Lipki* & *Kołodziądz*, in quibus arboribus erant granicies exustæ, incipiendo a præfata granicie angulari usq; ad fluvium *Ugoscza*, pro qua exustione & excisione granicierum, inculpabant præfatos Nobiles *Lipki*. Insuper circa justum parietem, ubi granicies excisas, & exustas ostendebant, ex una parte ostendebant mellificia mellicidarum ad Terram Drohicensem spectantium, & ex altera parte mellificia alia Capituli prædicti, ubi mellicidæ ex utraq; parte ad dictum parietem ab antiquo se extendebant, & eundem parietem nunquam transcendebant, prout & hodie non transgrediuntur, qui mellicidæ circa præfatum parietem in bonis *Kołodziądz* mellificia habentes semper & ab antiquo dabant tributa mellis, prout & hodie dant ex præfatis mellificiis Capitulo prædicto, & est in usu ac in possessione pacifica Capitulum præfa-

præfatum dicti tributi, & solutionis mellicidarum, ac etiam præfatorum bonorum fuorum, a data Privilegii sui. Allegabant etiam dicti Canonici, quendam CZARNAK Antecessorem dictorum Nobilium de *Lipki*, a quo ipsi dicta bona acquisiverunt, tenuisse & habuisse mellificia in bonis *Malezewo* & *Lipki*, ad Castrum Drohicensem spectantia, sub signo Ruthenico, & alia mellificia in bonis Capituli prædicti, sub alio signo eidem Capitulo servientia, circa, & penes granicies prædictas exustas & excisas, quarum ipsi Canonici loca, & truncos ostendebant. Qui quidem *Czarnak* existens Hæres & possessor bonorum *Lipki*, non transcendebat dictas granicies cum præfatis mellificiis suis Ruthenicis, prout modo dicti Nobiles LIPKOWIE, destructis graniciebus in toto, violenter intrant in bona dicti Capituli, damna & excisiones multas inferunt, & ea absq; omni justitia occupare conantur. Constituerunt etiam dicti Canonici plures personas Nobiles, qui testificati sunt, se vidisse dictas granicies in præfato pariete stantes, & adinstar Crucis per quendam PIOTRASKO Capitaneum Drohicensem, inter bona præfata factas & positas. Specialiter etiam constituerunt Nobilem JOANNEM POGORZELSKI, antiquum Præconem Drohicensem, qui existens tunc in officio, missus erat ad conficiendum dictas granicies adhuc stantes, & alias destructas, & vidit eas quasdam in toto destructas & excisas, alias etiam stantes, quas consignaverat & connumeraverat. Super quod dicti Nobiles, & Præco jurare fuerunt parati. Constituerunt etiam multos mellicidas, qui idem confitebantur, sicut & præfati Nobiles cum Præcone, & ad id jurare fuerunt parati. Ex adverso præfati Nobiles LIPKOWIE, educendo granicies pro parte sua, ostenderunt circa fluvium *Ugoscza* monticulum, quem scopulum esse dicebant; procedentes vero a dicto loco per silvam, ostendebant alios monticulos, quos pro scopulis non suscipiebant. Exeundo de silva, ostenderunt quercum concisam, in qua graniciem esse dicebant, sed destructam per olim Canonicum RZESZKOWSKI; ostenderunt etiam & aliam arborem

borem pinaticam, similiter concisam, cum granicie per eundem Canonicum. A quo loco fecerunt satis longum transitum per borram, nullum signum graniciale ostendentes, usque ad locum, qui dicitur *Smug*, dictum *Bobuzya*, quem dicebant, fore locum graniciale inter bona præfata usq; ad flumen, quod fluit & incidit in fluvium *Kołodziądz*; tandem eodem fluvio per villam *Kołodziądz* ducebant, adimentes Curiam, & ædificia ejusdem Capituli, usque ad molendinum ejusdem Capituli, & iterum usque ad verticem piscinæ, seu rivuli dicti *Kołodziądz*, & exeundo de rivulo, ibant per *Smug* usque ad illam graniciem angularem bonorum *Maliszewo*, quam non dicebant angularem, sed stare in pariete ipsorum cum *Maliszewo*, ac postea dicti LIPKOWIE constituerunt plures Nobiles Testes suos, qui rem ipsorum & documentum affirmabant, multis itaque allegationibus utriusque partis super hac controversia diligenter exauditis, habito inter Nos satis longo tractatu, & examine, licet ab utraque parte non vidimus certa signa granicialia, tamen de certis causis decrevimus ipsis Canonicis, & Capitulo prædicto actoratum, alias *Powod*, ad educendum & comprobandum plenius testibus dictas granicies, & parietem antiquum inter bona ipsorum *Kołodziądz* & *Lipki*. Ex eo, quia dictum Capitulum est in tam diuturna possessione bonorum suorum usq; ad illa loca, ubi granicies destructas ostendebant, & ex aliis testimoniis & rationibus, quas, ut supra, allegabant. Et etiam ex eo, quia præfati LIPKOWIE nulla signa convenientia ostenderunt, neq; illos monticulos, quos pro scopulis demonstrabant, pro scopulis granicialibus accepimus cum Officio Terrestri Nobiscum existente, circa, & per quos monticulos nunquam fuerunt in possessione, neque unam arborem mellificariam suam ibidem ostenderunt. Quod Decretum præfati Canonici fuscipientes, pro grato, Testes hinc inde nominaverunt, & conscripserunt decem octo personas Nobiles, & fide dignas, ex quibus dicti LIPKOWIE elegerunt sex testes, ex præfatis Canonicis JOANNEM WOYSLAWSKI, ut possessorem dictorum bonorum *Kołodziądz* elegerunt ad prædictum documentum.

tum. Post quod Decretum & præmissa omnia, præfatæ partes, ad concordiam, medio, & interpositione nostra, recedentes a Jure & processu iudiciario, pervenerunt, ita quod præfati quatuor Canonici nomine suo, & totius Capituli ad petitionem & intercessionem nostram dederunt, & donaverunt dictis Nobilibus de *Lipki* perpetue, & in ævum certam partem bonorum suorum, circa prædictum parietem, ubi granicies destructas, excisasq; demonstrabant, hoc est, incipiendo, a fluvio *Ugoscza*, qui fluit circa prata dicta *Rassjnskie*, ubi scopulum granicalem in terra, & aliam excisionem granicalem in alno ad instar Crucis posuerunt, procedendo ab illo loco per silvam dictam *Panowkat*, usq; ad quercum antiquam, quæ vocatur *Trup*, in qua granicies ex utraque parte excisæ sunt; A qua quercu procedendo ad viam, quæ duxit ex *Wagrow* in *Rassiny*, & ab hac via, ubi ex utraque parte ejusdem viæ duo scopuli sunt positi, usque ad ultimam seu angularem graniciem, bonorum *Maliszewo*, *Lipki*, & *Kołodziejdz*. Quam partem bonorum seu donationem, quam fecerunt dicti Canonici præfatis Nobilibus de *Lipki*, multis scopulis in terra, & Crucibus granicialibus, in arboribus per ordinem utrinq; consignavimus, & limitavimus. Hoc tamen modo, & conditione apposita, quod omnes mellicidæ præfati Capituli, quicumque in dicta parte bonorum, dictis Nobilibus *LIPKOM* donata & concessa, ab antiquo habuerunt & habent mellificia sua, seu arbores mellificiaras, debent dicta mellificia & arbores suas tenere & possidere pacifice, in perpetuum, absq; omni impedimento ac contradictione dictorum Nobilium de *Lipki*. Quod si dicti mellicidæ aliquod damnum, violentiam vel injuriam in præfatis mellificiis suis a dictis Nobilibus de *Lipki*, & Successoribus eorum perceperint, ex tunc citati, sive ad Castrum vel ad Judicium Terre Drahicense, pro præmissis stare in primo termino tanquam peremptorio, & respondere ibidem tenebuntur. Insuper ex eadem concordia præfati *LIPKOWIE* omnia damna sua, injurias & interfectiones, quæ tempore olim Canonici *ROZKOWSKI* in,

† I

& pro

& pro bonis dicti Capituli fuerunt subsecutæ, & exortæ, ratione dictæ donationis & favoris dicti Capituli, dimiserunt & dimittunt per præsentis. Et similiter præfati Canonici nomine dicti Capituli, Capita Cmethonum suorum, per dictos Nobiles eodem tempore occisa, ac alia omnia damna eis dimiserunt. Quam concordiam & compositionem inter dictas partes de consensu eorum factam & ordinatam, nec non granicies & scopulos juxta concessionem dictorum Canoniorum positos, & per ordinem præfatum erectos, ac consignatos, utraq; pars, tam Capitulum Ecclesiæ prædictæ Varſaviensis, quam etiam præfati omnes Nobiles & possessores bonorum in *Lipki*, in omnibus articulis & conditionibus firmissime tenere & observare debebunt, & tenebuntur perpetue & in ævum, ac se ad id sponte submiserunt & vadio ducentarum marcarum numeri, & monetæ Cracoviensis per Nos ad majorem firmitatem hujus concordie apposito, & per easdem partes sponte suscepto, ac per Præcones Drohicensem & Camenecensem ibidem partibus justificato. Cujus vadii medietas pertinebit pro Camera Regia, & alia medietas ejusdem vadii parti concordiam tenenti. In cujus rei testimonium Sigilla nostra propria, quibus utimur, præsentibus sunt appensa. Datum, & actum in loco differentiarum, & limitationis bonorum præfatorum, feria secunda infra Octavas Omnium Sanctorum. Anno Domini millesimo quingentesimo Vigesimo sexto.

DUKT GRANIC

Koronnych y Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

Anno 1546. Ex Archivo M.D.L.

AUGUST Trzeci z BOZEY Łaski Krol Polski, Wielki Xiąże Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflantski, Smoleński, Siewierski, y Czernichowski, á Dziedziczny Xiąże Saski y Elektor.

OZnaymujemy tym Listem, *Extraktem Naszym*, komu o tym wiedzieć należy, iż w *Xiegach Metryki Kancellaryi Naszey Wielkiej Wielkiego Xięstwa Litewskiego* znayduie się *Gránica* między *Koroną Polską*, á *Wielkim Xięstwem Litewskim*, za *Nayiasnieyszego Predecessora Naszego Krola Jmci Polskiego, i Wielkiego Xiążęcia Litewskiego ZYGMUNTA AUGUSTA*, przez *WASILA TYSZKIEWICZA, i WOYCIECHA LENARTOWICZA* w *Roku* tysiącnym pięćsetnym czterdziestym szóstym, *Miesiąca Augusta* trzeciego dnia uczyniona, i *supplikowano* Nam iest przez *Pánow, Rad i Urzędnikow przy Boku Naszym rezyduiących*, ábyśmy tę *Granicę* z *tychże Xiąg Metryki Kancellaryi naszey W. Wielkiego Xięstwa Lit.* per extractum authentice wydać pozwólili, *ktora słowo do słowa z Ruskiego wypisuiąc, tak się w sobie ma.*

ROku od *Narodzenia Pańskiego Tyfiac* pięćset czterdziestego szóstego, *Miesiąca Augusta* trzeciego dnia, we *Wtorek, Indykt* czwarty. Za *rozkazem Hospodara Krola Jmci Wielkiego Xiążęcia ZYGMUNTA AUGUSTA*, przez nas *WASILA TYSZKIEWICZA, i WOYCIECHA LENARTOWICZA*, stało się *opisanie* granic i *szkod* między *Wielkim Xięstwem Litewskim, i Koroną Polską.*

OBWOD KORONNY.

Naprzód od Brzeskiego Powiatu, Dworu i Miałeczka *Wojnia*, ná z Korony Polskiej od *Pârcowa*, z Imienia Ziemi Powiatu Lubelskiego ANDRZEJA i ADAMA BRANIECKICH; najpierw ci to BRANIECCY twierdzili, że początkiem granicy między majątnością ich, i Wielkim Xięstwem, jest rzeka *Bránka*, która idzie od *Wojnia* Miałca W. Xięstwa pod młynem Plebána *Wojskiego*, który młyn tuż jest pod Miałcem *Wojniem*. Pan ANDRZEJ BRANIECKI powiedział, że ten młyn *Wojnianie* trzymają od trzydziestu lat, potym tenże ANDRZEJ mówił, że ten młyn trzymają *Wojnianie*; od dwudziestu sześciu lat, za trzecim razem powiedział, iż od dwunastu lat. Czynili sobie za tym pretenzje o wielkie zaboystwa, zdiebstwa, przy bronieniu swojej własności od ludzi Wielkiego Xięstwa Litewskiego popelnione, i pokazywali nam regestr swoich szkod, i mówili BRANIECCY, że Krol Jmć ráczył rozkazać Stárostom swoim, áżeby nas bronili od wszystkich nájazdów, zaboystwa, grábieży, i od wszystkich krzywd z strony ludzi Wielkiego Xięstwa; ktemu wywodząc swoją sprawiedliwość, ná większy dowód tego, stáwili sześciu świadków Szlachty, ludzi podeszłych, i sami pomienieni BRANIECCY z owymi świadkami gotowi byli do przysięgi. Przytomni támeż dway Ziemiáne Powiatu Lukowskiego ADAM GUT, i PIOTR TUROWSKI opowiedzieli, iż tu się właśnie schodzi Ziemia násza Lukowska u tego młynu, i u tey rzeki *Branki*.

Z Wielkiego Xięstwa Urzędnik *Wojski* imieniem SUMA z poddanemi Hospodarskiemi *Wojskiemi* powiedział, iż to jest grunt z dawnych wieków W. Xięstwa po obudwoch stronach tey rzeki, i że nie nazywa się *Branką*, ale *Woinką*, która nízey wpada w *Bránkę*, młyn zaś ten iuż od dwuchset lat stoi ná tym miejscu spokojnie. Był to przed tym młyn chłopski nazwany *Jábołczynski*, dla czego i Potomka

tomka tego to *Jabólki* stawili; pokazywali też i pale zgnile tego młynu, i że tam pierwey młyny bywały, ná dowod tego stawili ludzi dobrych, Bojárov starych, pogranicznych, máiętnych. Opowiedział oraz tenże Urzędnik *Woiński*, iż pomieniony młyn ná rzece *Woince* przydány iest z łaski Hospodarskiej Plebánowi *Woińskiemu* od sześciu lat, iak Hospodar Krol Jmc fundował Kościół w *Woynie*, ná to Urzędnik i ludzie *Woińscy* gotowi byli przyśiadc z świadkami. A co się tycze szkod i zaboystw, ná to Urzędnik i ludzie *Woińscy* odpowiedzieli, iż my żadnych szkod im y zaboystw nie czynili, do tego się nie poczuwamy, ale nam wielkie od nich szkody są poczynione, o ktore mówić będziem ná mieyscu, gdzie będziem opowiadać granice nasze.

BRANIECCY od tego młynku, od rzeki, którą mienili bydz *Branką*, á z drugiey strony *Woinianie* mienili bydz *Woinką* prowadzili nas przez pola, włoki, zajmuiąc opłotki miastá *Woińskiego*, i przez krzaki i dąbrowy, niby ná milę, i powiadáli, że po prawey stronie iest Koronny grunt, á po lewey Wielkiego Xięstwa. Jadąc przez pole mówili BRANIECCY, iákby miał tam bydz kopiec po szrodku pola rozkopány, czego iednak znaku żadnego nie ma; iakoż iadącym przez te pola i krzaki żadnych znakow nie pokazali, ażeśmy przyiechali do trzech kopcow, które mienią bydz uholnicami, i powiedzieli, iż z tych ieden iest kopiec *Párcowski*, drugi BRANIECKI z *Woiniem* trzeci *Kopeński* z *Woyniem*, á *Kopeino* z *Woyniem* należy do W. Xięstwa. Obaczyliśmy ieden tylko kopiec cały, o dwóch zaś mówili, iákoby miały bydz rozrzucone od *Woynian*; tych dwóch kopcow znakow mało. Ciz Pánowie BRANIECCY powiedzieli, iż Przywiley Króla *Władysława* ná te granice nasze znajduie się u Pána *Piotra Kopeńskiego*, Ziemianina W. X. Litewskiego, w którym to Przywileju zamyka się granica *Braniecka* z *Kopeńską*. *Piotr Kopeński* Ziemianin W. Xięstwa odpowiedział: mam ia Przywiley, ale nie BRANIECKIM, tylko mnie samemu ná moię własność służący, który

ktory swego czasu pokażę. Urzędnik *Woiński* SUMA z ludźmi *Woińskiemi* powiedział: iż iakośmy pierwey mowili, że to iest stawek ná rzeczce, którą BRANIECCY mienia bydź *Branką*, á Woinianie nazywaią *Woinką*, dány Plebánowi *Woińskiemu* od Krola Jmci Wielkiego Xiążęcia Hospodara Nászego Miłościwego; á tak co BRANIECCY mowią, iákoby pośrzod pola miała bydź ich gránica, kiedy nas prowadzili, nigdzie tego kopca nie było, á tak te pola, krzaki, i dąbrowy po obu stronach wszystkie są *Woińskie* W. X. Litewskiego. Y teraz niemniey są Włokami *Woińskiemi*, ktore oni w starodawnym i od wiekow zawnize spokoynym mają używaniu. A co się tycze tych trzech kopcow, ktore oni mienia bydź uholnicami, nie są to kopce grániczne z Wielkim Xięstwem, ale wyjezdzał Pan Stárosta Brzeski, Pan ALEXANDER CHODKIEWICZ, Wojewoda Nowogrodzki, z rozkazu Krola Jmci, i te kopce kazał usypać Woinianom od Kopeian Ziemi W. Xięstwa, á temu iuz iest lat siedm. Ná wszystkie tedy cztery strony tych kopcow wszystko náleży do W. X. Litewskiego do *Woini*; Te zaś dwa kopce, ktore BRANIECCY udaia, iákoby Woinianie mieli rozkopać, nie są od nich rozkopane, ale ie Pan Wojewoda Sandomirski Pan TENCZYNSKI Starosta *Párcowski*, wystawszy ludzi kazał rozkopać, i nie tylko te dwa, ale infze wszystkie kopce *Woińskie* kazał Jmć P. Stárosta *Párcowski* rozrzucić, czego jawne są dowody. Pan Wojewoda Sandomirski Pan TENCZYNSKI, przez Prokuratora swego JANA HRYSZKOWSKIEGO Sędziego Lukowskiego odpowiedział, iż pomienione kopce nároźne *Párcowskie* nie są rozrzucone z rozkazu Pána Starosty, ale od *Woinian*, iako też i innych wiele kopcow, ktore pokażę, i że przy tych kopcach nároźnych iest ściana *Párcowska*. Ná tym miejscu przytomny Jmci P. Wojewody Nowogrodzkiego Stárosty Brzeskiego, Pána ALEXANDRA CHODKIEWICZA Ziemiánin Hospodarski, Podstarości Brzeski, Pan JAN JACYNICZ, opowiedział imieniem Jmci Pána Wojewody Nowogrodzkiego, iż pomienio-

ne ko-

ne kopce sypáne są z rozkazu Krola Jmci zá wyiechaniem Jmci Pána moiego, i ze Hospodar Jmć rozkazał odiać nieco gruntu *Woincom* dla Ziemián J. K. M. C. K. KOPEINSKICH, przetoż nie jest to ściana *Párcowska*, ale jest to ze wšyřtkich stron grunt Wielkiego Xięřtwa Litewskiego, gdzie wiele kopcow jest zásypanych, ktore Jmć Pan Wojewoda Nowogrodzki kazał sypać między poddanemi Hospodarskiemi W. X. Litt. á te kopce Urzędnik *Párcowski* kazał porozkopywać, ktore znáki rozkopáne gotowem ia iáko Urzędnik Pána moiego pokázać.

Potym od tych trzech kopcow uholnych Pánowie BRANIECCY poprowadzili prořto ku drodze, ktora idzie z *Woynia* do *Glinnego Stoku*, i pokazáli kopcow dźiesięć, ieden po drugim rozkopánych, mieniać ie bydź między máiętnościá *Sucha Wola* ná południe, á między BRANIECKIEMI ná záchod słońca, mieniać oraz, iż po obu stronach grunt náleży do Korony Polskiej, iáko teź, że te kopce są od Woinian rozkopáne. Urzędnik *Woiński* SUMA z Ludźmi *Woińskimi* wyznali, iż te kopce rozsypali, á to z tey przyczyny, że Pan Woiewoda Sandomirski, rozkazał sypać kopce ná ich włafney ziemi, ná gruncie W. Xięřtwa, Dworu *Woińskiego*, o co skarżyliśmy się Krolowi Jmci i Pánu Stároście Brzeskiemu, zá ktorego wiadomościá pomienione kopce rozkopaliśmy; Jakoź List Hospodarski, i Listy Pána Woiewody Nowogrodzkiego ná dowod tego pokazáli, że zá temi Listámi y zá rozkazem Hospodarskim te kopce rozkopali. Z tego mieysca poprowadzili nas BRANIECCY przez dąbrowę ku drodze, ktora idzie od BRANIECKICH do *Parcowa*, i pokazali nam kopcow ósm. Juź tedy wšyřtkich kopcow jest ósmnaście. Tu mowili BRANIECCY ze te kopce rozkopáne są od Woinian, do czego się Woinianie przyználi według pierwszego opisania, i przydali mowiać, iż trzy lata temu iáko były usypáne, á trzy lata iak ie rozsypali; á zá po drugiej stronie drogi, co oni mowia, iakoby miały bydź kopce rozsypáne, my się do tego nie przyznáiem, ániemy tych kopcow nie rozko-

rozkopywali. Powiedzieli tedy BRANIECCY, iż poty jest gránica násza.

OBWOD WIELKIEGO XIEŚTWA.

Mieśiąca Augusta czwarty dzień ná zaiutrzwe Szrodę, Indykt 4ty.

Początek granic Wielkiego Xięstwa, Dworu WOINSKIEGO, Powiatu Brzeskiego. Naprzod poprowadzili Urzędnik SUMA y poddáni W. Xięstwa *Woinscy* od *Bielska* błota, gránic Pána ZABRZEZINSKIEGO Międzyrzeckich błotem do *Lucowa* stawu, a od *Lucowa* stawu przez groblę do rzeki *Bránki*, gdzie wpadá *Woinka* w tę rzekę, a rzeką *Bránką* do *Horodyszcza*. Gdy tedy byli w *Horodyszczu*, Urzędnik *Woinski* stánawszy tam powiedział, iż ná tamtey stronie rzeki jest Powiat *Lukowski*, a te *Horodyszcze* grunt jest W. Xięstwa *Woinski*, i te pola, ktore są około niego z strony *Woinskiej* wszystkie są *Woinskie*; czego Urzędnik *Woinski* gotów był dowieść świadkami, Ludźmi dobrými, Szlachtą, y przed nami ich stawił, i przysięgami potwierdzić chciał. W tym też *Horodyszczu* z Korony Polskiej *ANDRZEY BRANIECKI* z Bracią swoją powiedział, iż ten grunt *Horodyszcze*, ná którym WM. Pánowie stoicie jest własne dziedzictwo násze, ná którym Dziad nász siedział imieniem *SREBRO*, i że pod czas Woyny Litwy z Koroną, Litwa tam Zamek spáliła, a zá tym pola ktore są w około niego, násze są, i tego chcieli dowodami dowieść. Potym zaś od tego *Horodyszcza* prowadzili nas *Woinianie* po nád rzeką *Branką*, i mienili tę rzekę bydz gránica swoją. Ztąd niedaleko odiechawszy poprowadzili nas w lewo doliną do drogi, powiadaiąc że po prawey stronie jest Ziemia Korony Polskiej, a po lewey grunt W. Xięstwa *Woinski*. Ztamtąd prowadzili nas do grobli nád stawem, ktory nazywáią *Kokorecki*, i náprzeciw tego stawu ukazáli nam ná drugiey stronie drogi sieliszcze. Mowili tedy *Woinianie*, iż námieniony staw *Kokorecki* i sieliszcze náležáło do człeka *Woin-
skiego*

skiego, nazwiskiem *Kokoreka*, ktorego potomkowie są i teraz w Brześciu.

Ná to BRANIECCY odpowiedzieli, iż co Woinianie mienią byđź rzeką *Woinką*, ta rzeka nie jest *Woinka*, ale *Bujenowka*, ktora wpada w rzekę *Bránkę*; á zaś co się tycze wspomienionego stawu *Kokoreckiego*, ten staw jest nasz, ná którym chłop *Kokoreyko* zá cztery korcy żyta groblę usypał. Od stawu prowadzili nas potym przez pole do stoku. Będąc ná tym polu pokazali nam Woinianie Krzyż, i powiedzieli, iż ná tym miejscu zábili BRANIECCY człeka *Woińskiego*, ktory żyto żał ná własnym swoim gruncie, i dwoch także inszych ludzi *Woińskich* zábito ná śmierć w tymże samym miejscu. BRANIECCY ná to odpowiedzieli: Prawda że tam zabito iednego człowieka iáđąc z iarmárku, ale o tamtych nie wiemy; względem zaś tego człeka, gdybyśmy byli kogo winnym znaleźli, prawem postąpilibyśmy, tylko że nikt winny się nie znalazł. Tym stokiem prowadzili nas Woinianie niby ćwierć milę do drogi *Parcowskiej*, ktora idzie od BRANIECKICH do *Parcowa*, mowiąc, iż po prawey stronie jest grunt Koronny, á po lewey W. Xięstwa Woiński. Ná tym stoku pokazali nam kopiec á potym pień wielkiego dębu, o którym to pniu mowili, że jest gránicznym znakiem. Gdyśmy zaś przyszli do drogi, ná tey drodze ukazywali nam Woinianie kopiec, ktory nazywaią *Uroczyzczem Szadimier*; tym gościńcem prowadzili nas niby ná milę do *Uroczyzcza Baby*, mowiąc iż po lewey stronie jest grunt W. Xięstwa Litewskiego, á po prawey Koronny.

BRANIECCY pokazali po prawey stronie drogi kopce znaczne, mowiąc, iż po lewey stronie jest nasze, á po prawey *Suchowolskie Koronne*, pokazuiąc ná dowod kartę Práva swego od Podkomorzego Lubelskiego. Woinianie odpowiedzieli iż po prawey stronie jest grunt Koronny, á po lewey nasz, tylko że BRANIECCY swywolnie i gwałtownie te kopce usypali od szesciu lat, ná gruncie W. X. Litewskiego. Tamże Woinianie mowili, iż ná tym *Uroczyzczu Baba* wiele się wsi schodzi ták z W. Xięstwa, iáko też i z

Korony Polskiej. Pan Sędzia Lukowski Prokurator oświadczył się imieniem Pána TENCZYNSKIEGO, iż wspomniane Uroczyszcze *Bába*, nie należy do W. Xięstwa Litewskiego, ale do Korony. Urzędnik *Woiński* powiedział, iż od początku granic Międzyrzeckich błota *Bielskiego* gdzie jest drzewo bártne, po lewey stronie, z gruntem wespół, wszystko należy do W. Xięstwa, i gotowi jesteśmy tego dowodzić znakami, które są na drzewie. Potym prowadzili nas Woinianie mimo wieś *Czechostow* drożką zajmując opłotki, i powiedzieli, że ta wieś *Czechostow* osadzona jest przez Pána TENCZYNSKIEGO od dziewięciu lat, i pokazali trzebieże nowe, oraz do tey wsi połwołczkow *Woińskich* siedm dziesiąt odmierzonych, które był Pan ALEXANDER CHODKIEWICZ odmierzył Woinianom, a Pan TENCZYNSKI odiał, i do tey wsi przywłaszczył, trzy lata temu. Ztamtąd przyprowadzili nas Woinianie do fadzawki *Fragantowey*, od fadzawki prosto dołem przez ogrody Milanowskie do Bożey Męki, od Bożey Męki drożką do rowu, tu powiedzieli Woinianie iż u tego miejsca zbiera się kopa z W. Xięstwa, i Korony Polskiej. Od tego rowu poprowadzili nas do granic Knięcia WASILA POLUBINSKIEGO, gdzie spotkał nas Urzędnik Knięcia WASILA POLUBINSKIEGO MITKO, z ludźmi i z świadkami, i powiedział, iż tu granica Knięcia moiego wsi *Fasińskiej* zaczęła się z granicą W. X. Dworu *Woińskiego*, czego świadkami i Szlachtą gotow był dowodzić. Urzędnik *Woiński* z ludźmi *Woińskimi* na przeciw dowodzili świadectwem ludzi dobrych, starych, wiary godnych, i Szlachty wielu, iż począwszy od granicy Międzyrzeckiey Uroczyszcza *Bielskiego* błota, i przez te wszystkie hranie, któredy nas prowadzili, po prawey stronie grunt jest Kotónny, a po lewey W. Xięstwa. Stawili zatym ludzi dobrych, pogranicznych, Szlachtę w łeciech podeszłą, i byli gotowi z tymi świadkami tak o grunt, o barcie, o zagubienie granic, iako też o rozkopanie kopców przysiądz.

O B W O D K O R O N N Y.

Mieſiąca Augusta ſiodmy dzień w Sobotę. Indykt czwarty.

S tanałszy u pierwszego kopca, gdzie pomienione były trzy kopce od Pánów BRANIECKICH, sam Pan Woiewoda Sendomirski, Pan JAN TENCZYNSKI powiedział, iż tu trzy kopce były, i to jest narożnica: ieden kopiec od *Woynia*, drugi kopiec od BRANIECKICH, ttzeci kopiec od *Czechostowa* z Kopeińskimi Ziemianami; Jam tę wieś *Czechostow* ofadził od dzieſięciu lat, á co Pánowie BRANIECCY prowadzili do drogi, która idzie od BRANIECKICH do *Párcowa*, tá droga nie jest granicą W. X. z Koroną, bo drogi nie czynią granic, tylko rzeki, błota, doły, gory i kopce. Ze zaś skarżą się ná mnie Woinianie, iákobym ia siedmdzieſiat półwłoczkow miał wziąć, tegom ia nie uczynił, ponieważ oſiadły tam wſie Krolewskie Ziemiańskie, ktore to wſie granicę między kopcami máią, względem ktorych kopcow ia nie mogę żadney krzywdy uczynić Woinianom. Poprowadził nas zá tym Jmć Pan Woiewoda od tych kopcow laſem niby ná ćwierć milę, i powiedział, że po prawey ſtronie jest grunt Koronny, á po lewey W. Xięstwa Ziemian Kopeińskich; w tym leſie nie pokazał nam Jmć żadnego znaku. Przyprowadził nas potym do kopca, i rzekł, oto jest kopiec narożnica wſi *Czechostowa* Koronney, z Ziemianami W. Xięstwa Kopeińskimi; ná koniec rzekł: otomem ia prowadził iak z Urzędu mego przynależało, daley iuż nie prowadzę.

U tego kopca powiedział Urzędnik *Woiński*, że ten kopiec niedawny jest, bo mu jest tylko sześć lat, iakoż Jmć Pan Woiewoda Sendomirski odpowiedział, że tak jest, iam ten kopiec kazał usypać, szosty temu rok jest. Z tego mieysca wzięli nas Ziemianie Korony Polskiej MILANOWSCY i KOSTROWSCY niby ná północ, i poprowadzili przez drożkę nie daleko od wyżey pomienionego kopca, i przez półwłokę *Kopeynickich* mimo domow Ziemian *Kopeynickich* W. Xięstwa drogą przez błota, ktore MILANOWSCY zowią *Milanowskie*, á *Kopeynianie* nazywaią *Ratayskie*, niby ná ćwierć

milę. Nad tym błotem pokazali nam kopiec, mieniać iakoby ten kopiec miał bydź rozgraniczający Koronę Polską z Wielkim Xięstwem. Náprzećiw temu odpowiedzieli Ziemianie W. Xięstwa *Kopeynicy*; to iest kopiec nászey gránicez Woiniánami, ktorych kopcow i hrań ná drzewie iest wściaż nie mało. Jmć Pan Woiewoda Nowogrodzki Pan ALEXANDER CHODKIEWICZ, i Pan NIKODEM Starosta Mielnicki, zá rozkázem i listem Hospodarskim nas tymi kopcy i hraniami, odgraniczyli od Miasta JK. Mci Hospodarskiego *Woynia*, ná co pokazali list Hospodara Krola Jmci, w ktorym Jego Krolewska Mć Hospodar pisze, rozkazuiąc Pánu Wojewodzie Nowogrodzkiemu Staroście Brzeskiemu, i Pánu NIKODEMOWI Staroście Mielnickiemn, ażeby Ich Mć pomienionych Ziemian *Kopeińskich* rozgraniczyli ná tych mieyscach od Miasta Jego K. Mci *Woynia*. Pokazywali też przy tym i drugi list Urzędowy pomienionych wyżey Pánow, w ktorym się opisuie, iż zá rozkazem Hospodarskim po te mieysca náznaczyli Ich Mć granice tak w kopcach, iako też w znakach ná drzewach. Ná dowod czego pokazali list Hospodarski Krola Jmci Párgaminowy, z zawieszoną pieczęcią, że Krol Imć raczył im ten sąd, i wyiazd ná owe grunta listem swoim Hospodarskim ná wieczne czasy potwierdzić. Jakoż Pan TENCZYNSKI tamże u kopca stoiąc powiedział: darmo się MILANOWSCY, i KOSTROWSCY wdzierają, mieniać sobie bydź pomieniony kopiec zá granicę między niemi, i Wielkim Xięstwem, nie iest tak, ale to iest kopiec między *Woynią*, i *Kopeynianami*. Poprowadzili tedy z tąd Ziemianie Koronni, MILANOWSCY, i KOSTROWSCY w bor ná ćwierć milę, mieniać bydź Koronny grunt po prawey stronie, a W. X. po lewey, i pokazali nam ieszcze trzy kopce, ná ktore Urzędnik *Woiński* powiedział, iż to są te kopce, ná ktoreśmy pierwey list Hospodarski i Pánow Wojewody Nowogrodzkiego, i NIKODEMA Starosty Mielnickiego, rozgraniczenia *Kopeynickich* od *Woynian* pokazali. Potym MILANOWSCY i KOSTROWSCY poprowadzili nas przez dąbrowę
i bor

i bor niby ná dwie mile, żadnego nam znaku nie pokazuiąc, i przy-
prowadzili do wioski *Rudna* Wońskiey W. Xięstwa, przez którą wieś
poprowadzili nas ná wschod słońca do błota nazwanego *Rudna*; tam
stánawszy pośrzod tego błota, powiedzieli, iż tu jest gránica Knia-
zia WASILA POLUBINSKIEGO, i że po lewey stronie jest grunt
Wielkiego Xięstwa, á po prawey Koronny.

Urzędnik Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO MITKO stáną-
wszy po śrzod pomienionego błota, powiedział: prawda że tu po-
śrzod tego błota jest granica Kniazia meiego z *Woyniem*, ale nie z
Koroną, *Milanowska* zaś daley, iakoż i kópce są z *Woyniem* po-
śrzod tego błota, i gotow był dowieść tego świadkami, ludźmi
dobremi, Szlachtą. Tam przytomny Urzędnik *Woński* SUMA
rzekł: iam tego gotow dowodzić świadkami, ludźmi dobrymi, że
to nie jest gránica *Milanowska*, ani *Kostrowska*, ale szczegulnie *Woń-
ska z Jabłońską* Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO, ná co sta-
wił ludzi dobrych, Szlachtę i mężow, dwadzieścia ludzi. Przez
śrzodek tego błota poprowadzili *Milanowscy* i *Kostrowscy* wespół z
Urzędnikiem Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO, gdzie *Milano-
wscy* i *Kostrowscy* mienili bydz tu granicę z Kniaziem WASILEM
POLUBINSKIM, Urzędnik zaś Kniazia WASILA POLUBINSKIE-
GO mienił bydz ná tym mieyscu granicę z *Woyniem*. Szli zá
tym pomienionym błotem ná poltory wiersty, aż do Rudeń-
skiego mostu. Do drogi, która prowadzi od *Rudeńca* do *Kostrowa*.
Tu powiedział Urzędnik Kniazia POLUBINSKIEGO: tu jest po
obu stronach, po prawey i po lewey grunt Kniazia mego, á Ko-
ronnego gruntu i piędzi tu nie ma, i przyprowadził lasem do
grobli, mowiąc że ta grobla jest ná rzece *Jasieńce*, ta zaś *Jasień-
ka* idzie błotem, i dzieli Koronę od Wielkiego Xięstwa, á tak
iuz od tych mieysc poczyna się grunt W. Xięstwa, Kniazia mego
po lewey stronie, á Koronny po prawey. Od pomienioney grobli
Milanowscy i *Kostrowscy* udali się w lewo błotem, mieniać bydz
swoią granicę, Urzędnik zaś Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO

poprowadził w prawo błotem, mieniać bydź swoją granicę, i prowadząc nas Urzędnik Kniazia WASILA pod drzewo wielkie, pokazywał nam hranie, zarośle dawne w olchach, i dębach ná wielu mieyscach, potym prowadził nas błotem, mieniać iakoby tam miała bydź *Jasienka* rzeczka. MILANOWSCY i KOSTROWSCY prowadzili nas także błotem niedaleko od nich mieyscami ná połwiersty, mieyscami ná strzelenie. Zeszli się zá tym ná iedno mieysce, gdzie było głębsze błoto, tu z obu stron tak z W. Xięstwa Urzędnik Kniazia WASILA POLUBINSKIEGO, iako też MILANOWCY i KOSTROWSCY twierdzili bydź prawdziwą, dawną, i spokojną od dawnych czasów granicę. Poprowadzili potym daley tym błotem koło rzeczki *Jasienki* do wielkiej drogi, która idzie z Brześcia do *Parcowa*, i w poprzek tey drogi rzeką *Jasienką* do rzeki *Przewłoki*, która idzie pod *Parcow*, á od rzeki *Przewłoki* w wierzch, którą to rzekę *Przewłokę* inszym názwiskiem zowią *Piwoneię*, tąż rzeką *Piwoneię* do *Przewłockich Ziemian*, od *Przewłockich Ziemian*, do *Chmielowskich Ziemian* W. Xięstwa i Koronnych, potym tąż rzeką do stawu, który zaiął Pan JAN TENCZYNSKI mieniać bydź po lewey stronie wszystko należące do W. Xięstwa, á po prawey od *Parcowa* do Korony.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Indykt czwarty Miesiąca Augusta osmy dzień.

U Pomienionego stawu powiedział Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ, iż ten staw iest wydzielony zá szkody Wielkiego Xięstwa. Pan JAN TENCZYNSKI rzekł: Krol Jmć kazał mi ten staw zaiąć. Podstarości Brzeski zaniósł manifest u tego stawu, iż ze wsi nowo osadzonych z *Hubnina* i *Bundarewki* ktore Pan TENCZYNSKI osadził przechodząc ciz *Wolanie* z pomienionych wsi, Ostrowek ná tey stronie w wielkim Xięstwie rozrabiaią, i szkodę wielką czynią. Pan TENCZYNSKI ná to rzekł: iuz ia niekażę tam czynić wstępów, niech to do W. Xięstwa należy. Jadąc daley w wierzch pomienioney rzeczki stroną Korony Polskiej ná pół wiersty powiedział

wiedział Podstarości Brzeski z ludźmi Hospodarskimi *Kodeńskimi*, i *Rusiłowskiemi* Kniaźia JANA POLUBINSKIEGO, to jest błoto, które się ciągnie od rzeczki *Piwonei*, po nád tym błotem w wierzch lasu *Bondarewskiego*, po prawey stronie grunt Koronny, a Ostrow W. X. *Kodeński* i *Rusiłowski* po lewey. Prowadzili tedy nas tym błotem *Kodeńczanie* niby poł wiersty do błota, które nazywają *Hubnin*, nad którym stoi wieś przez Pána TENCZYNSKIEGO osadzona od dzieściu lat. Nad tym błotem zařtanowiwszy się powiedzieli, że po te błoto jest hran nāsza z *Parcowem*. Potym poprowadzili prosto ku pomienioney rzece *Piwonei*, mowiac, że po prawey stronie jest grunt Koronny Powiatu Chelmskiego Ziemian *SOSNOWSKICH*, a po lewey aż do rzeki *Piwonei* W. Xięřwa. Od tego błota aż do rzeki *Piwonei* pokazywali nam hranie dāwne, zarosle stare w řosnach wielkich dwudziestu i szeřć, a o inřyich wielu mowili, iż są wycięte i wykorzenione. Od tych hran idzie prosto granica nāsza przez rzekę *Piwoneię*, wespoł z granicą Chelmską, Wielkie Xięřwo po lewey stronie, a Korona po prawey. Pan JAN TENCZYNSKI powiedzial, iż ia mam za granicę między Koroną i Wielkim Xięřtwem pomienioną rzekę *Piwoneię*, to zaś chłopi zabrali sobie od dawnego czasu wřępami řwemi, i tego ia nie mam za granicę; oprocz tego Krol mi teř Jmc rozkazał tego bronić, zāczym rozkazę tych chłopow wieszāć, i wřyřtkie te hranie każę wyrābać.

Tu poczātek granic W. Xięřwa z Koroną Polską opisuiāc, gdzie nā iak wiele mil, *BRANIECCY* z Korony poczeli prowadzić od řawu *Plebana Woĩskiego* W. Xięřwa wzduř nā milę, sam zaś Pan Wojewoda *Sendomirski* Pan JAN TENCZYNSKI prowadzil nā ćwierć milę. *MILANOWSCY* z Korony prowadzili do Kniaźia *WASILA POLUBINSKIEGO* granicy nā trzy mile, przeciw ktorym to *MILANOWSKIM* sam Pan TENCZYNSKI powiedzial, iż oni źle prowadzā, i nadaremnie się w to wdzieraiā. Ciř *MILANOWSCY* granicą Kniaźia *WASILA POLUBINSKIEGO* prowadzili nā połtory wiersty. Urzędnik zaś *Woĩski* z W. Xięřwa prowadzil

wadził od granicy Międzyrzeckiey Páná JANA HORNOSTAIA ná pięć mil do granicy Kniaźia WASILA POLUBINSKIEGO. Tey wszystkiey różnice między Koroną i W. Xięstwem w tych mieyscach gdzie indziey iest ná poł milę, á gdzie indziey ná milę, mieyscami zaś ná wiersnę, á mieyscami ná sztzenienie z łuku. A Kniaźia WASILA POLUBINSKIEGO ledwie nie wszystkiey spokojna granica, i mało iest różnice ná błocie ná półtory wiersny i ta bardzo wąska; od wielkiey drogi iak Kniaźia WASILA granica idzie, także wszystkiey spokojne aż do *Przewłockich* Ziemi, niby ná milę, á od *Przewłockich* Ziemi do Ziemi *Chmie'ewskich* ná milę, i to także spokojne; CHMIEŁOWSCY z *Kodeńczanami* ludźmi Hołpodarskimi W. Xięstwa milę spokojnego máią gruntu aż do błota *Hubnin*. Tu Pan TENCZYNSKI zaiął staw nád brzegiem W. Xięstwa ná rzece *Piwonei*, co też sam Pan TENCZYNSKI zeznáie, to tylko przydaiąc że Krol Jmć mnie rozkazał. Ná tym mieyscu Pan TENCZYNSKI odciął nie daleko od tego stawu od *Kodeńczanow* Brzeskiego Powiatu, ludźi Krola Jmci W. Xięstwa Ostrow ná poł milę w zdłuż i w poprzek.

O B W O D K O R O N N Y.

Indykt Czwarty, Miesiaca Augusta, dziewięty dzień w Poniedziałek.

TU się zaczyna od *Parcowskiego* Powiatu, Powiat *Chełmski* z *Brzeskim* od błota *Hubnin* trochę poszedłszy niby ná sztzenienie do czapki błotem. Tu się zaczęły przez bor aż do rzeki *Piwonei* hranie *Chełmskie* po prawey stronie, á *Wielkie Xięstwo* po lewey prosto przez rzekę *Piwoneię* w doł nazwany *Mościszczem*, tym dołem *Mościszczem* do *olchowego bagna*, od *olchowego bagna* do *Kropiwki*, od *Kropiwki* do *Skołoty* rzeki w niz, od *Skołoty* rzeki do *Turnui* do połowy lasa, od *Turnui* do *ANDRZEIWSKICH* granic *Korony Polskiey*, do *Krzyża*, to iest do wszystkiey *SOSNOWSKICH* granic ná półtory milę; te granice *SOSNOWSKIE* *Koronne* wyżey są opisane, á *Kodeńczanie* ludzie
W. Xię-

W. Xięstwa, spokojnie po obu stronach grunt trzymają. U tego Krzyża Panowie SOSNOWSCY powiedzieli, iż poty jest grunt nasz, po prawey stronie ANDRZEJEWSKICH Koronny, Chełmskiego Powiatu, a polewey Kodeński W. X. Od krzyża mówili iednostaynie, tak z Korony Polskiej ANDRZEIOWSCY, iako też z Kodnia, i z Jzopolczan, że od tego Krzyża od granicy SOSNOWSKICH, nasza granica jest spokojna, do wierzchu Zadowa, iakoby na poł milę, i powiedzieli, iż znaki nasze z obu stron na tych miejscach są na drzewie zarąbane.

O B W O D W. X I E Ś T W A.

Indykt Czwarty. Miesiąca Augusta dwunasty dzień we Czwartek.

Poddani W. X. L. Powiatu Brzeskiego, Ludzie Hospodarscy Kodeńscy imieniem Kul, Omelan, i Naum, z inżemi przeciwniki swemi, tak iako w Poniedziałek przyprowadzili do ostatniey ściany granic swoich wierzchu Zadowa, ktore mają z dobrami Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Włodawą, a z drugiey strony z Ziemianami Powiatu Chełmskiego Koronnemi ANDRZEIOWSKIMI, aże przez niedbalstwo, niepilność, i niestawienie się za dostaniem nawet Panow wyjazdowych Koronnych, którzy z nami iężdzą, tych ANDRZEIOWSKICH od Poniedziałku trzy dni aż do Czwartku czekaliśmy, protestujemy się i oświadczamy, iż drugi raz uwodzą Panow wyjazdowych obojga Państw; ciz tedy pomienieni ludzie Kodeńscy pokazali tu granice ktore są z dobrami Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego. Poczyna się zaś granica Xiążęcia Imci Starosty Włodzimierskiego FEDORA ANDRZEIOWICZA SANGUSZKOWICZA Włodawska od wierzchu Zadowa, na ktorey to ścianie i na początku granic, Urzędnik Xiążęcia Włodzimierskiego spotkał nas na pierwfzey ścianie z świadkami, Szlachtą, ludźmi uczciwemi opowiedaiąc, iż to jest granica Xiążęcia mego, i tu się poczyna granica poddanych W. X. Powiatu Brzeskiego z Kodeńskimi, ktora idzie iadąc od Par-

cowa polewey stronie wierzchu *Zadowa*, á po prawey stronie Chelmski Powiat Ziemi Koronnych Panow ANDRZEIWSKICH, od wierzchu *Zadowa* błotem *Prybarazem* do *Kołodezia*, ktore jest podle gościńca Brzeskiego, ktory idzie z *Koro.*, do *W. X.* Od tego *Kołodezia* ponad rzeczką *Skorodnicą*, ktora idzie lasem do brodu *Uianowa*, ponad tą rzeką *Skorodnicą* do *Lipicz*. Tuna tym brodzie *Uianowie* przyiechali do nas Panowie ANDRZEIWSCY niby iuz na końcu granic swoich mówiąc, iż nam Koronnego gruntu odciął do *W. X. L.* Krol ALEXANDER, i chcieli byli to mieć po nas, ażebyśmy się ieszcze trzeci raz dla nich wrocili; My zaś, ktorzy dla ich niedbálstwa musieliśmy się bawić cztery dni, nie sądziliśmy za rzecz słuszną więcey czasu trawić; od brodu *Uianowa* do *lip*, po ktore rzeka *Skorodnica* dzieli, przychodzi granica Koronna Panow STANSKICH, Ziemi Chelmskiej, i rozciąga się ponad rzeką *Skorodnicą* aż do mostu, ktory idzie z *Suchawy* do *Kończow*, od mostu ponad tą rzeką *Skorodnicą* aż do rzeki *Włodawy*. Ta rzeka (mowili) na poł dzieli dobra *Xiążenia* Starosty *Włodzimierskiego* z Panami HANSKIEMI. Jadąc ponad brzegiem rzeki *Włodawy* w niz ku moście po prawey stronie *Włodawy* powiedzieli, iż jest grunt Koronny, á po lewey *W. Xięstwa*. U tego mostu przytomny Urzędnik *Xiążenia* *Włodzimierskiego* stawił świadkow szlachtę, ludzi starych różnych Panow, chcąc, i będąc gotowym dowodzić granic *Xiążenia* swego. Panowie zaś ANDRZEIWSCY iako do nas do brodu nadiechali, tak iadąc oraz z nami aż do mostu powiedzieli, iż po lewey stronie wszystko grunt jest nasz, tylko że *Xiąże* *Starosta* *Włodzimierski* nam go zabrał. Na to Urzędnik *Xiążenia* *Starosta* *Włodzimierskiego* odpowiedział, iż ten grunt nigdy nie był ANDRZEIWSKICH, ani oni w possessyi iego nigdy nie mieli. Od mostu ponad tą samą rzeką *Skorodnicą* do rzeki *Włodawy*; ponad brzegiem tey rzeki *Włodawy* ciągnie się granica *Xiążenia* *Starosta* *Włodzimierskiego* z Panami HANSKIEMI

SKIEMI na poł w niz rzeki, po prawey stronie Koronna, a polewey W. X. Nad tą rzeką granica idzie ná milę aż do rzeki *Lutoi*, która wpada w rzekę *Włodawę*; mówili tedy iż tu ściana Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego z Panami HANSKIEMI po tę rzekę *Lutoię*, a na drugiey stronie teyże rzeki *Lutoi* poczyna się granica Pani KRUPSKIEY z granicą Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego ponad brzegiem pomienioney rzeki *Włodawy*, gdzie wpada *Lutoia* w *Włodawę*, i tak ta *Włodawa* czyni granicę Pani KRUPSKIEY z Xiążęciem Starostą Włodzimirskim aż do pomienionego mostu, przez który idzie droga z Xięstwa do Korony.

OBWOD W. XIĘSTWA.

w Piątek Miesiąca Augusta, trzynasty dzień. Indykt czwarty.

WYiechaliśmy z *Włodawy* do mostu, który jest nad rzeką *Włodawą*; tam powiedział Podstarości Chełmski Pána TARY Stánisław Zubrzycki, iż ten most Chełmianie do połowy rzeki naprawuią z ludźmi Powiatu Brzeskiego. Urzędnik Włodawski Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Bártłomiej Minco-wski rzekł: Mci Panowie oznaymuie Waszmciom, że Xiążęcia mego Ociec Niebošczyk uczynił granicę z Panem Krupskim Niebošczykiem, i kopce między sobą usypali, i prawem się opifali pod winami, i jeżeliby która strona dotrzymać nie chciała; przeto rozkazał mi Xiążę moy oznaymić to Wmć Panom, iż pomienioney ugody ſwoiey nie odstępuie; jeżeliby zaś Pani KRUPSKA dotrzymać nie chciała, tedy Xiążę moy wraca się do starey granicy ſwoiey, od rzeki *Lutoi* aż za *Orchow*, za dwie mile po błoto *Babon*. Na to Urzędnik Pani KRUPSKIEY odpowiedział: dział Pánow moich trwa i do tych czas, ale ia o granicy informacyi od Pánow moich nie mam, ani się w to wdaie; Przeto opuściwszy maiętność Pani KRUPSKIEY iechaliśmy od pagorkow, gdzie się zaczyna pięta Pánow UCHANSKICH z Xią-

żęciem Starostą Włodzimierskim, z dobrami Xiążęcemi Włodawskimi, błotem *Junica*, i ztego błota idzie rzeczka *Junica*, a drugą rzeczka do *Sniatenki*, od ktorey to rzeczki *Sniatenki* idzie granica lasem wielkim, przez ktory idą kopce i hranie ná drzewach. Z wielkiego lasu idzie granica przez bor bagnem, ná którym ciągnie się granica znaczna przez zarábane ná drzewach znaki, i przez kopce sypane ná ziemi, aż do lasu i rzeki *Radoboszczy*, dokąd iuż się schodzi granica Kniazia HOLOWNINA. Tam przytomny Urzędnik Pánów UCHANSKICH imieniem Floryan Zelech z ludźmi swych Panow opowiedziawszy, iako się poczęła granica od pagorkow, od Pánów KRUPSKICH sciany, aż do tego mieysca do rzeki i lasu *Radoboszcza* rzekł: tę mają Pánowie moi UCHANSKY z Xiążęciem Starostą Włodzimierskim, z dobrami Jmci *Włodawą*, spokojną po te mieysca granicę. Tamże Urzędnik Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego powiedział, iż poty jest granica Xiążęcia meiego Dobr Jmci *Włodawy*, od wierzchu *Zadowa*; tam gdzie pomieniony Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Urzędnik pokazał swoią granicę z Kodeńskimi do lip, do sciany Pánów HANSKICH niby ná dwie mile, od lip do *Włodawy* rzeki takze niby ná dwie mile, od *Włodawy*, w którą wpada *Lutoja* do mostu, ktory jest ná rzece *Włodawie*, i przez ktory idzie droga z W. Xięstwa do Korony, á tego jest ná trzy mile; od mostu do pagorkow niby ná milę, á od pagorkow do rzeki *Radoboszczy*, do granicy Kniazia HOLOWNINA dwie mile. Wszystkiey tedy Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Włodawskiej granicy od Korony jest ná mil dziesięć.

Tegoż dnia w Piątek; ná tymże mieyscu wedle rzeki *Radoboszczy*, to jest u granicy Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego spotkał nas Urzędnik Kniazia FEDORA HOLOWNINA z Dobr Jego *Rozanki* imieniem BOHUSZ CZESZYNSKI, i pokazał nam granicę Dobr Xiążęcia swego mówiąc, iż się tu zaczyna granica Xiążęcia mego *Rozańska*, ná co podał nam opisanie, w którym się wyraża granica z Pánami UCHANSKIEMI po nád rzeką *Radoboszczą*,
ponad

ponad którą przez błoto, dzieląc te błoto na połowę, po lewey stronie jest grunt W. Xięstwa, a po prawey Koronny, od tego błota wierzchem *Lubli lasu*, w wierzch bagna, od bagna do boru. Tu Urzędnik Panow *UCHANSKICH FLORYAN ZELECH* rzekł, iż poty jest granica Panow moich, i po te mieysce ludzie Panow moich wiodą granicę, daley ia się nie podeymię prowadzić ludzi Pánow moich, ieżeli zaś tego będzie potrzeba, na ten czas Pánowie moi pokażą granicę. Urzędnik Kniaźia *HOLOWNINA* powiedział, iż ia prowadzę granicą dawną Kniaźia moiego náprzod ku pomienionemu lasowi, z tamtąd zaś przez błoto *Sołomeny brady*, a od *Sołomeny* przez rzekę *Dubockę* na błoto, od błota lasem *Derewieckim*, od lasu *Derewieckiego* do *Serbejowey* iamy, od iamy *Serbejowey* do gościńca *Łuckiego*; tamtędy iadąc pokazywał znaki z obu stron na drzewach dawne i głębokie, i rzekł, iż tych znakow jest więcej. Urzędnik zaś Pánow *UCHANSKICH* na to odpowiedział: ia granic nie wiem, ale o tym wiem, że to jest grunt Pánow moich, i czasu potrzeby się pokaże. Tey wszystkiey granice Kniaźia *HOLOWNINA* z Pánami *UCHANSKIEMI* jest iakby na dwie mile.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Indykt czwarty. Miesiąca Augusta czternaśty dzień w Sobotę.

Pod *Berehowiczami* na gościńcu *Łuckim* stanawszy Pan *JAN UCHROWIECKI* z Starostwa *Lubomskiego* powiedział, iż moia granica jest do granicy W. Xięstwa przyległa, ale trzeba ludzi z Starostwa *Lubomskiego*, z *Szacka*, z *Switasza*, *Zaszlimia* z *Wielkiego Xięstwa*, bez których ia nic czynić nie mogę, ci zaś ludzie *Lubomscy* nie stanęli, ponieważ Starosta *Lubomski* został na usłudze *Krola Jmci*, a *Podstarości* tylko jest *FOR*. Tu *Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ* imieniem ludzi W. Xięstwa *Powiatu Brzeskiego Oltuszowskich* powiedział, ia *Wasz Mciow* poprowadzę granicą, która idzie między *Wielkim Xięstwem* i *Lubomlą*, i przyprowadziwszy do brzozonego brodu rzekł, iż to jest granica *Wielkiego Xię-*

go Xięstwa z Powiatem Lubomskim z Pánami UCHROWIECKIEMI, która zaczyna się pośród tego błota, od granicy Kniazia HOLLOWNINA od wsi Jego *Dubka*, i że ponad tym brzozowym brodem do Uroczyszca troskowych mchow po prawey stronie jest grunt Lubomski, po lewey W. X. Od tych troskowych mchow do błota *Zielenca*, które dzieli *Lubomlę* od W. X. Od błota zaś do Uroczyszca *Utowki* borem aż do kamiennego Krzyża, po prawey stronie grunt Lubomski, po lewey W. X. Od kamiennego Krzyża do lasow nie daleko od josiienia, od lasow do *Zakolnik*, od *Zakolnik* do błota *Nebymechow*, które jest wedle jeziora *Orzechowa*. Po tych Uroczyszczach pokazywali znaki graniczne, dawne, i nowe ná wielu drzewach, po obu stronach zarąbane i zarosłe, mówiąc iakoby insze hránie miały bydź wyrąbane i zniešione. Podstarości Brzeski gotow był tego dowodami dowieść, iż to jest starodawna granica wsi W. Xięstwa z Lubomlą, i stawil świadkow, ludzi zacnych, Szlachtę. Tych znakow granicznych, ná pomienionych mieyscach jest wzdluż niby ná dwie mile. Pan UCHROWIECKI rzekl zátym: które znaki pokazuią z W. Xięstwa, ia tych znakow nie mam zá znaki, bo nie są sprawiedliwe, i szrodkiem moiego gruntu idą.

O B W O D K O R O N N Y.

Miešiąca Augusta szesnasty dzień w Poniedzialek.

STanawszy ná drodze, która idzie z Brzešcia do Lucka Podstarości Lubomski PAWEL CZORNOSTOWSKI z ludźmi Powiatu Lubomskiego powiedzial, iż to jest Uroczyszcz *Kobyłka*, tu po lewey stronie jest grunt W. Xięstwa, a po prawey Lubomski; która to granica idzie od pomienioney *Kobyłki* do jeziora *Oltuskiego*, od jeziora zaś *Oltuskiego* do jeziora *Orzechowa*. Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Powiatu Brzeskiego powiedzial, iż po obu stronach jest grunt W. X. który w spokoyney z wiekow zostaie possessyi. Poprowadzil nas zátym Podstarości Lubomski PAWEL do Chańskich błot ostrowami i dąbrowami niby ná milę, niepokazuiąc zadnych znakow, potym pokazal nam

znaki

znaki z obu stron na drzewach zacięte, niby na półtory milę. Potym przyprowadzili nas Podstarości Lubomski z PP. UCHANSKIEMI do fosny, którą mienili bydź ostatnią z znakow, mówiąc, że po prawey stronie jest grunt Lubomski, po lewey zaś W. Xięstwa. Ta fosna stoi pod lasem na drodze, która idzie od *Radosza* do *Oltusza* między wsiami Wielkiego Xięstwa. Powiedzieli oraz tamże, iż na pomienioney fosnie były znaki graniczne, ale je wyrabali Oltuscy ludzie Wielkiego Xięstwa. Na to odpowiedział Podstarości Brzeski Pan JAN JACYNICZ z ludźmi wspomnionych wsi: po wszystkich tych hraniach na drzewach zarąbanych, któremi prowadzili Podstarości Lubomski z Panami UCHANSKIEMI, i z ludźmi Lubomskimi, Switaszynskimi i Polemczańskimi to jest granica ludzi Powiatu Brzeskiego, wsi Oltuskiej i Radeskiej nazwana z dawnych czasow *Chrypska*, którą to *Chrypszczyznę* Oltuszanie od dawnych wiekow trzymają; ta zaś granica jest położona od Pana SENKA OLIZAROWICZA Starosty Brzeskiego, który za rozkazem W. Xiążęcia Jmci ALEXANDRA sądził, i znaki graniczne tu pokładł, na co też Podstarości Brzeski List sądowy Pana SENKA OLIZAROWICZA pokazywał, w którym się opisuie, że Pan SENKO OLIZAROWICZ sądził, i te tam hranie między temi wsiami naznaczył, które to hranie idą nieprzeftając między innemi wielą wsiami Brzeskimi, dzieląc więcey iak na pięć mil, aż do wsi Xiążęcia Biskupa Jmci Łuckiego *Zamoszan*, i prosił nas ażebyśmy poiechali widzieć te hranie do wsi Xiążęcia Jmci Biskupa *Zamoszan*, niby na trzy mile, chcąc nam je pokazać. Potym pokazał drugi list Namieśnika Brzeskiego Pana STANISŁAWA MICHALOWICZA, w którym się opisuie potwierdzenie pomienionego sądu, i granic Pana SENKI OLIZAROWICZA. Na to powiedział Podstarości Lubomski z Panami UCHANSKIEMI, iż to jest granica, która dzieli wielkie Xięstwo od Lubomla, i że był chłop Chryp nasz poddany, który miał grunt tak w Lubomskim, iako i w Wielkim Xięstwie; iakoż mam ja na Chrypowszczyźnie wieś
moję

moię *Wolę*, i ta wieś nazywa się *Chrypską Wolą*, my zaś iakośmy pierwicy powiedzieli, że pomienione hranie nasze idą aż do jeziora Oltuskiego, tak iesteśmy gotowi znaki pokazać w sośnie, w którą włożona była od dawnieyszych czasow motyka. Od owej sośny prowadzili na cwierć milę tą wżysftką granicą z początku iakby nakoło, na tey zaś cwierci mili nie pokazali żadnych znakow, aż przyprowadzili nas do pnia ogorzałego, w którym powiadali, że od Przodkow ich z dawnych czasow miała bydź włożona w ow pień motyka, i w nim zarosła; ale ludzie Oltuscy W. X. dowiedziawłszy się o tym, pomienioną motykę z sośną spalili. Jakoż pokazali nam ow pień, w którym powiedzieli, że znaki ich są zagubione, ale my żadnych znakow w onym pniu nie widzieli. Prowadzili zatym nas do jeziora Oltuskiego, ktore to jezioro iest pod wsią *Oltuszowem* W. X. niby na poł milę, nie pokazuiąc żadnych znakow, i powiedzieli, iż podle tego jeziora Oltuskiego, ktore iest pod *Oltuszowem*, granica nasza ciągnie się aż do rzeki, ktora idzie z jeziora Orzechowskiego do jeziora Oltuskiego, i pokazali w rogu tego jeziora Orzechowskiego dwie tonie należące do Lubomla. Z tamtąd prosto do młynu Orzechowskiego niby na milę, mowiąc, że pomieniony młyn teraz trzymają do W. X. do wsi *Orzechowa*, ale ten młyn stoi na gruncie Lubomskim.

O B W O D W. X I E S T W A.

Podstarości Brzeski powiedział: ktorędy prowadzili Podstarości Lubomski i Panowie *UCHANSKY*, to iest po obu stronach grunt W. X. a co do pomienionych jezior W. X. aręduią ie kaźdey zimy, i pieniądze do skarbu Hospodarskiego oddają, tych zaś dwoch toni na iezierze Orzechowskim nigdy iako żywo z Korony nie ciągneli, ani żadnego wstępu do tego jeziora nie miewali. Ze zaś rzekę między wyżej wspomnionemi jeziorami mieniają sobie bydź za granicę, tey tam rzeki nigdy nie było, i teraz nie masz; iakoż się to pokazało że iey nie masz, bosmy
tam

tam dojeżdżali. Poprowadził nas zatym Podstarości Brzeski od Uroczyzcza *Nebymechow* niby na ćwierć mile, i rzekł, iż tu po prawey stronie Koronny grunt, Panow *UCHROWIECKICH*, aż do rzeki *Pereweski*, a po lewey *W. X.* tam zeznali *Lubomscy* ludzie Szatożanie, iż to jest ściana Panow *UCHROWIECKICH* z nami Szatożanami. Z tąd poprowadził nas Podstarości Brzeski do rzeki *Pereweski*, nie pokazując żadnych znakow niby na pół mile gołym błotem, i powiedział, iż tąż rzeką *Pereweską* w wierzch iakby na pół mile, dzieląc Wielkie Xięstwo od *Lubomla*, po prawey stronie jest grunt *Lubomski*, a po lewey *W. X.* aż do Uroczyzcza *Perewesia*. Tego Obwodu, ktorędy Podstarości Brzeski prowadził od brzozowego brodu do Uroczyzcza *Perewesia*, jest niby na trzy mile. Drugiego zaś Obwodu, ktorędy z Korony prowadzili od *Kobyżki* do młynu w zdłuż, niby na półpięty mile; a różnice między brzozowym brodem, i między *Kobyżką* aż po młyn w szerz, jest od początku niby na pół mile, we środku na milę, blisko potym poczęła się schodzić, a na końcu iey było niby na ćwierć milę.

O B W O D W. X I E S T W A.

Indykt czwarty Miesiąca Augusta siedmiasty dzień we Wtorek.

PRzyprowadził nas Podstarości Brzeski *Jan JACYNICZ* z ludźmi *Orzechowskiemi*, i powiedział, iż to jest Uroczyzcze *Perewesia*. Po prawey tedy stronie za rzeką *Perewosią* jest grunt *Lubomski*, po lewey zaś *W. X.* Tu pokazał na dębie znak na obu stronach zarąbany. Podstarości *Lubomski PAWEŁ*, powiedział: Co ty mienisz byźdź granicą pomienioną rzekę *Perewoską* i Uroczyzcze *Perewesia*, to jest po obu stronach tey rzeki grunt *Lubomski*, a gdzie stoiemy to jest *Szacki Ostrow*, na tey zaś stronie rzeki, jest grunt ludzi *Ostrowieckich* Panow *UCHANSKICH*, i my tych hrąg nie przyimuiemy za granice. Prowadził nas za tym Podstarości Brzeski niby na trzy strzelenia z łuku, i pokazał sosnę

M

w ktorey

w ktorej znaki na obuch stronach byly zarabane, i rzekl, iz tu przychodzi wspomniona rzeka *Pereweska* z Lubomskiego Powiatu, i ze tam po obu stronach rzeki grunt Lubomski; W. zaś X. z Lubomlą idzie granica poszrod tego blota, na mil dwanaście. Z tamtąd poprowadzil nas blotem niby na cwierc mile albo tez bliżej mianuiąc granicę po szrodku blota, i przyprowadzil nas do Ostrowka, w ktorym powiedzial ze jest kopiec starodawny, tego kopca znaku malo jest; potym prosto tym blotem prowadzil nas niby na cztery strzelenia do drugiego Ostrowka, w ktorym pokazal nam znak na dębie na obie strony zarabany, i drugi dębowy pień wyrabany, w ktorym mienil ze byl takze znak graniczny. Od tego Ostrowka prosto, poprowadzil nas do trzeciego Ostrowka niby na duzą wierstę, między temi Ostrowami, na przeciw jeziora *Myszon* pokazal nam dwa kopce, w tym zaś trzecim Ostrowiu pokazano nam dwa znaki na sosnach zarabane po obu stronach. Tym blotem prosto prowadzili iakby ieszcze na dwie wiersty, i pokazali poszrod blota kopiec wielki chrostem obrósly, i drzewo brzozę ktora na nim wyrosła. Od tego kopca prowadzili prosto blotem do lasu *Unecza* Ostrowa, niby na wierstę, i pokazali na dwu sosnach znaki zarabane; od lasu *Unecza* blotem do hruda *Pobiikonia* niby na poltory wiersty; od pomienionego hruda *Pobiikonia* prowadzili lasem i blotem, na ktorym blocie, powiedzial, iz rzeka *Or* ustala, pokazuiąc znaki swoje niby na dobrą milę, a od tey mile pokazali nam znakow dwadzieścia i dwa na sosnach zarabanych po obu stronach, mieniac ze po prawey stronie jest grunt Lubomski, a po lewey W. X. Przyprowadzil nas zatym na miejsce *Babie*. Na to powiedzial Podstarosci Lubomski z Ciwunem i z ludźmi wsi *Szacka*, iz ktoredy ty prowadziles temi to blotami, i pokazywales znaki, i kopce, my tych znakow i kopcow nie mamy za sluzne, bo to jest po obu stronach ktoredyś ty wiodl grunt Lubomski; a niech nam pokazą albo wymienia tych, ktorzyby mieli te kopce sypac, i ograniczac, ponieważ

ponieważ tego nigdy nie bywało, i zawsześmy to spokojnie trzymali. U tego miejsca *Babiego* powiedział Podstarości Brzeski, iż się tu kończy granica Lubomska, a zaczyna się Powiat Rateński, Granica wsi Orzechowskiej W. X. z granicą Rateńskiej wsi *Zaleskie* u miejsca *Babiego* od tam poszła brzegiem Uroczyźcza *Pebobo* Ostrowa, od *Pebobo* do Uroczyźcza *Ureki*, od *Ureki* do błota *Ora* pośród mostu, która to rzeka *Or* idzie tym błotem, i miejscami niknie, a miejscami się pokazuje. Od tych rzek granica zaczyna się Chotesławka do półmostu *Korolewa*, pośród błota; Tu powiedział Podstarości Brzeski Jan JACYNICZ iakom zaczął pierwey od *Perewesia*, i prowadził aż do tych czas błotami, i wzwyż pomienionemi Uroczyźzczami, po prawey stronie jest grunt Lubomski, a po lewey W. X. Podstarości Rateński Pan WOYCIECH SWIECICKI rzekł: któredy pokazywał Pan Podstarości Brzeski po nad rzeką *Or* szrodkiem błota, i pomienionemi Uroczyźzczami, to jest grunt Rateński, a któredy ia poprowadzę jutro, tedy wszystko po prawey stronie grunt będzie Rateński, a po lewey W. X.

O B W O D K O R O N N Y.

Tegoż dnia Miesiąca Augusta, siedmnaśty dzień we Wtorek.

Podstarości Lubomski PAWEŁ, z ludźmi Szackimi poprowadził nas od młynu Orzechowskiego, który jest pod wsią W. X. *Orzechowem* opowiadając granicę między Lubomlą i Wielkim Xięstwem, i prowadził nas przez pola, błota, dąbrowy, pośród gumien Orzechowskich na duże pułtory mile, ale żadnych znakow na tych miejscach nie pokazał, i przyprowadził do błota *Or*, które błoto Podstarości Brzeski z ludźmi W. X. Orzechowskimi mieni bydz granicą z Lubomlą. Powiedział tedy Podstarości Lubomski, iż po te miejsca jest grunt Szacki Powiatu Lubomskiego, a tu się już zaczyna granica Rateńska. Tegoż Obwodu Koronnego, zacząwszy od młynu do gory *Pleszywey*, jest ni-

by na półtory mile; á ktorędy Podstarości Btzeski prowadził poczawszy od *Perewesia* do mieysca *Babiego* nibi na półtrzeci, albo ná trzy mile, różnice zaś od stawu do *Perewesia* niby ná milę, i tyleż we śrzodku, kończy zas przy *Uroczyfczu* nazwanemu błoto *Or*, na ktore się zesłi, mieyscami ná półmilę á mieyscami ná ćwierć milę.

O B W O D K O R O N N Y.

Indykt czwarty Miesiáca Augusta dziewiętnasty dzień we Czwartek.

PAN WOYCIECH SWIĘCICKI Podstarości Rateński z ludźmi Krola Jmci Rateńskimi, Zaleskimi, przyprowadził nas do gory ktorą mienił bydz gorą *Pleszywą*, i rzekł, iż tu do tey gory trzy granice zchodzą się, pierwsza Lubomska ze wsią *Zfackiem*, druga Rateńska, á trzecia Brzeska W. X. Mowił potym że ia ztąd chcę prowadzić, pokazuiąc granicę *Ratna* z Wielkim Xięstwem. Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Orzechowskiemi powiedział, iż ta gora iest w Wielkim Xięstwie Litewskim, iakoż widzicie Waszmc PP. iż Czertezy na tey gorze są nasze, granica zaś *Ratna* z Wielkim Xięstwem, iakom powiedział trzeci temu dzień, idzie pośzrod tamtego błota na dwanaście mil, dzieląc *Ratno* od W. X. Jakoż granice WaszMCm ná owym błocie pokazywałem, bo *Ratno* i *Lubomla* należały do W. X. ale odebrano ie za Krola KAZIMIERZA. Od Początku tey gory prowadził nas Swięcicki wedle błota dołem, dąbrową, i lasem, niby na półtory wiersty, á zostawiwszy pomienioną gorę *Pleszywą* ná stronie W. X. na lewey stronie, prowadził nas SWIĘCICKI przez błoto, ktore wychodzi z błota wielkiego, ktorego iest ná strzenie; w pomienionym zaś lesie iest rzepa zasiana Orzechowska, gdzie i sam Pan SWIĘCICKI zeznał, iż ta rzepa zasiana iest od ludzi W. X. Orzechowskich. Podstarości Brzeski powiedział, iż to iest po obu stronach grunt W. X. á na tym błocie w *Ostrowach* iest hreczka, i proso, i pszczoły w drzewie bartnym ludzi W.

W. X. Orzechowskich. Pan SWIECICKI powiedział iż koredy ia prowadzę, to jest po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. i prowadził nas Dąbrową, miedzą niw, niby na wierstę, i przyprowadził do drogi do hrady, która hrada jest podle błota wielkiego, tą hradą iechał niby z poł wiersty, potym opuściwszy tę hradę w prawo ku wielkiemu błotu, prowadził nas w lewo przez mchy i borki niby na wierstę, a znakow na tych miejscach żadnych nigdzie nie pokazał; i przyprowadził nas do gory, którą mienia bydź *Babilecką*, Na to Pan Podstarości Brzeski z ludźmi powiedział, iż to nie jest gora *Babilecka*, ale zowią ją *Podmakowiszczem*, a *Babilecka* gora iuż w tyle. Od tey gory, przez dość wielki przeiachawszy, poprowadził przez bor gorą, orzyścze, gdzie powiedział, iż te orzyścze należy do Xięstwa. Potym zaś gorą prowadził niby na strzelenie, a od tey gory dołem, od dołu zaś tego prowadził pagorkami; mając ie po lewey i prawey stronie, potym wielką hradę porzucił na lewey stronie w W. Xięstwie. Od tych gor, przyprowadził do drugiey gory trochę więkzey, tu Podstarości Brzeski powiedział, iż po obu stronach jest grunt W. X. a ta góra nie jest *Babilecka* ale zowią ją *Hoczymską*, i że tu jest granica wsi W. X. *Chotesławcow*, i *Orzechowcow*. Od tey gory prowadził SWIECICKI borem niby na ćwierć milę, potym zaś ową hradą borową niby na ćwierć milę, poblizu błota i znakow żadnych nie pokazał; a z hrady ziachawszy poprowadził przez bor niby na ćwierć milę, i przyprowadził do gory, którą mienił bydź *Lisową* gorą która to góra przypadła nam z lewey strony z W. X. znakow zaś żadnych na tych miejscach nie pokazał, to tylko mowił, iż po prawey stronie jest grunt Rateński, a po lewey W. X. Podstarości Brzeski powiedział, iż jest po obu stronach grunt W. X. aż do puł błota *Or*, i iechali tą hradą borem niby na milę, Tam rzekł SWIECICKI iż po prawey stronie jest grunt Rateński, a po lewey W. X. I tak porzuciwszy ową hradę w Wielkim Xięstwie na lewey stronie, poprowadził nas

ponad blotem w prawo. Podstarości Brzeski powiedział, iż to jest po obu stronach grunt W. X. aż do połowy błota *Or*; Prowadził nas za tym SWIECICKI przez bor, i przez błota mimobłota wielkiego, niby na ćwierć milę, aż do połowy mostu, niepokazując znakow żadnych, mieniając po tę połowę mostu byźdź granicę swōię Rateńską po prawey stronie, a polewey W. X. Na to Podstarości Brzeski odpowiedział: ktorędy Pan SWIECICKI Podstarości Rateński z ludźmi Rateńskimi *Zaleskimi* wiodł, to jest z obu stron grunt W. X. szrodkiem błota *Or*, aż do półmostu, To zaś prawda jest, że Połowa mostu jest granicą W- X. z Ratnem, bo ta rzeka mieyscami niknie, a mieyscami się pokazuje. Pan SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi z *Turanami* i *Zaleskimi* powiedział, iż od mostu do puł błota dzieli rzeka *Or*, po prawey stronie Rateński grunt, a po lewey W. X. Z obu stron tedy tak Podstarości Rateński SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi, *Turanami* i *Zaleskimi*, iako też Podstarości Brzeski JAN z ludźmi W. X. *Chotesławskimi*, *Orzechowskimi*, *Lachowczańskimi*, i *Raczańskimi*, mówili, iż to jest z wiekow granica między *Ratnem* i wielkim Xięstwem pośrzod tego mostu, i most należy po połowie; zeznaiemy oraz i to, że to błoto jest *Or*, od tey gory, którą Pan SWIECICKI mienił *Pleszywą*, do mostu *Korolewa*, do ktorego z obu stron się przyznają, iż jest granica między *Ratnem* y Wielkim Xięstwem, a tego jest na trzy mile; blotem zaś od *Zaleskiej* granice, ktorędy Podstarości Brzeski prowadził do pomienionegoż mostu *Korolewa* o dwie mile, a zaś różnice między temi mieyscami gdzieindziej jest na półmilę, a gdzieindziej na ćwierć milę.

OBWOD W. XIĘSTWA i KORONNY.

Miesiąca Augusta dwudziesty dzień w Piątek.

Prowadził nas pospołu Podstarości Brzeski JAN JACYNJCZ z ludźmi W. Xięstwa *Lachowczanami*, *Chotesławszczanami*, i *Orzechowzczanami*, i *Ryczanami*, Podstarości zaś Rateński Pan WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi *Turskimi*, wsi *Rateńskiej*, od mostu nazwá-

názwanego *Korolewa*, który most z obu stron mianują byź spokojną granicą między *Ratnem*, i *W. Xięstwem*; prowadzili nas potym szrodkiem błota, mieniać, iż pomienione błoto *Or* spokojną także iest granicą między *Wielkim Xięstwem*, i *Ratnem*, niby ná półmilę, do *Ostrowka fosnowego*, á od tego *Ostrowka* poprowadził nas *Podstarości Rateński* w lewo, mieniać tam byź granicę *Ratna* z *Wielkim Xięstwem*, i powiadaiąc iż tędy *Or* idzie. *Podstarości Brzeski* poprowadził około tego ostrowka w prawo, mieniać tam byź granicę *W. X.* z *Ratnem*, i że tamtędy *Or* idzie. Odiechawszy trochę daley od tego ostrowka ná strzelenie, pokazał nam *Pan Woyciech Swięcicki* rowek, w którym wody mało było, i iazy nie wielkie, mieniać to byź rzeką *Or*, *Podstarości Brzeski* powiedział, iż to nie iest rzeka *Or*, ale iest row ludzi *W. Xięstwa*, *Chotestawskich*, w którym wiuny łowią. Ztamtąd trochę odiechawszy pokazał *Swięcicki* doł bez wody, mieniać iakoby tu miała rzeczka wyniknąć, żadnego iednak znaku nie ma; od tego zaś dołu odiechawszy niby ná ćwierć milę, pokazał nam row, gdzie mienił, iż iest znak, ktorędy rzeka *Or* idzie. *Podstarości Brzeski* powiedział, iż to nie iest rzeka *Or*, ale po obu stronach grunt *W. X.* te zaś doły kopane są według zwyczaiu ná błocie dla wiunow: Zaczyn poprowadził nas *Pan Swięcicki* od błota w lewo, błotem podle boru, á wielkie błoto w prawo zostawił, y przyprowadził nas do wody, która iest w rowie, mieniać tu byź rzekę *Or* ná którym rowie iazy pokazywał. *Podstarości Brzeski* powiedział, iż to iest po obu stronach grunt *W. X.* y odtąd prowadził nas błotem niby milę, pokazując znaki ná wielu mieyscach, rowy, z których poznać można, iż kiedy dżdżyłte lato, álbo ná wiosnę, tedy tam może byź rzeczka, którą nazywaią *Orem*, pokazywał zaś ná wielu mieyscach iazy suche ná błocie. Powiedział potym *Podstarości Brzeski*, iż te uroczyścze nie iest *Or*, ale to iest rzeczka *Nepska* pod *Zalomliczem Ostrowem*, i płynie pod *Wioską W. X. Lachowcami*, á ná tym błocie po obu stronach tey rzeczki, y kto-

y którądy prowadzono, to wszystko jest grunt W. X. Od tych miejsc prowadził nas SWIECICKI niby na półmiłę, i przyprowadził, widząc w boku Wies W. X. *Lachowicze* do brodu, który mienił być *Orem*. Podstarości Brzeski rzekł: iż to jest, Uroczyfcze *Wecze*, ten zaś brod, jest, którądy ze Wsi W. X, *Lachowicz* było pędzą, a ten grunt po obu stronach jest W. X. Ztąd prowadził nas SWIECICKI błotem niby na ćwierć miłę do brodu mniejszego, od tego zaś brodu na trzy strzelenia przyprowadził do trzeciego brodu, mieniając iakoby tu miał być *Or*, i rzekł, iż to jest granica wsi Turskiej, a tu już się zaczyna granica wsi Kortelizkiej, Rateńskiej. Podstarości Brzeski powiedział, iż te wszystkie brody wsi *Lachowicz* było wybito, które pędzą do puszczy, i to jest błoto, *Ora* zaś rzeczki żadney tu nie ma; bo gdzie indziej nie mają którądy pędzić bydła, jedno tedy, y to wszystko po obu stronach jest grunt W. X. iakoż i sami WmćPanowie widzicie iż to jest szczere błoto. Ztamtąd prowadził SWIECICKI błotem ledwie nie na miłę, i przyprowadził do gory ku hradzie, którą gorę mienił być *Podborem*, i poprowadził pomienioną gorą ponad błotem, mianując po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. Podstarości Brzeski powiedział: ta gora, którą ty mianujesz *Podborem*, nie jest *Podborem* ale ta gora idzie z W. X. i zowią ją iako też i to błoto *Mokrańskie*, i po obu stronach grunt jest należący do W. X. Prowadził potym tą gorą z półmiłę, ponad błotem, które mienił być *Orem*, i zawrócił się w lewo błotem ku Rayskiemu lasowi, koło boru do krzywych przechodow, a ztąd do mostu *Perewesia* mieniając, iakoby to błoto miało być *Or*, y powiedział, iż po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. Podstarości Brzeski powiedział z ludźmi W. X. którądy prowadził Podstarości Rateński z ludźmi Rateńskimi, to jest po obu stronach grunt W. X. a nie jest to błoto *Or*, ale to jest błoto *Mokrańskie* W. X. Prowadzili po tym od tej gory po wszystkich tych Uroczyfczach wyżej namięnionymi błotami, niby na półtory miłę wzdłuż.

Tegoż

Tegoż Dnia w piątek. Od pomienionego fosnowego gaidu prowadził nas Podstarości Brzeski JAN IACYNICZ z ludźmi W. X. Lachowieckimi, Chotesławskimi, i Orzechowskimi, i z Dydczany do Uroczyzcza *Wielichowa Ostrowa* niby ná milę, od tego mieysca Ostrowa fosnowego żadnych nie widzieliśmy znakow, iednośmy z początku znaleźli rowy znaczne, ná których były iazy, ále te mieysca były suche bez wody, i błoto suche. Tu powiedział Podstarości Brzeski, iż to iest rzeka *Or* tylko że podczas tego lata suchego wyschła, potym przejeżdżając do *Ostrowa Wielichowa* między *Ostrowem* i ieziozem *Wielichowem* pokazał nam mieysce, gdzie Podstarości Brzeski powiedział, iż tu rzeka wyniknęła, á potym trzy mieysca podługowate nie daleko iedne od drugiego, ná których było iazow ośm, i rzekł iż tu zniknęła rzeka *Or*, i od tego mieysca znowu się kryje. Pan SWIECICKI powiedział, iż to nie iest rzeka *Or*, ále rzeczka zieziora wychodząca, z Wyżayrzcze, á od *Wielichowa* niby ná trzy staie wynurzyła się znowu rzeka *Or*, i idzie niby ná milę nie przestając, i znowu niknie, á potym niby ná dwa staie wynurza się, i zá trzecim razem takoz się wynurza, á natym mieyscu iest iazow pięć, po tym znowu niknie, i daley iey nie było znać aż do *Jastrzębiec Uroczyzcza Obcza*, od *Obcza* do *Paporotna*, od *Paporotna* do *Domanowa*, tu zaś pokazywali nam wodę nakształt studni, mieniać iż tu rzeka *Or* pokazuje się. Od tego mieysca prowadzili nas suchemi błotami ná ćwierć milę, i pokazali nam znak, drugi iáz ná błocie, á przed iazem wodę, którą mienili bydz pomienioną rzeką *Or*, która idzie od *Domanowa* ponurem, i prowadząc nas do mlyna suchemi błotami ná ćwierć milę, pokazywali nam dwa znaki, ieden znak row między łozami, gdzie wody nie wiele, mieniać iż tedy idzie rzeka *Or* ponurem, á nie daleko od tego mieysca przez drogę przeiechawszy *Korteliską*, pokazali ná błocie wodę nakształt studni; od tego mieysca przeprowadzili nas do mlynu, gdzie powiedzieli ludzie wsi *Mokrońskiej W. X.* iż ten młyn należy do nas po po-

łowie, i po połowie do wsi Kortelizkiej Rateńskiej. Od tego mlynu prowadzili nas błotami suchemi, mówiąc, iż tu rzeka idzie ponurem, y znak podobieństwa do rzeki pokazali wodę, oraz dwa jazy na tym mieyscu. Odtąd znowu prowadzili nas do drugiego mieysca do granicy Diwińskiej, i pokazali nam pomienioney rzeki znak wodę, potym lasek iadąc do Ratna, i mówili, iż pomieniona rzeka *Or* dzieli X. L. z *Ratnem*, i że po prawey stronie jest grunt Rateński, a po lewey W. X. Podstarości Rateński powiedział, iż to nie jest granica W. X. z *Ratnem*, ale po obu stronach jest grunt Rateński, a to co mówią, iakoby miała bydź rzeka *Or*, to są wyżary, z ktorych wiele Chłopi Rateńscy kopali dla łowienia wiunow. Od mostu *Korolewa*, iako zaczął Podstarości Rateński z ludźmi Rateńskimi prowadzić do Diwińskiej granicy, do mostu *Perewesia*, tego wszystkiego po wszystkich tych granicach jest niby na sześć mil; Od tegoż mostu *Korolewa*, ktorędy prowadził Podstarości Brzeski z ludźmi W. Xięstwa błotem aż do Diwińskiej granicy, do Uroczyszczu *Hodenia*, niby na pięć mil; różnice zaś pomiędzy temi obwodami z początku na wierstę, gdzie indziey na półmiałę, a gdzie indziey na trzy mile, ku końcu zaś ku Diwińskiej granicy, niby na miłę.

O B W O D W. X I E Ś T W A.

Miesiąca Augusta dwudziesty trzeci dzień w Poniedziałek.

Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Diwińskimi przyprowadzili nas do Ostrowa *Hodenia*, i ukazali na przeciw tego Ostrowa *Hodenia* znak rzeki row, w ktorym jest woda, mieniąc, iż pośrzod tego rowu, błotem rzeka *Or* idzie ponurem, mieyscami pokazując się, a mieyscami niknąc, ktorego rowu jest w poprzek na strzelenie do czapki. Potym prowadzili nas błotem, na ktorym błocie pokazali trzy rowy bez wody, mieniąc, iż tedy rzeka *Or* idzie przy tym też dwa jazy, ieden na błocie, a drugi w rowie. Potym przyprowadzając nas błotem do jeziora

ra Brzeskiego, pokazali nam row predlichowaty bez wody, którego rowu było niby na trzy strzelenia, i powiedzieli, iż to jest rzeka *Or*, która to rzeka jest granicą między wielkim Xięstwem i Ratnem, po prawey stronie grunt Rateński, a polewey W. X. przydali też y to, że w to jezioro Brzeskie pomieniona rzeka *Or* wpada. Przyprawdzili potym do jeziora, które mienili bydz należącym po połowie do Ratna, i W. X. Od tego jeziora poprowadzili nas trochę w prawo błotem, do gaiku, do sosny, w ktorey sosnie powiadali, iż były znaki ich graniczne we trzech miejscach, ale ie wyrabali i zgladzili Korteliscy ludzie Włości Rateńskiej, tego zaś gruntu, ktorędy prowadzili nas błotem, od *Hodenia* do sosny, jest niby na pół milę. Od sosny prowadzili nas pośród błota do gaiku do dębu, na pół milę, w którym dębie pokazywali znaki dawne, z obu stron wyrabane krzyże, od dębu prowadzili prosto szrodkiem błota na pół milę, do Uroczyzcza *Zalazow* do lipy, w ktorey pokazywali znaki z obu stron wyrabane krzyże, od lipy prowadzili nas błotem pokazuiąc na brzegu błota dwie sosny, w których mowili, iż są znaki, aleśmy tylko z jednej strony widzieli te znaki nie barzo znaczne. Prowadzili nas potym od lipy błotem niby na ćwierć milę, i przyprawdzili do Uroczyzcza *Baby*, do sosny fuchey, naprzeciw *Dednia*, mowiąc, iż w tey sosnie były z dawnych czasow znaki nasze graniczne, ale ludzie Rateńscy Korteliscy, zgladzili te znaki i wyrabali. Podstarości Rateński Pan SWIECICKI rzekł, iż ktorędy Podstarości Brzeski z ludźmi Diwińskimi prowadził, z obu stron jest grunt Rateński, a co do tych rowow na błocie, które oni mienili bydz rzeką *Orem*, te rowy ludzie Rateńscy Korteliscy wykopali dla wiunow łowienia, drzewa zaś w których mowili, iż są znaki graniczne, te drzewa nie są graniczne ale bartne ludzi Korteliskich.

O B W O D K O R O N N Y.

Tegoż Dnia w Poniedziałek Miesiąca Augusta dwudziesty trzeci dzień

Podstarości Rateński Pan WOYGIECH SWIECICKI z ludźmi

N 2

Powiatu

Powiatu Rateńskiego Korteliskiem i prowadzili nas od mostu, który nazywają *Perewesiem* i *Orem*, do krzywych przechodów, od krzywych przechodów do *Sobiczowego* mchu, od mchu *Sobiczowa* do *Perekopu*, od *Perekopu* do rzeki *Resicy*, do Uroczyzcza *Dednia*, od *Dednia* do krzywego brodu. A tu się już Samorawska granica wsi Rateńskiej zaczyna; Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Diwińskimi powiedział, iż któregoś Podstarości Rateński SWIECICKI, i ludzie Rateńscy prowadzili, to jest po obu stronach, po prawej i lewej grunt W. X., ową zaś brod nie jest krzywy, ale zowią go *Meżyborami*. Od pomienionego mostu *Perewesia*, który drugim nazwiskiem nazywają Rateńscy *Orem*, a z W. X. *Perewesiem*, któregoś prowadzili z W. X. Uroczyzciami od *Hodena* do *Baby*, jest niby na dwie mile wzdłuż, któregoś zaś z *Ratna* prowadzili od pomienionego mostu *Perewesia*, do Uroczyzcza, które zowią krzywy brod, ten brod z W. X. nazywają *Meżyborami* niby dwie mile, różnice zaś pomiędzy temi Uroczyzciami w szerz miejscami jest niby na milę.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Augusta dwudziesty czwarty dzień we Wtorek. Indykt czwarty.

Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Diwińskimi prowadzili nas od owej *Babki* fosny suchey środkiem błota *Chwanewa*, od błota środkiem krzywey niwy, od krzywey niwy do *Borockiej* haci ku *Dobrycy*, i powiedzieli, iż tu granica Diwińska z granicą Samorowską wsi Rateńskiej zakończyła się, a poczyna się granica Szczedrohoska wsi także Rateńskiej.

Tegoż Dnia Podstarości Brzeski z ludźmi W. X. Diwińskimi prowadzili od *Dobrycy* do Uroczyzcza *Hanczarychi*, od *Hanczarychi* do błota *Kunewa*, od błota *Uchomor* do przewozu, od przewozu do Hanczarowego lasu, od lasu do gaju *Kijewy*, od *Kijewa*, do *Holskich* pagorkow, a te wszystkie Uroczyzcza idą po nad rzeką *Chomara*; i powiedzieli, iż już tu zaczęła się granica wsi W. X. Pana AN-

DRZEIA DOKTORA Suchlańskiej, Powiatu Kobryńskiego. Podstarości Rateński Pan WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Powiatu Rateńskiego Samorowskiemi i Szczedrohoskiemi rzekł, iż którzy wiodł Podstarości z ludźmi Diwińskimi Powiatu Brzeskiego, to jest po wszystkich tych Uroczyźczach grunt Rateński, a gruntu W. X. tam nie ma.

O B W O D K O R O N N Y.

Tegoż dnia Podstarości Rateński WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi Lelikowce, Powetyanie i Radoſtowce prowadzili nas od Uroczyźcza nazwanego *Brod krzywy*, rzeką, która przyprowadziła nas do *Osmulnicy Pleso*, a drugie *Pleso* na teyże rzece nazwaney *Kołodza*, na tey zaś rzece *Kołodzie Horodec Pleso*, od *Horodca*, *Lyczkowe Pleso*, od *Lyczkowa Pleso* do poł ieżiora *Lubania*, od ieżiora idzie rzeka *Netecza* do *Czaliczowskiej piaty* wsi Powiatu Kobryńskiego.

Podstarości Brzeski z ludźmi Diwińskimi powiedział: co Podstarości Rateński z ludźmi Rateńskimi mianował krzywym brodem, to jest brod, iak go nazywaią *Meżybor*, a rzekę zowią *Diwiną*, ieżioro zaś przy tey rzece nazywaią *Diwinem*, z ktorego to ieżiora W. X. *Diwina*, wychodzi rzeczką *Netecza*, ta zaś rzeka płynie niby na dwa strzelenia przez *Ostrow* W. X. podle *Krywotyńna*, i nie dochodząc granicy Czeliźczewskiej wsi W. X. blisko dwie mile, od granicy Czeliźczewskiej zniknęła; którzy zaś oni prowadzili tymi to granicami, to wszystko jest grunt, W. X. a dziedziczny nasz Diwiński, i pomienione ieżioro i rzeczkę nazywaią *Diwinem*, od ktorego ieżiora i rzeki nazywa się też wieś nasza *Diwinem*. Wzdłuż tedy, którzy z *Ratna* prowadzili, od brodu, który *Ratnianie* nazywaią krzywym, a z W. X. zowią *Meżybor*, wszystkiego tego gruntu do Czeliźczowskiej granicy jest niby na trzy mile; którzy zaś prowadził z W. X. Podstarości Brzeski z ludźmi Diwińskimi od Uroczyźcza *Baby Dowlańskich* ludzi

W. X. wzdłuż iest niby ná cztery mile; á rożnice w szez w mieyscach szezszych iest niby ná dwie mile, mieyscami ná półmilę, mieyscami ná milę.

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąca Augusta, dwudziesty piąty dzień we śrzodę.

Ludzie W. X. Powiatu Kobryńskiego Uchlańscy prowadzili nás od granice Diwińskiej Powiatu Brzeskiego błotem, i przyprowadzili do *Ostrowa Horycy*, gdzie mienili, bydź piatę swoią z Diwińskiem, w ktorym to gaju pokazali znak ná fośnie ziedney strony zgładzony i wygubiony, i powiedzieli, iż ten Ostrow iest nasz własny z dawnych czasow, z ktorego my służbę służemy i płatę daiem; z tąd do suchego lasu prowadzili przez błoto, i w drugim Ostrowie ná brzożie starey pokazali nam znaki z obu dwuch stron drzewa, iadąc zaś błotem od tych *Horyc* do suchego lasu mienili bydź po prawey stronie grunt Rateński, á po lewey W. X. W trzecim Ostrowku pokazali drzewo, brzożę starą ná skroś przebitą,, mowiąc iż to są stroże znakow naszych, á granica nasza pośrzod błota idzie. Przyprowadzili zá tym do suchego lasu, od suchego lasu do *Dubina Dorowicza*, od *Dubina* do *Slepiatyszczu*, z tamtąd do *Lipy* aż do piaty *Osipowskiej*, wsi Powiatu Kobryńskiego, ludzi Pana ANDRZEJA DOKTORA. Podstarości Rateński WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi Powetczanami powiedział: nie iest to granica *Ratna* z wielkim Xięstwem, ponieważ oni prowadzili po gruncie Rateńskim. Tego wszystkiego wzdłuż od *Horyc* granicy W. X. ludzi Ukolnickich, do granice ludzi Osipowskich Pana ANDRZEJA DOKTORA iest ná półtory milę, á wsi Rateńskiej, *Powetcow* od granice, gdzie oni mienią bydź piatę swoią od *Czaliszczowiczow*, do ANDRZEJA DOKTOROWYCH ludzi wsi iego *Osipowskiej* wzdłuż ná półtory milę; rożnice zaś od *Horyc*, ktoredy z W. X. ludzie Uchlańscy prowadzili, ktoredy z *Ratna* Powetczanie wiedli, między temi mieyscami w szez ná półmilę, á gdzieindziey ná wiersnę.

O B-

O B W O D K O R O N N Y.

Tegoż dnia Podstarości Rateński WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi, Powiatu Rateńskiego *Powetczanami* prowadził nas od Czaliszczewskiej piaty, wsi W. X. Powiatu Kobryńskiego, do Uroczyzcza *Rannika*, od *Rannika* do *Uschuchow*, od *Uschuchow* do *Prublipka*, od *Prublipka* do *Wołoka*, gdzie iuż przychodzi granica ludzi Pana ANDRZEJA DOKTOROWYCH, wsi iego *Osipowskiej*, y *Hołowczyńskiej* y *Tatarynowicz*; Urzędnik Horodecki JWAN z ludźmi W. X. Uhlańskimi ná to powiedział: Rateńska granica z W. Xięstwem nie iest tu, ktorędy oni prowadzili, ále to iest grunt W. X. Powiatu Kobryńskiego, boscie przyprowadzili do Kobryńskiej wsi *Czeliszczewiczow* waszą granicę, od *Czeliszczewiczow* znowu zaczęliście, to iuż tędy prowadzicie gruntem Wielkiego Xięstwa.

O B W O D K O R O N N Y.

Jndykt czwarty. Miesiąca Augusta dwudziesty szosty dzień we Czwartek.

Zaczawszy od Piaty ludzi Pana DOKTOROWYCH *Osipowiczow*, rzeki *Wołoki* poprowadził Starosta Rateński Pan JAN SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi Radoskimi do Uroczyzcza *Krywca*, ktore iest nad rzeką *Wołoką*, tą zaś rzeką áż do *Witerki* piaty, do granice wsi Koronney *Wetel*. Pana ANDRZEJA DOKTORA ludzie ze wsi iego *Osipowcow*, *Hołowczyyc*, *Tatarynowicz*, áni ich Urzędnik *Bobrownicki* ná tym miejscu nie był, áni granic swoich nie wywodził, chociaż do niego dojeżdzał Dworzanin *Hospodarski SASINSKI*, ktorego ieszcze y zbić chciał; tego zaś dnia ktoregośmy tam przyiechali, on przed nami z pomienionych wsi odiechał, á gdyśmy sługę naszego *Boienowskiego* do niego posłali, upominając go áby granice wyprowadził, y opowiedział krzywdy, *NAMIESTNIK* iego odpowiedział: *Krol Jmć* do Pana mego wyraźnie wliście pisał, i Pan też moy te wsie trzyma dożywociem, i granic prowadzić nie powinien. Od *Wołoki* rzeki do *Witerka*, ktorędy

dy

dy Pan SWIECICKI z ludźmi Koronnemi Radoskiemi prowadził do granice Wetelskiej wzdłuż iest niby ná półtory milę.

OBWOD W. XIESTWA.

Tegoż dnia Miesiąca Augusta dwudziesty szósty dzień we Czwartek.

Ziemianin W. X. GABRYEL MARCHOTKA prowadził nás granicą wsi swoiey *Welawla*, począwszy od piaty, wsi Pana ANDRZEJA DOKTORA Powiatu Kobryńskiego ludzi Hołowczyckich, od krzywego Ostrowa błotem ponad rzece *Wołoce*, aż do *krasney Dubrowki*, do piaty wsi Suliczowskiej PAWŁA BIIUTYWSKIEGO, y powiedział MARCHOTKA, iż tá granica pośród błota tego spokojna iest między mną y Powiatem Rateńskim, y mówił daley, że po prawey stronie grunt Rateński, á po lewey W. X. wzdłuż tey granice od piaty wsi Pana DOKTORA *Hołowczye* do piaty wsi Suliczowskiej, ktorędy MARCHOTKA prowadził iest wzdłuż ná milę.

Tegoż dnia we Czwartek, ludzie W. X. Powiatu Pińskiego PAWŁA BIIUTIWSKIEGO Suliczowscy powiedzieli, iż nasza granica iest ze wsiami Powiatu Rateńskiego *Radoszowem* i *Wetlanami*, i prowadzili nás Suliczowscy począwszy od granice Ziemianina W. X. GABRYELA MARCHOTKI, od *Dubrowki* zieloney rzeką *Pinę* do Ostrowa *Trostyanki*, od Ostrowa *Trostaniki*, do Ostrowa *Dofznika*, do granicy wsi Pińskiej *Lachowcow*, mówiąc, iż po prawey stronie grunt Rateński, á po lewey W. X. Suliczowskiej granice, od zieloney *Dubrowki*, do Ostrowa *Dofznika*, wzdłuż ná półmilę. Tu się iuż pod tym *Dofznikiem* poczyna granica wsi Powiatu Pińskiego *Lachowieckiej*, Boiarow J. K. Mći MARCINA SZYRMINA, y JANA POCZEPOWSKIEGO. Powiedzieli zá tym Suliczowscy, iż my po te mieysce granicę spokojną z ludźmi Rateńskimi Radoszowskiemi y Wetlańskimi mamy. Tey GABRYELA MARCHOTKI, y ludzi PAWŁA BIIUTYWSKIEGO Suliczowskich spokojney z *Ratnem* granicy wzdłuż iest ná półtory milę.

OBWOD

O B W O D W. XIESTWA

Augusta dwudziesty siódmy dzień w Piątek.

POprowadzili nas ludzie Ziemiań Powiatu Pińskiego MARCINA SZYRMINA, i JANA POCZEPOWSKIEGO wsi ich Lachowieckiej, począwszy od *Trościanki Ostrowa*, od piaty ludzi PAWŁA BIUTYWSKIEGO wsi jego Suliczowskiej, i prowadzili między *Batiawa* i między *Sieliszczabłotem*, aż do *Kalinowki*, kraiem *Chmielowa lasu*, od *Chmielowa lasu*, do lasu *Besowa*, od *Besowa lasu* mimo zieloną *Dubrowkę*, od zieloney *Dubrowki* między *Poczaiewem*, i wioską *Poczaiewską*, *Wetelską*, *Rateńską*, i wsią *Lachowicką W. X.* z tamtąd pomiędzy *Krasnym* i *Obszczeiem* do *Lipin*, do granicy *Bielińskiej*, wsi *W. X.* Po tych wszystkich Uroczyszczach po prawey stronie grunt *Rateński*, po lewey *W. X.* tey zaś granicy wsi *Lachowieckiej* począwszy od *Trościanki Ostrowa* do granicy *Bielińskiej*, wzdłuż jest niby na półtory mile dobre. Na tę granicę Starosta *Rateński* Pan *JAN SWIECICKI* z ludźmi *Rateńskimi* *Wetlanami* powiedział, iż po tych wyżey namienionych Uroczyszczach, iako Pan *GABRYEL MARCHOTKA* z ludźmi swoimi, i z ludźmi *Lachowieckimi* prowadził, granica spokojna jest ludziom *Rateńskim* *Wetlanom*, oprócz że na końcu tych granic o ieden *Ostrowek* niewielki nazwany *Dedeń* obiedwie strony spor mają.

O B W O D W. XIESTWA.

Miesiąca Augusta dwudziesty osmy dzień w Sobotę.

OD Uroczyszcz pomienionego *Zalipia* ludzie Powiatu Pińskiego go *J. K. Mci Bielińszczanie* prowadzili nas granicą swoją, którą mienili sobie bydz ze wsią *Rateńską* *Wetlem*, począwszy od tego *Zalipia* do wielkiego lasu, od wielkiego lasu do *Zatuczenia Ostrowa*, od *Zatuczenia* do *Zabołocia* do granicy *Horeckiej* *Xiążęcia ALEXANDRA CZARTORYSKIEGO*, i mówili iż po tych Uroczyszczach znaki graniczne miały bydz w drzewie wrąbane,

O

ale

ale poczęto ie gubić za Nieboszczyka Staroſty Pińskiego Pana IWANA MICHAJŁOWICZA, i że na też mieysca wyieżdzał za rozkazem Krola Jmci terażnieyſzy Staroſta Piński Pan PIOTR KIRDEY, na rok poſtanowiony od J. K. Mci, iż miało o ten grunt prawo bydź między Bielańſzczanami, i ludźmi Rateńskimi Wetlanami, i z ſtrony Wetlanow miał wyiechać Staroſta Rateński Pan RAYSKI, tylko że RAYSKI na ten rok złożony od Krola Jmci nie wyiechał, my zaś pomienione znaki graniczne opowiadali Panu Staroſcie Pińskiemu, i wielu ludziom dobrym, którzy tamtego roku byli przy Panu Staroſcie.

Na to Staroſta Rateński Pan JAN SWIECICKI powiedział, iż to ieſt grunt, którym pomienieni Bielanie prowadzili, Koronny po obu ſtronach, a nie ieſt granica Rateńska z W. Xięstwem.

O B W O D K O R O N N Y.

Tegoż dnia w Sobotę Staroſta Rateński Pan JAN SWIECICKI z ludźmi Koronnymi Wetlanami, prowadził nas od Oſtrowa Kraſnoho do Przekopu, od Przekopu do Dednia, od Dednia do Ozeryſzcza, od Ozeryſzcza do Maleiowey Werety, od Maleiowa do Zamkowej rzeczeki, od rzeczeki do Szybenika, od Szybenika z Panem POŁOZEM Powiatu Pińskiego W. X. granica ieſt, która idzie do Syrowa laſu, od Syrowa laſu do Koroſtowa, od Koroſtowa, do Zaieczeho; tu ieſt granica między Panem POŁOZEM, i Xiążęciem Jmcią CZARTORYSKIM wſi Horeckiey W. X. a tu iuż trzecia weſzła granica Ziemian Czyrskich Koronnych. Ktorędy Pan JAN SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi Wetlanami od Oſtrowa Kraſnoho do Zaieczeho prowadził, ieſt wzdłuż niby na trzy mile.

Na to odpowiedział Ziemianin Hoſpodarski, Pińskiego Powiatu od Staroſty Pińskiego Pana PIOTRA KIRDEIA, Maciey Woytkowicz z ludźmi Pińskiego Powiatu Lachowczanami, Bielańſzczanami, i Hlinianami: po których mieyscach i Uroczyſzczach

luczach prowadził Starosta Rateński Pan WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Rateńskich wsi, to jest po wszystkich Uroczyściach grunt W. X. Powiatu Pińskiego, J. K. Mci po obu stronach, i zawsze był w spokoynym używaniu, wyżej namienionych wsi W. X. Teraz zaś nie tylko pomienionych wsi *Bielina* grunta zajęli, ale też i te ktore nie są przyległe granicy wsi Rateńskiej Wetelskiej, to jest wieś Bielińska, ma tylko z Ratnem granicę, z ludźmi Wetelskiemi, a Hlinianie i druga wieś *Bielinos*, wsie J. K. Mci i Ziemiańskie, leżą za granicą Bielińską, pierwey namienioney wsi *Bielina*, a tak iuż przeszędłszy przez wszystkie grunta wsi *Bielina*, zaszli teraz na grunt Hliniański, i drugiey wsi Bielińskiej. Wzdłuż ktoredy prowadzili Bielanie Powiatu Pińskiego ludzie, od *Zalipia* do *Zabołocia*, granicy Xiążenia CZARTORYSKIEGO Horeckiey, jest niby na półtory mile, a ktoredy prowadził Starosta Rateński, począwszy od *Przekopu*, ktory jest blisko Krasnego Ostrowa aż do granicy Horeckiey, Xiążenia CZARTORYSKIEGO, i Połozowey, do Uroczyzcza Zaięczego, wzdłuż niby na trzy mile, różnicy zaś w szerz między temi granicami gdzie indziey iakby na milę, a gdzie indziey na półtory mile.

O B W O D W. X I E Ś T W A

Miesiąca Augusta dwudziesty dziewiąty dzień w Niedzielę.

OD *Zabłocia* od piaty Bielińskiej wsi W. Xięstwa poprowadzili ludzie Xiążenia ALEXANDRA CZARTORYSKIEGO Horczanie swoiemi Uroczyściami granicą W. X z Ratnem, błotem, ktore Horczanom jest pospolite z Ratnem, naypierwey do *Perekopu* to jest Uroczyzcza *Okrykow*, od *Perekopu* do *Lipnikow*, od *Lipnikow* między *Ladcem* i *Stareczem*, mowiąc że *Ladec* Ostrow należy do W. X. a *Starecz* Ostrow do Ratna do Czyrskich, z tamtąd do *Prypiaty* rzeki do Uroczyzcza *Prorytocy*, *Prypiatą* rzeką w niz idąc po lewey stronie grunt W. X. po prawey Rateński aż do Woy-

mina dębu, z tym iednak wszystkim mówili, iż po obu stronach pomienioney rzeki *Prypiaty* iest grunt W. X. należący do wsi Xiążąt CZARTORYSKICH Koreckiey, a z prawey strony rzeki *Prypiaty* przychodzi grunt Ziemiań Rateńskich Czyrskich, tylko że wspomnieni Ziemiańie Czyrscy wstępu do tey rzeki nie mają, i na tamtey stronie Rateńskiej poki Wiefenna Woda trwa, Horczanie hacie i iazy swoje stawia; Po tych wszystkich Uroczyszczach powiedzieli, iż spokojne z Ratnem obeyscie mają, a tey wszystkiey granicy Xiążąt CZARTORYSKICH, ktorędy nas prowadzili, iest niby na trzy mile wzdłuż.

O B W O D K O R O N N Y.

Indykt Piąty. Miesiąca Septembra pierwszy dzień.

MArcin i Suryn Czyrscy Ziemiańie Rateńscy pokazuią swoje granice wsi Czyrskiej ścianę od granic wsi Rateńskiej *Wetla*, na ktorey to ścianie stanawszy pokazali pień, mieniać go Uroczyszczem *Soliwonow* pień, niedaleko rzeki *Prypiaty*, i powiadać iż po prawey stronie do poł rzeki *Prypiaty* iest grunt nasz wieczyfty, a po lewey Rateńskiej wsi *Wetla*; potym rzeką *Prypiatą* do Uroczyszczu *Toropla* mowiać, iż do poł rzeki po prawey stronie nasze, a po lewey od poł rzeki wszystko należy do W. X. do wsi *Horek* Xiążęcia CZARTORYSKIEGO; oświadczałi się przytym, iż pomieniony Xiążę CZARTORYSKI tu na naszym gruncie na połowie rzeki ten młyn zbudował, gdzie Pan JAN TENCZYNSKI Woiewoda Sandomirski, i Starosta Rateński ten młyn po dwa kroć brońniac naszego gruntu, kazał rozrzucac; potym prowadzili tą rzeką *Prypiatą* w niz do Uroczyszczu *Stulnia* mowiać: po prawey stronie iest grunt nasz do poł rzeki z dawnych czasow, a po lewey W. X. wsi *Horek*. Tą rzeką do Uroczyszczu *Suliszowa*, od *Suliszowa* do Uroczyszczu *Ment*, od Uroczyszczu *Ment*, do Uroczyszczu *Kopur*, gdzie stanawszy powiedzieli, iż tu ludzie *Horeccy* Xiążęcia CZARTORYSKIEGO gwałtem na ich gruncie wieczyftym na połowie rzeki *Prypiaty* mieysce załtapili, gdzie ledwieśmy mogli sześć ja-

zow postawić, i daley mówiąc rzekli, iż do poł rzeki *Prypiaty* po prawey stronie jest grunt z wiekow Rateński, á po lewey W. X. Powiatu Pińskiego wsi Olbezia. Od pomienionego wyżej Uroczyszczu Kopur przyprowadzili do Uroczyszczu Mohiłki, gdzie rzeka Cyr wpada w *Prypiat*; tego wszystkiego, ktorędy nas prowadzili jest niby ná milę. Mowili zatym, iż do poł rzeki *Prypiaty* po prawey stronie jest grunt nasz wieczysty, á po lewey W. X. Powiatu Pińskiego, i że ludzie Ilbieziańscy Wielkiego Xięstwa jazow ośm z krzywdą naszą ná naszym własnym gruncie postawili, dwa zaś nasze zrąbali, gdzie tylko cztery całe zastały. Od Uroczyszczu Mohiłki przez błoto do Uroczyszczu Peredela, od Peredela lasem do drożek, od drożek lasem do Szosza Ostrowa, od Szosza do Bołozowa borem, od Bołozowa do Lowczey gory, od gory Lowczey ponad błotem do Smorczy, od Smorczy ponad tymże błotem do Chotimiricz, od Chotimiricz mimo średnie Uroczyszczu do Dobrynin, od Dobrynin ponad błotem do mostku, od mostku do Smieżna lasu, tym lasem przez błoto do Uroczyszczu Medwedewy hołowy, i tu granicę pokazywali Hłuską Ziemianina Rateńskiego Skorutyna; tych Czyrskich oprowadzenia wzdłuż niby ná trzy mile.

Ná to odpowiedzieli Urzędnicy Xiążęcia ANDRZEIA KOZYRSKIEGO Starośty Łuckiego Jryk Smietanka, i Tymofley Wołyniec, oraz i Dworzanin Hołspodarski Pan Lew OBRAZCOW, tudzież Urzędnik Xiążęcia ANDRZEIA, KOZECZYN Awakum z ludźmi wsi swoich Jlbiazkiemi, Derewczańskimi, Bychowieckimi, Orokomskimi, Cerzańskimi Lubieszewickimi, Wederzycskimi, Lbańskimi, Hłuszańskimi, iż co Starośta Rateński Pan JAN SWIECICKI z Ziemianami, i z ludźmi Rateńskimi mieni, iáko by miały te granice dzielić Xięstwo z Ratnem, po ktorych granicach prowadzili i Uroczyszczu opisywali, to nie jest granica W. X. z Ratnem, ále to jest grunt po obu stronach W. X. i na tym gruncie wszystkie pomienione Uroczyszczu należą do W. X. Pan JAN SWIECICKI Starośta Rateński powiedział: prawda iż Ra-

tno i Lubomla należały do W. X. nie wiem zaś iak odeszły, rozmowcie się sobie z Krolem Jmcią. Urzędnik Xiążęcia Koszyrskiego rzekł: o tym będzie wiedział Bog i Xiążęta nasi, i ufamy Bogu, iż Hospodar Jmć dziedzictwa Xiążąt naszych nieoddali. U pomienionego Uroczyzcza Niedźwiedziey głowy, mówił Pan JAN SWIECICKI imieniem Pana Olechny Skoruty, mieniać bydź granicę Pána Skoruty wsi iego Hłuszy, między Ostrowami aż do Kamienia Zamku Xiążęcia ANDRZEJA KOSZYRSKIEGO, Starosty Luckiego, mianuiąc po prawey stronie Rateński Ostrow, nazwany Dewin, a drugi Ostrow Osowa, mimo Tichor, mowiąc, iż po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. Przyprowadził nas zatym Pan JAN SWIECICKI z ludźmi Hłuszyńskimi do stawu Xiążęcia Starosty Luckiego, Zamku iego Kamienieckiego, który staw jest pod samym Zamkiem Kamieniem, tego zawodu od Niedźwiedziey głowy do stawu Kamieńskiego, jest niby na półtory milę; rzekł tedy Pan SWIECICKI imieniem Skoruty: to jest grunt wsi Skorutyńskiej Hłuszy, pośród tamtey rzeki po poł Lotoka tego, do spuštu, i tu się Skorutyńska granica kończy. Przy tym opowiadał przed nami Pan WOYCIECH SWIECICKI Podstarości Rateński: to jest moja granica z Panem Olechnem Skorutą wsi Hłuszy, tu się Skorutyńska kończy, a moiey wsi Rakowego lasu Jlbła poczyna się od półrzeki Cyr aż pod Zamek Kamieniecki; gdzie pomienione miasto Kamień jest osadzone, to jest po prawey stronie grunt Rateński, a po lewey W. X. i przeiechawszy miasto Kamień iakoby na osmdziesiąt, albo na sto Dymow, tąż rzeką pod Zamek w wierzch do Ostrowa, do Uroczyzcza Dubrowicy, niby na milę, powiedział; iż po prawey stronie jest grunt Rateński, a po lewey W. X. Tu sługa Pana Siemaszki Starosty Kowelskiego Andrzej Iwanowicz powiedział, iż to jest już grunt Krola Jmci wsi Niwina, tak po prawey, iako też i po lewey stronie W. X. Panu zaś Swięcickiemu z Powiatu Rateńskiego i ludziom iego Rakowego lasu Jlbłańskim tu wstępu żadnego nie ma. Urzędnicy też Xiążęcia

żęcia *Kofzyskiego* Wołyniec, i *Smietanka* powiedzieli, iż którą prowadził Pan *Święcicki*, to jest po obu stronach grunt *Xiążenia* naszego *Zamku* jego *Kamienieckiego*, tu zaś już się zaczyna granica *Królewska* wsi *J. K. Mści Niwina*. Prowadził nas zatem Pan *WOYCIECH ŚWIĘCICKI* z ludźmi swemi *Rakowego* lasu *Jłblańskimi*, mieniać byź granicę swoją ze wsią *J. K. Mści Niwinem* od pomienionego *Uroczyszczu* *Dubrowicy* *Ostrowa*, do *Woszoługu* do rzeki *Cyr*, który to ług mieni byź Pan *WOYCIECH ŚWIĘCICKI* rzeczką *Dmitrowką*, i tą rzeczką *Dmitrowką* do lasu *Uroczyszczu* *Peredela*, od lasu *Peredela* do jeziora *Moczulna*, od jeziora *Moczulna*, do rzeki *Hołyfzowki*, od *Hołyfzowki* do rzeki *Tury*, mieniać byź po prawey stronie grunt *Koronny*, a po lewey *W. X.* i rzekł *ŚWIĘCICKI*, iż tu się granica moja kończy, a poczyna się granica wsi *Królewskiej* *Rateńskiej* *Welimeckiej*, oraz wsi *J. K. Mści* z *W. X. Niwina*.

Ná to powiedział *Urzędnik* Pana *Bohdana* *SIEMASZKI* *Starosty* *Kowelskiego* *ANDRZEY* *IWANOWICZ* z ludźmi *J. K. Mści Niwińskiemi*, iż po tych wszystkich *Uroczyszczach*, po których Pan *WOYCIECH ŚWIĘCICKI* z ludźmi swoimi prowadził, i które opisywał, to wszystko jest ziemia własna, i grunt majątności *J. K. Mści Niwińskiej*, a ta rzeczka, którą on mieni *Dmitrowką*, nie jest *Dmitrowka*, ale to jest rzeczka *Sahoża*.

Tegoż dnia ludzie wsi *Rateńskiej* *Welimszczanie* prowadzili nas, mieniać byź granicę swoją ze wsią *J. K. Mści Niwinem* rzeczką *Hołyfzowską* w wierzch do młynu *Popa* *Niwińskiego*, który młyn stoi ná rzece *Hołyfzowce*, od młynu do *Bystrzycy* rzeki, i powiedzieli *Welimszczanie*, iż po tę rzeczkę *Bystrzycę* kończy się nasza granica z *Niwinem*, a poczyna się granica od pomienioney rzeki wsi *Rateńskiej* *Datińskiej* ze wsią *W. X. Władyki* *Łuckiego* *Kaczynem*. Ná to *Urzędnik* *J. K. Mści Niwiński* *Andrzej* *Iwanowicz* z ludźmi *J. K. Mści Niwińskiemi* powiedział: którą Pan *WOYCIECH ŚWIĘCICKI* z ludźmi swemi *Powiatu* *Rateńskie-*

teńskiego Rakowa lasu, y Jblanami y Welimszczanami prowadził, po tych wyżey opisaných Uroczyszczach, to wszystko iest własna, i wieczyſta Ziemia, grunt należący do Krola Jmci do wsi Niuińskiej, w poſſeſſyi ludzi J. K. Mci od czaſow W. Xiążęcia Witolda, aż do teraznieyſzych; a tá rzeczka *Byſtrzyca* iest granicą wsi J. K. Mci Niuińskiej, ze wſią Władyki Łuckiego *Kaczymem*. Tu upomienoney rzeczki *Byſtrzycy* ſtoiąc ludzie W. X. wsi Władyki Łuckiego *Kaczyńscy* powiedzieli, iż tá rzeczka *Byſtrzyca*, dzieli nas od ludzi J. K. Mci Niuińskich, i po obu ſtronach tey rzeczki iest grunt W. X. a *Rateńskiego* tu nic nie ma. *Datyńscy* ludzie wsi *Rateńskiej* prowadzili od *Byſtrzycy* rzeczki do *Mateiewa Oſtrowa*, od *Mateiewa Oſtrowa* do *Synowki* rzeki; *Kaczyńscy* ludzie W. X. powiedzieli, iż to iest od *Byſtrzycy* rzeki do rzeki *Synowki* nasza własna, Oyczyſta, dziedziczna Ziemia, od dawnych czaſow, i my ją w ſpokoinym używaniu, i poſſeſſyi od W. Xiążęcia Witolda aż do tych czas trzymamy. Od *Dubrowicy Oſtrowa* do *Synowki* rzeczki, ktorędy Pan *WOYCIECH SWIECICKI* z ludźmi *Rateńskimi* prowadził, wzdłuż iest ná pięć mil. *Synowczanie* ludzie *Rateńscy* prowadzili nas mieniąc bydz granicą ſwoią ze wſiami W. X. *Staroſty Włodzimierskiego*, Xiążęcia *FEDORA ANDRZEIEWICZA SANGUSZKOWICZA*, *Marſzałka Ziemi Wołyńskiej* z *Melcy*, a *Synowczanie* od rzeki *Tury*, ponad rzeczka *Synowką*, do ieżiora *Synowa*, od ieżiora *Synowa* do *Mokry* rzeczki w niz, od *Mokry* rzeczki do *Oſeczna błota*, od *Oſeczna błota* do *Pefeczna ieżiora*, a tam od ieżiora *Pefeczna* ludzie wsi *Rateńskiej* *Zamoſzanie* prowadzili, mieniąc bydz ſwoią granicę ze wſiami W. X. Xiążęcia *Staroſty Włodzimierskiego* *Serechowiczami*, *Hrabowcami*, koło rzeki *Studenki*, która wpada w rzekę *Wizwę*. Od *Tury* rzeki, gdzie *Synowka* rzeczka w *Turę* wpada, od *Wizwy* rzeki, ktorędy ludzie *Rateńscy* *Synowcy*, ktorych z W. X. drugim imieniem nazywaią *Wafilkami*, i *Zamoſzanie* prowadzili nas wzdłuż ná trzy mile. Ná to powiedział *Urzędnik Xiążęcia FEDORA ANDRZEIE-*

BRZEIEWICZA SANGUSZKOWICZA Marzalka Ziemi Wołyńskiej Staroſty Włodzimierskiego, Łukasz Furfowicz, z ludźmi Xiążęcia ſwoiego: Co powiedzieli ludzie Rateńscy Zamoſzanie i Waſilki mieniać bydź granicę ſwoią od Tury rzeki, gdzie wpada Synowka rzeka w Turę do ieżiora Synowa Xiążęcia moiego, to ieſt po obu ſtronach tey rzeczki grunt i ziemia właſna W. X. Xiążęcia moiego, a od Mokry rzeczki do rzeki Wizwy to ieſt ziemia i grunt W. X. po obu ſtronach, Xiążęcia mego z ludźmi J. K. Mci, wſi W. X. Obłapskimi, Sekuńcami, Hrydczanami i Boiarami Horodyſzczańskimi poſpolita Suderew; pomienne zaś wſie Waſilki, i Zamoſzanie leżą na ziemi, i gruncie W. X. oyczyſtym Xiążąt SANGUSZKOWICZOW, będąc ofadzone te to wſie za Kaźmierza Krola i za Alexandra, i nie iedne tylko te wſie, ale i innych wiele, bo Ratho był to Zamek W. X. iakoż czaſu potrzeby będą Panowie naſi oto mowić, iak dawno ſię ſtało; i tu rzekł Urzędnik J. K. Mci z W. X. Nuięski ANDRZEY IWANOWICZ, iż tam ofobliwy *Oſtrow* J. K. Mci nazwany Horowicze, Cerkiewny i Boiarski, ludźi J. K. Mci W. X. tam przychodzi, do rzeki Wizwy.

O B W O D K O R O N N Y.

Mieſiaca Septembra trzeci Dzień.

Pan JAN SWIECICKI Staroſta Rateński, z ludźmi Rateńskimi wſi Hłuchowa, prowadzili naſ mieniać bydź granicę ſwoią z ludźmi W. X. J. K. Mci Wizowczanami, przez rzekę Wizwę, ſmugiem, który to ſmug mienili bydź rzeczką Berezowską, ale wody w niey nie było. Prowadzili potym naſ niby na pół milę do drogi, która idzie od Miaſta Wielkiego Xięſtwa *Wizwy*, do Rata, i tu w tey drodze potkał naſ Urzędnik Lubomski Pana MIKOŁAJA HRABI Andrzej z ludźmi Lubomskimi Kremianami, i powiedział Pan JAN SWIECICKI weſpoł z Urzędnikiem Lubomskim Pana Hrabinym, oraz z temi ludźmi Rateńskimi i Lubomskimi

P

Kremia-

Kremianami, iż tu już za tą drogą pospolity jest grunt Rateński z Lubomskim wsi *Kremna*, i tym Berezowym smugiem prowadzili nas Kremianie do błota *Czawla* niby na ćwierć milę, mieniać po prawey stronie grunt Lubomski, i Ráteński, a po lewey W. Xięstwa grunt J. K. Mci. Od *Czawla* prowadzili do Uroczyzcza Sweteho Oзера, od ieżiora do Uroczyzcza *Osta* lasu hradą do Teremca, i powiedział Urzędnik-P. Hrabin z ludźmi Kremiańskimi, iż u tey gory Uroczyzcza *Teremca* kończy się granica wsi Rateńskiej, i Lubomskiej Kremiańskiej, a poczyna się granica Ziemi Lubomskich Horodeńskich Janá i Wasila *Obramowiczow*. Po tych wszystkich Uroczyzczach wzdłuż niby na dwie mile pokazywali na wielu miejscach znaki wrębywane w sosnach, i dębach, a insze mienili bydz ściofane i zgładzone od ludzi J. K. Mci Wizowcow, i powiedzieli, iż za pamięci swoiey, i Przodkow swoich byli w spokoyney possessyi tych gruntow aż po te czasy, kiedy Książ Kowelski te Máiętnosci swoie sprzedał Krolowi Jmci. Na to powiedział Pan PIOTR SIEMASZKO imieniem Bráta swego Pána BOHDANA SIEMASZKA Starosty Kowelskiego, iako zaczęli prowadzić Pan JAN SWIECICKI z ludźmi Rateńskimi, i Lubomskimi wsi *Kremna*, od rzeki *Wizwy* smugiem, mieniać go rzeczką Berezową, po wszystkich tych Uroczyzczech wyżej opisanych do gory, którą mienia bydz Uroczyzczem Teremcem, to jest grunt W. X. JK Mci wsi J. K. Mci Wizowskiej, którą wieś J. K. Mci ma od Xiążęcia WASILA KOWELSKIEGO, iakoż ci ludzie J. K. Mci Wizowcy, iak daleko ich pamięć i Przodkow ich zayść może, byli w spokoynym dzierzeniu i używaniu tych gruntow, aż do tych czas, a te granice, ktore oni pokazują, te w drzewie wrąbane hranie położył Książ SENDIUSZKO, ktory trzymał Kowel, Ratno, Luboml, Wizwę i wízyftkie te wsie, ale to tylko uczynił te hranie od wsi swoiey Wizowskiej dla łowow, po ktore to hranie pozwolił wstępu na pasznie Wizowcom, a drugie hranie tenże Książ SENDIUSZKO uczynił między swoimi máiętnościami Ratnem, Kowlem, i Wizwą, bo

te Ratno

te *Ratno* i *Luboml* odebrano do Korony za Krola KAZIMIERZA, i chce Wafz Mciow tymi hraniami prowadzić, ktore dzielą *Ratno*, z *Kowlem*, i z *Wizwą*.

O B W O D W. X I E Ś T W A.

URzędnik Kniazia Andrzeia Jmci Michayłowicza SANGUSZKOWICZA KOSZYRSKIEGO, Starosty Łuckiego, Iryk Smietanka, i Tymofiey Wołyniec, i Dworzanin Hospodarski Lew Boryfowicz Obrazcow, i Pánowie ZAWISZOWIE, oraz i Kniazia Andrzeia Kozaczyn Urzędnik Awakum ze wśiami swoiemi *Ilbiazcy*, *Dereuczany*, *Bykowcy*, *Orokomcy*, *Ceriany*, *Lubeszewcy*, *Wedeny*, *Lblany*, *Hłuszany*, stánawszy u tego Uroczyzcza u *Woymina duba* powiedzieli, iż w wierzch ponad *Prypiatą* rzeką po prawey stronie grunt jest W. X. ludzi Xiążęcia CZARTORYSKIEGO Horecki, i po lewey także W. X. Cyrski, ktory nazywaią we wsi Cyrskiej pospolitym, i teraz z naszemi ludźmi w teyże wsi Cyrskiej, mają odnászych ludzi pomienioney wsi Cyrskiej dzieśiatą część gruntu miedzę z miedzą, niwę z niwą, sianożęc z sianożęcią, barć z barcią pospolite, bo ci Cyrskie z dawnych wiekow náležą do W. Xięstwa Powiatu Pińskiego, á osadzili się ná przeciw Powiatu Rateńskiego za Krola Jmci KAZIMIERZA, i iedno ci sami Cyrskie służbę służą do *Ratna*, Ludzie zaś nasi, ktorzy we wsi Cyrskiej żyją, iako z wiekow służyli w Wielkim Xięstwie, tak i teraz nam w W. Xięstwie służą, á co Horczanie ludzie W. X. powiedzieli granicę bydź po nad *Prypiatą* rzeką w niz, to dla tego, że ci Cyrskie wyłamuią się z W. Xięstwa z Powiatu Pińskiego, i służą do *Ratna*, á granica W. X. z Koroną jest *Pińsk* z *Ratnem*, w tym mieyscu iako prowadzili Horczanie ludzie Xiążęcia CZARTORYSKIEGO błotem pokazuiąc swoje hranie, i przyprowadzili do *Prypiaty* rzeki do Uroczyzcza *Prorytocy*, i tą *Prypiatą* rzeką w wierzch przyszła granica W. X. Pińska z Rateńską, po prawey stronie Rateńskich wsi *Wetlan*, i *Szczodroboscza*, á po lewey W. X. Od *Prorytocy* prowadzili U-

rzednicy Kniazia Koszyrskiego rzeką *Prypiatą* w wierzch do Uro-
 czyszca *Lipowa Ostrowa*, od *Lipowa Ostrowa* tąż rzeką *Prypiatą*
 w wierzch do *Bryszczowa Ostrowa*, od *Bryszczowa Ostrowa* do *Lysę*
gory, od *Lysę gory* do *Kosowa bereha*, i powiedzieli, iż tu się koń-
 czy granica tych wsi náleznych. Tu stóiąc mowili Urzędnicy Knia-
 zia ANDRZEIA KOSZYRSKIEGO Starosty Łuckiego, i Dworza-
 nin Hospodarski LEW OBRAZCOW, i Pánowie ZAWISZOWIE i
 Urzędnik Kniazia Andrzeia Kozeczyn z pomienionemi wyżey wsia-
 mi, iż zá Krola Jmci KAZIMIERZA i zá Krola ALEXANDRA, i zá
 szczęśliwego panowania Krola Jmci starszego ZYGMUNTA ná tym
 gruncie W. X. w tym obwodzie, osadzili z Ratna wsie ná imie *Szczy-*
tyń, *Czerńce*, *Ilble*, *Rakowles*, *Buzaki*, *Michnowcy*, *Hłuszcy*, *Borki*; i powie-
 dział Urzędnik Kniazia Koszyrskiego, iż to drugi rok iak Pan JAN
 SWIECICKI Starosta Rateński mocą i gwałtem ná gruncie W. X.
 w własne ieżoro Xiazęcia moiego Kniazia KOSZYRSKIEGO wstę-
 puie nazwane *Dobroie*, do tego też ná tymże gruncie W. Xięstwa
 wiele drzew bartnych z pszczołami wyrębuią ludzie Rateńscy, i
 swoje znamie kładną, i ze tego wżysztkiego słusznemi dowodami
 chce dowodzić. Od *Prorytycy* do *Kosowa bereha*, ktorędy z Wielkie-
 go Xięstwa Urzędnicy Kniazia KOSZYRSKIEGO prowadzili
 rzeką *Prypiatą*, tego wżysztkiego wzdłuż iest iakby ná sześć mil.
 Przyprowadzili potym Urzędnicy Kniazia ANDRZEIA KOSZYR-
 SKIEGO Iryk Smietanka, y Wołyniec z Towarzyszmi swemi do
 mostu, który iest ná Prypiaty rzece, y przeiechawszy Prypiat rze-
 kę powiedzieli, iż ponad tą Prypiatą rzeką w wierzch granica iest
 starodawna Pińska z Ratnem, to zaś iest Kosow bereh. Tu stóiąc
 powiedzieli Urzędnicy J. K. Mći Nafon, i ANDRZEY IWANOWICZ
 z ludźmi J. K. Mći dobr J. K. Mći Choteczowskich, iż z drugiey
 strony wlewie Prypiaty rzeki, do ktorey przychodzi *Turja* rzeka
 z W. Xięstwa od Kowla, ná ktorey iest młyn Pana JANA SWIE-
 CICKIEGO pod Dworem iego Szczytynem, który to młyn mie-
 nili Urzędnicy Krolewscy, i Urzędnik Kniazia Koszyrskiego, iż stoi
 z krzywda

z krzywdą naszą na własnym gruncie W. X. i powiedzieli iż ponad pomienioną rzeką *Turyą* po prawey stronie w niz grunt Kniazia Koszyrskiego, a po lewey stronie J. K. Mści aż do Prypiaty rzeki, i Prypiatą w niz aż do Uroczyszczu *Bereha Kosowa* mieniać po obu stronach Prypiaty grunt W. X. Pan JAN SWIECICKI na to powiedział: iż to jest po obu stronach tak Prypiaty rzeki, iako też i Turyi nasz grunt dziedziczny z dawnych czasow w spokojney possessyi, a *Choteszow* i *Mostyszczu* wsie J. K. Mści mają należeć do Powiatu Rateńskiego. Od Kosowa berehu prowadzili nas J. K. Mści Urzędnicy z ludźmi J. K. Mści Choteszewskimi w niz Prypiaty rzeki mówiąc: Iż po prawey stronie tey rzeki jest grunt Kniazia Koszyrskiego, a po lewey J. K. Mści. Przeprowadzili nas za tym ponad tą rzeką Prypiatą do Uroczyszczu *Sieliszczu Sołoneczkowe*, i powiedzieli, iż to jest Ostrow J. K. Mści ludzi Choteszowskich a to jest *Sieliszczu* poddanego J. K. Mści Choteszowskiego *Sołoneczkowa*, i że z dawna ten Ostrow był w possessyi wsi Choteszowa za W. Xiążęcia WITOLDA i SWIDRYGAYŁA, granica zaś Pińska z Ratnem jest rzeka *Prypiat*, a ten Ostrow jest w Rateńskim Powiecie, ktorego Ostrowa od dawnych czasow ludzie J. K. Mści Choteszowscy mieli spokojną possessyą i używanie za W. Xiążęcia WITOLDA i za SWIDRYGAYŁA. Pan JAN SWIECICKI powiedział iż to jest *Dziadźizna* moja, i prawda jest iż *Sołoneczko*, który wyszedł z Choteszowa, był na tym troche dalszym mieyscu, albo na inszym kącie dalszym tego Ostrowa, który do Ratna służbę służył, z czego powinien był służyć, i służył, lecz gdy potym przestał służyć, odięto iemu ten grunt, i przy Ratnie zostawiono. Prowadzili nas z tym Urzędnicy J. K. Mści od rzeki Prypiaty zostawiwszy Prypiatę w prawo, od *Sieliszczu Sołoneczkowa* błotem iarrowym mimo ieżiora, ktore nazywaią *Świętym*, mając te ieżioro *Święte* w lewey stronie prosto błotem do drugiego ieżiora Ostrowa, mieniać bydz te ieżioro Ostrowie przez połowę należącym J. K. Mści z Panem JANEM SWIECICKIM. Pan SWIECICKI

powiedział, iż Urzędnik J. K. Mści prowadził półtory mile nazad, i to gruntem moim własnym Szczytyńskim do drugiego gruntu Newerskiego, i do Dworu mego, który jest nad jeziorem Ostrowie. Urzędnicy J. K. Mści stanawszy na końcu tego jeziora Ostrowia powiedzieli, iż tego jeziora granica wyszła błotem Ostrowem aż do jeziora Orzechowskiego. Pan SWIĘCICKI powiedział, iż to wszystko tak błoto, iak i jezioro Ostrowie do granicy należy wsi J. K. Mści Szczodrohoszcza Powiatu Ratańskiego, i iadąc tym błotem niby ćwierć milę opowiedział Pan SWIĘCICKI, iż tu już grunt przyszedł wsi Ratańskich Szczodrohoski po lewey, a Radołowski po prawey stronie. Urzędnicy J. K. Mści powiedzieli, iż to nie jest grunt Szczodrohoski ani Radołowski, ale jest to wszystko grunt J. K. Mści Choteczowski aż do jeziora Orzechowa, i prowadzili Urzędnicy J. K. Mści kraiem jeziora Orzechowskiego, jezioro po prawey stronie, a grunt J. K. Mści Choteczowski po lewey, i przyprowadzili do rzeki, która idzie błotem, którą nazywają Szczuczeia, ale tego czasu w niej wody nie było, i powiedzieli, iż się tu już kończy granica J. K. Mści Choteczowska, a zaczyna się Xiążęcia ANDRZEJA KOSZYRSKIEGO imienia iego Rzeczyckiego, i prowadzili nas Urzędnicy Xiążęcia ANDRZEJA KOSZYRSKIEGO Smietanka i Wołyniec z ludźmi Xiążęcia swego Rzeczyckimi pomienioną rzeczką Szczuczeią w wierzch do rzeki *Wiazowen*, od *Wiazowen* do *Tesobola* jeziora, rzucając jezioro w prawo do Ratna, od *Tesobola* do Komżanego jeziora, od Komżanego jeziora, do *Koniszcz* Popow Ratańskich, od *Koniszcz* do Załubickich mostów, od Załubickich mostów do rzeki Prypiat; tu powiedział Urzędnik Xiążęcia Koszyrskiego, iż to jest rzeka Prypiat iakośmy pierwey to mowili, iż ta rzeka Prypiat czyni granicę Pińską z Ratnem, owżas Ostrow, ktorędy Urzędnicy i ludzie J. K. Mści Choteczowskie, i my też z ludźmi Xiążęcia swego prowadzili, jest za granicę Pińską, ale jest w używaniu Panow naszych, i ludzi ich od czasow W. Xiążęcia WITOLDA aż do tey pory, iedno że nam gwałtem pfzczoly

plzczoły wydźieraia, drzewo bartne psuia, a te wśie *Szczodroboszcze* i *Kamorowo* w tym Ostrowie są na gruncie naszym osadzone. Prowadzili zatym rzeką Prypiatą niby na poł milę w wierzch, trzymając pośrzod Prypiaty granicę do *Wizwy* rzeki, od *Wizwy* rzeki do mostu, który iest na *Wizwie* rzece, przez który droga idzie z *Ratna* do *Wołynia*, i do *Włodzimierza*, i powiedzieli, iż się tu kończy granica *Xiążenia Kofzyrskiego* imienia iego *Rzeczyckiego*, mieniać grunt *Rateński* po prawey stronie, a *W. X.* po lewey.

Pan *SWIECICKI* powiedział, iż iakom pierwey to mowił, tak i teraz powiadam, iż ktorędy prowadzili z *W. X.* tam iest po obu stronach grunt *Rateński*, oni opuściwszy granicę prowadzili przez grunt *Rateński* od *Kosowa* bereha, ktorędy *Urzednicy* i ludzie *J. K. Mći*, oraz *Urzednicy* i ludzie *Xiążenia Kofzyrskiego* prowadzili od *Prypiaty*, po tych wyzey namienionych *Uroczyszczach* do *Prypiaty*, tego *Ostrowa* w zdłuż iest niby na pięć mil, a wszere różnice niby na trzy mile, gdzieindziej mniej, a gdzieindziej więcej.

O B W O D W. X I E, S T W A

Judykt piąty Miesiąca Septembra siodmy dzień.

URzednik *J. K. Mći* *ANDRZEY IWANOWICZ*, i *Urzednik* *Xiążenia Staroisty Włodzimierskiego* *Xiążenia FEDORA ANDRZEJEWICZA SANGUSZKOWICZA* *Lukaś Fursowicz* z ludźmi wsi *J. K. Mći* *Oblapskimi*, *Sekuńcami*, *Hrydkowiczunami*, *Horodyszczunami*, i z ludźmi *Xiążenia Staroisty Włodzimierskiego* wsi *Serechowicz*, *Hrabowcow*, *Meczan*, *Synowcow*, od mostu, który iest na *Wizwie* rzece, i przez który droga idzie z *Ratna* na *Wołyn*, i do *Lubomla*, prowadzili ponad tą rzeką *Wizwą* w wierzch niby na półtrzeci mile, i przyprowadzili do rzeczki *Choczewy*, która, mowią, że idzie od *Panewa Stawiszcza*, i wpada w rzekę *Wizwę*, mowiąc, iż od tego mostu, który iest na *Wizwie* rzece, do pomienioney rzeczki *Choczewy* iest grunt ludzi *J. K. Mći* i *Xiążenia Staroisty Włodzimierskiego* spolny wsi wyzey opifanych, i że po prawey stronie rzeki *Wizwy* iest grunt *Rateński*, a po lewey *W. X.* a zaś za rzeczką Cho-

Choczewą iuż iest grunt famych ludzi J. K. Mći, wsi J. K. Mći Horodyłzchan, Hrydkowcow, Sekuńcow, á to iest Ostrow Korowicze. Pan JAN SWIECICKI powiedział, iż co wy rzeką Wizwą prowadziliście mieniać bydz waszym gruntem, to nie iest tak, ale to iest grunt Rateński wsi Wydreneckich, i nigdy nie należał do W. X. Pan PIOTR SIEMASZKO imieniem Brata swego Pana BOHDANA SIEMASZKA Staroſty Kowelskiego z ludźmi W. X. J. K. Mći Wizowcami prowadzili nie daleko ponad rzeką Wizwą do Uroczyszczą Kołodyny ná pole małe, ná którym posiana rzepa wsi Rateńskiej Zeluch, i pokazał Pan PIOTR SIEMASZKO fosnę, wktorey wręb głęboki ziedney ſtrony, á drugi pień fosnowy zrabahy, i rzekł z ludźmi wsi Wizowskiej, iż w tey fosnie były hranie wrębywane zobu ſtron, ale ie takrok zgladzono, iakoż zgladzenia tych znakow była wizya z Zamkow Krola Jmći z Lucka i z Włodzimierza, i powiedział, iż to iest granica między wsią Wizwą W. X. i wsią Rateńską Hłuchowem. Pan WOYCIECH SWIECICKI imieniem Brata swego Staroſty Rateńskiego powiedział, iż granice, ktore ukazuje Pan SIEMASZKO, nie są to granice tych wsi, ale to iest zobu ſtron grunt Hłuski. Potym Pan SIEMASZKO z ludźmi Wizowskimi pokazał pola nowo wyrobione, ná których rzepy posiane, i powiedział, iż to Hłuszczenie wsi Rateńskiej nowo wyrobili, i dwa pnie ná nich zniesione, wktorych mówił, iż znaki były, ktore Hłuszczenie zagubili, i z tąd prowadził do rzeczki *Kołodiny* przez pole, ná którym irżysko, i trzy ſtyrty żyta ſtoią, i ponad tą rzeczką *Kołodiną* prowadzili nas do gory iakoby ná półmle, á nad tą rzeczką ukazali drzewo Jafion, wktorym pokazali hranie, krzyże, mówiąc, iż to iest Uroczyſzcze Ladski berwi, i że po lewey ſtronie iest grunt W. X. Wizowski, á po prawey wsi Rateńskiej Hłuchowa, iedno że tá rzeczka wyſchła i w niey wodá iest mieyſcami, á mieyſcami nie ma. Ná tey zaś mili, ná wielu mieyſcach rzepy posiane, i pola nowo wyrobione, gdzie indziej zaś żyto ná nowinach Hłuszczenie posiali, i prowadził nas

nie dale-

nie daleko tego mieysca, i pokazał drzewo jaśion, w którym z ie dney strony wykloto znak, á z drugiey strony wygladzono.

Ná to Hłuszczanie ludzie Rateńscy powiedzieli, iż to iest násza ściana z Dubiczaniem i Kremnianami ludźmi Rateńskimi, i to az dotąd iest w naszym używaniu; potym ukazali w drzewie jaśionowym, takóž z iedney strony znak wyrąbany, á z drugiey strony wygladzony, á od tego drzewa przyprowadzili nas do Uroczyszczu *Lipin*, gdzie ukazali we dwóch olchach wielkich kamień wielki, między tymi drzewami urosły, mieniać tu bydź granicę Wizweńską po lewey stronie, á po prawey Dubiczyńską wsi Rateńskiey. Pan SWE, CICKI ná to odpowiedział, iż to iest zobu stron grunt Rateński, i Dubiczanie są w używaniu iego. Pan SIEMASZKO z ludźmi Wizweńskimi W. Xięstwa rzekł: iż to iest z wieków grunt Wizweński Wielkiego Xięstwa. Zá tym prowadzili nas ponad rzeką, która z *Kołodin* idzie ponad *Chołopinim* lasem, przez pola, i kofzary, aż do drogi, która idzie z Wizwy do Dubiczna, i tam ná drodze pokazali Wizwianie dąb zrąbany, w którym mowili, iż były znaki, ále zgladzone są, i nie znać ich, przez tę zaś drożkę, do pomienioney rzeki, która od lasu *Chołopina* idzie, niby ná dwa strzelenia z łuku pokazali dąb, i ná nim znak z iedney strony drzewa, á z drugiey strony wyrąbany, potym prowadzili nas po nad tymże *Chołopinim* lasem, i pokazali nam dąb, w którym Krzyże z obu stron, i powiedzieli, iż to iest granica Wizweńska z Dubiczaniem wsi Rateńskiey, po lewey stronie grunt Wizweński W. X. á po prawey Dubiczański wsi Rateńskiey. Nie daleko tego dębu, we dwu dębach pokazali także znaki, iż te dęby są trzy pospołu ieden od drugiego ná kilka krokow, potym od tych trzech dębów prowadzili nas ponad lasem *Lutin*, przez pola, i pasznie między stogi Kremneckie, Rateńskie, mowiąc: iż te pola były Wizeńskie, ale ie gwałtem z Kremna wsi Rateńskiey odiełi; Prowadzili nas potym ponad rzeczką *Lut ią*, która idzie przez las *Lutin*, i powiedzieli, iż nam bydło zabrano ná tych polach, do czego się Ratnianie przyznali;

znali; á potym przyprowadzili do dębu wielkiego, i powiedzieli: iż to iest granica násza Wizewska z Kremnem; Kremnianie zaś powiedzieli to iest granica násza Kremiańska z Luboczyńcami wfiami Rateńskimi, iedna połowica z Kremna á druga z Luboczyńca i Lubomska. Od tego dębu prowadzili nas ponad rzeczką *Lutoi* do Teremca do Uroczyszcz do gory; tego zaś wśzystkiego obwodu od rzeki *Wizwy*, od Uroczyszcz *Kołodina* do *Teremca* gory niby ná trzy mile. A w tym zawodzie, kędy z Ratna P. JAN SWIECICKI Starosta Rateński prowadził, począwszy od pnia Seliwonowa, który iest nad Prypiatą po wśzystkich wyżej opifanych Uroczyszczach, aż do gory Uroczyszcz *Teremca*; iako też, któredy obwodziłi z W.X. Urzędnicy JKMci, i Urzędnicy Xiążęcia Kofzyrskiego z Towarzyszami swemi, i Urzędnicy Xiążęcia Starosty Włodzimirskiego; w tych obydwóch zawodach Rateńskich wśi, które mówią, iż są ofadzone ná gruncie W.X. to iest pierwsza wieś we wśi *Cyry* dzieśiąta część *Cyrskich.*, druga *Borki*, trzecia *Hłuszcza* czwarta *Szczodroboszcz*, piąta *Szczytn*, szósta *Czernice*, siódme *Buzaki*, osma *Rakowles*, dziewiąta *Michnowicze*, dzieśiąta *Ilble*, iedynaśta *Welimcze*, dwunaśta *Postuple*, trzynaśta *Zamszanie*, czternaśta *Datin*, pietnaśta *Wafilki*. W tymże zawodzie, który mianuie Starosta Rateński, iakoby ná gruncie Rateńskim miały bydz ofadzone wśie z W.X. to iest we wśi nazwaney nayıpierwıey w *Cyrsku*, niby dziewięć części, powtore *Hłuszka*, potrzenie *Weder*, poczwarte *Ilble*, po piąte *Lachwicze*. po szóste *Choteszew*, posiadme *Mostiszcz*, á tego wśzystkiego, któredy Pan JAN SWIECICKI prowadził począwszy od Seliwonowa pnia do gory *Teremca*, wzdłuż iest niby ná piętnaście mil; któredy zaś Urzędnicy JKMci, i Xiążęcia Kofzyrskiego z towarzyszami swemi, począwszy od rzeczki *Proryticy*, i któredy Urzędnicy Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego prowadzili, aż do gory *Teremca*, wzdłuż iest niby ná siedmnaście mil, á zaś różnicy wśzerz pomiędzy tymi obwodami, mieyscami ná dzieśięć mil, mieyscami ná pięć, gdzie ińdziej ná dwie, á gdzie ińdziej mniej.

OBWOD

OBWOD KORONNY.

Judykt piąty Miesiąca Septembra trzynasty dzień w Poniedziałek.

Stanąłszy u góry Uroczyzcza Teremca Ziemianie Powiatu Lubomskiego Horodeccy Jan, i Wasil prowadzili przez błoto ponad rzeczką Lutoią w niz do rzeki Wizwy, gdzie wpada Lutoia w rzekę Wizwę, i tą rzeką Wizwą w wierzch do rzeki Ochodnoi mówiąc, iż między tymi hraniami ponad pomienioną rzeczką Lutoią, i rzeką Wizwą do rzeczki Ochodnoi z obudwoch stron, tak z Korony, iako i z W. X. jest spokoyna granica. Prowadzili potym Horodeńscy Ziemianie pomienioną rzeczką Ochodnoią w wierzch do góry Kremianey, do gościńca, i od tey góry zaczęli Ziemianie Lubomscy, Hrabieńskie, i Okunińskie prowadzić tym gościńcem, który idzie z Brześcia do Włodzimierza na Wizwę, mieniąc ten gościniec bydź granicą ze wsią W. X. Xiążęcia FIEDORA WISZNIO-
WIECKIEGO *Widiutem*, i ze wsią Xiążęcia FIEDORA Starośty WŁO-
DZIMIERSKIEGO *Smedinem*, aż do Uroczyzcza rzeczki Czernia, i prowadzili tą drogą niby ná półtore mile, tu Pan PIOTR SIEMASZKO z ludźmi JKMcí Parydubskimi powiedział: do tey drogi w tym mieyscu granica przychodzi wsi ludzi JKMcí Parydubskiej, i prowadzili nas wespol tą drogą tak z W. X. iako i z Korony niby ná ćwierć mile, mieniąc bydź tę drogę granicą swoią spokoyną; potym Grabińscy z Okuńskimi Ziemianami Lubomskimi poprowadzili z tey drogi, drugą drogą w lewo, ktora idzie do wsi JKMcí W. X. do Parydubow, i prowadzili tą drogą niby ná ćwierć mile, a przyieżdżając do wsi Parydubow nie daleko porzuciwszy tę drogę w lewo do wsi, poprowadzili nas w prawo sianożęciami, i polami, i perelesankami niby ná półwersty bez drogi, tak, iż tam najmniejszego kawalka drogi nie pokazali, i w prowadzili nas na tenże gościniec, którym Pan. SIEMASZKO z ludźmi JKMcí prowadził, i tu ná tey drodze Grabińskie z Okuńskimi powiedzieli: iż poty jest nasza granica, a to zaś iuz jest grunt Ziemian Stokorskich Koronny.

Tegoż dnia w Poniedziałek Ziemianie Lubomscy, Stokorscy po-
wiedzieli

wiedzieli że granica ich jest z ludźmi W. X. JKMćmi Paryduby, od piaty Grabińskiej od drogi gościńca Witoltova, w których miey-
scach Grabiński zdał granicę swoię naprzeciw wsi W. X. Semina
do drozki, która idzie od Perewał do Lukowa, i powiedział, iż tu
u tey drozki przyszła granica Grabińskiego u potoku. Ná to po-
wiedział Pan PIOTR SIEMASZKO imieniem Brata swego Pana BOH-
DANA SIEMASZKA Starosty Kowelskiego z ludźmi JKMćmi Pary-
dubcy: ktorędy Horodeński, Grabiński, Okunińskie, i Stokorskie,
prowadzili, to jest włafna od wiekow ziemia, i grunt JKMćmi imie-
nia iego Miłości Parydubskiego. Tego zaś obwodu Stokorskich jest
niby ná ćwierć milę.

O B W O D W. X I E S T W A.

Tegoż dnia w Poniedziałek Miesiąca Septembra trzynastego dnia.

Stanąwszy u gory u Uroczyzcza Teremca powiedział Pan PIOTR
SIEMASZKO imieniem Brata swego Pana BOHDANA SIEMASZKA
Starosty Kowelskiego, iż comem w łobotę opowiadał granicę mię-
dzy wsiami JKMćmi to jest Zamku JKMćmi Wizowskiego, i wsi sta-
rey Wizowskiej, iż granice W. X. z Koroną tu niema, bo Ratno,
i Luboml należało do W. X. i było dziedzictwem Kniaziov SEN-
DYUSZKOWICZOW, odeszło zaś pomienione Ratno, i Luboml za
Kazimierza Krola, iako czasu swego to wszystko będzie pokazane,
to zaś są hranie między wsiami Kowelskimi Wizwą miasteczkiem,
i wsią starą Wizowską; á teraz też opowiadam hranie między wsia-
mi naprzod od Teremca poczawszy ponad rzeczką Lutoią, po
prawey stronie tey rzeczki Lutoi jest grunt Ziemiań Lubomskich
Horodeńskich, Jana, i Waśila, á po lewey JKMćmi Wizowski, i po-
nad tą rzeką Lutoią do rzeki Wizwy, á rzeką Wizwą w wierzch,
i poprowadzili między temi hraniami Teremca pomienioną rzecz-
ką Lutoią, i Wizwą do rzeczki Ochodnoi. Z obu stron tak z Koro-
ny, iako i z W. X. spokojną tu mają granicę. Z tad prowadzili ku
Urzyfzczom Ławom, od Ław do Dworu Sanguszkowego, który
był

był w Lowiszczach, z tamtąd tąż rzeką do Mostiszcza Korninu, od mostiszcza ku Czornomu plesu, od czarnego plesa z rzeki Wizwy opuściwszy rzekę Wizwę ná prawey stronie, do rzeczki Czornoie, á rzeczką czornoią w wierzch do Sołomeni, i tym sołomenem ku Moszkowym leskom, od leskow do rzeczki czerncze, rzeczką czernczem, do Demianowa błota, od Demianowa błota ná drogę wielką, która idzie z Brześcia do Włodzimierza ná Wizwę, tą drogą przez wioskę Stachory Ziemian Lubomskich ná brod mieniać po prawey stronie tey wsi grunt Lubomski, á po lewey W. X. wsi JKMcí Parydubskiey, i Chodewitskiey, i że u tego kołowrotu granica nasza skończyła się. Ná to Ziemianie Stachorscy Lubomscy powiedzieli, iż tu po obu stronach nasze jest dziedzictwo.

O B W O D K O R O N N Y.

Poczawszy od Teremca, i poki Grabiński z Okunińskimi przeszali ná drodze naprzeciw wsi JKMcí Somina, po wszystkich tych Uroczyśczech jest wzduż niby ná cztery mile; á ktoredy z W. X. SIEMASZKO z ludźmi Parydubcy prowadzili, poczawszy od Teremca, aż do wsi Stachor po wszystkich tych Uroczyśczech wzduż ná cztery mile, w obu zaś obwodach w szersz niby ná milę.

Tegoż dnia skoro z tey wioski u kołowrotu wyiechaliśmy, spotkali nas ludzie W. X. wsi JKMcí Somince, i powiedzieli: iż tu się zaczyna nasza granica z Parydubską, i Hodebicką, á zostawwszy tę drogę wielką w lewo, prowadzili nas w prawo przez pola do błota niby ná strzelenie z łuku, mówiąc, iż pośrzod tego błota jest nasza granica Somińska, á po prawey stronie tego błota połowa wsi Lukowskiey Ziemianina Lukowskiego Grabińskiego, i tym błotem do olchowego lasu, od olchowego lasu do Dorohinina lasu; tu mienili bydz granicę swoią z Okunińskimi i z Mokowskiemi Ziemianami Lubomskimi ná poł lasu Dorohinina. Od tego lasu Dorohinina prowadzili nas Somince niby ná dwa strzelenia z łuku, i przyprowadzili do dwóch jezior, mieniać bydz ná prawey stronie jezioro Okunińskich

nińskich, Ziemian Lubomskich, á polewey ieżioro Somin, wsi W.X. Somińskiey; tu też powiedzieli iż po prawey stronie iest grunt Panow OKUNINSKICH, i Pana SWIECICKIEGO, wsi iego Truszkowskiey Powiatu Lubomskiego. Prowadzili za tym nas sianożęciami do rzeczki Rudki, mieniać bydź po prawey grunt Pana SWIECICKIEGO Truszkowski, á po lewey Somiński W. X. Od tey rzeczki Rudki prowadzili do Łazyfzcza lasu, i w tym lesie mienili bydź po prawey stronie grunt KASPARA NOWOSIELSKIEGO Ziemianina Lubomskiego, á po lewey W. X. Somiński. Od tego lasu Łazyfzcz do drugiego lasu Serebowa; u tego lasu Serebowa powiedzieli, iż tu iuż grunt przychodzi z prawey strony Pana SWIECICKIEGO Perewałski; od tego lasu Serebowa prowadzili nas do Okuniego błota, od tego błota do Korfzokowa duba, od dębu do drogi Somińskiey, która idzie z Somina do Perewał, i powiedzieli, iż się tu iuż granica nasza kończy, á poczyna się granica Torchowicka wsi Kniazia Starosty Włodzimierskiego. Tego obwodu, któredy Urzędnik Kniazia Kofzyrskiego z ludźmi Somińskimi, prowadził, począwszy od Stachorskiey wsi, do drogi Torchowickiey, po wszystkich tych Uroczyfzczach wzdłuż iest niby ná półtore mile. Ná to Pan JAN SWIECICKI, Grabińskie Okunińskie powiedzieli: któredy prowadzili z W. X. ludzie JKMcí Somincy, to wszystko iest grunt, i włafna ziemia nasza.

O B W O D L U B O M S K I.

Miesiąca Septembra czternasty dzień we Wtorek.

Ziemianin Lubomski Grabiński z ludźmi wsi swoiey Łukowa powiedzieli, iż granica ich z ludźmi W. X. wsi JKMcí, Somina iest od Potoku, gdzie mu zdali Ziemianie Stachorfcy. do Uroczyfzcza Sołomca, do piaty Ziemian Lubomskich Okunin-
skich, i Homakowskich, Obwodu Grabińskiego wzdłuż iest iakoby na pół mile. Na to ludzie W. X. JKMcí Somińscy powiedzieli: któredy Grabiński prowadził, to iest po wszystkich tych
grani-

granicach nasz własny, i wieczyſty, grunt wſpokoynym naszym do tych czas używaniu, ale iak Grabiński tę wieś kupił, tedy nas począł uciskać od ſześciu lat.

Tegoż dnia Mieſiaca Septembra czternaſty dzień we Wtorek.

Od Sołomca, piaty Grabińskiego, wſi jego Lukowskiej Ziemianie Lubomſcy Okuninſcy powiedzieli, iż granica ich ze wſią W. X. JKMci Sominem idzie od błota Omakowa rzeczką do Sołomca rzeczki, od Sołomca do rowu wykopanego z ieziora Somińskiego, od rowu do Uroczyſzcza Troſzaka Raczyny; i powiedzieli, iż ſię naſza granica tu kończy, a zaczyna ſię granica P. Jana SWIECICKIEGO. Tego Obwodu Okuninſkich ieſt niby na miłę. Na to odpowiedzieli Urzędnik, i ludźie JKMci Somincy, ktorędy Okunińscy prowadzili, to ieſt własny, i wieczyſty grunt naſz, i mamy go w ſpokoyney poſſeſſyi.

Mieſiaca Septembra czternaſty dzień we Wtorek.

Pán Jan SWIECICKI powiedział mieniac bydź granicę ſwoią, imienia ſwego Perewalskiego, ze wſią JKMci W. X. Sominem, i zaczął prowadzić granicę od Ziemian Lubomſkich Okuninſkich wſi ich Omakowskiej, od młynu Okuninſkich; z tamtąd rowem do ieziora Somińskiego, i powiedział, iż poſrzod tego ieziora ieſt granica iego z Sominem. Od tego ieziora w wierzch do młynu Somińskiego, mowiąc, iakoby ten młyn miał bydź zbudowany na gruncie iego, i mianował tę rzeczkę *Rumianką*, i tąż rzeczką *Rumianką* do brodu, o ktorym, mowił że ieſt na rzeccie *Rumiance*, z tamtąd do laſu Oſowego, gdzie mowił P. SWIECICKI, iż po lewey ſtronie grunt ieſt W. X. Xcia ſtaroſty Włodzimierskiego, Xcia FIEDORA ANDRZEJEWICZA SANGUSZKOWICZA imienia jego Torchowickiego, a po prawey Perewalski. Od tego laſu oſowego zajmuiąc ſrzodek błota wielkiego do kopcow ſtarych, które tam poſrzod błota ſą, o ktorych nam pierwicy nic nie mowił.

Z tamtąd

Ztamtąd do grobelki, która jest na teyże rzecce *Rumtance*, od tey grobelki borem mianując także rzeczke *Rumiankę*, łozami do wierzchu błota, i powiedział iakoby z tego błota miała wychodzić ta rzeczka *Rumianka*. Ztamtąd przez dwie drogi, które idą z Perewał, jedna do *Torchowiszcz*, druga do *Widiuta*, do dębu nad izeiorem mieniać, iakoby ten dąb miał bydź nazwany kudrawym; Od tego dębu prowadził niby na klik i pokazując między dwiema fosnami kopiec, powiedział, iż po lewey stronie idzie grunt Xiążęcia Starośty Włodzimierskiego, a po prawey imienia, swego Perewalskiego; ztąd polem do dwóch mogił, od tych dwóch mogił do lasu, który nazywaią *Wolczyzczem*, śrzodkiem zaś tego lasu *Wolczyzcza* do *Horozan* do kopca; od tego kopca do drugiego kopca, i do *Wasilkowego stawu*, ztamtąd do dwóch mogił do izeiora *Swe-teho*, i stanawszy pośrzod izeiora powiedział po lewey stronie jest grunt *W. X.* a po prawey moich wsi. Tamże nad tym izeiorem rzekł, iż tu przychodzi grunt *Kniaziow Kurcewiczow*, *Dobrich Turyczan*. Na to odpowiedział Urzędnik *Somiński* z ludźmi *W. X. Somińskimi*, i Urzędnik *Xcia starośty Włodzimierskiego Dolzki Bohdan Golimont*: któredy Pan *SWIECICKI* prowadził granicę tak ze wsią *Somińską JKMc*, iako też z *Dobrami Xcia Fiedora SANGUSZKOWICZA* *Marzalka Ziemi Wołyńskiej*, *Starośty Włodzimierskiego*, *Torchowickimi*, i *Dolzkiemi*, po wszystkich tych granicach, i *Uroczyzczach* wiele mianował imion, które nie są tak zwane, i któredy on wiodł, to jest grunt wsi *JKMc* *Somina*, i majątności *Xcia starośty Włodzimierskiego Tarchowickiey*, i *Dolzkiey*, i które kopce mienił bydź sobie za granicę, tam kopce nigdy nie bywały, i nie jest to granica między temi *Majątnościami*. Na te granice myśmy sami nie wyjeżdżali, bośmy cztery dni na *Towarzyszow* naszych oczekiwali, chcąc na granice wyiechać, ale oni u *Pana SWIECICKIEGO* w *Perewałach* bawili się, i potym ledwie szostego dnia opisanie nam przysłali.

O B W O D W. X I E S T W A

Miesiąca Septembra czternasty dzień we Wtorek.

Na drodze, która z Somina do Perewał idzie, przy Korzokowym dębie, opowiedział Urzędnik z ludźmi Xcia Starosty Włodzimirskiego Jmci Xiążęcia FIEDORA ANDRZEJOWICZA SANGUSZKOWICZA, Dolski Bohdan Golimont, iż tu przy tey drodze kończy się granica wsi W. X. Somińskiej, grunt JKMcI, a zaczyna się granica wsi Xiążęcia mego Torchowickiey, i rzekł, iż tu granicy Koronney nie ma, bo Ratno, i Luboml należało do Xiążąt naszych SENDIUSZKOWICZOW, iakoż czasu swego o tym Jchmć milczeń nie będą; a co się tycze granice między wsiami, ia opowiem. Prowadził tedy nas od Korzakowego dębu do młynu wietrznego, gdzie teraz Kaplica stoi, i powiedział, iż ta Kaplica postanowiona jest na własney Ziemi Xiążęcia moiego, temu są dwa lata; od młynu prowadził błotem Wołczewskim, aż do Peretoku do Moszyńskiego lasu, a przy drodze, która do Turyczan idzie z Perewał, kopiec ukazał, mieniać bydź po prawey stronie grunt Koronny, a po lewey W. X. i rzekł, iż się tu granica wsi Xiążęcia moiego Torchowickiey kończy, a zaczyna się ziemia Kniaziow KURCEWICZOW, Maiętności ich Turyczyńskiej. Tego obwodu Xcia Starosty Włodzimirskiego, maiętności Jego Torchowickiey od Korzakowego dębu do Moszeńskiego lasu, do drogi, która do Turyczan z Perewał idzie, jest wzdłuż ná milę. Pan JAN SWIECICKI ná to powiedział, iż któredy Urzędnik Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Dolski prowadził, to wszystko jest własny grunt maiętności moiey Perewalskiey.

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąca Septembra piętnasty dzień we Srzodę.

PAN JAN SWIECICKI Starosta Rateński powiedział, mieniać bydź granicę maiętności swoiey Perewalskiey, z Kniaziami KURCEWICZAMI maiętności ich Turyczyzna, od jeziora *Swetebo* ku do-
R
łowi

łowi, mieniać, iakoby tym dołem miała rzeczka *Romanicha* wynieść z jeziora *Swetebo*, i prowadził granicę swoją z Kniaziami KURCEWICZAMI do rzeki *Tury*, od *Tury* poprowadził do rzeki *Turyi*, mówiąc, iż ná tey rzece staw zrobiony, który nazywają *Wopichanki*, od tego stawu *Wopichanki* poprowadził do rzeczki *Hluboczycy*, która wpadła w tenże staw; tą zaś *Hluboczycą* przez las *Ziabki* ná rog błota *Korolewa* do *Bartoszowego Ostrowu*. Tu rzekł Pan *SWIĘCICKI*, iż się skończyła granica *Xiążąt KURCEWICZOW*, á zaczyna się grunt *W. X. Pánów Owłuczemskich wsi ich Owłuczyma*, po prawey zaś stronie mienił byđź swoy grunt *Perewalski*. *Xiąże Bohdan*, i *Xiąże Michał KURCEWICZOWIE* ná to powiedzieli: po których granicach Pan *SWIĘCICKI* prowadził, to jest własność naša w spokojney našey possessyi, á gdy będzie czas, potrafiemy oto z Panem *SWIĘCICKIM* się rozmówić.

O B W O D W. X I E. S T W A.

Miesiąca Septembra piętnasty dzień we śrzedę.

Ná drodze, która idzie z *Perewał* do *Turyczan*, przy kopcu, gdzie podał granicę *Urządник Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Dolski Bohdan Golimont* z ludźmi wsi *Torchowickiey*, powiedzieli *Xiążęta KURCEWICZOWIE*, *Xiąże BOHDAN* i *Xiąże MICHAŁ*, iż po lewey stronie jest granica naša począwszy od jeziora *Swetebo*, które jezioro ná poł trzymamy z *Xiążęciem Jmcią Starostą Włodzimierskim*, i między tym jeziorem, i kopcem, blisko którego stoiemy, mamy dwa kopce z *Xiążęciem Jmcią Starostą*, i te kopce nam pokazali. Poprowadzili potym przez drogę hradą, która to droga idzie z *Perewał* do *Turyczan*, i powiedzieli, iż tu ná prawey stronie jest ziemia *Powiatu Lubomskiego*, grunt *P. SWIĘCICKIEGO* majątności iego *Perewalskiey*, á na lewey *W. X. wsi našey Turyczańskiey Powiatu Włodzimierskiego*, i tą hradą prowadzili do stawu *Chotenowicz*, od tego stawu śrzedkiem błota czystoho strugiem do czarney wody

wody, mówiąc, iż u tey czarney wody granica się nasza kończy, a poczyna się ziemia Panow Owłuczemskich; o szkodach zaś nic nie mówili. Tego obwodu, ktorędy Xiążęta KURCEWICZOWIE prowadzili, począwszy od ieżiora Sweteho do pomienioney czarney wody wzdłuż iest niby ná półmilę.

O B W O D K O R O N N Y.

Tegoż dnia we śrzodę.

Pan Jan SWIECICKI powiedział, mieniać bydz granicę swoją Perewalską z Ziemianami W. X. Owłuczynskimi, Panem ANDRZEIEM, JANEM, i JERZYM GNIEWOSZEWICZAMI od błota, ktore nazywa Pan SWIECICKI Korolowym błotem, mówiąc, iakoby tym błotem pomieniona rzeczka Hłuboczycza miała iść w gorę do lasu Tiszyna, od rogu tego lasu, tąż rzeczka Hłuboczyczą do Zukowego Ostrowu, do Obidowa, mówiąc, iż granica przychodzi Ziemian Lubomskich Oleskich. Ná to Panowie Owłuczemscy powiedzieli: ktorędy Pan SWIECICKI prowadził, to iest nasz wieczyłty grunt, ktory my z dawnych czasow mamy w posessyi, a granica prawdziwa między wsiami naszymi i Panem SWIECICKIM, iest iak my pokazemy.

Tegoż dnia opowiadali Ziemianie Olescy z ludźmi JKMcI Oleskimi Powiatu Lubomskiego granice swoje od piaty SWIECICKIEGO, maiętności iego Perewał, od Uroczyzcza Potymia pośrzod błota do Luteho lasu, od Luteho lasu do brodu Neretuia, od Neretuia do Horodyzcza nad ieżioro, a z Horodyzcza śrzodkiem ieżiora Neretuia, i śrzodkiem błota do Meżka lasu, a pośrzod tego lasu rzeczka do Domaszneho, od Domaszneho do Perechrestia Uroczyzcza przy gościńcu Włodzimierskim, od Perechrestia do hrady, od hrady do Kaczanowa stawu, a tam iuz przychodzi granica Włości Horodeńskiej, Starostwa Ziemi Belżkiej Stezyrty, i Zabłocia. Po tych wszystkich Uroczyzczach mienili bydz Olescy swoją granicę z Panami Owłuczynskimi, W. X.

rzucając w lewo, a Koronę w prawo. Na to Panowie Owłuczymscy powiedzieli: po których granicach prowadzili Ziemianie Olescy z ludźmi Jego K. Mści Powiatu Lubomskiego Oleskimi, to jest grunt nasz własny, lecz oni gwałtem, i mocą nas samych i ludzi naszych z Ziemi naszej wypierają, i wiele nam szkód działali w zbożu, przez gwałty, i bicia, przez grabież, i zabieranie bydła, wydzieranie pszczoł, wyrąbywanie drzewa, bo nas małych Ociec zostawił, i matka nasza jest wdową. Co chcieli, grabili, żyto, i zboże zabierali, grunta nasze poobeymowali; iakoż w tych grabieżach, i gwałtach szkodujemy na osmset kop groszy.

O B W O D W. X I E. S T W A.

Tegoż dnia we środę.

Panowie Owłuczymscy, Pan ANDRZEY, Pan JAN, i Pan IERZY GNIEWOSZEWICZE z ludźmi swemi Owłuczymskimi prowadzili od czarney wody czystym błotem, gdzie podali im granicę Xiążęta KURCEWICZOWIE, i powiedzieli, iż po prawey stronie jest ziemia Powiatu Lubomskiego, grunt Pana SWIĘCICKIEGO, majątności iego Perewalskiey, a po lewey W. X. grunt imienia naszego Owłuczymskiego; i prowadzili tym błotem, ktorego dwie części należą do W. X. a trzecia część do majątności P. SWIĘCICKIEGO Perewalskiey, mianując na tym błocie Uroczyszcze Czarną Wodę. Prowadzili potym aż do stawu Zukowa, i rzekli, iż tu się kończy granica Pana SWIĘCICKIEGO majątności iego Perewalskiey, a zaczyna się już nasza granica z Ziemianami, i z ludźmi Krolewskimi Oleskimi Powiatu Lubomskiego. Od stawu Zukowa prowadzili nas rzeczką Czarną Wodą przez Czortow las, mieniając bydz po prawey stronie grunt Ziemian, i ludzi Oleskich Powiatu Lubomskiego, a po lewey imienia swego Owłuczymskiego. Od Czortowego lasu tąż rzeczką Czarną do Stawiszcza, powiadając, iż przy tym stawiszczu osadził ludzi swoich Ziemianin Lubomski Juchno Oleski na gruncie naszym

W. X.

W. X. od dzieściacu lat. Od tego Stawiszcza prowadzili pomieniąz rzeczką czarną, mając Tefzow las po lewey stronie, i niedaleko przeiechawszy ten las, poprowadzili nas wlewo od Czarney Wody, pokazuiąc trzy kopce, kopiec prosto od kopca, do Uroczyzcza lasu Wiuniszcz do rzeczki *Newedomki*, a tą rzeczką *Newedomką* w wierzch do Sieliszcza Szczołowa, i powiedzieli iż po prawey stronie tego Sieliszcza Szczołowa grunt iest Koronny. Ztamąd prowadzili tąz rzeczką *Newedomką* do Staurowego lasu aż do ieżiora *Newedomka*, gdzie mowili, iż tu Ziemian, i ludzi Oleskich granica się kończy, a zaczyna się granica wsi Stezerzyckiey Powiatu Horodelskiego. Od tego ieżiora *Newedomka* prowadzili przez bagna do pagorkow, od pagorkow bagnem ná rog lasu *Banilowa* przez błoto do *Parowca* powiadaiąc, iż tu się granica nasza kończy, a zaczyna się granica wsi W. X. Powiatu Włodzimierskiego *Puzowskiey*. Tego obwodu, ktorędy *Panowie Owłuczymscy* prowadzili, począwszy od błota czyftego aż do *Parowca* granicy *Puzowskiey* iest wzdłuż niby ná półćwierci milę, a ktorędy *Olescy* prowadzili począwszy od *Uroczyzcza Potymia*, po wszystkich *Uroczyzczach* do *Kaczanowego stawu* niby ná cztery mile, różnicy zaś iakoby ná dwie mile, a mieyscami ná milę.

Tegoż dnia przysłał do nas *Władyka Jego Miłość Włodzimirski Henadey Urzędnika swego Hauryla* opowiadaiąc, iż ktorą wieś nazwaną *Stezerzyce* nadano *Cerkwi Włodzimirskiey Przeczyfstey Bogárodzice*, i ktora to wieś iest ná naszey stronie *Buga* od W. X. tę wieś niedawno *Wojewoda Bełzki, Pan KRUPSKI* zaiechał, i teraz trzyma; ta zaś wieś leży między wielą inszemi wsiami Powiatu *Włodzimirskiego*, o dwie tylko mile od *Włodzimirza*, ná co *Jego Miłość Władyka* ma listy, i dokumenta, ktore czasu swego zechce pokazać.

O B W O D W. X I E Ś T W A.

Miesiąca Septembra, szesnasty dzień we Czwartek.

STanawłszy u Uroczyźcza *Parowca*, gdzie podali granicę Owłu-
Szczemscy Ziemianie W. X. Powiatu Włodzimirskiego Pan Bohuś,
Tymofz, i Fiedor majątności swoiey Puzowa, powiedzieli, iż tu
jest granica naszą przy granicy Panow OWŁUCZYMSKICH pod
Parowcem, i że po prawey stronie jest grunt wsi Stezeryckiey Ho-
rodelskiego Powiatu, a po lewey W. X. Imienia naszego Puzow-
skiego; i prowadzili nas od pomienionego Uroczyźcza *Parowca* od
błota granicą swoią, którą mienili bydź między wsią swoią Puzow-
ską W. X. i między wsią Stezerycką Horodelską do piasiecznego
brodu mimo hrade, mając tę hrade w prawie na stronie Korony aż
do Uroczyźcza *Leskow*, od *Leskow* prowadzili nas do *Samoleży*,
od *Samoleży* do drogi, która idzie z Stezerycz do Włodzimierza.
Tu powiedzieli Pánowie Puzowscy, iż tu przy tey drodze koń-
czy się granica naszą, a zaczyna się ziemia Ustulowska W. X. Tego
obwodu, któredy Ziemianie Puzowscy prowadzili poczawszy od
Parowca błota do drogi, która idzie z Stezerycz do Włodzimierza
jest niby na milę, a w poprzek na pół milę.

O B W O D W. X I E Ś T W A.

Miesiąca Septembra szesnasty dzień, tegoż dnia we Czwartek.

Ziemianin Hospodarski Pan Michał Kotowicz i Urzędnik Xiążę-
cia Alexandra WISZNIOWIECKIEGO Ustuluzki z ludzmi wsi
Ustulskiej prowadził, mieniać bydź granicę swoię ze wsią Ho-
rodelską Stezerycami, którą to wieś Stezerycze mienili bydź nale-
żącą do Władyki Włodzimirskiego, nadaną Cerkwi Włodzimirskiej
Przeczystey Boga-rodzice, którą wieś niedawno KRUPscy gwał-
tem odebrali; Prowadzili tedy nas pomieniony Michał Kotowicz,
i Urzędnik Xiążęcia WISZNIOWIECKIEGO od grobli Puzowskiej
wsi W. Xięstwa aż do wilczych brodow, od wilczych brodow do
lasu Horodelskiego Wydrenicy, przez rzekę Wydrenicę do drogi,
która

ktora idzie od Horodla do Włodzimierza, od tey drogi przez Bug do topolow do puł gaju sosnowego, od gaju do krasney gory, powiadając, iż tu pod tą krasną górą granica się nasza kończy, a poczyna się granica Xiążęcia ALEXANDRA WISZNIOWIECKIEGO wsi Jego *Jezowskiej*; co zaś Puzowscy mówili byź granicą swoją przy drodze, ktora z Stezerycz idzie do Włodzimierza, ta droga jest na naszym gruncie. Tego zaś obwodu Michałowego i Urzędnika Xcia WISZNIOWIECKIEGO od grobelki Puzowskiej do krasney gory jest wzdłuż niby na dwie mile.

OBWOD HORODELSKI KORONNY.

Ná tych granicach nie byliśmy.

Mieśiąca Septembra Siedmnaśty dzień w Piątek.

Uroczyszczce granic Horodelskiego Starostwa Ziemi Bełskiej od Zamku, i od Miaśta, i od wsi, poczyna się od granicy Ziemian i ludzi Oleskich Powiatu Lubomskiego, z majątnością Owłuczyszczem Ziemian W. X. Pánów GNIEWOSZOW. Mowiono tedy byź granicą Powiatu Horodelskiego od Uroczyszczca, ktore z Horodla nazywają Staurowo, od Uroczyszczca Staurowa do haci, od haci przez bagno, od bagna borem przez górę, od gory tey przez małe bagno, od tego bagna przez bor do wielkiego bagna, ktore bagno ciągnie się do jeziora *Newedoma*; mieniąc przy tym, iż na lewey stronie jest grunt W. X. a na prawey Horodelski. Od jeziora *Newedoma* do wielkiego bagna, przez ktore droga idzie z miasteczka Stynia do dębu, od dębu do sosny, ktora nazywali zieloną, ktorey sosny tylko pień się został; od sosny na rog hrady przez drogę, powiadając, iż ta hrada miała byź niby granicą między Wielkim Xięstwem i Starostwem Horodelskim, w prawey stronie mając grunt Horodelski, a po lewey W. X. do Uroczyszczca Kaczan stawku, od Kaczan stawku szrodkiem błota do Parowca lasku, a przez ten laszek pośrzod błota mimo uroczyszczca Czerny ostrow. Po lewey stronie mienili byź grunt W. X. a po prawey Czerny ostrow do Ho-

do Horodla, á z tąd do uroczyſzcza *Swetymia* jeziora, á ſrzodkiem tego jeziora do uroczyſzcza Horodyſzcza mimo uroczyſzcze Krolewskie Stanowiſzcze ſrzodkiem błota do uroczyſzcza Hodenia, od uroczyſzcza Hodenia błota poſrzod tegoż błota do odnogi, która idzie z tegoż błota, od tey odnogi przez krzaki do drogi, á zaſ tą drogą w dal przez pole do miedzy, od miedzy do Suhrani za drogą Włodzimirſką ku Milejowemu jeziorze, á ſrzodkiem jeziora tego przez Bug, od Bugu do błota, tym zaſ błotem koło łozy do potoku, który płynie z tey łozy ku ſianożęciom Xiążęcia Biskupa Luckiego; od tych ſianożęci Biskupich podle łoż dołem do Kolodezia uroczyſzcza, które nazywają Kamiennym do Stryzowskiej granice, gdzie ná lewey ſtronie mienili bydź grunt WX. á po prawey Horodelski.

Ná to powiedzieli z W. X. Pánowie OWLUCZEMSCY, i Ziemia- nie Puzowscy z imienia ſwego Puzowa, i Pan Michał KOTOWICZ, i Urzędnik Xiążęcia Alexandra WISZNIOWIECKIEGO Uſtłużki, i drugi Urzędnik Xcia WISZNIOWIECKIEGO Jezowski, i Urzędnik Szczęſnego Lwowicza Czerneykowski, pomieniony oraz Michał KOTOWICZ z Zięciem ſwoim Pánem Hieronimem Wojewodzicem KRUPSKIM, i z Urzędnikiem Szczęſnego Lwowicza z imienia ſwego poſpolitego *ludi ná odnoſtalne* któredy prowadzili od Horodla Staroſtwa Koronnego począwſzy od granice Pánów OWLUCZEMSKICH Ziemiań W. X. te wſzyſtkie hranie, i uroczyſzcza ſą w Wielkim Xięſtwie grunt náſz dziedziczny, i z dawna náležący do W. X. iakoż kiedy czas ná to będzie, iaſnie to pokażemy, i dowodami ſprawiedliwymi wedle zwyczaju prawa poprzeć zechcemy.

O B W O D W. X I E S T W A.

Mieſiąca Septembra oſmnaſty dzień w Sobotę, Indykt piąty.

URzędnik X. ALEXANDRA WISZNIOWIECKIEGO Jezowski Bohuſz z ludźmi X. ſwego wſi Jezowskiej ſtanąwſzy przy owey górze uroczyſzcza Krafnego powiedział, iż od tey góry krafney od
piaty

piaty Pana Michała KOTOWICZA, i Xiążęcia mego wsi Suliczowskiej poczyna się granica Mąietności Xcia mego Jezowskiej; po prawey stronie jest Ziemia Horodelska Powiatu Bełzkiego, a po lewey W. X. Prowadził zatym nas mimo tey krasney gory niby na półtory wiersty, a porzuciwszy pomienioną gorę krasną w prawo, od tey gory prosto do Sawin rowu do Bugu; Tu oświadczał się Urzędnik Choteczowski Xiążęcia Jmci Biskupa Łuckiego Sebastyan Wiwiński, iż tu na lewey stronie Buga w Wielkim Xięstwie wespół z Ziemianami Xcia WISZNIOWIECKIEGO Mąietności Jego Jezowskiej, w sianozęcie Xcia Jmci Biskupa gwałtem wstępuje, i zabiera Pan Jan SWIECICKI z mąietności swoiey Stryżewki; Urzędnik Xcia WISZNIOWIECKIEGO rzekł, iż tu się iuż kończy granica wsi Xcia mego Jezowska, oraz i Xcia Jmci Biskupa Łuckiego, sianozęcie Mąietności Jego Choteczowskiej, i że po lewey stronie jest grunt W. X. a po prawey Horodelskiego Powiatu, mąietności Pana SWIECICKIEGO Stryżewskiej. Tego obwodu Urzędnika Xiążęcia WISZNIOWIECKIEGO od krasney gory do Sawina rowu do Bugu wzdłuż jest niby na półtory wiersty, a wszecz niby na pół milę.

Tegoż dnia od pomienionego mieysca Sawina rowu prowadził Urzędnik Szczęsnego Lwowicza wsi W. X. Czerneykowa Turczyn do Buga mówiąc, iż tu granica Pana mego wsi iego Czerneykowa do poł Buga, i że na prawey stronie grunt Powiatu Horodelskiego mąietności P. SWIECICKIEGO Stryżewskiej, na lewey zaś W. X. Ziemia Pana mego; i prowadził nas po nad Bugiem mieniąc bydz granicę swoię po połowę Buga, mimo Wieś i zameczek Stryżowski w wierzch rzeki Bugu, mieniąc swoię granicę do połowy Buga niby na pół milę, z tad przyprowadził do doliny, ktora się ciągnie z Ladińskiej Dąbrowy do Buga, i rzekł, iż tu się kończy granica Pana mego, wsi iego Czerneykowa, a zaczyna się granica od owey doliny Pana Michała KOTOWICZA, i Pana mego Szczęsnego, mąietności ich Ludińskiej, z tamtey zaś stro-

ny Buga grunt P. Jana SWIECICKIEGO, wsi jego Huśińskiej, Tu u tego łohu stojąc opowiedział P. Michał KOTOWICZ z Zięciem swoim Panem Hieronymem KRUPSKIM, iż poczyna się grunt wsi naszey dziedzicznej Ludińskiej, mieniać bydz swoię granicę do poł rzeki Buga w wierzch, i poprowadził nas pod wieś Huśin niby na ćwierć milę, i rzekł, iż pośrzod stawu Huśińskiego iest nasza granica; á od stawu prowadzili nas w wierzch Bugiem aż do wału Uroczyzcza Terepla, który do samego się Bugu ciągnie; i powiedzieli, iż po prawey stronie za Bugiem granica SWIECICKIEGO, wsi jego Huśina kończy się, á zaczy się grunt PIOTROWSKIEGO i OSMANSKIEGO maiętności ich Horodka. Prowadzili nas potym w wierzch Bugu mieniać granicę swoię po poł Buga, na prawey stronie grunt Horodelskiego Powiatu wsi Horodeckiey, po lewey W. X. wsi Ludińskiej, mimo wieś Horodecką Bugiem, i mimo Horodyzyczne Wołyńskie, ktore iest po prawey stronie Bugu, i mimo wieś swoię Amukowo, aż do Cutnowa wsi Krolewskiej Powiatu Rubieszowskiego, mowiąc, iż tę Wolę Cutnowo Starosta Rubieszowski Pan DEBOWSKI na własney Oyczyſtęj naszey Ziemi Ludińskiej ofadzil; potym prowadzili przez rzekę *Cutnewę* w wierzch Bugu do Uroczyzcza Czarney łozy, y rzekli u tey Czarney łozy, iż tu granica nasza od Bugu idzie w lewo do Uroczyzcza Hliniszcz, mimo Paromowski gay, aż do wsi Władyki Włodzimierskiego Bożenki, á po nad Bugiem w wierzch, to iest Powiat Włodzimirski graniczący z Powiatem Bełskim aż do Kryłowa; U tey granicy rzeki Bugu od Polakow zabrane wsie Włodzimierskiego Powiatu na imie *Michałow, Poromowo, Kreczowo, i Jozefowo*. Od owego łohu ktoredy prowadził Michał KOTOWICZ z Zięciem swoim P. Hieronymem KRUPSKIM, po nad rzeką Bugiem w wierzch do Uroczyzcza czarney łozy, w zdłuż iest niby na dwie mile, á od czarney łozy do granicy Bożenickiey w zdłuż niby na milę; różnicy zaś w szerz, którą SWIECICKI, i PIOTROWSCY, i OSMANSKY

MANSKY uczynili, mieyscami na poł mile, á mieyscami na ćwierć mile. Michał KOTOWICZ, i Urzędnik Szczęsnego powiedzieli iż od Dziadow i Pradziadow swoich ten grunt mają w possessyi, ale PIOTROWSCY i OSMANSKY ze wsi swoiey Horodka zaboystwa, gwałty, grabieże na wielu mieyscach nam czynią.

OBWOD SWIECICKIEGO.

Miesiąca Septembra ósmnasty dzień w Sobotę.

Opowiedział Pan Jan SWIECICKI granicę majątności swoiey Stryżowskiey, z majątnością Xiążęcia Alexandra WISZNIEWIECKIEGO Jezowem, z majątnością oraz Szczęsnego Lwowicza Czerneykowem, á Michała KOTOWICZA i Zięcia jego Hieronyma KRUPSKIEGO Woiewodźica Belzkiego Ludinem, gdzie oraz pokazywał hranie poczawszy od kamienia Kołodeźia, przy którym mowiono, iakoby miała bydź piata Powiatu Horodelskiego, od tego Kołodeźia do Bakacz Uroczyźcza, od Bakacz do Buga, á Bugiem po poł rzeki do Czerneykowa, od Czerneykowa przez Bug łozami do Uroczyźcza Rudki, od Rudki polem do Mogiły, od Mogiły drogą przez dąbrowy do Huśińskiej granice, do Uroczyźcza Hłubin wsi swoiey Huśina ze wsią Ludińską W. X. i rzekł, iż od pomienionego Hłubina zaczyna się granica wsi moiey Huśina ze wsią Ludińską, od Stryżowskiey granice dąbrowami do Uroczyźcza Diwii gory, á od Diwii gory polami do jeziora Werenemisza, i tam zdał Pan SWIECICKI piatę Piotrowskiemu wsi jego Horodka, ktore to granice oboygą wsi Pan SWIECICKI prowadził niby na dwie mile, i powiedział Pan SWIECICKI, iż mam ten grunt w spokoyney possessyi. Na to Panowie Ludińscy powiedzieli: w tym mieyscu nas Bug od was dzieli po połowę rzeki, á kędyś ty prowadził, to iest własność nasza.

Tegoż dnia Miesiąca Septembra ośmnaſty dzień w Sobotę.

Ziemianie Horodeńscy, Piotrowscy, i Ośmańscy powiedzieli bydz granicę maiętności ſwoiey Horodka z maiętnością Ludińską W. X. Panow KOTOWICZOW, naprzod od uroczyſzcza nazwanego rowu Dąbrową gorą, do uroczyſzcza głębokiey doliny, od doliny polami i Dąbrowami do Kaczanowey mogiły, od tey mogiły do połowy ieżiora Rakowa, od tego ieżiora przez las do Buga; á tego wſzytkiego okręgu ieſt niby ná milę, wſzerz zaś temi dwiema obwodami Ludińskim i Horodskim niby ná poł milę.

Ná to powiedzieli Panowie Ludińscy: ktorędy prowadzili Panowie Horodeńscy, Piotrowscy, i Ośmańscy, to ieſt dziedzictwo naſze po wſzytkich tych granicach, naſzą zaś granicą ieſt Bug.

O B W O D W. X I E Ś T W A

Miesiąca Septembra dziewiętnaſty dzień w Niedzielę.

UCzarney łozy od piaty Panow KOTOWICZOW wſi ich Ludińskiej Bortnowa, powiedział Pan Gabryel Dworzanin JK. Mći i wielkiey Xiężny Bony, imieniem Władyki iego Miłości Włodzimirskiego Henadeia, z ludźmi wſi Władyki iego Miłości Bożanek, Dorohinicz, Furfowicz, Tyſzkowicz Połupańtzczyzny że granica Powiatu Włodzimierskiego z Powiatem Bełskim ieſt Bug do połowy rzeki, i między wyżey opisanemi wioskami Władyki iego Miłości, i między wſiami Powiatu Włodzimierskiego, ktore to wſie *Lachowie* ſobie przywłaſzczyli, á inſze oſadzili ná gruncie Włodzimirskim Władycťwa Włodzimierskiego, to ieſt, te wſie ktore przyłączyli do Korony, pierwsza *Michałow*, druga *Paromow*, trzecia *Leznica*, czwarta *Kreczowo* te zaś wſie, ktore ſą oſadzone ná gruncie Włodzimirskim, i Władycznym, ſą naprzod *Wołczek*, druga zaś nad rzeczką *Leznica* nowo oſadzona wieś nazwana *Leznica*. Rzékł tedy pomieniony Dworzanin, iż wyżey opisane

opisane wsie odebrane są za Krola Alexandra, te zaś osadzone są od ośmiu, albo naydaley od dziesiąciu lat. Xiążę MICHAŁ ZBARAZKI także powiedział: nietylko oderwano wsie od Włodzimierza, ale też i tu do majątności Pana Woiewody Sędomirskiego Pana Jana TENCZYNSKIEGO do Kryłowa, grunta majątności moiey Morozowicz pozabierano, i na Uroczyfczu Wołczku, gdzie była wieś ludzi moich osadzona; Jmć Pan Woiewoda Sędomirski tych ludzi moich zagrabił, i z pomienionego Uroczyfcza ich zpędził, a swoią Wołę na tym Uroczyfczu Wołczku osadził. Pan Gabryel powiedział, iż ktore są granicę między wsiami iego Miłości Władyki, i między wsiami Powiatu Włodzimirskiego, iá WafzMCw tymi granicami poprowadzę. Prowadził tedy nás od czarney łozy, od piaty KOTOWICZOW majątności ich Ludińskiej Bortnowa, ku długiey łozie do Hlinifcz, od Hlinifcz do Skomorochowa Kurchanu, od Skomorochowa Kurchanu ku dolinie do Uroczyfcza Zołobowa, od Uroczyfcza Zołobowa do Leznicy do drogi, ktora idzie od Poromowa do wioski Leznicy, tą zaś drogą do jeziora Petrowa, mając Petrowe jeziora w lewie, do rzeczki Huski, a tą rzeczką Huską do Bugu, szrodkiem zaś Bugu w wierzch do Litowiskiey granicy, do wsi Litowiskiey Molnikowa. Tego wsfyftkiego, ktoredy Gabryel prowadził poczawfzy od czarney łozy po wsfyftkich tych Uroczyfczach, aż do rzeki Huski, i gdzie rzeczka Huska wpadła w Bug, a Bugiem do granicy Litowiskiey iest niby na dwie mile.

OBWOD KORONNY.

Miesiaca Septembra dziewietnasty dzień.

Granica JeyMći Pani Woiewodżiny Sędomirskiey, majątności iey Kryłowa z Wołyniem, poczyna się u narożnicy Krolewskiey Cucnowki, od Cucnowki aż do Koleczachowego lasu, od Koleczachowego lasu do gościńca, ktory idzie do Bartnowa; a ten gościniec naprzod idzie od ściany Ludińskiej do ściany Rożańskiej

hozańskiej Xiążęcia Biskupa Łuckiego, od tey ściany do ściany Zelinowskiej, takoz Xiążęcia Biskupa Łuckiego opiat, od ściany Zelinowskiej aż do Bortnowa Pana Ludińskiego, która tamtędy idzie do Krynice, a od Krynice do jeziora Janowki drogi, od jeziora do dębu, od dębu do narożnicy Porymowskiej i Bożanki, od tey narożnicy do Petrowa jeziora, od jeziora do rzeczki Huski, od Dorohinicz wsi Władyki Włodzimirskiego, a ta rzeczka wpadła w wierzch Leznicy stawu JeyMci Páni Woiewodżiny Sędomirskiej, od stawu do Tudorkowicz, od Tudorkowicz, do jeziora, które jest pod górą Tudorską, a ztąd do gęstej łozy, od gęstej zaś łozy do rzeczki Swinki, która to Swinka przypiera do granicy Morozowicz. Od ściany Morozowicz aż do ściany Osmiłowskiej XIAŻAŁ CZARTORYSKICH, a od tego petnic stawu do Monikowa także XIAŻAŁ CZARTORYSKICH aż do wsi Hołub Pani Gołdaczowey, czego jest na dwie mile; Ta granica jest od dawnych czasow majątności Kryłowskiej z Wołyniem, iakoż ani my sami, ani Lustratorowie nasi, ani strona z W. X. temu nieprzeczą.

OBWOD W. X. XIAŻAŁ CZARTORYSKICH

Miesiąca Septembra dwudziesty dzień w Poniedziałek.

Ta jest granica Xcia ALEXANDRA i Xcia JANA CZARTORYSKICH majątności Ich Litowiskiej, którą nie dawno położono między wsią należącą do Włodzimierza, które teraz służy do Kryłowa Powiatu Bełzkiego, to jest nazwiskiem Kreczowo, i między Xcia CZARTORYSKIEGO wsiami Litowiskimi, na imie Smiłowicze, a drugą Molnikowo, naprzod z Kreczowskim gruntem od stawu piatycz, od stawu drogą Hołubską, która idzie ze Smiłowicz do Hołuby, tą drogą do jeziora Zukowca; i pokazał nam Urzędnik Xiążąt CZARTORYSKICH Litowski Wasil z ludźmi Litowiskimi na tym mieyscu od Uroczyzcza stawu aż do jeziora Zukowca wzdłuż drogi kopcow trzynaście,

i tu

i tu u tego jeziora Zukowca przy kopcu powiedział, iż się tu kończy granica Kreczowska wsi Pani Woiewodżiny Sendomirskiej, a poczyna się Ziemia Pani Gołdaczowey wsi Jey Mci Hołuby, a z drugiey strony z W. X. grunt Xiążąt CZARTORYSKICH wsi Ich Mciow Molnikowa. Od tego jeziora Zukowca prowadzili nas smuzaliną przez Bug aż do Kamienney Łozy, od Łozy dąbrową w *kozi rog* przez błoto w wierzch stawu Karpowca; w tym miejscu od Bugu do wierzchu Karpowca pokazali nam sześć kopcow, i powiedzieli, iż Pani Gołdaczowey ziemia majątności jey Hołubek Powiatu Bełzkiego, iest po prawey stronie, a po lewey ziemia Xiążąt CZARTORYSKICH majątności Ich Litowiskiey; twierdzili oraz iż na tym obwodzie za granicami osadził Pan Gołdacz od dziewięciu lat wieś swoię, nazwiskiem Pefeczno na syrowym pniu.

Prowadził nás potym od Karpowca Uroczyzcza do Dneprechi rzeczki, od rzeczki Dneprechi do Bliszczackiego jeziora, od jeziora drogą Ukryńską ku Wołczku i Gałce mówiąc, iż na prawey stronie grunt Pani Woiewodżiny majątności iey Tuder-skowskiey, a na lewey Litowiski; u tegoż Uroczyzcza Wołczka zaczyna się grunt Ziemiian Powiatu Bełskiego, Panow Bzowskich. Rzekł tedy, że tę granicę ma z Pany Bzowskiemi spokoyną, poczawszy od Wołczka Uroczyzcza do białych Brzegow, i prosto przez Bug aż do Liwina Ostrowa, a po Kruhel po drogę, ktora idzie od Litowiza do Zdarow, mając Wielkie Xięstwo wlewo, a Powiat Bełzki wprawo. Z drogi prosto rowem Uroczyzczem rozieżdnym do jeziora Buzyszcz, od jeziora do Bugu, gdzie powiedział Urzędnik Litowiski: na tey stronie Bugu wprawo iest grunt Pani Woiewodżiny Sędomirskiey majątności iey Piatikorowa pośrzod Buga do granicy Ziemiian Horodyłowcow, a z temi Ziemiianami Horodyłowskiemi po połBuga aż do Krynicy Dymennicy, przy ktorey idzie gościniec z Sokala do Włodzimierza; rzekł potym, iż ten gościniec oddzie-
la

la Xiążąt CZARTORYSKICH majątność ich Zdarską od wsi Ziemianina Wielkiego Xięstwa Ławryna Iwanickiego, i że po prawey stronie tey drogi grunt jest Ziemianina W.X. Iwanickiego, a po lewey Litowiski wsi Zdarskiej Xiążąt CZARTORYSKICH, i tu zdali granicę Panu Ławrynowi IWANICKIEMU.

Tego wszystkiego, ktorędy prowadził Urzędnik Litowiski Waśil począwszy od stawu Piatycz do Buga jest niby ná pół milę, od Bugu do jeziora Zukowca, do białych brzegow Bugu niby ná półtory mile, od białych brzegow do Liwina do Uroczyzcza, i do Kruhla, i do gościńca, który idzie do Litowiza do Zdarow, gdzie granica Litowiska Xiążąt CZARTORYSKICH wyszła z Bugu, niby ná milę, to jest ná trzy mile.

OBWOD KORONNY.

Miesiąca Septembra dwudziesty dzień.

Od narożnicy, gdzie zdał granicę Panu Gołdaczowi Urzędnik Pani Woiewodziny Sędomirskiej, prowadził Pan Gołdacz granicę swoię dawną ponad tą rzeką która się poczyna Bugiem między wsiami Pani Woiewodziny Sędomirskiej Kreczowem, a ciągnie się aż do rzeki, którą nazywają Urynowka, i która wpada w Bug, Bugiem zaś do rzeki Wołczka, Wołczkiem aż do Narożnicy Pani Woiewodziny Sędomirskiej wsi iey Mści Tudorskiej, do grobli pod młynem, a tego jest ná milę. Przeciwno tey granice ani my sami ani Lustratorowie nasi, ani strona z W. X. nie odkażała się.

OBWOD W. X. ŁAWRYNA IWANICKIEGO.

Miesiąca Septembra dwudziesty pierwszy dzień we Wtorek.

Uprzerzeczonego Uroczyzcza Dimennicy rzrodła, powiedział Ziemianin Wielkiego X. Pan Ławrin Iwanicki: tu iá od piaty Uroczyzcza Demennicy, gdzie Xiążęta CZARTORYSCY zdali, prowadzę Wasz Mcw granicami starodawnemi, które są między

między W. Xięstwem Powiatu Włodzimierskiego, i między wsią Sokalską Skomorochami prosto drogą, która idzie z Włodzimierza do Sokala, pod gajem wsi Sokalskiej Skoromochow, zostawiając gay i wieś Skoromochy w prawo, a w lewo W. X. grunt moy; od gaju tąż drogą do grobli Ilkowickiej, która grobla jest na rzece Roiotinie, i tu zdał granicę swoją Pani Lachowskiej i ludziom jey Lachowskim. Tą granicą, którą Pan Lachwryn prowadził począwszy od Dymennice do grobli Ilkowickiej jest niby na poł milę.

OBWOD W.X. PANI LACHOWSKIEY.

Tegoż dnia we Wtorek.

Od tey grobli prowadzili nas ludzie Pani Lachowskiej, wsi Jeymci Lachowskiej, pomienioną rzeczką Roiatyną w wierzch aż do stawu, który staw Pan Mleczek Ziemianin Belzki załawił na brzegu W. X. na gruncie P. Lachowskiej, mianując po prawey stronie tey rzeczki Powiat Belzki, a po lewey W. Xięstwo, i powiedzieli, iż pośrzod tego stawu ich granica z P. Mleczkem jest także w wierzch tey rzeczki, aż do źródła, które jest obrabione tymi czasami od P. Mleczka; tu u tego źródła zdali ludzie P. Lachowskiej piatę swoją Kniaziowi Alexandrowi PORZECKIEMU, majątności jego Porzecza i wsi Hruszowa. Tegoż zaś obwodu, którą prowadzili ludzie P. Lachowskiej począwszy od grobli ich Ilkowickiej, aż do źródła jest niby na poł milę.

OBWOD W. XIESTWA.

Tegoż dnia we Wtorek,

Od pomienionego źródła poprowadził Książ Alexander PORZECKI łohem w wierzch, z kąd ta rzeczka poszła niby na poł milę, i mienił na lewey stronie W. Xięstwo, Powiat Włodzimirski z majątnościami swemi Porzeczem, i Hruszowem, a na

T

prawey

prawey Powiat Belzki, majątność Pana Mleczkowa Staniatin, i tę dolinę porzuciwszy w prawo prowadził nas prosto przez górę do drugiey doliny, na ktorey dolinie pokazał nam kofzaryszcze, mówiąc, iż tu jego Przodkow, i jego samego Wołosia z owcami stawali, i tych dąbrow zażywali, i mianował tu po prawey stronie grunt Panow Rudkirow wioski ich Luczyc, ktora za ALEXANDRA Krola należała do Wielkiego Xięstwa, do majątności Bokieiw Peczyfofow, a po lewey grunt wsi swoiey Hruszowa, od tego Kofzarzyszcza poprowadził do łuzka osowego, z tamtąd do głębokiey iamy, od głębokiey iamy do Kołodežia, od Kołodežia do Kuźminey mogiły, od Kuźminey mogiły prowadził nas do kopcow trzech, ktore to kopce są blisko wsi iego Hruszowa przy drodze, ktora idzie z Meletyna do Włodzimirza na Hruszow, i tu powiedział, iż u tych kopcow trzech kończy się granica moja, wsi moiey Hruszowa, a zaczyna się grunt Panow Bokieiw majątności ich Meletyna, gdzie oraz schodzi się grunt Panow RUKIROW majątności ich Luczyc. Tego obwodu, ktorey Książ Alexander PORZECKI prowadził, począwszy od krynicy obrabionej aż do kopcow po wszystkich tych Uroczyszczach jest niby na dwie mile.

O B W O D K O R O N N Y.

Dnia dwudziestego pierwszego Septembra.

Pan Horodilowski Ziemianin Koronny prowadził granicę swoię, począwszy od ostatniey narożnicy wsi Koronney Pekurow od rzeki Bugu, tymże Bugiem w górę Holwowa, aż do wsi Krolewskiej Powiatu Koronnego, mieniać bydz po lewey stronie W. X. a po prawey grunt Koronny, z strony W. X. wieś Zdarow Xiaząt CZARTORYSKICH, a z drugiey strony Bugu mówił że jest w spokojnym używaniu bez żadnych krzywd. Tey granicy wzdłuż jest na milę ponad Bugiem.

Tegoż dnia ludzie wsi JKMcI Czolwowa pokazali swoią granicę

ce dawną ponad rzeką Bugiem w górę, aż do ściany wsi Skomoro-
 roch JKMcI, którą trzyma Pan Jan STRZALKOWSKI dożywo-
 ciem, z drugiey strony Bugu ponad wsią Zdarską Wielkiego Xię-
 stwa Xiążąt CZARTORYSKICH, miąnując po-prawey stronie
 grunt Koronny, a po lewey Wielkiego Xięstwa, przydając oraz,
 iż jest w spokojnym, i dawnym używaniu bez żadnych krzywd.
 Tamże ludzie Koronni wsi Skomorochow Zamku Sokalskiego
 wdzierzawie P. MIKLASZA Podkomorzego Jego Krolewskiej Mci
 młodego, prowadzili od Bugu do Uroczyzcza źródła *Dymennice*,
 do drogi, która idzie z Włodzimierza do Sokala, a tą drogą aż do
 Wólczka błota, tym zaś błotem niby na wierstę, potym porzuci-
 wszy te błoto w prawo, prowadzili drogą małą niby na dwie wier-
 sty do dąbrowy, w ktorey dąbrowie pokazali nam trzy dęby, mo-
 wiąc, iakoby te dęby miały bydz okopane, ale nie jest tak. Tę dro-
 gę opuściwszy w lewo, prowadzili nas gościńcem, który zowią Ta-
 tińcem, aż do gościńca, który idzie z Porzecza do Staniatina, wsi
 Pána MLECZKOWA, podle ktorey mienili bydz dwa kopce sypa-
 ne, i mowili, że te kopce miały bydz między wsiami WX. Porze-
 czem, i Lachowem, a rozrzucone są od Kniazia PORZECKIEGO.

Tego obwodu, począwszy od Dymenicy, po wszystkich tych
 uroczyzczech jest niby na milę, i tu też oraz ludzie wsi Skoro-
 moskiej zdali granicę swoią Ziemianinowi Powiatu Bełzkiego,
 Panu Stanisławowi Mleczkowi, który poprowadził nas od tego miej-
 sca tymże wyżej mianowanym gościńcem Tatińcem do doliny,
 od doliny tąż samą drogą do dębów, na ktorych powiadał, iż
 są znaki graniczne, przydając, że te znaki Kniaz PORZECKI ka-
 zał wyrębać. Od tych dębów prowadził nas tąż drogą Tatiń-
 cem do Uroczyzcza Horok, od Horok do Uroczyzcza Jazwin;
 tu podał P. MLECZKO granicę swoię Panu RUDKIROWI wsi je-
 go Luczyc, mieniając bydz po prawey stronie Powiat Bełzki, a
 po lewey W. Xięstwo grunt Kniazia PORZECKIEGO. Na to ani
 my ani Lustratorowie nasi, ani strona z W. X. nie odkazała się.

OBWÓD W. X. PANÓW BOKIEIÓW.

Miesiąca Septembra dwudziesty wtory dzień we Szrodę.

Stanąwszy u tych trzech kopców, do których przyprowadził Książ Alexander PORZECKI, do narożnicy tuż podle lasu Książa PORZECKIEGO Hruszewy, Pan Fedor, i Pan Gabryel BOKIEY powiedzieli, iż tu się zaczyna granica nasza, Zameczku naszego Miletina od granicy Książa PORZECKIEGO, wsi jego Hruszowy, gdzie też do pomienionych trzech kopców trzecia schodzi się granica z prawey strony Ziemiańska Powiatu Sokalskiego Jana Rudkiera, wsi jego Łuczyc, która to wieś Łuczycce za Króla ALEXANDRA należała do W. X. do Peczysołtow. Prowadzili nas potym BOKIEIOWIE drogą, która idzie z Włodzimierza do Buska, mieniając po prawey stronie grunt *Rukirowski*, a po lewey W. X. grunt majątności swoiey *Miletina*. Od tych trzech kopców niby na strzelenie z łuku, pokazywali nam trzeci kopiec po prawey stronie drogi, i tąż drogą idąc także niby na dwa strzelenia z łuku, pokazali nam kopiec po lewey stronie, a ztąd prowadzili nas niby z wierstę, pokazując kopiec nie daleko od Zameczku swego Melityna między drogami, które idą z Włodzimierza, i z Sokala do Melityna. Potym przyprowadzili do kopca, który jest nad brzegiem jeziora Panów BOKIEIÓW łuhu, od tego kopca prowadzili przez odnogę Serpaniec pośród błota nazwanego łuhu, i brzegiem stawu Rukirowego pośród błota; potym prowadzili przez te kopce, i wszystkie te mieysca z obu stron spokojne, od tych trzech kopców pośród błota niby na milę.

Ztąd zaś Panowie BOKIEIOWIE prowadzili do odnogi pośród Uroczyzcza Zydowki doliny, mieniając bydz po prawey stronie grunt *Rukirowski*, a po lewey W. X. grunt majątności swoiey *Miletina*. Od Uroczyzcza Zydowki prowadzili nas PP. BOKIEIOWIE doliną niby na dwa strzelenia, i przyprowadzili na rolę po lewey stronie drogi, pokazując nam wzgórek na tey roli,

li, i mówiąc iż tu był kopiec, ale go zorali Panowie RUDKIR
ROWIE. Od tego mieysca prowadzili drogą, i tąż doliną Zy-
dowką niby na strzelenie, i pokazali nam po prawey stronie dro-
gi pagorek, mieniać bydź kopcem, i powiedzieli, iż to jest dru-
gi kopiec. Opuściwszy za tym tę drogę i dolinę w prawo, ie-
chali przez górę pooraną, i pokazali nam pagorek, mieniać go
bydź trzecim kopcem, á podle tego pagórka dąb porąbany, ná
ktorym znaki krzyże po obu stronach. Daley także potym ukazali
dwa dęby, w których krzyże z obu stron, á odiachwawszy nie dale-
ko, dwa dęby ieden podle drugiego z krzyżami; potym pokazali
kopiec nie daleko, od tego kopca dwa dęby z krzyżami z obu stron.
Potym prowadzili nas ná strzelenie, i pokazali dąb, w którym zná-
ki krzyżowe, á podle niego kopiec znaczny; potym zaś niby ná
dwa strzelenia z łuku, przyprowadzili nas do trzech kopców do-
brze znacznych, mówiąc, iż się tu zeszły trzy hranie; ieden kopiec
mianowali Leszczetowski Páná OSTROROGOW, drugi Luczycki
Páná RUKIROW, trzeci Matowski Pánów BOKIEJÓW, i powie-
dzieli, iż ktorędysmy prowadzili, to wszystko po prawey stronie
grunt RUKIROW, á po lewey WX. grunt nasz. Od tych zaś trzech
kopców prowadzili nas do Uroczyzcza białey krynice. Ná to
RUDKIR powiedział, iż te znaki nie są z PP. BOKIEJAMI, ale są
z Pánem OSTROROGIEM wsi Jego Leszczotowa, á wsią moią
Luczycą.

Tegoż dnia Ziemianin Sokalski Jan Rudkir prowadził nas od
pośrzodku błota do Uroczyzcza Puhaczowey gory, od Puhaczowey
gory doliną, i górą przez dąbrowę niby ná ćwierć milę do Kurhana; tu
powiedział Pan Jan RUDKIR, iż ia tu zdawam granicę Pánu OSTRO-
ROGO w wsi Jego Leszczotowa. Pan Chwiedor i Pan Gabryel BOKIEJ
powiedzieli, iż tu nie ma ziemi Páná Ostrorogowey, ale to jest wła-
śny grunt nasz mąietności naszey Małowa. Od tego Kurhana pro-
wadził nas Urzędnik Páná OSTROROGOW Paszkowski przez dąbrowę
do białey krynice, niby ná trzy strzelenia z łuku, przy ktorey to
białey

biały krynicy stojąc tak Urzędnik Pána OSTROROGOW, iako też Pánowie BOKIEJOWIE powiedzieli, iż jest granicą ta biała krynica, po lewey stronie grunt WX. á po prawey Koronny. Prowadzili nas potym PP. BOKIEJOWIE wespół z Urzędnikiem Páni Wojewodżiny Sędomirskiej tą białą krynicą, wniz pośrzod błota do kopca niby ná trzy strzelenia, który kopiec jest pośrzod błota, mówiąc, iż pośrzod tego błota jest granica Páni Wojewodżiny Sędomirskiej wsi Jey Leszczetowa, á po lewey stronie Ziemianina WX. Medwedewa wsi Jego Leszka. Tego obwodu PP. BOKIEJOW od Uroczyzcza Zydowki doliny do białey krynice wzdłuż jest niby ná pół milę, á któredy Rukier prowadził od Puhaczowey gory do białey krynice wzdłuż takóž ná pół milę, á różnicy wszere między temi obwodami ná trzy strzelenia, w inżym zaś mieyscu niby ná trzy strzelenia z łuku. Powiedzieli tedy Pánowie BOKIEJOWIE: cóśmy ná ten czas wyprowadzili granicę z P. RUKIEREM, tę do czasu mamy, á to jest stárodawna granica, i ta wieś Łuczyce iako się ma w swoich granicach należała do Peczyfołtow PP. BOKIEJOW z wieków dawnych, odebrano zaś zá Krola ALEXANDRA.

O B W O D K O R O N N Y.

Miejsca Septembra dwudziesty trzeci dzień we Czwartek.

Urzędnik Páni Wojewodżiny Sędomirskiej Paszkowski, i Dworzanin Hospodarski z WX. Pan Stanisław Medwed prowadzili nas od tego kopca, który jest pośrzod błota, i jest granicą Páni Wojewodżiny Sędomirskiej z PP. BOKIEJAMI do haći, która jest pod wsią WX. Medwedowem, Laszkami; i powiedział u tey haći Urzędnik Páni Wojewodżiny Sędomirskiej, iż poty granica Páni moiey z Wielkim Xięstwem wsi Jey Leszczetowa, á tu iuž zdaię granicę z Xięstwem Pánu Wojewodżicowi Rawskiemu wsi Jego Tartakowa, á zaś Páni moiey granica idzie błotem do Korony w prawo; i prowadził nas Medwed pośrzod błota rzeczką wniz, mianuiąc swoią granicę po prawey stronie grunt Páni Wojewodżiny

dziny Sędomirskiej Lafzczetowa, a po lewey grunt swoy do W. Xięstwa. Prowadził potym tąz rzeczką od owego kopca, od granicy Páni Wojewodziny Sędomirskiej i Panow BOKIEIOW niby ná poł milę, a od owey haci prowadził pośrzod błota rzeczką aż do czarney łozy, między zaś tą hacią i czarną łożą pokazał nam ośm kopcow, i pietnascie palow wbitych, i rzekł MEDWED że tu iest naprzeciwko maiętności moiey granica Ziemian Bobiatyńskich imienia ich Bobiatyna. Od czarney łozy prowadził nas pośrzod błota tegoż rzeczką wniz niby ná ćwierć mile do haci Bobiatyńskiej, i powiedział, iż tu granicę moją zostawuję ná błocie, a biorę granicę drugą, która idzie z Bobiotyna do Tartakowa.

Pan Stanisław WOLCZKO u tey haci opowiedział imieniem Xiążęcia Jmci Biskupa Łuckiego, iż tá wieś *Bobiatyn* należy zdawnych czasow do W. X. do Powiatu Łuckiego, i opowiedziałby to sam Xże Starosta Łucki, tylko że iest ná posłudze woienney Krola Jmci, iakoż żadney z Korony odpowiedzi, i odporu przeciwko temu nie było. Prowadził nás potym Medwed ową drogą niby ná ćwierć milę do Perechrestney drogi, która idzie z Lafzkow do Kolpitolowa; prowadził zaś ową drogą pierwszą do Tartakowa, potym tąz drogą od Perechrestney drogi niby ná ćwierć milę do mlyna, który zaięty iest od Pana Woiewodzica Rawskiego od wsi iego Tartakowa, mowiąc, iż tu owa rzeczka wwierzch, pośrzod błota dzieli maiętność moją Lafzki od maiętności P. Woiewodzica Tartakowa, aż do haci, przez którą droga idzie do wsi Spasowa od Perewiatycz, mianuiąc po prawey stronie grunt P. Woiewodzica Rawskiego, a po lewey W. Xięstwa; i tu u tey haci zdał granicę Panu Alexandrowi GETOLDOWI.

Tu Pan Stanisław WOLCZKO imieniem Xcia Jmci Biskupa Łuckiego opowiedział, iż wieś Kolpitolowo, i druga Staniatyn należy do W. Xięstwa, odebrano zaś ie zá Krola ALEXANDRA
Tuż

Tuż oraz ná tey grobli stojący sługa Pana Woiewodźca Rawskiego Michał Berezowski powiedział, iż ktorędy prowadził Pan MEDWED, to wszystko iest grunt Pana moiego, Pana Woiewodźca Rawskiego. Tego obwodu Medwedowego od owego kopca, granicy Pani Woiewodźiny Sędomirskiej, i PP. BOKIEIOW do haci, przez którą idzie droga do wsi Spasowa, wzdłuż iest niby ná milę, á wszerz w mieyscach szerszych niby ná poł milę.

O B W O D W. X I E Ś T W A.

Tegoż dnia od połowy tego błota niby ná dwa strzelenia prowadził nas Pan Alexander GETOLT z ludźmi swemi Szpikołoskimi, mieniać bydź granicę swoią z Ziemianami Powiatu Bełzkiego Szafarowskimi wsi ich Spasowskiej, błotem do grobli, i mowiąc, iż pośrzod tego stawu idzie granica iego, po prawey stronie grunt Szafarowskich, wsi ich Spasowskiej, po lewey zaś do Wielkiego Xięstwa grunt iego własney wsi Szpikołosow. Od tego stawu prowadził wlewo drogą wielką, która idzie do Uroczyzcza Stawkow do grobli niby ná dwie wierszty. Służący Szafarowskich Jan powiedział, iż iák zaczął prowadzić od owey połowy błota Pan GETOLT, i troche wyżej wsi Perwiatycz, gdzie MEDWED prowadził, to iest grunt Panow moich. Od Stawkow prowadził Pan GETOLT pośrzod błota, mianuiąc po prawey stronie grunt Szafarowskich, á po lewey grunt maiętności swoiey Szpikołoskiej, aż do grobli, która iest ná dolinie Uroczyzcza Puchaczowgo.

Służący Szafarowskich powiedział: ktorędy prowadzi Pan GETOLT, to iest grunt Panow moich. Prowadził nas zatym Pan GETOLT w wierzch niby ná poł milę mimo gorę Miłową do kołodezia, ktore, mowił, iż iest w wierzch Puhaczowey doliny. Od tego kołodezia prowadził przez gorę, i dąbrowę niby ná ćwierć milę przez drogę, która idzie ze Spikołosow do Perepsy, i powiedział, iż u tey drogi granica SZAFAROWSKICH
kończy

konczy się, a zaczyna się granica Páni Peresopskiej, Páni Dobrzy-
czewskiej. Przyprowałził nas potym do kopca, który mienił bydz
swoią granicą z Panią Peresopską ze wsią jey Perespa, Powiatu Beł-
zkiego, i powiedział, iż tę Peresopską granicę spokojną mam. Od
kopca prowałził nas niby na trzy strzelenia z łuku do drogi,
ktora idzie z Sokala do Stoianowa, i pokazał podle tey drogi
kopiec, mieniać bydz granicę swoią, po prawey stronie grunt Pa-
ni Peresopskiej, a po lewey grunt swoy. Przeiachawszy drogę
prowałził śrzodkiem błota Mołozywa aż do stawu, który zowią
Mołozońskim, od tego stawu łuhem do drogi, ktora idzie z Sto-
ianowa do Sokala; z tey drogi z gościńca zawrocili w lewo dru-
gą drogą, ktora idzie do Kniazia. Tu zdał granicę Hryckowską
Alexieiewicza słuzącemu Denisowi wsi jego Chusowa, mianuiąc
po prawey stronie Powiat Bełzki, grunt Pana MLECZKOW wsi
Jego *Razdczałowskiej*, po lewey zaś W.X. wsi *Hryckowa, Chusowa*.
Tego obwodu Getoldowego od haci, przez którą droga idzie na
wies Spasow, do drogi, ktora idzie do Kniaziat wzdłuż niby na
milę. Urzędnik Hryckowski Denis prowałził nas tą drogą niby na
dobrą poł milę do Kurhanu, mieniać sobie bydz tedy granicę ze
wsiami Powiatu Bełzkiego Biszewem i Perespa, a od tego Kurha-
nu mienił bydz granicę po prawey stronie Pána LIPSKIEGO Zie-
mianina Powiatu Bełzkiego, wsi Jego Sosna, po lewey zaś Hrycko-
wską wsi jego *Chusowa*, i przyprowałził do drog rostaynych, mo-
wiąc, iż ta droga w prawo idzie do Stoianowa, a w lewo do Knia-
ziat. Prowałził nas potym tą drogą Kniazką, i powiedział iż na pra-
wey stronie jest grunt Stoianowski Powiatu Sokalskiego, a po le-
wey grunt W.X. Hryckowski, i prowałził daley tą drogą niby na
poł milę do czarney łozy, mowiąc, iż się tu granica Stoianowska
skończyła, a poczyna się grunt Torski, i że po prawey stronie nale-
ży do Korony, a po lewey do W.X. grunt Hryckowski wsi Chusowa.
Od czarney łozy prowałził w prawo drogą Perechrestną dołem,
i przyprowałził do Uroczyzcza Werbowego łuhu, potym przy-

prowadźszy nas do drogi Perechrestney powiedział, iż to jest Uroczyszczce Zboyszczce. Tego obwodu Hryckowskiego w zdłuż jest niby na półtrzeci mile.

Ztąd Urzędnik Władyki Włodzimierskiego Henadeia Hawryło zaczął prowadzić z ludźmi Miaszczka Jego Miłości Kwasowskiego, mieniać bydz granicę swoją z Miaszczem Sokalskim Stoianowem, i prowadził nas doliną, i drogą w lewo, która droga idzie odewsi Belzewa, do Cerkwi Stoianowskiej S. Eliasza, mówiąc, iż po prawey stronie Miaszczka Stoianowa jest grunt Koronny, a po lewey W. X. Miaszczka Kwasowa. Prowadzono nas potym dąbrową niby na ćwierć milę, a przeprowadźwszy przez drogę, która idzie z Lucka do Buska, prowadzono przez pole niby na ćwierć milę, i wprowadzono na drogę, która idzie od Belzowa do Stoianowa, a tą drogą przyprowadzono nas do gościńca Sokalskiego do Mogiły do Uroczyszczca Perelaina. Tu powiedział Urzędnik Władyki Włodzimierskiego, iż tu granica Władyki Włodzimierskiego Miaszczka Jego Kwasowa kończy się, a zaczyna się Pana Marka Wasilewicza wsi Zerawnika, z Miaszczem Sokalskim Stoianowem, mówiąc, iż po prawey stronie grunt należy do Miaszczka Stoianowa, a po lewey Maiętności Jego Zerawnickiej, od Kniazkiewy granicy do mogiły Perelainey. Obwodu Władyki Włodzimierskiego jest na półtory mile, a wszędy niby na milę. Od Mogiły Perelainey prowadził nas Pan Marko drogą do Woli, która Wola leży nie daleko Cerkwi S. Ili, i którą P. Marko mienił bydz osadzoną od ośmiu lat na gruncie swym W. X. mieniać zaś tę Wolę w lewo, a Miaszczko Stoianow w prawo, do błota wielkiego przez jezioro pośród grobli, powiedział P. Marko, iż szrodek tego błota wielkiego dzieli granicę wsi moiej Zerawnickiej, od wsi Koronney Letowczycy; tym zaś błotem wielkim prowadził niby na ćwierć milę, do Uroczyszczca Kurchanu do Turcho rogu; i tu zdał granicę P. Marko Ziemianinowi W. X. Mikicie RZYSZCZOWSKIEMU. Podstarości

starości Sokalski Andrzej powiedział: ktorędy prowadził P. Marko, to wszystko jest grunt Koronny, a gruntu P. Marka tu nie ma. Tego obwodu Pana Marka od Perelayney Mogiły, do Uroczyszczu Turcho wzdłuż jest niby na pół milę, a różnicy w szerz niby na milę.

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąca Septembra dwudziesty trzeci dzień we Czwartek.

Urządnik Pani Woiewodżiny Sandomirskiej P. TENCZYNSKIEY Pałzkowski stojąc przy haci powiedział: iakom mianował pierwicy pośród błota granicę Pana mego wsi Leszczetowa, a po lewey stronie W. X. wsi Medwedowey Laszkow, tak teraz zdaie po lewey stronie P. Woiewodżicowi Rawskiemu granicę wsi jego Tartakowa, chłopich rohow, Strzelca, Kopytow, a po prawey stronie prowadzę gruntem Koronnym. Poprowadził tedy Pan Woiewodżic od owey haci, i od rzeczki pośród błota niby na strzelenie, a potym wziął w lewo, i prowadził drugim błotem koło samey wsi Laszkow do grobli pod samą wieś Laszki niby na dwa strzelenia z łuku; i tu na tey grobli stojąc zdał granicę SZAFAROWSKIEMU i JEZIERSKIEMU, Ziemianinom Powiatu Bełzkiego, i powiedział P. Woiewodżic, że na pomienione wyzey wsie moje, mam ia Przywileie u siebie, ktore czasu swego zechcę pokazać, przydaiąc, iż po lewey stronie jest grunt W. X. a po prawey Koronny.

Od tey grobli prowadził nas doliną niby na trzy strzelenia z łuku, potym wieżdżaiąc na górę, iedną dolinę puścił w prawo Nabożanki, a drugą doliną w lewo prowadzili sami SZAFAROWSKI z JEZIERSKIM do gory do Spikołosow, i tam iechali przez pola, i dąbrowy, i drogi, nie ukazuiąc żadnych znakow, aż do drogi, ktora idzie z Laszkow do Spikołosow. Tam będąc, sługa P. Medwedow imieniem Pana swego powiedział, iż ktorędy P. SZAFAROWSKI prowadzi z P. JEZIERSKIM, to jest grunt

Pana mego do owey dąbrowki, a od owey dąbrowki grunt iest Pana GETOLDOW, gdzie oraz i sam Pan GETOLD rzekł: któredy prowadzą PP. SZAFAROWSKI, i JEZIEFSKI, to iest własny grunt maiętności moiey Spikołosow. Potym prowadzili nas od tey drogi przez pola do doliny, nie pokazuiąc żadnych znakow, przez rzy-sko, mimo gumna ludzi Pána Getoldowych, i powiedział Pan JEZIEFSKI, iż to iest dolina, ktora dzieli Xięstwo od Korony, ktora nazywają Nabożanką; a Pan GETOLD rzekł: tak pola, iako też i gumna, któredy prowadzą, wszystkie są maiętności moiey Spikołosow. Jadąc od tey grobli blisko milę, Pan JEZIEFSKI zdał do poł błota granicę Pánu SZAFAROWSKIEMU, mowiac, któredy prowadził, po tych mieyscach ná prawey stronie grunt iest Koronny spolney nászey maiętności Nabożanek, po lewey zaś Pána GETOLDA, a to do poł błota zdaie granicę Pánu SZAFAROWSKIEMU maiętności Jego Braniewa; Pan GETOLD zaś powiedział, iż któredy prowadzili Pánowie Polacy to wszystko iest po obu stronach grunt Imienia mego Spikołosow.

Prowadził tedy P. SZAFAROWSKI błotem, koło wsi, zajmuiąc opłotki Spikołoskie, ponad rzece do gory, niby ná trzy strzelenia z łuku; ktora to rzeczka wychodzi ze stawu Spikołoskiego do drogi i doliny, ktora droga idzie z Byszowa do Spikołosow, a potym gdy się upominał Pan Jan BYSZEWSKI mowiac: Pánie SZAFAROWSKI dlaczego moy grunt zawodzisz? Pan SZAFAROWSKI odpowiedział: kiedy twoy iest, ia dam pokoy; a prowadziwszy tą drogą, wrocił się nazad do owey krynicy i zdał Pánu BYSZEWSKIEMU.

Pan BYSZEWSKI od owey krynicy prowadził do poł stawu Pána GETOLDA, ktory iest podedworem Jego Spikołoskim aż do doliny, ktora rozgranicza maiętność P. Hrycka KOSZEWSKIEGO Chusowo, o ktorey powiedział, że należy do Korony, ale ią trzymają ku W. Xięstwu. Tą doliną prowadząc powiedział, iż po prawey stronie iest grunt moy maiętności moiey Byszewa, tylko że P. GETOLD
iego

iego teraz używa, á po lewey Pan HRYCKO do Wielkiego Xięstwa. Tą zaś doliną prowadził nas niby ná sześć strzelenia z łuku nie ukazując znakow, i pierwey prowadził niby ná południe, á potym niby ná wschod Słońca, przez pola i dąbrowy do dębu wielkiego, który stoi w dolinie, i powiedział że ná nim iest znak z iedney strony, ale ten zgladzony, z drugiey zaś strony nic nieznac; á tego wlystkiego iest niby ná wierstę. Pan GETOLD powiedział: ktorędy prowadzi P. BYSZEWSKI, to wlystko po obu stronach należy do mnie, do maiętności moiey Spikołowskiey, i po lewey stronie grunt iest Hryckowy Imienia iego Chusowa.

Od tego dębu prowadził nas przez dąbrowę, pola, i chrofty do łozy Pińczukowy, od Pińczukowy łozy takóž prowadził doliną przez pola, i dąbrowy, do łysey gory, nie pokazując nam żadnych znakow áni ná drzewie, ani kopcow, tylko powiedział, że tu byly znaki kopcowe, ale ia niewiem gdzie ich szukać, ponieważ są zagubione. U tey łysey gory Pan BYSZEWSKI przestał, á podał P. Máteuszowi WISZNIEWSKIEMU, i Pánu Antoniemu CZYSTOWSKIEMU wsi Jego Torkow; i tu zaczął prowadzić Pan WISZNIEWSKI, od owey gory łysey doliną pod wieś swoią Torki, i tam nas prowadził doliną Stykowatyczą do drugiey doliny *Rudki*, mimo wieś iedną WX. Chusow, á drugą Kniazie Moskwa trzyma, mając te wsie w lewie, przez pola orane i ściernie; i rzekł, iż te role, i pola i ściernie należą do moiey wsi Torkow, ale z Xięstwa przez gwałt ie zarabiaią. Ztąd prowadził przez pola i doliny, i przez drogę wielką, która idzie z Stoianowa do Lucka, á z tey ná drogę, która idzie z Kniaziat do Kwasowa, i tą drogą iadąc, która idzie nad doliną, mianował tę dolinę Filipową doliną; i tu zdał Pánu Podstarościemu Sokalskiemu Pánu Andrzeiowi Ostrowskiemu. Tego zaś obwodu Pána WISZNIEWSKIEGO iest ná dobrą pół milę, á po tych wlystkich mieyscach, ktorędy nas prowadził nie ukazał żadnych znakow, ani kopcow.

Od doliny Filipowey krynicy prowadził nas Pan OSTROWSKI mieniać bydź grunt Imienia JMci Sokalskiego Stojanowa, i powiedział Pan Podstarości, że ten grunt iest teraz w używaniu Władyki Włodzimirskiego, i iego poddanych miasta Kwasowa, przydając iż ci poddani zabrali ten grunt gdy ieszcze pusty leżał. Pomienioną doliną prowadził nas do gościńca, który idzie z Stojanowa do Włodzimierza niby ná sześć strzelenia z łuku, a tym gościńcem do mogiły, mówiąc, iż ná tey mogile babę spalili z miasta Kwasowa, tak iakby ná granicach; od tey mogiły Baby do doliny Czernca przez pole, a tą doliną uroczyśczeniem Czerncem do krynicy Czernca, gdzie iest gay; od tey krynicy przez błoto do mogił wysokich, od mogił do stawu, przez groblę Wysocką prosto przez pola niby ná ćwierć milę, ktore to pola gwałtem trzyma Pan Marko ZORAWINSKI, i Władyka Włodzimirski do Kwasowa; z tamtąd do gościńca Orzechowskiego, od gościńca do Rudki przez dąbrowy mimo Synowo do mogiły, przy ktorey, powiadali, iż iest kopiec; z tąd zaś do Niebożki jeziora, gdzie zdał granicę Pánu D ũ s z y mówiąc, iż połowa tego jeziora náleży do Xięstwa, a połowa do Korony.

Pan Marko ZORAWINSKI powiedział, iż ktoredy Pan Podstarości Sokalski prowadził z PP. Szlachtą Koronną to wszystko po obu stronach iest grunt W. X. a własność moja dziedziczna majątności moiey Zorawińskiej, i majątności Włodzimirskiej Kwasowa; a co Pan Podstarości pokazuje kopiec, to iest kopiec Władyki Luckiego, i Pána SIEMASZKA, i moy; grunt zaś W. Xięstwa. Tego obwodu począwszy od haci Medwedowey wsi Laszkow, po wszystkich tych uroczyśczeniach do błota jeziora Nebożki, iest niby ná trzy mile.

O B W O D W. X I E Ś T W A

Miesiąca Septembra dwudziesty czwarty dzień w Piątek.

Ziemianin W. X. Mikita R z y s z c z o w s k i prowadził od owego Turcho rogu pośród błota wielkiego, mianując bydź granicę swoją ze wsią Koronną Tetywczycami, Piriatinem i Szynkowem, niby ná dobrą

na dobrą poł milę aż do błota, ktore przychodzi z lewey strony, nazwane Rudka, ktore to błoto Rudka iest naprzeciw dworu Ryzyszczowskiego, i powiedział Ryzyszczowski, iż pośród tego wielkiego błota iest moja granica z Imieniem P. Bohdana SIEMASZKOWYM Buzynem, przydając oraz iż u tego błota Rudki granica się moja kończy, a poczyna się granica Pana Siemaszkowa Buzyńska. Tu u tego błota Rudki Urzędnik P. Bohdana Siemaszkow Buzyński Ihnat powiedział bydz granicę swoją ze wsią Koronną Baryłowską, i prowadził nas pośród tego błota wielkiego, mając wieś Ziemianina W. X. Mikity Ryzyszczowskiego, i ludzi jego po lewey stronie w W. Xięstwie, a wieś Baryłowo po prawey, i rzekł Urzędnik Pana Siemaszkow, iż naprzeciwko Ryzyszczowskiego Ziemianina W. X. rzeczka na imie Sudyłowka powstała, i idzie tym błotem; rzucając wielkie błoto w prawo, i pomienioną rzeczke Sudyłowkę, błotem mnieyszym prowadził aż naprzeciw wsi Pana SIEMASZKA Buzyna, i wsi Koronney Baryłowa.

Na to Ziemianin Koronny Maciey Rohal powiedział, iż ta rzeczka Sudyłowka z strony moiego błota powstała, i idzie po moiey stronie, a granica wsi moiey Baryłowa, ze wsią W. X. Pana Siemaszkową Buzynem iest po poł błota wielkiego i błota małego *Końskiego*. Pan Alexander Getold także powiedział, iż te błota Końskie, pola, dąbrowy, i ostrow, ktory nad błotem Końskim iest, spólne są mnie z P. Bohdanem SIEMASZKIEM. Urzędnicy Pana Siemaszkow, i Pana Alexandrow prowadzili po nad rzeczka Sudyłowką, mieniać bydz po poł rzeczki granicę swoją do Palecznego koła, i mówiąc, iż na prawey stronie grunt iest wsi Baryłowskiey Buskiego Powiatu, a na lewey W. X. grunt majątności Buzyńskiej. Od Palecznego koła tąż rzeczka w niz do granicy Kniazia KOSZYRSKIEGO wsi jego Cerkiewney Skryhołowa do Uroczyłzcza Kadolbifzcza, i tu zdali granicę Urzędnikowi Kniazia KOSZYRSKIEGO Skryhołowskiemu. Tego ob-

wodu

odu Pána SIEMASZKA od Rudki błota do uroczyzcza Kałdobiszcza, wzdłuż iest niby ná milę. Ziemianin Koronny Rohal powiedział, iż to iest Uroczyzcze moje, i te pola i sianożęcie do mnie należą, i były zawsze w spokoynym używaniu moim, á co P. GETOLD powiada, iż to iest grunt Jego spolny z P. SIEMASZKIEM, to iest moy grunt; i tu u tego Kałdobiszcza zdał Rohalski granice Páni Maykowey wsi iey *Uwina*.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Septembra dwudziesty piąty dzień w Sobotę.

URzędnik Kniaźia Alexandra KOSZYRSKIEGO Skryhołowski Pałzko prowadził nas od uroczyzcza Kałdobiszcza, mieniać bydź granicę swoię z Ziemianinem Koronnym Rohalewskim wsi Jego Baryłowa pośrzod rzeczki Sudyłowki, i tą rzeczką prowadził do stawu, i młynu podewsią *Uwinem*, i u tego stawu powiedział, iż ná prawey stronie tey rzeczki iest grunt Páni Maykowey Powiatu Buskiego, wsi JKMcí *Uwińskiej*, á ná lewey Kniaźia KOSZYRSKIEGO. Prowadził nas zatym od tego stawu mieniać bydź granicę swoię pośrzod rzeczki Sudyłowki, aż do Rudki, która to Rudka przychodzi z lewey strony, i wpada w też rzeczkę Sudyłowkę, mówiąc, iż się tu granica moja kończy, á poczyna się Ziemianina W. X. Mikity Chutrowskiego, wsi Jego Merweńskiej, powiadaiąc, iż po prawey stronie grunt iest Koronny, á po lewey W. X. Tego obwodu Urzędnika Kniaźia KOSZYRSKIEGO Skryhołowskiego od Uroczyzcza Kałdobiszcza do Rudki wzdłuż iest niby ná milę.

Tegoż dnia Ziemianin Hospodarski W. X. Mikita Chutrowski prowadził od Rudki, mieniać bydź granicę swoię ze wsią Koronną Mikołaiowem, tąż rzeczką Sudyłowką do stawu, który iest ná teyże rzeczce Sudyłowce, á od stawu tąż rzeczką Sudyłowką, mieniać bydź granicę swoię po poł tey rzeczki do Uroczyzcza Sieliszcza Sterkowca. Powiedział zaś, iż tu się kończy granica wsi Mikołaiewskiej, á zaczyna się grunt Panow ŁASZCZOW Zamku ich
Koron-

Koronnego Strymelca, i mienił tu granicę swoję po poł rzeczki, na prawey stronie do Powiatu Buskiego, a po lewey do W. X. grunt swoy Powiatu Luckiego.

Na to sługa Podstarościego Powiatu Buskiego P. Jakuba LOPACINSKIEGO, imieniem Piotr, powiedział: zkaąd prowadził P. Mikita Chutrowski, mieniać bydz swoią granicą po połowie rzeki, to iest grunt wsi Mikołaiewskiey Starostwa Buskiego, a granica wsi Mikołaiewskiey z P. Mikitą daley iest. Od pomienionego Sieliszcza Sierkowca prowadził Mikita po nad tąz rzeczką pod Zamek PP. LASZCZOW Strymelc, i pod wieś swoią Merwo przez staw, który iest między Zamkiem PP. LASZCZOW i wsią Merwińską niby na milę, od tego stawu prowadził niby na strzelenie z łuku do rzeki Styra, mieniać po prawey stronie grunt PP. LASZCZOW, a po lewey W. X. grunt swoy. Rzeką Styrem w wierzch do Uroczyzcza Suszkowey smuhi, niby na milę, a tym smugiem prowadził w wierzch mianuiąc po prawey stronie grunt Koronny Szczurowski Powiatu Buskiego, a po lewey W. X. grunt wsi swoiey Chutrowa. Od tey smuhi Suszkowey prowadził przez dąbrowę do Uroczyzcza Kołodezia niby na trzy strzelenia z łuku, od Kołodezia dołem dąbrową prowadził ledwie nie poł milę do drogi wielkiey, która idzie od Oleska do Lucka naprzeciw Uroczyzcza Kruhłego borku, i powiedział Mikita Chutrowski, iż się tu granica moja kończy, a zaczyna się ziemia Kniaziow KURCEWICZOW wsi Ich Korsowskiey, mianuiąc po prawey stronie grunt Koronny Miasta Szczurowskiego Powiatu Buskiego, a po lewey W. X. wsi jego Chutrowskiey, i tu zdał piatę swoią Kniaziom KURCEWICZOM wsi Ich Korsowskiey.

O B W O D K O R O N N Y.

Tegoż dnia Ziemianin Koronny Maciey Rohal Barołowski prowadził, mieniać bydz granicę wsi swoiey Baryłowa błotem wielkim, ktore idzie z Stoianowa, i rozgranicza Imie P. Boh-

W †

dana

dana SIEMASZKI Buzyn; od tego błota rzucając błoto i rzekę, o ktorey mowił iż się zaczęła na jego gruncie, i po jego stronie mnieyszym błotem nazwanym Końskim, po nad tym błotem prowadził przez dąbrowę sianożęciami, a przychodząc do wsi Kniazia Koszyrskiego Skryhołowa, pomienione Końskie błoto porzucił w lewo, a przez pole prowadził opiat ku temuż wielkiemu błotu. Tam prowadząc pokazał nam dąb z iedney strony ściosany, mowiąc, iż tu z iedney strony znak był, ale zgładzony, a z drugiey strony znaku nie było, i u tego błota zdał granicę swoią Pani Moykowej Imienia jey Uwina. Tego obwodu, ktorędy prowadził Rohala iest niby ná ćwierć milę, i powiedział, ktorędy prowadzą, to iest po lewey stronie grunt WX. a po prawey Koronny, a te pola P. SIEMASZKO tego roku począł zaśiewać.

Ná to Urzędnik Pána SIEMASZKI Buzyński, i Pána Alexandra GETOLDA Polhanowski powiedzieli, iż gdzie prowadzi Rohala, to iest tak pola iako i dąbrowy, sianożęcie i sieliszcze Buzyńskie, ná którym tu pierwey wieś Buzyn stała, to wszystko iest grunt WX. Pánów naszych Imienia P. SIEMASZKA Buzyńskiego a Pána Getolda Polhanowa, i to Pánowie nasi máią w dawnym używaniu.

Od owego błota Pani Maykowa z ludźmi wsi Koronney w swoiey dzierzawie będącey Uwina, prowadziła przez pole zajmując wieś Kniazia Koszyrskiego Skryhołow do błota drugiego, potym przez las do Olefzkowego dębu, od tego dębu do Uroczyzcza Toczyzcza, od Toczyzcza do Kniaziey Wodicy, od Wodicy osowemi łuhami do Mikołaiewskiej granicy, ztamtąd do mogiły ktora iest podle dębu Stołowatoho; prowadziła zaś między wsiami W. Xięstwa Haliczzanami, i Kolmowem, a wsią swoią Koronną Uwinem, máiąc WXięstwo po lewey, a Koronę po prawey stronie. Tego obwodu od Uwina do Mogiły iest niby ná ćwierć milę; i tu u tey mogiły Pani Maykowa zdała granicę wsi Mikołaiewskiej Pána Poznńskiego Starostwa Buskiego. Od tey tedy mogiły prowadzili ludzie

ludzie wsi Mikołaiewskiej do Werbnia, od Werbnia przez gory przez Uroczyfcze Styrkow do granice Strymelickiej Zamku PP. L_{ASZCZOW}. Tego obwodu Mikołaiewskiego iest więcey milę.

Nie doieżdżając do Styrkowca uroczyfcza Ubołota ná drodze, którą nazywa Szlachta Tarską, zdali granicę Mikołaiewscy PP. L_{ASZCZOM} mówiąc, iż ktorędyśmy prowadźili, po te mieysce, po tę drogę nároźnicę, która iest nam z P. L_{ASZCZEM} i Mikitą Chutrowskim, to wżysfko po prawey stronie náleży do Korony, á po lewey do W. X. Prowadźil nas tedy pomienioną drogą, którą Szlachta nazywa Tarską, P. L_{ASZCZ} niby ná strzelenie z łuku, á potym z drogi w lewo dąbrową niby ná sześć strzelenia z łuku, przypro-
wadźil nas do drogi, która idzie od gościńca do Strymelcza, á nad tym mieyscem gdzie ziechał ná drogę stoi brzoza bez wierzchu, stara, i názwiska to mieysce nie ma. Tą zaś drogą do odnogi stawu, opowiadając, iż po lewey stronie iest grunt P. Chutrowskiego, á po prawey moy, i ciągnie się nád tą drogą niby ná dwa strzelenia z łuku. Potym poprowadźil nas w prawo dąbrową, á drogę porzucił w lewo, i tą dąbrową pośrzod jeziora prosto przez pole do doliny, która iest podewsią Merwą P. Chutrowskiego Ziemianina W. X. i pod Strymelcem Zamkiem PP. L_{ASZCZOW}, bo ten Zamek L_{ASZCZOW} ode wsi Chutrowskiej Merwy iest ná strzelenie z łuku przez rzeczkę, i błoto. Od tego rowu do rzeczki Sudyłowki niby ná strzelenie nas prowadźil, która rzeczka wpada z stawu PP. L_{ASZCZOW} w rzekę Styr, mieniać tę rzekę Styr w niz bydź granicę po połowie z W. Xięstwem, po prawey stronie grunt Korony, á po lewey W. Xięstwa. Tą rzeką Styrem do Szelhowa granicy Beresteckiej Páni Bohufzowey Podskarbinsy Ziemskiej, Imienia JeyMci Beresteckiego, á od Szelhowa drogą, która idzie do Stunwi. Tą drogą prowadźil niby ná poł milę do Uroczyfcza Szufzkowey doliny do naroźnicy Korfowskiej W. X. á z Korony Szczurowic Pána Poznańskiego dzierzawy, gdzie Pan L_{ASZCZ} zdał granicę swoią P. Poznańskiemu. Tego wżysfkiego obwodu

P. L. ASZCZA od mogiły do Sulzkowey doliny iest ná trzy mile: á Chutrowskiego obwodu z W. X. od Rudki do drogi, ktora idzie od Oleska do Lucka, ná przeciw Uroczyzcza kruhłego borku, niby ná trzy mile, á różnicy w szerz mieyscem niby ná milę, mieysciami ná pół milę, gdzie indziej zaś ná ćwierć milę.

Ná to Urzędnik P. SIEMASZKA Bohdana Bużyński, i Urzędnik Pána GETOLDA Pułhanowski, Urzędnik Kniazia KOSZYRSKIEGO Stryhołowski, i Ziemianin W. X. Mikita Chutrowski, powiedzieli: ktorędy prowadzili Maciey Rohala Baryłowski, i Páni Maykowey ludzie Uwinianie, i ludzie P. Poznańskiego Mikołaiewscy, i PP. L. ASZCZOWIE; prowadzili Ziemią W. X. po własnym gruncie Pánów nászych; iakoż my od dawnych czasow w spokoyney ten grunt mamy possefsyi i używaniu, aż do tego czasu, ktorego Maciey Rohala Cerkiew nie dawno ná własnym gruncie naszym postawił. A co Páni Maykowa wieś Skryhołowo zaiechała, ta wieś od wiekow iest Cerkiewna Powiatu Przemyślskiego; ktemu też powiedział Chutrowski, iż pomienione Szelhowo iest ná własney ziemi moiey, grunt moy, á granicy żadney P. L. ASZCZA z Pánią BOHUSZOWA, tu nie ma, tylko ia ieden granicę z Pánią BOHUSZOWA.

O B W O D W. X I E, S T W A,

Miesiaca Septembra dwudziesty siodmy dzień w Poniedziałek,

OD Uroczyzcza kruhłego borku, ktory iest blisko drogi wielkiej, ktora idzie z Oleska do Lucka, dokąd przyprowadził P. Mikita Chutrowski, powiedział Urzędnik Kniazia Wafila KURCEWICZA dzierzawy Roweńskiej Słonowski Wasko z ludźmi Kniazia swego Słonowskiemi, iż tu po prawey stronie iest ziemia Oleskiego Powiatu Buskiego wsi Koniuchow, á po lewey W. X. grunt Kniazia nászego wsi Jego Słonowskiej. Prowadzili tedy nas od Kruhłego borku drogą wielką, ktora idzie od Oleska do Lucka niby ná pół milę, do gory ktorą zowią Uzwodną, á tą górą prowadzili nas do rzeki Styra, gdzie rzeczka Słonowka wpada
w Styt

w Styr niby ná poł milę, rzeką zaś Styrem w wierzch prowadzili niby ná milę, aż do rzeczki Smolenki, tą rzeczką Smolenką w wierzch prowadzili niby ná poł milę do rudy stawu, które miejsce nazywają uroczyścem *Bołdary*, który to staw załawił P. FRYDRUSZ Olexy z Imienia swego Oleska od dzieściąciu lat; i powiedzieli, iż po tych wszystkich granicach, które dýsny prowadzili, po prawey stronie iest Ziemia Olexego, wsi iego Koniuch i Szczurowic, á po lewey WX. grunt Kniazia nášzego wsi iego Słonowskiey; i tu u tego stawu Uroczyścza *Bołdar* przychodzi granica Ziemian WX. Panow OPARYPESKICH Pána SZCZEPANA, MICHAŁA i JANA MICHAŁOWICZOW. Powiedział tedy Urzędnik Kniazia KURCEWICZA Słonowski, iż w tym obwodzie naszym zá granicami naszymi osadził Pan FRYDRUSZ OLESKI wieś swoię ná imie *Popowce* ná gruncie Kniazia nášzego od dzieściąciu lat.

Ná to powiedział Pan Piotr Podhorecki imieniem P. Stanisława FRYDRUSZA Chorążego Halickiego, iż począwszy od Szczurowic miasteczka JKMcí Powiatu Buskiego, które dý prowadził Urzędnik Kniazia WASILA KURCEWICZA, to iest wszystko Koronny grunt, należący do wsi Pána mego Nowosielskiey Zamku Oleskiego, á granica Pána mego iest rzeczka Słonowka która dzieli W. Xięstwo z gruntem Pána mego aż do wsi W. X. Oparypsów; tey zaś granice pomienioną rzeczką Słonówką iest ná dwie mile.

OBWOD W. XIESTWA.

U pomienionego stawu Uroczyścza Bołdyrskiego zdał Urzędnik Kniazia WASILA KURCEWICZA wsi jego Słonowskiey granicę Ziemianom W. X. PP. OPARYPESKIM SZCZEPANOWI, i MICHAŁOWI. Na to powiedział Piotr Podhorecki imieniem Pana Frydruszowym, iż iakom pierwey powiedział, tak i teraz powiadam, iż rzeczka Słonowka iest granicą między W. Xięstwem i gruntem Pana moiego, á ow młyn Bordarski, i owa ruda iest na gruncie Pana mego. Po nad pomienionym stawem

i po nad rzeczką Smolenką prowadzili Ziemianie W. X. OPARYPESCY niby na poł milę, mieniać bydz granicą swoią ze wsią Pana OLESKIEGO FRYDRUSZA Koniuchami; od tey zaś rzeczki prowadził przez las niby na ćwierć milę do wsi Bielewca, od tey wsi hrada mówiąc, iż ta wieś teraz iest P. FRYDRUSZA, ale stoi na własnym gruncie naszym, za starszego Krola Jmci Hospodara naszego W. Xiążęcia ZYGMUNTA osadzona; powiedzieli także OPARYPESCY, iż za pomienioną wsią Bielewcem na Uroczyszczu Werbcu, był Dwor i gumno Oyca naszego.

Na to powiedział Pan Piotr Podhorecki, iż to wszystko, ktery prowadzą OPARYPESCY powiadać bydz granicą swoią, to iest grunt Pana FRYDRUSZA, ktery ma z dawnych czasow w uzywaniu, i nie insza iest granica W. X. z Koroną, tylko o ktorey pierwey namieniłem, rzeczką Słonowka. Przyprowadzili tedy nas wyżej pomienioną hrada OPARYPESCY do sosny porąbaney, na ktorey mienili bydz z obu stron hranie, ale powiedzieli, iż są wypalone. Potym przyprowadzili do drugiey sosny spaloney, na ktorey także mienili bydz hranie, powiadać iż są zagubione, tudzież pokazali nam znak Kopcowy; prowadzili zaś nas pomienioną hrada niby na ćwierć milę. Od tey hrady prowadzili przez pole i dąbrowę niby na dwa strzelenia, i znowu hrada niby na dwa strzelenia, a na tey hradzie pokazali nam dwa znaki kopcowe. Potym prowadzili nas dąbrową niby na dwie wiersty, polem zaś Uroczyszczem *Brenym* niby na ćwierć milę, i znowu prowadzili borem niby na poł strzelenie z łuku, i pokazali nam dąb, na ktorym mienili bydz hranie z obu stron, mówiąc, iż ludzie Pana Frydruszowi Koniuchowcy wyrabali ie i wygubili; iakoż znaki są tego, iż tam hranie były; prowadzili zaś tą dąbrową niby na poł milę, pokazując nam w tey dąbrowie mogilę i dąb na niey porąbany, na ktorym mienili bydz hranie, i przyprowadzili do drogi, ktora idzie ode wsi W. X. Oparypsow, do wsi Koronney Pana Woiewodzica Podolskiego Pana Jana OLESKIEGO do Brodow, mianując przy tey

tey drodze Uroczyſzcze Beſed, i powiedzieli iż ſię tu zayſze zchodzą na kopę wieś Oparypeska ze wsią Brodowska, i naprawo wſzelkie, mowiąc oraz, iż na prawey ſtronie wſzystek ieſt grunt wsi Brodowskiej, który ſię ku laſowi ciągnie, a po lewey ſtronie W. X. grunt wsi naſzey Oparypeskiej.

Od pomienionego Uroczyſzcza Beſed przez dąbrowę niby na milę, polem zaś niby na ćwierć milę, do Uroczyſzcza Sopelnicy do trzech Kurhańców, i w tey dąbrowie pokazali nam dwa kołodezia, mieniać ſobie bydź graniczne, ieden Pana Woiewodzica Podolskiego P. Jana OLESKIEGO wsi jego Brodow, a drugi wsi ſwoiey Oparypeskiej. Od tych kołodezia pokazali gorę, którą mienili Orlą gorą; od tey gory ukazali znak trzech kopcow, ieden podle drugiego, nie daleko potym pnie dębowe, mowiąc, iż na nich hranie były, iedno ludźie Panow OLESKICH wygubili. U pomienionego zaś Uroczyſzcza gory Sopołniczycy, i u tych trzech kurchańców powiedzieli, iż ſię tu trzy hranie ſchodzą, iedna wsi W. X. Oparypeska, druga Ziemian W. także Xięstwa LEDUCHOWSKICH, a trzecia hrani wsi Pana Jana Woiewodzica Podolskiego Brodowska. Mowili oraz, iż ktoredysmy prowadzili, to wſzystko po prawey ſtronie należy do Korony, a po lewey do W. X. a tu iuż Powiat Lucki ſię kończy, a poczyna ſię Krzemieniecki. Przy tym też opowiedzieli Ziemianie Oparypescy, iż w tym zawodzie naſzym, na właſnym gruncie i dawney a właſciwey ziemi naſzey Panowie OLESYCI ofadzili wieś, pierwszą *Bolewiec*, drugą *Wierzbowiec*, trzecią *Sznerowo* tego roku ofadzoną, ktemu też ſtawy na właſnym gruncie naſzym zaſypali, młyny i rudy ku ſwemu pożytkowi porobili, pola i sianożęcie, drzewa bartne, i jeziora naſze właſne pozabierali, na co mamy liſty i ſwiadectwa, ktore czaſu potrzeby pokazemy; ktorych my gruntow iakoſmy z dawnych wiekow mieli poſſeſsya i używanie, tak i teraz z poſſeſsya naſzey nie wypuſzczamy. Przy tym i Ziemianie Luccy Rohoznieńscy i Kni-

chnieńscy

chineńscy opowiedzieli iż wieś Brodow Oczernica, za Krola Alexandra odjęta jest do Korony od Panow OLESKICH, która jest w sąsiedztwie naszym.

Na to Pan Piotr Podhorecki imieniem Pana Jana Woiewodzica Podolskiego powiedział, iż po tych wszystkich pomienionych Uroczyszczach, którzydy prowadzili Oparypescy jest grunt Pana Woiewodźcow Koronny po obu stronach, a te Uroczyszczca nie są granicą W. X. ale własność Pana Woiewodźcowa, który tu nie ma z nikim granice, granica zaś W. X. z Koroną jest wyżej po lewey stronie, a ten grunt Pan Woiewodźc ma w używaniu od dawnych czasow.

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąca Septembra dwudziesty siódmy dzień w Poniedziałek.

Na wyż pomienioney drodze stoiąc Pan LASZCZ, która to droga idzie z Beresteczka Imienia Pani BOHUSZOWEY do Słunwi wsi Kniazia KURCEWICZA Uroczyszczca Bułyhina, które nazywają Sufzkową doliną, zdał granicę Urzędnikowi Pana Poznańskiego Panu Janowi Zakrzewskiemu majątności Pana Poznańskiego Powiatu Buzkiego Szczurowicz; od tego tedy Uroczyszczca Sufzkowey doliny prowadził nas P. Zakrzewski drogą niby na ćwierć milę do gory, którą zowią Uzwodną, a od tey gory porzuciwszy drogę w lewo, poprowadził nas gorą Uzwodną niby na strzelenie z łuku, opuściwszy potym też gorę w prawo, prowadził nas na ukos pomienioney gory poł milę, przez miedzy i pola zasiane, przez ściernie i hreczniszczca, niby na poł milę dobrą, nie pokazując nam żadnych znakow; potym przez sieliszczce Kniazia KURCEWICZA do rzeki Słonowki, do jazu, który zowią *bołowny iez*; i tu Urzędnik Pana Poznańskiego zdał granicę Szczurowicką Jmci Panu FRYDRUSZOWI Chorążemu Halickiemu; majątności Jmci Popowcow i Nowosiółek, i powiedział, iż po lewey stronie jest grunt W. X. majątności Kniazia

KURCE-

KURCEWICZA Słonowa, a po prawey grunt Koronny majątności Szczurowickiey. Zieżdżając z wyzey namienioney gory Uzwodney, ktorędy prowadził Urzędnik Pana Poznańskiego z Woytem Szczurowskim, i z Mieszczanami, powiedzieli famiż ludzie P. Poznańskiego, iż dokąd Urzędnik nasz z Woytem iedzie my tego nie wiemy, aleśmy się tu zestarzeli, i granicy inšzey nie mieli z Lunwianami iedno tę gorę Uzwodnią, a z tey gory prosto w rzekę Styr.

Na to Urzędnik Kniazia KURCEWICZA z ludźmi wsi Kniazia swego Słonowskiemi powiedział: ktorędy Urzędnik P. Poznańskiego prowadził z ludźmi i z Woytem, to z obu stron należy do W. X. i jest grunt Kniazia mego, iako też i pomieniony jez *bołowny* własny jest Kniazia mego, iako sami ludzie P. Poznańskiego zeznają. Tego obwodu Koronnego, począwszy od UroczyŹcza Sufzkowey doliny, po wszystkiech tych miejscach, aż do rzeczki Słonowki, do UroczyŹcza jazu *bołownego* jest niby na milę; obwodu zaś W. X. ktorędy prowadził Urzędnik KURCEWICZA, począwszy od *Krubłego borku*, po wszystkich tych UroczyŹczach aż do stawu Bołdyrskiego, niby na pół trzeci milę; a różnice między temi granicami w szerszym miejscu niby na półtory milę. U uroczyŹcza *jazu bołownego*, gdzie zdał granicę Urzędnik P. Poznańskiego Szczurowski, powiedział Pan FRYDRUSZ Chorąży Halicki, iż to jest rzeczka Słonowka, i tu się zaczyna granica Oleska Powiatu mego, a Buzkiego Powiatu kończy się. Prowadził tedy tą rzeczką Słonówką po pół rzeki w wierzch, na ktorey rzeczce jest most między wsią W. X. Słonowem, a wsią Pana Chorążego Nowośiołkami, który most przez połowę naprawuią, i myto na pół biorą, aż do UroczyŹcza WezyŹcz háci, a od WezyŹcz háci po brod Setrański, przez ktory iadą od Koniuskiey wsi, do wsi Brodskiey, pośród stawu Oparypeskiego Ziemian Powiatu Łuckiego, a od mlynu tąż rzeczką w wierzch do krynicy Hlybiatynki. U tey

krynicy porzucił rzeczkę Słonówkę w lewo, a prowadził od krynicy Htybiatynki Pan FRYDRUSZ drogą, która idzie ze wsi Oparypsów do Krasnego pola, i prowadząc tą drogą niby na strzelenie, tam iedną drogę w prawo puścił do Sopolnicz pola, a w lewo prowadził dołem, drogą, którą nazywają Suchodoł; tą drogą prowadziwszy niby na milę, porzucił drogę w lewo do pałni Oparypeskich, a w prawo poprowadził nas od Suchodołu przez Pole krasne do gory Drańczy; tu prowadząc nas powiedział, iż po lewey stronie jest grunt W. X. a po prawey Koronny, i zdał na tey gorze granicę Bratu swemu Panu Janowi Woiewodźcowi Podolskiemu wsi jego Brodow, a drugiey Czernicy. Na to powiedzieli Ziemianie W. X. Oparypescy: któredy tylko prowadził Pan FRYDRUSZ, to wszystko należy do W. X. a jest grunt nasz wsi naszej Oparypeskiej i Niemirowskiej, i ten grunt z dawnych czasow od Dziadow, Pradziadow i Oycow naszych w spokojnym zawsze mieliśmy używaniu, ale go przez gwałt nam odbierają.

Obwodu Koronnego, któredy prowadził P. FRYDRUSZ od Uroczyzcza *jazu bołownego*, po wszystkich tych Uroczyzczech aż do lasow LEDUCHOWSKICH, jest niby na trzy mile. Obwodu zaś W. X. Ziemian Oparypeskich, począwszy od stawu Bołdyrskiego, po wszystkich tych Uroczyzczech, aż do Uroczyzcza Sopolnicz, niby na poł trzeci milę; a różnica między temi obwodami w szerszym miejscu jest niby na milę.

O B W O D W. X I E S T W A

Miesiąca Septembra dwudziesty osmy dzień we Wtorek.

Od trzech Kurhańcow, i od drogi którą mianują Sopolnicką, gdzie podali Ziemianie W. X. Oparypescy piatę swoją Ziemianom Wielkiego także Xięstwa LEDUCHOWSKIM, Panu GABRYELOWI, MICHAŁOWI, i Panu HNIEWOSZOWI, ciż Pano-
wie LEDUCHOWSCY prowadzili nas od pomienioney gory So-
pelni-

pełnickiej, i od owych trzech Kurhańców w dół polem niby na wierszę, do doliny, którą nazywają Uroczyścem Smolnym, a środkiem doliny prowadzili nas niby na milę do drogi, która idzie z Brodow do Nakwaszy, tą zaś drogą idącą po wyżej namienionej dolinie do rzeki *Ikowy*. Tu powiedzieli, iż dokądśmy prowadzili tym łuhem, po prawej stronie jest grunt wsi OLESKICH Nakwaskiej i Czernickiej, a po lewej W. X. grunt nasz, i przydali mówiąc, iż nad tą rzeką *Ikową*, osadzili Panowie OLESCY chłopów od pięciu lat na własnym gruncie naszym; i lubo my tym chłopom pol i sianożęci naszych robić nie dopuszczamy, iednak z Oleska mocą i gwałtem zboża nasze zabierają, nas samych biją, grunta i sianożęcie nam pozabierali, grabią nas, i wielkie krzywdy czynią, z tym wszystkim my possessyi i używania tego gruntu nie ustępujemy.

Prowadzili zatym nas pomienioną rzeką *Ikową*, w niz przez stawki do stawu, który jest naprzeciw wsi Popowskiej Oleskiej, i u tego stawu zdali granicę swoją Urzędnikowi Xiążęcia WISZNIOWIECKIEGO, Xcia DMITRA i Braci jego WISZNIOWIECKICH Steckowi wsi XX. Ich Mciow Wiszniowieckiej Krutnowa, mówiąc, iż od tego stawu nizey po nad rzeką pograniczny grunt mają z Xiążęciem DMITREM WISZNIOWIECKIM, z majątnością jego Krutnowem. Na to powiedział Pan Wawrzyniec Nosowski imieniem Pana Jana Woiewodzica Podolskiego, iż którzy prowadzili Ziemianie LEDUCHOWSCY, to wszystko jest grunt Pana Woiewodzicow własny, i że tu P. Woiewodzie granicy z Xięstwem, ani z nikim z Xięstwa nie ma.

Tego obwodu, którzy prowadzili PP. LEDUCHOWSCY począwszy od trzech kurchańców, i od gory Sopolnickiej, po wszystkich tych Uroczyścach aż do stawu, który jest podle wsi Oleskiej, Popowskiej, jest niby na dwie mile, a różnice między temi obwodami jest niby na milę, a gdzie indziej mniej.

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąca Septembra dwudziesty osmy dzień we Wtorek.

Od gory Dranczy, gdzie zdał granicę swoją Pan FRYDRUSZ Chorąży Halicki wsi swoich *Bielewca, Wierzbowca, i Sznerewa*, Pańu Janowi OLESKIEMU Woiewodźcowi Podolskiemu wsi jego *Brodów, i Czernowca* ze wsiami W. X. między Oparypfami, Niemierowem, i Leduchowem Powiatu Krzemienieckiego, prowadził nas Pan Andrzej Zabicki od gory Dranczy, i od lasow Leduchowskich do drugiey gory, między lasami Sopolniczym i Serednym, gdzie Pan Starosta las Sopolniczy mianował lasem Założkim wsi Czernic i Nakwaszy, wsi Pana Woiewodzica Koronnych, las zaś Seredni mienił bydz LEDUCHOWSKICH, do Wielkiego Xięstwa, który porzuciwszy w lewo, prowadził nas przez gory, doły, i dąbrowy, aż do drogi krzyżowey, którą zowią Krolewską, i która idzie z *Leduchowa* do *Oleska*, a druga droga idzie z *Popowicz* do *Duba*, ktorego to prowadzenia tą dąbrową jest niby z poł mile, a tą dąbrową prowadząc nie pokazał nam żadnych znakow. Od drogi krzyżowey, którą mianują Krolewską prowadził nas do drogi Poczajowskiey, przez dąbrowę niby na ćwierć mile, także bez znakow; a gdy przyprowadził do drogi Poczajowskiey, która idzie z *Czernicy* do *Poczaiowa*, ukazał nam podle tey drogi na lewey stronie Mogiłę, i powiedział Urzędnik Pańa Woiewodzica, iakoby ta mogiła miała dzielić wieś *Leduchowo W. X.* ze wsiami Koronnemi *Oleskiem, Wielonem, Popowcami*, przydając iż po lewey stronie jest grunt *Leduchowski WX.* a po prawey *Koronny*.

Pánowie LEDUCHOWSCY Ziemianie WX. Powiatu Krzemienieckiego powiedzieli: ktoredy Pan Andrzej Podstarości Oleski *WafzMciov* prowadzi, to wszystko z obu stron należy do W. X. i jest grunt nasz dziedziczny, który aż do tychczas mamy w użyciu. Od tey mogiły rzucając pomienioną drogę w lewo, prowadził

wadził nas w prawo dąbrową do drugiey mogiły, którą zowią Buhaiową, niby ná ćwierć milę. Tu powiedział Pan Andrzej Urzędnik Oleski, iż ta mogiła iest granicą Pánu Wojewodzicowi z Xiążęciem DMITREM, i Bracią Jego Xiążętami WISZNIOWIECKIEMI, ále nie z LEDUCHOWSKIEMI. Ná to, stojący u tey mogiły Urzędnik Xcia Dmitra WISZNIOWIECKIEGO Stecko odpowiedział: co ty mienisz ten kopiec bydź granicą sobie z Xiążęciem moim, to nie iest granica Xcia mego z Pánem twoim, ale iest z Pánami LEDUCHOWSKIMI, i z Pánami LOZATYNSKIMI Ziemianami WX. Powiatu Krzemienieckiego, którą pomiędzy sobą máią w W. Xięstwie; á zaś granica Páná Twego z Xiążęciem moim iest ná tym miejscu, gdzie ia WafzMcioim zdał, i to WafzMcioim opowiem.

Ziemianie też Powiatu Krzemienieckiego Pánowie LEDUCHOWSCY powiedzieli: ponieważ Urzędnik Páná Woiewodzicow Zabicki mieni bydź tu granicę swoią z Xiążętami WISZNIOWIECKIEMI, my WafzMcioim to opowiadamy, iż tu nigdy Pan Woiewodzie nie miał, áni ma granicy z Xiążętami WISZNIOWIECKIEMI, ale to iest násza granica wespoł z Ziemianami Krzemienieckimi Pánami LOZATYNSKIEMI, i z Xiążętami IchMciami WISZNIOWIECKIEMI; ktore to hranie my od Pradziadów i Oyców nászych w spokojney mieli possessyi, i teraz w spokojnym mamy uzywaniu.

O B W O D W. X I E S T W A.

Mieściaca Septembra dwudziesty dziewiąty dzień we Szrodę.

Od grobli, która iest pod Popowcami, gdzie zdali piatę Ziemianie W. X. Powiatu Krzemienieckiego LEDUCHOWSCY, wsi swoiey Leduchowa, prowadził Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Stecko, z ludźmi Xcia swego Kruteńskimi, mieniąc bydź granicę swoią z Panem JANEM Wojewodzicem Podolskim, tąz rzeczką *Ikową* w niz niby ná ćwierć milę, do wsi Dudina, i pod tą wsią Dudinem u brodu ná pomienionej rzeczce powiedział, iż

ten brod jest granicą; tu prawa dajemy między sobą, tak z WX. Kniазie i Pánowie, iako też i z Korony ludzi swoich stawia do usprawiedliwienia się we wszystkich rzeczach. Od tego brodu prowadził drogą mówiąc, iż po prawey stronie pomienioney wsi Dudin jest grunt Oleski PP. Wojewodzców Podolskich, a po lewey WX. grunt Xiążąt nálznych, wsi Ich Kruteńskiey, Lopulzeńskiey, i Bobrowieckiey; i że po lewey stronie tey drogi osadził Pan JAN Wojewodzc ludzi ná własnym gruncie Xiążąt moich. Z tego mieysca prowadził nas tąż drogą niby ná dwie wiersty, i powiedział, iż podle tey drogi ná dębach były hranie, ale ludzie Pána JANA Wojewodzica zagubili, myśmy iednak ich nie widzieli; i tą drogą prowadził ná doł do krynicy, którą nazywają Nemeczowa, nád którą leży wieś Nemeczowo, mówiąc, iż tu ná prawey stronie jest wieś P. Wojewodzica, a po lewey grunt Xiążąt moich, i tu u tey krynicy zdał piatę Xiążęciu SZCZEPANOWI, i WŁADYSŁAWOWI ZBARAZKIM wsi Ich Nezkowców, Serecra, i Zahoria. Tego obwodu Xiążęcia WISZNIOWIECKIEGO jest niby ná milę. Ná to od Pána Wojewodzica Podolskiego Wawrzyniec Nosowski, i Jan Kamiński, powiedzieli, iż po tych wszystkich uroczyszczach, iak począł prowadzić Urzędnik Xiążęcia WISZNIOWIECKIEGO, aż do tey krynicy, prowadził po gruncie P. Woiewodzica, który zawsze miał, i teraz ma w używaniu.

Od owey piaty gdzie zdał granicę Urzędnik Xcia WISZNIOWIECKIEGO, prowadzili Xiążęta ZBARASYC droga, mając wieś Pána JANA Wojewodzica Nemeczowo po prawey stronie, a po lewey W. Xięstwo, grunt swoy dziedziczny, i powiedzieli, iż ná gruncie naszym po lewey stronie Jmć Pan JAN Wojewodzc osadził człeka swego. Prowadzili potym tąż drogą przez gorę niby ná ćwierć milę do ieżiora małego, które nazywają Czechowym, ztąd znowu drogą niby ná dwa strzelenia do stawu, do uroczyszczaka mokręgo, który to staw jest podewsią P. JANA Woiewodzica Podolskiego Palikorowy, mówiąc, iż po pół stawu tego jest granica ná-
sza,

sza, po prawey stronie gruntu Koronny Olski, i w tym gruncie
 należ. Na to powiedział Wawrzyniec Hlubowski, imieniem
 JANA Wojewodzica Podolskiego, iż podobnie jak i ja i
 scy mienili bydlę gruntem swoim, to jest gruncie P. Wojewodzica
 Koronny, i tu z nikim z W. Niewła nie ma granicy. Pan Wojewo-
 dzic. Prowadzili nas za tym Xiążęta ZBARAZCY, i za
 mienionego w lewo, drogą niby na wierzby, między wierz-
 wodzica Palikorowy mając po prawey stronie, do Uroczy-
 czyzcha Urwichwołów Wertepa, a podle drogi, i w
 na dwu miejscach są znaki z kamieni złożone, i to jest
 dla zagubienia znaków, i nie zostaie się tylko jeden kamień w
 w jedney iamie, a druga iama bez kamieni. Powiedział przy tym
 Xiążęta ZBARAZCY, iż to P. Wojewodzie Podolski P. Jan Hlubowski
 od dwoch lat wieś na własney ziemi i gruncie należym, i
 P. Woiewodzie nazywa Kutiszczem.

Od Uroczyzcha Urwichwołów Wertepa prowadzili do
 gi, która jest blisko tego Uroczyzcha, i która idzie od Koron-
 ca do Załozcow, a tą drogą prowadzili niby na ćwierć mile za to
 Uroczyzcha Doł, które nazywają Worobiewa łoża, blisko pome-
 nioney drogi; prowadzili nas potym po nad rzeką, na pół mile do
 stawu, który jest na rzece Serecdu, mówiąc, iż ten staw założył
 Pan Woiewodzie tego roku na własnym gruncie wsi należym Ne-
 zkowcow i Serecda, przy tym też na własney ziemi należym obywateli
 P. Wojewodzic wsię, pierwszą Janiszczę, drugą Berezę, a trzecią,
 iako wyżej jest námieniono, Kutiszczę. Pani Woiewodzina zaś Po-
 dolska, Pani JADWIGA własną, i dziedziczną wieś naszą nazwaną
 Dudin bezprawnie, temu lat siedm, zaiechała, i teraz trzyma; i
 tu podał piatę swoię, Urzędnikowi Xiążęcia DMITRA WISEN-
 WIECKIEGO wsi iego Olexyńcow, wniż rzeczki Serecda. Tę
 obwodu Xiążąt ZBARAZKICH jest niby na półtory mile. Na to po-
 wiedział Wawrzyniec Nosowski, imieniem P. Woiewodzica Podol-
 skiego iż ktorędy prowadzą Xiążęta ZBARAZCY od początku do tego
 Uroczy-

Uroczyſzcza rzeczki Seredca, to wſzytko ieſt grunt P. Woiewodzica, ná ktory, powiada, iż ma Przywileie, á tu P. Woiewodzie niema z nikim z W. X. granicy; á co mowią, iakoby miała P. Woiewodzina Podolska wieſ Dudin zaiechać, to JeyMć uczyniła zá prawem, i zá Dekretem Pánow Kommisarzyow Koronnych.

Po nad pomienioną rzeczką Seredcem, od tego ſławu, gdzie podali granicę Xiążęta ZBARAZCY Urzędnikowi Xiążęcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO P. Steckowi, prowadził Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWICKIEGO z ludźmi Xiążęcia ſwego Olexińcami ponad rzeczką Seredcem, wniz, niby ná lekką milę, do rzeki Sereta, i tą rzeką Seretem w niz niby ná lekką milę do rzeki Sereta, á tą rzeką Seretem wniz do Załozec niby ná milę, od Załozcow tąż rzeką Seretem wniz do Czernichowskiey granicy, Xiężny JeyMć Jliney Beaty niby ná milę, do Uroczyſzcza ſławu Renewskiego, ná teyże rzece Serecie, o którym ſławie mowią, iż go zaſtawił P. Woiewodzie Podolski, i rzekł Urzędnik Xcia WISZNIOWIECKIEGO z ludźmi Xiążęcia ſwoiego, iż P. JAN Woiewodzie Podolski przy właſnym gruncie Xiążąt náſzych ná rzece Serecie cztery ſławy zaſtawił, i pięć wſi oſadził ná właſnym także gruncie Xiążąt náſzych, iedną wieſ ná przeciw Załozcow, á cztery wſie ná rzece Meſney.

Ná to od P. Woiewodzica powiedziano, iż ktoredykolwiek prowadzili do granicy Załozkiey, i do granicy Xiężny Jliney Beaty Czernichowskiey, prowadzili przez grunt P. Woiewodzieow; á co mowią, że cztery ſławy ná gruncie Xcia WISZNIOWIECKIEGO ná rzece Seredcu, i ná drugiey rzece Serecie zaſtawił, i pięć wſi wyżej pomienionych oſadził; to wſzytko uczynił ná ſwoim właſnym gruncie, ná ktory ma liſty i przywileie Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO. Obwodu Xiążąt ZBARAZKICH począwſzy od owey grobli, ktora ieſt podewſią Popowcami, gdzie LEDUCHOWSCY Ziemianie zdali piatę ſwoię Xciu DMITROWI WISZNIOWIECKIEMU do ſławu Renewskiego, po wſzytkich tych wyżej opifałych Uroczyſzczach wzdłuż ieſt niby ná pół ſzoſty mile.

OBWOD

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąca Septembra dwudziesty dziewiąty dzień we Szrodę.

Urządnik P. JANA Woiewodzica Podolskiego Oleski Andrzej Zabicki, z ludźmi Pána swego Wielońskimi, i Popowickimi prowadził, mieniać bydz granicę swoię ze wsiami WX. Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Skruteńską, Bobrowcem, i Lopusz-
nem, od pomienioney mogiły Buhaiowey ná koniec lasu, przez gorę prosto niby ná ćwierć milę do uroczyzcza Ozerecz, ktore iest ná rzece *Ikwie* niżej Bobrowcow; od tego uroczyzcza *Ozerecz*, do Lotkowec Sieliszcza niby ná dwa strzelenia z łuku, mowiąc, iż Xiążęta WISZNIOWIECCY osadzili dwie wśie ná gruncie Oleskim nazwane Krutnewo, i Bobrowce, i poł wsi Lopuszna. Od Lotkowec prowadzili niby ná wierstę przez gory do Lopuszna, powiada-
iąc, iż po poł wsi nad krynicą, po prawey stronie iest ziemia Pána Wojewodzica Oleska, á po lewey WX. grunt Xiążąt WISZNIOWIECKICH. Od pomienioney krynicy Lopuszeńskiej prowadzili przez pola i dąbrowy, niby ná poł milę, do uroczyzcza brzo-
zowych łoz, á od brzozowych łoz dąbrową niby ná ćwierć milę do mogił, ktore są poblizu Sieliszcza Krasnodubskiego. Od mogił prowadzili drogą, ktora idzie z Nezkowcow, do Zbaraża, niby ná milę, do gory Chołma, do drogi, ktora idzie od Czernichowa do Wiszniowca, mowiąc, iż tu się kończy granica Oleska z Xiążętami WISZNIOWIECKIEMI, á poczyna się z Xiężną ILINA, Zamku iey Kołodca.

Ná to powiedział Urządnik Xiążąt WISZNIOWIECKICH Stecko, gdzie sobie mienił bydz granicę Urządnik Oleski, i ktorędy prowadził, po wszystkich tych uroczyzczach iest włafna Oyczyzna i Dziadzizna Xiążąt WISZNIOWIECKICH, ktore to grunta od Oycow, i Dziadow swoich zawsze Xiążęta moi mają w possef-
fyi, i w spokoyn m używaniu aż do tych czas; to zaś iest granica Wiszniowiecka z Czernichowem ktorędy ja prowadził, i uroczy-
zcza wymieniał. Ale po śmierci Xcia JANA WISZNIOWIECKIEGO, trzy lata temu, wyżey opisane odeminie granice przestępując
ludzie

ludzie P. Woiewodzica Olescy, gwałty i zaboystwa czynią, grabieże biorą, ktemu też ná własnym gruncie Xiążąt moich osadził od trzech lat P. Woiewodziec pięć wsi, iakom ie mianowicie wyżej opisał.

Tamże opowiedział Xiąże SZCZEPAN ZBARAZKI z Bracią swoią, co samo twierdził i Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Pan Stecko, iż w tym obwodzie, ktorędy Urzędnik P. Woiewodziecow Andrzej po własnym gruncie naszym prowadził, zaiął wiele własnych naszych wsi, ktore od Dziadow i Pradziadow, w spokojney mieliśmy, i teraz mamy possessyi; á náprzód Xiążąt WISZNIOWIECKICH wieś *Krutniewo*, *Lopuszno*, i *Bobrowce*, Xiążąt zaś ZBARAZKICH, Dwor *Nezkowce* ze wsią, á drugą wieś *Serelec*, á trzecią *Zahorie*; tedy w tych dwóch obwodach Xiążąt ZBARAZKICH i WISZNIOWIECKICH, ktore oni wsie w spokojney mają possessyi, i ktore ná własnym ich gruncie P. Woiewodziec osadził, w szysłtkich tych wsi jest piętnaście. Tego obwodu, ktorędy Urzędnik Pána JANA Woiewodzica Oleski prowadził od Mogiły Buhajowey do gory Cholma, do drogi, ktora idzie z Czerniechowa do Wiszniewca, wzdłuż jest niby ná trzy mile, á ktorędy z W. X. Urzędnik Xiążąt WISZNIOWIECKICH, i Xiążęta ZBARAZCY prowadzili od grobli, ktora jest podewsią Popowcami do stawu Renewskiego, w tych oboygú Obwodach wzdłuż jest niby pół szosty milę, á różnice wszere między temi obwodami niby ná trzy mile.

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąca Oktobra pierwszy dzień w Piątek.

OD drogi, ktora idzie od Czerniechowa do Wiszniewca nie daleko od gory Cholma, tenże Urzędnik Oleski Andrzej Zabicki, prowadził dąbrową, mieniać bydz granicę P. JANA Woiewodzica Podolskiego z Zamkiem Xiężny ILINEY Kołodnem, do białego Cholma gory, á ná tey gorze mienił bydz mogiłę, miasto kopca.

kopca z kamieni ułożoną, a od tey mogiły wyżej uroczyſzcza Ihrowicy, i wyżej Iwaczewa, aż do Czastołowskiej granicy, do mogiły, która leży podle drogi Kołodeńskiej w dąbrowie po lewey stronie. Tu u tey mogiły ſtojący Urzędnik Pána JANA Woiewodzica Zabicki weſpoł z Urzędnikiem Jmci P. Poznańskiego, majątności jego Złoczowskiej, która ieſt o pięć mil od Czerniechowa, i z inſzych wſi powiedzieli, iż ta majątność ſpolna ieſt Panow naſzych; i tu my zdaiemy granicę naſzą Urzędnikowi Tarnopolskiemu, Jmci Pana Krakowskiego, Panu Pyſtryńskiemu. Tego obwodu Urzędnika Pana Jana Woiewodzica Podolskiego, Zabickiego, od gory Cholma, i od drogi, która idzie z Czerniechowa do Wiſzniowca, do Czastołowskiej granicy, do mogiły, wzdłuż ieſt niby na trzy mile.

Na to powiedział Urzędnik Xiężney ILINEY Beaty Koſtleckiej Kołodeński, Benia, z ludźmi Xiężney ILINEY; nie mniej też i Urzędnicy tak Xiążąt ZBARASKICH, iako też i WISZNIOWIECKICH mówili: gdziekolwiek Urzędnik Pana Woiewodzicow Zabicki prowadził, to wſzystko po obu ſtronach ieſt W.Xięstwo, a grunt dziedziczny Panow naſzych, który oni od Działow i Pradziadow zawsze w ſpokojnym mają uſzywaniu; nie wiemy zaś dla czego teraz przeczy, wſie ofadza, i ſławy zaſypywać chce, i w to ſię wdziera, do czego Ociec i Przodkowie jego nic nie mieli, ani ſię w to wpierali, co ſię czasu potrzeby iaſnie dowiedzie, i będą umieć Panowie naſi mowić oto z P. Woiewodzicem.

O B W O D W. X I E S T W A.

Mieſiaca Oktobra pierwszy dzień w Piątek.

U ſławu Renewskiego powiedział Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Stecko, iż ſię tu majątności Xiążąt moich granica kończy, to ieſt u pomienionego ſławu Renewskiego, które mieyſce za ſtarodawną zawsze miano granicę, nawet

kiedy ieszcze stawu nie było, ale był tylko brod Renewski. Tu ia zdaię granicę Xiężnie BEACIE ILINEY majątności jey Czerniechowa. Od tego tedy stawu i Uroczyzcza brodu Renewskiego prowadził Pan Namieśnik Czerniechowski Bohdan, z Boiarami, Mieszczanami, i chłopami Xiężny ILINEY Czerniechowskiemi; prowadzili zaś rowem niby na strzelenie z łuku mówiąc, iż po prawey stronie iest grunt Założki: á po lewey W. X. grunt Xiężney ILINEY Czerniechowski. Od tego rowu prowadzili nas w lewo przez górę do drogi, ktora idzie od Założcow przez wieś Renewską, o ktorey to wsi mówili, iż iest ofadzona na gruncie Czerniechowskim przez P. Jana Woiewodźica Podolskiego od dziesięciu lat, tą zaś drogą prowadzili niby na strzelenie z łuku, i iedną drogę w lewo porzucili, á drugą wzięli w prawo powiadając, iż tu od dwudziestu lat drogi żadney nie było, ale iak P. MORTIN Założce ofadził, tak te drogi nastały, i w tym miejscu pokazywali hranie w dębie, ale ie Założcy ludzie zagubili. Prowadzili nas potym między pomienionemi drogami przez drożki małe niby na dwa strzelenia do dołów, ktore nazywaią Uroczyzczem Łozy, á od tego Uroczyzcza prowadzili dąbrową niby na dwie wiersty, i przyprowadzili do łuhu Bełohołowskiego, i pokazywali nam na tey dolinie niby Uroczyzcze Kołodeż, á tą zaś doliną prowadzili na wierstę, aż do rzeczki Bełohołowki, na ktorey rzecce staw zrobił Pan Woiewodźic, od dwoch lat, á przez ten staw prosto do Kurhana, mówiąc, iż po lewey stronie iest grunt Xiężney ILINEY, majątności jey Czerniechowa, á po prawey Założki P. Woiewodźica Podolskiego. Od kurhana prowadzili niby na strzelenie przez górę do doliny, ktora nazywaią *Bzowicą*, á tą doliną w wierzch, iedną dolinę w prawo porzuciwszy, prowadzili nas w lewo niby na poł strzelenie, i pokazali Kołodeż mówiąc, iż u tego Kołodezia bydło i konie Xiążąt naszych zwykli napaiać, ktore to bydło i konie po tych dąbrowach pasły się. Od kołodezia prowadzono

wadzono nas przez dąbrowę na wierzę do drogi, która idzie od Czerneykowa do Lwowa, i blisko ktorey drogi jest Uroczyſzcze nazwane Żydowskie łoży, i tamże mowiono, iż po prawey stronie grunt Założki P. Woiewodzica kończy się, a zaczyna się Pana Poznańskiego wsi jego Okiewskiej. Od uroczyſzcza Żydowskich łoż, prowadzili polem wielką poł milę, do Uroczyſzcza dwóch kurhanow Dewich, i do drogi, która idzie od Złoczowa do Kozłowa, i do Trębowli, prowadząc zaś tą drogą do kurchanow, które były po lewey stronie, tamże powiedzieli, iż granica P. Poznańskiego Okiewska tu się kończy, a zaczyna się P. Jana SENENSKIEGO wsi jego Hlinney, i Złoczowa. Prowadzili potym więcey iak na milę, do Uroczyſzcza łoż, które mianowali Olechnowemi łożami, i powiedzieli, iż u tych łoż zawsze z pogranicznych wszystkich wsi iak z W. X. tak i z Korony Polskiej, na tych granicach prawo z obu stron sobie dają, co też z Korony Jan Kamiński i Woyt Założki, imieniem Szymon Pana Woiewodzica zeznali. Z tąd prowadzili niby na strzelenie do Krzyża kamiennego, mówiąc, iż to jest Uroczyſzcze Krzyż Olechnowy, ten zaś Krzyż za uderzeniem piorunowym na poł jest rozbity, sam iednak wszystko cały.

Na to od Pana Jana Woiewodzica Podolskiego, Jan Kamiński z Woytem Założkim Szymonem powiedzieli, iż iak Urzędnik Xiażat WISZNIOWIECKICH zdał granicę u stawu Renewskiego Xieźnie ILINY, z kąd prowadził potym Urzędnik teyże Xieźny, aż do Uroczyſzcza Żydowskich łoż, gdzie mowiono, iż się granica P. Woiewodzica Podolskiego kończy, a zaczyna się P. Poznańskiego maiećności jego Złoczowskiej, prowadzono przez cały czas własnym gruntem P. Woiewodzica maiećności jego Założkiej, i które dy prowadzono, to jest z obu stron grunt Koronny, i tu nie ma żadney z W. Xieństwem granicy, oprócz Jmci P. Poznańskiego, z którym P. Woiewodzicowi spólna jest ta maiećność, i spólne prawo od Przodkow J. K.

Mci nadane. A zaś od P. Poznańskiego sługa jego Mikołaj Ostrowski, i Andrzej Miakitski z Woytem Jedrzeianopolskim mówili, iż któredy Urzędnik Xiężny Jeymci ILINEY, Bohdanpoczał prowadzić od Zydowskich łoz, od granicy P. Woiewodźca, aż do Uroczyzcza łoz, i Krzyża Olechnowego, prowadził przez grunt naszego Pana do majątnosci Złoczowskiej należący, tu zaś nie graniczy Pan nasz tylko z Panami z Oleska, z którymi ma spólny grunt i spólne prawo, a z Xięstwem żadney inšzey nie ma granice, tylko po rzekę *Seret*, która to rzeka jest granicą między W. Xięstwem i Koroną.

Od Uroczyzcza Krzyża Olechnowego prowadzili nas tą drogą niby na półtory wiersty, do doliny głębokiey, i potym tę drogę w prawo porzucili, a doliną pomienioną prowadzili w lewo mówiąc, iż się tu już granica Hołohorska Syniańskiego kończy, a zaczyna się Powiatu Trębowolskiego wsi Kozłowskiej. Tą głęboką doliną i daley prowadzili aż do rzeki Ozerney, tą zaś rzeką w niz niby na trzy wiersty, i przyprowadzili do Uroczyzcza brodu Derłowa, potym tę rzekę porzucili w prawo, a nas w lewo poprowadzili, mówiąc, iż po prawey stronie jest grunt Powiatu Trębowolskiego wsi Kozłowa, a po lewey W. X. Powiatu Czerniechowskiego. Na to powiedziano od Pana Poznańskiego, iż po tych wszystkich Uroczyzczach, któredy prowadził Urzędnik Xiężny ILINEY, grunt jest Pana naszego, i inšzey nie ma Pan nasz granicy z Xiężną ILINA., chyba rzekę *Seret*.

Od brodu Derłowa prowadzili polem, zajmując trochę dąbrowy, niby na milę, i przyprowadzili do rudy, którą nazywają grząską, mówiąc, iż tu u tey doliny prawa dają sobie z obu stron iak z W. X. tak i z Trębowelskiego Powiatu, i tu się zawsze na prawo zieżdżamy. Od grząskiej rudy prowadzili na wierzstę do kamienia, który mianowali granicznym; od kamienia prowadzili polem między dąbrowy, mimo Uroczyzcze Puckowe
łozy

łoży niby na milę, do Uroczyźcza, Mogiły duplenatey; i powiedzieli, iż u tey także Mogiły prawa sobie z obu stron dają na granicy, tak z Wielkiego Xięstwa iako i z Korony. Od tey mogiły prowadzili do stawu niby na półtora strzelenia, który to staw iest na rzece Serecie; potym prosto przez staw do jeziora Płotycznego, i do doliny Uroczyźcza Płotycznego, nad którą doliną iest usypana mogiła, mowiąc, iż ten staw od półtora roku Pan TARNOWSKI załtanowił z wielką szkodą maiętności Xięzny ILINEY Czerniechowskiey, iakoż ten staw iuż iest Panu TARNOWSKIEMU inwadiowany za dwa Tysiące dwieście złotych, przydając oraz, iż po prawey stronie iest grunt Powiatu Trębowolskiego wsi *Petrykowa*, *Berezowcow*, i *Ponatipia*, a po lewey W. X. Xięzny ILINEY Zamku Jey i wsi Czerniechowskich, i że tu się kończy granica Xięzny ILINEY, a zaczyna się Xiążąt ZBARAZKICH wsi Ich *Łozowa*.

Tego obwodu Xięzny ILINEY wzdłuż iest niby na sześć mil, Koronnego zaś wzdłuż od Buhaiowey mogiły, i po wszystkich tych uroczyźzczach, aż do granicy Czałtołowskiey, także niby na sześć mil, a różnice między temi dwiema obwodami niby na pięć mil. Co się zaś tycze wsi Xięzny ILINEY, o ktore spor idzie, i ktore zdawnych czasow, od Dziadow i Pradziadow na pańszczyznę, do Czerniechowa chodzili, służyli nie tylko Przodkom Xiążąt ZBARAZKICH, ale i potomkom Ich aż do Xięzny ILINEY, a teraz po śmierci Xcia ILINA zabrane są; pierwsza iest *Hłuboczek*, druga *Cebrowszczyszna*, trzecia *Ozerna* miało, czwarta *Sorwirobi*, piąta *Wertelka*, Szosta *Mszane*. Wsie zaś ktore ofadził Pan Poznański od tąd iak wyrwał ten grunt z rąk Xięzny ILINEY są: pierwsza *Sorwirobi*, wieś *Naboryszna* którą drugim imieniem nazywają *Kisielewcy*, druga *Masłowce*, trzecia *Worobiewszyszna*. Przy tym też Pan Woiewodziec ofadził dwie na *Melney* a trzecią *Neswce*. Z tych zaś wsi, ktore są po śmierci Xcia KONSTANTYNA zabrane, pierwsza iest *Renew*, druga *Petraszewcy*, trzecia *Banin*, czwarta *Bełhłowy*.
Wzglę-

Względem stawow, ktore Pan Krakowski, Pan Poznański, i Pan Jan Woiewodziec Podolski po śmierci Xcia ILINA poodbierali, lub infze nowe powykopowali ná rzece *Hłubocce* iest dwadzieścia cztery, pod miastem *Ozerną* dwa stawy, we wsi *Sorwirobach* staw, we wsi *Bełohołowach* dwa stawy, tamże mnieyszich stawow trzy, ná rzece *Wertelce* staw drugi, ná rzece *Wamszanie* staw; ktore zaś po śmierci Nieboszczyka Xiążęcia ILINA ná gruncie Czerniechowskim porobił, te są: pierwszy staw *Bożeński*, drugi *Wamszański*, dwa ná *Melney*; wżyskch tedy stawow dawnych spusnych, ktore po śmierci Xcia Jmci ILINA są odebrane, iest trzydzieści i cztery, wczym mienią sobie ná trzy tysiące kop groszy, uczynioney szkody tamtych lat zá spusny. Tych zaś stawow, ktore nowe są wykopane po śmierci Xcia Jmci ILINA, iest cztery. W tymże zawo-
dzie, ktore P. JAN Woiewodziec Podolski, mieniąc granicę swoię, miasta i wsie zaiechał, są: pierwsze Miasto i Zamek *Czerniechowo*, drugie *Plaszkowce*, trzecie *Kopszany*, czwarte *Jankowy*, piąte *Seryeberehi*, szóste *Oboreńcy*, siódme i osme *Nayborowice*, dziewiąte *Iwaczew*, dziesiąte *Malszowce*, iedynáste *Iwaczowce*. Stawy zaś, ktore ieszczé Xiężna ILINA trzyma w tymże obwodzie Pána Woiewodzica, ktory ie chce przywłaszczyc, są dwa ná *Serecie*, zá ktore bierze Xiężna ILINA tysiąc kop, á czasem i więcey. Ná teyże rzece trzeci staw podewsią *Iwaczewem*, ktory był spuszczony, á nie zaieły; ná *Ichoroweckiey* zaś rzece pięć stawow, ná *Czerniechowej* rzece dwa stawy, ná *Plewyskoreckiey* rzece pięć stawow, wżyskch tedy stawow w tym obwodzie, ktore Polacy zaiełi, iest piędziesiąt i trzy, á wsi i miast dwadzieścia siedm.

O B W O D K O R O N N Y.

Miesiąca Oktobra trzeci dzień w Niedzielę.

Urzednik Pana Krakowskiego Tarnopolski Pistrziński prowadził nas, mieniąc bydz granice, swoje, z Xiążętami ZBARAZKIEMI wsi ich *Łozowa*, á od pomienioney mogiły do rzeki Uroczy-

Uroczyzcza Chodorowki dąbrową niby ná poł mile., pomienio-
ną zaś rzeką Chodorowka niby na milę, do uroczyzcza kry-
nicy, przy ktorey są dwie mogiły, i kamień na nich. Tu U-
rzędnik P. Krakowskiego zdał granicę DAWIDOWSKIEMU, mo-
wiąc, iż po prawey stronie jest grunt Koronny, á po lewey W.
X. Xiążąt ZBARAZKICH. Na to Xiążęta ZBARAZCY powie-
dźieli: ktoredy Urzędnik Pana Krakowskiego Pistrzynski prowa-
dził, to jest własny i dziedziczny grunt nasz, który my wspo-
koynym od dawnego czasu mamy aż do tąd używaniu.

Tegoż dnia w Niedziele. Ziemianin Korony Polskiej Powia-
tu Trębowelskiego, Jan DAWIDOWSKI, z Bratem swoim Mikola-
iem, prowadził od Uroczyzcza krynicy, i od dwóch mogił,
gdzie mu Urzędnik Pana Krakowskiego zdał granicę, aż do U-
roczyzcza Jazwin, powiadając, iż tu jest granica wsi jego Cho-
dorowicz z W. Xięstwem, i ze wsiami W. X. Kniazia Alexan-
dra PORZECKIEGO Lozowem, i Baykowcami. Od Uroczy-
zcza Jazwin, ktore jest przy drodze idącey do Bełoho aż do
doliny przez dąbrowę, tą zaś doliną do rzeki Chodorowki, od
rzeki Chodorowki w poprzek do ośmiu mogił sypanych, o kto-
rych mówił, iż są usypane między majątnością Panow DAWI-
DOWSKICH, Miasteczkiem Czernelowem, i między Miastem W.
X. Xiążąt ZBARAZKICH Zbarazem, i Ochremowcami. Od tych
mogił prowadził nas do kurhanu, ktorego uroczyzczem nie-
mianowali, od kurhana prowadził przez dąbrowę i pola, do u-
roczyzcza Berestok, od uroczyzcza Berestok do rzeki Zadmi-
szowki, gdzie zdał granicę Panu Kasztelanowi Halickiemu wsi
jego Kamienny, mieniać bydz te granice między majątnością
Xiążąt ZBARAZKICH Zamkiem Ich, i Miastem Ich Zbarazkim,
i wsią Ochremowcami, á między wioskami DAWIDOWSKICH
Kropiwną i Kalinową rudą. Tego obwodu począwszy od uro-
czyzcza Jazwin do rzeki Zadmiszowki wzdłuż jest niby na trzy
mile wielkie.

Z †

Xiążę

Xiążę Szczepan ZBARAZKI z Bracią swoją, na to powiedział: ktoredy prowadzili DAWIDOWSCY, to jest własne z wieków dziedzictwo nasze, które my w spokojney zawsze aż do tych czas mamy possessyi, a co się tycze lasu *Bereftka*, tu siedzieli poddani nasi i dań dawali, a nad to iefzcze wkupowali się na osadę z Trębowelskiego Powiatu Skalaczenie, i nam z tego gruntu do Zbaraża płacili. Na to Podstarości Trębowelski Jakub Neliski z ludźmi Skalatskimi powiedział: prawda iż tu osiadawali ludzie Skalatscy, i dań do Zbaraża dawali, ale z przymuszenia, i że Xiążęta ZBARAZCY to na nich wymagali.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Miesiąca Oktobra trzeci Dzień.

Od doliny y uroczyzcza jeziora Plotycznego, gdzie zdał granicę Urzędnik Xiężny ILINEY Czerniechowski Bohdan, prowadzili Xiążęta ZBARAZCY, Książ Alexander PORZECKI, i Książ Szczepan z Bracią swoją, mieniać byź granicę Zamku swego Zbarazkiego z Panem Krakowskim, ze wsią jego Petrykowem, a z Trębowelskiego Powiatu ze wsią Krolewską Borkami, i powiedzieli, iż to jezioro jest na rzece Serecie, które to jezioro zatopił od półtora roku Pan Krakowski P. Tarnowski stawem, który załtawił na brzegu Xiążąt ZBARAZKICH. Przydali oraz, iż pomienione jezioro do nich z wieków należało. Od tego jeziora prowadzili niby na półtory milę, w niz po nad rzeką Seretem aż do uroczyzcza grząskiey doliny, i tą doliną grząską w wierzch niby na ćwierć milę, do dwóch kamieni postawionych aż do rzeki Dyczkowey, niby na dwa strzelenia, i aż do końca lasu, który nazywaią *Stenki*, od tego lasu niby na trzy strzelenia do końca mostu Borkowskiego, który to most stoi na rzece Hnezdney. Tu Xiążęta ZBARAZCY powiedzieli, iż była karczma z dawnych czasów do naszych Przodków należąca, i że na tym moście przy karczmie połowę myta odbierali

bierali Przodkowie naši. Od mostu prowadzili niby na trzy strzelenia po nad rzeką Hnezdną w wierzch, potym tę rzekę puszczając w lewo, prowadzili nas w prawo rzeką Trębowelką, która wpada w Hnezdną, i tą Trębowelką w wierzch niby na milę, do dąbrowy, do gaju uroczyścza Klimkowa; od gaju Klimkowa przez dąbrowę do uroczyścza Maryniny rudy, od Maryniny rudy do mogiły Sabarychi, od mogiły Sabarychi prowadzili Xiążęta ZBARAZCY, mieniać bydz granicę Zamku swego Zbarazkiego, ze wsią Krolewską Powiatu Trębowelskiego Skałatem, prowadzili zaś polem do drogi, która idzie od Romanowki do Skałata, od tey drogi dąbrową do uroczyścza Michnowey pasieki, od Michnowey pasieki do uroczyścza gołego kamienia, od gołego kamienia dąbrową do lasu, od lasu dąbrową i polem do drogi, która idzie od Skałata do Wołoczycz, tą zaś drogą niby na poł milę, do uroczyścza Wierzbowych łoż. Od uroczyścza Wierzbowych łoż, doliną niby na poł milę, do krynicy mowiąc, iż się tu skończyła granica Skałatska, a zaczyna się granica Ziemianina Powiatu Trębowelskiego, Andrzeia ORZECHOWSKIEGO wsi jego Orzechowa,

Od pomienioney krynicy prowadzili dąbrową przez gore, niby na poł wiersły do Uroczyścza głębokiey doliny, tą zaś doliną głęboką niby na poł wiersły do rzeki Zbruczy. Tu powiedzieli Xiążęta ZBARASCY, iż ktore dyśmy prowadzili to wszystko po lewey stronie iest Ziemia W. Xięstwa grunt nasz dziedziczny, a po prawey Koronny, i tu sie granica Zamku naszego i wsi Zbarazkich kończy, a zaczyna sie drugiego naszego Zamku Wołoczyskiego. Tego wszystkiego obwodu, Xiążąt ZBARAZKICH od doliny, i od jeziora Płotycznego, po wszystkich wyżey opitanych Uroczyśczech aż do rzeki Zbruczy iest niby na ośm mil. A DAWIDOWSKICH obwodu, poczawszy od Uroczyścza Jażwin, aż do rzeki Ladmirzewki wzdłuż iest niby na trzy mile, różnice zaś wszierz między te-

mi obiema obwodami niby ná trzy mile, mieyscami mniej, á mieyscami wiecey.

O B W O D W. X I E S T W A

Miesiąca Oktobra piąty dzień we Wtorek.

Xiąże Szczepan ZBARAZKI, który z Bracią swoją wywiódł granice Zamku, i wsi Zbarazkich do rzeki Zbruczy, opowiadając, iż się tu kończy granica ich Zbarazka u głębokiej doliny u rzeki Zbruczy, a poczyna się granica drugiego ich Zamku Wołczyckiego, ciż pomienieni Xiążęta ZBARAZCY prowadzili nas tąż rzeką Zbruczą w niz niby ná dwie mile, mieniać bydź granice swoje, po poł rzeki, mając W. Xieństwo po lewey stronie, po prawey zaś Powiat Trebowelski wieś, Orzechowską, á drugą Starostwa Kamienieckiego Pana Włodki Rożyfzche, aż do Uroczyszczu błota Pustułowskiego, które nazywają błoto ruda, á tym błotem w wierzch do krynicy, od krynicy doliną ná gore, do kopca, ná którym iest kamień postawiony niby na mile, od kopca i kamienia ná rog dąbrowy przez pole do kopca, który iest w dąbrowie Szolomney niby ná poł milę do trzech kopcow, od tych trzech kopcow do Siahłowki rudy niby ná ćwierć mile, gdzie Siahłowka w pada w rzekę Bołwanec, i przeszedłszy rude Siahłowke, porzuciwszy rude, w prawo, prowadzili ponad rzeczką Bołwancem w wierzch niby ná cztery strzelenia z łuku do stawu Xiążąt ZBARAZKICH, który iest ná pomienionej rzece Bołwańcu; z tamtąd od grobli ponad tąż rzeczką w gore, do głębokiej doliny iakby mile, á tą głęboką doliną w gore do Bozkiej dąbrowy i do gościńca, który idzie z Wołczyfzcz do czarnego Ostrowa niby ná poł milę, przez tę zaś drogę prosto dąbrową do zieloney krynicy niby ná milę. Tu powiedzieli Xiążęta ZBARAZCY, iż w tey dąbrowie naszey iest pasieka Starosty Kamienieckiego Pana WŁODKI, ktorey on teraz używa na własnym gruncie naszym, za pozwoleniem naszym

fzym i za listem jego, który nam dał na siebie. Mowili oraz, iż u tey zieloney krynicy zkończyła się granica nasza Wołoczyska W. X. ze wsiami Koronnemi Andrzeia ORZECZOWSKIEGO wsią Orzechowem, Pana Macieja WŁODKI Rożyszczem, z miasteczkiem Satanowem CHODOROWSKIEGO, z Kumanowem TELEFUSOWYM, z Horodkiem Swirszczowym, z Czarnym ostrowem, który spólnie trzymają, Pan Swirszczowski, z Panem WŁODKIEM Starostą Kamienieckim. Tego obwodu Xiążąt ZBARAZKICH od głębokiey doliny, do zieloney krynicy wzdłuż jest niby na pośliodmy mile, i tu u tey zieloney krynicy zdali granicę Xiążęta ZBARAZCY Xciu Fedorowi WISZNIOWIECKIEMU wsi jego Dorofieiwcow, i Xiężnie ZBARAZKIEY Matce swoiey wsi JeyMci Ozechowcow.

Tegoż dnia Urzędnik Xcia Fedora WISZNIOWIECKIEGO Dorofieiewski, Marcin z Urzędnikiem Xiężny ZBARAZKIEY Ozechowskim Mikłaszem prowadzili od pomienioney zieloney krynicy, mieniać bydź granicę swoią, ze wsią Starosty Kamienieckiego Pana WŁODKI Czarnym ostrowem, prowadzili zaś polem do uroczyzcza czarney łoży, gdzie bywała pasieka, z ktorey dań dawano Xciu WISZNIOWIECKIEMU. Od czarney łoży doliną w wierzch błota Boha, mowiąc, iż u tego błota Boha skończyła się granica Xcia WISZNIOWIECKIEGO i Xiężny ZBARAZKIEY, a zaczyna się granica Kuźmińska. Tego obwodu Xcia WISZNIOWIECKIEGO i Xiężny ZBARAZKIEY, od zieloney krynicy do błota Boha jest niby na dwie mile. Naprzeciw tego obwodu Xiążąt ZBARAZKICH Zamku Ich *Wołoczyc* miał bydź obwód Koronny, ale nam go nie wyprowadzono.

Y ztąd roziechaliśmy się z Towarzyszmi naszymi Koronnemi.

W Zamku Xiążąt ZBARAZKICH w Wołoczyskach, umowiliśmy się byli z pomienionemi Towarzyszmi naszymi Koronnemi, ziechać się na granicę nazaiutrz, oni do nas nie wyiechali,

iechali, ale poiechali do Międzyboża odstępuiąc siedm mil od granic; chcieli oni byli, ażebyśmy do nich iechali do Międzyboża, myśmy tam niepoiechali, aleśmy iechali przed się granicą W.X. do Kuźmińskiej włości, i aż do Czudnowskiej granicy. Od Czudnowskiej granicy Powiatu Kijowskiego, do granicy Winnickiej, Braclawskiej; potym do Siemakowcow, i ich przez sługi nasze, iako też i przez listy upominaliśmy, ażeby oni według rozkazania Hospodara Jmci na granicę wyiechali; oni do nas przysłali swego Dziaka wymawiając się raz Tatarami, powtore że nie mają, ktoby im granicę opowiedział iako czarnego Ostrowa Zamku Pana Starosty Kamieńskiego Pana WŁODKI, tak też Międzyboża Zamku Woiewody Belzkiego, oraz Zamku Hospodarskiego Chmielnickiego, mowiąc, iż tak Starosta Kamieniecki, iako też Woiewoda Belzki są na posłudze Hospodarskiej, a Pan WISLICKI jest we Lwowie; Urzędnik zaś Chmielnicki powiada, iż informacyi o tey granicy nie ma od Pana swego; myśmy na to odpowiedzieli: gdziekolwiekśmy pierwey spisywali granice Starostw, Dzierżaw, Zamkow i Dworow Hospodarskich, tak też po Xiążęcych, i Pańskich majątnościach, wktorych ich samych nie było, Urzędnicy nam y ludzie starsi szkody swoje, i granice opowiadali, przetośmy żadney zwłoki i omieszkania nie cierpieli, iako nie mniej i teraz lubo Starosta Kuźmiński Pan SIEMASZKO, i Xiężny Iliney z Czudnowa Urzędnik z sługami i boiarami JeyMci poszli wpogon za Tatarami, Urzędnikow iednak i ludzi starych na mieyscu swoim zostawili, i informacyą im dali; i ci nam granice opowiadali i spisywaliśmy ie. Powtornieśmy ich potym prosili, aby się z nami ziechali między Woniaczynem, i wsią Chmielnicką Jewczem i Ousem, i ażeby tam z nami się rozmowili; bawiliśmy się tedy w Woniaczynie tydzień czekając na nich, oni do nas przyiechać nie chcieli; potym poiechaliśmy do Winnicy, tam ludzie z pogoni przyszli, i Pan Woiewoda Belzki

Bełzki sam był obecny w Winnicy, i bawiliśmy się u Pana Woiewody tydzień, i posyłałiśmy do nich, á oni bydź nie chcieli, i nam nie odpisali.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Oktobra siódmy dzień we Czwartek.

Woyt Kuźmiński Maxym z Boiarami i ludźmi Kuźmińskimi prowadzili od błota Boha, gdzie podali granicę swoją Urzędnik Xiążęcia Alexandra WISZNIOWIECKIEGO Dorefiowski Marcin, i Urzędnik Xiężny ZBARAZKIEY Ozechowski Mikłasz, prosto przez dąbrowę i pole od błota Bożka, z którego wychodzi rzeka Bożek, i tą rzeką Bożkiem w niz po poł rzeki aż do wsi Kuźmińskiej Hlebowcow, mianuiąc po prawey stronie rzeki Bożka Powiat Kamieniecki grunt Zamku Czarnego Ostrowa Starosty Kamienieckiego Pana WŁODKI, i Pana ŚWIERSZCZA, á po lewey W. X. Włości Kuźmińskiej. Ode wsi Hlebowcow tą rzeką Bożkiem w niz do wsi Ziemian Kuźmińskich Kotiużyńcow. Tu powiedzieli, iż granice mają po poł rzeki Bożka ze wsią Międzybożką Wezdenkami. Ode wsi Kotiużyńcow prowadzili wyżej pomienioną rzeką Bożkiem do wsi Kuźmińskiej Deszkowcow, mowiąc, iż wieś Deszkowce ma granice po poł rzeki ze wsią Międzybożką Chodkowcami, ztamtąd prowadzili tą rzeką Bożkiem w niz do wsi Jemeiewskiej Powiatu Kuźmińskiego, mieniać sobie bydź granice pośrzod tey rzeki ze wsią Międzybożką Paszkowcami, ode wsi Jemeiewskiej tymże Bożkiem w niz po poł rzeki, aż do wsi Międzybożkiej Mitkowcow, i do rzeczki Smalczy, która wpada w Bożek, mieniać bydź sobie granice połowe tey rzeki Smalczy, i że po prawey stronie iest Powiat Międzybożki, á po lewey Powiat Kuźmiński. Potym tą rzeczką Smalczą w wierzch do drogi, która idzie od Pilewcow do Międzyboża, tąż zaś drogą do krynicy, która iest pośrzod wsi Pilewcow, aż do rzeki

rzeki Ikowy, a od tey krynicy prosto; przez rzekę, Ikowe, do ktorey wpada, i przez pole okrągłe aż do drog rozstaynych, iedna idzie do Basarabowa, druga do Hubina, i tą drogą Basarabowską aż do Strozowey mogiły, od tey mogiły do rzeczki Łozwy, gdzie oraz podali granice Zamku Xieźny ILINEY Czudnowskiego.

Tego obwodu, poczawszy od błota Boha po wszystkich tych Uroczysszczach aż do rzeki Łozwy, iest blisko dwanaście mil. W tym zaś obwodzie włości Kuźmińskiej osadzili Koronni wśie swoje ná gruncie Kuźmińskim JKMcI W. X. z Kamieńca wieś *Pilewce* osadzona od dziewięciu lat, z Międzyboża pierwsza wieś Pana Hincy osadzona za Krola Alexandra, druga *Ibnatowce* osadzona od dwunastu lat, trzecia *Małomolińce* osadzona od trzydziestu lat, czwarta *Wołosowce* osadzona tego roku; wszystkich tedy wśi ná gruncie Kuźmińskim JKMcI osadzonych iest pięć

O B W O D W. X I E Ś T W A.

Miesiąca Oktobra dziewięty dzień w Sobotę.

Urzednik Xieźny ILINEY Beaty KOSTELECKIEY Czudnowski Ienia, z Boiarami i ludźmi Xieźny ILINEY Czudnowskimi prowadził od mogiły strozowey, i od rzeki Łozwy, gdzie zdali granice swoje, ludzie W. X, JKMcI włości Kuźmińskiej, mieniać bydź granice Czudnowskich wiosek Zurbińcow, Kalńcow z Hruszkiem, Lanowfczyzną, Pelepelfzczyzną, Hrydkowczyzną, i Burkowcami Panow KALENIKOWICZOW, ktore teraz trzyma Pan Wasil Tyszkiewicz, tudziesz Hołoweńczyc z Zamkiem Chmielnickim, i ze wśiami Zamku Chmielnickiego Ilatkowcami, Kumanowcami, Zberezną. Prowadzili zaś od pomienioney mogiły strozowey, i od rzeki Łozwy czarną drogą mowiąc, iż tu przychodzi granica wśi Wurkowskiey Panow KALENIKOWICZOW, a teraz iest Pana Wasila TYSZKIEWICZA. Tą Czarną drogą do
mogiły

mogily Honczarychy, w wierzch błota Uroczyszczem Mitnika. Tu powiedzieli, iż przychodzi granica wsi Berdyczowskiej Panow KALENIKOWICZOW á teraz Pana Wasila TYSZKIEWICZA. Od błota Mytnika prowadzili do Niemirowskiej Dąbrowki mówiąc, iż tu się zchodzi Ziemia Powiatu Kiiowskiego, Ułanowskiego Horodyszczca, od Dąbrowki Niemirowskiej do rudy, do Uroczyszczca białego rekawa, które drugim imieniem nazywają Trostenc, i tą Rudą w niz aż do uścia Rudy Hołowczyny, i powiedzieli, iż tu przychodzi granica Horodyszczca Pana Symona KMITY Pikowska. Potym pomienioną rudę Hołowczyną porzuciwszy wlewo ku rzece Snewotowce w wierzch lasu Chodorowskiego. Od tego lasu prowadzili pośród rudy Berezowej, á od tey rudy w wierzch rudy Bereźnickiej, od rudy Bereźnickiej do stawu Ruminowskiego, od stawu Ruminowskiego pomienioną rzeczką w niz do rzeki Boha, mówiąc, iż którędyśmy po wszystkich tych uroczyszczach prowadzili, począwszy od mogily stróżowej aż do rzeki Boha, tam jest po lewey stronie grunt W. X. Powiatu Kijowskiego, włości Winnickiej, á po prawey Powiat Chmielnicki. Tego obwodu od mogily stróżowej po wszystkich tych uroczyszczach aż do rzeki Boha, wzdłuż jest niby na dziewięć mil; i tu zdali granicę wsi Kamienohorskiej W. X. Powiatu Kijowskiego Pani DUBICKIEY.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Oktobra jedynasty dzień w Poniedziałek.

Ludzie Pani Anastazyi DUBICKIEY, wsi Powiatu Kijowskiego Kamiennohorskiej, włości Winnickiej Semen Ataman, Wasil Janowicz, i Paweł z inżemi ludźmi Pani swoiey prowadzili, mieniać bydz granicę swoją ze wsią Powiatu Chmielnickiego Jewładowską od rzeki Boha, gdzie Ruminowka rzeczką wpada w rzekę Boh, prosto przez rzekę Boh do błota, á bło-

A†a

tem

tem do jeziora uroczyzcza Wiwioneia, i śrzodkiem jeziora do rubeży, ktore są przy drodze wielkiej Kamiennohorskiej mowiąc, iż u tey drogi, i u tych rubeżow od dawnych czasow i od Przodkow ich, o złodzieystwo i o wszelkie krzywdy tak ze wsi Koronnych, iako też i z W. X. Powiatu Kijowskiego sądy się odprawują. Ztąd poprowadzili prosto przez las do pasieki Jewoiey, którą pasiekę Chmielniczanie nie dawnemi czasy odebrali, i sami ją trzymają; od pomienioney zaś Jewskiej pasieki drogą, która idzie odewsi Powiatu Chmielnickiego Jewładowskiej do wsi Powiatu Winnickiego Jackowcow, do rzeczki Bobrowki, od rzeki Bobrowki do Rudy Kropiwny, do granicy Ziemianina Winnickiego Kondrata, wsi jego Jackowcow, mowiąc: ktorędyśmy prowadzili, po tych wszystkich uroczyzczach po lewey stronie iest ziemia W. X. Powiatu Kijowskiego grunt Pani naszey, a po prawey Powiatu Chmielnickiego. Tegoż obwodu ludzi Pani Anasztazyi Dubickiej, od rzeki Boha do rudy Kropiwny, po tych wszystkich uroczyzczach wzduż iest niby na dwie mile.

Do Ziemianina Winnickiego Powiatu Kondrata i Braci jego pofyłaliśmy Dworzanina Hospodarskiego, i samiśmy przed Panem Symonem KMITA, pomienionemu Kondratowi Jackowskiemu mowili, i z Urzędu Winnickiego nie poiednokrotnieśmy jego obwieszczali, ażeby nam granice i krzywdy swoje opowiedział, lub spisał, czekaliśmy na to tydzień, ale on nie przybył, my też granic wsi jego Jackowskiej nie spisali, bośmy nie mieli od kogo wziąć sprawy.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Oktobra dwudziesty dzień we Szrodę.

Pan Symon KMITA z ludźmi Dworu Hospodarskiego, Dzierżawy swoiey Woniaczyna opowiedział granicę ludzi Woniaczynskich, Powiatu Winnickiego, ze wsią Powiatu Chmielnickiego
Zurawlem

Zurawlem, od wierzchu potoku Mozowa, lasem, hrada do łoży długiej, która jest wyżej uroczyzcza Bryznelewa. Od długiej łoży, przez Suhodolski potok lasem do uyscia Białowińskiego potoku, gdzie ten potok wpada w rzekę Izharyk, mówiąc, iż tu przychodzi granica wsi Powiatu Chmielnickiego Jewcza. Od uyscia Białowińskiego prowadził nas, mając pola Białowińskie po lewey stronie, do Romanowskiej drogi, a przez tę drogę do łoży do drogi Olewitskiej, która wychodzi z lasu Jewcza przez pole prosto do długiego lasu, ten las mając w prawo, do uroczyzcza Lunewa lasku, który jest pośrzod pola; potym śródkiem tego lasku przez pole na rog dąbrowy, pośrzod łoży, która jest pod Metkowem lasem. Tu powiedzieli, iż ktorędyśmy prowadzili, wszystko jest grunt po lewey stronie W. Xięstwa Powiatu Kijowskiego włości Winnickiej, ludzi Woniaczyńskich a po prawey grunt ludzi Powiatu Chmielnickiego wsi Jewcza i Zurawla; i tu się skończyła granica Woyniaczyńska, a zaczyna się granica Pana Symona KMITY wsi jego Letyna. Tego obwo-
du Woniaczyńskiego od wierzchu potoku Mozowa, do łoży, która jest pod lasem Metkowem, wzdłuż jest niby na półtory milę

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Oktobra dwudziesty pierwszy dzień we Czwartek.

Pan Symon KMITA z ludźmi wsi swoiey Letyńskiej, prowadził mieniąc bydz granicę wsi swoiey Letyna, ze wsią Powiatu Kamienieckiego Dziakowcami, od łoży, która jest pod lasem Metkowym, gdzie mu granicę zdali ludzie Woniaczyńscy do rudy Zasielowskiej polem, a od rudy Zasielowskiej dąbrową do sianożęci człeka P. KMITY Letyńskiego Buynakowey, od sianożęci Buynakowey dąbrową przez rzeczke Letinkę, do łoży, która jest na rzece Letince. Tu powiedział P. KMITA, iż granica Powiatu Kamienieckiego wsi Dziakowskiej skończyła się, a zaczyna się granica drugiey wsi Powiatu Kamienieckiego Bahrynowskiej.

nowskięy. Od łozy prowadził dąbrową hrada do uroczyzcza błota Kuliha, potym prosto przez te błoto Kulih doliną i dąbrową do lasu, do uroczyzcza Dołzka. Od lasu Dołzka do drogi, która idzie od Letina do Bahrynówcow, i do brzozy, która przy tey drodze stoi na wskroś przebita, potym do pasieki Letyńskiej, mając tę pasiekę w lewo. Tu powiedział Pan KMITA: ktorędyśmy prowadzili, tam wszędzie po lewey stronie jest ziemia W. X. Powiatu Kijowskiego Winnicka, grunt własny wsi moiey Letińskiej, a po prawey grunt wsi Powiatu Kamienieckiego Dziakówcow i Bahrynówcow. Y tu się granica moja skończyła, a zaczyna się Ziemia Mikulinskiich wsi ich Mikulina. Tego obwodu Pana KMITY Letińskiego od łozy, która jest pod lasem Metkowym, do drogi, która idzie z Letina do Bahrynówcow do brzozy przebitey wzdłuż jest niby na półtrzeci milę.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Oktobra dwudziesty wtory dzień w Piątek.

Ziemia Powiatu Winnickiego Jan i Piotr MIKULINSKY prowadzili nas, mieniając bydz granicę wsi swoiey Mikulina ze wsią Powiatu Kamienieckiego Bahrynówem, od brzozy przebitey, gdzie zdał im granicę Pan Symon KMITA, dąbrową mimo uroczyzcze lasu Dołzka, od lasu Dołzka dąbrową aż do rzeki Zhary, i tu zdali granicę Matce swey Pani MIKULINSKIEY wsi jey Poczapincow. Tego obwodu MIKULINSKICH, od brzozy przebitey do rzeki Zhary, wzdłuż jest niby na milę.

Tegoż dnia w Piątek. Ziemia Hospodarska Powiatu Winnickiego DUCHNA MIKULINSKA prowadziła, mieniając bydz granicę wsi swoiey Poczapincow ze wsią Powiatu Chmielnickiego Lysohorcami, od Mikulinskiey granicy od rzeki Zhary, gdzie rzeczka Kobelka wpada w rzeczkę Zhare, i tą rzeczką Kobelką w wierzch do Loboykowej doliny, i przez tę dolinę Lobeykową do lasu uroczyzcza Skoworodczyna, a od rogu Skoworodczyna

rodczyna rudą do rzeczki Rowca, i przez tę rzeczkę Rowiec do Bubnowey doliny. Tu powiedziała MIKULINSKA, iż tu przychodzi granica wsi Powiatu Barskiego Kuryłowcow. Prowadziła nas potym tą Bubnową doliną w górę lasem Mychowym do potoku, i do drogi, która idzie z Poczapińcow do Kuryłowicz, mówiąc, iż którądy ja prowadziła, tam jest wszędzie po lewey stronie grunt W. X. Powiatu Kijowskiego włości Winnickiey, a wsi moiey Poczapińcow, po prawey zaś jest ziemia Powiatu Chmielnickiego wsi Lysohorskiey, a drugiey Powiatu Barskiego Kuryłowcow, i rzekła, iż się tu granica moja kończy. a zaczyna się Pani MICHNOWEY JAKUBOWICZOWEY, i Zięcia jej Pana Fedora BOKIEIA. Tego obwodu Mikulinskiego wsi Poczapińcow, od rzeki Zhary, do drogi, która idzie z Poczapińcow do Kuryłowcow, wzdłuż jest niby na trzy mile.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Oktobra dwudziesty trzeci dzień w Sobotę.

Ziemiańska Hołpodarska Powiatu Winnickiego Pani MICHNOWA JAKUBOWICZOWA Pani BOHDANOWA, z Zięciem swoim Panem Chwedorem BOKIEIEM prowadzili, mieniąc bydy granicę wsi swoiey Machnowskiey, ze wsią Powiatu Barskiego Kuryłowcami, od granicy Pani MIKULINSKIEY, wsi iey Poczapińcow do drogi, która idzie z Poczapińcow do Kuryłowcow, gdzie zdała im granicę MIKULINSKA. Prowadzili zaś od tey drogi wlewo przez las Mnichnowski do doliny, a tą doliną do krynicy, która wychodzi z rzeczki Olszanki. Tu powiedzieli iż granica wsi Machnowskiey kończy się, a zaczyna się drugiey wsi Pani MNICHNOWEY Nowoliecka granica, ze wsią Powiatu Barskiego Bielikowcami. Prowadzili zatym pomienioną rzeczka Olszanką w niz do krynicy, potym też rzeczka Olszankę wlewo porzuciwszy, od krynicy prowadzili pro-

sto przez górę do uroczyszcz Propastyzcza, i do lip. Od uroczyszcz Propastyzcz, i od lip, doliną przez drogę, która idzie od Bielikowicz do Siemakowicz do uroczyszcz Osia nie daleko od drogi. Od Osia doliną przez las, pasiekę Siemakowską mając po lewey stronie, a po prawey las Bielikowski; od tego lasu przez dąbrowę do Ianczolinowego rogu, rzucając pasiekę Siemakowską w lewo, a w prawo Ziemię Bielikowską. Od rogu Ianczalinowskiego przez dąbrowę do uroczyszcz Iażwin, od uroczyszcz Iażwin, doliną do uroczyszcz Saki Ozerca, od Saki przez rzekę Row do pięciu kopców, które porządkiem jeden podle drugiego stoją. Od tych kopców doliną przez laski Mzaczyńskie, od tych laskow do wsi Mołochonowa, a lasem Mołochonowym pasiekę wsi Powiatu Barskiego Bielikowcow mając w prawo, a Pani MICHNOWEY pasiekę Siemakowską w lewo wdłuż, od tego lasu aż do szlaku Koczmańskiego. Tu powiedziała Ziemiarka Hospodarska Pani MICHNOWA JAKUBOWICZOWA z Zięciem swoim P. FEDOREM BOKIEM, iż tu się granica wsi naszych kończy, a zaczyna się Powiatu Braclawskiego, Ziemi Braclawskich Noskowiczow, przydając, iż ktorędyśmy prowadzili, po lewey stronie jest Ziemia W. Xięstwa Powiatu Kiiowskiego, włości Winnickiey, wsi naszych Machnowcow i Nowosielec, po prawey zaś, wsi Powiatu Barskiego Kuryłowcow i Bielikowcow. Tego obwodu MICHNOWEY JAKUBOWICZOWEY od granicy Mikulińskiej do szlaku Koczmańskiego, po wszystkich tych uroczyszczach, jest wdłuż niby na dwie mile.

Tegoż dnia Miesiąca Oktobra dwudziesty trzeci dzień w Sobotę.

Ziemianie Powiatu Braclawskiego, JAN, MICHAŁ, STECKO i BRAYZO Noszowiccy prowadzili, mieniąc bydlę granicę wsi swojej Noskowskiey ze wsią Powiatu Braclawskiego Słobodkami od szlaku Koczmańskiego, gdzie zdała granicę Pa-
ni

ni Michnowa IAKUBOWICZOWA, i tym szlakiem Koczmańskim mimo rog lasu Mołochonowskiego do lasu Hliniszcz, od tego lasu uroczyścza Hliniszcz porzuciwszy w prawo szlak Koczmański prowadzili nás dąbrową do lasu uroczyścza Jarzębatego, od lasu Jarzębatego do rzeczki Morafy, do Kamienia białego, który leży nad brzegiem rzeczki Morafy, i przez tę rzeczkę Morafę do uroczyścza Trylesów. Potym przez te Trylesy do rudy, do potoku Hoyczałowskiego, i tą rudą w niz mimo pasiekę pomienionych Ziemiann Powiatu Braclawskiego Noskowcow, mając pasiekę w lewo. Potym tymże potokiem do gory, która iest nad Woyczałowską doliną, i tu zdali granicę Ziemianinowi Powiatu Braclawskiego FEDOROWI ZIALOWSKIEMU mówiąc: ktorędyśmy prowadzili tam po lewey stronie grunt iest W. X. Powiatu Braclawskiego, nasza własna i dziedziczna Ziemia. Tego obwodu Noszowiczow od szlaku KOCZMANSKIEGO do gory, która iest nad Woyczałowską doliną wzdłuż iest niby ná dwie mile.

O B W O D W. X I E S T W A.

Miesiąca Oktobra dwudziesty czwarty dzień w Niedzielę.

Ziemianin Powiatu Braclawskiego FEDOR ZIALOWSKI prowadził, mieniać bydz granicę wsi swoiey Ziałowskiey ze wsią Powiatu Barskiego Kaczmałowską od gory, która iest nad Woyczałowską doliną, gdzie mu zdali granicę Ziemianie Noszowscy, pomienionymże lasem, uroczyśczem Trylesowskim doliną i potokiem uroczyśczem Hoyczałowskim, i tą doliną Hoyczałowską wychodząc z owego lasu iak się ten las kończy, mieniać iż po lewey stronie grunt iest iego dziedziczny Powiatu Kiiowskiego, á po prawey Ziemia Barska, Powiat Kamieniecki. Y tu zdał granicę Ziemianinowi Powiatu Braclawskiego DANKOWI KOPYSTERYNSKIEMU. Tego obwodu Ziałowskiego iest niby ná pół mile.

Pomienio-

Pomieniony KOPYSTERYNSKI mieszka w *Barze*, a tey wsi *Kopysteryńskiej* z *Baru* używa, przeto nie było, ktoby tę granicę, mógł wyprowadzić. Tenże DANKO KOPYSTERYNSKI powinienby był zdać granicę, Ziemianinowi Powiatu Braclawskiego PIOTROWI BRATKOWICZOWI, tylko że ten PIOTR BRATKOWICZ nie był, iedno Podstarości iego Winnicki Bohusz Szeliwowski. Posyłałiśmy po kilka razy do niego, i czekaliśmy półtory Niedzieli, ale on nie przybył. Wkrotce potym tenże PIOTR BRATKO przysłał na karcie spisana granicę, swoią przez Ziemianina Powiatu Braclawskiego IGNACEGO KLESZCZOWSKIEGO. Mysmy ten spisek kazali w Xięgi wpisać, to iest Jmie Piotra Bratkowicza: Bratkowska Suhrań z Polakami, z FEDOREM SIENKOWSKIM w Powiecie Kamienieckim.

Naprzod hrań poczawszy od Ziemi *Werchniacskiej* poszła Bratkowska Ziemia z Polską Ziemią Suhrań po wierzch stawu Miskowa, od stawu Miskowa w wierzch dolin Kaliszowych, od dolin Kaliszowych doliną poboyną aż do końca poboyny, od poboyny doliny przez rudę Ufowiszczę, od rudy Ufowiszcza do lasu wilczych Jazwiniszcz. Tu pomieniony Bratkowicz powinienby był zdać granicę BIALEMU SKINDEROWI wsi iego Czerniewcow, ten zaś BIAŁY SKINDER powinienby zdać granicę Ziemianinowi Powiatu Braclawskiego RUSINCOWI; a tak wszyscy Ziemianie Powiatu Braclawskiego, ktorzy granicę mają z Powiatem Barskim, i Kamienieckim aż do granicy Ziemianina Braclawskiego IGNACEGO KLESZCZOWSKIEGO nie staneli, i posluszeństwa na rozkaz JKMcI Hospodarski, na dostanie i przykazem Xcia DMITRA FEDOROWICZA Starościca Włodzimirskiego, który iest na miejscu Oycy swego, i na obwieszczenie Podstarościego Braclawskiego nie wykonali, i granic swoich nie wyprowadzili.

Stanawszy przed nami Ziemianin Powiatu Braclawskiego IGNACY STECKOWICZ Kleszczewski powiedział: od ktorych-
bym ia

bym iá miał granice moje wziąć nie wiem, bo ie Tata-
rowie dawno zabrali, i od dawnych czasow iest puſta. Je-
dnak opowiadam moią granicę wsi moiey *Rusowa*, z Ziemiani-
nem Barskim Powiatu Kamienieckiego Benkiem, poczawszy od
Uyscia rzeczeki *Buſzy*, ktora wychodzi z Powiatu Braclawskie-
go, á wpada wrzekę *Morafę*, wniz polem i dąbrową, aż do rze-
ki *Dnieſtra*. Tey granicy iego iest niby ná trzy mile. Tu
mowił, iż poſrzod tey rzeczeki *Morafy* granica idzie W. X. po
lewey ſtronie, á Powiat Kamieniecki grunt Barski po prawey,
po rzekę *Dnieſtr*, wniz *Dnieſtra* po poſrzeki aż do *Widowa* jeziora
idzie W. X. L. Tenże *KLESZCZEWSKI* powiedział, iż *PIOTR* Woie-
woda *Wołoski* przeszły ná włafnym gruncie moim i ná Barskim, ná
rzece *Zmarachte* młyn poſtawił, i ná tymże gruncie moim *Wołofza*
ſw ywolnie paſieki ma, ſiano koſi, i paſznie paſie.

Oblata Granic między Powiatami Woiewodztwa
Wołyńskiego, á Powiatem Piskim, Kijow-
skim, y innemi. Anno 1629. dnia 3. 7bra.

*Wypis z Xiąg Grodzkich Zamku Luckiego, Roku
Tysiąc Sześćset Dwidziesiątego Dziewiątego, Mie-
siąca Septembra Trzeciego Dnia.*

Na Urzędzie Grodzkim Luckim w Zamku J. K. Mci przede-
mną *IWANEM WYHOWSKIM* będącym na ten czas Namie-
śnikiem Podstarostwa Luckiego, i Xiągami ninieyszemi Grodz-
kimi Luckimi: postanowiwszy się oczywiſto Szlachetny Pan
WACLAW RYTEL ſługa Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Jmci
Jerzego CZARTORYSKIEGO, Imieniem tegoż Pana ſwego dla
wpisania do Xiąg ninieyszich Grodzkich Luckich, podał per

Bb †

Oblatam

25

Ł-
ki,
lek
ań-
Jo-
A-
wca
Vo-
PIE-
ta i
oło-
szla-
rno-
wſzy
Po-
opra-
cſet
ia,

Oblatam Extrakt Autentyczny, z Pieczęcią więkſzey Kancellaryi W. X. L. z podpisem ręki Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Jmci Albrychta Stanisława RADZIWIŁŁA Kanclerza W. X. L. rozgraniczenia pewnych Woiewodztw, i Powiatow, niżej w tym Extraktcie wpifanych, mianowicie wyrażonych, o czym ten *Extrakt* ſzerzey w ſobie ma, proſząc aby przyięty, i do Xiąg w piſany był, ktorego Ja Urząd dla wpifania do Xiąg przyimuiąc czytałem, i tak ſię w ſobie ma. Zygmunt III. Bożą miłością Krol Polski, Wielki Xiąże Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Zmuydzki, Inflandski, Szwedzki, Gotski, Wandalski dziedziczny Krol. Oznamuiem tym Liſtem naszym, komu o tym wie dzieć należy, iż byliſmy proſzeni o wydanie z Xiąg Kancellaryi naszej więkſzey W. X. L. Za panowania ſwiątobliwey pamięci Krola Jmci Zygmunta Augusta Vidimusem rozgraniczenia Powiatow Wołyńskich, i Wielkiego Xięstwa Litewskiego, ktore ſłowo do ſłowa tak ſię w ſobie ma. Powiat Lucki z Włodzimierskim, poczawſzy od granicy Koronney Powiatu Bełskiego, Siola Luczyc, w granicę Milatycką, zoſtawuiąc Powiat Lucki w prawo, a Włodzimirski Porzyck w lewo, Naweholyfec, i Podberezie zoſtawuiąc także w prawo, a Jawidow w lewo a Imienia Pana MIKOŁAJA SAPIEHY Koziatyn, i Lemieſzow w prawo, a Białe pole Korbytow, Swinychy, w lewo, a Raczyn w prawo, Korytnica w lewo, Puſtomyt, Błudow, Bubniow, Ozwitycze, Sadow na prawo; Markowicze, Cholopce, Małczanow, Oſwiatycze na lewo; Witowicz, Drozdnie, i Bytyn, Radowicz na prawo; Robolow Kupeczow na lewo; Mielnica, Brzuchowicze, Uſitowy, Steblin na prawo; Kowel, Nieſuchoiże i Kofzyc Kamień na lewo; Obzyc Czerwiſzcza na prawo; Wielbiaſką granicą, a tam ſię poczyna Powiat Piński: Kilkcaſzy, ſioły do Pińska, aż do Czernco Grodka, granica Czernco Grodzką do Czartoryſka, zoſtawuiąc Czartoryſk ze wſzytkiemi ſioły na prawo, w Dąbrowicką granicę, zoſtawuiąc Dombrowickie wſzytkie
i Wy-

i Wysocką na lewo, w Piński Powiat, Stepań ze wszystkimi sioly i Sern Xięcia CZARTORYSKIEGO na prawo, w granicę Strzelska, dzierząc Strzelsko na lewo w rzekę Słucz, a rzeką Słucz w wierzch, gdzie przyszła granica Krzemieniecka do Bárańców, i Czartoryska, Baranowiec Łucki Powiat, a Czartorysk Krzemieniecki Powiat. Powiat Łucki z Krzemienieckim począwszy od granicy Polskiej od Strzemelca, Zamku Łaszczowa, po połowie rzeki Styra do Uylca rzeki Płaszowki, od tego Uylcia Perenyską i Werbieńską granicę zostawując na lewo, Tesłuczow i Zabobrzyki na prawo ku Krzemieńcu, Rohozne, Wolica z Przysiołki Wolnickimi na lewo Łucki Powiat, Kozin, Białogrodko, Milcze na prawo. Zahore Panow Jełowickich, drugie Zahore i Tyniki Xiążęcia Woiewody Kiiowskiego, Rohozow, w Łucki Powiat, Pererost w Krzemieniecki Powiat, na prawo z Siolami, Dubno na lewo, Antonowce na prawo, Obkon na lewo, Buszcza na prawo, a Hłuchy na lewo, Machowo na prawo, Bołotkowcy na lewo, Rodofzcza na prawo, Kuniow na lewo, Borowica na prawo, Polonne na lewo, Mokrzec, Zasław na prawo, Białotyn na lewo, od Białotyna przez Horyń rzekę do Uscia rzeki Chwetochoy, a Chwetochoą w wierzch do lasu wielkiego Chwetu, na lewo Powiat Łucki, a na prawo Powiat Krzemieniecki, a tym lasem do rzeki Słuczy po połowie ten las dzierząc, na lewo Powiat Łucki, a na prawo Powiat Krzemieniecki. Nad rzeką Słuczą siolo Baranowiec w Łucki Powiat, a Czartorysk w Krzemieniecki Powiat, a odtąd w wierzch Słuczy Kijowski Powiat, aż do mogiły Honczarychy, ktora stoi nad wielkim głównym Szlakiem Tatarskim, i do granic Koronnych, a granicami Koronnemi, aż do tegoż mieysca pomienionego Strzemilca, zkad się ta granica poczęła. Granica powiatu Pińskiego, począwszy Dombrowica i Wysocko, i Grodek Dawidow, Turow, także od Turowa w wierzch rzeki Prypety zajmując lasu i Choteni-cze, i Wychonofzcz błotami w jezioro Świętyckie: odtąd błotami

tami mimo Hiczycy, zajmując Zdytow wielki, i z Imienia Jmci Pana Mikołaja Narużewicza Chomsko, i Zubiez, odtąd w wierzch rzeką po Hadelsko, po granicę Kobryńską, granicą Kobryńską zajmując wsiątkę włość Borodycką po granicę Rateńską siola Powsti. Tą granicą Rateńską zajmując Ilbiaz ze wsiątkie- mi sioty i Czerno Horodek, a ztąd Pińską granicą od Czartoryska aż do Dombrowicy Woiewodztwa Kijowskiego. Xięgi aby były rozłożone na trzech mieyscach, dla dalekości drogi, i też iż nie iest Szlachta częsta, pierwsze Xięgi w Kijowie, drugie w Zytomierzu. Granica Kijowska z Krzemieniecką od Honczarychy, poczyna się w Słucz, a Słucz na doł Czartoryey Pani Siemałzkowey Starościney Krzemienieckiey, a odtąd do Kołodenney siola Szachna, i daley Słucz do Kamiennego siola Pana Babińskiego, w granicę Dombrowicką, dzierząc po prawo Powiat Kijowski, a po lewo Piński, Dombrowicki grunt. A Dombrowicką granicą aż do Uscia rzeki w Borty, zajmując Grudkow granic Horodeńskich, i Turowskich, aż do Mozyrskiej granicy, dzierząc po Uborty, po prawo siola Biskupie i Kanonickie do Prypety Mozyrską granicą, do Brahinskiej granicy, a Brahinską granicą do Dniepru po lewey stronie puszczając włość Rzeczycką, do Lubecza, a z Lubecza wniz Dnieprem po obudwoch stronach Dniepra, aż do rzeki Desny, do Ostrowca, od tąd do Kijowa Dnieprem dołem, do Czerkasy Kaniewa, i do białey Cerkwi. Od tąd przez pole prosto między Słobody i Pikowa Powiatową granicą Kijowską, aż do teyże pięty, mogiły Honczarychy; granica Kijow z Zytomierzem po Brusilow, od Brusilowa prosto przez Dombrowicę, do rzeki Teterewa, i do Imienia Pana Kuchmistrzowego Kisielewicz do siola Miropola iegoż Worobiewicz, a od tąd na Zameczek Zabne do rzeki Uszy, od tąd na siolo Muchoiedowicze, a od Muchoiedowicz do Słowenney, Słowenną dołem aż do Prypety. Po prawey stronie Powiat Kijowski, a po lewey Mozyrski. A przez rzekę

rzekę Prypet, zostawuiąc po lewo Rzeczyce ze wszystkiemi granicami, a po prawo Brahin ze wszystkim Powiatem Kijowskim aż do Dniepra, i za Dniepr Lubeckiem granicami do Ostrowy, i do Kijowa, Mozyr, Owrucz, okoliczność granic siół ma, ale w Mozyrze Hospodar sąd zasiada, a w Owruczu trzecie Xięgi, a z czwartey strony Zytomierz granica z Owruczowem po Sieliszcze Czernowicze. Od tąd Cetno w wierzch do sióła Izaykowicz, a od tąd prosto do Baraszow w Slucz, a tam iuż przysły granice Wołyńskie. Braclaw, i Winnica, tak iako na ten czas, w swoich granicach zostały. Ktorą proźbę My Hospodar widząc być słuszną, wyżej wyrażone rozgraniczenie stronie potrzebuiącey w ten list nasz w pisawszy w roku terażnieyszym Tyśiąc Sześćset Dwudziestym Dziewiątym Miesiąca Februarii szóstego dnia wydać rozkazaliśmy, dla czego na większą wagę i pewnością pieczęć naszą Wielkiego Xięstwa Litewskiego przycisnąć rozkazaliśmy, Pisan w Warszawie. U tego listu rozgraniczenia pieczęć przycisniona większey Kancellaryi W. X. L. a podpis ręki Jmci Pana Kanclerza Litt: i Pisarskiey temi słowy *Albrycht Stanisław RADZIWIŁ*, Kanclerz W. X. Litt: i *Jan GRODENSKI* mp. który to *Extrakt* rozgraniczenia, za podaniem i proźbą wzwyż mianowaney osoby, a za przyięciem moim Urzędowym wszystek słowo do słowa do Xiąg Grodzkich jest wpisany, z których Xiąg i ten Wypis pod pieczęcią Grodzką Lucką jest wydany.

Bb3

LIMITES

L I M I T E S

Inter Litvaniam & Prussiam.

Ex Tractatu inter ALBERTUM Ducem in Prussia, & SIGISMUNDUM I. Regem Poloniae, An: 1529. concluso, quo vetera pacta inter Litvaniam, & Ordinem Teutonicorum inita confirmantur. Ex Archivo M. D. L. Liber n. 38. fol: 226.

Quoniam experientia docemur Concordia, & pace vicinorum Regum, Principum, & cæterarum Rerum Publicarum, Rectorum, Subditorumq; res parvas feliciter crescere &c. Quamobrem Nos Albertus &c. Inter ea autem de quibus utriq; Parti hætenus extitit mutua consensus in prædictis antiquis Fæderibus expressa, visum est principio renovare, & servare pro veteri observatione Limites & Terminos infrascriptos.

Item a fine Limitum Ducum Masoviæ, incipiendo a flumine Lyk, a vado dicto kamienny brod, quod iacet in superiori parte ejusdem fluminis Lyk, altius quam isti lacus Greywo & Totzylaw, & ab illo loco directe eundo per solitudinem usq; ad lacum, qui dicitur Rogorth, ita quod medietas ejusdem lacus in terris remaneat Domini Ducis Litvaniæ, & reliqua medietas in terris Ducatus Prussiæ, & ab illo lacu directo tramite per desertum usq; ad quandam aream, dictam Prewoysty, & ab illa area continuando iter directum usq; ad aream dictam Merunisch, & a Merunisch eundo directe usq; ad lacum, qui vocatur Dwystycz, ita tamen quod idem lacus remaneat totus in parte Ducatus Prussiæ, & ab eo lacu, quo directius iri potest ad ortum, seu summitatem fluminis dicti Lepuna, per eundem fluvium descendendo usq; ad consummationem ejus, ubi intrat in fluvium Sy-

röwintha, & ulterius descendendo per eundem fluvium Syrowintha, usq; ad consummationem ejus, ubi intrat fluvium Sessupa, & ulterius directe procedendo per solitudinem usque ad ripam fluminis *Memel*; ex opposito fluminis dicti Swantha, ubi idem fluvius Swantha intrat fluvium *Memel* prædictum: & hoc quoad terram Sudorum. Eundem fluvium Swantha sursum ascendendo per duo milliaria, & ab illo loco illum fluvium deserendo, transeundum est per solitudinem, quo directius iri potest, usq; ad fluvium Jura, relinquendo fluvium *Memel* in sinistro latere, ubiq; per duo milliaria, & dictum fluvium Jura ascendendo unum milliare, ab eo loco Jura fluvius deserendus est, & transeatur per solitudinem, relinquendo fluvios *Memel*, & *Rusna*, lacum, qui dicitur Nap, & Castrum *Memel* in Samogitto Klupedo appellatum, undique a sinistro latere per tria milliaria, & sic transeundum est ad littus maris falsi. Et hæc sunt Granities Terræ Samogitarum & Prussiæ.

Item ne circa Limites displicentiæ seu controversiæ valeant suscitari, ubi altera, aut utraque pars innovationem petierit; ita tamen ne altera pars alteram remoretur &c. Acta sunt hæc in Arce nostra Montis Regii 21. Mensis Junii Anno Domini 1529.

L I M I T E S

Inter Litvaniam, & Livoniam 1472.

Ordinatio Limitum inter Litvaniam, & Livoniam, per Commissarios ab utraq; parte Constitutos facta. Ex Archivo M.D.L. Liber n. 6. fol: 279.

In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen. Cum ea quæ in tempore fiunt simul labuntur cum tempore, & a memoria

STA-
ocki,
szafek
miań-
Wo-
ISLA-
żawca
z Wo-
ŚA PIE-
żęta i
Poło-
e Szla-
Kierno-
zywszy
ow Po-
ć popra-
Piećset
dnia,

moria hominum decidunt, nisi apicibus literarum perennata vivaci memoriae commendentur, ea propter ad perpetuam memoriam. Nos LODWIG HOSTIKOWICZ Palatinus Trocensis Generalis Mareschalcus Terrae Litvaniae, JOANNES KRENSZGALOWICZ Capitaneus Terrae Samogitiae; BOGDAN ANDRYS Capitaneus Braclaviensis, IOANNES KRUCZUK Capitaneus in Lidā, Mareschalci tunc Serenissimi Principis & Domini, Domini CASIMIRI DEI Gratia Regis Poloniae, Magni Ducis Litvaniae, Russiae, Samogitiae, Prussiaeque; Domini, & Haeredis &c. ANDREAS PETEIS artium magister, Decretorum Doctor, Archidiaconus Vilnensis, parte ex una, ex certa scientia & pleno Mandato, & potestate eiusdem Serenissimi Principis & Domini, Domini CASIMIRI supradicti, & Nos Fratres CONRADUS de BERGENRODE Generalis Mareschalcus Livoniae, Gerhardus de MALUNGRADE in *Goldien*, GERHARDUS de SBEN in *Achfidore*, ENGELBERTUS LASPE de *Kronungen* in *Donnenborch* Commendatores, HIERONYMUS de BELDERSCHEIN advocatus in *Rosyten* parte ex altera, etiam ex speciali Mandato, & plena potestate Venerabilis, ac Religiosi, & Magnifici Domini BERNARDI de BORCH, Magistri in Livonia Ordinis Sanctae Mariae Domus Theutonicorum: Quorum quidem Mandatorum tenorem, & seriem volumus habere hic pro insertis: Significamus tenore Praesentium Universis & singulis, tam praesentibus, quam futuris: Quomodo descendimus ambae partes supradictae in locum, qui vulgo dicitur *Kurgun*, & ibidem stagnum immediate vocatum eodem nomine *Kurgun*, ad sedandum, componendum, & concordandum Controversias, jurgia, differentias, & displicentias, hactenus habitas pro eisdem Graniciebus, & Limitibus. Habitis igitur Tractatibus, colloquiis, consiliis hinc inde, ordinavimus, & disposuimus sub potestate, & Mandato supradictis, modo infra scripto. In primis in loco supra dicto *Kurgun*, & stagno sive lacu eodem nomine nuncupato, fecimus unum colliculum, alias *kopiec*, & fossatam

fatam ubi est vallis, quæ apparet quasi quidam alveus fluvialis, ubi constitutus est quidam ponticulus parvus per eandem vallem, & circa vallem transeundo deorsum, fecimus alios colliculos, alias *kopce*, usq; ad silvam proxime contiguam, eodem loco *Curguri* in medio fecimus quædam signa in quercubus, & aliis arboribus, quia tamen difficilis erat nobis aut nostris transitus ad executionem omnimodam granicierum & limitum sic per nos inceptorum, idcirco disposuimus, & ordinavimus, ut pro Festo Epiphaniarum Domini Nostri JESU Christi, alias pro Festo trium Regum, Domini de Litvania quatuor ex suis, quibus plenam fidem, & sinceram conscientiam adhibere poterunt: similiter Domini de Livonia, de quibus eandem fidem habere poterint, mittere debebunt, ut pro termino & loco assignatis *Curgum* conveniant, qui de loco incepto jam per nos transire debebunt directo tramite versus medium granicierum, & limitum vulgo appellatorum *Woyfzwiniki*, ubi nostri ex parte Livoniæ, qui ducent, ordinem limitum ostendent, & præbunt. Et versus medium granicierum, quæ vulgo appellantur *Schedibory*, inter quarum granicierum, & limitum per medium directo tramite transire debent iidem ductores, & exploratores rectarum viarum, & tramitum inter prædictas granicies. Quod si contigerit aliquem angulum magnum, sive parvum ad partem Livonum, vel nostram Litvanorum, sic ut præmittitur, recto tramite transeundo, illius sit partis, in cuius sortem evenerit. Verum quia cum Dominis prædictis Commendatoribus, nos supra dicti de terris Litvaniæ ordinavimus, disposuimus, ut Castrum *Bawsko* in certis limitibus consistat: cum ventum fuerit ad granicies Schediborii prædicti, qui incidunt in fluvium *Memel*, ab inde transeundo usq; ad fluvium *Muscha*, quasi duobus milliaribus, per fluvium vero *Memel* quasi tribus milliaribus, ubi fluvius unus *Muscha* incidit in fluvium *Memel*, a quorum quidem fluminum se intersecantium, & incidentium decursu, est castrum *Bawsko*, a quo

Castro ascendendo sursum per fluvium *Muscha* est mons *Comodra*. Inter ergo granicies *Schediborii* incipiendo a flumine *Memel*, usq; ad montem *Comodra*, & a *Comodra* usq; ad incidentiam prædictorum fluminum inter se non debet aliqua divisio fieri ad sortem Dominorum Litvanorum, sed solum maneat circa Castrum *Bawsko*, & Dominia Dominorum Livonistarum. Transvadato autem fluvio *Muscha*, qui a monte *Comodra*, ubi sunt granicies prædicti *Schediborii* usq; ad granicies *Weyskwiski*, sunt fere tria milliaria. Nos prædicti ambarum Partium amicabiles Compositores sub pleno Mandato & potestate supra dictis, ita ordinavimus, & disposuimus, ut inter medium Castrum *Bawsko*, & montem *Comodra* incipiant granicies, & limites duci, & assignari debent, deorsum descendendo usq; ad unum milliare directe, ita quod circa Castrum *Bawsko* in duobus milliaribus remaneat ista præcicies, quod fecimus propter captandam benevolentiam & amicabilem compositionem, & bonum pacis utrarumq; terrarum. Post transitum dicti milliaris unius a prædicto Castro *Bawsko*, & a monte *Comodra* consequenter debent continuari granicies, & limites, in medio granicierum prædictarum *Woyfzwiski*, & *Schediborii*, & prosegui usq; ad decursum fluminis, qui dicitur sacer fluvius *AA.* usq; ubi idem fluvius intrat mare salsum. Hæc fecimus nos supra dicti deorsum descendendo. Ascendendo vero sursum ex parte altera ejusdem lacus sive stagni *Curczyzny* ex opposito ejusdem vallis, & colliculi, alias *kopca* supra dicti fecimus colliculum, & incisionem signorum in una tilia, a quo colliculo & signis supra dictis, procedendo directe modo supra dicto inter medias granicies prædictorum *Woyfzwiski*, & *Schediborij*, usq; ad fluvium *Dwina*. Divisione ergo facta Domini de Litvania ostensores homines, si quid fuerit in parte, quod in sortem Dominorum de Livonia evenerit, transferre debent in sortem suam. Sic e converso Domini de Litvania transferre debent in sortem suam. Super quibus quidem omnibus præmissis ordinationibus

onibus & dispositionibus, nos prædicti Mandatarii corporale juramentum tactis sacrosanctis Evangeliiis de facto inviolabiliter, & inconcuffe perpetuo, & in ævum tenendo juxta infcriptiones perpetuæ Pacis juravimus, & ab utraq; parte prædictarum terrarum Litvaniæ, & Livoniæ Domini, Magistri & Venerabiles debebunt, & tenebuntur juxta tenorem hujus noſtræ ordinationis & dispositionis granicierum, & limitum factæ jurare. Actum, & datum harum teſtimonio literarum, quarum quidem ejusdem tenoris duas fieri fecimus literas, unam ſigillatam ſigillis noſtris de Litvania, quam tradidimus Dominis de Livonia, aliam ſigillatam noſtris de Livonia, quam tradidimus Dominis de Litvania. Sub Anno Domini Milleſimo Quadringenteſimo Septuageſimo Tertio, Feria quarta ante Kiliani.

Instauratio & Renovatio Limitum inter Litvaniam & Livoniam, per Commiſſarios ab utraq; parte deſtinatos facta. Dat: in Rakiski 25 Jan. An. 1541. Ex Archivo M. D. L. Liber n. 38. fol. 238.

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Cum ea, quæ ſunt in humanis actibus cito a memoria hominum excidunt, niſi Literarum munimine perennentur. Proinde nos GEORGIUS CHWALCZEWSKI Luceoriensis, VENCESLAUS WIERZBICKI Mednicensis Episcopi, JOANNES RADZIWILL, Terræ Samogitiæ Capitaneus Generalis, Pocillator Magni Ducatus Litvaniæ. Tenutariusq; Vaſiliſcensis, JOANNES HLEBOWICZ Palatinus Polocensis, Marſhalcus, JOANNES a DOMANOW Præpoſitus & Plebanus Vilnensis Sacræ Regiæ Maiestatis Secretarius, Commiſſarii, & Plenipotentes, vigore ſpecialis & ſufficientis Mandati, a Sereniſſimo & Invictiſſimo Principe, & Domino Domino SIGISMUNDO Dei gratia Rege Poloniæ, Magno Duce Litvaniæ, Ruſiæ,

fiæ, Prussiæ, Samogitiæ, Masoviæ &c. Domino & Hærede parte ab una, JOANNES eadem gratia Electus & confirmatus Episcopus Crumensis, JOANNES de REUGO in *Velin Reiborth* de *Skarumberh* in *Revel* Commendatores, HENRICUS de *Thulen* advocatus in *Jarwen*, JOANNES BOGORST, & Philippus de *Brugen* à Reverendo & Magnifico Domino HERMANO de *Brugenbay* HOZEMLEAPFF nuncupato Magistro Ordinis Beatæ Mariæ Theutonicorum in Livonia similiter Commissarii, & Plenipotentes parte ab altera dati, & deputati ad instaurandos & renovandos limites antiquos. Nos præfati Commissarii & Plenipotentarii inter Magnum Ducatum Litvaniæ & terram Livoniæ convenientes ad locum designatum & tempus ac diem assignatum, post longos Tractatus mutuo inter nos habitos, rebus huiusmodi amicabiliter conclusis, & de unanimi voto & consensu, cum Dei Omnipotentis auxilio, & ad Pacem perpetuam inter Dominia & habitatores eorum sancte & juste conservandam die Mercurii, quæ fuit duodecima Mensis Januarii anni præsentis, ut infra, opus renovandi & instaurandi limites aggressi sumus, & cum Dei adiutorio incepimus ad ipsum locum, & lacum qui dicitur *Kurczmy*, ad ponticulum antiquum duos scopulos latitudinis passuum quatuor posuimus, & ereximus, unum ad partem Litvaniæ ad quandam quercum, in qua signatæ sunt Cruces tres, ab altera vero parte ponticuli scopulum totidem passuum erigi fecimus in eisdem ambobus, in fundamentis eorum quinque lapides ad formam Crucis poni iussimus. Tertium scopulum parvum versus lacum *Kurczmy* retro, qui dicitur *Radvili* reliquimus, qui elevari debet, cum limites ad *Dwinam*, & ultra producentur. Tandem ulterius progredientes per quandam lacum fecimus scopulum tertium, quartum vero posuimus penes tugurium, seu stantiam Dominorum de Livonia. Quintum posuimus iuxta parvam paludem. Procedendo ultra deorsum fecimus sextum scopulum in prato. Septimum posuimus similiter

similiter in prato ad quercum combustam, ubi iussimus fieri foveam carbonibus, & lapidibus repletam. Ulterius procedendo signavimus quercum magnam in monte, & subtus eam foveam fieri iussimus. Nonum scopulum posuimus supra monticulum. Decimum recte eundo fecimus in loco plano. Undecimum iussimus fieri in loco inferiori. Duodecimum posuimus in Campo directe ad sylvam paludinosam. Ulterius progrediendo ad promontorium fecimus fieri foveam pro tredecimo signo. Quatuordecimum scopulum fieri iussimus in prato non remote a fossa parva. Directe progrediendo posuimus quintum decimum in prato, & ibidem non remote signum factum est in arbore. Sextus decimus scopulus positus est in merica quadam. Decimum septimum posuimus circa rubum. Decimum octavum posuimus in prato. Deorsum procedendo fecimus fieri signa in arboribus. Decimum nonum posuimus ad truncum quercinum. Vigessimum fecimus fieri ad quercum parvam, in qua & signa sunt excisa. Vigessimum primum scopulum fecimus fieri inter duas quercus, ab utroq; latere stantes, in quibus & signa excisa. Vigessimum secundum scopulum fecimus in rubo habente quercum signatam a parte meridionali. Vigessimum tertium posuimus in Campo supra palum, videndo lacum *Grzesthy*, a quo recto tramite per sylvam paludinosam procedendo posuimus in altiori promontorio scopulum quartum & vigessimum. Quintum vero supra vicesimum prætergrediendo alveum posuimus in sylva. Vigessimum sextum posuimus ad lacum *Grzesthy*, cujus lacus piscatio spectabit ad Dominum Episcopum Vilnensem a locis signatis versus partem Litvaniæ, alia pars lacus ejusdem spectabit ad Livoniam. Ex alia parte ejusdem lacus *Grzesthy* posuimus vigessimum septimum scopulum, & procedunt granicies supra ripam lacus usq; ad quendam rivulum dictum *Ruczay*. Vigessimum octavum scopulum posuimus ad eundem rivulum, supra eundem lacum, quo rivulo ejusq; alveo

granicies antiquæ ultra ducuntur, usq; ad ponticulum, qui est in via, qua vadunt ad Nobilem STRUMBORG. Deinde per transversum viæ, & ponticuli fines antiqui vadunt per paludes, transiendo paludem, posuimus scopulum vigesimum nonum in eminentiori supra paludem sub arbore tilia, ulterius rivulo parvo per sylvam procedendo in fine sylvæ, ab utraq; parte rivuli fecimus fieri duos scopulos. Eundo ulterius in fine paludis posuimus scopulum. Deinde in Campo ubi est filigo Domini Episcopi Vilnensis, fecimus fieri duos Scopulos Tandem per Campum directe penes sylvam procedendo fecimus fieri scopulum ad signum antiquorum limitum in quercu combusta. Quæ signa utraq; pars agnoscit fuisse pro antiquo limite. Procedendo ulterius posuimus scopulum, eundo similiter penes sylvam in loco inferiori Campi, ad eandem sylvam posuimus scopulum. Adhuc eodem Campo procedendo penes rubetum fecimus fieri scopulum. Ulterius eundo in fine Campi posuimus Scopulum sub quodam rubo, ubi terminantur granicies Episcopi Vilnensis cum Livoniensibus, & incipiunt Limites Nobilium de GEDROYCIE. Ulterius eundo per Campum circa antiquos limites prædictorum Nobilium posuimus scopulum. Ab eodem procedendo, & transeundo per angulum paludis, fecimus fieri scopulum in fine Campi parvi, inter duas sylvas parvas. Ulterius progrediendo per Sylvam densam, in eadem sylva in semita antiqua scopulum fieri fecimus. Ab eodem loco ulterius procedendo in rubo, & signo antiquo granicierum similiter scopulum fieri iussimus. Procedendo per eandem sylvam scopulum fieri fecimus, Ulterius progrediendo penes continuatam sylvam in Campo non arato vulgariter *Zarosle* scopulum fieri mandavimus. Continuando iter penes eandem Sylvam, in fine Campi posuimus colliculum. Procedendo per sylvam directe ad duas arbores in quibus sunt signa antiqua granicierum, scopulum similiter novum fieri mandavimus. Deinde remotius trans-

eundo

eundo per sylvam paludinosam penes Campum *Strumborg* ad sylvam Nobilium de GEDROYCIE posuimus scopulum. Procedendo recte per sylvam paludinosam, ubi sunt signa antiqua in Campo posuimus Scopulum. Eundo ulterius penes sylvam fecimus fieri colliculum. Ab eodem colliculo procedendo recto itinere quasi magnum medium milliare usq; ad lacum *Ilgielis*, supra quem lacum positus est scopulus, a quo directa linea erunt granicies a scopulo supra lacum posito usq; ad priorem scopulum retro similiter positum. Ex altera parte lacus similiter positus est scopulus, & erunt granicies Litvaniæ cum Livonia a scopulo ad alium scopulum per lacum, qui scopulus positus est penes alnus. Transeundo directe per montem fecimus fieri scopulum ad quoddam pratum parvum, & signa fecimus in alvo. Post directe procedendo fecimus fieri in Campo colliculum. Ab eodem progrediendo ulterius in quodam parvo rubeto, in loco declivi fecimus scopulum. Procedendo ulterius ad quendam rivum in Campum altum aratum, ad quendam lapidem magnum posuimus scopulum. Progrediendo ulterius, transeundo parvam sylvam inferius consistentem posuimus colliculum. Deinde progrediendo deorsum ad quendam alveum seu rivulum in partem sinistram, eo rivulo procedunt granicies usq; ad lacum *Dubosy* nuncupatum, cujus lacus medietas spectabit ad Litvaniam, & alia medietas ad Livoniam. Transgrediendo lacum prædictum per medium, ad ripam ejus posuimus scopulum, & ibi incipiunt bona Sunyck, a quo procedunt granicies directe antiquæ per borram, qua transit. ----- ad lapidem magnum, fecimus fieri scopulum. Et tandem in promontorio a parte dextra posuimus scopulum. Transeundo per paludes, & sylvas habendo Campum parvum in parte dextra, in sylva fecimus scopulum. Progrediendo ulterius per sylvam in principio Campi, habendo sylvam a dextris & Campum a sinistra posuimus colliculum. Progrediendo sursum in Campum
per

per montem ad dextram posuimus scopulum, Deinde per promontorium penes sylvam procedendo in declivo loco penes magnum truncum fecimus fieri scopulum, & in descensu Campi fecimus fieri scopulum. Tandem directe procedendo in promontorio prope quercum in parte dextra posuimus scopulum, & transeundo pratum, progrediendoq; in sylvam densiorem ad lapidem non admodum magnum posuimus scopulum. Et similiter transeundo per montem in proximo Campo posuimus colliculum. Progrediendo a loco directo ad locum----- posuimus colliculum. Ulterius procedendo deorsum similiter a luco, granicies directe procedunt, & eundo ulterius penes lapidem, ubi est via per----- posuimus scopulum. Et progrediendo ulterius per quandam foveam in monte inter duos rubos posuimus colliculum. Remotius procedendo transito sine lacus, qui spectat----- posuimus scopulum. Transeundo per sylvam paludinosam directe in Campo posuimus scopulum; progrediendo remotius per Campum ad fluvium posuimus scopulum, colliculum, quo fluvio----- a dextris, & Campum noviter extirpatum a sinistris posuimus colliculum; progrediendo longius per sylvam quandam a luco in manu dextra, ubi idem fluvius----- est in fine montis, posuimus colliculum, ab eodem colliculo procedunt granicies per sylvam----- in fine ejus in dextra manu penes arborem fecimus fieri scopulum, ab eo procedendo versus septemtrionem recte similiter a luco ducuntur granicies, a quo luco ad manum dextram positæ sunt granicies in rivum, & eodem rivulo continuando per sylvam procedunt granicies in alium alveum.----- a luco procedunt fines inferius per sylvam paludinosam usq; ad rivum seu fluviolum *Milzupis* dictum; eundo ulterius fluviolo prædicto----- similiter procedunt----- in partem dextram----- ad partem sinistram, modicum à flumine altius procedendo, per colliculum, deinde progrediendo per rubetum, supra monticulum ad eundem fluviolum

lum, quem supra notavimus, posuimus scopulum & fines ----- procedunt eodem fluviolo, quem fluviolum *Milzupis* dimittendo duximus fines similiter ad manum sinistram in montem. Procedendo ulterius habendo sylvam in dextra, & campum in sinistra, veniendo ad eundem fluviolum posuimus Colliculum. Eundem fluviolum, quem supra, prætergrediendo, habendo sylvam in manu dextra, transito quodam prato posuimus in monte colliculum. Progrediendo longius per Campum penes rubetum posuimus scopulum ----- quendam alveum in dextra parte, quo prætergresso ulterius procedunt granicies usq; ad sylvam, sub cujus sylvæ cornu posuimus scopulum, a quo transeundo semitam, procedunt granicies ----- alveos paludinosos, juxta quercum combustam fecimus scopulum. Ab eodem procedendo ad lacum *Syxshy*, quo procedunt granicies supra rivulum, à quo ducuntur in montem ad manum dextram, ubi fecimus fieri scopulum, à quo procedendo per montem, & lacum paludinosam, & rivum, fecimus scopulum. Progrediendo per campos, prata & sylvam ad rivum prædictum *Milzupa* fecimus scopulum ----- eodem procedendo ad lacum *Myskyny*, supra quem lacum fecimus scopulum, cujus lacus piscatio spectabit pars una ad medium, ut vocatur *Tonia*, ad Litvaniam, alia pars major ad Livoniam. Transeundo lacum ab altera parte in monticulo posuimus scopulum, a quo procedunt granicies. Per sylvam venientes ad locum a parte sinistra parvis ----- obsitum habendo a parte dextra sylvam magnam, posuimus collem. ----- in semita penes sylvam in parte dextra in fine campi supra collem posuimus scopulum, a quo deorsum procedunt granicies. Tandem secundo longo itinere directe ad paludem veniendo in montem, in sylva posuimus colliculum, à quo procedendo per sylvam combustam in parte sinistra fecimus scopulum. Ab eodem continentur granicies. Transeundo longius per sylvam, & paludes inter campos, sub quercu

Dd†

posuimus

posuimus Colliculum; à quo similiter eundo per sylvam longius posuimus scopulum, non remote à quercu, in quo sunt antiqua signa. Ulterius procedendo per eandem sylvam ad fluvium *Lunyda* posuimus scopulum - - - - - bona *Servik*, & incipiunt fines bonorum *Obolie*. Transeundo præfatum fluvium *Lunyda* fecimus similiter scopulum, a quo granicies ulterius ducentes - - - - - facta est inter nos Commissarios præfatos differentia. Nos enim Commissarii ex Litvania ducti sumus per loca, ut nostri dicebant, antiquarum granicierum *RADZIVILI* ad partem dextram. Nos vero Commissarii & Plenipotentiarij de Livonia similiter per nostros ducti sumus ad partem sinistram, ubi in illo discrimine. - - - - - videbatur aliquid utriq; parti diminui, in qua re componenda, non paucis diebus per nos Commissarios, - - - - - partis laboratum est. Nos Litvaniæ liberam dimissionem bonorum post factas granicies per *RADZIVILUM* exposceramus; Domini vero Commissarij de Livonia, præterquam - - - - - magnisq; de causis, quas hic enumerare longum, non satis æquum esse dicebant, asserentes se etiam --- non habere sufficiens Mandatum, proinde à Nobis de Litvania certas inducias dierum ad obtinendam novam instructionem à Magnifico Magistro eorum obtinuerunt, qua sita nobis ---- possessionem hujusmodi tam longi temporis nec licere dimitti asserentes - - - - - Dominum Magistrum eorum generalem conventionem - - - - - facere, ac de re hujusmodi consultationem cum suis habere, qua habita de graniciebus - - - - - possessione cum Sacra Regia Majestate velle convenire, & per Nuntios concordare. Petierunt itaq; a Nobis, ut à limitatione prædicta superfederemus, ergo tantisper - - - - - utrinq; injuria vis & violentia inhibita esse debent, juxta tenorem perpetuæ Pacis, cui perpetuo inhærere est animus. Quantum vero ad bona hæc proximis iam clausis sex annis à Congressu eodem anno in loco *Kurczmy* habita, prout ea Reverendus & Magnificus

Magister

Magister coram Nuntiis Regiis, & per suos ad eandem Majestatem missis restituere pollicitus erat, iam ----- nulla parte restituta sunt, Majestas Regia, cui quidquid adhuc in bonis hujusmodi ----- Magnificum Dominum Magistrum reddet certiore, quo cognito talia bona omnia ad priores Possessores seu eorum Hæredes cum omnibus eorum attinentiis restitui debent. In quorum omnium fidem & testimonium Sigillis nostris literas præsentis communimus, quas Dominis de Livonia dedimus. Actum & Datum in Bonis RAKYSKY Die Martis XXV. Mensis Januarij, Anno Domini M. D. X. L. I. Præsentibus Nobilibus Generosissq; Viris OLICHNO KRZYWICH Tribuno & Vilico Vilnensi, Joanne OMYMYCZ TUFFY Vexillifero ----- & aliis quam pluribus Dominis testibus ad præmissa.

ODNOWIENIE GRANIC

Między Inflantami i Litwą.

Ex Archiv: M. D. L. Lib: 14. fol: 219.

W Imię Boże Amen. Nayiaśnieyszy ZYGMUNT z Bożey Łaski Krol Poski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Zmudzki, Mazowiecki, &c. Pan i Dziedzic. Będąc J. K. Mć ná walnym Seymie czasu wyniesienia ná Wielkie Xięstwo Litewskie, Ruskie, Zmudzkie i inne Syná JKMcí Nayiaśnieyszego ZYGMUNTA AUGUSTA Krolewica Polskiego, ze wśzystkiemi Radami J. K. Mci tak Duchownemi, iáko i Swieckimi, Pány herbownemi, Rycerstwem i Szlachtą, i ze wśzystkiemi Ziemianami Poddanemi tegoż W. X. L. zważaiąc starodáwny zwyczaj Nayiaśnieyszých Pánów Krolów Polskich, á Wielkich Xiążąt Litewskich, á osobliwie Nayiaśnieyszego KAZIMIERZA Oycá, i Przodków J. K. Mci spokojne i łaskawe z powolnemi z dáwna ku Ich Krolewskim Mciom przerweczo-

nego W. X. L. Sąsiadami obeyscie; lubo Zákonu Pánny MARYI Mistrz Inflantski, tak zá Przodkow, iáko teź zá sźczęśliwego Pánowania J. K. Mci w obronie Ich Krolewskich Mci od Pogan i w pokoiu byl, że iednak przez częste swe Posły do J. K. Mci žádał, aże by, iako naylepiey bydź może, pokoy byl ugruntowany, i granice starodawne byly poprawione; tedy ná częste iego žádanie z osobliwey łaski ku temu się J. K. Mć skłoniwszy wespoł z Pánami Radnemi, Rycerstwem, Szlachtą, i wszystkich Pánstw J. K. Mci Poddanemi, dla poprawienia granic i utwierdzenia starodawnego pokoiu, posłał J. K. Mć Pánow Radnych, Wielmożnych P. STANISŁAWA STANISŁAWOWICZA Kásztelana Trockiego, Starostę Zmudzkiego, P. JANA MIKOŁAJEWICZA RADZIWIŁŁOWICZA Podczązgo Starostę Kowińskiego, Waśilskiego, Márkowskiego, Pána BOHUSZA BOHOWITYNOWICZA Podskarbiego Ziemskiego, Marzałka i Pifarza, i Starostę Słonimskiego i Kámienieckiego, w roku z Mistrzem Inflantskim umowionym, to iest po trzech Krolach oboyga Kalendarzow w tydzień, ná mieysce leżące podle morza słonego, gdzie wpada *Gilia* w morze, to iest Święta rzeka, i rozkazał wyżej námienionym Posłom J. K. Mć granice Pánstwa JK Mci z Inflantami spisać, i ná toż mieysce w tymże Roku do wyżej pomienionych Pánow przywieść.

Lib: 14. fol; 220. Annis 1529.

Tedy iuź granica się poczyna Wielkiego Xięstwa Litewskiego z Inflantami: od Włości Braclawskiej począwszy od Dźwiny rzeki, od Kámienia, który leży w Dźwinie rzece z nápisem Ruskim, á wyrobiony iest nákształt kobyły; náprzeciw tego kámienia wpada rzeka nazwana Kobyła, tą rzeką w wierzch do jeziora *Pereświt*, z tego jeziora tąż rzeką Kobyłą w wierzch do jeziora *Plufo* trzy mile od Dźwiny. Od jeziora *Plufo*, ruczaiem w gorę mila, do fosny, ná ktorey rubieże i znaki prawdziwe, i stare. Od fosny do dębu,

dębu, od dębu do rzeki Sołoney, a rzeką Sołoną do jeziora słonego, od jeziora słonego do zakładney mogiły. Od fosny do zakładney mogiły dwie mile, a tu znaki pewne, to jest kamienie wielkie położone. Od zakładney mogiły do jeziora Okmena, od jeziora Okmena do krzywego jeziora. Tu podle tego jeziora znak jest graniczny, krzyż kamienny. Od tego Krzyża i jeziora, do jeziora długiego, nad tym jeziorem znak w fosnie, kámienie wyrobione. Od tego jeziora w wierzch białego jeziora, gdzie kamień położony na granicy, na który wbite obręcze. Od tego kamienia do jeziora białego, ztąd do rzeki Bielicy, a ponad Bielicą rzeką do fosny, gdzie znak graniczny kamień wyrobiony leży. Od zakładney mogiły do tey fosny dwie mile. Tu już zaczyna się Włość Dryśwecka, wespół z Włością Braclawską na przeciwko Inflant.

Włości Dryśweckiey granica z Inflantami: od Sosny do rzeki, która wpływa do rzeki Sitno. Nad tą rzeką jedlina stoi, a pod jedliną leży znak, kámienie wyrobione. Od jedliny przez bor w jezioro Rycze do Ostrowka, w którym znaki graniczne. Od Ostrowka do jeziora Rycze do rzeki Orzechowny, tą rzeką w wierzch, do jeziora Orzechowa. Od jeziora Orzechowa, w jezioro Okmenowo do Ostrowku, w którym znaki i granice są. Od Braclawskiey Włości, przez Dryśwecką włość trzy mile do granicy Smolwoskiey, gdzie się schodzi Włość Dryśwecka z Smolwianami naprzeciw Inflant.

Smolwianow z Inflantami granica: począwszy od jeziora Okmena, i od pomienionego Ostrowku rzeczką kámienną do rzeki Styrni. Za rzeką Styrnią naprzeciw tego miejsca, gdzie Kamionka w Styr wpadła, znak graniczny był na fosnie, który Niemcy zagubili. Od tey fosny do mchu Andreykowa, przez mech koło starych mostów do Sólneczney gory. Od Sólneczney gory do pomienionego jeziora Okmena, od jeziora rzeką Kurczmą, do jeziora Kurczmy. Od jeziora Okmena, gdzie się schodzi granica Dryśwecka z Smolwianami, do jeziora Kurczmy półtrzeci mile. Tu przychodzi

chodzi granica Xiążąt GIEDROYCIOW z Smolwianami od Kurczmy jeziora.

Dobra Xiążąt GIEDROYCIOW naprzeciwko Inflant: Włość Suwecka naprzeciw Inflant.

Włości Suweckiej granica gdzie się schodzi z włością Obelską naprzeciw Inflant, i Bielskiej włości, granica z Inflantami u jeziora Luwida, od tego jeziora do Prudowey rzeki, a tą rzeką do jeziora Susot. Naprzeciw tego jeziora schodzi się Włość Rakiska z włością Obelską. Od granicy Suweckiej do granicy Rakiskiej, gdzie się schodzi włość Obelska z włością Rakiską cztery mile naprzeciw Inflant. Od jeziora Susoty rzeką Suseią granica Włości Rakiskiej, Hanufiskiej, Czadeckiej, Peniańskiej w niz rzeką aż do rzeki Niemna, od jeziora Susoty siedm mil. Tych włości granica z Inflantami, Suseię przechodząc ku Niemnowi, stanawszy nad Niemnem na brzegu, z kąd Suseia w Niemen wpada w niz Niemna patrząc na rzekę, nizey uścia Sufeiskiego po nad Niemnem, granica z prawey strony Niemna Inflantska, a z tamtey strony Niemna włość Birzańska i Upitska. Tych włości granica z Inflantami Niemnem w niz do Horodyszcza nazwanego Nowgojła wyzey Bawska dwie mile. Tu wchodzi Niemen do Inflant po obu stronach, a granica od Niemna poszła iak nayprosciey do rzeki Muszy ku Horodyszczu, ktore jest nad Muszą nazwane Komodra wyzey Bawska jedna mila. Pod tym Horodyszczem przez rzekę, puszczając Muszę po obu stronach w Inflanty, od Komodra horodyszcza i od rzeki Muszy granica po Suchym poszła ku staremu gumnisku Bawskiemu, półmile od Bawska, na którym gumnisku na ten czas dąb stał. Od tego tedy dębu do Dworu Ornikowa drogą do Wirszyty rzeki, nad którą stał dąb pod Sieliszczem Rekomom w Schodach na uściu, gdzie się schodzi

schodzi rzeka Wirszytis z rzeką Szwitenem. Tamże był znak położony na dębie. Od tego dębu do jasiona, od jasiona do Szotweńskiej granicy, do rzeki Wirczy, gdzie się schodzi granica Szotweńska z Włością Upitską, na przeciw Inflant prosto przez Wirczę rzekę, między włością Szotweńską i Inflantami, po Suchym idzie granica do gory nazwanej Szyłaney cztery mile iak nayprościej. Od Szyłany gory do rzeki nazwanej Szwety dwie mile do granicy Włości Birżańskiej, gdzie się schodzi granica włości Birżańskiej z włością Szowlucką, naprzeciw Inflant niżej miasteczka nieboszczyka Pana SIREWICZA nazwanego Zagor, pół mile od Szotweńskiej granicy przez rzekę Szwetę, Birżańskiej włości granica z Inflantami do rzeki Ryn-gi, od rzeki Ryn-gi do rzeki Terwety, od rzeki Terwety do Hruszowey gory, od Hruszowey gory, do ieziorka Karnowpi, temi wszystkimi rzekami granica idzie iak nayprościej w poprzek od rzeki do rzeki. Od Karnowpi do Włości Dyrwiackiej Ciwuństwa P. JANA STANKOWICZA, gdzie się schodzi Włość Dyrwiacka z Włością Birżańską naprzeciw Inflant, granica między włością Dyrwiacką ku Inflantom, od Karnowpi rzeką Olską trzy mile do włości Dyrwiackiej, Ciwuństwa Pana STANISŁAWA WOLODKOWICZA, tąż Olską półtory mile do granicy włości Birżańskiej, gdzie się schodzi z włością Dyrwiacką naprzeciw Inflant; Birżańskiej włości granica z Inflantami, puściwszy pomienioną rzekę Olską po obu stronach w Ziemię Litewską, w bor gorą, nazwany Okrywy mila, do rzeki nazwanej Okzera. Tą rzeką wzdłuż do rzeki Wodokły mila, Wodokłą rzeką wzdłuż mila do rzeki Wenty, do Telszowskiej granicy, gdzie się schodzi Włość Telszowska z włością Birżańską, od uścia Wło-ści, z ktorey strony ciągnie się do Wenty w niz Wenty, z tey stro-ny Inflanty, a z drugiey strony Wenty, w niz poszła ponad Wentą Włość Telszowska z pół milę na przeciw Inflant ponad rzeką, a puszczając rzekę Wentę, po obu stronach Inflan-ty,